

Paláce a rozbité kostky v blátě

TISK, Datum: 02.08.2021, Zdroj: Respekt, Strana: 7, Autor: MICHAEL FIALA, Vytlačeno: 42 988, Prodáno: 35 812, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.08.2021 00:38, Čtenost: 219 868, Vydavatel: Economia, a.s., Země: Česko, Rubrika: Dopis zLodže, AVE: 153 749,07 Kč, GRP: 2,44

Hehe, brambory!“ slyším imitovanou češtinu na jednom lodžském předměstí. Asi čtyřicetiletý pár si prohlíží českou značku na našem zaparkovaném autě a moje polská přítelkyně protáhne oči v sloup. Začínám chápat, že výkřik „brambory“ v tomto podání znamená zhruba totéž, jako když Češi mluví o francouz...

Chemie se musí elektrifikovat

TISK, Datum: 02.08.2021, Zdroj: HROT, Strana: 62, Autor: Jan Brož, Vytlačeno: 12 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.08.2021 00:38, Vydavatel: HROT s.r.o., Země: Česko, Rubrika: Partnerská příloha

...posilování **udržitelné výroby napříč hodnotovým řetězcem**, což, jak věříme, ocení i koncový spotřebitel. *** Filip Dvořák (46) * Narodil se v **Praze**, vystudoval **FSV UK**. * V BASF pracuje od roku 2006. V rámci BASF vystřídal posty v České republice, Belgii a Rakousku, působil v pozici manažera...

Sparta-Monako, Ferencváros-Slavia, Jablonec-Celtic. Bohemians-Sparta. Start PL. Superpohár i finále OH! [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 02.08.2021, Zdroj: fotbal.hattrick.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.08.2021 08:28, RU / den: 5 530, Vydavatel: fotbal.hattrick.cz, Země: Česko, AVE: 4 000,00 Kč, GRP: 0,06

...TV Fotbal. 15.00: Fortuna:liga Highlights (sestřih sobotních utkání 4. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport. 15.25 (výkop 15.30): 1. **FSV Mainz/Mohuž 05 – RB Lipsko** (utkáni 1. kola německé bundesligy) – Digi Sport 1. 15.30 (výkop 16.00): Baník Ostrava – FK Pardubice (utkáni 4. kola...

„Užívání nedicigaret není bez rizika“ aneb Diskurz o zahřívání tabákových produktech v médiích [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 02.08.2021, Zdroj: nase-rec.ujc.cas.cz, Autor: Denisa Hejlová, Soňa Schneiderová, Tereza Klábíková Rábová, Adam Kulhánek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.08.2021 11:06, RU / den: 2 500, Vydavatel: nase-rec.ujc.cas.cz, Země: Česko, AVE: 3 500,00 Kč, GRP: 0,03

...komunikace, média, tabákové výrobky Text je on-line k dispozici v databázi CEEOL. Katedra marketingové komunikace a public relations **FSV UK** Smetanovo nábřeží 6, 110 01 Praha 1 hejljova@fsv.cuni.cz Naše řeč, ročník 104 (2021), číslo 3 Předchozí Barbora Martinkovičová: Kodifikace adjektiv...

Ondřej Fencel oslaví velkým koncertem na “domácí scéně” v jihočeských Chotěmících své kulatiny [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 03.08.2021, Zdroj: protisedi.cz, Autor: Ondřej Fencel, Mía Feres, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.08.2021 04:09, Celková návštěvnost: 337 050, RU / měsíc: 149 157, RU / den: 11 235, Vydavatel: PROTIŠEDI s.r.o., Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,12

...a také kytarista Schodiště aneb dřívějšího Nahoru po schodišti dolů bandu; textař (Lenka Dusilová, Olympic, L. Pospíšil...); vystudovaný novinář (**FSV UK**)... Od jara 2011 spolupracuje s Vladimírem Mertou a Janem Hrubým, participuje také na nedávném comebacku Marsyas Oskara Petra, nově příležitostně...

Česká leasingová a finanční asociace mění vedení [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 03.08.2021, Zdroj: penize.cz, Autor: Petr Kučera, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.08.2021 16:45, Celková návštěvnost: 2 960 000, RU / měsíc: 1 858 125, RU / den: 122 276, Vydavatel: Partners media, spol. s r.o., Země: Česko, Rubrika: Aktuality, AVE: 45 000,00 Kč, GRP: 1,36

...(Raiffeisen-Leasing). Doplnil je nový člen představenstva Josef Vajsejt ze společnosti ČSOB Leasing. Sedmačtyřicetiletá Hanušová absolvovala **Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy**. Svou profesionální dráhu spojila s bankovní skupinou Société Générale. V roce 1999 nastoupila do Komerční banky,...

Běloruského aktivistu Víta Šysova našli oběšeného

TV, Datum: 03.08.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 3, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.08.2021 00:19, Sledovanost pořadu: 27 812, Provozovatel: Česká televize, Země: Česko, Pořad: 22:00 Události, komentáře, AVE: 294 903,00 Kč, GRP: 0,31

...Šilhan, Česká televize. **Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka** Já teď o komentář prosím Jana Šíra z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý večer. **Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV UK** Dobrý večer. Jana PEROUTKOVÁ,...

Nakladatelství Academia k výročí pražského jara 1968 připravilo tři novinky [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.08.2021, Zdroj: prazsky-zpravodaj.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.08.2021 09:45, RU / den: 10 000, Vydavatel: prazsky-magazin.cz, Země: Česko, AVE: 3 000,00 Kč, GRP: 0,11

...pozornost také otázce, jak se na pražské jaro (a sovětskou invazi) pohlíželo ze zahraničí. Miroslav Novák (1953) přednášel čtvrtstoletí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**, kde se stal v roce 2004 prvním profesorem politologie. V letech 2006–2009 byl rektorem vysoké školy CEVRO Institut...

Jana Hanušová je novou předsedkyní představenstva ČLFA [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.08.2021, Zdroj: dnoviny.cz, Autor: Ian, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.08.2021 11:12, RU / měsíc: 74 572, RU / den: 5 617, Vydavatel: České dopravní vydavatelství, s.r.o., Země: Česko, Rubrika: finanční služby, AVE: 7 500,00 Kč, GRP: 0,06

...Langmayer (Raiffeisen-Leasing). Doplnil je nový člen představenstva Josef Vajsejt z společnosti ČSOB Leasing. Jana Hanušová (47) absolvovala **Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy**. Svou profesionální dráhu spojila s bankovní skupinou Société Générale. V roce 1999 nastoupila do Komerční banky,...

Model vodního kanálu Tokio z FSV na Olympijském festivalu v Praze [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.08.2021, Zdroj: 21století.cz, Autor: Jan Zelenka, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.08.2021 11:42, Celková návštěvnost: 64 876, RU / měsíc: 60 148, RU / den: 1 740, Vydavatel: 21století.cz, Země: Česko, AVE: 10 000,00 Kč, GRP: 0,02

V den zahájení Olympijských her v Tokiu se otevírá i Olympijský festival Praha. Od 23. července do 8. srpna tu mohou návštěvníci zhlédnout i část zmenšeného modelu umělé slalomové dráhy Kasai Canoe Slalom Centre pro olympijské hry Tokio, který vznikl ve Vodohospodářském experimentálním centru pod v...

Postavit na Ústecku proti Bartošovi Babiše byl dobrý tah hnutí ANO, hodnotí expertka na marketing [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.08.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Martin Matějka, Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.08.2021 16:01, Celková návštěvnost: 7 457 520, RU / měsíc: 1 968 567, RU / den: 143 260, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Volby, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,59

...podle jednotlivých politických subjektů i případných voličů, uvádí Marcela Konrádová z Katedry marketingové komunikace a public relations při **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**: „Například u etablovaných tradičních stran, těch s jasným ideovým zaměřením, nebo u stran s loajálními voliči je...

Speciál - O hlasy voličů se chce v říjnových volbách do Poslanecké sněmovny ucházet 22 různých volebních uskupení

RÁDIO, Datum: 04.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.08.2021 18:19, Poslechovost pořadu: 28 488, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 394 440,00 Kč, GRP: 0,32

...pěkný den. **moderátor A** ve Speciálu Plusu teď vítám Marcelu Konrádovou z Katedry marketingové komunikace a public relations **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý den. **Marcela KONRÁDOVÁ, Katedra marketingové komunikace a PR, FSV UK** Dobré ráno. ...

Dekonspirace: Prague Security Studies Institut [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 05.08.2021, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Autor: Karel Výborný, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.08.2021 10:38, Celková návštěvnost: 6 310 000, RU / měsíc: 1 211 568, RU / den: 207 067, Vydavatel: OUR MEDIA a.s., Země: Česko, AVE: 50 000,00 Kč, GRP: 2,30, Návštěvy za měsíc: 6 500 000

...šéf Vojenského zpravodajství, Karel Randák – opět bývalý šéf jedné z našich zpravodajských služeb, Michael Romancov, politický geograf na **FSV UK Praha** Roman Joch, ředitel Občanského institutu Denisa Hejlová, vedoucí katedry na **FSV UK Praha** Jiří Schneider, ředitel „bratrského“...

Volební model Deníku: ANO se dere na zpět na první místo [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 05.08.2021, Zdroj: podpisky.denik.cz, Autor: Michal Janko, Kateřina Perknerová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.08.2021 12:32, RU / měsíc: 51 478, RU / den: 6 960, Vydavatel: VLTAVALABE MEDIA a.s., Země: Česko, Rubrika: Volební preference, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,08, Návštěvy za měsíc: 12 600 000

...průběžně aktualizován podle nových průzkumů. Metodiku volebního modelu redakce Deníku konzultovala s experty z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd UK**. Syndrom skrytého voliče „U každého sociologického průzkumu platí, že by se měl ověřovat v dlouhodobém časovém rámci a v...

„Jsem pořád v nejistotě.“ Někteří zahraniční studenti se dál nemohou dostat do Česka, obrátí se na soud [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 05.08.2021, Zdroj: denikn.cz, Autor: Lukáš Prchal, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.08.2021 16:51, Celková návštěvnost: 3 200 000, RU / měsíc: 674 287, RU / den: 54 671, Vydavatel: N media a.s., Země: Česko, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,61

...organizátora petice a podařilo se mu s několika jejími signatáři spojit. Například Rachit měl v minulém akademickém roce dálkově studovat **Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy**. Víza má udělená od listopadu loňského roku, kvůli nouzovému stavu mu je ale nebylo možné zaznamenat do pasu. A kvůli...

Nesouhlasím s Novými pořádky [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 05.08.2021, Zdroj: bohumildolezal.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.08.2021 23:34, RU / den: 100, Vydavatel: bohumildolezal.cz, Země: Česko, AVE: 0,00 Kč, GRP: 0,00

...pozdějších názorů Václava Klause nesouhlasím, ale považoval jsem vždy za nutné se ho zastat tam, kde jsem měl dojem, že se mu křivdí). Na **Fakultě sociálních věd UK** jsem učil od zimního semestru 1993 do letního semestru 2003 včetně. Reflex č. 31, 5. srpna 2021 ...

Nový prezident v čele Íránu

TV, Datum: 05.08.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.08.2021 23:50, Sledovanost pořadu: 65 888, Provozovatel: Česká televize, Země: Česko, Pořad: 21:31 Horizont, AVE: 415 888,00 Kč, GRP: 0,73

...konfrontačně. Dá se očekávat zhoršení vztahů se sunnitskými zeměmi a s Izraelem? **Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK** Tak uvidíme. Ono to není poprvé, kdy má Írán ve svém čele člověka, který je poměrně konfrontační ve své zahraniční politice....

DANIEL STACH

TISK, Datum: 06.08.2021, Zdroj: ForMen, Strana: 30, Autor: Michal Kučera, Vyištěno: 6 994, Prodáno: 3 330, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.08.2021 00:12, Čtenost: 62 859, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Země: Česko, Rubrika: na obálce, AVE: 2 851 458,38 Kč, GRP: 0,70

...Učené společnosti za rozvoj vědy a řady dalších ocenění. Mluví anglicky a francouzsky. Vystudoval mezinárodní obchod na Vysoké škole ekonomické v Praze a mediální komunikaci na Fakultě sociálních věd UK. V letech 2004–2005 byl členem české juniorské reprezentace ve vodním slalomu a doteď na vodě...

VZTEK MI POMOHL PSÁT

TISK, Datum: 06.08.2021, Zdroj: Pátek Lidových novin, Strana: 6, Autor: Petra Smítalová, Vyištěno: 43 984, Prodáno: 33 296, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.08.2021 00:12, Čtenost: 203 459, Vydavatel: Lidové noviny, a.s., Země: Česko, Rubrika: Rozhovor, AVE: 785 067,63 Kč, GRP: 2,26

...k další knize. *** LENKA ELBE (42) Autorka románu Uranova se narodila v roce 1979 v Lounech. Vystudovala žurnalistiku a masovou komunikaci na FSV UK v Praze, kde se zaměřila především na studium sémiotiky. Po krátké novinářské praxi se začala živit jako reklamní textařka a příležitostně psala...

Česká leasingová a finanční asociace mění vedení URL Automatický překlad

WEB, Datum: 06.08.2021, Zdroj: autologistika.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.08.2021 08:58, Celková návštěvnost: 206 766, RU / měsíc: 118 152, RU / den: 9 846, Vydavatel: autologistika.cz, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,11

...Langmayer (Raiffeisen-Leasing). Doplnil je nový člen představenstva Josef Vajsejtl ze společnosti ČSOB Leasing. Jana Hanušová (47) absolvovala Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy. Svou profesionální dráhu spojila s bankovní skupinou Société Générale. V roce 1999 nastoupila do Komerční...

Moment, který změnil svět. Tento zvuk odhalí, jestli je vám přes třicet URL Automatický překlad

WEB, Datum: 06.08.2021, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Pavel Kasík, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.08.2021 10:52, Celková návštěvnost: 70 570 000, RU / měsíc: 4 892 293, RU / den: 1 813 436, Vydavatel: Seznam.cz, a.s., Země: Česko, Rubrika: Internet, Tech, Byznys, Magazín Byznys, Magazín, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 20,15, Návštěvy za měsíc: 48 140 000

...Ta snadnost komunikace mě fascinovala,“ napsal nám Milan Šmíd, který k internetu přičichl na univerzitě ve Finsku. Po návratu do Česka na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy začal vyučovat nový předmět Práce s informacemi online. Zpočátku byla tato komunikace bez hacku a carek. Diakritika...

Rušno na Putinově castingu

TISK, Datum: 07.08.2021, Zdroj: Madá fronta DNES, Strana: 8, Autor: Karel Svoboda, Vyištěno: 100 360, Prodáno: 86 559, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 07.08.2021 00:55, Čtenost: 454 857, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Názory, AVE: 206 577,85 Kč, GRP: 5,05

Tandem Vladimira Putina a Dmitrije Medveděva asi skončil, prezidentův dlouholetý stín byl už úplně odsunut do pozadí. Přicházejí ale noví sekáči, kteří se ve vymezování proti Západu „nezakecají“. Zářijové volby do ruské státní Dumy mohou působit jako nudné cvičení z předstírání demokracie. Už nyní...

Vratislav Maňák: Přinesla mě bouřka. Poetické vyprávění malého chlapce, který se těší na oslavu narozenin URL Automatický překlad

WEB, Datum: 08.08.2021, Zdroj: ČRo - cb.cz, Autor: Martina Toušková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.08.2021 09:21, RU / měsíc: 352 201, RU / den: 26 529, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Literatura, AVE: 10 000,00 Kč, GRP: 0,29

...Maňák se narodil v roce 1988, pochází ze západočeského Stříbra. Po absolvování tamního gymnázia vystudoval žurnalistiku a mediální studia na Fakultě sociálních věd Karlovy univerzity, dnes zde přednáší. Pracuje v České televizi jako editor internetového zpravodajství ČT24. Do světa literatury...

Rozhovory, biografie – zajímavé postoje a životy URL Automatický překlad

WEB, Datum: 09.08.2021, Zdroj: klubknihomolu.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.08.2021 17:29, RU / den: 5 000, Vydavatel: klubknihomolu.cz, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,06

...Kč knihu Mikuláš Teich: Moje století (1918–2018) vydalo nakladatelství Galén. O autorce Antonie Doležalová přednáší hospodářské dějiny na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy a je Senior Member na Robinson College v Cambridge. Ve svém výzkumu se zaměřuje na hospodářské dějiny...

Dvacet minut Radiožurnálu: odbornice na problematiku Blízkého východu Irena Kalhousová

RÁDIO, Datum: 09.08.2021, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.08.2021 18:25, Poslechovost pořadu: 211 282, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 17:06 Dvacet minut Radiožurnálu, AVE: 939 798,00 Kč, GRP: 2,35

...studii na univerzitě Karlově Irena Kalhousová, dobrý den, vítejte v našem studiu. Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK Dobrý den. Tomáš PANCÍŘ, moderátor Připomeňme, že libanonské hnutí Hizballáh minulý týden odpálilo...

Írán připomíná svou schopnost ochromit provoz v Perském zálivu, komentuje útok na izraelský tanker expertka URL Automatický překlad

WEB, Datum: 09.08.2021, Zdroj: ČRo - radiozurnal.cz, Autor: Jakub Krahulec, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.08.2021 18:47, RU / měsíc: 740 274, RU / den: 55 760, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,62

...útokem na izraelský tanker opravdu Írán, jak tvrdí státy skupiny G7? Tomáš Pancíř se ptal odbornice na Izrael a oblast Blízkého východu z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy Ireny Kalhousové. ...

Írán připomíná svou schopnost ochromit provoz v Perském zálivu, komentuje útok na tanker expertka [URL](#)

[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 09.08.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Tomáš Pancíř, Jakub Krahulec, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.08.2021 22:20, Celková návštěvnost: 7 457 520, RU / měsíc: 1 968 567, RU / den: 143 260, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zprávy z domova, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,59

...útokem na izraelský tanker opravdu Írán, jak tvrdí státy skupiny G7? Tomáš Pancíř se ptal odbornice na Izrael a oblast Blízkého východu z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Ireny Kalhousové. Připomeňme, že libanonské hnutí Hizballáh minulý týden odpálilo přes dvě desítky raket na izraelské...

Evoluce katastrálních map. Dříve byly na plastové fólii [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 10.08.2021, Zdroj: estav.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.08.2021 00:34, Celková návštěvnost: 321 800, RU / měsíc: 254 270, RU / den: 11 687, Vydavatel: estav.cz, Země: Česko, AVE: 3 000,00 Kč, GRP: 0,13

...působil jako člen zkušební komise pro státní závěrečné zkoušky studentů magisterského studijního programu „Stavebnictví, geodézie a kartografie“ **FSV ČVUT v Praze**. Je spoluautorem publikace Katastrální zákon. Komentář (1. a 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015, 2019). ...

Čeští studenti ocenění v zahraničí

TISK, Datum: 10.08.2021, Zdroj: Stavebnictví, Strana: 65, Vyištěno: 34 169, Prodáno: 140, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.08.2021 02:02, Vydavatel: EXPO DATA spol. s r.o., Země: Česko, Rubrika: Svět stavbařů, AVE: 62 705,38 Kč

...je důvodem k velké, vskutku velké radosti a výsledkem dlouholeté pedagogické snahy a vývoje našeho ateliéru, aby se studenti katedry architektury **FSV ČVUT v Praze** sebevědomě prosadili nejen v domácí konkurenci, ale i v globálním kontextu a současně posílili renomé fakulty. Soutěže se každoročně...

Vlastislav Bříza ml., expert na jaderné zbrojení. [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 09.08.2021, Zdroj: cnn.iprima.cz, Autor: Ftv Prima, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.08.2021 13:46, Celková návštěvnost: 913 610, RU / měsíc: 1 111 577, RU / den: 79 383, Vydavatel: FTV Prima, spol. s r.o., Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,88

...v Hirošimě a Nagasaki, už tolik neslyšíme. Vlastislav Bříza ml. (43) Odborník na jaderné zbrojení, působí na Katedře mezinárodních vztahů **FSV UK**. Jeho otec Vlastislav je většinovým vlastníkem podnikatelské skupiny Koh-i-noor Holding. Záluby: historie, vojenství, sport, architektura. Je...

K čertu s vámi, pane Coubertine, Rusko vždy vítězí! [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 09.08.2021, Zdroj: denikn.cz, Autor: Michael Romancov, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.08.2021 14:00, Celková návštěvnost: 3 200 000, RU / měsíc: 674 287, RU / den: 54 671, Vydavatel: N media a.s., Země: Česko, Rubrika: Komentáře, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,61

...provázela oficiální mluvčí ministerstva zahraničí Marija Zacharovová. Autor je externí spolupracovník Deníku N, politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd UK** a Metropolitní univerzitě **Praha**. V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat stanovisko...

Co by byl srpen v Ústí nad Labem bez Colloquia Ustensia [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 10.08.2021, Zdroj: uestecky.denik.cz, Autor: autor externí, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.08.2021 17:40, RU / měsíc: 280 839, RU / den: 37 970, Vydavatel: VLTAVALABE MEDIA a.s., Země: Česko, Rubrika: Čtenář reportér, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,42, Návštěvy za měsíc: 12 600 000

...celou dobu realizování Colloquií Ustensia není problém připravit pro ně poutavé přednášky. Letos Miroslav Kunštát z Institutu mezinárodních studií **FSV UK** pohovoří o zaměření Václava Havla v evropské a německé politice, Vlastimil Pažourek z děčínského muzea bude prezentovat labskou plavbu, a naváže...

Punainen kuningatar Disney. [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.08.2021, Zdroj: zenysro.cz, Autor: Moženo Inspirovat, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.08.2021 10:00, Celková návštěvnost: 558 800, RU / den: 14 050, Vydavatel: zenysro.cz, Země: Česko, AVE: 10 000,00 Kč, GRP: 0,16

...Strategy, Marketing • McNeese State University invites qualified applicants for the position of Assistant Professor of Family Science in the **Department of Social Sciences**. For questions regarding only the video submission process, please email: Cloudflare Ray ID: 66a1f4d59ad75602 • Your IP:...

Jan Mazač [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.08.2021, Zdroj: iir.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.08.2021 14:20, RU / den: 25 000, Vydavatel: iir.cz, Země: Česko, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,28

...v Centru globální politické ekonomie a je členem Výzkumné skupiny pro energetickou politiku. Vystudoval obor Mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze**, kde pokračuje v doktorském studiu působí jako interní doktorand. Předmětem jeho odborného zájmu jsou témata jako...

Zpátky do ochozů: Preview Bundesligy 2021/22 (1/2) [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.08.2021, Zdroj: eurofotbal.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.08.2021 17:38, Celková návštěvnost: 1 550 000, RU / den: 23 590, Vydavatel: eurofotbal.cz, Země: Česko, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,26

...(Winther), Iago — Hahn (Caligiuri), Morávek (Maier), Dorsch, Vargas — Finnbogason (Gregoritsch), Niederlechner Tip na umístění: 13. místo. 1. **FSV Mainz 05** Před rokem bylo v karnevalovém městě všechno špatně. Mizerná nálada vyvolaná konfliktem mezi hráči a realizačním týmem se táhla celý...

Dlouhý start pražského jara

TISK, Datum: 12.08.2021, Zdroj: Madýsvět, Strana: 30, Autor: Michal Stehlik a Martin Groman, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.08.2021 01:50, Vydavatel: A 11, spol. s r.o., Země: Česko, Rubrika: Přepište dějiny, AVE: 325 681,63 Kč

...Filozofické fakulty UK v Praze, kde rovněž působí. Dr. Groman je historikem médií a předsedou Společnosti Ferdinanda Peroutky, přednáší na **Fakultě sociálních věd UK**. Společně připravují podcast Přepište dějiny, na který navazuje i stejnojmenná rubrika v Mladém světě. Další témata najdete v...

Snaha vyjednat v Afghánistánu společný postup přišla pozdě, myslí si novinářka Engelová [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 12.08.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Autor: Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.08.2021 13:10, RU / měsíc: 1 171 029, RU / den: 88 206, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,98

...lety, ženy si tam rozjely své malé byznysy a byly v tom velmi úspěšné. Takové věci se myslím nedají jen tak zapomenout.“ Politický geograf z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a Metropolitní univerzity Praha Michael Romancov si netroufá předvídat, zda situace povede k úspěšnému převzetí...

Martin Laryš [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 12.08.2021, Zdroj: iir.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.08.2021 13:25, RU / den: 25 000, Vydavatel: iir.cz, Země: Česko, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,28

...politické ekonomie. Vystudoval politologii na Masarykově univerzitě v Brně a momentálně dokončuje doktorské studium mezinárodních vztahů na **Fakultě sociálních věd Karlovy univerzity**. Předmětem jeho odborného zájmu je energetická politika a politické násilí v post-sovětském prostoru se zaměřením na...

Taliban obsazuje v Afghánistánu jednu provincii za druhou

RADIO, Datum: 12.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.08.2021 15:23, Poslechovost pořadu: 28 488, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 403 845,00 Kč, GRP: 0,32

...Hezký den. **Šárka FENYKOVÁ, moderátorka** A na druhé lince už je politický geograf a publicista, který působí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a Metropolitní univerzitě Praha Michal Romancov. Dobrý den i vám. Michael ROMANCOV, politický geograf, Fakulta sociálních...

ODBORNÍK: Netolerujme diskriminaci starších lidí

TISK, Datum: 14.08.2021, Zdroj: Deník Víkend, Strana: 29, Autor: MARCEL MORŽOL, Vyištěno: 91 555, Prodáno: 75 005, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.08.2021 00:08, Čtenost: 202 466, Vydavatel: VLTAVALABE MEDIA, a.s., Země: Česko, AVE: 81 115,38 Kč, GRP: 2,25

...Martin Potůček se jako sociolog a vyučující na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** věnuje otázce stáří i tuzemských důchodů. Působil v komisích, které připravovaly důchodovou reformu, a také se podílel na tvorbě zajímavého manuálu Přípravy na stáří pro občany. * Kdy je podle sociologů vůbec...

Jak snadno člověk přijde o lidskost

TISK, Datum: 14.08.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 14, Autor: MARTIN SOUKUP kulturní antropolog, Vyištěno: 30 974, Prodáno: 23 792, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.08.2021 02:50, Čtenost: 152 666, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Orientace, AVE: 271 014,95 Kč, GRP: 1,70

...budeme podceňovat rozsah, v jakém mohou síly sociálních rolí nebo vnější tlaky ovlivnit naše činy.“ Autor je kulturní antropolog, působí na **FSV UK v Praze** a FF UP v Olomouci Jakmile dozorcí převzali vězně, okamžitě se všichni vžili do svých nových rolí a jednali v souladu s nimi. Již v tu...

Krise v Afghánistánu

TV, Datum: 14.08.2021, Zdroj: CNN Prima News, Zpráva: 4, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.08.2021 14:39, Sledovanost pořadu: 21 204, Provozovatel: FTV Prima, spol. s r.o., Země: Česko, Pořad: 12:00 Zprávy ve 12, AVE: 954 800,00 Kč, GRP: 0,24

...**KUBÍČKOVÁ, moderátorka** Teď už v našem vysílání živě Slavomír Horák z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, odborník na Rusko a Střední východ. Vítejte, dobrý den. Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** -----...

Český talent byl v Bundeslize poprvé na střídačce, Lipsko prohrálo [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 15.08.2021, Zdroj: tnbiz.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.08.2021 21:34, RU / měsíc: 56 676, RU / den: 4 269, Vydavatel: Mediafax, Země: Česko, AVE: 2 000,00 Kč, GRP: 0,05

...Herthu v Bundeslize. Ke konci poločasu srovnal hlavičkou útočník Modeste a ve druhé polovině otočil dvěma góly Florian Kainz. Bundesliga: 1. **FSV Mohuč 05 – RB Lipsko 1:0 13.** Niakhaté 1. FC Kolín nad Rýnem – Hertha BSC 3:1 41. Modeste, 52. Kainz, 55. Kainz – 6. Jovetić VIDEO:...

Němci si za kancléře přejí pragmatického ministra financí Olafa Scholze, jeho sociální demokracie je ale zatím až třetí [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 16.08.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Václav Lavička, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 00:36, Celková návštěvnost: 4 520 000, RU / měsíc: 972 852, RU / den: 101 779, Vydavatel: Economia, a.s., Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,13, Návštěvy za měsíc: 3 900 000

...která nemá žádné zkušenosti s vládnutím, je podle něj naprostý outsider. Olaf Scholz je podle Vladimíra Handla z Institutu mezinárodních vztahů **Fakulty sociálních věd UK** silná osobnost a není bez šancí. „V Německu se Scholz někdy srovnává s bývalým spolkovým kancléřem Helmutem Schmidtem. Ten sám o...

Němci si za kancléře přejí pragmatika Scholze, jeho sociální demokracie je ale zatím až třetí

TISK, Datum: 16.08.2021, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 7, Autor: Václav Lavička, Vytiskeno: 19 475, Prodáno: 27 614, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 02:54, Čtenost: 148 177, Vydavatel: Economia, a.s., Země: Česko, Rubrika: Události, AVE: 181 568,74 Kč, GRP: 1,65

...s vládnutím, je podle něj naprostý outsider. Profesionální úředník Olaf Scholz je podle Vladimíra Handla z Institutu mezinárodních vztahů **Fakulty sociálních věd UK** silná osobnost a není bez šancí. „V Německu se Scholz někdy srovnává s bývalým spolkovým kancléřem Helmutem Schmidtem. Ten sám o...

Řecko hoří a v Itálii padají teplotní rekordy. Klimatická změna udeřila na Evropu [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 16.08.2021, Zdroj: a2lam.cz, Autor: Václav Růt, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 06:25, Celková návštěvnost: 633 270, RU / měsíc: 102 319, RU / den: 7 707, Vydavatel: A2 o.s., Země: Česko, AVE: 5 200,00 Kč, GRP: 0,09

...jde o následek dlouhodobého ignorování expertních hlasů, jež před klimatickou krizí varují už léta. Autor je doktorand na Katedře politologie IPS **FSV UK**. ...

Kanzlerant #3 s Vladimírem Handlem: Merkel řešila mezinárodní krize schopně, ale pozdě [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 16.08.2021, Zdroj: voxpot.cz, Autor: Jakub Eberle, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 07:06, RU / měsíc: 2 548, RU / den: 143, Vydavatel: Voxpot reporters, Země: Česko, AVE: 0,00 Kč, GRP: 0,00

...jejího nástupce či nástupkyně očekávat změnu kurzu? Nejen o tom jsme diskutovali s Vladimírem Handlem z Katedry německých a rakouských studií na **FSV UK**. Potenciální rozpad eurozóny. Vojenská intervence v Libyi. Uprchlíká krize. To jsou jen některé z výzev, kterým musela Angela Merkel čelit v roli...

Kanzlerant #3 s Vladimírem Handlem: Merkel řešila mezinárodní krize schopně, ale pozdě [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 16.08.2021, Zdroj: iir.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 12:47, RU / den: 25 000, Vydavatel: iir.cz, Země: Česko, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,28

...jejího nástupce či nástupkyně očekávat změnu kurzu? Nejen o tom jsme diskutovali s Vladimírem Handlem z Katedry německých a rakouských studií na **FSV UK**. ...

Vladimír Handl [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 16.08.2021, Zdroj: iir.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 15:14, RU / den: 25 000, Vydavatel: iir.cz, Země: Česko, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,28

...Centra evropské politiky. Studoval na Moskevském státním institutu mezinárodních vztahů (JUDr., Csc.). Vyučuje na Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, v minulosti také působil na New York University in Prague, jako výzkumný pracovník na Institute of German...

Tálibán bude muset Afgháncům nabídnout i něco pozitivního, míní expert Doboš [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 16.08.2021, Zdroj: e15.cz, Autor: Pavla Palaščáková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 16:49, Celková návštěvnost: 2 790 000, RU / měsíc: 1 504 515, RU / den: 117 688, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Země: Česko, Rubrika: Zahraniční, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,31

...společensví tolik provokovat excesy, k potlačení lidských práv v zemi však dojde,“ říká Bohumil Doboš z Katedry bezpečnostních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Tálibán sice poměrně snadno získal kontrolu na prakticky celým Afghánistánem, ale bude pro něj také snadné zemi...

Vousatí muži v turbanech a s kalašnikovy. Má se Západ obávat Tálibánu? [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 16.08.2021, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Milan Rokos, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 18:59, Celková návštěvnost: 70 570 000, RU / měsíc: 4 892 293, RU / den: 1 813 436, Vydavatel: Seznam.cz, a.s., Země: Česko, Rubrika: Svět, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 20,15, Návštěvy za měsíc: 48 140 000

...zúžit na paštunské etnikum, přestože v něm má stále hlavní základnu. Jak v rozhovoru pro Seznam Zprávy řekl politický geograf Bohumil Doboš z **Fakulty sociálních věd UK**, těšil se Tálibán poměrně široké podpoře už v devadesátých letech zejména díky stabilitě, kterou nabízel. „Podporu si získával...

Evropské země od víkendu zintenzivňují operace na evakuaci svých diplomatů i afghánských občanů

RÁDIO, Datum: 16.08.2021, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 20:37, Poslechovost pořadu: 284 676, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 18:10 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře, AVE: 349 890,00 Kč, GRP: 3,16

...Horáka politologa z Institutu mezinárodních studií na fakultě Univerzity Karlovy, dobrý den. **Slavomír HORÁK**, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Dobrý den. **Věra ŠTECHROVÁ**, moderátorka Co se v téhle situaci dá čekat od...

Digitalizací se katastrální mapy ne vždy zpřesnily. Jaká je přesnost katastrální mapy? [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 17.08.2021, Zdroj: estav.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.08.2021 00:35, Celková návštěvnost: 321 800, RU / měsíc: 254 270, RU / den: 11 687, Vydavatel: estav.cz, Země: Česko, AVE: 3 000,00 Kč, GRP: 0,13

...působil jako člen zkušební komise pro státní závěrečné zkoušky studentů magisterského studijního programu „Stavebnictví, geodézie a kartografie“ **FSV ČVUT v Praze**. Je spoluautorem publikace Katastrální zákon. Komentář (1. a 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015, 2019). Robotický systém obsahuje...

"Mamahotely" jsou po pandemii opět v kurzu. Mladí lidé šetří za bydlení [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 17.08.2021, Zdroj: tn.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.08.2021 06:23, Celková návštěvnost: 15 514 249, RU / měsíc: 2 942 884, RU / den: 341 691, Vydavatel: TV Nova s.r.o., Země: Česko, Rubrika: TN.CZ/default, AVE: 19 000,00 Kč, GRP: 3,80

...a tím zvyšují cenu bydlení na trhu. Prodlužuje se také doba studia, protože roste počet maturantů a vysokoškoláků," doplnil Martin Hájek z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. To potvrzuje i třidvacetiletá vysokoškolačka. Před vypuknutím pandemie bydlela v Praze na kolejkách. Protože...

Kábul je druhý Saigon. Jen ty vrtulníky přistávají vedle velvyslanectví, ne na střeše, glosuje novinář Anýž [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 17.08.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Autor: Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.08.2021 13:52, RU / měsíc: 1 171 029, RU / den: 88 206, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,98

...velkým přispěvatelem na chod a fungování afghánského státu.“ Méně optimisticky vidí situaci Slavomír Horák z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd univerzity Karlovy**, který upozorňuje, že Tálibán se teď cítí jako vítěz nad Západem. „Ze zahraničních velmocí bude zaujímat v...

Speciál - Situace v Kábulu

RÁDIO, Datum: 17.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.08.2021 15:52, Poslechovost pořadu: 28 488, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 393 015,00 Kč, GRP: 0,32

...Ve vysílání je odborník na Afghánistán Slavomír Horák, vedoucí Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, dobrý den. Slavomír HORÁK, vedoucí Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty**...

Postup Tálibánu byl rychlejší než se očekávalo

RÁDIO, Datum: 17.08.2021, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.08.2021 16:09, Poslechovost pořadu: 181 266, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 12:08 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře, AVE: 305 418,00 Kč, GRP: 2,01

...americká válka po dlouhých 20 letech krveprolití. My jsme teď ve spojení s amerikanistou Jiřím Pondělíčkem z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý den. **Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií FSV UK** Dobrý den. ...

Tálibán má všechny předpoklady vydržet v Afghánistánu vládnout nadlouho [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 17.08.2021, Zdroj: denikn.cz, Autor: Slavomír Horák, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.08.2021 17:48, Celková návštěvnost: 3 200 000, RU / měsíc: 674 287, RU / den: 54 671, Vydavatel: N media a.s., Země: Česko, Rubrika: Hlavní, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,61

...ukončilo fázi dobývání a má všechny předpoklady vydržet v zemi vládnout nadlouho. Autor je vědecký pracovník na Institutu mezinárodních studií **FSV UK**, zaměřuje se na oblast Střední Asie. Napsal knihu Afghánský konflikt (2005). ...

Obec jsou lidé

TISK, Datum: 18.08.2021, Zdroj: A2, Strana: 29, Autor: Jan Sládek, Vydáno: 8 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 00:09, Vydavatel: Společnost Kulturní týdeník A2, s. r. o., Země: Česko, Rubrika: Společnost, AVE: 26 847,96 Kč

...i v Česku, dostal jsem jeho jméno jako jasné doporučení, s kým bych se měl spojit. Tehdy měl Illner vypsán kurs Sociologie lidských sídel na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Jakožto student Filozofické fakulty jsem se tedy dotázal, zda mohu na kurs chodit (nebyla to tehdy taková...

Předvolební programy ve 30 otázkách. Zjistěte, ke které straně máte letos nejbliž [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.08.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Dominika Kubištová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 11:41, Celková návštěvnost: 7 457 520, RU / měsíc: 1 968 567, RU / den: 143 260, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zprávy z domova, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,59

...pomůže vám Volební kompas. Kalkulačka pomocí 30 otázek otestuje, která strana nejvíce souzní s vašimi názory a přesvědčením. Pomůcka připravila **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** ve spolupráci s nizozemskou výzkumnou společností Kieskompas a serverem iROZHLAS.cz. Dotazník nejdříve nabídne...

Americké rozvědky před rychlým kolapsem afghánské armády varovaly. Vůdci Talibanu se postupně představí světu [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.08.2021, Zdroj: ct24.cz, Autor: mor, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 12:00, Celková návštěvnost: 8 614 134, RU / měsíc: 1 367 611, RU / den: 168 315, Vydavatel: Česká televize, Země: Česko, Rubrika: Svět, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,87, Návštěvy za měsíc: 17 300 000

...Evropa vytvořil kolem letiště v Kábulu checkpointy, na kterých kontroluje příchozí. Podle politického geografa Institutu politických studií **FSV UK** Bohumila Doboše se to ale dalo očekávat. „Tam bylo poměrně jasné od začátku, že tohle je PR akce než nějaká realita. Ono je možné, že Taliban část...

Do Afghánistánu dnes odletěl z Prahy další vojenský evakuační letoun

RÁDIO, Datum: 18.08.2021, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 14:23, Poslechovost pořadu: 181 266, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 12:08 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře, AVE: 582 714,00 Kč, GRP: 2,01

...tiskovou konferenci od nedělního dobytí Kábulu. Ve studiu vítám odborníka na takzvané nestátní aktéry, jako je právě Taliban, Bohumila Doboše z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, dobrý den. **Bohumil DOBOŠ, odborník na takzvané nestátní aktéry, FSV UK** Dobrý den. ...

Volební kompas 2021: Zjisti, která politická strana je ti nejbliž [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.08.2021, Zdroj: refresher.cz, Autor: Tereza Šnajdrová Tereza Šnajdrová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 16:54, Celková návštěvnost: 2 431 516, RU / měsíc: 1 762 151, RU / den: 785 361, Vydavatel: REFRESHER, s.r.o., Země: Česko, AVE: 67 500,00 Kč, GRP: 8,73

...je ti názory a přesvědčením nejbliž Volební kalkulačky jsou populární po celém světě a iRozhlas se proto spojil s týmem Katedry sociologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, který spolu s nizozemskou výzkumnou společností Kieskompas připravil tento volební kompas. V něm ti bude...

Speciál - Situace v Afghánistánu

RÁDIO, Datum: 16.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 17:29, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 14:10 Speciál II.

...historii Spojených států a vyzval Bidena k rezignaci. My jsme teď ve spojení s amerikanistou Kryštofem Kozákem z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý den. **Kryštof KOZÁK, amerikanista, IMS FSV UK** Dobré poledne. moderátorka...

Západní státy nadále evakuují své občany

TV, Datum: 18.08.2021, Zdroj: TVNova, Zpráva: 3, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 21:27, Sledovanost pořadu: 869 949, Provozovatel: TVNova s.r.o., Země: Česko, Pořad: 19:30 Televizní noviny, AVE: 11 016 941,00 Kč, GRP: 9,67

...jako Tálibánu, ale jako o mudžáhídech nebo těch, co přišli osvobodit vlastně afghánský národ. **Bohumil DOBOŠ, Institut politologických studií FSV UK** Přijal tu západní rétoriku i kvůli tomu, aby právě byl akceptován ze zahraničí. Karel RANDÁK, bývalý ředitel Úřadu pro...

Tálibán ukazuje novou moderní tvář. Je aktivní i na sociálních sítích [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.08.2021, Zdroj: tnbiz.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 21:51, RU / měsíc: 56 676, RU / den: 4 269, Vydavatel: Mediafax, Země: Česko, AVE: 2 000,00 Kč, GRP: 0,05

... "On přijal tu západní rétoriku, aby právě byl akceptován ze zahraničí," vysvětlil Bohumil Doboš z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. "V Afghánistánu tohle probíhá skokem, sdělovací technologie. Všechno tam mají na mobilech, které mají..."

Uprchlý afghánský prezident Ghani je ve Spojených arabských emirátech, USA už s ním nepočítají [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.08.2021, Zdroj: ct24.cz, Autor: morpetzem, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 22:56, Celková návštěvnost: 8 614 134, RU / měsíc: 1 367 611, RU / den: 168 315, Vydavatel: Česká televize, Země: Česko, Rubrika: Svět, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,87, Návštěvy za měsíc: 17 300 000

...Evropa vytvořil kolem letiště v Kábulu checkpointy, na kterých kontroluje příchozí. Podle politického geografa Institutu politických studií **FSV UK** Bohumila Doboše se to ale dalo očekávat. „Tam bylo poměrně jasné od začátku, že tohle je PR akce než nějaká realita. Ono je možné, že Taliban část..."

Léto pod Damoklovým mečem

TISK, Datum: 19.08.2021, Zdroj: Madýsvět, Strana: 40, Autor: Michal Stehlík, Martin Groman, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.08.2021 00:20, Vydavatel: A 11, spol. s r.o., Země: Česko, Rubrika: Přepište dějiny, AVE: 326 591,84 Kč

Mezi oblíbené mýty a legendy spojené s pražským jarem 1968 patří tradované tvrzení, že vstup vojsk v srpnu byl v zásadě nečekaný. Jenže doufání není totéž, co vědění. Hrozba intervence tu byla už od jara. S postupujícím časem jen sílí. Mezinárodní linka pražského jara je většinou nakreslená mezi ...

Volební kompas 2021: Nová kalkulačka vám poradí, komu dát v říjnu hlas [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 19.08.2021, Zdroj: zive.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.08.2021 10:50, Celková návštěvnost: 4 059 431, RU / měsíc: 1 471 232, RU / den: 118 251, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Země: Česko, Rubrika: Články, AVE: 25 000,00 Kč, GRP: 1,31

...výzkumná společnost Kieskompas, studenti **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a iRozhlas.cz společně připravily Volební kompas. Šikovný web vám poradí, kterou stranu, hnutí nebo koalici začátkem října zvolit do poslanecké sněmovny. Interaktivní kalkulačka obsahuje 30 otázek z oblasti daňové...

Hejtman Kuba: Všechny teď zajímá, jak se o Afghánce postaráme. Pro Evropu ale můžou být rizikem [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 19.08.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.08.2021 14:38, Celková návštěvnost: 7 457 520, RU / měsíc: 1 968 567, RU / den: 143 260, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zprávy z domova, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,59

...okolních zemí, Afghánci mají své diaspory ve více než sedmdesáti státech.“ Tato slova potvrzuje politolog z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Slavomír Horák, který uvádí, že nejčastější cílovou destinací utečenců z Afghánistánu jsou sousední Írán a...

Speciál - Evakuace z Kábulu

RÁDIO, Datum: 19.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.08.2021 18:44, Poslechovost pořadu: 28 488, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 396 435,00 Kč, GRP: 0,32

...prvního hosta Slavomíra Horáka z Institutu mezinárodních studií Univerzity Karlovy. Dobrý den. **Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Dobrý den. **moderátor** Podle dostupných informací světových agentur, které...

Dubček byl prostý komunistický aparátčík s hezkým úsměvem, ne lídr a politik, říká historik Michal Stehlík [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 20.08.2021, Zdroj: denikn.cz, Autor: Adéla Skoupá, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.08.2021 12:48, Celková návštěvnost: 3 200 000, RU / měsíc: 674 287, RU / den: 54 671, Vydavatel: N media a.s., Země: Česko, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,61

...všechna jména, to se ještě uvidí v rámci podzimu a kampaně. V týmu spolupracuji s lidmi z Matematicko-fyzikální fakulty, 2. lékařské fakulty, **Fakulty sociálních věd**, Pedagogické fakulty, Filozofické fakulty... Z konkrétních jmen mohu zmínit třeba pana profesora Jana Trku z Motola, což je proděkan pro...

Volební model Deníku: ANO je blízko k opětovnému uchvácení vedení [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 20.08.2021, Zdroj: melnický.deník.cz, Autor: Michal Janko, Kateřina Perknerová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.08.2021 13:19, RU / měsíc: 35 742, RU / den: 4 832, Vydavatel: VLTAVALABE MEDIA, a.s., Země: Česko, Rubrika: Volební preference, AVE: 5 990,00 Kč, GRP: 0,05, Návštěvy za měsíc: 12 600 000

...průběžně aktualizován podle nových průzkumů. Metodiku volebního modelu redakce Deníku konzultovala s experty z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd UK**. Syndrom skrytého voliče „U každého sociologického průzkumu platí, že by se měl ověřovat v dlouhodobém časovém rámci a v...

Zájem Čechů o očkování klesá

TV, Datum: 20.08.2021, Zdroj: Seznam.cz TV, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.08.2021 23:26, Sledovanost pořadu: 5 739, Provozovatel: Seznam.cz, a.s., Země: Česko, Pořad: 19:25 Večerní zprávy, AVE: 107 100,00 Kč, GRP: 0,06

...ti, co se chtěli naočkovat, to už udělali. Teď je podle nich důležité se zaměřit na ty nerozhodnuté. **Jaroslava H. MARHÁNKOVÁ, Katedra sociologie, FSV UK** Ti lidé často třeba cítí nějakou nejistotu, nemají třeba nějak jakoby informace, to je jedna skupina těch lidí, kteří by...

Vyzvedne vám nákup a zastane těžkou práci. Musk slibuje robota, co vypadá jako člověk [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 21.08.2021, Zdroj: onn.iprima.cz, Autor: FTV Prima, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 21.08.2021 15:03, Celková návštěvnost: 913 610, RU / měsíc: 1 111 577, RU / den: 79 383, Vydavatel: FTV Prima, spol. s r.o., Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,88

...levnější než pracovník s minimální mzdou,“ varovala před časem ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová (ČSSD) v debatě Politického klubu **FSV UK**. S tímto přístupem ovšem nesouhlasí bývalý viceguvernér České národní banky Mojmir Hampl. „Tyto obavy jsou zcela iracionální. Robot není...

Dekonspirace: Prague Security Studies Institut [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 21.08.2021, Zdroj: pravdive.eu, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 21.08.2021 22:13, Celková návštěvnost: 111 840, RU / den: 500, Vydavatel: pravdive.eu, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,01, Návštěvy za měsíc: 36 225

...bývalý šéf Vojenského zpravodajství, Karel Randák – opět bývalý šéf jedné z našich zpravodajských služeb, Michael Romancov, politický geograf na **FSV UK Praha** Roman Joch, ředitel Občanského institutu Denisa Hejlová, vedoucí katedry na **FSV UK Praha** Jiří Schneider, ředitel „bratrského“ Aspen Institutu...

Volební model Univerzity Karlovy: o premiérovi rozhodne Šlachta [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.08.2021, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Autor: Tisková zpráva, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.08.2021 18:35, Celková návštěvnost: 6 310 000, RU / měsíc: 1 211 568, RU / den: 207 067, Vydavatel: OUR MEDIA a.s., Země: Česko, AVE: 50 000,00 Kč, GRP: 2,30, Návštěvy za měsíc: 6 500 000

...KSČM a SPD. Roli jazýčku na vahách tak zřejmě sehraje Přísaha Roberta Šlachty. Zuzana Havránková, docentka Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd UK** Vedoucí projektu, Zuzana Havránková, je docentkou Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd UK**. Studovala mimo jiné na...

Chceme být správci českého piva

TISK, Datum: 23.08.2021, Zdroj: Euro, Strana: 20, Autor: Ondřej Stratilík, Vytlačeno: 15 781, Prodáno: 8 786, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.08.2021 00:15, Čtenost: 24 990, Vydavatel: New Look Media s.r.o., Země: Česko, AVE: 1 396 773,87 Kč, GRP: 0,28

...mít skvělé lidi ve všech pozicích, do těch lidí potřebujeme investovat a pracovat s nimi. Petr Dvořák (45) • Narodil se v Liberci, vystudoval **Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze**. • Pracoval v pražském Staropramenu, později se stal marketingovým ředitelem skupiny Pivovary Staropramen...

Nevíte, koho na podzim volit? Vyzkoušejte Volební kompas [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 23.08.2021, Zdroj: adsl.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.08.2021 00:48, Celková návštěvnost: 72 760, RU / den: 1 500, Vydavatel: adsl.cz, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,02

...jednoduchých otázek zjistíte, která strana je vaším názorům nejbližší. Nizozemská výzkumná společnost Kieskompas, iRozhlas.cz a studenti **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** vytvořili Volební kompas 2021. Na této stránce můžete jednoduše zjistit, kterou stranu, hnutí nebo koalici zvolit do...

Influencerů je moc, je těžké najít toho správného, říká Johny Machette [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.08.2021, Zdroj: ekonomika.iDNES.cz, Autor: Martina Riemlová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.08.2021 12:32, Celková návštěvnost: 94 820, RU / měsíc: 1 293 798, RU / den: 141 455, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Domáci, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 1,57, Návštěvy za měsíc: 74 100 000

...a pomáhal firmám s výběrem vhodných influencerů. V únoru nastoupil na stálou pozici idea maker do nového komunikačního týmu Katz83. Vyučuje na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Co myslíte slovem relevantní? Takový, kterému člověk může věřit, nespojí se s každým, kdo mu dá peníze,...

Speciál - Co znamená návrat Talibanu k moci v Afghánistánu pro bezpečnost ve světě?

RÁDIO, Datum: 23.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.08.2021 15:19, Poslechovost pořadu: 28 488, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 373 350,00 Kč, GRP: 0,32

...Slovo teď dostane prof. Oldřich Bureš, vedoucí Centra bezpečnostních studií na Metropolitní univerzitě, který se věnuje témuž oboru i na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý den i vám. Oldřich BUREŠ, vedoucí Centra bezpečnostních studií, Metropolitní univerzita, FSS UK...

V Izraeli začnou od 1. září očkovat děti nad 12 let přímo u vstupu do škol

RÁDIO, Datum: 23.08.2021, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 2, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.08.2021 20:48, Poslechovost pořadu: 284 676, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 18:10 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře, AVE: 217 782,00 Kč, GRP: 3,16

...ředitelka Herzlova centra izraelských studií Univerzity Karlovy, dobrý večer. **Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK** Dobrý den. **Petr DUDEK, moderátor** Ví se, proč se nákaza koronavirem v Izraeli tak šíří? Irena KALHOUSOVÁ,...

Prezentace speciálně pro profesionály z retailu a FMCG! Chcete se zúčastnit?

TISK, Datum: 24.08.2021, Zdroj: ZBOŽÍ & PRODEJ, Strana: 34, Vydáno: 11 400, Prodáno: 63, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.08.2021 00:15, Vydavatel: ATOZ Marketing Services, spol. s r.o., Země: Česko, AVE: 194 251,42 Kč

...dopouštějí. Kromě vysvětlení pojmu a jeho vzniku upozorníme na praktické projevy i možnosti, jak se greenwashingu vyvarovat. **PETRA KOUDELKOVÁ, FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD UK** **OBALOVÁ REVOLUCE V FMCG** Kompletní transformaci svého obalového sortimentu je aktuálně velkou výzvou společností Danone, která...

Nosič reklam zvaný influencer. Jak si je firmy vybírají a proč se jim to vyplácí [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 24.08.2021, Zdroj: aktualne.cz, Autor: Magdalena Chorá, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.08.2021 06:27, Celková návštěvnost: 29 083 533, RU / měsíc: 3 978 102, RU / den: 616 630, Vydavatel: Economia, a.s., Země: Česko, Rubrika: Ekonomika, AVE: 20 000,00 Kč, GRP: 6,85, Návštěvy za měsíc: 26 400 000

...sítích kompletně volné ruce. Existuje například samoregulační iniciativa Férový influencer, za kterou stojí Sdružení pro internetový rozvoj, **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** či Asociace komunikačních agentur. "Iniciativa problematiku komerční spolupráce značek s influencery a její...

Dominik Stroukal: Díry v českém politickém kompasu. Chybí progresivní pravice [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 24.08.2021, Zdroj: e15.cz, Autor: Dominik Stroukal, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.08.2021 08:27, Celková návštěvnost: 2 790 000, RU / měsíc: 1 504 515, RU / den: 117 688, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Země: Česko, Rubrika: Náznaky, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,31

...aby jeho vlastní přesvědčení, tedy co nejvíce ekonomické i osobní svobody, bylo přímo na vrcholu. Letošní předvolební kompas, se kterým přišla **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**, má také dvě osy, které jsou velmi podobné diagramu Davida Nolana. Když do grafu vnesete své preference, můžete...

Na hranicích s Běloruskem vyroste nový solidní plot o výšce 2,5 metru

RÁDIO, Datum: 24.08.2021, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 2, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.08.2021 14:04, Poslechovost pořadu: 181 266, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 12:08 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře, AVE: 185 736,00 Kč, GRP: 2,01

...se snaží dostat z Běloruska do sousedních členských zemí Evropské unie. U telefonu je teď politický geograf Michael Romancov, který působí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a Metropolitní univerzitě Praha, dobrý den. **Michael ROMANCOV, politický geograf, FSV UK** Dobrý...

Vladimír kořen se stal učitelem, má čtvrté dítě a rád by se podíval do vesmíru [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.08.2021, Zdroj: vlasta.kafe.cz, Autor: Adéla Nosková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.08.2021 10:04, RU / den: 20 000, Vydavatel: vlasta.kafe.cz, Země: Česko, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 0,22

...Popularizátor vědy a učitel. • Narodil se 30. prosince 1973 v Teplicích. • Roku 1998 vystudoval žurnalistiku se zaměřením na politologii na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. • Byl dlouholetým redaktorem České televize se specializací na vědu a přírodu. Za svou práci dostal mj....

Na zkušenou do Alberta [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.08.2021, Zdroj: Retailnews.cz, Autor: Albert Česká, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.08.2021 10:21, RU / den: 2 500, Vydavatel: Retailnews.cz, Země: Česko, AVE: 2 500,00 Kč, GRP: 0,03

...či distribučních centrech, což jim ještě lépe pomáhá pochopit šíři činností maloobchodu. To oceňuje i stážistka Dominika Kovačovičová z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, která pracuje na projektu monetizace v marketingu: „Na stáži se mi líbí několik věcí. První je sběr informací v terénu,...

Pokud vojáci neopustí Afghánistán včas, následky mohou být krvavé, varuje amerikanista Lepš [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.08.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Autor: Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.08.2021 12:36, RU / měsíc: 1 171 029, RU / den: 88 206, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,98

...krvavé," varuje s tím, že USA prakticky nemají jinou možnost než dodržet deadline Tálibánců. Náhodný terorismus? Ačkoliv podle politologa z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Slavomíra Horáka hnutí Tálibán zřejmě nemá prostředky k výraznější vojenské ofenzívě, dá se očekávat tlak na odchod...

Piráti a starostové ztrácejí voliče. Chybí jim útočnost i jasná identita, míní experti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.08.2021, Zdroj: aktualne.cz, Autor: Barbora Doubravová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.08.2021 12:49, Celková návštěvnost: 29 083 533, RU / měsíc: 3 978 102, RU / den: 616 630, Vydavatel: Economia, a.s., Země: Česko, Rubrika: Domácí, AVE: 20 000,00 Kč, GRP: 6,85, Návštěvy za měsíc: 26 400 000

...se to dostane dál a rychle se šíří, nabalují se na ně další vtípy," míní politoložka a odbornice na politický marketing Marcela Konrádová z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Zapomínáme na skalní voliče a na mladé, ztratili jsme pirátskou útočnost Alžběta Králová z Institutu...

Zprávy 15:30

TV, Datum: 25.08.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.08.2021 15:42, Sledovanost pořadu: 103 881, Provozovatel: Česká televize, Země: Česko, Pořad: 15:30 Zprávy, AVE: 0,00 Kč, GRP: 1,15

...vztahy a jejich stav do studia ČT24. Přišel totiž Vladimír Handl z katedry německých rakouských studií institutu mezinárodních studií **fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, dobré poledne. 3 dobré odpoledne. Tak před tou cestou zaznívala samá superlativy na stav českoněmeckých vztahů. Skutečně...

Německý prezident F. W. Steinmeier na návštěvě ČR

TV, Datum: 25.08.2021, Zdroj: TV Nova, Zpráva: 15, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.08.2021 21:32, Sledovanost pořadu: 869 949, Provozovatel: TV Nova s.r.o., Země: Česko, Pořad: 19:30 Televizní noviny, AVE: 2 455 063,00 Kč, GRP: 9,67

...a České prezidentské kanceláře. Jde o vůbec první takovou zahraniční návštěvu německého prezidenta. **Vladimír HANDL, odborník na Německo, IMS, FSV, Karlova Univerzita** Určité to je symbolismus, ta otevřená hranice jako Evropa bez hranic, taková ta Evropa, kde sdílíme ten...

Dlouhý start pražského jara

TISK, Datum: 26.08.2021, Zdroj: Madýs svět, Strana: 42, Autor: Michal Stehlík a Martin Groman, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.08.2021 00:23, Vydavatel: A 11, spol. s r.o., Země: Česko, Rubrika: Přepište dějiny, AVE: 315 326,53 Kč

...Filozofické fakulty UK v Praze, kde rovněž působí. Dr. Groman je historikem médií a předsedou Společnosti Ferdinanda Peroutky, přednáší na **Fakultě sociálních věd UK**. Společně připravují podcast Přepište dějiny, na který navazuje i stejnojmenná rubrika v Mladém světě. ...

ZPÁTKY DO ŠKOLY

TISK, Datum: 26.08.2021, Zdroj: Týdeník Echo, Strana: 72, Vytlačeno: 15 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.08.2021 00:23, Vydavatel: Echo Media a.s., Země: Česko, Rubrika: Speciál - Zpátky do školy, AVE: 66 334,69 Kč

...jsme různé aktivity, například i relaxační cvičení nebo různé diskusní skupiny, podvečerní setkávání. P Alice Němcová Tejkalová děkanka **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Naše fakulta se momentálně připravuje na to, že ještě zimní semestr odučíme v režimu, kdy studenti budou moct plnit...

Speciál - Blíží se konec evakuací uprchlíků z Afghánistánu

RÁDIO, Datum: 25.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.08.2021 00:41, Poslechovost pořadu: 28 488, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 369 075,00 Kč, GRP: 0,32

...**MATOŠKA, moderátor** Naším hostem je politolog a odborník na Afghánistán Slavomír Horák z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, dobrý den. Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**...

Bayern cílí na desítku

TISK, Datum: 26.08.2021, Zdroj: Hatrick, Strana: 47, Vytlačeno: 55 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.08.2021 03:03, Čtenost: 103 000, Vydavatel: WATCH STAR MEDIA s.r.o., Země: Česko, Rubrika: Německo, GRP: 1,14

...IBM, později zakladatel softwarové společnosti SAP. Trenér: Sebastian Hoeness, 39 let, Německo. Hodnota kádru: 204,95 milionu eur (8.). 1. **FSV MOHUČ** Rok založení: 1905. Stadion: Opel Arena, 34 000. Ligová bilance posledních pěti let: 15., 14., 13., 12., 12. Majitel: Tisíce fanoušků a...

Studium na ČVUT FIT - náročnost URL Automatický překlad

WEB, Datum: 26.08.2021, Zdroj: vejska.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.08.2021 10:54, RU / den: 8 000, Vydavatel: vejska.cz, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,09

Dobrý den, chtěla bych se zeptat jestli někdo nemá zkušenosti se studiem na ČVUT FIT popřípadě dojmy ze školy atd.. jen tak co jsem sama z okolí slyšela tak je to prý nejtěžší fakulta na ČVUT a bakalářské studium tam dokončí jen 20% studentů. Podobné příspěvky: Studium na ČVUT FA vs ČVUT FSv - ...

Trikolora se stala symbolem vzdoru

TISK, Datum: 27.08.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 4, Autor: KRISTÝNA MACHÁČKOVÁ, Vytlačeno: 30 974, Prodáno: 23 792, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.08.2021 01:50, Čtenost: 152 666, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Domov, AVE: 30 294,95 Kč, GRP: 1,70

...o tom, že se afghánská vlajka stala symbolem protitálibánského vzdoru,“ řekl LN Slavomír Horák, politolog z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a expert na Afghánistán a Střední Asii. Tento měsíc média informovala již o několika případech, kdy lidé na...

Frank Walter Steinmeier uctil památku parašutistů

TV, Datum: 26.08.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 2, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.08.2021 02:36, Sledovanost pořadu: 27 812, Provozovatel: Česká televize, Země: Česko, Pořad: 22:00 Události, komentáře, AVE: 260 022,00 Kč, GRP: 0,31

...a Radka Vondráčka. **Jakub ŽELEZNÝ, moderátor** Dalším hostem je Vladimír Handl z katedry německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd Karlovy univerzity**. Prezent Steinmeier dneska řekl, že vztahy mohou být sotva lepší. V čem by se však navzdory tomu tvrzení zlepšit daly...

Putin a Lukašenko: jak dál?

TISK, Datum: 27.08.2021, Zdroj: Madá fronta DNES, Strana: 7, Autor: Karel Svoboda, Vytlačeno: 100 360, Prodáno: 86 559, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.08.2021 03:10, Čtenost: 454 857, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Názory, AVE: 201 708,48 Kč, GRP: 5,05

Ruský a běloruský prezident se vzájemně nemilují. Proč se tedy Putin ještě Lukašenka nezbavil? Je pro něj totiž zárukou, že Bělorusko bude i nadále na Rusku závislé. Je to již rok, co se v Bělorusku odehrály „volby“, po nichž se prohlásil Alexandr Lukašenko prezidentem. Zatímco Západ výsledek neuz...

Český Citroën mění PR manažerku [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 27.08.2021, Zdroj: autologistika.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.08.2021 09:48, Celková návštěvnost: 206 766, RU / měsíc: 118 152, RU / den: 9 846, Vydavatel: autologistika.cz, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,11

...u Citroenu odchází na stejnou pozici v jiném oboru, od září ji u značky nahradí Linda Truhlářová. Truhlářová vystudovala Mediální studia na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a Sociální komunikaci na Univerzitě Jana Amose Komenského. Svou profesní dráhu začala ve vydavatelství Axel...

Vlajka Tálibánu u pražské ambasády nevisí. Trikolora se v Afghánistánu stala symbolem vzdoru [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 27.08.2021, Zdroj: lidovky.cz, Autor: Kristýna Macháčková, Lidovky.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.08.2021 15:50, Celková návštěvnost: 8 940 000, RU / měsíc: 1 855 023, RU / den: 244 802, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Domov, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 2,72, Návštěvy za měsíc: 8 900 000

...vlajka stala symbolem protitálibánského vzdoru," řekl serveru Lidovky.cz Slavomír Horák, politolog z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a expert na Afghánistán a Střední Asii. Tento měsíc média informovala již o několika případech, kdy lidé na...

Joe Biden: Neodpustíme vám. Nezapomeneme. Dopadneme vás a zaplatíte [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 27.08.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.08.2021 17:32, RU / měsíc: 1 171 029, RU / den: 88 206, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,98

...zmínkou, že útočníkům neodpustí? Výrok týdne s Janem Burdou najdete v audiozáznamu. Analyzuje Oldřich Bureš z Katedry bezpečnostních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**....

Předvolební kampaň

TV, Datum: 28.08.2021, Zdroj: Prima, Zpráva: 11, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.08.2021 23:13, Sledovanost pořadu: 532 533, Provozovatel: FTVPrima, spol. s r.o., Země: Česko, Pořad: 18:55 Hlavní zprávy, AVE: 981 552,00 Kč, GRP: 5,92

...prostředí, připraví nás o svobodu, přivedou zemi k bankrotu, ničí lidem podnikání." **Denisa HEJLOVÁ, vedoucí katedry marketingové komunikace FSV UK** Hodně tam slyšíme to, co nechceme, kdo jsou ti ostatní, ale je tam za mě příliš málo těch pozitivních vyhlídek do budoucna. ...

Třicet let od rozpadu SSSR: Ukrajinci mají svobodu, ale žijí v chudobě [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 29.08.2021, Zdroj: ekonomicky-denik.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.08.2021 08:20, RU / měsíc: 106 000, RU / den: 7 000, Vydavatel: Media Network s.r.o., Země: Česko, Rubrika: Aktuality, Analýzy, AVE: 4 000,00 Kč, GRP: 0,08

...tak byli lidé jako Rinat Achmetov, Ihor Kolomojskyj a Dmytro Firtaš," řekl před pěti lety autorovi článku Karel Svoboda, který vyučuje na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a zaměřuje se na hospodářské dějiny postsovětských zemí. Dlužno dodat, že od té doby se příliš nezměnilo. Dnes je...

Stáže v oboru marketing na sociálních sítích táhnou [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 29.08.2021, Zdroj: nejbusiness.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.08.2021 12:22, RU / den: 3 000, Vydavatel: nejbusiness.cz, Země: Česko, AVE: 3 000,00 Kč, GRP: 0,03

...dostatečně šikovní a budou mít o spolupráci zájem. A se stážisty počítá Socialsharks rozhodně i v budoucnu. Firma totiž podepsala memorandum s **Fakultou sociálních věd UK v Praze**, kde se zavázala, že u ní mohou zájemci z řad studentům každý rok absolvovat povinnou praxi. „Plánujeme také vlastní...

Bylo to nevyhnutelné. Začátek i konec války v Afghánistánu, říká expert [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 29.08.2021, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Michal Komárek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.08.2021 18:55, Celková návštěvnost: 70 570 000, RU / měsíc: 4 892 293, RU / den: 1 813 436, Vydavatel: Seznam.cz, a.s., Země: Česko, Rubrika: Historie, Magazín, Rozhovory, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 20,15, Návštěvy za měsíc: 48 140 000

...vás, pokud to bude potřeba," říká v rozhovoru pro Seznam Zprávy Slavomír Horák, odborník na Střední Asii a autor knihy o afghánském konfliktu z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** v **Praze**. Měl útok na Afghánistán po 11. září smysl? Nebylo to jen mocenské gesto? Měl šanci na úspěch? Útok na...

Dánsko má první klimaticky neutrální pivovar, na ostrově Bornholm [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 29.08.2021, Zdroj: ekonews.cz, Autor: Markéta Ševčíková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.08.2021 21:06, RU / měsíc: 4 732, RU / den: 364, Vydavatel: Martina Patočková a Veronika Němcová, Země: Česko, AVE: 500,00 Kč, GRP: 0,00

...příspěvek? Sdílejte ho na sítích... O autorovi: Markéta Ševčíková Markéta vystudovala FHS a **FSV UK**. Pohybovala se na poli mediálních analýz, komunikace a PR, v komerční, akademické i neziskové...

MŮŽEME VŮBEC VĚŘIT OSTATNÍM?

TISK, Datum: 30.08.2021, Zdroj: Týdeník Rozhlas, Strana: 6, Autor: Kamila Boháčková, Vytištěno: 6 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.08.2021 00:26, Vydavatel: Radioservis, a. s., Země: Česko, Rubrika: Aktuálně z Vnohradské, AVE: 17 530,31 Kč

...a vstupuji s dílem do dialogu. * Jste i komentátorkou na stanici Plus. Jaký máte vztah k rozhlasu? Když jsem studovala žurnalistiku na **pražské fakultě sociálních věd**, vybrala jsem si jako specializaci tisk a foto, protože jsem byla přesvědčená, že pro rozhlas a televizi pracovat nikdy nebudu...

Zákaz benzinových aut. Které politické strany se ho bojí a které mu chtějí jít naproti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 30.08.2021, Zdroj: zpravyiDNES.cz, Autor: Jiří Vachtl, Eva Pospíšilová, Tomáš Cafourek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.08.2021 00:43, Celková návštěvnost: 6 533 564, RU / měsíc: 3 802 122, RU / den: 683 451, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Domácí, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 7,59, Návštěvy za měsíc: 82 400 000

...Starosty však končí výčet oslovených stran, které ambiciózní plán Evropské komise alespoň částečně podporují. Podle politologa Josefa Mlejnků z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** je vysvětlení jednoduché. Politici se před volbami obávají negativní reakce veřejnosti. Green deal přinese...

Politici k zákazu benzinových aut

TISK, Datum: 30.08.2021, Zdroj: Madá fronta DNES, Strana: 1, Autor: Jiří Vachtl, Eva Pospíšilová, Vytlačeno: 100 360, Prodáno: 86 559, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.08.2021 02:42, Čtenost: 454 857, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Titulní strana, AVE: 551 935,62 Kč, GRP: 5,05

...Starosty však končí výčet oslovených stran, které ambiciózní plán Evropské komise alespoň částečně podporují. Podle politologa Josefa Mlejnika z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** je vysvětlení jednoduché. Politici se před volbami obávají negativní reakce veřejnosti. Green deal přinese...

Zákaz benzinových aut. Které strany se ho bojí a které mu chtějí jít naproti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 30.08.2021, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Autor: Jiří Vachtl, Eva Pospíšilová, Tomáš Cafourek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.08.2021 06:42, Celková návštěvnost: 6 533 564, RU / měsíc: 3 802 122, RU / den: 683 451, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Domáci, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 7,59, Návštěvy za měsíc: 82 400 000

...Starosty však končí výčet oslovených stran, které ambiciózní plán Evropské komise alespoň částečně podporují. Podle politologa Josefa Mlejnika z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** je vysvětlení jednoduché. Politici se před volbami obávají negativní reakce veřejnosti. Green deal přinese...

Speciál - Spojené státy podnikly letecký útok v Kábulu

RADIO, Datum: 30.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.08.2021 20:39, Poslechovost pořadu: 28 488, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 436 335,00 Kč, GRP: 0,32

...Joa Bidena, jaký dopad na americkou politickou scénu bude všechno ještě mít? Jan Hornát je vedoucí Katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý den. **Jan HORNÁT, vedoucí Katedry severoamerických studií, FSV UK** Dobrý den. Jan BUMBA,...

Záběry korálových útesů léčí duši

TISK, Datum: 31.08.2021, Zdroj: Psychologie dnes, Strana: 32, Autor: Mojmir Sedláček, Vytlačeno: 20 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 00:10, Vydavatel: Portál, spol. s r.o., Země: Česko, Rubrika: Film, AVE: 31 081,39 Kč

PODLE VÝZKUMU Z ROKU 2018 MŮŽE K VYŠŠÍ PROŽÍVANÉ SPOKOJENOSTI VÉST SLEDOVÁNÍ PŘÍRODOVĚDNÝCH DOKUMENTŮ V TELEVIZI. POKUD TEDY PRO SVŮJ KLID CHCEME UDĚLAT NĚCO DOBRÉHO, DEJME V TELEVIZI PŘEDNOST PŘÍRODOVĚDNÉMU PROGRAMU PŘED POLITIKOU. Meditace před obrazovkou Sledování přírodních dokumentů podle stud...

SPOLEČNOST: Úskalí politického kompasu [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 31.08.2021, Zdroj: neviditelnypes.cz, Autor: Jaroslav Zamazal, Neviditelný pes, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 00:27, RU / měsíc: 243 470, RU / den: 18 339, Vydavatel: O. NEFF s.r.o., Země: Česko, Rubrika: Společnost, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,20, Návštěvy za měsíc: 7 100 000

...Byl jsem upozorněn na politický kompas pro nadcházející volby, jenž se nachází na stránkách iRozhlas a byl vytvořen Katedrou sociologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Zvědavost mě přirozeně zlákala k vyzkoušení a toto byl výsledek: Tento politický kompas, stejně jako volební...

Vědec, který nepopularizuje, není vědcem třetího tisíciletí, říká Daniel Stach [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 30.08.2021, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Autor: Karolína Lišková, Téma, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 07:44, Celková návštěvnost: 6 533 564, RU / měsíc: 3 802 122, RU / den: 683 451, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Rozhovory, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 7,59, Návštěvy za měsíc: 82 400 000

... Daniel Stach (33) Moderátor pořadu Hyde Park Civilizace a Věda 24 na ČT24. Vystudoval Mezinárodní obchod na Vysoké škole ekonomické v **Praze** a Mediální komunikaci na **Fakultě sociálních věd UK**. V letech 2004–2005 byl členem české juniorské reprezentace ve vodním slalomu. V sedmnácti začal s...

Startuje první seminář pro marketéry na téma „brand safety“ [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 31.08.2021, Zdroj: MaMcz, Autor: Redakce MAM, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 11:18, RU / měsíc: 130 809, RU / den: 10 351, Vydavatel: Forum Media, s.r.o., Země: Česko, Rubrika: Marketing, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,12

...má příklady dezinformačních kampaní, které způsobily obchodním značkám a firmám milionové škody. Asociace komunikačních agentura (AKA) a **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** proto spouští vzdělávací projekt pro marketéry – Brand Safety Academy. Na celodenním semináři se účastníci dozvědí, jaká...

AKAs FSV UK spouští projekt Brand Safety Academy [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 31.08.2021, Zdroj: mediaguru.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 15:10, Celková návštěvnost: 227 300, RU / měsíc: 154 901, RU / den: 14 322, Vydavatel: mediaguru.cz, Země: Česko, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,16

...komunikačních agentura a **Fakulta sociálních věd UK** spouští projekt Brand Safety Academy. Fenomén dezinformací se netýká jen aktuálního očkování, migrantů, politiky nebo celebrit. I Česká republika má příklady dezinformačních kampaní, které způsobily obchodním značkám a firmám milionové škody....

V Británii inženýr, v Česku čistič kamenů [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 31.08.2021, Zdroj: reportermagazin.cz, Autor: Tereza Brhelová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 16:23, Celková návštěvnost: 108 360, RU / měsíc: 275 930, RU / den: 20 784, Vydavatel: Reportér magazin, s. r. o., Země: Česko, AVE: 10 000,00 Kč, GRP: 0,23

...český překlad. „A druhý díl? Asi přijde. Přece jenom je v plánu pokládat další kameny!“ usmívá se Trevor. Autorka je studentka politologie na **FSV UK** a začínající novinářka. ...

Svět smí být jen jeden aneb indoktrinace propagandou ve školách v režii Člověka v tísní [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 31.08.2021, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Autor: Karel Výborný, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 18:29, Celková návštěvnost: 6 310 000, RU / měsíc: 1 211 568, RU / den: 207 067, Vydavatel: OUR MEDIA a.s., Země: Česko, AVE: 50 000,00 Kč, GRP: 2,30, Návštěvy za měsíc: 6 500 000

...se starým obsahem). Ty ostatní publikace se za své autory nestydí a v tiráži je uvádějí. Najdeme tam často zajímavá jména, např. Marek Mičienka (**FSV UK**), Josef Pazderka – *Economia*, Petra Procházková (no comment), Ondřej Kundra – *Respekt*, Ondřej Soukup – *Economia*, Jan Urban (no comment), Petr Blažek...

Vznik bezpečnostní zóny v Kábulu bojkotuje Čína, domnívá se politický geograf Romancov [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 31.08.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Lukáš Matoška, Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 19:49, Celková návštěvnost: 7 457 520, RU / měsíc: 1 968 567, RU / den: 143 260, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,59

..., „Ti, kdo opouštějí Afghánistán, totiž rozhodně nebudou chtít do Ruska nebo do Číny, ale na Západ.“ Politický geograf Michael Romancov z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a z Metropolitní univerzity Praha vidí za nezdarem hlasování o rezoluci hlavně Čínu: „Zaznamenal jsem informaci o tom,...

Speciál - V Afghánistánu skončila vojenská mise a začíná diplomatická

RADIO, Datum: 31.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 22:38, Poslechovost pořadu: 28 488, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 391 875,00 Kč, GRP: 0,32

...Naším hostem je odborník na Afghánistán Slavomír Horák z Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, dobrý den. Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** -----...

Konec afghánské mise

TV, Datum: 31.08.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.09.2021 00:27, Sledovanost pořadu: 27 812, Provozovatel: Česká televize, Země: Česko, Pořad: 22:00 Události, komentáře, AVE: 1 125 252,00 Kč, GRP: 0,31

...**Člověk v tísní** Dobrý večer. **Michal KUBAL**, moderátor A Slavomír Horák, specialista na tuto oblast z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý večer i vám. Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**...

NAKLADATELSTVÍ DOKOŘÁN SLAVÍ 20 LET!

TISK, Datum: 30.08.2021, Zdroj: Knižní novinky, Strana: 6, Autor: MILAN VALDEN, Vytisštěno: 25 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.09.2021 02:03, Vydavatel: Svaz českých knihkupců a nakladatelů, o. s., Země: Česko, Rubrika: Rozhovor, AVE: 14 315,66 Kč

Nakladatelství Dokořán, česká špička v oblasti populárně-naučné literatury, letos slaví dvacetiny. V roce 2001, po sedmi letech spolupráce, opustili matematik Zdeněk Kárník a historik a bohemista Marek Pečenka své kolegy z Libri a založili si vlastní nakladatelství. Dokořán se od začátku zaměřuje na...

Paláce a rozbité kostky v blátě

TISK, Datum: 02.08.2021, Zdroj: Respekt, Strana: 7, Autor: MICHAEL FIALA, Vytlačeno: 42 988, Prodáno: 35 812, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.08.2021 00:38, Čtenost: 219 868, Rubrika: Dopis z Lodže, AVE: 153 749,07 Kč, Země: Česko, GRP: 2,44

Hehe, brambory!“ slyším imitovanou češtinu na jednom lodžském předměstí. Asi čtyřicetiletý pár si prohlíží českou značku na našem zaparkovaném autě a moje polská přítelkyně protáčí oči v sloup. Začínám chápat, že výkřik „brambory“ v tomto podání znamená zhruba totéž, jako když Češi mluví o francouzských „žabožroutech“. Nevěnuji tomu zvláštní pozornost, naopak se cítím celkem pobaven a spíš mě zajímá zdejší, řekněme, „neuklizená“ atmosféra. A tak vytahuji svůj analogový aparát a fotím.

Ve zdejší čtvrti Stoki s pozůstatky německých dělnických řadových domů se mi do hledáčku dostává místní typický výjev. Řada oprýskaných garáží, jedna z nich otevřená, neboť se u ní griluje na přenosném grilu. Pijí se lahvičky a vodka, vedle parkuje na první pohled luxusní červený sportovní mercedes, pár metrů před ním se válejí odpadky a v trávě rezavějí součástky, leží pneumatiky či záchodová mísa. Obloha je správně depresivně šedá, bude pršet. Mačkám spoušť.

„Pěkné auto, že?“ ozve se mi za zády. Říká to onen čtyřicátník, pro něhož jsem „brambora“, plešatý a celkem urostlý. Začínám chápat, že mercedes patří jemu. S rozpaky úsměv vracím a vyjasňuji, že mě baví fotit zdejší město, a chlapík mi rozverně nabízí, že si mohu jeho skvělou káru nafotit, jak budu chtít. Že mi jde o jisté estetické protiklady místa, raději nerozvíjím a popřejeme si upřímně, jak se v Polsku říká, milého dne.

Neznámý muž netuší, že jsem ovlivněn Prahou, jejíž architektura a genius loci se mi líbí, zatímco Lodž je zkrátka úplně jiná. Rozpadlá ulice je pro mě v danou chvíli jako pěst na oko a mercedes (navíc červený!), který podobnou ulici brzdí, je pěstit číslo dvě. Neutěšený pohled a vyznění nijak nevyvažuje, naopak ho svým způsobem posiluje. Kromě přemítání nad tím, co mi připadá nehezke nebo nevkusné, však cítím i dávku studu. „No co,“ říká přítelkyně, „Lodž má aspoň nějakou atmosféru, Praha je jen takový turistický skanzen.“ Vzpomenu si na polského spisovatele Ziemowita Szczereka, který si utahuje z Poláků, kteří jezdí na Ukrajinu a hlítají tamní „exotičnost“ a „bordel“: „Ty hnusný města, který vypadá jako rozbitý kostky hozený do bláta, ty vesnice jako neuspořádaný hromady prken.“ Přičemž to ale v Polsku není obecně vzato o nic lepší, dodává sarkasticky skrze své knižní postavy Szczerek. Ví, o čem tak sebereflektivně píše – sám je Polák jezdící na Ukrajinu a poněkud zvrhle pozorující tamní svérázný kolorit. A co vlastně dělám já, věčně okounějící Pražák v Lodži?

Nějaký čas to návštěvníkovi trvá, ale je třeba se tu oprostít od povrchního nepořádku, z něhož někteří polští známí dokonce plakali a jiní čeští známi to naopak označují za „skvělejší punk“. Od urbanistického guláše, který za sebou zanechal průmysl 19. století, nacisté a jejich genocidní protizidovská politika, komunisté se svou ošklivou architekturou. Když člověk začne loupat slupky této cibule, narazí na zajímavé jádro. Za omšelými a padajícími fasádami domů z předminulého století se skrývají nádherné byty s vysokými štukovanými stropy, které by v Praze stály čtyřnásobek toho, co tady. Člověk přejde rozbahněný chodník, aby pak na návštěvě u přátel obdivoval bytové prostory starých lodžských měšťanů. Pravda, tyto domy stojí často smutně a osamocené, na druhou stranu je ale město protkáno bujnou vegetací a parky plnými stromů, jejichž rozlohu by mu mohla leccaká jiná evropská aglomerace závidět. Rozkvétá už i centrum – tam, kde kdysi bývaly rozvalené chodníky a bloky s vytlučenými okny, pomalu probíhají rekonstrukce. Zpoza městské šedi zas vyvěrá na povrch bohatá polsko-židovskoněmeckoruská historie, která se zde odehrávala.

Procházíme se s polskými přáteli Stokami. Jedna malebná ulice na mě dělá skutečně dojem. Po obou stranách se vedle sebe až na sobě krčí dvoupátrové domečky, jejichž obytná plocha může činit maximálně pár desítek metrů čtverečních. Hrají různé barevnými omítkami, sem tam se objeví neumělá přístavba, miniaturní zahrádky se pyšnými kvítky či rozevlátou polskou vlnkou. „Skoro jako Zlatá ulička v Praze,“ podotýkám a myslím to vcelku vážně. Přátelé se trochu nevěřícně a pobaveně usklábají a krčí rameny: „Alespoň je to zadarmo.“

V různých internetových anketách o nejošklivější či nejzanedbanější město v Polsku se Lodž pravidelně umísťuje na předních příčkách. Za svou pohnutou historii a gigantičnost (třetí největší město v Polsku), která celkovou ponouřlost posiluje, prostě nemůže. Zdejší lidé to však tolik nevnímají. Mladší generace – nebo aspoň ti, s nimiž se vídám – má své město velmi ráda. Jejich perspektiva je cenná, ale není samozřejmá a pro cizího návštěvníka není snadno k nalezení. Asi jako řeky, kterých je zde okolo dvaceti, ale nejsou víceméně vůbec vidět, neboť jsou ukryté v podzemních kanálech.

O autorovi: MICHAEL FIALA, Autor vystudoval politologii na FSV UK. Je akvizitorem v Městské knihovně v Praze.

Foto autor: FOTO ARCHIV AUTORA

Chemie se musí elektrifikovat

TISK, Datum: 02.08.2021, Zdroj: HROT, Strana: 62, Autor: Jan Brož, Vytlačeno: 12 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.08.2021 00:38, Rubrika: Partnerská příloha, Země: Česko

Německý koncern BASF plánuje za čtyři miliardy eur ozelenit nejen sebe, ale i celý chemický průmysl

Kdejaká „kancelářská“ firma se dnes zaštiťuje udržitelností a klimatickou neutralitou. Jenže ozelenit sektor služeb představuje ve srovnání s energeticky intenzivním průmyslem, jako je chemický, poměrně jednoduchý úkol. Podle šéfa tuzemského zastoupení jedné z největších chemických skupin světa BASF, Filipa Dvořáka, bude nutné kompletně změnit výrobní procesy látek, které v konečném důsledku tvoří součást všeho, co dnes používáme. Jen tak lze dosáhnout uhlíkové neutrality. Německý koncern na to vyčlenil čtyři miliardy eur.

Hledání cest k čisté chemii budoucnosti částečně probíhá i v Česku.

* Evropa představila nový, velmi ambiciózní klimatický balíček. Jak se na nastavených trendech bude podílet chemická skupina BASF?

BASF se k zelené dohodě a klimaticky neutrální Evropě do roku 2050 hlásí. To je i jasně definovaný cíl. Jako firma chceme sehrát klíčovou roli v rámci chemického sektoru. Bez transformace chemie, která figuruje v 95 procentech průmyslových výrobních, totiž Evropská unie své klimatické cíle nikdy nemůže naplnit. Velmi snadno se hovoří o transformaci služeb. Z hlediska objektivnosti by bylo rozumné mluvit o energetické náročnosti ICT byznysu, který v souvislosti s emisemi stojí mimo pozornost. Uhlíkové neutrality však nelze dosáhnout bez tří základních pilířů průmyslu, kterými jsou energetika a na ni navazující chemický a strojírenský průmysl.

* Dobře, jak to tedy chcete provést?

Chemický průmysl musí být založen na úplně jiných technologiích. Náš závod v Ludwigshafenu, který představuje největší chemickou továrnu na světě, vyprodukuje ročně skoro 22 milionů tun ekvivalentu CO₂. To dokazuje mimořádnou energetickou intenzitu. Zásadní zdroj přitom tvoří fosilní paliva, především zemní plyn. Dnes však máme na stole jasný program, jakým způsobem transformaci chemického průmyslu reálně provést. Pro dosažení klimatické neutrality jsme se zavázali investovat až čtyři miliardy eur do roku 2030. Tato proměna se uskuteční na základě elektrifikace, což je klíčové slovo celé řady výrobních procesů, jež odstraní nutnost používat fosilní paliva. Zaprvé půjde o elektrické krakovací jednotky. Při krakování vznikají základní chemikálie - například etylen, propylen a butadien -, které jsou zodpovědné za 70 procent našich emisí CO₂. Jedná se o projekt připravovaný ve spolupráci se společnostmi Sabc a Linde. Při nasazení této technologie jsme schopni emisní stopu výroby základních chemikálií snížit až o 90 procent. Pevně doufáme, že se tento zásadní projekt podaří úspěšně dokončit. Bude to lakmusový papírek pro celý chemický průmysl včetně českých firem. Je tedy důležité, aby byl čas technologie dotáhnout a také zaplatit. I BASF volá po nějaké refundaci, protože zaplatit podobný projekt z peněz akcionářů je těžká věc.

* Neušetříte však na emisních povolenkách nebo jiném zatížení, které s novou regulací přicházejí?

Tyto investice se mohou částečně zaplatit. Na druhé straně jsou tak velké a dějí se v tak krátké době, že na jejich podporu existují speciální balíčky. Jeden takový plán třeba nedávno přivezla do Česka Ursula von der Leyenová.

* Aby byla výroba z elektřiny nízkemisní, budete potřebovat elektřinu z obnovitelných zdrojů. Kde ji chcete vzít?

Společně s RWE připravujeme významný projekt výstavby větrného parku v moři s výkonem dva gigawatty, což přibližně odpovídá kapacitě Temelína. Od společnosti Vattenfall si dále zakoupíme 49,5procentní podíl v nově budovaném větrném parku Hollandse Kust Zuid - jen tento krok z naší strany představuje obří investici ve výši 1,6 miliardy eur. Obě spolupráce jsou už podepsané a teď je potřeba kromě výstavby parků zajistit ještě síť, infrastrukturu, jež elektřinu dotáhne do našich závodů v Ludwigshafenu či Antverpách. V případě spolupráce s RWE navíc usilujeme o úpravu vhodného regulačního rámce, jenž je podmínkou zdárné realizace projektu. K bezemisní energetice tedy vedou dvě základní cesty, jednak offshorové větrníky, jednak zemní plyn, bez kterého se německá ekonomika neobejde. I Frans Timmermans uznává, že zemní plyn je přinejmenším pro nadcházející dekády přechodový zdroj, s nímž musíme počítat. Stejně tak svou pozici obhájilo jádro - i s ohledem na to, že tvoří páteř francouzské energetiky.

* Jaké další projekty mají chemický průmysl učinit nízkemisním?

Druhé téma rezonuje úplně všude a je to vodík. Obecně se sází na výrobu vodíku elektrolýzou vody, my se však soustředujeme na elektrolýzu metanu, která má daleko vyšší účinnost. Zásadní problém představuje relativně vysoká míra produkce oxidu uhlíku oproti výrobě z vody.

* Tuším, že se počítá s jeho zachytáváním, což zatím moc nefunguje.

To už umíme, problém spočívá spíše v ukládání. I dnes se CO₂ ukládá, technologie existuje, je to však otázka logistiky a nákladů, tedy zda dává ukládání ekonomicky smysl. Třetí důležitou technologii je využití tepelných čerpadel a bezuhlíková výroba páry z odpadového tepla. V tomto směru máme velký projekt se Siemens Energy. Tyto tři klíčové technologie tvoří aktuálně předpoklad transformace chemického průmyslu na uhlíkově neutrální. Jsou to zásadní piloty, jež poběží do roku 2030, následně musejí naběhnout ve stoprocentním měřítku. Pak se samozřejmě nabízejí i další technologie, které jsou samy o sobě obchodními příležitostmi.

* Například?

Mám na mysli katodové aktivní materiály, baterie nebo třeba chemickou recyklaci. Existuje mechanická recyklace, která je z environmentálního hlediska nejlepší, ale má své limity. Nemůžete mechanicky recyklovat donekonečna a ne každý plast je pro tento typ recyklace vhodný. Mechanicky nelze recyklovat ani stavební pěny nebo izolační materiály, na kterých zůstává lepidlo nebo fasádní barva. Reálnou odpověď nabízí právě chemická recyklace. Jde o velmi energeticky náročný proces, kdy dochází k rozkladu polymerů za velmi vysokých teplot. Tato technologie není nová, pro komerční využití jsme ji však museli zdokonalit.

* Takže problémem je opět ekonomická efektivita?

Ano, ale nejen to. Vedle ekonomického aspektu nasazení chemické recyklace doposud brzdila legislativa, která na unijní i lokální úrovni uznává jen recyklaci mechanickou, což se snažíme změnit. Navíc jsme museli překonat různé technické překážky, pracujeme třeba na čištění finálního produktu chemické recyklace. Tím je pyrolýzní olej, jenž zatím není dostatečně čistý, zbavený sazí a halogenů. I dnes sice vznikají méně kvalitní plasty z nekvalitního pyrolýzního oleje, ze kterých se vyrábějí třeba kořenáče, my však chceme z pyrolýzního oleje vytvářet hodnotově kompozitní polymery, jež budou mít uplatnění v inženýrských plastech, v automobilovém průmyslu, ve stavebnictví. Máme tedy mnohem ambicióznější cíl: produkovat z recyklátu špičková řešení bez nejmenších ústupků na úkor kvality.

* Bude se na těchto trendech nějakou měrou podílet i BASF v Česku?

České zastoupení je v podstatě prodejní organizace a výrobu tady nemáme. Ovšem sedmdesát procent našich tržeb v Česku tvoří automobilový průmysl. Jsme tedy součástí výrobního řetězce automobilového průmyslu v mnoha podobách, hrajeme klíčovou roli v katalyzátorech nebo třeba lacích, každá třetí škodovka je barvená našimi laky. V momentě, kdy nové zelené technologie prorazí do masivního nasazení, se nutně propíšou do konečného výrobku, jakým je například auto. Z pohledu BASF však vnímám ještě jednu zajímavou zvěňu, která se dotýká Česka.

* Jakou?

Dřív měl náš výzkum a vývoj, což znamená deset tisíc lidí, exkluzivní partnerství třeba s Harvardovou univerzitou nebo s univerzitou v Tokiu. Vyhodnotili jsme však, že v dnešní době tento centrální přístup není optimální. Všude vzniká řada nových, často třeba startupových technologií. Otvíráme proto náruč jakékoli spolupráci, která nám dává smysl. Díky tomu se nám

podářílo rozjet společný projekt s Orlen UniCRE, výzkumným a vývojovým centrem Unipetrolu v Litvínově. Tato spolupráce se týká chemické recyklace. Naši snahou je purifikovat technologii do té míry, aby vznikl takzvaný virgin materiál na úrovni vyčištěné nafty. Konkrétně pracujeme na problému dehalogenizace.

* Velkým tématem současnosti je ESG. Třeba ČEZ oznámil, že se chce v ratingu dostat z 50 na 80 procent. Máte také nějaké podobné hodnocení?

ESG jako nefinanční indikátor získává stále větší váhu a hledí na něj velcí investoři. Z korporátního hlediska je to pro nás zásadní téma, naštěstí si v něm stojíme velmi dobře. Mezi 460 firmami hodnocenými v chemickém sektoru se pohybujeme kolem padesátého místa. Předseda představenstva naší mateřské společnosti BASF SE Martin Brudermüller si také v září převezme letošní globální ocenění chemického průmyslu ICIS CEO of the Year Award. Jde o cenu určenou lidovi s největším pozitivním dopadem na svou společnost či celý segment, mezi hlavní kritéria výběru patří právě úspěchy v oblasti inovací a ESG. Naše odhodlání odráží také fakt, že u 45 tisíc svých produktů z celkem 70 tisíc máme přesně stanovený ekologický, sociální i environmentální dopad. Díky tomu jsme schopni předložit certifikát včetně uhlíkové stopy a podporujeme zákazníky v posilování udržitelné výroby napříč hodnotovým řetězcem, což, jak věříme, ocení i koncový spotřebitel.

***

Filip Dvořák (46)

* Narodil se v **Praze**, vystudoval **FSV UK**.

* V BASF pracuje od roku 2006. V rámci BASF vystřídal posty v České republice, Belgii a Rakousku, působil v pozici manažera marketingu nebo šéfa vládních vztahů ve střední Evropě.

* Generálním ředitelem českého zastoupení BASF se stal v roce 2015.

* Od roku 2018 je členem představenstva Česko-německé obchodní a průmyslové komory. V roce 2020 se stal členem představenstva Svazu chemického a farmaceutického průmyslu SR.

* Je ženatý, má tři děti.

Foto autor: Tomáš Novák

Sparta-Monako, Ferencváros-Slavia, Jablonec-Celtic. Bohemians-Sparta. Start PL. Superpohár i finále OH! [URL](#)
[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 02.08.2021, Zdroj: fotbal.hattrick.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.08.2021 08:28, RU / den: 5 530, AVE: 4 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

FOTBALOVÝ TELEVIZNÍ PROGRAM OD PONDĚLKA 2. SRPNA DO PONDĚLKA 16. SRPNA 2021

V první polovině srpna pokračuje dvěma koly česká Fortuna:liga (O2 TV Sport, O2 TV Fotbal).

Druhý srpnový víkend startuje francouzská Ligue 1 (NOVA Sport), třetí srpnový víkend pak začínají německá bundesliga, španělská La Liga (obojí Digi Sport) a anglická Premier League (Premier Sport).

V první polovině srpna jsou rovněž na pořady duely 3. předkola Ligy mistrů (Ferencváros-Slavia a – O2 TV Sport a Sparta-Monako – Sport 1), Evropské ligy (Jablonec-Celtic – ČT 2 a ČT Sport) a Evropské konferenční ligy (Plzeň-The New Saints). První srpnový týden vyvrcholí finálovými zápasy olympijské turnaje mužů a žen v Tokiu (ČT Sport, Eurosport 2), ve středu 11. srpna je pak v Belfastu na pořadu zápas evropského Superpoháru mezi vítězem Ligy mistrů a Evropské ligy – Chelsea-Villarreal.

PONDĚLÍ 2. SRPNA 2021

10.45 (výkop 10.00): USA – Kanada (první semifinálové utkání olympijského turnaje žen v Japonsku) – Eurosport 2. Záznam v 17.30 a ve 22.00 hodin.

13.00: Austrálie – Švédsko (druhé semifinálové utkání olympijského turnaje žen v Japonsku) – Eurosport 2. Záznam v 17.30 a ve 22.00 hodin.

20.00: Tiki – Taka 2 (fotbalová show po 2. kole české Fortuna:ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal.

20.40 (výkop 20.45): AJ Auxerre – Grenoble Foot 38 (utkáni 2. kola druhé francouzské ligy/Ligue 2) – NOVA Sport 2.

ÚTERÝ 3. SRPNA 2021

10.00: Tiki – Taka 2 (fotbalová show po 2. kole české Fortuna:ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal v 16.00 hodin.

10.00: Mexiko – Brazílie (první semifinálové utkání olympijského turnaje mužů v Japonsku) – Eurosport 2. Záznam v 17.30 hodin.

13.00: Japonsko – Španělsko (druhé semifinálové utkání olympijského turnaje mužů v Japonsku) – Eurosport 2. Záznam v 17.30 hodin.

18.30 (výkop 19.00): Sparta Praha – AS Monako (úvodní utkání 3. předkola Ligy mistrů) – Sport 1.

STŘEDA 4. SRPNA 2021

19.30 (výkop 20.00): Ferencváros Budapešť – Slavia Praha (úvodní utkání 3. předkola Ligy mistrů) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal.

1.05 (výkop 1.00): New England Revolution – SC Nashville (utkáni americké MLS) – NOVA Sport 1.

3.05 (výkop 3.00): FC Austin – Houston Dynamo (utkáni americké MLS) – NOVA Sport 1.

ČTVRTEK 5. SRPNA 2021

17.30 (záznam, výkop 10.00): Utkání o 3. místo olympijského turnaje žen v Japonsku – Eurosport 2. Repríza ve 2.00 hodin.

17.40 (výkop 17.45): FK Jablonec – Celtic Glasgow (úvodní utkání 3. předkola Evropské ligy) – ČT 2.

PÁTEK 6. SRPNA 2021

4.00: Finálové utkání olympijského turnaje žen v Japonsku – ČT Sport, Eurosport 2.

17.30 (záznam, výkop 13.00): Utkání o 3. místo olympijského turnaje mužů v Japonsku – Eurosport 2. Repríza ve 2.00 hodin.
19.40 (výkop 20.00): FC VION Zlaté Moravce-Vráble – FK Senica (utkáni 3. kola slovenské Fortuna:ligy) – NOVA Sport 1.
20.00: Fortuna:liga Preview (souhrn aktuálních informací před startem 3. kola české Fortuna:ligy 2021/2022) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal.
20.40 (výkop 20.45): Bremer SV – Bayern Mnichov (utkáni 1. kola Německého poháru/DFB Pokal) – NOVA Sport 2.
20.40 (výkop 20.45): AFC Bournemouth – FC West Bromwich Albion (utkáni 1. kola druhé anglické ligy/Championship) – Premier Sport.
22.10 (záznam, výkop 20.30): AS Monako – FC Nantes (utkáni 1. kola francouzské Ligue 1) – NOVA Sport 1.

SOBOTA 7. SRPNA 2021

9.00: Fortuna:liga Preview (souhrn aktuálních informací před startem 3. kola české Fortuna:ligy 2021/2022) – O2 TV Sport. O3 TV Fotbal v 15.00 hodin.
13.25 (výkop 13.30): FC Dundee United – FC Glasgow Rangers (utkáni 2. kola skotské Premiership) – Premier Sport. Záznam ve 23.00 hodin.
13.30: Finálové utkáni olympijského turnaje mužů v Japonsku – Eurosport 2. ČT Sport (relive) v 15.00 hodin. Eurosport 2 záznam v 17.30 hodin.
15.30 (výkop 16.00): Sparta Praha – MFK Karviná (utkáni 3. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal. O2 TV Fotbal záznam ve 22.00 hodin, O2 TV Fotbal v neděli v 9.00 hodin.
15.30 (výkop 16.00): Dynamo České Budějovice – Baník Ostrava, Fastav Zlín – FK Teplice (utkáni 3. kola české ligy/Fortuna: ligy) – streaming O2 TV Fotbal. Záznam v neděli v 9.00 a v 11.00 hodin.
15.55 (výkop 16.00): FC Blackburn – FC Swansea City (utkáni 1. kola druhé anglické ligy/Championship) – Premier Sport.
16.55 (výkop 17.00): Olympique Lyon – Stade Brestois (utkáni 1. kola francouzské Ligue 1) – NOVA Sport 2.
18.20 (výkop 19.00): Slavia Praha – Sigma Olomouc (utkáni 3. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal. O2 TV Sport záznam v neděli ve 12.00, O2 TV Fotbal v neděli ve 13.00 hodin.
18.25 (výkop 18.30): 1. FC Magdeburg – FC Sankt Pauli (utkáni 1. kola Německého poháru/DFB Pokal) – NOVA Sport 1.
18.30: FC Brentford – FC Valencie (mezinárodní přátelské utkáni) – Sport 2.
20.40 (výkop 20.45): SV Wehen Wiesbaden – Borussia Dortmund (utkáni 1. kola Německého poháru/DFB Pokal) – NOVA Sport 1.
20.55 (výkop 21.00): FC Sheffield United – FC Birmingham City (utkáni 1. kola druhé anglické ligy/Championship) – Premier Sport.
20.55 (výkop 21.00): ES Troyes – FC Paris Saint-Germain (utkáni 2. kola francouzské Ligue 1) – NOVA Sport 2.
21.20: Fortuna:liga Highlights (sestřih sobotních utkáni 3. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal.
1.35 (výkop 1.30): Columbus Crew – FC Atlanta United (utkáni americké MLS) – NOVA Sport 1.

NEDĚLE 8. SRPNA 2021

14.25 (výkop 14.30): FC Fulham – FC Middlesbrough (utkáni 1. kola druhé anglické ligy/Championship) – Premier Sport. Záznam ve 22.30 hodin.
15.00: Fortuna:liga Preview (souhrn aktuálních informací před startem 3. kola české Fortuna:ligy 2021/2022) – O2 TV Fotbal.
15.00: Fortuna:liga Highlights (sestřih sobotních utkáni 3. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport.
15.25 (výkop 15.30): SV Waldhof – Eintracht Frankfurt nad Mohanem (utkáni 1. kola Německého poháru/DFB Pokal) – NOVA Sport 1.
15.30 (výkop 16.00): FK Jablonec – Bohemians Praha 1905 (utkáni 3. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal. O2 TV Fotbal záznam ve 22.00 hodin.
15.30 (výkop 16.00): FK Pardubice – FK Mladá Boleslav (záznam v pondělí v 16.00), FC Hradec Králové – Slovan Liberec (utkáni 3. kola české ligy/Fortuna: ligy) – streaming O2 TV Fotbal.
16.00: FC Liverpool – Athletic Bilbao (mezinárodní přátelské utkáni) – Sport 1. Sport 2 záznam v 0.30 hodin.
16.55 (výkop 17.00): FC Méty – OSC Lille (utkáni 1. kola francouzské Ligue 1) – NOVA Sport 2.
17.00: FC Red Bull Salzburg – FK Austria Vídeň (utkáni 2. kola rakouské bundesligy) – Arena Sport 1. Arena Sport 2 záznam ve 22.00 hodin
17.25 (výkop 17.30): FC Coventry City – FC Nottingham Forest (utkáni 1. kola druhé anglické ligy/Championship) – Premier Sport.
18.20 (výkop 19.00): Viktoria Plzeň – 1. FC Slovácko (utkáni 3. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal. O2 TV Sport záznam v pondělí v 15.00 hodin.
18.25 (výkop 18.30): Eintracht Braunschweig – Hamburger SV (utkáni 1. kola Německého poháru/DFB Pokal) – NOVA Sport 1.
19.55 (výkop 20.00): ŠKF Sereď – FC DAC 1904 Dunajská Streda (utkáni 3. kola slovenské Fortuna:ligy) – slovenská TV Dajto.
20.40 (výkop 20.45): HSC Montpellier – Olympique Marseille (utkáni 1. kola francouzské Ligue 1) – NOVA Sport 2.
21.20: Fortuna:liga Highlights (sestřih nedělních utkáni 3. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal.
0.05 (výkop 24.00): New England Revolution – Philadelphia Union (utkáni americké MLS) – NOVA Sport 1.
2.05 (výkop 2.00): Los Angeles Galaxy – FC Vancouver Whitecaps (utkáni americké MLS) – NOVA Sport 1.

PONDĚLÍ 9. SRPNA 2021

18.25 (výkop 18.30): Viktoria Kolín nad Rýnem – TSG 1899 Hoffenheim (utkáni 1. kola Německého poháru/DFB Pokal) – NOVA Sport 1.
20.00: Tiki – Taka 3 (fotbalová show po 3. kole české Fortuna:ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal.
20.00: FC Liverpool – Osasuna Pamplona (mezinárodní přátelské utkáni) – Sport 1.
20.40 (výkop 20.45): 1. FC Kaiserslautern – Borussia Mönchengladbach (utkáni 1. kola Německého poháru/DFB Pokal) – NOVA Sport 1.
20.40 (výkop 20.45): SC Bastia – AS Nancy–Lorraine (utkáni 3. kola druhé francouzské ligy/Ligue 2) – NOVA Sport 2.

ÚTERÝ 10. SRPNA 2021

10.00: Tiki – Taka 3 (fotbalová show po 3. kole české Fortuna:ligy) – O2 TV Sport. O2 TV Fotbal v 16.00 hodin.
18.30 (výkop 19.00): Slavia Praha – Ferencváros Budapešť (odvetné utkáni utkáni 3. předkola Ligy mistrů) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal.
19.30 (výkop 20.00): AS Monako – Sparta Praha (odvetné utkáni 3. předkola Ligy mistrů) – Sport 1.

20.40 (výkop 20.45): FC Derby County – FC Salford City (utkáni 1. kola Anglického ligového poháru/Carabao Cup) – NOVA Sport 2.
20.55 (výkop 21.00): FC Bolton Wanderers – FC Barnsley (utkáni 1. kola Anglického ligového poháru/Carabao Cup) – NOVA Sport 1.

STŘEDA 11. SRPNA 2021

20.35 (výkop 21.00): FC Chelsea – FC Villarreal (utkáni evropského Superpoháru v Belfastu) – ČT Sport. Záznam ve 2.30 hodin.
20.40 (výkop 20.45): FC Leyton Orient – FC Queens Park Rangers (utkáni 1. kola Anglického ligového poháru/Carabao Cup) – NOVA Sport 2.

ČTVRTEK 12. SRPNA 2021

18.50 (19.00): Viktoria Plzeň – The New Saints (odvetné utkání 3. předkola Evropské konferenční ligy) – ČT Sport (v jednání).
20.45: Celtic Glasgow – FK Jablonec (odvetné utkání 3. předkola Evropské ligy) – ČT Sport (v jednání).

PÁTEK 13. SRPNA 2021

19.40 (výkop 20.00): AS Trenčín – MFK Ružomberok (utkáni 4. kola slovenské Fortuna:ligy) – NOVA Sport 1.
20.00: Fortuna:liga Preview (souhrn aktuálních informací před startem 4. kola české Fortuna:ligy 2021/2022) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal.
20.25 (výkop 20.30): Borussia Mönchengladbach – Bayern Mnichov (utkáni 1. kola německé bundesligy) – Digi Sport 1.
20.55 (výkop 21.00): FC Brentford – FC Arsenal (utkáni 1. kola anglické Premier League) – Premier Sport.
20.55 (výkop 21.00): FC Valencia – FC Getafe (utkáni 1. kola španělské Serie A) – Digi Sport 2.
22.10 (záznam, výkop 20.30): Utkání 2. kola francouzské Ligue 1 – NOVA Sport 1.

SOBOTA 14. SRPNA 2021

13.25 (výkop 13.30): Manchester United – FC Leeds United (utkáni 1. kola anglické Premier League) – Premier Sport.
15.25 (výkop 15.30): Union Berlin – Bayer 04 Leverkusen (utkáni 1. kola německé bundesligy) – Digi Sport 1.
15.30 (výkop 16.00): FK Mladá Boleslav – Slavia Praha (utkáni 4. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal. O2 TV Fotbal záznam ve 22.00 hodin, 15.30 (výkop 16.00): MFK Karviná – Fastav Zlín, Sigma Olomouc – Dynamo České Budějovice (utkáni 4. kola české ligy/Fortuna: ligy) – streaming O2 TV Fotbal.
15.55 (výkop 16.00): FC Chelsea – FC Crystal Palace (utkáni 1. kola anglické Premier League) – Premier Sport.
16.00: FC Hull – FC Queens Park Rangers (utkáni 2. kola druhé anglické ligy/Championship) – Arena Sport 1.
16.55 (výkop 17.00): Osasuna Pamplona – Espanyol Barcelona (utkáni 1. kola španělské Serie A) – Digi Sport 2.
16.55 (výkop 17.00): Utkání 2. kola francouzské Ligue 1 – NOVA Sport 2.
17.00: FC Admira Wacker Mödling – FC Red Bull Salzburg (utkáni 4. kola rakouské bundesligy) – Arena Sport 2.
18.20 (výkop 19.00): Bohemians Praha 1905 – Sparta Praha (utkáni 4. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal.
18.25 (výkop 18.30): FC Norwich City – FC Liverpool (utkáni 1. kola anglické Premier League) – Premier Sport.
18.25 (výkop 18.30): Borussia Dortmund – Eintracht Frankfurt nad Mohanem (utkáni 1. kola německé bundesligy) – Digi Sport 1.
18.45: Heracles Almelo – PSV Eindhoven (utkáni 1. kola nizozemské Eredivisie) – Arena Sport 2.
19.25 (výkop 19.30): Real Mallorca – Real Betis Sevilla (utkáni 1. kola španělské Serie A) – Digi Sport 2.
20.55 (výkop 21.00): Utkání 2. kola francouzské Ligue 1 – NOVA Sport 2.
21.00: Ajax Amsterdam – NEC Nijmegen (utkáni 1. kola nizozemské Eredivisie) – Arena Sport 2.
21.20: Fortuna:liga Highlights (sestřih sobotních utkání 4. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal.
21.25 (výkop 21.30): Deportivo Alavés – FC Barcelona (utkáni 1. kola španělské Serie A) – Digi Sport 1.
2.05 (výkop 2.00): New York City – FC Inter Miami (utkáni americké MLS) – NOVA Sport 1.

NEDĚLE 15. SRPNA 2021

10.20 (výkop 10.30): Sparta Praha B – Viktoria Žižkov (utkáni 4. kola druhé české ligy/Fortuna: národní liga) – ČT Sport.
14.55 (výkop 15.00): FC Newcastle United – FC West Ham United (utkáni 1. kola anglické Premier League) – Premier Sport.
15.00: Fortuna:liga Preview (souhrn aktuálních informací před startem 4. kola české Fortuna:ligy 2021/2022) – O2 TV Fotbal.
15.00: Fortuna:liga Highlights (sestřih sobotních utkání 4. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport.
15.25 (výkop 15.30): 1. FSV Mainz/Mohuč 05 – RB Lipsko (utkáni 1. kola německé bundesligy) – Digi Sport 1.
15.30 (výkop 16.00): Baník Ostrava – FK Pardubice (utkáni 4. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal. O2 TV Fotbal záznam ve 22.00 hodin.
15.30 (výkop 16.00): 1. FC Slovácko – FC Hradec Králové, FK Teplice – FK Jablonec (utkáni 4. kola české ligy/Fortuna: ligy) – streaming O2 TV Fotbal.
16.55 (výkop 17.00): Utkání 2. kola francouzské Ligue 1 – NOVA Sport 2.
17.25 (výkop 17.30): Tottenham Hotspur – Manchester City (utkáni 1. kola anglické Premier League) – Premier Sport.
17.25 (výkop 17.30): 1. FC Kolín nad Rýnem – Hertha BSC Berlín (utkáni 1. kola německé bundesligy) – Digi Sport 1.
17.25 (výkop 17.30): Celta Vigo – Atlético Madrid (utkáni 1. kola španělské Serie A) – Digi Sport 2.
18.20 (výkop 19.00): Slovan Liberec – Viktoria Plzeň (utkáni 4. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal.
19.55 (výkop 20.00): FC Barcelona – Real Sociedad San Sebastián (utkáni 1. kola španělské Serie A) – Digi Sport 1.
19.55 (výkop 20.00): MFK Tatran Liptovský Mikuláš – MŠK Žilina (utkáni 4. kola slovenské Fortuna:ligy) – slovenská TV Dajto.
20.40 (výkop 20.45): Utkání 1. kola francouzské Ligue 1 – NOVA Sport 2.
21.20: Fortuna:liga Highlights (sestřih nedělních utkání 4. kola české ligy/Fortuna: ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal.
21.25: Studio Fotbal – Dohráno (zpravodajství ze 4. kola české ligy/Fortuna: ligy) – ČT Sport. Repríza v 5.05 hodin.
22.10 (výkop 22.15): FC Sevilla – Rayo Vallecano (utkáni 1. kola španělské Serie A) – Digi Sport 1.

PONDĚLÍ 16. SRPNA 2021

19.55 (výkop 20.00): FC Villarreal – FC Granada (utkáni 1. kola španělské Serie A) – Digi Sport 1.
20.00: Tiki – Taka 4 (fotbalová show po 4. kole české Fortuna:ligy) – O2 TV Sport, O2 TV Fotbal.
20.40 (výkop 20.45): Utkání 4. kola druhé francouzské ligy/Ligue 2 – NOVA Sport 2.
21.55 (výkop 22.00): FC Elche – Athletic Bilbao (utkáni 1. kola španělské Serie A) – Digi Sport 1.

POZNÁMKA: Televizní zápasy mohou být ještě upřesněny.

POZNÁMKA: Zatím ještě nebylo známo, kdo v Česku získá na novou sezonu práva na německou bundesligu a španělskou La ligu (zatím to by v obou případech Telly/Digi Sport). V případě těchto soutěží se mohou TV stanice tedy ještě změnit.

zdroj foto: AC Sparta Praha

„Užívání necigaret není bez rizika“ aneb Diskurz o zahříváných tabákových produktech v médiích [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 02.08.2021, Zdroj: nase-rec.ujc.cas.cz, Autor: Denisa Hejlová, Soňa Schneiderová, Tereza Klábíková Rábová, Adam Kulhánek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.08.2021 11:06, RU / den: 2 500, AVE: 3 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,03

en cz[Články](pdf) "The use of non-cigarettes is not without risk": The discourse on heated tobacco products in the media

The study presents a linguistic and discourse analysis of a selected corpus of media texts concerning the communication on new tobacco products with the focus on heated tobacco products (IQOS, glo). The analysis shows how the products are signified in the media (if, for example, journalists discriminate between heated tobacco products and e-cigarettes), how labelling in the media can influence perception of the products by the public, and if (and how) the marketing discourse is reflected in the media communication. The data were analysed in Prospéro, a quantitative-qualitative program for linguistic analysis. The results show that the media discourse concerning HTPs is heavily influenced by marketing communication strategies and framed as a part of healthy, attractive lifestyle, with connotations of a healthier option, health, and personal benefits, as opposed to the use of cigarettes. Media present HTPs as a part of aspirational, trendy lifestyle, which can be attractive especially to young people, including non-smokers. The health risks and addictive behaviour risks are almost absent in the media discourse.

Key words: discourse, image, marketing communication, media, tobacco products

Klíčová slova: diskurz, image, marketingová komunikace, média, tabákové výrobky

Text je on-line k dispozici v databázi CEEOL.

Katedra marketingové komunikace a public relations **FSV UK**

Smetanovo nábřeží 6, 110 01 Praha 1 hejlova@fsv.cuni.cz

Naše řeč, ročník 104 (2021), číslo 3

Předchozí Barbora Martinkovičová: Kodifikace adjektiv odvozených od jmen českých obcí zakončených na konsonant + -ky, -ka, -ko

Ondřej Fencel oslaví velkým koncertem na "domácí scéně" v jihočeských Chotěmicích své kulatiny [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 03.08.2021, Zdroj: protisedi.cz, Autor: Ondřej Fencel, Mia Feres, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.08.2021 04:09, Celková návštěvnost: 337 050, RU / měsíc: 149 157, RU / den: 11 235, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,12

Zpěvák, klavírista, kytarista, skladatel, textař, hudební manažer a publicista Ondřej Fencel oslaví v sobotu 7.8. velkým koncertem na "domácí scéně" v jihočeských Chotěmicích své kulatiny.

V rámci letního programu Vesnického klubu Vaška Koubka vystoupí ten večer se svou kapelou Hromosvod, slavit se ale bude i po koncertě. "Narodil jsem se 8.8. v sedm ráno. Jak znám Chotěmice, po oficiální produkci se plynule přesuneme na bar a pak k ohýnku s kytarami... do mých čtyřicetin se tudíž nejspíš propijeme a prozpíváme," glosuje Fencel.

Hromosvod v silné sestavě Ondřej Fencel-Vojtěch Jindra-Jaryn Janek-Hana Vyšínská-Tomáš Marek brázdí festivaly a letní scény o sto šest, v Chotěmicích nejspíš dojde i na křest nedávného alba Na kraji nebe. Jako hosty lze očekávat mnohé spřátelené muzikanty, zajisté i místního guru Koubka.

"Největším dárkem pro mě je a vždycky bude, když lidi dorazí na koncert a pak se společně s námi upřímně a bezstarostně poveselí. V tom jsou Chotěmice jedinečné místo. Koncertuju tam během léta několikrát, potkal jsem tam svoji ženu, ostatně, měli jsme tam i svatbu, na níž nám hráli Buty a Lenka Dusilová... to místo přitahuje vše dobré. Přijďte, bude to, věřím, báječný večírek," uzavírá Fencel. "Koncert začíná ve 20:00, mejdan končí během neděle nebo klidně až v pondělí. Srdečně zvů!"

O.F. a Hromosvod – Andělé :

ONDŘEJ FENCEL

Klavírista, kytarista, zpěvák, hudební manažer a publicista (nar. 8.8. 1981), dvacet šest let frontmanem folk-rockového Hromosvodu, od roku 2007 kapelník, klávesista a manažer 5P Luboše Pospíšila a také kytarista Schodiště aneb dřívějšího Nahoru po schodišti dolů bandu; textař (Lenka Dusilová, Olympic, L. Pospíšil...); vystudovaný novinář (**FSV UK**)...

Od jara 2011 spolupracuje s Vladimírem Mertou a Janem Hrubým, participuje také na nedávném comebacku Marsyas Oskara Petra, nově příležitostně doprovází také hospodského barda Václava Koubka. V roce 2018 vyšla u nakladatelství Galén kritikou ceněná sbírka Fenclových básní

Všetečky.

Comments comments

Česká leasingová a finanční asociace mění vedení [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 03.08.2021, Zdroj: penize.cz, Autor: Petr Kučera, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.08.2021 16:45, Celková návštěvnost: 2 960 000, RU / měsíc: 1 858 125, RU / den: 122 276, Rubrika: Aktuality, AVE: 45 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,36

Předsedkyní představenstva České leasingové a finanční asociace (ČLFA) se stala Jana Hanušová, generální ředitelka společnosti ESSOX. Dosavadní místopředsdkyně představenstva přebírá funkci po Jiřím Matulovi, generálním řediteli společnosti UniCredit Leasing CZ, který bude nadále působit v představenstvu ČLFA jako místopředseda a na konci letošního roku po čtrnácti letech strávených ve vedení asociace odejde do penze.

Hanušovou jako svou předsedkyni zvolilo představenstvo asociace na červencovém zasedání. Na něm se sešlo poprvé v novém složení, o kterém rozhodla červnová volební členská schůze.

Své pozice v představenstvu obhájili také místopředseda Karel Nováček (Factoring České spořitelny) a členové představenstva Pavel Fořt (ALD Automotive), Luděk Jirů (Home Credit) a Josef Langmayer (Raiffeisen-Leasing). Doplnil je nový člen představenstva Josef Vajsejt z společnosti ČSOB Leasing.

Sedmačtyřicetiletá Hanušová absolvovala **Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy**. Svou profesionální dráhu spojila s bankovní skupinou Sociétés Générale. V roce 1999 nastoupila do Komerční banky, kde nejdříve pracovala v marketingovém oddělení a poté jako vedoucí řízení segmentů. Následně se stala vedoucí marketingu společnosti ESSOX. Po angažmá na pozici marketingové ředitelky společnosti Rusfinance Bank (SG Russia) se v roce 2010 vrátila do Komerční banky coby poradkyně generálního ředitele pro synergie v rámci skupiny. V roce 2015 byla jmenována jednatelkou a generální ředitelkou společnosti ESSOX v Česku a na Slovensku.

Česká leasingová a finanční asociace sdružuje firmy zabývající se finančním a operativním leasingem, úvěry a splátkovými prodeji pro domácnosti i podnikatele a dále také factoringem. V současné době má 39 členů.

Běloruského aktivistu Víta Šyšova našli oběšeného

TV, Datum: 03.08.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 3, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.08.2021 00:19, Sledovanost pořadu: 27 812, Pořad: 22:00 Události, komentáře, AVE: 294 903,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,31

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

Běloruská opozice utrpěla další zásah. V Kyjevě zemřel jeden z vůdců tamního exilu Vital Šyšov. Policie ho našla oběšeného v parku, kam šel včera běhat. Úřady nevylučují vraždu maskovanou dobrovolným odchodem ze života. Přátelé mrtvého obvinili režim v Minsku. Podle nich aktivistu delší dobu někdo sledoval.

Jan ŠILHAN, redaktor

V kyjevském parku je víc lidí, než bývá běžné. Právě tady našli Víta Šyšova oběšeného se zlomeným nosem a šrámy ve tváři, náznaky, že u jeho smrti byl někdo další.

Ihor KLYMENKO, velitel ukrajinské národní policie

Vyšetřovatelé prověřují možné verze včetně sebevraždy, ale také vraždy maskované jako sebevražda.

Jan ŠILHAN, redaktor

Z Běloruska odešel po účasti na protestech na jihu země. V Kyjevě Šyšov založil Běloruský dům, instituci, která chráníla exil. V tom svém ukrajinském ale podle kolegů v bezpečí nebyl.

Jurij ŠUČKO, vedoucí Běloruského domu na Ukrajině

Myslím, že to udělali agenti běloruských speciálních sil a část jednotek Alexandra Lukašenka známých jako oddíly smrti.

Jan ŠILHAN, redaktor

Nátlak režimu vyhnal na Ukrajinu odhadem až 5 tisíc lidí. Opozice tvrdí, že za smrt aktivisty může Minsk.

Svjatlana CICHANOUSKÁ, vůdkyně běloruské opozice

Řekla bych, že šlo o zločin. Ale nemohu to tvrdit bez jakýchkoliv závěrů vyšetřování.

Jan ŠILHAN, redaktor

Lukašenkův režim se zatím nevyjádřil. Tlak vůči kritikům teď sílí právě v zahraničí. Zpráva o smrti Šyšova přišla den poté, co atletka Kryscina Cimanouská dostala polské vízum. Tvrdí, že jí po kritických slovech olympijský tým tlačil k návratu z Tokia.

Kryscina CIMANOUSKÁ, běloruská běžkyně

Dalí jasně najevo, že po mém návratu domů by následovala nějaká forma trestu.

Jan ŠILHAN, redaktor

Do polské metropole má běžkyně dorazit už zítra.

Anatolij KOTAU, bývalý generální tajemník olympijského výboru Běloruska

V tuto chvíli víme, že chtějí zůstat ve Varšavě. Její manžel je na Ukrajině v Kyjevě a také dostane humanitární vízum.

Jan ŠILHAN, redaktor

Právě v Polsku, Ukrajině nebo Litvě začínají stíhaní Bělorusové nejčastěji nový život. Jak přesně skončil ten Šyšovův, úřady stále neví. Řeší i jeho nedávnou aktivitu. Dával dohromady seznam běloruských agentů působících na Ukrajině. Jan Šilhan, Česká televize.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Dobrý večer.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

Tak ten čin se vyšetřuje i jako vražda. Vy máte jasno, kdo za tím podle vás stojí, proč by ho chtěl někdo zavraždit?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Tak jasno samozřejmě nemám, protože nemám přístup do spisu a bez důkladné znalosti všech těch okolností toho trestného činu ani nebyla ještě zveřejněna vůbec třeba pitevní zpráva, se k tomu velice těžko vyjadřuje, nicméně vzhledem k tomu, o jak exponovanou, politicky exponovanou osobnost v rámci té běloruské komunity v emigraci se jednalo vzhledem k tomu, s jakými lidmi se stýkal a čím vším se zabýval, tak ta politická motivace toho, že by se mohlo jednat o nějakou rusko-běloruskou zpravodajskou operaci, jejímž cílem měla být teda fyzická likvidace aktivisty, se přímo nabízí.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

Takže to může být vzkaz Bělorusům v zahraničí, že nikde nejsou v bezpečí?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV UK

To si myslím, že je jedna možná interpretace té události, nicméně je to samozřejmě, a to si myslím, že je důležité tady zmínit pro určitý mezinárodní, širší mezinárodní kontext, událost, která vrhá velice špatné světlo na běloruský režim, což je, dovoluji si tvrdit, klíčovým předpokladem pro to, aby Rusko mohlo pokročit s tou nastoupenou satelitizací Běloruska, a samozřejmě v případě, že by se potvrdilo, že do této vraždy, vycházíme-li tedy z toho, že se jedná o násilnou smrt, byly zapojeny běloruské tajné služby, tak by to samozřejmě umožňovalo ruským zpravodajským službám provádět podobné operace pod běloruskou vlajkou, tzn. tady nelze, nelze zapomínat na to, že ta situace v Bělorusku se za poslední rok drasticky změnila a úměrně tomu se mění i mezinárodní situace, pokud jde o vývoj vztahů Běloruska se Západem ve smyslu západních sankcí a toho, že Lukašenko má dveře na západ definitivně zavřeny a úměrně tomu prostě probíhá i určité podřizování Běloruska Rusku, a to jsou všechno, to jsou všechno záležitosti, které se do toho mohou promítat a které při té analýze nelze, nelze vypustit.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

Na základě toho, co říkáte, si říkám já, jestli se dozvíme pravdu o tom, co se stalo? Nehrozí, že to bude utlacené, jak se říká?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Tak nedovedu si představit, že by na něčem podobném měla minimálně Ukrajina, která to vyšetřování vede, zájem. Myslím si, že to vyšetřeno bude, respektive nevidím důvod, proč to vyšetřeno být nemělo. Druhá věc je, jestli ta strana, která z toho bude obviněna, tyto závěry přijme, nebo zda bude svoji účast na tomto, vycházíme tedy z toho, že se jednalo o zločin, zločinů opírat, to je samozřejmě, samozřejmě druhá otázka.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

O Bělorusku se mluví taky na olympiádě, a to v souvislosti s běžkyní Cimanouskou, co tohle všechno svědčí o Bělorusku? O strachu obyčejných obyvatel z tamního režimu? Mimochodem, proč Bělorusové utíkají především do Polska a Litvy? Je to tím, že obě země jsou nejbliž, nebo to má jiný důvod?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV UK

To je víc otázek najednou. Já si myslím, že ta kauza běžkyně Cimanouské a ten probíhající mezinárodní skandál svědčí o tom, že Lukašenkův režim eskaluje ty svoje aktivity v tom směru, že skutečně rozšiřuje represí nejenom na obyvatele vlastní země nacházející se na území Běloruska, ale že ty, obrazně řečeno, pařáty mají dosah i mezinárodní, což svědčí o tom, že skutečně Lukašenko už není pouhým lokálním tyranem terorizujícím pár milionů vlastní populace, nicméně, nýbrž, že se stává skutečně velkým mezinárodním problémem. Nicméně, proč ti lidé utíkají, ten, ten důvod je zcela, zcela zjevný, a to jsou, jsou probíhající represe, případně obavy z represí a Polsko, Litva a jsou země, které obě s Běloruskem sousedí. Pojí je s Běloruskem řada historických vazeb, plus jsou to země, které jsou nejvíce postiženy tou probíhající změnou toho geopolitického prostředí ve smyslu posilování ruského vlivu v Bělorusku, což posiluje tu jimi vnímanou ruskou hrozbu.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

Jak jiné by bylo Bělorusko, pokud by Lukašenko neměl podporu Ruska? Myslíte, že by se chovalo méně agresivněji?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV UK

To si myslím, že je zcela zjevné a hlavně v případě, že by Lukašenko nemohl spoléhat více na tu hrubou sílu, tak je otázka, jestli by ty stávající protesty jiným způsobem se mu podařilo pacifikovat, obrazně řečeno. Momentálně poté, co Lukašenko definitivně přišel o poslední zbytky legitimacy v souvislosti s tím posledním zfalšovaním prezidentských voleb loni v srpnu a následnou vlnou protestů, tak už skutečně může spoléhat pouze na hrubou sílu a k té se může uchýlit právě z toho důvodu, že není zcela ostrakizován, nýbrž, že je tady role toho vnějšího faktoru v podobě Ruska, kterému drastické oslabení Lukašenkovy pozice samozřejmě může hrát do karet, pokud jde o další geopolitické plány ve vztahu k Bělorusku, případně dalším zemím východní Evropy.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

Litevští pohraničníci dnes začali vracet migranty do Běloruska. V případě nutnosti mohou použít i násilí. Je to správný způsob, jak tu situaci zvládnout?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV UK

To já si nedovolím tady hodnotit. Myslím si, že litevské úřady vědí, co dělají, je to každopádně situace, která je mimořádně nestandardní a která vyžaduje nějakou reakci a bylo by dobré, kdyby se na té reakci podílely i další evropské země v rámci solidarity s Litvou, která je momentálně vystavena tomuto návalu neregulérních migrantů, do jejich přesunu je minimálně nepřímo zapojeno Bělorusko v podobě svých společností, ať už se jedná o letecké společnosti, nebo ať už se jedná jako o další transfer těchto migrantů z Minsku směrem na litevskou hranici v podobě doprovodu ze strany pohraniční stráže a dalších.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

A má to nějaké řešení? Nehrozí vyhrocení, pokud se na hranicích tedy setkají litevští a běloruští pohraničníci?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Řešení samozřejmě v teoretické rovině existuje, a to je změna režimu v Bělorusku, nicméně něco takového si evropské země momentálně stále ještě nekladou, jako svý, jako svůj cíl. Existují tady samozřejmě právní nástroje, které je potřeba k řešení této situace využít v případě, že si kdokoliv, občan kterékoliv země zažádá o azyl, tak ta jeho žádost samozřejmě musí být spravedlivě, spravedlivě posouzena a jde tady o to, aby tady nedocházelo k nelegálnímu překračování hranice mimo přechody a místa k tomu určené a aby tento proces probíhal více organizovaným způsobem a tohle to si myslím, že je potřeba řešit momentálně prioritně. Zatím ty čísla těch migrantů se pohybují v rámci jednotek tisíc, což je pro Litvu mimořádná zátěž, nicméně v kontextu těch migračních toků, kterým byla Evropa vystavena v minulých letech, to je něco, co je určitě v silách Evropské unie zvládnout.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

To byl Jan Šír a já mu děkuju za komentář. Dobrou noc.

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Děkuju za zavolání.

Nakladatelství Academia k výročí pražského jara 1968 připravilo tři novinky [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.08.2021, Zdroj: prazsky-zpravodaj.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.08.2021 09:45, RU / den: 10 000, AVE: 3 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,11

Sdílejte Dovolte nám, abychom vás upozornili na tři tituly, které připravuje Nakladatelství Academia k výročí pražského jara 1968.

Pražské jaro 1968

Přerušená revoluce?

Vychází 20. srpna

Pražské jaro poznamenalo nejen dějiny českého a slovenského národa, komunistických zemí a světového komunistického hnutí, ale i celý konflikt mezi Východem a Západem, který určoval „krátké dějiny 20. století“. Tato kniha je upravenou verzí francouzského originálu, který autorovi vyšel počátkem roku 2021 v Paříži. Zasazuje pražské jaro do širšího rámce etap rezistence proti komunistickým režimům. V úvodní části autor srovnává různé krize v komunistických státech. Druhá část knihy je věnována interpretaci pražského jara. Autor přitom rozlišuje tři rozdílné roviny: působení politiků „strany a vlády“ v ČSSR, aktivitu nekonformních spisovatelů, filozofů a žurnalistů, k nimž se brzy přidaly další vrstvy obyvatel, a nakonec manévrování Sovětského svazu a jeho čtyř satelitů, které vyústilo ve vojenskou okupaci. Vrchol díla tvoří kritický rozbor iluzí reformních komunistů a revizionistických marxistů. Autor věnuje velkou pozornost také otázce, jak se na pražské jaro (a sovětskou invazi) pohlíželo ze zahraničí.

Miroslav Novák (1953) přednášel čtvrtstoletí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**, kde se stal v roce 2004 prvním profesorem politologie. V letech 2006–2009 byl rektorem vysoké školy CEVRO Institut v Praze.

Angel Nikolov

Žhavé léto 1968

Pražské jaro, „bratrská pomoc“ a Bulharská lidová republika

Edice Historie

Vychází 17. srpna (v plánu je křest knihy za účasti autora v Praze)

Dokumentární a částečně memoárová kniha na základě historických pramenů, rozhovorů s pamětníky i účastníky a vlastních zážitků vypráví o událostech pražského jara 1968. Nechybí široce a detailně pojaté historické pozadí ani pohled do každodenního života občanů i vojáků, kniha se zároveň nese v emocionálním duchu tohoto převratného období. Značnou měrou se zaměřuje na vyvrácení zažitých mýtů, které tuto historickou kapitolu dodnes obklopují, a příběhy jsou nezřídka představeny z několika hledisek. První část připomíná vnitropolitické i mezinárodní souvislosti pražského jara, jeho průběh a příčiny; druhá

část již pojednává přímo o bulharské účasti na intervenci a jejich ohlasech v Bulharsku – od srpna 1968 až do současnosti.

Angel Nikolov je bulharský historik, novinář, spisovatel, scenárista. Události léta 1968 zažil jako přímý svědek, studoval v té době na ČVUT a UK v Praze a účastnil se protestů. Poté se musel vrátit do Sofie, kde vystudoval dějiny a filozofii.

Tank mířil na Kafku

Texty o pražském jaru

Edice Paměť

Vychází 17. srpna

Když Heinrich Böll přijel s rodinou 20. srpna 1968 na pozvání Československého svazu spisovatelů do Prahy, aby se zde seznámil s vývojem tzv. pražského jara, netušil, že se záhy stane očitým svědkem sovětské vojenské invaze. Předkládaná kniha, kterou připravil a úvodním slovem a svými autentickými fotografiemi doplnil jeho syn René, představuje především Böllovy deníkové zápisky z oněch několika dní strávených v Praze, dále jeho dva esejistické texty reflektující srpnové události a několik rozhovorů pro tisk. Máme tak jedinečnou možnost dozvědět se, jak vnímal pražské jaro, jeho násilné potlačení a pozdější vývoj v ČSSR význačný západoněmecký spisovatel, pro nějž byla svoboda nedělitelná.

Heinrich Böll (21. 12. 1917–16. 7. 1985) je nositelem Nobelovy ceny za literaturu (1972).

Marie Povýšilová

Nakladatelství Academia

Jana Hanušová je novou předsedkyní představenstva ČLFA [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.08.2021, Zdroj: dnoviny.cz, Autor: Ian, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.08.2021 11:12, RU / měsíc: 74 572, RU / den: 5 617, Rubrika: finanční služby, AVE: 7 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

4.8. - Předsedkyní představenstva České leasingové a finanční asociace (ČLFA) se stala Jana Hanušová, generální ředitelka společnosti ESSOX. V představenstvu ČLFA dosud vykonávala funkci místopředsedkyně. Představenstvo asociace ji zvolilo do svého čela na svém červencovém zasedání, na němž se sešlo poprvé v novém složení, o kterém rozhodla červnová volební členská schůze ČLFA.

Jana Hanušová převezme funkci po Jiřím Matulovi, generálním řediteli společnosti UniCredit Leasing CZ, který bude nadále působit v představenstvu ČLFA jako místopředseda a na konci letošního roku po čtrnácti letech strávených ve vedení asociace odejde do penze. Svě pozice v představenstvu ČLFA obhájili také místopředseda Karel Nováček (Factoring České spořitelny) a členové představenstva Pavel Fořt (ALD Automotive), Luděk Jírů (Home Credit) a Josef Langmayer (Raiffeisen-Leasing). Doplnil je nový člen představenstva Josef Vajsejtl ze společnosti ČSOB Leasing.

Jana Hanušová (47) absolvovala **Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy**. Svou profesionální dráhu spojila s bankovní skupinou Sociétés Générale. V roce 1999 nastoupila do Komerční banky, kde nejdříve pracovala v marketingovém oddělení a poté jako vedoucí řízení segmentů. Následně se stala vedoucí marketingu společnosti ESSOX. Po angažmá na pozici marketingové ředitelky společnosti Rusfinance Bank (SG Russia) se v roce 2010 vrátila do Komerční banky coby poradkyně generálního ředitele pro synergie v rámci skupiny. V roce 2015 byla jmenována jednatelkou a generální ředitelkou společnosti ESSOX v České republice a na Slovensku. Současně vykonávala funkci místopředsedkyně představenstva ČLFA. Je zakladatelkou projektu Společně bezpečně, který formou osvěty přispívá ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu s důrazem na ochranu dětí. Jana Hanušová patří k nejlépe postaveným ženám v tuzemském finančním byznysu. Časopis Forbes ji v letošním žebříčku nejvlivnějších žen České republiky zařadil na 40. místo.

(Ian)

Foto: ČLFA

Model vodního kanálu Tokio z FSv na Olympijském festivalu v Praze [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.08.2021, Zdroj: 21století.cz, Autor: Jan Zelenka, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.08.2021 11:42, Celková návštěvnost: 64 876, RU / měsíc: 60 148, RU / den: 1 740, AVE: 10 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,02

V den zahájení Olympijských her v Tokiu se otevírá i Olympijský festival Praha. Od 23. července do 8. srpna tu mohou návštěvníci zhlédnout i část

zmenšeného modelu umělé slalomové dráhy Kasai Canoe Slalom Centre pro olympijské hry Tokio, který vznikl ve Vodohospodářském experimentálním centru pod vedením týmu odborníků Fakulty stavební ČVUT. K vidění bude druhá polovina tratě s druhým skokem. Návštěvníci si budou moci vyzkoušet stavbu tratě a zjistit zákonitosti hydrauliky pro stavby slalomových drah. Bonusem bude rozšířená realita, ve které uvidí proudění vody a zjistí obtížné pasáže na trati.

Tým odborníků pod vedením prof. Ing. Jaroslava Pollerta, Ph.D., přitom navrhl jak dráhu, tak její funkční prvky. Na velkém modelu, který byl v měřítku 1:13 ke skutečné slalomové dráze postaven ve VEC bylo vše hydraulicky posouzeno, a to jak fyzikálním modelem, tak i matematickými simulacemi.

Mezi prováděné zkoušky patřilo prověření navržených průtoků vody, rozmístění překážek ve vlastní slalomové dráze pro vytvoření všech hydraulických jevů, ale i dodržení bezpečnosti pro závodníky a veřejnost v budoucím provozu.

Na tomto modelu dlouhém 19 metrů, s průtokem 19,69 litrů za sekundu, pracoval tým vedený prof. Pollertem ml. ve složení Ing. Jiří Procházka, prof. Jaroslav Pollert st., Ing. Bronislava Rohanová, Ing.

Petr Chmátal, Ing. Ondřej Švanda, Ing. Kristýna Soukupová, Josef Ježek, Wilibald Spurný a Zdeňka Sladká v roce 2016 po dobu tří měsíců. Na projektu spolupracovala také řada studentů. Odborníci museli při návrhu a testech zohlednit například i takové specifikum, jako je zakládání celého objektu na speciálních pilotech odolných proti zemětřesení.

Zajímavost: Na návrhu kajácké dráhy se podílela také Ing. Bronislava Rohanová z ČVUT, matka Lukáše Rohana, který pak na dráze zajel na stříbrnou medaili.

Více informací o Olympijském festivalu v Praze zde: <https://www.olympijskyfestival.cz/praha>

Pěkná pálená cihla, to je základ stavení. Nic proti tvárnícím,...

Před Novou budovou Národního muzea se již řadu let vyjímá necelých...

Nadějně vyhlídky, tak zněl název kreativního úkolu, v rámci něhož osm...

Všichni v Šanghaji znají „otvírák“ neboli jednu z nejimpozantnějších...

Místo, v němž Gregor Johann Mendel položil základy dnešní genetiky,...

Dlouho všem dobrodruhům odolává. Za žádnou cenu se nechce nechat pokořit...

„Nejste tu od toho, abyste veřejnost o čemkoli poučovali, o skutečném...

Když se řekne halucinogen, vybaví si většina z nás LDS, konopí či lysohlávky...

Zatímco planeta Země má svého nesmrtelného literárního Drákulu, za jehož...

Národní muzeum v Praze, hrad a zámek v Českém Krumlově, Zlatá bula sicilská v...

Postavit na Ústecku proti Bartošovi Babiše byl dobrý tah hnutí ANO, hodnotí expertka na marketing [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.08.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Martin Matějka, Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.08.2021 16:01, Celková návštěvnost: 7 457 520, RU / měsíc: 1 968 567, RU / den: 143 260, Rubrika: Volby, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,59

Čas na odevzdání kandidátek pro nadcházející volby do sněmovny vypršel. „Politické strany se snaží obsadit jednotlivé kraje těmi lídry, kteří dokážou zásadní témata pro voliče co nejatraktivněji uchopit. Zároveň ale musí vyvažovat své vnitřní poměry tím, že uspokojí stávající poslance, členy vedení nebo vlivné spolupracovníky,“ vysvětluje politický komentátor Lukáš Jelínek, proč může nedlouho před volbami docházet k vnitrostranickému pnutí.

Význam složení kandidátek se přitom různí podle jednotlivých politických subjektů i případných voličů, uvádí Marcela Konrádová z Katedry marketingové komunikace a public relations při **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**:

„Například u etablovaných tradičních stran, těch s jasným ideovým zaměřením, nebo u stran s loajálními voliči je ve své podstatě úplně jedno, zda určitý kandidát vede kandidátní listinu v Jihomoravském kraji nebo na Vysočině.“

To se týká především stran, jako jsou KSČM nebo ČSSD, upřesňuje odbornice na marketingovou komunikaci.

„Potom ale máme koalice Spolu nebo Piráti a STAN, kde ta role bude mnohem větší – určitý kandidát může voliče přesvědčit, nebo naopak odradit.“ Ještě složitější je pak vliv kandidátních listin v případě hnutí ANO, kde hraje roli vícero aspektů, dodává Konrádová.

Poukazuje tak na fakt, že přestože premiér Andrej Babiš (ANO) vzbuzuje kontroverze a často dělí veřejnost na skalní příznivce, nebo skalní odpůrce hnutí, objevují se mezi členy i populární osobnosti, jejichž jméno může kandidátce ANO prospět. Jako příklad uvádí oblíbeného hejtmana Moravskoslezského kraje Ivo Vondráka.

Ústecké klání

V Ústeckém kraji se v říjnu mají o hlasy voličů utkat předseda Pirátů Ivan Bartoš a stávající premiér Andrej Babiš. Podle Marcely Konrádové jde o chytrý tah vládního hnutí:

„Jednak má v daném kraji dlouhodobě docela velkou podporu, a nebude tak příliš těžké udržet svou pozici. A potom tím Babiš ukazuje svůj záměr poměřit síly s druhým žhavým kandidátem na vítěze voleb a post premiéra.“

Co voliče přesvědčí?

Zejména u nově vzniklých stran, které nejsou příliš ukotveny v tradičním pravolevém spektru, na roli lídra hodně záleží, upozorňuje Jelínek. Ten má za to, že voliče, kteří mají vlnnější vztah k politice, zajímá osobní zázemí a životní příběh daného kandidáta.

Ačkoliv hlasující často deklarují, že se při volbě rozhodují podle programů, znají ho většinou jen prostřednictvím letáků nebo výrazných osobností z řad politiků.

„Pro politické strany je mnohem výhodnější zvolit do čela kandidátky nebo jako lídra politika, který budí emoce a dokáže strhnout pozornost na sebe i k tématům, která prezentuje,“ uzavírá komentátor.

Jaký je o volby zájem? A bude v kampani důležitým tématem pandemie? Poslechněte si celý audiozáznam Martina Matějky.

Speciál - O hlasy voličů se chce v říjnových volbách do Poslanecké sněmovny ucházet 22 různých volebních uskupení

RÁDIO, Datum: 04.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.08.2021 18:19, Poslechovost pořadu: 28 488, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 394 440,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,32

moderátor

O hlasy voličů se chce v říjnových volbách do Poslanecké sněmovny ucházet 22 různých volebních uskupení. Kandidujících stran, koalic a hnutí je tak zhruba o třetinu méně než při minulých sněmovních volbách v roce 2017. Listiny s kandidáty mohly politické subjekty odevzdat do včerejšího odpoledne. O tom, jakým způsobem jednotlivé strany nominanty vybíraly, teď budeme mluvit s Veronikou Šírovou z domácí redakce. Dobrý den.

Veronika ŠÍROVÁ, redaktorka

Dobré ráno. Tak podobně jako v minulých letech ne všechna uskupení přihlásila svoje adepty na poslance ve všech krajích. Největší výběr by mohli mít voliči v Praze a v Jihomoravském kraji, kde politické subjekty podaly 21 kandidátek. Naopak v Libereckém, Ústeckém, Královéhradeckém a Karlovarském kraji přijaly úřady jenom 17 kandidátních listin a v Olomouckém kraji se do voleb přihlásilo 20 stran, hnutí nebo koalicí, jak říká mluvčí tamního hejtmanství Kamila Navrátilová.

Kamila NAVRÁTILOVÁ, mluvčí, Olomoucký kraj

Krajský úřad přezkoumá předložené kandidátní listiny a v případě, že zjistí nedostatky, vyzve písemně prostřednictvím zmocněnce politickou stranu, hnutí nebo koalici nejpozději 11. srpna, aby závady odstranily. Závady musí kandidující subjekty odstranit do 19. srpna.

moderátor

A kdy tedy bude jasno o finálních podobách kandidátních listin?

Veronika ŠÍROVÁ, redaktorka

To bude den po konci té zmíněné lhůty, tedy 20. srpna. Pokud strany anebo hnutí chyby neopraví, tak můžou krajské úřady zamítnout celou kandidátní listinu. Když bude chyba jenom u jednoho kandidáta, tak vyškrtnou z listiny jenom jeho a mezi nejčastější nedostatky patří třeba chybějící potvrzení o zaplacení kauce anebo špatné údaje o nominantech, jak popsal ve vysílání Českého rozhlasu náměstek ministra vnitra pro legislativu Petr Vokáč.

Petr VOKÁČ, náměstek ministra vnitra pro legislativu

Častým příkladem je také údaj o povolání kandidáta, které skutečně má vypovídat o tom, jakým povoláním, profesí nebo činností se ten kandidát zabývá nebo zabýval, nelze využít toho údaje třeba k tomu, že se zde uvádí údaje, které představují spíše politickou propagaci než faktografii.

Veronika ŠÍROVÁ, redaktorka

Říká Petr Vokáč.

moderátor

Některá politická uskupení na poslední chvíli měnila kandidáty, připomeňme, kde se těsně před uzávěrkou proměňovalo složení nebo pořadí adeptů na poslance.

Veronika ŠÍROVÁ, redaktorka

Tak třeba na Vysočině republikový výbor hnutí ANO dosadil na druhé místo kandidátky poslankyni Moniku Obornou, část členů s tím ale nesouhlasila a Obornou pak vyzvala k rezignaci na funkci krajské předsedkyně hnutí. Kandidátku sociální demokracie v Jihomoravském kraji zase opustilo po zásazích vedení strany 14 lidí. Nesouhlasili s tím, že místopředseda ČSSD Roman Onderka vystřídal na místě lídra krajského předsedu strany Břetislava Štefana. Kandidátku tam pak doplnil třeba bývalý senátor Zdeněk Škromach. Podle politologa Lubomíra Kopečka z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity je takový zásah shora pro sociální demokracii kontraproduktivní.

Lubomír KOPEČEK, politolog, FSS MU

To, co to přitáhlo za pozornost, tj. že strana vlastně si řeší vlastní vnitřní spory v přímém přenosu krátce před volbami a za velké pozornosti médií, tak to je určité něco, co sociální demokracii rozhodně nepomůže.

Veronika ŠÍROVÁ, redaktorka

Změny na poslední chvíli se udály taky na kandidátkách Volného bloku, Dělnická strana sociální spravedlnosti se totiž rozhodla stáhnout svoje adepty z kandidátek tohoto uskupení. Na stranickém Facebooku to včera oznámil předseda krajně pravicové strany Tomáš Vandas, jako hlavní důvod tohoto kroku označil nenávistnou mediální kampaň vůči lídrům strany.

moderátor

Shrnuje Veronika Šírová z domácí redakce, děkujeme. Na slyšenou.

Veronika ŠÍROVÁ, redaktorka

Děkuju, pěkný den.

moderátor

A ve Speciálu Plusu teď vítám Marcelu Konrádovou z Katedry marketingové komunikace a public relations **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý den.

Marcela KONRÁDOVÁ, Katedra marketingové komunikace a PR, FSV UK

Dobré ráno.

moderátor

Slyšeli jsme souhrn třeba toho, že některé strany změnilly některé kandidátní listiny v některých krajích, slyšeli jsme i něco o lídrech, tak jak moc důležité jsou osobnosti a lídři na kandidátkách jednotlivých stran i v souvislosti s tím, že právě některé strany ty kandidátky vyměnily?

Marcela KONRÁDOVÁ, Katedra marketingové komunikace a PR, FSV UK

Ono vlastně záleží na tom, o jaké straně mluvíte, a zároveň, o jakém voliči mluvíte. Protože například u etablovaných tradičních stran nebo u stran s jasně ideovým zaměřením nebo také u stran s loajálními voliči je to ve své podstatě úplně jedno, zda kandidát třeba A vede listinu v Jihomoravském kraji, nebo na Vysočině. To se týká tedy především KSČM, ČSSD, ale také do jisté míry SPD, kde samozřejmě pan Okamura může přitáhnout pozornost, ale je to právě jeden z těch subjektů, které budou přesvědčení voliči volit, ať je v kraji povede kdokoli. Osobnosti třeba nebudou hrát roli ani u Přísahy, kde hlavní motivací z hlediska osobností, když se o nich teďka bavíme, je pan Robert Šlachta. Potom tady máme strany a koalice Spolu a Pirstan, kde ta role bude mnohem větší, protože se může stát, a myslím si, že to bude spíš u případu koalice Spolu, že kandidát může voliče přesvědčit, nebo naopak odradit. A potom tady máme ještě hnutí ANO, kde je to ještě o trochu složitější, protože o ANO se často hovoří jako o hnutí jednoho muže, podle mě to tedy už moc neplatí, ačkoliv samozřejmě role pana Babiše je zcela nepopíratelná a celá řada voličů se na jmenný seznam nemusí ani podívat a hlas jim dá, ale osoba pana premiéra zároveň je dost kontroverzní a voliče zároveň volba tohoto subjektu může odrážet. A pak právě tady u toho subjektu se může stát, že v daném kraji bude někdo, s kým mají voliči osobní zkušenost, je třeba populární jako pan Ivo Vondrák v Moravskoslezském kraji, o kterém se šušká také jako o potenciálním premiérovi na místo pana Babiše v případě koalického vyjednávání, který v rámci toho trendu personalizace té kandidátky může naopak pomoci.

moderátor

Podle čeho tedy strany rozhodují nebo posuzují, kdo je osobností? Protože každý volič to vidí jinak.

Marcela KONRÁDOVÁ, Katedra marketingové komunikace a PR, FSV UK

Ano, to máte naprostou pravdu. A jak už jsem řekla na případu pana Babiše, tak buď ho milujete, nebo nesnášíte...

moderátor

Nebo vám to je jedno.

Marcela KONRÁDOVÁ, Katedra marketingové komunikace a PR, FSV UK

Nebo. A třeba se právě rozhodujete podle těch osobností. Strany samozřejmě ví, jak jejich politici pracují v regionech, zejména u těch komunálních krajských politiků, tam je to relativně snadné, zase se vracím tedy k případu hnutí ANO a pana Vondráka. Co samozřejmě úplně nejlépe funguje, tak jsou interní průzkumy, které si před a během kampaně nechávají strany samy zadávat, takovým průzkumem se dá testovat volební heslo, ale také i vnímání potenciálních kandidátů lídrů. Pak jsou tu ještě různé efekty, které působí na méně informované voliče a které jsou empiricky potvrzené různými studiemi, jde třeba o sousedský efekt, kdy voliči, kteří se tolik o politiku nezajímají, podvědomě vybírají kandidáty, kteří jsou co nejbližší místu jejich bydliště, protože na kandidátce se uvádí, odkud vlastně ten kandidát pochází, ale to funguje spíše v senátních nebo krajských volbách, je také dokázáno, že atraktivnější kandidáty jsou lékaři, muži ve středním věku atd. Ale to už se týká potom spíše roviny preferenčního hlasování a zejména tedy ve volbách do Poslanecké sněmovny není důvod postavit toho či onoho kandidáta jenom kvůli tomu, že má před jménem titul MUDr.

moderátor

Jak velkou roli ten způsob výběru hraje v předvolební kampani? Když jsme tedy viděli třeba v Jihomoravském kraji na příkladu ČSSD, že celou dobu byl krajský předseda strany Břetislav Štefan jako lídr, strana ho potom vyměnila za Romana Onderku a kandidátku tam pak doplnil i třeba bývalý senátor Zdeněk Škromach.

Marcela KONRÁDOVÁ, Katedra marketingové komunikace a PR, FSV UK

No, ono záleží vlastně, které osobnosti, která jména měníte. Pro běžného voliče to není příliš důležité. Spíš jde o to, s kým mají v rámci kraje se potom osobně setkat možnost, protože je zdejší lídrem, potřást si s ním tou rukou, popovídat si s ním, důležitější je to pak u těch stran, se kterými se voliči nedokáží plně ztotožnit, ať už kvůli jiné silné osobnosti, nebo kvůli koaličnímu partnerovi, nebo kvůli nějakému konkrétnímu tématu. V takovém případě pak může například kompromisní oblíbený kandidát napomoci vylepšení image té dané strany nebo hnutí a samozřejmě v nejlepším možném případě i samotné volby. Důležitější je potom ta osobnost v kampani, důležitější tedy pro předvolební debaty, pokud je zvolen formát lídrů v kraji a ne ten, který jsme třeba zažili minule u poslaneckých voleb, těch ministerských kandidátů, tedy debaty podle témat, a to se týká těch informovanějších voličů, kteří mají, takřikajíc, jasno stran hodnotové orientace, jsem pravičák, jsem levičák, a hledají už tu konkrétní volbu, tu konkrétní stranu, které ten hlas hodí.

moderátor

Podle čeho se vybírají kraje, kde budou lídři soupeřit? Protože třeba v Ústeckém se sešli Andrej Babiš nebo Bartoš z Pirátské strany.

Marcela KONRÁDOVÁ, Katedra marketingové komunikace a PR, FSV UK

Těch možností je několik, samozřejmě jako nejvíce logický se zdá nasadit lídra strany nebo koalice do kraje, ke kterému má nějaký vztah. Mám na mysli tím, že tam bydlí nebo pracuje, má tam podnikání, nicméně smysl dává rovněž obsazovat kraje dle témat, která v nich budou nejvíce rezonovat. Pokud tedy se v některém z krajů bude řešit, dejme tomu, hlavně doprava, dává smysl jej uvolnit expertovi strany, který se této agendě věnuje, který je na ni prostě odborník, nebo někomu, kdo je v této oblasti v kraji známý a samozřejmě pozitivně vnímaný. Když jste zmínil pana Babiše a pana Bartoše, tak tam je logika ještě trošičku někde jinde, koalice Pirátů a STAN zveřejnila svůj záměr v Ústeckém kraji nasadit pana Bartoše relativně brzy a hnutí ANO na to zareagovalo poměrně chytře z mého pohledu, protože jednak má v daném kraji dlouhodobě docela vysokou podporu, a nebude tak příliš těžké udržet svou pozici, protože tedy ruku na srdce, kdyby lídr strany ve volbách zcela propadl, tak to stranu může poškodit hned v koaličním vyjednávání a potom její pozici samozřejmě i vnitrostranicky, no a potom pan Babiš také ukazuje svůj záměr poměřit síly s druhým žhavým kandidátem na vítěze voleb a na post premiéra.

moderátor

Tolik Marcela Konrádová z Katedry marketingové komunikace a public relations **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.
Děkujeme moc za rozhovor. Na shledanou.

Marcela KONRÁDOVÁ, Katedra marketingové komunikace a PR, FSV UK

Děkuji a přeji vám i posluchačům hezký den.

moderátor

Posloucháte Speciál Českého rozhlasu Plus, dnes mluvíme o kandidátních listinách do podzimních sněmovních voleb a budeme o nich mluvit i dál, a to s politickým komentátorem Lukášem Jelínkem. Dobrý den.

Lukáš JELÍNEK, politický komentátor

Pěkné ráno.

moderátor

Co vám podle sestavování kandidátek říká, o čem budou podzimní volby.

Lukáš JELÍNEK, politický komentátor

Tak politické strany se přizpůsobují samozřejmě těm trendům ve veřejném mínění a z průzkumů vyplývá, že voliči dají především na témata, jako je zdravotnictví, jako je bezpečnost, kupodivu stále spojená i s migrací, nebo je kvalita veřejných služeb, a politické strany se snaží obsadit jednotlivé kraje těmi lídry, kteří dokáží tady tato témata co nejatraktivněji pro voliče uchopit. Ale zároveň samozřejmě politické strany musí vyvažovat svoje vnitřní poměry tím, že zkrátka uspokojí ať už stávající poslance, nebo členy svého vedení, nebo vlivné spolupracovníky tím, že je nasadí do jednotlivých regionů, a pak uvidíme v těch volebních debatách, že nakonec stejně nejvíc bude záležet na prezentování těch politických programů, stranických programů jednotlivými lídry.

moderátor

Sněmovní volby jsou považovány za ty klíčové, ale Sněmovna se netěší důvěře Čechů. Je velký zájem úspěšných regionálních politiků jít do Sněmovny, která vlastně není populární?

Lukáš JELÍNEK, politický komentátor

Dlouhodobě se traduje, že pro lidi, kteří chtějí udělat něco výrazného třeba pro svůj region nebo pro svoji obec, tak je zajímavější kandidovat často v komunálních nebo v krajských volbách. Dokonce i tam snadněji získáte nějaký reálný ekonomický nebo politický vliv, protože v Poslanecké sněmovně se často i ti úspěšní regionální politici, takřkajíc, ztratí. Přesto politické strany mají tendenci s nimi pracovat, především s těmi, kteří jsou schopni přitáhnout pozornost voličů, protože jsou, dejme tomu, starosty nebo primátory, kteří už ve svých městech slouží jedno nebo druhé volební období, no a pak tady máme samozřejmě známý fenomén Starostů a nezávislých, kteří programově vtahují komunální politiky i do těch vyšších pater, a ty ostatní politické strany samozřejmě nechtějí zůstat pozadu. Takže to možná způsobuje i tu větší cirkulaci komunálních a regionálních politiků do těch vyšších pater, než tomu bývalo v minulosti.

moderátor

Kolegyně Marcela Konrádová v předchozím rozhovoru zmiňovala, řekněme, jako příklad, když to vezmeme v uvozovkách regionálního úspěšného politika, hejtmana Ivo Vondráka z hnutí ANO, který by mohl být možná v případném nějakém pokoaličním vyjednávání i kandidátem na premiéra. Tak je toto zrovna tedy příklad úspěšného regionálního politika pro celostátní politiku?

Lukáš JELÍNEK, politický komentátor

Myslím si, že ano, on sice Ivo Vondrák vstoupil do politiky poměrně pozdě, dlouho mu trvalo, než se rozhodl, že bude se nějak výrazněji v hnutí ANO profilovat, ale nakonec se rozhodl vyjadřovat i k takovým otázkám, jako je povolební vyjednávání, kdy on skutečně deklaroval, že by mohl být jakousi tvář, která zprostředkuje kontakt hnutí ANO směrem k občanským demokratům, se kterými je na severní Moravě v koalici, a proto třeba právě ten Moravskoslezský kraj, ačkoliv se tam neutkají předsedové stran s výjimkou Tomia Okamury z SPD, může být zajímavý, protože se tam utkají jiné silné figury, jako je třeba právě pan Vondrák, jako je třeba první místopředseda ODS pan Stanjura nebo jako je ministr kultury Lubomír Zaorálek, který na severní Moravě vede kandidátku ČSSD, jestli se nepletu, už od roku 2002.

moderátor

Vy jste o tom mluvil, když jsme rozebírali to, že v rámci finise té kampaně i třeba v předvolebních debatách jsou vidět oni lídři stran, tak rozhodují ve volbách osobnosti, nebo program?

Lukáš JELÍNEK, politický komentátor

Když se zeptáte voličů jako sociolog, tak vám většinou odpoví, že program, ovšem ten program voliči většinou znají prostřednictvím letáků, billboardů nebo nějakých jednoduchých vzkazů politiků, takže samozřejmě, že ta role lídrů je naprosto klíčová, zvláště u voličů, kteří mají poměrně vlažný vztah k politice, kterým hodně záleží na osobním zázemí, na jakémsi backroundu, na životním příběhu toho kandidáta, a potom vidíme, že třeba právě v případě těch nově vzniklých stran nebo stran, které působí marketingově, které nejsou příliš ukotveny v tom pravolevém spektru, tak že tam na té roli lídra hodně záleží. Ale na druhou stranu máte potom ty, řekněme, tradiční kamenné, standardní politické strany, které se orientují ať už jako konzervativní, liberální, nebo sociálně demokratické, a tam už často voliči spíše rozhodují podle toho, jaký politický proud nebo jaký program ti lídři reprezentují, a proto takové strany často získávají relativně standardní výsledky, ať už je vede do voleb prakticky kdokoli. Což je například případ občanských demokratů.

moderátor

Ale je lepší kombinovat třeba výrazné osobnosti na hraně nějakého extrémnějšího názoru, nebo spíše konsensuální osobnosti?

Lukáš JELÍNEK, politický komentátor

Ty konsensuální osobnosti často jsou nejpobulárnější v průzkumech veřejného mínění jakoby té popularity politiků, ale pro politické strany je, myslím si, mnohem výhodnější zvolit do čela kandidátky nebo jako lídra politika, kterým budí emoce. Který dokáže strhnout na sebe pozornost a který dokáže strhnout pozornost k tématům, která prezentuje. Protože v okamžiku, kdy proti němu vystoupí sice milý, příjemný politik, který ale jinak působí jako šedá myš anebo se vyjadřuje velmi opatrně, tak to v té vyhocené volební kampani nemusí voliče příliš zaujmout. Proto také politické strany se snaží, když už ne ve všech krajích, tak alespoň v některých stavět do čela takové kandidáty, kteří mají nějaké rétorické nadání, ale ze kterých také vyzařuje nějaký pocit, nějaká chemie, něco, co dokáže upoutat voliče nad rámec toho politického programu.

moderátor

Shrnuje politický analytik Lukáš Jelínek. Děkujeme za rozhovor, mějte se hezky, na shledanou.

Lukáš JELÍNEK, politický komentátor

Nemáte zač, přeji pěknou středu.

moderátor

A Speciál Českého rozhlasu Plus o kandidátních listinách do podzimních sněmovních voleb uzavřeme s Pavlem Ranochou, analytikem společnosti Kantar. Dobrý den.

Pavel RANOCHA, analytik Kantar CZ

Dobré ráno.

moderátor

Můžete na úvod shrnout, jaký je zatím zájem lidí o podzimní volby?

Pavel RANOCHA, analytik Kantar CZ

Ten zájem je, řekl bych, celkem standardní, ono, když se podíváte do minulosti, tak ta volební účast do sněmovních voleb v několika posledních případech se pohybovala na dost podobných hodnotách. V tuhle chvíli by to vypadalo tak, že ta účast by pravděpodobně byla o něco vyšší než posledně. Zdá se, že ta epidemie, kterou jsme si prošli, měla jistý aktivizační efekt na voliče a že by mohla k urnám přitáhnout i pár procentních bodů těch, kteří běžně nechodí.

moderátor

Politici na druhou stranu ale alarmují, že sněmovní volby jsou přelomové a klíčové, vnímá to tak ale i společnost?

Pavel RANOCHA, analytik Kantar CZ

Tady tohleto už je tak trochu klišé. Slyšeli jsme to několikrát, na druhou stranu v tomto případě opravdu půjde nebo může jít o přelomové rozhodnutí v tom smyslu, jestli bude pokračovat ten způsob vládnutí, jaký jsme tu viděli do nyní, tzn. pod taktovkou ANO, případně s nějakými koaličními partnery, anebo jestli se to veslo obrátí opravdu o 180 stupňů a půjdeme úplně jiným směrem. Takže v tomto opravdu přelomové být mohou.

moderátor

Jak se tedy na předvolební kampani podepisuje ta pandemie covidu, se kterou už jsme tady rok a půl asi?

Pavel RANOCHA, analytik Kantar CZ

Tak například na preferencích je velmi dobře vidět to, že přízeň pro hnutí ANO velmi těsně jakoby koreluje s tím průběhem pandemie. Během té první vlny, kdy se přece jen vládě dařilo velmi dobře tu pandemii nějak redukovat, zastavovat, tak ta přízeň šla o něco nahoru, naopak během těch vln, během kterých už si vláda zřejmě nevedla tak dobře, tzn. na podzim a nyní na jaře, tak ty preference šly výrazně dolů. A druhá věc, kterou už jsem zmínil, tak to je nějaká ta aktivizace voličů, nejvíc to vidíme mezi nejmladší generací, která tradičně je o něco vlažnější, co se týče účasti, ale teď právě mezi lidmi, řekněme, do 30, 35 let ten zájem je o něco vyšší, jelikož zřejmě zjistili, že ta rozhodnutí, která byla učiněna například ve Strakově akademii, měla dopad i na jejich životy. To znamená, že bysme měli zajímat o to, kdo vede tuto zemi.

moderátor

Právě na to se chci doptat, jakým směrem se ten zájem o politiku změnil, posílila pandemie důležitost politiky v našem životě, když nás vlastně politici nějak museli omezovat?

Pavel RANOCHA, analytik Kantar CZ

Do jisté míry ano, ale jak jsem zmínil na začátku, jde spíše o nějaké nízké procentní body z celé té voličské populace. Máme tady celkem pevné jádro, co se týče té volební účasti, odhadujeme, že nějakých 40 % voličů chodí volit naprosto pravidelně nebo téměř vždycky, a pak je tady nějakých dalších 40 %, kteří někdy přijdou, někdy ne, a v tuto chvíli to vypadalo, že tady těchhle 40 % se o něco navýšilo. Takže tady máme aktivizaci mezi těmi, kteří se o tu politiku zajímají spíše vlažněji, ale teď ta pandemie je přece jenom nakopla a donutila je přemýšlet o tom, jak by ta země měla být vedená.

moderátor

Jenže jak potom vyburcovat lidi v zájmu o politiku, když už jsou unaveni tou pandemií?

Pavel RANOCHA, analytik Kantar CZ

Já si myslím, že jak jsem říkal, to voličské jádro je celkem jakoby pevné, teď myslím, co se účasti týče, a co se týče těch dalších 40 %, tam to bude hodně záležitost té ostré fáze volební kampaně. Viděli jsme to například před čtyřmi lety u Pirátské strany, která byla nová, a ještě, řekněme, měsíc, dva měsíce před volbami byly její preference na úrovni nějakých tří procent a nakonec se dostala na nějakých 11. Takže tady jsme viděli dobrý příklad toho, jak se velmi jakoby povedenou volební kampaní dá vybudit i tady tehleto vlažnější elektorát.

moderátor

Vy už jste o tom mluvil, že ten vývoj preferencí u hnutí ANO se vyvíjel podle toho, jak se tady zvládala nebo nezvládala epidemie koronaviru. Máme sice 2 měsíce do voleb, ale dá se teď říct, jestli se vlastně ten závěr kampaně vrátí do nějakých těch běžných kolejí, na co jsme byli zvyklí z předešlých let, nebo tam budou ještě nějaké ty dozvuky té pandemie?

Pavel RANOCHA, analytik Kantar CZ

Já si myslím, že obě ty strany k tomu přistoupí odlišně. Samozřejmě vládní strany a zejména hnutí ANO se budou snažit tohleto téma epidemie spíše upozadovat, jelikož jsou si dobře vědomy toho, že by nehrálo v jejich prospěch, tzn. bude hledat jiná témata, která se bude snažit dostat do mediálního prostoru, naopak opoziční strany se pravděpodobně budou snažit tohleto téma znovu zvedat, připomínat, jak z jejich pohledu vláda tu epidemii nezvládla, a tlačit tak ty preference ANO o něco dolů.

moderátor

Říká Pavel Ranocha, analytik společnosti Kantar. Děkujeme za rozhovor. Na slyšenou.

Pavel RANOCHA, analytik Kantar CZ

Na slyšenou.

Dekonspirace: Prague Security Studies Institut [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 05.08.2021, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Autor: Karel Výborný, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.08.2021 10:38, Celková návštěvnost: 6 310 000, RU / měsíc: 1 211 568, RU / den: 207 067, AVE: 50 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,30, Návštěvy za měsíc: 6 500 000

„Dezinformace jako byznys: Firmy nevědomky financují weby šířící dezinformace, Vliv autoritativních režimů ve střední Evropě, Experti navrhuji 21 doporučení pro zlepšení komunikace českého státu, Koho by volili čeští dezinformátoři?, Dezinformační weby brojí na volby – všimají si kvality potravin a migrace, Terčem dezinformačních webů bylo v minulém týdnu české členství v EU, Dezinformace a senátní volby, Jak chránit Evropský parlament před autoritářskými vlivy?, Důsledky Vrbětic – jak reagovat na stupňování hybridního působení.“ Tato a podobná témata tvoří podstatnou náplň veřejných výstupů a vystoupení organizace s anglickým názvem Prague Security Studies Institut (PSSI). Jak je na první pohled vidět, je to další základna pro boj s vnitřním i vnějším nepřítelem, šířícím zde údajné konspirace, dezinformace a nepravdy, čímž škodí rozvoji liberální demokracie, nejvyššího stadia ve vývoji lidské společnosti pod velením USA a EU.

Trocha historie. Už v roce 1998 započala aktivní spolupráce amerického National Security Assessments Program (NSAP) a českého, z velké části z Německa placeného Občanského institutu (OI), který je považován za vůbec první politicky zaměřenou NGO po listopadu 1989. NSAP a OI uspořádaly společně řadu politicky tematizovaných konferencí a dalších aktivit, na jejichž konci bylo založení samotného PSSI, a to v únoru 2002. Při jeho otevírání na pražském Pohořelci tehdy nemohl chybět český prezident Václav Havel ani americká ministryně Madeleine Albrightová.

Na první pohled se PSSI tváří jako analytická, studijní a výuková organizace, dokonce se ohání aktivní spoluprací s Karlovou univerzitou v Praze a Masarykovou univerzitou v Brně. Od roku 2006 má „pobočku“ ve Washingtonu. Za své krédo, mající vyjadřovat filozofii PSSI, uvádí heslo Peace through Strength (Mír prostřednictvím síly). To je nečekaně blízko skutečnosti, chce se říci. Už i proto, že jedním z klíčových programů PSSI je program Letní školy PSSI – NATO. Tématy těchto „politických školení mužstva“ jsou například Expanding NATO Horizons, NATO in the Age of Hybrid Warfare atd. Mimochodem například v roce 2018 byl jedním z témat Letní školy monitoring toho, jak o NATO referují česká média a jak je možné, že si u nás tolik lidí stále myslí, že členství v NATO žene naši zemi do nějakého budoucího válečného konfliktu.

Šéfem a spoluzakladatelem PSSI je Roger W. Robinson, Jr., dříve odborný pracovník americké administrativy pro otázky Ruska a Číny. „Managing direktorkou“ PSSI je jistá Jana Robinson (shoda příjmení s hlavním šéfem je jistě jen ryze náhodná, že). Předtím se několik let angažovala ve významných pozicích v EU a USA, zejména v oblasti „space-security“, vesmírné bezpečnosti. Pracovala také v Evropské vesmírné agentuře (ESA) a v téže oblasti byla také poradkyní českého Ministerstva zahraničí.

Mezi spolupracovníky PSSI v uplynulých letech najdeme řadu zajímavých jmen, například:

Aleš Chmelař, náměstek ministra zahraničí

Petr Pavel, bývalý funkcionář NATO, pretendent na místo prezidenta ČR

Jan Lipavský, pirátský poslanec

Pavel Fischer, senátor

Martin Bursík, funkcionář postupně za několik stran v různých pozicích včetně vládních

Petr Kolář, brouk Pytlík – politická práce všeho druhu

Tomáš Kuchta, český velvyslanec v Srbsku

Luboš Dobrovský, bývalý ministr obrany ČR

Jan Havránek, náměstek Ministerstva obrany

Martin Povejšil, náměstek ministra zahraničí

Andor Šándor, bývalý šéf Vojenského zpravodajství,

Karel Randák – opět bývalý šéf jedné z našich zpravodajských služeb,

Michael Romancov, politický geograf na **FSV UK Praha**

Roman Joch, ředitel Občanského institutu

Denisa Hejlová, vedoucí katedry na **FSV UK Praha**

Jiří Schneider, ředitel „bratrského“ Aspen Institutu

Šimon Pánek, ředitel NGO Člověk v tísni

Michaela Ďurková, koordinátorka projektu Jeden svět ve školách (Člověk v tísni)

Markéta Hronková, ředitelka organizace La Strada (zabývající se mj. otázkami prostituce)

Daniel Anýž, údajně nezávislý redaktor Aktuálně.cz

Jan Urban, rádoby nezávislý publicista

Ondřej Soukup, rádoby nezávislý novinář, prezentující se jako odborník na Rusko

Magda Faltová, ředitelka Sdružení pro integraci a migraci

Václav Bartuška, autor legendárního výroku o potřebě vyhladit vzbouřené obyvatelstvo Donbasu

a mnoho dalších, podobně nestranných bojovníků za pravou pravdu a lásku, proti dezinformačním lžím a nenávistem.

Ve výroční zprávě PSSI z r. 2019 figurují jako členové „mezinárodní poradní rady“ mj. Michael Žantovský, Petr Kolář, Alexandr Vondra, Karel Schwarzenberg.

Zajímavá je struktura financování aktivit PSSI. Výroční zpráva 2019 uvádí, že téměř 30 % pochází ze zdrojů velvyslanectví (např. USA, Velká Británie, Izrael, ale také samotné NATO a též české Ministerstvo zahraničí). Kromě toho ještě ale figurují další skoro 3 % od české vlády jako celku. Největším financérem PSSI jsou nadace a NGO. Jak však víme, i takové spolky jsou obvykle navázané na politické struktury v jednotlivých zemích (př. zde uváděná Konrad Adenauer Stiftung). Mezi donátory je uváděná i pobočka PSSI ve Washingtonu. Ale též jakési Centrum pro propagandu a dezinformační analýzy, nadace Svobodný svět, a nemůže chybět ani neblaze proslulá politická „nevládka“ Globsec sídlící v Bratislavě. Co se však z výroční zprávy PSSI nedozvíte, je skutečný objem peněz, jež jím protékají. Pokud se nemýlím, to by v žádné výročně podobné organizace nemělo chybět. Zjevně tu zaspala kontrola. Nebo že by zde žádná nebyla žádoucí? Odpověz si každý sám.

Obdobně je to ve výroční zprávě za rok 2018. Zde si dominantní zdroj – nevládky – vydobyl až 77% podíl na financování, kromě toho česká vláda skoro 4,4 %. Bylo by zajímavé vědět, co si za to u PSSI naše vláda objednává za služby. Nebo je to jen povinný desátek jakési rezidentuře, raději nedomýšlet, čeho všeho? Nebo obojí? Těžko říct. Výročka vám to nepoví. Zato ve struktuře donátorů najdeme opět naše Ministerstvo zahraničních věcí (tedy nad rámec celovládního přidělu), NATO, americkou i britskou ambasádu – a co byste neřekli: také Sorosův Open Society Fund. A zlatý hřebíček navíc: v řídicím výboru PSSI najdeme – Jana Rumla.

A do třetice pohled do výroční zprávy PSSI za rok 2017 (ta za rok 2020 stále není k dispozici). Na první pohled tu zaujme značně vysoká (ve srovnání s následujícími roky) finanční účast české vlády – celých 36 %. To lze vysvětlit jediným způsobem: předsedou tehdejší vlády byl Bohuslav Sobotka, který měl k této formě zákulisní (geo)politické práce patrně mnohem blíže (číselně vyjádřeno: desetinásobně) než jeho nástupce ve funkci Andrej Babiš. Mezi donátory zde najdeme nejen tradiční ZAMINI, ale i Ministerstvo vnitra, a jak jinak, Open Society Fund. A je asi zbytečné dodávat, že celková čísla se z výročních zpráv opět nedočteme.

Pro srovnání – v letech 2012–2013 se česká vláda (Nečasova) podílela na financování PSSI nějakými 22 %. A samozřejmě Ministerstvo zahraničních věcí a vnitra, ambasády USA, UK a pro změnu též Francie, NATO atd.

Ze všech těchto údajů, vytažených z veřejně dostupných zdrojů, lze vyvodit zhruba toto: Pražský institut bezpečnostních studií (PSSI) má tři důležité funkce. Monitoruje vnitřní vztahy v zemích svého působení a vytipovává si budoucí spolupracovníky, stanovuje agendu (Srbsko, islámské země, Rusko, Čína atd.) a formou různých školení a konferencí k těmto agendám přiřazuje „správné“ postoje, které se pak poskytnou k veřejnému (mediálnímu, politickému) užití. Vzhledem k pevné vazbě na NATO lze konstatovat, že je to jedna z jistě mnoha podobných prodloužených rukou, jimiž k nám pronikají klíčové body propagandy tohoto vojenského paktu vůči naší zemi, ale i třeba V4 atd.

Na tom není nic tak originálního. Takové věci se jako krytí zpravodajských úkolů dějí poměrně běžně a skoro všude. Měli bychom se však ptát, a to důrazně – čas předvolební k tomu dává dobrou příležitost –, jak je možné, že podobné aktivity platí naše vláda a orgány státní správy z našich daní.

Volební model Deníku: ANO se dere na zpět na první místo [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 05.08.2021, Zdroj: podripsy.denik.cz, Autor: Michal Janko, Kateřina Perknerová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.08.2021 12:32, RU / měsíc: 51 478, RU / den: 6 960, Rubrika: Volební preference, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,08, Návštěvy za měsíc: 12 600 000

Deník připravil unikátní model, který počítá možné složení budoucí poslanecké sněmovny vzniklé po podzimních parlamentních volbách. A to na základě všech 25 letošních průzkumů šesti renomovaných agentur.

"O vítězi podzimních voleb do poslanecké sněmovny ještě zdaleka není rozhodnuto. Náskok vedoucích Pirátů (24,9 procenta) a Starostů na druhé ANO (23,5 procenta) se ztenčil na 1,4 procentního bodu. Ve hře je s 20,2 procenta hlasů také koalice Spolu tvořená ODS, TOP 09 a KDU-ČSL. Ukazuje to nejnovější volební model Deníku.

Pokud se do Sněmovny nedostanou sociální demokraté (4,9 procenta) ani žádný další subjekt, budou mít k sestavení většinové vlády stále nejlépe strany současné demokratické opozice. Rychle posilující hnutí Přísaha (aktuálně 4,4 procenta hlasů) by tak pro jejich koaliční projekt představoval komplikaci.

Volební model Deníku byl 30. července aktualizován o poslední průzkum agentury Median.

Podle něj by v červnu volby vyhrálo ANO s 26 procenty hlasů před koalici Spolu, tvořenou ODS, TOP 09 a KDU-ČSL (21,5 procenta) a Piráty se sdružením STAN (20 procent).

Čtvrtá by pak s osmi procenty skončila SPD. Pět procent potřebných pro vstup do Sněmovny by se podle Medianu dostala také KSČM (šest procent) a Přísaha (6,5 procenta).

Jak Deník model počítá

Model Deníku je inspirován takzvanými „poll of polls“ obvyklými v zahraničních médiích. Je založen na váženém průměru všech letošních průzkumů stranických preferencí zveřejněných renomovanými agenturami Ipsos, Kantar TNS, Median, STEM, Data Collect a CVVM – aktuálně jde o 23 posledních průzkumů zmíněných společností.

K přepočtu na mandáty Deník použil pravidla schválené novely volebního zákona, která začne platit 1. července. Počítá se stejným počtem odevzdaných hlasů jako při volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2017.

Model bude až do říjnových voleb průběžně aktualizován podle nových průzkumů.

Metodiku volebního modelu redakce Deníku konzultovala s experty z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd UK**.

Syndrom skrytého voliče

„U každého sociologického průzkumu platí, že by se měl ověřovat v dlouhodobém časovém rámci a v průzkumech, které probíhají nezávisle na sobě různými agenturami. Pokud jsou splněny obě tyto podmínky, je zvolená metoda velmi přínosná a dá se podle ní orientovat,“ řekl Deníku politolog z Metropolitní univerzity Praha Petr Just.

Média a interpreti předvolebních preferencí podle Petra Justa někdy dělají chybu, když na základě jednoho aktuálního průzkumu, který například KSČM přisuzuje čtyři procenta, udělají závěr, že komunisté se do sněmovny nedostanou.

„Vždy je třeba vnímat dlouhodobé trendy a nezapomínat na statistickou chybu, která činí dvě až tři procenta,“ míní Just. Žádná agentura proto nikdy neřekne, že míra pravděpodobnosti jejího výzkumu je stoprocentní.

Politici mnohdy opakují, že jediným relevantním průzkumem jsou volby a na odhady proto neberou ohled a mají je za mylné vodítko.

Proč se někdy skutečně realita o dost liší od skutečnosti?

„Rád bych upozornil na tzv. syndrom skrytého voliče neboli spirálu mlčení. Někteří lidé se za svou volbu stydí a nechtějí ji zveřejňovat. Když je tazatel osloví na ulici, odpoví mu falešně. To vedlo k překvapivým výsledkům v několika zemích, kdy například zabodovala Alternativa pro Německo nebo Kotleba na Slovensku, ačkoli před volbami to tak nevypadalo. V průzkumech měl Kotleba kolem dvou procent, ale dostal osm. Agentury s tím nemohou nic dělat, protože pracují s odpověďmi, které dostanou,“ vysvětluje Just.

„Jsem pořád v nejistotě.“ Někteří zahraniční studenti se dál nemohou dostat do Česka, obrátí se na soud [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 05.08.2021, Zdroj: denikn.cz, Autor: Lukáš Prchal, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.08.2021 16:51, Celková návštěvnost: 3 200 000, RU / měsíc: 674 287, RU / den: 54 671, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,61

Mnoho zahraničních studentů ze zemí s extrémním rizikem nákazy se dál nemůže dostat do České republiky. Důvodem jsou například uzavřené konzuláty.

Julija bydlí v Novosibirsku a nedávno dokončila střední školu. Už během studia se rozhodla, že chce z Ruska odjet, naučit se česky a studovat v České republice. Zaplatila si jazykový kurz v Brně, kam chtěla letos nastoupit. Vše vypadalo nadějně. Jenže Česko jí i dalším lidem ze zemí s extrémním rizikem nákazy neumožní přicestovat.

Nadcházející akademický rok je tak pro Juliju a stovky dalších zahraničních studentů v ohrožení a plánují se kvůli těmto omezením přes advokáta obrátit na český soud. „Po měsících čekání, když se otevřely úřady, jsem se zaradovala, protože jsem obdržela schválení víza, ale přišlo další zklamání: poslala jsem pas poštou na konzulát v Jekatěrinburgu, a právě v ten den české úřady v Rusku přestaly pracovat kvůli opatření ministerstva zdravotnictví. Teď nevím, co mám očekávat dál, nemohu plánovat svou budoucnost a studium, pořád jsem v nejistotě,“ vypráví Julija Zajcevovalá.

Do Česka nemůže přicestovat kvůli nařízení ministerstva zdravotnictví. Ministr Adam Vojtěch sice minulý pátek oznámil, že nařízení upraví tak, aby zahraniční studenti do Česka mohli, jenže podle advokáta Svatoslava Prokhorova vyřešil pouze část problému.

Dobrá zpráva pro zahraniční studenty. S ohledem na blížící se začátek akademického roku mohou nově i studenti ze zemí s extrémním rizikem nákazy žádat o dlouhodobý pobyt za účelem vysokoškolského studia v ČR. I toto dnes vláda podpořila.

„Přestože dle slov politiků, ministrů Kulhánka a Vojtěcha, to vypadalo jako vyhovění všem posledním žádostem, ve skutečnosti tomu tak není. Výjimka byla udělena pouze studentům přijatým na vysoké školy do akreditovaných studijních programů,“ vysvětluje Prokhorov.

Studenti jazykových kurzů, středních škol nebo neakreditovaných programů tak pořád nemohou přijet. „Nemají možnost podávat žádosti, nechávat si nalepit víza a samozřejmě i vyjíždět do České republiky,“ vysvětluje advokát, který se kvůli tomu chystá obrátit na soud. Za svou práci na těchto případech si nenechává platit, dělá na nich takzvané „pro bono“.

„Hlava 22“

Problém podle advokáta mají i studenti, kteří potřebují pro nastoupení na českou vysokou školu, aby Česko uznalo jejich předchozí vzdělání. To může být složité zejména u diplomů ze zemí mimo EU – ti musejí složit tzv. nostrifikační zkoušku, která srovná jejich dosažené vzdělání s tím českým. Teprve poté se mohou zapsat ke studiu na vysoké škole.

A zde nastává určitá „hlava 22“, která jim v tom brání. Aby si studenti mohli své vzdělání nechat uznat, musejí se dostat do České republiky. Aby se dostali do Česka, potřebují být zapsaní ke studiu, protože na jiné vízum se sem nyní nedostanou. Jenže na vysokou školu se zapsat nemohou, dokud nesloží nostrifikační zkoušku. A tak pořád dokola.

Problémy studentů potvrzuje Dana Hůlková Nývltová, ředitelka Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy. Ta kromě nových studentů a zájemců o studium řeší situaci těch, kteří v minulém školním roce studovali jazyk a předměty svých oborů v angličtině nebo češtině online, aby zde mohli na vysoké škole ve studiu pokračovat. A nyní nemohou do Česka přicestovat.

„Tito studenti jsou v bezvýhodné situaci. Celý rok obětovali online studiu, což je extrémně náročné, protože ani nejsou v daném prostředí. Dostali se na vysokou školu, ale teď se nemohou dostat do České republiky. Za Univerzitu Karlovu je to zhruba sto lidí,“ vysvětluje.

Zavřené konzuláty

Důvody jsou různé, ale podle ní jde o dva hlavní problémy: Někteří se nemohou řádně zapsat ke studiu, protože nemají možnost v Česku podstoupit nostrifikační zkoušku.

Další naráží na to, že si nemohou nechat nalepit vízum do pasu, přestože už jim bylo uděleno. Důvodem je to, že v zemích s extrémním rizikem nákazy jsou zavřené konzuláty. Tento problém řeší i studenti z Indie, kteří sepsali petici a snaží se upozornit na to, že se kvůli novým opatřením nemohou dostat do Česka. Deníku N kontaktoval organizátora petice a podařilo se mu s několika jejími signatáři spojit.

Například Rachit měl v minulém akademickém roce dálkově studovat **Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy**. Víza má udělená od listopadu loňského roku, kvůli nouzovému stavu mu je ale nebylo možné zaznamenat do pasu. A kvůli extrémnímu riziku v Indii to není možné dosud.

Řešením by přitom bylo například to, kdyby bylo možné proces udělení víza absolvovat korespondenčně. Podobná možnost ale zatím v Česku neexistuje. Na dotaz, proč ministerstvo zdravotnictví tyto případy neřeší, tiskové oddělení více jak dva dny neodpovědělo. Podle advokáta Prokhorova o problému ví, protože je na něj opakovaně upozorňoval.

Podle Hůlkové Nývltové může restriktivní přístup snížit zájem zahraničních studentů nastoupit do českých či cizojazyčných výukových programů.

Problém do budoucna

„Do jiných zemí mají snazší cestu, přijdeme o řadu nadaných lidí. Tito lidé plánují studium velmi dlouho dopředu, šetří si peníze a zamýšlejí tady studovat minimálně čtyři roky, aby ukončili alespoň bakaláře. Často to jsou ale i magistři, máme i přímo navazující magistry nebo studenty medicíny. Je to obohacení, jsou to mozky, které stojí za to tady mít. Příběhy lidí, kteří uvízli venku, jsou opravdu velmi intenzivní, protože do celého procesu vložili energii, peníze a naděje, a teď se jim jejich sen hatí,“ vysvětluje.

Dotknout se to podle ní může i přímo Univerzity Karlovy a jejího ústavu. Do letošního ročníku přípravných kurzů se hlásí až 600 studentů, část z nich přitom řeší, zda dostanou razítko. Pro univerzitu je to jak finanční problém, protože zahraniční studenti za přípravné kurzy platí, ale také problém odborný. „Musíme vyvíjet zkoušky, kde je pro tvorbu zásadní vysoký počet studentů, které máme, ale také nemůžeme dobře plnit úkoly z pohledu internacionalizace v rámci UK,“ doplňuje.

Mezi takzvané černé země s extrémním rizikem nákazy ministerstvo zahraničí řadí Botswanu, Brazílii, Indii, Jihoafrickou republiku, Kolumbii, Lesotho, Malawi, Mosambik, Namibii, Nepál, Paraguay, Peru, Rusko, Svazjsko, Tanzanii, Tunisko, Zambii a Zimbabwe.

Nesouhlasím s Novými pořádky [URL](#) Automatický překlad

WEB, Datum: 05.08.2021, Zdroj: bohumiildolezal.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.08.2021 23:34, RU / den: 100, AVE: 0,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,00

Jak hodnotíte předvolební situaci?

Připomíná mi dobu před minulou prezidentskou volbou. Tehdy se Jiří Drahoš odmítal tvrdě vyhranit proti Miloši Zemanovi a tvářil se, že je nutné zdůrazňovat jen svůj pozitivní program. Demokratická politika však vyžaduje ostrý boj. Lidé se musí předem dohodnout aspoň na základních, podstatných věcech. Kdo je nepřítel a oč je třeba bojovat. Dnes chybí jedno i druhé. Vysvětlíte to.

Zvlášť se bojím, že pod heslem „v jednotě je síla“ se budou spojovat nejczizorodější prvky. Obzvlášť mám obavy z účasti koalice Piráti/STAN. Nejde ani tak o STAN jako o piráty: jsou to vlastně „babišovci s lidskou tvářičkou“: zatím tu bylo všechno špatně a teď se to musí dělat úplně jinak. Jen do toho „zatím všechno špatně“ přidali i Babiše.

Myslíte, že s tím souvisí, jak piráti ve sněmovně hlasovali s KSČM pro vytvoření vyšetřovací komise pro zločiny privatizace? To je přesně ono. Předznamenáním byl už jejich předvolební vězeňský autobus z roku 2017, kde pan Bartoš coby bachař hlídal hlavní představitel „staré politiky“, mj. Kalouska, Sobotku a Nečase i s manželkou. A nad tím heslo: „Pustte nás na ně.“ Víte, já jsem strašně starý člověk, zažil jsem Protektorát Čechy a Morava, poválečnou pseudodemokracii (1945–48) i komplet dobu bolševismu. Někteří historici dnes tvrdí, že to posledně jmenované období bylo ve skutečnosti velmi rozrůzněné. To je jistě pravda. Zároveň je pravda, že mělo celé něco společného: to vše bylo velmi hnusné. S jedinou výjimkou, sedmi dni v srpnu 1968. Tehdy vznikla celonárodní jednota s programem „odvěčení zpátky, okupanti ven“. Ale vydrželo to jen do chvíle, než politici odvěčení do Moskvy (s výjimkou jednoho – Františka Kriegela, to zdůrazňují) lidi doma zradili. Pak přišlo po listopadu 1989 to, čemu Babiš říká opovrživě „staré pořádky“ a já polistopadová demokracie. Jistě, měla spoustu chyb, to demokracie mívají. Byl to ale vlastně jediný režim, který jsem zažil a považoval ho za svůj. A mrzí mne, že se ho nikdo nedokázal pořádně zastat. O pirátech to platí tuplovaně.

A dnes?

Žijeme v novém režimu, v „nových pořádcích“, které začaly v lednu 2013: nejprve prezidentská volba, pak policejní přeřepad Úřadu vlády ČR, okázalá tisková konference prokurátorů a policistů (ne všech!), vynucená demise Nečasovy vlády.

Poslanecká sněmovna se zhroutila a prezident Miloš Zeman sestavil svoji vládu. A to byl jen začátek. V Sobotkově vládě šel Babiš sociálním demokratům cíleně a tvrdě po krku. Sobotka se sice snažil Babišovi vzdorovat, ale nešlo mu to. On se každý snaží, když mu jde po krku masožravý tygr. Ale to už je pozdě.

Pak přišly sněmovní volby v říjnu 2017, kdy si ANO a ČSSD prohodily pozice ve vládě a Babiš se stal dominantním. Jak vidíte tuhle etapu?

Jako logické pokračování. Jen s tím rozdílem, že ze sociální demokracie po volbách zbyla už jen nedůstojná troska.

Po volbách 2017 rozdělovala funkce v Parlamentu koalice ANO, KSČM a SPD. Neměla už tehdy vzniknout jejich vláda? Mohli jsme to mít za sebou a dnes nás to možná ještě čeká.

Byla to virtuální, ale funkční koalice. Babiš měl tehdy problém s částí své strany a bral ohledy na Evropskou unii. Zvolil menšinovou vládu s ČSSD za protektorátu Miloše Zemana. Pozice Andreje Babiše je po osmi letech u moci oslabená. Ale jde o to, kdo a co se Babišovi může postavit. Vznikla tu dvě improvizovaná uskupení Piráti/STAN a Spolu. Já si trochu dovedu představit, co by dělalo ve vládě Spolu. Pokud jde o piráty, je to hodně nespolehlivý a podezřelý subjekt. Když s nimi chce někdo spolupracovat po volbách, musí se s nimi dohodnout na společných programových bodech. Například na tom, že jde o obnovu polistopadové demokracie, kterou jsme si sami z hlouposti zničili a stydíme se za to. Stydí se taky piráti?

Nějaký opoziční minimální program?

Přesně, aby z toho zase nečouhalo něco jako společné hlasování s komunisty na vyšetřovací komisi. Babiš se před časem do pirátů pustil a vyčítal jim nejkřiklavější body jejich volebního programu (některé si přimyslí). Trochu to pomohlo Spolu, ale hodně to vzalo pirátům a Babiš se zase vyšplhal na první místo.

Má tato situace dobré východisko?

Jsem skeptický. Problém dnešní politické situace není v tom, že by Babiš nebyl dostatečně politicky zkompromitovaný. Hlavní problém je, že tu není nikdo, kdo by se mu mohl postavit.

Je to dáno osobnostně, nebo taktizují?

Opakuji: vytýkám řadě lidí, že se na „můj režim“, tedy na léta 1989–2013, na polistopadovou demokracii, cynicky vykašlali a nejsou schopni ho obhajovat. Namísto toho spousta politiků vypočítavě nasedla na babišovskou protikorupční vlnu. Vizte piráti. Druhou věcí je „nechumelismus“. Řada opozičních politiků (obávám se, že i v ODS) se tváří, že se tu vlastně v posledních osmi letech nic tak strašného neděje a podstata demokracie zůstává zachována. V okamžiku, kdy nám z demokracie bude zbývat už jenom „podstata“, už to žádná demokracie nebude. Demokracie bez každodenní realizace v detailech je prázdné, duté heslo bez obsahu. Za to se může skrývat každý darebák a taky to každý darebák dělá.

Co mezivarianty pro vznik budoucí vlády? Typu do vlády s ANO, ale jen bez Babiše?

Tomu moc nevěřím. Když pan Babiš nebude mít přímé vládní páky, může se začít připravovat na pobyt v úplně jiném zařízení, než je Úřad vlády ČR. Na jeho místě bych to nedělal (smích).

Jaký vidíte optimální politický vývoj?

Základní věcí není národní jednota jako hrom (jistě, bylo by to nejlepší). Vlastně by stačilo, aby se tu dříve nebo později vytvořila aspoň jedna kompaktní politická strana, která bude jednoznačně orientovaná na obhajobu polistopadové demokracie, spojenectví s USA a NATO a proti „novým pořádkům“ typu Babiš, Okamura, Filip, Přisaha. Nejvíce se bojím ruského modelu, totiž že se to tady rozloží, bude tady spousta bezmocných střípků a politiku bude dávat dohromady jeden silný medvěd.

Co prezidentské volby za rok a půl?

Ty budou až za rok a půl. Už teď je ale podstatné umožnit podání ústavní žaloby na prezidenta republiky kvůli nabourávání ústavních principů. Jde o to, vytvořit – volbami, jak jinak! – ve sněmovně dostatečnou většinu. Třeba se to nepovede, ale zkusit se to musí. A musí to být část volebního programu. Miloš Zeman je velký problém: už sice nedokáže vytvořit nic pozitivního, ale rozvrátit dokáže leccos.

Proč jste vlastně kdysi vytvořil Klub na obranu demokracie (KOD)?

Na počátku bylo zoufalství z výsledku prezidentské volby v roce 2013. Miloš Zeman v inauguračním projevu řekl, že bude bojovat proti podstatné části českých médií. Nikdo z papalášů, co tam seděli, ani nekuňkl. To mě nadzvedlo a dal jsem dohromady pár lidí z Demokratické iniciativy, s níž jsme se ještě v době totality snažili cosi dělat. Řekli jsme si, že nechceme vytvářet politickou stranu, ale že v našich silách je dělat diskusní večery a občas vydat nějaké prohlášení, aby se někdo proti podobným nehoráznostem ozval. To děláme už osm let a budeme v tom pokračovat. V duchu drobné masarykovské práce. Co jste říkal na akci Miliónu chviliek pro demokracii, které v roce 2019 přivedly dvakrát na Letnou čtvrt miliónu lidí?

Podařilo se jim oslovit spoustu nadšených lidí, kteří byli ochotni něco dělat, ale co z toho zbylo teď?

Dvě opoziční koalice?

S tím bych ještě počkal. Mne dráždí jejich představy, že je tu lid, jenž se shromáždí na náměstích, a pak jsou tu politici, kteří chodí na náměstí pro rozkazy. Z toho by jeden vyrostl. Koalice, jež z toho vzniknou, nemohou být k ničemu.

Podle jakého kritéria tu situaci hodnotíte?

Jsem stoupenec masarykovské drobné politické práce. To znamená něco organizovat a pozitivně vytvářet. Nemusí to zaplnit

celé náměstí. Jde o to, vytvořit něco smysluplného. Chvilkaři dostali na náměstí obrovské množství lidí, ale nevěděli a nevědí, co s nimi teď, v době pandemie. Takže miň by bylo víc.

BOHUMIL DOLEŽAL (81) Začínal jako literární kritik. V šedesátých letech patřil k tvůrcům časopisu Tvář, který komunistická moc dvakrát zakázala. Za normalizace disident a signatář Charty 77. Dva roky před revolucí založil Demokratickou iniciativu, jejímž programem byla obnova demokracie v někdejší Československu. Po převratu byl krátce poslancem za Liberálně demokratickou stranu a vysokoškolským učitelem. Nedávno mu vyšla kniha Češi, Evropa, smíření (Argo).

P.S. Ke stručnému curriculum vitae, který uvedli v Reflexu, zde jen doplňuji: Demokratickou iniciativu jsem zakládal spolu s Emanuelem Mandlerem a Karlem Štindlem, přičemž účast Emanuela Mandlera na vzniku a činnosti DI byla rozhodující. Od léta 1992 do léta 1993 jsem působil jako vedoucí poradců premiéra Václava Klause. Za toto období se ani trošku nestydím, naopak (s většinou pozdějších názorů Václava Klause nesouhlasím, ale považoval jsem vždy za nutné se ho zastat tam, kde jsem měl dojem, že se mu krivdí). Na **Fakultě sociálních věd** KU jsem učil od zimního semestru 1993 do letního semestru 2003 včetně. Reflex č. 31, 5. srpna 2021

Nový prezident v čele Íránu

TV, Datum: 05.08.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.08.2021 23:50, Sledovanost pořadu: 65 888, Pořad: 21:31 Horizont, AVE: 415 888,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,73

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Írán má nového prezidenta. Ibrahim Raísí slibuje modernizaci a racionální zahraniční politiku. Patří ale mezi tvrdé konzervativní jádro režimu. Zvítězil v červnových volbách, které po vyloučení reformních kandidátů poznamenala neúčast voličů. V centru světového zájmu je opět íránský jaderný program.

David BOREK, redaktor

Den první, po příští 4 roky bude tento muž spoluutvářet dějiny Blízkého východu.

Ebrahim RAÍSÍ, íránský prezident

Budeme usilovat o zrušení tyranie sankcí. A nedovolíme, aby postihly finance a ekonomiku. Odmítáme spojovat otázku sankcí se zájmy ciziny.

David BOREK, redaktor

Svátkem demokracie ale jeho inaugurace není. Reformní kandidáty z voleb vyškrtli. Hlasovat přišla jen necelá polovina voličů.

obyvatel Teheránu

Upřímně, necítím naději. Podporoval jsem reformisty a už vývoj v předchozích letech mě zklamal.

David BOREK, redaktor

V regionu nástup konzervativně klerikální hracího přijímají se smíšenými pocity. Írán se stal hlavní mocností, která usiluje o změnu poměru sil na Blízkém východě. Prezентuje se jako obhájce šíitského islámu proti sunnitům a Izraeli. Konflikt mezi šíity a sunnity byl v islámském světě přítomný už po staletí. Výrazně se vyhroutil teprve v posledních desítkách let. Irák, Sýrie, Libanon, Jemen, Gaza, tam všude zasahuje vliv Íránu.

Ehud EVENTAL, analytik, IDC Izrael

Oni prodávají zbraně na celý Blízký východ, včetně teroristických organizací, jako je Hizballáh, Hamás, jako jsou Hútiové v Jemenu.

David BOREK, redaktor

Konflikt se vede i na moři. Jen pár dnů před inaugurací prezidenta Íránu se loď s obchodními vazbami na Izrael stala terčem útoku dronu.

Antony BLINKEN, ministr zahraničních věcí USA

Provedli jsme důkladnou analýzu a jsme přesvědčeni, že tím, kdo provedl útok, byl Írán.

Naftali BENNET, izraelský premiér

V otázce Íránu pracujeme s mezinárodním společenstvím, ale zároveň platí, že dokážeme podniknout samotnou akci.

David BOREK, redaktor

V úterý se ozbrojená skupina pokusila převzít kontrolu nad dalším tankem. Daleko vážnější téma je ale íránský jaderný program. Jednání o mezinárodní dohodě stagnují. Odstředivky mezitím dál obohacují uran.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Ve studiu vítám odborníci na Blízký východ Irenu Kalhousovou, ředitelku Herzlova centra izraelských studií na univerzitě Karlově. Nový íránský prezident se prezentuje jako obhájce šíitského islámu proti sunnitům a Izraeli. To zní docela konfrontačně. Dá se očekávat zhoršení vztahů se sunnitskými zeměmi a s Izraelem?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Tak uvidíme. Ono to není poprvé, kdy má Írán ve svém čele člověka, který je poměrně konfrontační ve své zahraniční politice. My si možná pamatujeme ještě prezidenta Ahmadinežáda. A je pravda, že prostě Írán je velmi aktivní na Blízkém východě, a právě v takových těch klíčových oblastech, kde jsou ty hranice mezi šíity a sunnity, a právě na hranicích mezi Izraelem a tím arabským světem prostě ta přítomnost Íránu je značná. Je otázka samozřejmě, do jaké míry bude schopen Írán při všech těch problémech, kterým čelí, a především domácím, ekonomickým problémům, do jaké míry opravdu bude schopen jaksí tu svoji

konfrontační zahraniční politiku eskalovat více, než jsme například byli svědky v těch posledních měsících nebo letech.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Nicméně nějaká větší konfrontace mezi Íránem a Izraelem bezprostředně nehrozí.

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

No to bych tak úplně neříkala, protože právě v posledních dnech jsme zažili ten incident, kdy právě z jižního Libanonu přiletěli do Izraele rakety, na což Izrael odpověděl, a to je právě přesně ten moment, který může kdykoliv přerůst v něco mnohem horšího, a vlastně konfrontace mezi Izraelem a Hizballáhem je de facto konfrontace mezi Izraelem a Íránem, protože Hizballáh je vlastně nejbližší spojenc a dalo by se říci výtvar íránského režimu.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Mezi své nejhavější priority uvedl prezident ukončení hluboké hospodářské krize. Není jedinou možností obnovení té jaderné dohody a potažmo zrušení sankcí vůči íránské ekonomice?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Tak my víme, že ta nová administrativa íránská se bude snažit také prohloubit vztahy s Čínou a s Ruskem. Koneckonců je to pár měsíců, kdy Írán uzavřel pětadvacetiletou ekonomickou dohodu s Čínou, od které si opravdu jaksi slibuje mnohé. Ale je pravda, že prostě Írán bez západu bude mít velmi těžkou pozici, takže koneckonců nový prezident okamžitě oznámil, že bude respektovat íránskou dohodu se Spojenými státy, ale že prostě má jiné představy zřejmě, než měli ti umírněnější představitelé, kteří vládli před ním.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

A je tedy šance na dohodu reálná? Šance, protože ona ta jednání o íránském jaderném programu na jednu stranu pokračují, ale vzhledem k těm z pohledu západu nepřátelským aktivitám Íránu z posledních týdnů a měsíců to nevypadá, že by chtěl Írán opravdu dohodu dosáhnout.

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Tak my víme, že po těch šesti kolech došlo už na to nejcitlivější témata a tam se prostě obě strany nedohodly. Tušíme z těch prohlášení nového prezidenta, že jemu jde takzvaně o důstojnost. A to je velmi takové důležité slovo v arabském a islámském a i šíitském světě, v tom Perském světě. On prostě nebude chtít přistoupit na něco, co by on považoval za jaksi ponižující. A samozřejmě Spojené státy by zase rády do té nové dohody nebo obnovené dohody prosadily věci, které tam dříve chyběly, například kontrola raketového arzenálu Íránu, který je velmi nebezpečný. Takže opravdu, myslím si, že to bude ještě velmi zajímavé, ale ten tlak je obrovský, protože opravdu ta ekonomická situace v Íránu je velmi špatná. Ekonomika bylo to hlavní téma, co vlastně současný prezident slibuje, že zlepší. A prostě bez odstranění aspoň těch nejdůležitějších, největších sankcí si nemyslím, že Írán má šanci, aby se ta situace zlepšila.

DANIEL STACH

TISK, Datum: 06.08.2021, Zdroj: ForMen, Strana: 30, Autor: Michal Kučera, Vytlačeno: 6 994, Prodáno: 3 330, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.08.2021 00:12, Čtenost: 62 859, Rubrika: na obálce, AVE: 2 851 458,38 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

JSEM SLUŠNÝ KLUK VŽDY PERFEKTNĚ PŘIPRAVENÝ, ZDVOŘILÝ, INFORMOVANÝ I DĚTSKY ZVĚDAVÝ. MODERÁTOR POŘADU ČESKÉ TELEVIZE HYDE PARK CIVILIZACE DANIEL STACH ZPOVÍDÁ NOSITELE NOBELOVY CENY I DALŠÍ PŘEDNÍ OSOBNOSTI. SÁM JE NEJEN NADANÝ, ALE PŘEDEVŠÍM CÍLEVĚDOMÝ A PRACOVITÝ. „NĚKDO TO MOŽNÁ UTÁHNE NA TALENT, ALE JÁ NE,“ ŘÍKÁ.

* Víte, kolik nebeských těles je pojmenovaných po Češích a Slovácích?

To vůbec netuším. Co všechno bereme, i planety?

* I planety.

Opravdu nevim.

* Já jsem to samozřejmě také nevěděl, nicméně včera jsem si to vygooglil a zjistil jsem, že jich je asi 750.

Stovky. To asi jo.

* Asi víte, proč se ptám. Jednu z nich totiž čeští astronomové pojmenovali po vás. Když jste byl na gymnáziu na hodině fyziky nebo biologie, napadlo by vás, že jednou budete mít vlastní planetu?

Ne, vůbec mě to nenapadlo, ani když jsem začal dělat tohle. Když jsem se dozvěděl, že po mně Mezinárodní astronomická unie pojmenovala planetku, tak jsem z toho byl úplně v šoku. Ono to hlavně bylo překvapení, protože unie o tom rozhodla, když jsem komentoval mistrovství Evropy ve vodním slalomu v Praze-Troji. Takže jsem komentoval a do toho mi začaly chodit esemesky od astronomů. Pavel Suchan z Astronomického ústavu mi psal „vítej mezi námi“. A takhle mi chodily zprávy s gratulacemi a já si říkal: „Co se to děje, ti astronomové měli nějaký mejdan?“ Takže jsem si myslel, že se někdo spletl, ale esemesky chodily dál. Načež mi přišla zpráva od dramaturgyně Hyde Parku Civilizace Gábi Cihlářové: „Než budeš komukoli volat, tak se mi ozvi.“ To už jsem si říkal, že se asi stal nějaký průšvih. Volám jí a ona říká: „Četl jsi to, byl si na Facebooku?“ Já říkám: „Nebyl, komentuju.“ – „Počkej, komentuješ? Jo, ty tvoje lodičky.“ Ptám se jí, co se stalo, a ona mi říká: „Mezinárodní astronomická unie po tobě pojmenovala tuhleto planetku. Objevili ji čeští vědci a rozhodli se jí po tobě pojmenovat, protože o tom, jaké ta planetka dostane jméno, rozhoduje objevitel.“ A já jsem byl v šoku, vůbec jsem to nečekal. Je to pro mě obrovská čest. Obrovská.

* Máte k ní nějaký vztah? Díváte se na fotky z Hubbleova teleskopu a říkáte si „tamhle je ta moje“?

Já jsem k tomu dostal takový krásný obrázek, který nakreslil pan Barták. Jsou tam dva zelení mužičci na planetce, je tam takhle vytesané S a začíná i T a teď jeden tomu druhému obvazuje prst a je tam dláto – je vidět, že kutali a evidentně se netrefili tam, kam měli, a jsou z toho zranění, takže nedokázali vykutat Stach. To mám doma vystavené, takže si na to vždycky vzpomenu.

* Překvapilo to vaše rodiče? Nebo vždy věděli, že to někam dotáhnete?

Myslím, že moji rodiče ve mně měli důvěru a věřili mi celý život. Kdybych neměl takhle úžasné rodiče, tak bych nedělal to, co dělám. Já jsem hrozně rád, že si člověk nemůže vybírat rodiče. Já bych si sám takhle dobře nevybral. Jsem prostě strašně šťastný, že je mám, oni mě hrozně moc ovlivnili a ta výchova, kterou jsme se ségrou dostali, je postavená na jednoduchém principu: „Něco chceš, tak se starej. Je to tvoje volba, ale taky tvoje zodpovědnost.“ Takhle já jsem byl vychovaný a myslím, že věřili, že dokážu dělat v životě to, co se mi bude líbit a co mě bude bavit, protože k tomu mě vedli. Nikdy mi třeba neřekli: „Musíš být ředitelem, prezidentem vesmíru nebo čehokoli.“ Vždy se ptali: „Baví tě to? Má to smysl? Chceš to dělat? Tak my tě podpoříme.“ Takže věřím, že mají radost z toho, co dělám.

* Jste z akademické rodiny?

Ne, moji rodiče jsou oba vystudovaní chemici, ale ani jeden chemii nedělá. My nemáme žádný takovýhle background, ani novinářský.

* Zmínil jste svou sestru. Někde jste říkal, že ona je génius rodiny.

Ségra je daleko chytřejší než já, ano.

* A co dělá?

Teď dělá pro Deloitte, pracuje hlavně s japonskými firmami. Ona totiž mluví zcela plynule japonsky, a když ji Japonci nevidí, neřekli by, že není Japonka. Jednou si třeba domlouvala po telefonu, dvacet minut se bavila s Japonkou, ta se jí zeptala na jméno a ona říká Pavlína Stachová. Na druhé straně chvíli ticho. „To není japonské jméno.“ Ona na to, že ne, že je Češka, ze střední Evropy. A ta Japonka na ni začala mluvit anglicky a ona: „Ne, ne, pojďme pokračovat v japonštině.“ Pro ně je strašně těžké pochopit, že cizinec dokáže mluvit japonsky úplně bez přízvuku. Do toho moje ségra mluví výborně anglicky, takže tlumočí z angličtiny do japonštiny. Navíc má ještě velmi dobrou němčinu a základy francouzštiny. Má vystudované dvě vysoké školy a byla na hraně juniorské reprezentace ve vodním slalomu. Já jsem na ni hrozně pyšný za to, co dokázala. Ona se vlastně asi jako nejmladší dostala na stipendium do Japonska a vystudovala Waseda University, což je jedna z nejlepších japonských vysokých škol. V Japonsku je Tokijská univerzita a Waseda University asi jako v Británii Cambridge a Oxford. Prostě to nejprestižnější vůbec.

* To zní, jako že jste velmi cílevědomá rodina.

Nevím, jestli bych to takto definoval, ale jsme rodina, která drží pohromadě a dělá věci, které jí baví. Současně to není vyčekané, ale opravdu třeba to, že se ségra do toho Japonska dostala, bylo na základě toho, že po tom šla a musela tomu hodně dát, hodně se učit a věnovat tomu strašně moc energie. Stejně je to u mě, také jsem to nezačal dělat, protože by mi to spadlo do klína.

* To je právě zajímavá věc, že na jednu stranu máte image toho slušného chlapce, a na druhé...

(přeruší otázku) To já snad jsem normálně slušný kluk.

* To ano, ale přitom je vidět, že jste se sestrou zvyklí opravdu makat. Že ty ambice tam musí být.

Člověk tomu musí něco obětovat. Tyhle věci se nedějí zadarmo, nedějí se samy, člověk do toho musí dát tu energii, to nadšení a ten čas. Jestli má někdo pocit, že to utáhne na talent, tak někdo možná, ale já ne. Já do všeho musím dát hodně času. Strávil jsem stovky, možná ještě víc hodin zpětnou vazbou, že se třeba dívám na věci, které dělám, byť se mi to nelíbí. Já se na sebe strašně nerad dívám a nerad se poslouchám. Vadilo mi to v rozhlase, vadí mi to teď. Ale je to prostě nutné. Já jsem si třeba dělal zpětnou vazbu tak, že jsem si řekl: „To, cos teď udělal, ten živý vstup do vysílání, udělal jsi ho celý špatně a teď přesvědč sám sebe, žes ho udělal dobře.“ Takže já jsem sám sobě dělal toho oponenta a musel jsem si vyargumentovat, že to bylo dobře. Struktura, obsah, neverbální komunikace, zvolená slova, intonace, poskládání těch témat třeba v průběhu toho dne. Všechno jsem si musel takhle vyargumentovat sám sobě.

* Příběh, jak jste se dostal do televize skoro náhodou skrze Den otevřených dveří, je už celkem známý. Co vás ale vedlo k tomu, že jste od sportu přešel takhle intenzivně k vědě? Nechtěl jste třeba být hlavně sportovním komentátorem?

Já komentuju sport mimo televizi, tam mě to hrozně baví. Teď nás čeká o víkendů světový pohár v Troji. U toho jsem strašně rád. Tady mě baví informace. Já jsem šel do médií, protože mě baví dozvídat se nové věci. Kolegové si ze mě dělali legraci, že jsem jako tříleté dítě, já se pořád ptám proč. A v té vědě je prostě hrozně vidět, že na to proč se dá docela dobře odpovídat. A někdy nemáme odpověď na všechno a nikdy nebudeme mít odpověď na všechno, ale to nevadí. Není problém to, že se potřebuju stále učit, problém je, pokud se to nechci učit. Takže takhle já jsem se dostal k vědě. Protože věda dává odpovědi na ty otázky, dává odpovědi na to, co se děje, na to, jak funguje ten svět kolem nás. Mě to prostě zajímá. Chci vědět, co je za tou další zatačkou.

* Takže je to vyloženě vaše osobnostní zaměření, není to tak, že v televizi jednou řekli: Hele, ty by ses na tu vědu hodil, tak to běž zkusit.

Ne, ne, já jsem byl původně v Hyde Parku ČT24, tam jsem dělal úvodní reportáže. Dělal jsem vlastně všechno. Všechna témata, která byla. Takže v pondělí politiku, v úterý ekonomické téma, ve středu jsme tam měli sportovce, ve čtvrtek politiku a v pátek kuchaře. A já jsem na to musel vždycky nasbírat veškeré informace. Nejvíce jsem se věnoval té politice. Pokrýval jsem

děni v parlamentu a ve vládě a do toho jsem začal v roce 2012 před těmi devíti lety dělat Hyde Park Civilizaci, kterou jsem původně odmítl. Protože jsem říkal, že by to měl dělat někdo starší a zkušenější, bál jsem se, že mi lidi nebudou věřit. Ale kolega, který to měl dělat, to nechtěl a Gábi Cihlářová mi říká: „Hele, já si myslím, že by to bylo dobré, pojď to přece jen zkusit.“ A tak jsme udělali piloty. Přišel nám tam i jeden mladý vědec, vysílali jsme to naostro. Jaderná energetika, jaderná fyzika, zkusili jsme to, zeptali jsme se dalších lidí, jejichž slovo pro mě má velkou váhu, a ti nám řekli: „Je to dobrý, dělejte to dál.“

* A to, že nemáte formální vědecké vzdělání, je nevýhoda, nebo výhoda?

Osobně to beru jako výhodu, protože tam nejsem za vědce, my nevysíláme pro vědce. Jsem tam za širokou veřejnost. Proto teď, když jsme dostali s Gábí Cihlářovou medaili Učené společnosti za rozvoj vědy, byl jsem z toho úplně nadšený. Nejenže to je obrovské ocenění, ale je to za rozvoj vědy. Vědci říkají: „Vy nám tímhle tím pomáháte rozvíjet vědu.“ A to pro mě hodně znamená. Dělá mi obrovskou radost, že si v tom vysílání dokážou najít něco, co se jim líbí a co jim přijde užitečné. Protože chci, aby ta práce pomáhala. Tak to má být.

* Když si vezmu ten proces, děláte pilotní pořad, nevěříte si moc před kamerou, a najednou stříh, za osm devět let vám do pořadu chodí nositelé Nobelovy ceny jeden za druhým...

Teprve jednatřicet!

* No právě. To nešlo nějak lineárně, tam musely být momenty, že jste si říkal, jestli to vůbec vyjde.

Na začátku bylo hodně málo lidí, kteří věřili tomu, že to uspěje. Jedním z těch, kteří věřili, byl Zdeněk Šámal, ředitel zpravodajství, který nám dal absolutní důvěru a volnou ruku. Bylo hodně lidí, kteří říkali: „Sobota večer, kdo se na to bude dívat? A částicovou fyziku chcete řešit? Kvantovou mechaniku? Vždyť to nikoho nezajímá.“

* A řekli jste si u některého dílu „jo, tohle je průlom, teď už nás berou vážně“?

Určitě díl s Andrewem Feustelem. To bylo takové to velké jméno, které nám pak hrozně otvíralo dveře dál. Protože my jsme potom mohli říct „jdete do pořadu, kde byl on“. Funguje to pořád. Nám dneska moc pomáhá, že máme takzvaný zvací dopis, který pošleme těm, které chceme přesvědčit, aby přišli do vysílání. Pro nás je vlastně už nejtěžší je přesvědčit, aby si otevřeli ten e-mail. Protože když to udělají a uvidí těch jednatřicet nositelů Nobelovy ceny, uvidí tam jednoho z lidí, kteří chodili po Měsíci, a některé z nejcitovanějších vědců světa, tak je to přesvědčí. Takže Andrew Feustel byl ten průlom. To byl ten první obrovský krok a potom už se to začalo nabalovat a šlo to snáz a snáz.

* Mají nositelé Nobelovy ceny a tyhle špičkové osobnosti něco společného? Někjaký osobnostní rys?

Jednoznačně. Ti nejlepší jsou strašně v pohodě. To tak fakt je. Musím říct, že čím víc toho mají za sebou, tak tím víc jsou v klidu. Strašně fajn.

* Vedle vědců jste tam měli i lidi z úplně jiných oblastí. Jsou pro vás takové rozhovory hodně jiné?

Záleží na tom, jaký je to typ vědce. Někteří jsou jakoby větší „vypravěči“ a někteří zase dělají opravdu tu tvrdou vědu. Ale podle mě třeba Natalia Gorbaněvská a Miroslav Zikmund nesnesou srovnání. Není druhý Miroslav Zikmund, není druhá Natalia Gorbaněvská. Nebo třeba profesor Koutecký. To jsou podle mě takové osobnosti, že se rodí třeba jednou za několik generací.

* Teď jste byl na obrazovce vidět o dost víc kvůli pandemii. Jak zpětně hodnotíte to, jak média tuto věc zpracovávala z vědeckého pohledu? Víím, že ČT se hodně snažila, ale mnoho jiných šířilo polopravdy a mýty.

Je to tak. My jsme si hned na začátku stanovili jasná pravidla. Jaká informace za jakých okolností půjde do vysílání. Co musí mít za sebou, jak ta studie musí vypadat, abychom ji citovali, jak dlouho musí ta čísla běžet nějakým způsobem, abychom skutečně mohli říct, že tohle je růst a tohle je pokles. Snažili jsme se odfiltrovat ty věci, které byly nesmyslné, i ty, které někdy v českých médiích rezonovaly na titulních stranách, ale my jsme je nevysílali, protože jsme se podívali na to, z jakých dat to vychází. Konkrétní příklad za všechny: Jedna studie, která se tady hojně citovala, byla postavená na anketě na Facebooku. Takže ten sběr dat byl naprosto nesmyslný. Současně otevřeně říkám, že to, co jsem dělal během pandemie, bych nemohl dělat nikde jinde než v ČT. A jsem strašně rád, že to lidi oceňovali. Dostával jsem spoustu zpráv od lidí a dělám mi obrovskou radost, když řeknou: „Díky vám víme, co máme dělat, víme, jak se máme zachovat.“

* A když vidíte na sociálních sítích různé dezinformace a fake news, trápí vás to? Já se tu snažím, a lidi pak sdílejí tohleto...

Zamrzí vás to. A zamrzí vás to zvláště, pokud to sdílí někdo, o kom si myslíte, že pracuje s informacemi a má přehled. Takže já když vidím, že lidi šíří lži, tak mě to mrzí. Protože když člověk ví, že to, co sdílí, není pravda, tak je to lež. Proč tomu mám říkat fake news, je to lež. A my jsme hodně řešili, jak k tomu přistupovat. Řešili jsme, jestli máme vzít ty lži, které se šířily, a rozebrat je a vyargumentovat, proč to není pravda. Jenže vědecké výzkumy říkají, že když tohle uděláte, tak pomáháte těm lžím žít dál. Pomáháte je naopak šířit. Dostávají se do podvědomí těch posluchačů. A tak je daleko lepší ne vzít tu lež a rozporovat ji, ale znovu a znovu a co možná nejpečlivěji, co možná nejpřehledněji říkat, jak to je.

* Jedna věc jsou fake news, druhá věc je nedůvěra k vědě jako takové. Někteří lidé raději věří horoskopům než racionálně podloženým faktům.

Je to víra versus věda. Ty můžou jít dohromady, pokud se bavíme o náboženství. Řada vědců je věřících. Ale víra někde začíná a někde končí. A je nutné umět diskutovat. Pojďme si říct, kde je ta hranice toho, kde se shodneme. (ukáže na stůl) Je tohle pro nás oba stůl? Když budete věřit, že tohle je samice tučňáka, tak jsme tu hranici našli. Pojďme tedy po malých krůčcích hledat tu společnou řeč. Když někdo věří nějakému nesmyslu, který se týká třeba koronaviru, moje doporučení je: Berte to postupně, berte to úplně od toho samotného začátku. Řekněme si: Pojďme najít to, na čem se shodneme. Shodneme se na tom, že ten virus existuje? Jo. Shodneme se třeba na tom, že víme, že má tady ten protein, kterým se dostává do těch našich

buněk? Jo. A takhle pojdme krok po kroku, až se dostaneme do toho jednoho limitního bodu. A ono se dost často stane, že tento limitní bod najdete daleko dál, než to na začátku vypadalo. Ale je to o tom, že obě strany musí chtít.

* Myslíte, že se na práci s informacemi začnou klást větší nároky ve vzdělávání? Mělo by to podle vás smysl?

Jednoznačně ano. A nemělo by to být jenom pro studenty. My bychom tady měli začít úplně od začátku. Měli bychom už i ty úplně nejmenší učit to, že musíme vyhodnocovat informace. Já bych si strašně přál, aby na našich školách mohly být třeba debatní kluby. Ať se lidé učí prezentovat, debatovat, argumentovat, vysvětlovat. Ale ať prezentují ne to, co je jim blízké, ale to, co ten člověk nezná, co si musí nastudovat. Žijeme v době hyperinformační, valí se na nás obrovské množství informací a nejsme připraveni na to je zpracovat. Když se podíváte na sci-fi z šedesátých let, tak tam všichni počítají s tím, že přijde revoluce v energetice a budeme mít prakticky neomezené zdroje energie. A přišla? Nepřišla. Přišla revoluce v informacích. My máme neomezené zdroje informací, ale i včetně těch úplně nesmyslných. Já někdy hraju se studenty takovou hru, kdy říkám: „Řekněte mi, co chcete, abych na internetu našel.“ Oni mi vymyslí nějakou hloupost typu červená kráva s bílými tečkami. A na tom netu ji najdete. A to je to, s čím my musíme umět pracovat. Ale nemůžeme si myslet, že se to stane hned.

* Nemáte někdy chuť se na to přehlcení informacemi vykašlat, vzít rodinu a jet za těmi tučňáky?

Já bych jel za tučňáky bez rodiny, protože bych chtěl na Antarktidě natáčet. Chtěl bych vidět tu vědeckou práci tam. A že toho mám někdy plný zuby, říkám si, jestli toho není moc, tak i kdyby bylo, je to jedno. Já pracuji pro médium veřejné služby, já to musím zvládnout. To je moje práce. Když bude krize nějakého jiného typu, musí to zvládnout moji kolegové, kteří se tím zabývají. Až budou teď parlamentní volby, oni se tomu budou daleko víc věnovat, budou muset nasadit daleko víc sil než třeba teď a je to v pořádku. Stejně tak je v pořádku, že jsem vstával v pět ráno a chodil spát pozdě večer a fungoval jsem takhle celé týdny v kuse. Je to mimořádná situace, my na ni máme mimořádně zareagovat. Ne, nemůžu celoživotně fungovat tak, jak jsem fungoval poslední rok a půl, to nejde. Vyhořel bych, selhalo by mi zdraví, to by nešlo, ale krátkodobě je správné to udělat, protože to je moje role, to je moje práce a to je, doufám, to, co lidem pomohlo.

***

MĚ VĚDA PROSTĚ ZAJÍMÁ. CHCI VĚDĚT, CO JE ZA TOUTO DALŠÍ ZATÁČKOU. VŠICHNI BYCHOM SE MĚLI UČIT VYHODNOCOVAT INFORMACE.

DANIEL STACH

kdo? Třiatřicetiletý moderátor České televize, nositel Ceny Ferdinanda Peroutky, medaile Vojtěcha Náprstka udělované Akademií věd ČR, medaile Učené společnosti za rozvoj vědy a řady dalších ocenění. Mluví anglicky a francouzsky. Vystudoval mezinárodní obchod na Vysoké škole ekonomické v Praze a mediální komunikaci na Fakultě sociálních věd UK. V letech 2004–2005 byl členem české juniorské reprezentace ve vodním slalomu a doteď na vodě pravidelně trénuje. co? V práci se věnuje zejména náročným vědeckým tématům od jaderné fyziky až po kvantovou mechaniku. Mimo práci rád relaxuje u čtení sci-fi a fantasy literatury. kde? Do České televize přišel v srpnu 2010 v rámci Dne otevřených dveří. Začínal jako redaktor pořadu Hyde Park ČT24. Již devět let moderuje Hyde Park Civilizace, od roku 2016 také pořad Věda 24.

Astronomickému ústavu AV ČR a Pavlu Suchanovi za poskytnutí prostoru k focení. Děkujeme

Foto autor: foto David Turecký supervize Si No spolupráce Miroslav Romaniv

VZTEK MI POMOHL PSÁT

TISK, Datum: 06.08.2021, Zdroj: Pátek Lidových novin, Strana: 6, Autor: Petra Smítalová, Vydáno: 43 984, Prodáno: 33 296, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.08.2021 00:12, Čtenost: 203 459, Rubrika: Rozhovor, AVE: 785 067,63 Kč, Země: Česko, GRP: 2,26

Spisovatelka LENKA ELBE o svém oceněném románu Uranova, tísní v Jáchymově, Umberto Ecovi, který jí vyslal na misi za poznáním, i o tom, proč ji okouzluje sémiotika.

Ráda se na svět i na lidi dívá jako na místo, kde se setkává realita s fantazií a dobro se zlem. Tenhle pohled pak přenáší i do svého psaní, v němž se mísí fantaskní světy se syrovou skutečností, humor s až téměř hororovými scénami i téma věčného boje „světla“ a „tmy“. Rodačka z Loun tak trochu utekla před klidem maloměsta do rušné Prahy, aby tu studovala žurnalistiku, a později začala pracovat jako reklamní textařka. Práce se slovem ji živila i bavila a nakonec se odrazila i v její první knize. Za svůj debutový román s názvem Uranova získala letos v červnu Literu. Prvotním impulzem k jeho napsání byl pro Lenku Elbe příběh jejího dědečka, který byl v padesátých letech zavřený v jáchymovských lágrech coby politický vězeň. V knize žánrově oscilující mezi realistickou prózou, fantasy, detektivkou, thrillerem, ale i groteskou se Angličan Henry vydává do českého Jáchymova, aby tam pátral po okolnostech zmizení své bývalé přítelkyně, a zároveň se tak zbavil úzkostných stavů pramenících z této podivné dávné ztráty. V kulisách lázeňského města stojícího na důlních štolách je pak konfrontován s tragickou minulostí tohoto místa i utrpením tisíců politických vězňů z 50. let minulého století.

* Jak byste svůj román představila někomu, kdo ho ještě nečetl?

Jde o dějinně politickou fantasy s prvky humoru. To je asi nejstručnější definice, kterou jsem zatím, s pomocí mé kamarádky filmové vědkyně, vymyslela. Novináři občas o té knize píšou jako o žánrovém experimentu, ale on to zas takový experiment není, příběhy napsané podobnou formou už existují. Hlavním hrdinou je Henry Robotham, průměrný Angličan, který pracuje jako učitel, ale jeho práce ho příliš nenaplňuje. Navíc musí žít s obrovským traumatem z minulosti, protože v roce 1968, když mu bylo zhruba dvacet, přišel o přítelkyni, která vycestovala do tehdejšího Československa a už se nevrátila. On se nikdy nedozvěděl, proč a za jakých okolností k tomu došlo, takže se potýká s depresemi a chodí na terapie, ale s podporou své nové partnerky se snaží dát životu ještě šanci. Nakonec se v 90. letech oba do Česka, konkrétně tedy do Jáchymova, vypraví a Henry se pustí do pátrání po tom, co se kdysi událo. Nevyhne se střetu s temnou jáchymovskou minulostí, existencí uranových dolů, pracovních lágrů a poznamenanými lidskými osudy. Jde vlastně o takové „radioaktivní“ podobenství o zlu a on je jeho

aktérem.

* S jakým záměrem jste Uranovu psala?

Chtěla jsem se nějak vyjádřit k tomu, co se v této zemi dělo v padesátých letech. Přišlo mi totiž, že někteří lidé jsou k téhle totalitní minulosti stále trochu slepí. Navíc se mě to osobně týká, protože můj dědeček, stejně jako spousta dalších, skončil jako politický vězeň a jednou z jeho „zastávek“ byl právě Jáchymov. Další motivací byla moje touha psát způsobem, který kombinuje realistický popis a fantasy – to mám ráda i jako čtenář nebo divák. Fantaskní světy, které se ukrývají v myslích jiných lidí, ke mně vždycky promlouvaly, chtěla jsem je zhmotnit i na papíře.

* V knize je i spousta humorných momentů. Neobávala jste se použít je ve spojení s tak závažným tématem, jako je totalitní teror 50. let?

Pohybovat se po téhle hranici je těžké, je to tenká linie. Ale třeba u témat druhé světové války a nacismu se v rámci literatury nebo filmu s humorem pracuje už dávno – a funguje to. Právě on někdy zesiluje myšlenku, kterou chcete sdělit. Hrůzu té doby humor nijak nedegraduje, naopak, díky tomu kontrastu může umocnit její absurditu.

* Můžete víc přiblížit životní příběh vašeho dědečka?

Děda byl kulak, sedlák z Vysočiny, měl malý statek, a když po roce 1948 došlo ke kolektivizaci zemědělství, postavil se otevřeně proti. V roce 1950 ho odsoudili podle zákona na ochranu lidově demokratické republiky. Z vězení a nucených prací ho naštěstí pustili už po několika měsících. K JZD se nakonec připojil až úplně na poslední chvíli na konci padesátých let, zbyla mu jen chalupa a povinnost pracovat v družstvu. Do té doby na něj komunisté vyvíjeli soustavný tlak, stejně jako na ostatní sedláky, kteří se odmítli podrobit režimu. Museli například odvádět neúměrně vysoké dávky z úrody, takzvané kontingenty, což pro ně bylo v podstatě likvidační.

* Když nastoupil do jáchymovského lágru, už měl děti?

Ano, mé mamince byly dva roky. Babička s ní zůstala na statku sama. Mám doma dopis, který psal děda z vězení: ptal se v něm, zda na něj Mařenka nezapomněla. A taky v něm babičce radil, jak se má starat o hospodářství, protože to všechno zůstalo na ní – dával jí třeba instrukce k přikrytí kompostu, aby do něj moc nenapršelo, a žádal ji pokud možno o splnění kontingentů. Ale taky jí kladl na srdce, aby s nikým o ničem, ani o něm, nemluvila. Ten dopis je strachem, že by se mohlo stát ještě něco horšího, úplně prosáklý.

* Určitě jste se byla v Jáchymově podívat. Pamatujete si na první pocity z toho místa?

Když jsem v Jáchymově byla někdy v roce 2014 už s tím záměrem, že o něm chci psát, padla tam na mě neskutečná tíseň. Nejvíce asi na dřevěných schodech hrůzy, kterým se říká Mauthausenské. Je to příkrá cesta do kopce, z obou stran ohrazená plotem a ostnatým drátem, kudy vězni procházeli z tábora do důlní šachty Svornost. Obcházela jsem všechna ta místa podle mapy a bylo mi úzko. Někde ani nešlo poznat, že se tam něco nacházelo, protože zbylé základy budov byly zarostlé. Maximálně na nějaké zrezlé ceduli jsem se na několika řádcích dočetla, kde to vlastně stojím. Co tam zůstalo, je třeba bývalá „řetížárna“, šatna pro horníky, která byla sice úplně zdevastovaná, ale říkala jsem si, že by bylo dobré, aby se ta budova zachovala jako memento. Těch připomínek tam bylo vlastně málo, jako by se město s touhle částí své minulosti neumělo vyrovnat. Jáchymov vždy bude takové schizofrenní místo, protože na jednu stranu jde o radonové lázně, které pomáhají lidem od bolestí, jsou tam pozůstatky krásných prvorepublikových hotelů, jako je třeba neoklasicistní palác Radium, ale zároveň na něm stále bude ležet temný stín uranových dolů a pracovních táborů. Tu historii je důležité přijmout a připomenout mnohem výrazněji. Mám ale nějaké zprávy, že se to postupně mění k lepšímu, tak se na to brzy pojedou podívat.

* Máte nějaké vysvětlení pro fakt, že v poslední době přibývá českých próz odehrávajících se v pohraničních oblastech Sudet? Namátkou například Vytěženej kraj Veroniky Bendové, Senzibil Markéty Pilátové nebo Šikmý kostel Karin Lednické.

Pohraničí má bezpochyby svůj genius loci. Sudety jsou zajímavé nejen skladbou obyvatel, ale i krajinou. Jsou tam doly a jde o hornaté oblasti, kde žijí lidé jinak než v nížinách, řekla bych drsněji, jsou od dětství zvyklí čelit obtížnějším životním podmínkám, musí myslet víc dopředu. To formuje nejen jejich národu, ale i osudy, které pak mohou posloužit jako dobrý námět na román. A když k tomu přidáte dějinné události, které pohraničí poznamenaly, jako je zabrání Sudet, protektorát, odsun Němců, tak je to tolik příběhů... pro spisovatele přímo bezedný zdroj.

* Vy pocházíte z Loun, ale teď už delší dobu žijete v Praze. Jak vás ovlivnila tahle dvě místa?

Louny jsou přívětivé městečko v úrodné nížině u řeky, je tam teplo a daří se tam chmelu. Ale na mě je tam až moc klidu. Když jsem byla v pubertě, rozčilovalo mě, jak bylo v Lounech o víkendů v podstatě mrtvo. Všechny obchody zavřely, všichni zmizeli do svých domů. Jako teenager jsem se tam nudila. A když mi pak Praha, kam jsem přišla studovat vysokou školu, nabídla spoustu možností kulturního vyžití, víc známých a kamarádů, vlastně mě to zklidnilo. Ten ospalý klid maloměsta, který mě znervózňoval, byl pryč a to neustálé živo okolo mi paradoxně pomohlo najít klid uvnitř sebe. Já vlastně v naprostém tichu nemůžu ani psát. Největší část knihy vznikala po kavárnách: mám ráda, když to kolem mě žije, líp se pak soustředím.

* Jedna postava v románu nese vaše příjmení, Elbe. Jedná se o jakési alter ego?

Svým způsobem ano. Trochu jsem do té dívky promítla sama sebe, protože v roce 1999, kdy se román odehrává, jsem byla ve stejném věku jako ona. Je to zdravotní sestra v lázních, má určité psychické potíže, a hlavně je vnučkou postavy Franze Schmitta. Díky tomu jsem do knihy mohla částečně dostat i svůj osobní vztah k dědečkovi a prožít příběh s velkými emocemi.

* Elbe je vaše skutečné příjmení?

Ne, jde o umělecký pseudonym, který vznikl z mých iniciál L. B. Když jsem byla malá holka, všechny své tepláčky a věci do školy

jsem měla podepsané těmito dvěma písmeny, která když se přečtou za sebou, dávají německý název pro řeku Labe. Navíc Ohře, která protéká mým rodným městem, je přítokem Labe, takže to do sebe všechno hezky zapadlo. Nejdřív jsem tak pojmenovala románovou postavu a pak jsem to použila i jako pseudonym pro sebe.

* Kteří autoři vás literárně ovlivnili?

Už v době dospívání na mě hodně zapůsobila třeba Kafkova Proměna. Měla jsem pocit, že někdo konečně napsal knihu pro mě. Když se tam Řehoř Samsa promění v hmyz, najednou jsem v nudě povinné četby objevila něco pro sebe. Prosakování nadpřirozena do běžného života je blízké mému způsobu vnímání. Co se týká humoru, hodně mě oslovily povídky a filmy Woodyho Allena. Ty vyzceľovaly mou schopnost dívat se na svět pod takovým nihilistickosatirickým úhlem.

* V rozhovorech občas zmiňujete i Umberta Eca...

Ano, na toho nesmím zapomenout. Mám moc ráda jeho eseje Skeptikové a těšitelé. Týkají se masové kultury a sémiotiky, kterou jsem studovala na fakultě. Řeší tam otázky, co je kýč a co vysoká a nízká kultura. To mi hodně rozšířilo obzory a otevřelo nový svět uvažování. Líbí se mi, že Eco dokáže kombinovat skvěle odvyprávěný příběh a právě sémiotiku. A hlavně se vůbec nemaže se čtenářem: hodně využívá intertextualitu, takže vás nutí, abyste se s četbou jeho knih dovdělávala, což mě hodně baví. On vás vlastně vysílá na úplně novou misi za poznáním. Zažila jsem to, když jsem jako hodně mladá četla jeho román Foucaultovo kyvadlo – bylo mi jasné, že se za tím příběhem skrývá něco, co mi uniká. Teprve když jsem později na žurnalistice studovala sémiotiku, středověkou estetiku a půjčila si z knihovny Kabalu, tak mi ten text před očima úplně rozkvetl. A ještě jednu věc mám na Ecovi ráda – jeho smysl pro humor. Nebyl to žádný snobský pseudointelektuál, miloval komiksy, neopovrhoval popkulturou, a přitom měl neuvěřitelný rozhled. Nikdy si nehrál na intelektuála, byl jím každou svojí buňkou.

* Zmínila jste studia sémiotiky. Co vás přitahovalo na nauce o znakových systémech?

Mě to fascinovalo. Sémiotika mě vybavila pro život, díky ní vím, na co si mám dávat pozor, když analyzuju svět kolem sebe. Například lépe zvládnou rozklíčovat náznaky propagandy, v jejichž službách dnes fungují různé trollí farmy, které generují dezinformace na objednávku státu či určitých zájmových skupin a mají za úkol manipulovat lidmi, aby je dostaly na svoji stranu. Sémiotika by se podle mě měla vyučovat na středních školách, protože pak by každý maturant mohl snadněji rozklíčovat různé manipulace, kterým bude v životě vystaven v tisku, na internetu i celkově ve společnosti. Dokázal by lépe číst určitá sdělení, symboly či podprahová působení a odolávat reklamním nebo politickým kampaním. Pro vzdělanost jedince a obyvatelstva by tohle, myslím, mělo daleko větší efekt, než když studenti perfektně ovládnou větný rozbor.

* Kdy jste vlastně začala s tvůrčím psaním? Toužila jste jednou napsat knihu?

Vždy jsem něco psala, ale nejprve to byly jen drobné povídkové pokusy do šuplíku nebo texty do semináře tvůrčího psaní na žurnalistice. Pak jsem se už během vysoké školy víceméně náhodou dostala k psaní reklamních textů a myslela si, že to bude jen na pár měsíců, ale nakonec jsem v tomhle oboru zůstala dvacet let. I tehdy jsem si vlastně přála napsat něco většího, ale neměla jsem téma, ke kterému bych se opravdu chtěla vyjádřit. Já jsem totiž úplně opak grafomana. Psaní jako takové, kdy tūkám do klávesnice, mě moc nebaví. Nerozplývám se nad svými větami. Příběh mám celý v hlavě, jednotlivé scény vidím v obrazech, ale musím podstoupit ještě tu dlouhou cestu, kdy všechny emoce a myšlenky, které ve mně sedí, dostávám ven na papír. To je pro mě docela dřina, takže abych tohle podstoupila, musím mít téma, které mě opravdu pudí psát, a to v případě Uranovy přišlo. Hryzala mě nespravedlnost, která se v 50. letech děla. Ten proud vzteku mi pomohl napsat knihu.

* Vypadá to, že máte v hlavě během psaní docela rušno...

To ano, jsem hodně obrazový typ, všechno vidím v obrazech. Dokonce jsem si při psaní knihy kreslila plánek jáchymovských dolů a štol i hotelových pokojů. Někdy mají ty jednotlivé románové scény v mé hlavě i zvuky a hudbu – slyším vrzání parket, bouchnutí dveří, cítím vůni makového koláče, který se peče v hotelové restauraci a mísí se s vůní masážního kafru. To všechno musím nějak přetavit do slov.

* Je tenhle váš způsob multismyslového vnímání světa i jedním z důvodů, proč ráda fotíte?

Určitě taky. Nejraději fotím lidi a fragmenty života po nich. Kdybychom teď třeba vstaly od tohoto kavárenského stolku, tak bych našla správný úhel pohledu, dobré světlo a vyfotila to nedopité kafe se sklenicí limonády. Snažila bych se zachytit tu atmosféru, která po nás a určité situaci zbyla. Proběhla, ale už není. Ráda zaznamenávám člověka v nějakém prostředí, jeho emoce nebo to, co po něm zůstalo. Protože za tím vším je příběh.

* Fotíte raději barevně, nebo černobíle?

Jak kdy. Na cestách asi víc barevně, třeba když jsem byla v Barmě nebo na Šrí Lance, kde to září barvami, vyloženě si to říkalo o hledání různých kombinací barevných odstínů. Ale když chci zachytit hlavně emoci nebo strukturu, dávám přednost černobíle fotce, která jim dá víc prostoru vyniknout. Barvy v tomhle případě odvádějí pozornost.

* Za Uranovu jste získala Literu. Pracujete už na další knize?

Ano, zatím jsem ale ve fázi rešerší. Měl by to být román, který se bude dotýkat tématu víry v širším významu. Kladu si v něm otázku, čemu vůbec věřit. A nejde jen o víru náboženskou, institucionalizovanou, ale i o to, jak je možné, že někdo něčemu uvěří, v rámci nějaké propagandy či ideologie. Svět se už velmi dlouho zmitá ve válce ideologií a jejich fanoušci se různě přelévají, bojují proti sobě a pro tu svou ideu jsou schopni položit i život. Chtěla bych tenhle fenomén postihnout na konkrétním příběhu. Vlastně se tím vracím ke své oblíbené sémiotice a významu různých znaků a symbolů. Jako nadšenec do tohoto oboru jsem posedlá církevními stavbami. Ať už jsem kdekoli na cestách, musím navštívit nějaký kostel, chrám nebo mešitu, protože se tam můžu zabývat dešifrováním sdělení, která nám tehdejší stavitelé zanechali. Vlastně to byli takoví reklamní pracovníci pro církev – a mě velmi baví analyzovat všechny ty symboly. Zajímá mě princip, na jakém si nějaká mocná skupina, ať už církev, nebo politická strana, získává své příznivce.

* Koho z letošních oceněných Literou jste si s chutí přečetla? Kdo je vám blízký?

Právě dočítám výbornou knihu rozhovorů Svědectví o životě v KLDR od koreanistky Niny Špitálníkové. Některé ty výpovědi mě opravdu dostaly, je to emocionální nálož. V plánu mám Smrtholku od Lucie Faulerové, která byla v nominacích. Ale co si budeme povídat, všechno záleží na čase. Kdyby byly dny nafukovací, pustila bych se nejradši do všeho.

* Máte jedenáctiletou dceru. Vedete ji ke čtení?

S dcerkou jsem odmalička hodně četla, každý dárek pro ni obsahoval vždy minimálně jednu knihu, a tak si zvykla, že literatura je nedílnou součástí našich životů. Teď si pravidelně čte sama, a to jak v češtině, v té naposledy zabodovaly všechny díly Prašiny, tak v angličtině, kde vede Roald Dahl, David Walliams a manga.

* A kterou knihu si letos přibalíte na prázdniny?

Pojede se mnou rozečtený Kazuo Ishiguro a jeho Klara and the Sun, možná taky něco v portugalštině kvůli studiu jazyka. Jinak čtecí období teď zas pomalu vyměňuju za psací, takže balím tlustý sešit, do kterého si budu zaznamenávat myšlenky k další knize.

***

LENKA ELBE (42)

Autorka románu Uranova se narodila v roce 1979 v Lounech. Vystudovala žurnalistiku a masovou komunikaci na **FSV UK v Praze**, kde se zaměřila především na studium sémiotiky. Po krátké novinářské praxi se začala živit jako reklamní textařka a příležitostně psala televizní scénáře (např. pro seriál Ulice). Kromě psaní se věnuje také grafickému designu a fotografii. Za svůj román Uranova letos obdržela cenu Magnesia Litera v kategorii Debut roku. Má jedenáctiletou dceru a žije v Praze. Sémiotika mě vybavila pro život, díky ní vím, na co si mám dávat pozor, když analyzuji svět kolem sebe. Například lépe zvládnou rozklíčovat náznaky propagandy, v jejichž službách dnes fungují různé trollí farmy. Vidím všechno v obrazech. Dokonce jsem si při psaní knihy kreslila plánek jáchymovských dolů a štol i hotelových pokojů.

Foto autor: Foto: Jan Zátorský

Foto popis: V románu Uranova, který vyšel v loňském roce, se Lenka Elbe vypořádává s temnou kapitolou československých dějin, ale také s vlastní rodinnou historií. V příběhu z Jáchymova 50. let se dokonce objeví postava jejího jména, avšak zcela fiktivní.

Foto autor: Foto Jakub Hněvkovský

Foto popis: Prestižní ocenění Magnesia Litera získala Lenka Elbe v kategorii Debut roku letos v červnu.

Česká leasingová a finanční asociace mění vedení [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 06.08.2021, Zdroj: autologistika.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.08.2021 08:58, Celková návštěvnost: 206 766, RU / měsíc: 118 152, RU / den: 9 846, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,11

Ředitel UniCredit Leasingu Jiří Matula, který se letos chystá do důchodu, skončil po čtrnácti letech působení v představenstvu České leasingové a finanční asociace (ČLFA) na pozici jeho předsedy.

Do konce roku bude působit v představenstvu a v křesle šéfa sdružení ho již nyní nahradila nová manažerka.

Předsedkyní představenstva ČLFA se stala Jana Hanušová, generální ředitelka společnosti ESSOX. V představenstvu ČLFA dosud vykonávala funkci místopředsedkyně.

Představenstvo asociace ji zvolilo do svého čela na svém červencovém zasedání, na němž se sešlo poprvé v novém složení, o kterém rozhodla červnová volební členská schůze ČLFA.

Své pozice v představenstvu ČLFA obhájili také místopředseda Karel Nováček (Factoring České spořitelny) a členové představenstva Pavel Fořt (ALD Automotive), Luděk Jirů (Home Credit) a Josef Langmayer (Raiffeisen-Leasing). Doplnil je nový člen představenstva Josef Vajsejtl ze společnosti ČSOB Leasing.

Jana Hanušová (47) absolvovala **Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy**. Svou profesionální dráhu spojila s bankovní skupinou Sociétés Générales.

V roce 1999 nastoupila do Komerční banky, kde nejdříve pracovala v marketingovém oddělení a poté jako vedoucí řízení segmentů. Následně se stala vedoucí marketingu společnosti ESSOX. Po angažmá na pozici marketingové ředitelky společnosti Rusfinance Bank (SG Russia) se v roce 2010 vrátila do Komerční banky coby poradkyně generálního ředitele pro synergie v rámci skupiny.

V roce 2015 byla jmenována jednatelkou a generální ředitelkou společnosti ESSOX v České republice a na Slovensku.

Současně vykonávala funkci místopředsedkyně představenstva ČLFA. Je zakladatelkou projektu Společně bezpečně, který formou osvěty přispívá ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu s důrazem na ochranu dětí.

Jana Hanušová

Jana Hanušová patří k nejvýše postaveným ženám v tuzemském finančním byznysu. Časopis Forbes ji v letošním žebříčku nejvlivnějších žen České republiky zařadil na 40. místo.

Moment, který změnil svět. Tento zvuk odhalí, jestli je vám přes třicet [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 06.08.2021, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Pavel Kasík, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.08.2021 10:52, Celková návštěvnost: 70 570 000, RU / měsíc: 4 892 293, RU / den: 1 813 436, Rubrika: Internet, Tech, Byznys, Magazín Byznys, Magazín, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 20,15, Návštěvy za měsíc: 48 140 000

Nespolehlivé připojení přes ječící modem. Drahé tarify počítané po minutách. Ručně psané seznamy WWW stránek. Radost z každého e-mailu. Oslavte s námi 30. narozeniny první webové stránky vzpomínkou na českou internetovou revoluci.

Znáte ten pocit, kdy ucítíte nějakou neobvyklou vůni a váš mozek kdoví odkud vyhrabe vzpomínky na dětství, které se k ní vážou?

Něco podobného pravděpodobně zažijete i při čtení tohoto článku. Tedy pokud je vám více než 30 let. Mladší generace si totiž při poslechu kvilivého pištění maximálně zacpou uši, podvědomým hmatem ztlumí hlasitost a řeknou si WTF.

Ale my byli u toho. Pamatujeme si na první webové stránky, které k nám neuvěřitelně rychle (a z dnešního pohledu příšerně pomalu) tekly přes telefonní linky. Pro nás je ten příšerný zvuk symbolem svobody možná více než zvonění klíčů.

Pojďte s námi zavzpomínat na webové stránky 90. let. A pozor, ukázka obsahuje velmi realistický zvuk. Začněte kliknutím na ikonu „Připojit k internetu“.

Mezi stránkami můžete přecházet pomocí tlačítek Vpřed a Zpět. Screenshots pocházejí z Muzea českého internetu.

Nenápadný vědecký projekt změnil svět, Vágní, ale vzrušující.“ Tuto poznámku načmáral v roce 1989 Mike Sendall, výzkumník v CERNu, na vytištěný návrh svého podřízeného.

Dokument se jmenoval „Správa informací: návrh“ a můžeme jej považovat za jeden z klíčových dokumentů současného světa. Jakousi Ústavu kyberprostoru. Tim Berners-Lee v něm popsal svůj nápad pro lepší organizaci dokumentů a jejich snadné vyhledávání a procházení.

Zní to nudně. Ale odstartovalo to webové stránky, které známe dnes. „Mike Sendall schválil, abych si sehnal jeden z počítačů NeXT a pohrál si na něm s myšlenkou globálního hypertextu,“ vzpomínal zpětně Tim Berners-Lee, vynálezce webových stránek. Svou první WWW stránku zpřístupnil světu o dva roky později, přesněji 6. srpna 1991. Na webu je ve své původní podobě dodnes. Pokud ji ale někdo navštívil před třiceti lety, viděl nejspíš toto:

Zpočátku však nic moc nenaznačovalo, že by se právě tato stránka měla stát odrazovým můstkem pro možná největší technickou revoluci, kterou naše společnost prošla.

Žádnou větší reakci nevyvolala ani zpráva, že technologie pro tento hypertextový World Wide Web je uvolněna všem k dispozici a zdarma – pro jakékoli použití.

Cesta WWW na naše obrazovky Stránky s legrační zkratkou WWW nebyly zpočátku moc populární. Pamětníci vzpomenu, že Internet (tehdy se psal zásadně s velkým „I“) obsahoval už od 80. let celou řadu služeb: BBS, Gopher a především e-mail.

„Pamatuji si na posluchárnu na FEL ČVUT v Dejvicích, kam někdy na přelomu let 1990 a 1991 začalo téct pár bytů odněkud z Rakouska,“ vzpomíná na internetové začátky novinář Miloš Čermák. „Moje žena si tam chodila e-mailovat se svým vedoucím diplomky, který byl někde v zahraničí.“

Právě snadnost komunikace s celým světem přitáhla k internetu akademiky, vědce i nadšence. České univerzity patřily k prvním uživatelům internetu v Česku, spíše než webové stránky ale používaly starší služby, třeba právě Gopher.

„Pro mne byl internet nejdříve jen e-mail. Ta snadnost komunikace mě fascinovala,“ napsal nám Milan Šmíd, který k internetu přičichl na univerzitě ve Finsku. Po návratu do Česka na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** začal vyučovat nový předmět Práce s informacemi online.

Zpočátku byla tato komunikace bez hacku a carek. Diakritika byla na počítačích problém obecně, a na internetu zvláště.

„Tenkrát čeština na počítači neexistovala, počítač neuměl českou abecedu, na všechno se musely psát speciální ovladače a fonty,“ líčí Tatiana le Moigne, která do počítačového podnikání naskočila už počátkem devadesátých let (dnes vede českou pobočku Google).

Podle ní se v Česku internet začal prosazovat pořádně až se systémem Windows 95. „To byl skutečný game changer. A najednou to tady bylo. Počítače na každém stole. Napřed měl člověk počítače v práci a doma ne. A časem se to překlátilo a měli jsme doma výkonnější počítače než v práci.“

Před Seznamem byl CimrmanPro dnešní uživatele webu je klíčovou službou vyhledávač. Ty však zpočátku prakticky neexistovaly, rozhodně ne v dnešní podobě. Místo toho si člověk někde sehnal adresu a tu vyfukal (přesně, bez překlepů!) do adresního řádku prohlížeče Netscape. A doufal, že se strefil.

„I jednoduché stránky pomalu nabíhaly v prohlížeči, skoro jako by vám je teprve zrovna někdo psal na vaši obrazovku,“ popisuje dojmy z předpotopního internetu Martina Vítková, spolujitelka firmy NWT. „Člověk najednou mohl být na různých kontinentech světa, diskutovat na fórech s lidmi vzdálenými tisíce kilometrů.“

Ale v češtině toho zpočátku moc k nalezení nebylo. Jedním z nejstarších webů byly „neoficiální WWW stránky Járy da Cimrmana“, které publikoval Ivo „Ivosh“ Lukačovič na adrese <http://cs.felk.cvut.cz/~xlukacov/jdc.html>. Zálohu webu najdete na MuzeumInternetu.cz a o tom, jak vypadal český internet té doby, vám řekne skoro vše: Směsice legrace a vážnosti, experimentů, jednoduché grafiky a překlepů vezme pamětníky zpět do roku 1995.

O neoficiálních stránkách Járy Cimrmana se posléze dozvěděli jeho duchovní otcové Zdeněk Svěrák a Ladislav Smoljak.

„Zjištění, že Jára už na Internetu je, a to nikoli jejich přičiněním, nesli oba cimrmanologové značně nelibě,“ popisuje Jiří Peterka, který se zabývá dokumentací historie českého webu a provozuje web MuzeumInternetu.cz. Svěrák se Smoljakem následně založili vlastní WWW stránky a Lukačovič musel na ty svoje umístit text: „Nechť je tato stránka považována za neoficiální diskuzi na téma Cimrman. Cimrman je postava autorské dvojice Svěrák & Smoljak. Oba dva si existenci této stránky nepřejí.“

„Tím, že „odmítl“ již existující webové stránky Járy Cimrmana, oba učenci nakonec významně přispěli k rozvoji českého Internetu. Byť to možná sami dodnes netuší,“ glosuje Peterka. „Když totiž znemožnili Ivu Lukačovičovi pokračovat ve vytváření seznamu (Cimrmanových) oblíbených linek, nezbylo mu nic jiného než si založit jiný seznam. Nejspíše: nějaký vlastní seznam.“ Na jaře roku 1996 tehdy 21letý Lukačovič zakládá „seznam českých stránek“ na adrese www.seznam.cz. Ze stránky se postupně stal nejdůležitější rozcestník rychle rostoucího českého webu.

První verze byla čistě katalogová, inspirovaná americkým katalogovým webem Yahoo.com. Zájemce o fulltextové vyhledávání pak Seznam posílal na web AltaVista.com, další nezapomenutelnou ikonu webové historie.

V roce 1997 Lukačovič zprovoznil vlastní fulltext s názvem Kompas, který vyhledával v českých stránkách. A těch začalo opravdu rychle přibývat...

Doba experimentů a nadšení Tempo a dynamika růstu webového kyberprostoru byla ohromná.

„To byl prostě hukot!“ vzpomíná webdesignér Petr Staniček. „A na druhé straně opravdu dlouhotrvající odpor a nepochopení velké části veřejnosti. Legendární výrok paní Věry Pohlové tehdy mluvil lidu z duše,“ naráží na legendární citát o tom, že by „všechny ty internety a počítače zakázala“.

„Internet mi předvedli kamarádi doktorandi v laboratoři rozpoznávání řeči ČVUT. Už jsem o tom slyšel, měl jsem nějaké zkušenosti s tehdy primitivními chatovacími aplikacemi. Hoši tvrdili, že se tam dá všechno najít,“ vzpomíná na začátky internetu spisovatel Ondřej Neff.

„Poprosil jsem je, aby našli něco o Gibsonovi, autorovi Neuromancera. Podařilo se to a dnes nechápu, jak to dokázali. Bylo mi

jasné, že se narodilo něco absolutně nového,“ popsal nám Neff své první dojmy. „Dokázal jsem si představit jeho zásah do médií a však už za půl roku jsem začal vydávat první internetový deník.“ Jmenoval se Neviditelný pes a vychází od roku 1996 dodnes (už na doméně Lidovky.cz).

Druhá polovina 90. let byla plná takovýchto projektů, které stály na jednom nebo několika lidech a našly si své publikum mezi převážně mladšími uživateli mladičkého a velkými korporacemi dosud neobjeveného webu.

Kolik to stálo? Cena internetového připojení závisela na typu přípojky. Nejdražší, ale také nejspolehlivější, byly přípojky na „pevný internet“. Třeba společnost CESNET nabízela v roce 1994 pevnou linku s rychlostí 64 kbps za 56 tisíc korun měsíčně. Za vytáčené (dial-up) připojení přes telefonní linku si pak firma účtovala necelé tři tisíce. Telefonní poplatky se platily zvlášť. V roce 1997 už byla nabídka širší a s tím klesala i cena. Připojení přes telefon se dalo pořídít už za několik stovek měsíčně. Ale pořád bylo potřeba platit poplatky telefonnímu operátorovi, protože připojení přes dial-up modem se bralo více méně jako každý jiný telefonní hovor.

Ty byly napřed relativně levné, ale v roce 1999 SPT Telecom zvýšil ceny za místní hovory více než o polovinu. Protože právě přes místní linku se lidé obvykle na internet připojovali, nastal bez nadsázky boj o data. Operátor zareagoval nabídkou tarifu Internet99, který zvýhodňoval připojení mimo špičku (od 21 hodin do 7 hodin) tím, že prodloužil intervaly mezi tzv. impulsy, tedy účtovanými jednotkami.

Mezi domácími uživateli proto byly populární nástroje pro automatické počítání ceny připojení. Program se například uměl automaticky odpojit v případě nečinnosti uživatele, aby na účtu za telefon zbytečně nenaskakovaly impulzy.

„Pamatuji si, jak hodně úplně obyčejných lidí se účastnilo různých diskuzních fór a mailing listů v USA, zatímco u nás o tom ještě skoro nikdo netušil,“ vybavil si první zkušenosti s webem konzultant Marek Prokop. „Internet mě totiž někdy kolem roku 1996 přinutil zavést náš tehdy největší klient, který si přál komunikovat e-mailem. Pro mě to byla starost navíc, navíc tehdy pro celou firmu docela drahá. Nicméně první dojem se rychle změnil a internet mě začal neuvěřitelně bavit.“

Konec začátků? To je také věc, která se těm, kdo tuto dobu nezažili, jen těžko vysvětluje. „Internet znamenal svobodu. Možnost získávat i poskytovat informace bez omezení,“ popisuje publicista Daniel Dočekal. „Možnost komunikovat s kýmkoliv, ať je kdekoliv.“

Dnes se tyto aspekty zdají samozřejmou součástí každodenního života. Ale nic přirozeného na nich není, jak si pamatují všichni starší 30 let. „Internet dnes nosíme s sebou v mobilech, jejichž výkon, schopnosti i paměťové kapacity milionkrát převyšují to, co na počátku,“ dokresluje Dočekal. A vyslovuje i obavu: „Překvapilo mne, jak zásadně a masivně se Internet stal závislým na monopolech a jak silnou pozici mají.“

To Jiří Peterka se při návratu ze vzpomínek pozastavil nad jiným kontrastem: „Nedokázal jsem si tehdy představit, jak lidé dokážou Internet zneužít. Jak rychle a do jaké míry ho zaplaví lidská malost a hloupost, nenávist a zloba.“

Stejná věc - nenávist a monopolizace webu - ostatně leží na srdci i jeho samotnému vynálezci.

„Nelíbí se mi, jakým směrem se web vydal,“ svěřil se v roce 2018. Rád by, aby se internet vrátil ke svým decentralizovaným začátkům. „Vždy jsem věřil, že internet je pro každého. Ale navzdory všemu dobrému, co internet přinesl, se z webu stal nástroj, který podporuje nerovnost a rozdělení společnosti. Ovládají jej mocní hráči, kteří mají své vlastní cíle,“ říká Berners-Lee.

Nostalgie ovšem web 90. let nevrátí. A my pamětníci si jej nejspíš příliš idealizujeme. Není těžké vytvořit síť, která baví procento vyvolených nadšenců. Web už je ale o třicet let dále. Už má jiné úkoly a cíle.

V Česku navíc nástup webu navázal na sametovou revoluci. „Jsem generace, pro kterou technologická změna přišla v podstatě zároveň se společenskou změnou,“ připomíná Čermák. „A náš život se změnil takovým způsobem, že to je možná v historii nevidané.“

Rušno na Putinově castingu

TISK, Datum: 07.08.2021, Zdroj: Madá fronta DNES, Strana: 8, Autor: Karel Svoboda, Vyištěno: 100 360, Prodáno: 86 559, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 07.08.2021 00:55, Čtenost: 454 857, Rubrika: Náozry, AVE: 206 577,85 Kč, Země: Česko, GRP: 5,05

Tandem Vladimira Putina a Dmitrije Medveděva asi skončil, prezidentův dlouholetý stín byl už úplně odsunut do pozadí. Přicházejí ale noví sekáči, kteří se ve vymezování proti Západu „nezakecají“.

Záříjové volby do ruské státní Dumy mohou působit jako nudné cvičení z předstírání demokracie. Už nyní došlo k výraznému omezení politické soutěže tím, že části ruských občanů bylo zamezeno kandidovat (včetně spolupracovníků a podporovatelů Fondu boje proti korupci Alexeje Navalného) a některé opoziční osobnosti, jako je Dmitrij Gudkov, už opustily zemi. Dají se očekávat i problémy s registrací, jak tomu bylo například ve volbách do moskevské Dumy v roce 2019. A pro případ, kdy bude opozice do voleb připuštěna, vznikly strany, jako jsou Noví lidé, které mají sice minimální šance ve volbách uspět, ale přece jen hlasy opozici odčerpát mohou a zvyšují pocit konkurence.

I přesto nemusejí být volby nezajímavé. Jednotné Rusko, které bude téměř jistě vítězem, se pohybuje v podpoře mezi obyvatelstvem těsně pod hranicí 30 procent, což přineslo zvýšenou aktivitu ze strany prezidentské administrace. Ostatně, primárky, které Jednotné Rusko uskutečnilo a kterých se podle představitelů strany zúčastnilo až 12 milionů voličů, ukazují na to, že existuje snaha představit stranu v novém světle. Kandidáti vystupovali i s velmi kritickými komentáři, slibovali změny, naslouchání „běžným lidem“.

Ukazuje se, že i když má Jednotné Rusko k dispozici prakticky všechny prostředky, jak volby ovlivnit ve svůj prospěch, ani reálné hlasování občanů nemůže úplně ignorovat. Nejvýraznější změnou ale byl fakt, že Jednotné Rusko nepovede do voleb jeden lídr, tedy formální předseda Dmitrij Medveděv, ale celá pětice, přičemž sám Medveděv mezi vyvolenými není. Rozhodnutí, že Medveděv nebude lídrem, se přitom v prezidentské administraci zvažovalo již nějakou dobu. Medveděv není zrovna tahákem na voliče, jeho důraz na modernizaci země a její liberalizaci příliš zájemců nepřinesl. Navíc se stal až legendou výroky typu „peníze nejsou, ale držte se“.

Přicházejí Šojgu a Lavrov

I proto byl nahrazen osobnostmi, jako jsou Sergej Šojgu či Sergej Lavrov, kteří jsou v průzkumech popularity ruských politiků na předních místech. Naopak premiér Michail Mišustin, který se rychle vyšvihl na druhé místo v popularitě, na volebním seznamu také chybí. O důvodech lze samozřejmě spekulovat, ale ruští komentátoři mluví v jádru o dvou – o snaze udržet jej v mezích efektivního nepolitického manažera a o snaze, aby přílišnou propagací nevystoupal až na úroveň následníka Vladimira Putina (o tom, že by jej mohl přímo ohrozit, nikdo neuvažuje).

Celkově vypadá výběr vedoucích osobností kandidátky jako konkurz na popovou skupinu. Pro každého se snaží nabídnout něco. Sergej Šojgu je představitelem armády, tedy síly, Sergej Lavrov naproti tomu může oslovit intelektuální část elektorátu Jednotného Ruska. Oba jsou představiteli odporu proti Západu, který je univerzálním viníkem všeho, co se v Rusku stane. Další kandidáti zastupují buď zdravotnictví, které je v současném Rusku zásadním tématem, nebo péči o děti. Denis Procenko, šéflékař nemocnice v Komunarcu, se stal viditelnou tváří v boji proti covidu19, Anna Šmeljova vede fond pomoci nadaným dětem a Anna Kuzněcova je pro změnu dětskou ombudsmankou.

Zřetelný je důraz na podporu rodin s dětmi a dětí vůbec, což potvrdil i Vladimir Putin během stranického sjezdu v červnu. To samozřejmě není nijak zvláštní ani v kontextu jiných zemí. Mladí lidé, a tedy i rodiče dětí, jsou vůči Jednotnému Rusku standardně kritičtí, oproti třeba důchodcům, kteří volí dominantně Jednotné Rusko bez ohledu na okolnosti. A jsou tedy skupinou, o jejíž hlasy je nutné bojovat. Zdravotnictví, které je druhým zřetelným tématem, naopak zajímá Rusy dlouhodobě. Důvodem je mizerný stav tohoto sektoru v Rusku, což ostatně neskrývá ani sám Putin.

V této oblasti se také skrývá jedno z největších úskalí pro podporu Jednotného Ruska, protože na zemi dolehla nejnovější vlna pandemie. Vzhledem k dosavadnímu fiasku očkování tak narůstají počty jak nakažených, tak i obětí, navíc se objevují i zprávy zpochybňující důvěryhodnost oficiálních údajů. I proto bylo nutné, aby téma ochrany zdraví bylo jedním z centrálních bodů programu.

Pochopitelně jsou i témata, která, byť běžné Rusy zajímají, Kreml nevytahuje příliš na povrch. Jedním z takto ožehavých témat je korupce. Boj proti ní funguje dobře pro opoziční strany, ale pro vládnoucí stranu jde o problém, protože ignorovat problém znamená dát prostor protestním hlasům, naopak přehnaný boj proti korupci znamená přiznat, že korupce po dvaceti letech u moci je i nadále obrovská. I proto se objevují jednotlivé případy (nejnověji stavropolská dopravní policie, která přišla o celé vedení), ale zároveň jsou vyšetřování korupce ze strany novinářů označována za extremismus.

Jaké tedy bude mít kandidátka bez bývalého premiéra implikace pro ruskou vnitřní či zahraniční politiku? Téměř jistě žádné. Dmitrij Medveděv byl už před nějakou dobou odsunut do pozadí, navíc zásadní rozhodnutí se v ruské politice nedělají v ústředích stran, ale v prezidentské administraci. Změna politiky, a to jak na vnitřní, tak na zahraniční aréně, se odehrává tam. Ze všeho nejvíce se jedná o taktický tah před volbami směřovaný dovnitř země.

***

Jedno z největších úskalí pro podporu Jednotného Ruska se skrývá v oblasti zdravotnictví.

Vratislav Maňák: Přinesla mě bouřka. Poetické vyprávění malého chlapce, který se těší na oslavu narozenin [URL](#) Automatický překlad

WEB, Datum: 08.08.2021, Zdroj: ČRo - cb.cz, Autor: Martina Toušková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.08.2021 09:21, RU / měsíc: 352 201, RU / den: 26 529, Rubrika: Literatura, AVE: 10 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,29

Tom žije sám s otcem a psem. Moc se těší na oslavu svých osmých narozenin, protože ho čeká let balonem. Všechno ale nakonec dopadne dost jinak, než si malý klučina představoval.

Povídku nazvanou Přinesla mě bouřka napsal současný český autor Vratislav Maňák. Inspirací mu byl jeden zážitek ze Spojených států amerických.

Text vyšel v povídkovém souboru Šaty z igelitu v nakladatelství Host roce 2011. Šlo o autorovu literární prvotinu, kterou napsal v pouhých 24 letech. V následujícím roce za ni získal Cenu Jiřího Ortena.

Vratislav Maňák se narodil v roce 1988, pochází ze západočeského Stříbra. Po absolvování tamního gymnázia vystudoval žurnalistiku a mediální studia na **Fakultě sociálních věd Karlovy univerzity**, dnes zde přednáší. Pracuje v České televizi jako editor internetového zpravodajství ČT24.

Do světa literatury vstoupil povídkami, které publikoval v časopisech Host, Plž či Tvar. Za svůj literární debut, povídkovou sbírku Šaty z igelitu, získal v roce 2012 Cenu Jiřího Ortena.

O dva roky později vydal svoji první knížku pro mladší čtenáře Muž z hodin. Za ni byl nominován na Magnesii literu v kategorii Litera za knihu pro děti a mládež. Podle této knížky vznikla i stejnojmenná rozhlasová četba na pokračování.

Rozhlasovou podobu dostaly i další dva jeho příběhy pro děti – Co se skrývá pod břechtanem a Martin a dvířka do pohlednic. Jeho zatím posledním románem je Rubikova kostka, román města Plzně a paměti jeho obyvatel, z roku 2016.

Rozhovory, biografie – zajímavé postoje a životy [URL](#) Automatický překlad

WEB, Datum: 09.08.2021, Zdroj: klubknihomolu.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.08.2021 17:29, RU / den: 5 000, AVE: 1 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

Jestli nevíte, co s volným pondělním odpolednem, sáhněte po některé z biografii, které představujeme v dnešních knižních tipech. Přečtete si životní příběh frontmana skupiny Iron Maiden, nebo se dozvíte, jaké to je být ředitelem katolické dívčí školy.

„Když průšviháčky, nad nimiž lámali hůl, zažijí, že můžou být přínosné, dělá to divy.“ Tak se vyjádřil Luboš Hošek, zvaný Hroznýš, o svých studentkách, které se coby ředitel katolické dívčí školy rozhodl vzít pod svá křídla. Změnil přitom život nejen mnoha dívkám, které by jinak byly ztracené a odsouzené k budoucnosti v bídě, špině a dluzích, ale především také sobě, když změnu zaměstnání nejvíc potřeboval.

Dívčí katolická střední škola není elitním skleníkem pro panny ze vzorných rodin. Naopak – studují tu dívky bez rodinného zázemí, z dětských domovů, z diagnostických ústavů. Studovala zde děvčata na své cestě z ulice či vězení k normálnímu životu. A mezi nimi se prohánějí studentky na vozíčku, děvčata s mentální retardací, autismem či nevidomé dívky a jejich psi průvodci. Umí ostatním (dívkám, učitelům, vychovatelům ale i sobě) pořádně zavařit. Ale také navařit – denně skupinka z nich připravuje oběd. Přijďte ochutnat, máte-li odvahu.

V knize se také dočtete, jak Bůh nepřehlédnutelně působí i v životě ředitele školy „Hroznýše“, v jeho rodině, osobní i profesní cestě.

A možná budete chtít více vidět Boží stopu ve své, nebo spíš svoji v té Jeho...

Hroznýš v dívčí škole

Ředitelem církevní školy pro dívky v nesnázích

Autor: Luboš Hošek

Počet stran: 168

Vazba: brožovaná

ISBN: 978-80-7553-006-6

Doporučená cena: 189 Kč

Knihu Hroznýš v dívčí škole vydalo nakladatelství Triton.

Ukázka z knihy

Doma jsem řekl manželce, že buď budu na burze, nebo se za mnohem méně peněz stanu ředitelem dívčí katolické školy. Škola navíc nebyla v dobrém stavu. Žena se podívala na kalendář, bylo svaté Zdislavy. Řekla mi, ať vezmu toho ředitele dívčí katolické školy. Rozhostilo se u nás na chvíli ticho, jako po Božím zásahu. Měli jsme svobodu, ale ne odvahu říci Bohu ne. Byl to případ, kdy se nepochybuje. Biskup mi tenkrát řekl: „Vídím to stejně na zavření, ale zkuste to, já vám za půl roku přijdu říct.“ Dočtete si ukázkou.

O autorovi

Luboš Hošek (*1968) vystudoval pedagogiku a teologii, učí od svých 18 let. Od roku 2000 byl ředitelem Dívčí katolické střední školy v Praze pro budoucí pečovatelky, na vlastní žádost však v této pozici před rokem skončil. Škola sídlí v klášteře křižovníků s červenou hvězdou u Karlova mostu, zřídilo ji Arcibiskupství pražské (1990), zahrnuje též sociální podnik Křižovnícká pečovatelská služba (2012) a chráněnou dílnu Inspirace (2019). Je ženatý a má pět dětí.

Zdroj informací

Doba covidová. Karantény, dlouhá omezování a lockdown. Realita, jakou bychom donedávna považovali za něco, s čím se člověk setká pouze v katastrofických sci-fi. Jak nejlépe se s obtížnou situací vyrovnat? Kniha Jak se z toho nezbláznit, na jejíž tvorbě se podílelo devět známých osobností včetně psychiatra Radkina Honzáka či youtubera Kovyho, vás v této obtížné době nejen pobaví, ale přinese vám i mnoho podnětných tipů, s jejichž pomocí se každý z nás s pandemickou situací dokáže lépe popasovat.

Doba, kterou zažíváme, nás vystavuje nesmírné zkoušce. Naše psychické zdraví dostává pořádně zabrat. Záplava negativních informací vyvolává ve spoustě lidí pocity úzkosti a deprese. Společností prostupuje strach, který nejenže působí na naše psychiku, ale zásadním způsobem mění i naše chování a jednání. Strach z neznámého mnohé lidi paralyzuje do té míry, že se

začali bát svých blízkých. Skoro jako by se vytratil zdravý rozum, který lidem za normálních okolností pomáhá kormidlovat každodenními situacemi. Všechno se žene do extrémů, kdo nemyslí stejně, je nepřítel.

Co se děje s lidskou psychikou, když je dlouhodobě vystavena stresu? Jak se takovému stavu bránit? Jak se nenechat ovládnout strachem? Jak filtrovat informace médií a špatné zprávy? Jak získat odolnost v čase krize? Zkrátka, jak se z toho nezbláznit?

Devět významných osobností v podrobných rozhovorech předkládá své odpovědi na tyto otázky a zároveň nabízí svůj pohled a reflexi toho, co se kolem nás i s námi děje. Kniha tak přináší plastický a mnohovrstevnatý pohled na proměnu celé společnosti a života, které najednou zažíváme.

V této knize se sešla unikátní společnost: Radkin Honzák, Václav Cílek, Zbigniew Czendlik, Jan Hnízdil, Margit Slimáková, Karel Schwarzenberg, Karel „Kovy“ Kovář, Martina Viktorie Kopecká, Barbora Janečková

Jak se z toho nezbláznit

Duševní zdraví, zdravý rozum a odolnost v čase krize

Autor: Jan Pergler, Jan Dražan

Počet stran: 290

Vazba: vázaná

Formát: 130×200 mm

ISBN: 978-80-907909-6-4

Doporučená cena: 298 Kč

Knihu Jak se z toho nezbláznit vydalo Nakladatelství Zeď.

O autorech

Jan Pergler (*1969, Praha). Dlouholetý novinář. Začínal v roce 1991 v Lidových novinách, posléze v Týdnu, Mladé frontě DNES. Vedl IN magazín Hospodářských novin, působil v Deníku. Počátkem 90. let stál u zrodu nadace Člověk v tísni. Dnes pracuje v ČSOB a je spoluzakladatelem Nakladatelství Zeď. Je autor knihy Tango pod Hradem a turistických průvodců Švýcarsko či

Irsko. Spolu s Janem Dražanem je autorem knih Náš Václav Havel a Člověk 25.

Zdroj informací

Jan Dražan (*1972, Praha). Pracuje 27 let v médiích. Začínal v roce 1991 v Lidových novinách. Působil v Mladé frontě DNES a IN magazínu Hospodářských novin. Později v Týdnu, Lidových novinách a Echo24.cz a Týdeníku Echo jako zástupce šéfredaktora. Dnes pracuje v Seznam Zprávy a je spoluzakladatelem Nakladatelství Zeď. Kromě výše uvedených titulů je spoluautorem knih y Václava Cílka Poutník časem chaosu.

Zdroj informací

Jak se rodí heavymetalové hvězdy? Mají hudbu v krvi, nebo svou lásku k muzice musejí nejdřív objevit a pomalu si ji hýčkat?

Jak se s tím vyrovnávají rodiče, kteří si představovali své děti na medicíně, právech anebo prostě kdekoli jinde než na koncertním pódiu? Jaké vztahy panují mezi jednotlivými členy kapely a jak jim to klapě, když se média nedívají? Všechny zásadní informace o skupině Iron Maiden i nejrůznější pikantnosti z jejího zákulisí najdete v nové knize Bruce Dickinsona. Malý Bruce byl do šesti let vychováván prarodiči v anglickém Worksopu, jeho rodiče se totiž vydali na cestu se svou psí show. Po studiu na internátní škole se vydal do Londýna na Queen Mary University a zahájil studium historie. Ne že by chtěl být historikem, ale byla to dobrá záminka, jak se od rodičů dostat a věnovat se muzice. A to se mu podařilo! V knize vypráví o svém angažmá v různých kapelách, předtím než se přidal k Iron Maiden, kteří ho proslavili.

Iron Maiden vydali šestnáct studiových alb, ve kterých se vystřídali tři zpěváci: Paul Di'Anno, Bruce Dickinson a Blaze Bayley, který Bruce na pár let nahradil. Prodal přes 100 miliónů desek a byli čtyřikrát nominováni na cenu Grammy. Nominaci za píseň El Dorado dokonce proměnili. Procestovali celý svět díky pětadvaceti divokým turné. Začali dokonce pro přesun používat vlastní leteckou linku Ed Force One, která je pojmenovaná po maidenovském maskotovi Eddiemu, hubeném kostlivci, který Maideny doprovází už od začátku.

Ale nejen to! V knize se totiž dozvíte nejen o jeho hudební kariéře a výhodách a úskalích života heavymetalové hvězdy, ale také o tom, jak se učil létat a získal pilotní licenci, o jeho vztahu k šermu a o boji s rakovinou. Bruce je zábavný vypravěč, který nešetří vtipnými historkami ze života!

Co dělá tenhle knoflík?

Autobiografie frontmana skupiny Iron Maiden

Autor: Bruce Dickinson

Přeložil: Martin Vondrášek

Počet stran: 336

Vazba: vázaná

Formát: 145×205 mm

ISBN: 978-80-271-2485-5

Doporučená cena: 399 Kč

Knihu Co dělá tenhle knoflík? vydalo nakladatelství Cosmopolis.

Ukázka z knihy

Potom převládla dlouhá řada progrockových kapel; všechny byly hodně intelektuálské, a s výjimkou Petera Hammilla s Van der Graaf Generator, nebyly ani zdaleka tak živelné. A přesto, když jsem se potuloval chodbami v Sidney House, kde se z každých dveří do studovny linula hudba, najednou jsem se zarazil. Co to ksakru je? Váhavě jsem zaklepal. Jeden starší spolužák na mě vrhl kousavý pohled: „Co tu chceš?“

„Ehm, co to je za pecku?“

„Jo táák. Deep Purple, Speed King z alba Deep Purple in Rock,“ zakoulel očima a práskl dveřmi. Ve mně to vřelo. Chtělo jsem hudbu. (str.44)

Pokud vás ukázka zaujala, další kapitoly najdete online.

O autorovi

Paul Bruce Dickinson (*1958) je zpěvák, skladatel, šermíř a pilot, který se nejvíce proslavil působením v heavymetalové skupině Iron Maiden, ke které se připojil roku 1981 a kde působí dodnes. Má na svém kontě také několik sólových alb, například Accident of Birth, Tattooed Millionaire nebo Tyranny of Souls.

V roce 1994 sehrál se svou skupinou Skunkworks koncert v tehdy dlouhodobě obléhaném Sarajevu a tato událost se stala předlohou pro dokumentární film s názvem Scream For Me Sarajevo.

Zdroj informací

A na závěr trocha historie. Milovníky dějin jistě potěší biografie popisující dlouhý a pozoruhodný život historika Mikuláše Teicha. Na stránkách své knihy se jej pokusila zachytit Antonie Doležalová.

Život Mikuláše Teicha byl dlouhý doslova jako jedno století. Narodil se ještě za Rakouska-Uherska a vyrůstal v masarykovském Československu, které nikdy nepřestal obdivovat. Přesto republiku dvakrát opustil. Poprvé v roce 1939 kvůli svému židovskému původu – s falešným pasem vlakem z Ružomberku. Podruhé v roce 1968 kvůli svému marxistickému přesvědčení – vlakem ze Smíchovského nádraží v Praze jen několik dní po sovětské invazi. Pokaždé se jeho novým domovem stala Velká Británie. Ač nikdy nepřestal litovat, že se v Praze nestal lékařem, v Británii se stal zakládajícím členem nejmladší koleje na univerzitě v Cambridge, Robinson College. Spolupracoval a přátelil se s nejméně významnými světovými představiteli svého oboru – dějin přírodních věd. V poválečném Československu se jeho osudy dramaticky proťaly s osudy nejmocnějších představitelů komunistického režimu i jeho reformátorů.

Mikuláš Teich: Moje století (1918–2018)

Intelektuální biografie v dialogu

Autorka: Antonie Doležalová

Počet stran: 373

Vazba: vázaná

Formát: 135×200 mm

ISBN: 978-80-7492-503-0

Doporučená cena: 400 Kč

Knihu Mikuláš Teich: Moje století (1918–2018) vydalo nakladatelství Galén.

O autorce

Antonie Doležalová přednáší hospodářské dějiny na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a je Senior Member na Robinson College v Cambridge. Ve svém výzkumu se zaměřuje na hospodářské dějiny Československa, české ekonomické myšlení a dějiny filantropie. K těmto tématům vydala desítky odborných studií a knih doma i v zahraničí. Naposledy A History of Czech Economic Thought (2018). Dokončuje knihu o Janu Viktoru Mládkovi, nakladatelství Karolinum vydává knihu, kterou připravila spolu s Miroslavem Hrochem Pohledem druhých. Praha jako inspirace a vzor pro emancipační zápas malých národů. Nakladatelství Palgrave v New Yorku vydává její knihu o československé meziválečné fiskální politice Budgeting Czechoslovakia a o rok později vydá také její knihu o vývoji hospodářských dějin v socialistických zemích v době studené války Behind the Iron Curtain.

Na našem webu najdete například její knihu Střední Evropa na cestě od minulosti k budoucnosti.

Zdroj informací

Zapojte se do našich aukcí, v nichž najdete tyto knihy a mnoho dalších za skvělé ceny.

Zaujala vás některá z dnešních knih? Podělte se o své dojmy v komentářích.

Doporučení: Facebook Twitter Email Share Související knihy

Hroznýš v dívčí škole

Ředitelem církevní školy pro dívky v nesnázích

Hošek, Luboš

Triton, 2021

OBJEDNAT

Jak se z toho nezbláznit

Duševní zdraví, zdravý rozum a odolnost v čase krize

Pergler, Jan – Dražan, Jan a kol.

Nakladatelství Zed', 2021

OBJEDNAT

Co dělá tenhle knoflík?

Autobiografie frontmana skupiny Iron Maiden

Dickinson, Bruce

Cosmopolis, 2021

OBJEDNAT

Mikuláš Teich: Moje století (1918–2018)

Intelektuální biografie v dialogu

Doležalová, Antonie

Galén, 2021

OBJEDNAT

Dvacet minut Radiožurnálu: odbornice na problematiku Blízkého východu Irena Kalhousová

RÁDIO, Datum: 09.08.2021, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1., Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.08.2021 18:25, Poslechovost pořadu: 211 282, Pořad: 17:06 Dvacet minut Radiožurnálu, AVE: 939 798,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,35

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Jak zásadní jsou raketové útoky z Libanonu na izraelské území a odvetné akce izraelské armády z posledních dnů? Bude tento konflikt dál eskalovat a stojí za nedávným útokem na izraelský tanker opravdu Írán, jak tvrdí státy skupiny G7? Dnešním hostem Dvaceti minut Radiožurnálu a Českého rozhlasu Plus je odbornice na Izrael a oblast Blízkého východu, ředitelka Herzlova centra izraelských studií na univerzitě Karlově Irena Kalhousová, dobrý den, vítejte v našem studiu.

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Dobrý den.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Připomeňme, že libanonské hnutí Hizballáh minulý týden odpálilo přes dvě desítky raket na izraelské území. Izrael odpověděl útoky na místa, odkud ty rakety byly odpáleny. Uklidnila se ta situace přes víkend a během dneška?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Uklidnila. Ty raketové útoky už se neopakovaly a samozřejmě teď se spekuluje jestli to je definitivní, dlouhodobé příměří, nebo jestli je to jenom nějaký moment, než vlastně se ty obě strany rozhodnou obnovit to pošťuchování, dalo by se říct. Ale zdá se, že obě strany nemají zájem na tom ten konflikt v tuto chvíli eskalovat, takže opravdu ta situace je opět klidná.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Takže v těch spekulacích vy byste se spíš přikláněla k tomu, že to dál eskalovat nebude a že ten minulý týden zkrátka bude uzavřený a že to nebude pokračovat, ty útoky?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Já si myslím, že ten minulý týden byl takový opravdu specifický tím, co se odehrávalo na Blízkém východě i vlastně celkově v jiných zemích, a myslím si, že konkrétně ani Hizballáh, ani Izrael opravdu nemají v tuto chvíli zájem na tom, aby jaksi se měnil status quo, bych řekla, mezi nimi.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Říkáte, že ten týden byl specifický, čím?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Tak bylo tam několik věcí, určitě velkou roli hrají události v Íránu, kde došlo ke změně vlády, kde nastoupil k moci nový prezident, který je mnohem konzervativnější, a právě se spekuluje, do jaké míry bude zahraniční politika Íránu agresivnější. Takže to myslím, že je asi ta nejdůležitější věc. Samozřejmě můžeme také se podívat na to, že v Izraeli je relativně nová vláda, takže je možné, že Hizballáh tak trochu testoval, co si může nebo nemůže dovolit. Víme, že dochází k různým konfliktům na moři mezi Izraelci a Íránci. Takže určitě to všechno také hraje svoji roli.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

K tomu všemu se dostaneme také v dalších minutách dnešních Dvaceti minut Radiožurnálu a Českého rozhlasu Plus, ještě k těm incidentům mezi Libanem a Izraelem. Mě zaujala páteční zpráva o tom, že proti členům Hizballáhu, kteří odpalovali právě ty rakety na Izrael, se postavili obyvatelé té části Libanonu, čtyři příslušníky Hizballáhu potom zadržela libanonská policie. Ukazuje tu něco ohledně podporu Hizballáhu mezi běžnými Libanonci?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

To je samozřejmě strašně zajímavá otázka a je těžké na ni odpovědět úplně s jistotou, ale je pravda, že to, že se, oni jsou to drúzové žijící na jihu Libanonu, to, že se postavili proti tomu, aby vlastně Hizballáh využil její vesnici k odpalování raket, je velmi zajímavá zpráva, poměrně nemilá zpráva pro Hizballáh. Ale je prostě pravda, že jakékoliv území, které Hizballáh využívá pro odpalování raket proti Izraeli, je potom terčem izraelské odvety. A Libanon má v tuto chvíli tolik svých starostí, je to země, která je prakticky na pokraji ekonomického, politického, sociálního kolapsu. Že to poslední, co ti lidé ještě potřebují, je, aby prostě začala válka mezi Izraelem a Hizballáhem, kterou nakonec převážně odnesou normální, běžní lidé Libanončané.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Mimochodem ten konflikt ohledně toho zadržení čtyř členů Hizballáhu je vidět ve videu, které přinesly některé libanonské televizní stanice. Šíří se také po sociálních sítích. Ono to přesně působí tak, že se těm místním obyvatelům nelíbí, že Hizballáh odpaloval rakety právě z míst, kde bydlí. Naopak Hizballáh tvrdí, že k tomu konfliktu došlo až během cesty zpátky, že neodpaloval přímo z té vesnice rakety, kdo má pravdu, dá se věřit Hizballáhu?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

To těžko říct, kdo má pravdu přímo v tomto případě, ale je prostě známý fakt a například Izrael na to upozorňuje, dodává k tomu různé materiály mezinárodním organizacím, především OSN, že prostě Hizballáh má ty libanonské vesnice jako součást víceméně svojí taktiky, že vybudoval odpalovací rampy na střeších normálních, civilních domů. Má různá, například má sklady zbraní blízko škol. To je prostě součástí té taktiky, kterou Hizballáh používá, protože ví, že prostě Izrael bude mít potom opravdu velké dilema, do jaké míry může proti těmto cílům zasahovat, protože samozřejmě jakékoliv civilní oběti potom znamenají obrovský diplomatický tlak na Izrael, takže argument Hizballáhu, že určitě to byla náhoda, že už balil a že to prostě tak nebylo, já bych tomu úplně nevěřila a koneckonců i kdyby to tak bylo, tak prostě to, že projíždí civilní vesnicí, tak samozřejmě tu civilní vesnici potom ohrožují tou svojí přítomností.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Dlouhodobě se uvádí, že hnutí Hizballáh je pro Izrael reálně velkou hrozbou. Údajně má k dispozici 130 000 raket a střel, které jsou schopny zasáhnout vlastně jakékoliv místo na území Izraele. To jsou ověřené zprávy?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

To jsou ověřené zprávy a opravdu Hizballáh je v tuto chvíli ta největší existenční hrozba, řekla bych, pro Izrael. Možná ne úplně existenční, ale je pravda, že 130 000 raket, které, jak jste říkal, mohou zasáhnout prakticky jakoukoliv část Izraele, to je něco, proti čemu Izrael prostě nemá stoprocentní obranu, navíc Hizballáh usiluje o to, aby ty rakety byly čím dál tím přesnější, tzn., už vlastně v té poslední válce v roce 2006, když Hizballáh vypaloval rakety na Izrael, tak prostě severní část Izraele musela být evakuována. Byla to doba, kdy prostě tato část Izraele byla paralyzována. Samozřejmě protiraketová obrana Izraele se od té doby výrazně, výrazně zlepšila. My to známe právě z těch obrázků posledních z Gazy.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

/nesrozumitelné/.

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Přesně tak, železná kopule, ale přece jenom je to opravdu velká hrozba a Izrael tu ochranu té severní hranice bere vážně, protože Hizballáh je asi ten nejlépe vyzbrojený a nejlépe vycvičený a nejlépe financovaný nepřítel, kterého v tuto chvíli má.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Vy jste se teď zmínila o tom konfliktu mezi Izraelem Libanonem z roku 2006. Vlastně od té doby jsou obě země formálně ve válce, před několika měsíci jsem četl zprávu o tom, že by se mohla posunout jejich jednání ohledně hranice, především mořské hranice, že se shodli na formátu nepřímých jednání na toto téma. Posunulo se to nějak za těch posledních několik měsíců?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Já si myslím, že oni jsou ve válce vlastně od vždycky, že prostě Izrael nemá s Libanonem mírovou smlouvu a samozřejmě týká se to i nevyjasněnosti hranice, včetně těch námořních hranic. Ta jednání zatím nevedla k žádnému výsledku a samozřejmě především pro Libanon jsou ta jednání strašně důležitá, protože Izrael už těží plyn, už se stal vlastně velmi důležitým hráčem v té otázce prostě těžby plynu. Má dobrou dohodu s Egyptem, s Kyprem a s dalšími zeměmi. Libanon nic takového nemá a opravdu vlastně potřebuje, aby se začal ten plyn těžit, a tudíž potřebuje mít jasné, mnohem jaksi víc závisí na tom, aby se toto vyřešilo, protože, jak jsem říkala, Libanon je ve velmi těžké ekonomické situaci. A ten plyn by mu mohl přinést částečně alespoň úlevu, ale samozřejmě to je tak obrovská investice, že ti investoři potřebují mít jistotu, že ta situace je stabilní a vytyčení těch hranic bude zřejmě, jedna z podmínek.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Vy jste to zmínila teď před chvílí, Libanon je ve velké krizi. Ostatně minulý týden to byl rok od toho obrovského výbuchu v hlavním městě Bejrútu. Při té příležitosti jsme i v našich médiích mohli číst reportáže o tom, jak je Libanon na pokraji kolapsu, jak má nefunkční vládu, jak je tam nedostatek, nebo jaký je tam nedostatek elektřiny. Ta prý mnohde funguje jen dvě hodiny denně, že chybějí léky, že nemocnice omezují provoz. Tahleta situace posiluje hnutí Hizballáh?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Tak hlavně Hizballáh je součástí toho problému. On k problému Libanonu výrazným způsobem přispěl, protože Hizballáh je vlastně taková jakoby hybridní organizace, která na jednu stranu funguje jako nevládní organizace a drží si velkou samostatnou v mnohých otázkách. V té nejdůležitější má prostě svoje ozbrojené složky, které jsou mnohem lépe vyzbrojené, než má libanonská armáda, nebo než je libanonská armáda, což vlastně ten základ toho státu, že má monopol na moc, v tuto chvíli prostě v Libanonu nefunguje. Vlastně nefunguje od doby, kdy Hizballáh vznikl, na začátku osmdesátých let, ale současně Hizballáh je také státní aktér, tzn., je to politická strana, která je současně ve vládě, kontroluje mnoho ministerstev a vlastně, když použiju takový lidový výraz, jakoby vysává ten stát, tzn., mnoho těch finančních prostředků, které by měly sloužit jaksi celé zemi, tak slouží převážně tedy zájmům tohoto hnutí. Mnoho peněz, které tam například přišlo z Evropy, pokud to šlo prostě přes ministerstva, která ovládá Hizballáh, tak to prostě jsou peníze, které byly prostě vytunelovány, ne že by se jiné politické strany v Libanonu chovaly o moc lépe, ale prostě Hizballáh určitě patří k těm, které přispěly k tomu, že prostě Libanon je na pokraji krachu, je to hnutí, které kontroluje přístav, viz tedy to neštěstí minulý rok, kontroluje letiště, kontroluje hraniční přechody, tzn., to jsou všechno vlastně místa skrz, které utíkají daně, skrz které Hizballáh pašuje zboží pro financování svých vlastních aktivit, takže bohužel vlastně opravdu Hizballáh je součástí toho problému a já jsem strašně zvědavá, jak vlastně Libanon, dříve velmi prosperující země, země, kam se jezdili lidé z arabského světa rekreovat, kam například odváděli své peníze do libanonských bank, že to je prostě země, která je prakticky před krachem, to je opravdu vlastně velmi smutný pohled.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Vy jste minulý týden v České televizi mluvila také o napojení hnutí Hizballáh na Írán. To napojení je samozřejmě historické už od těch osmdesátých let jaká je ta vazba v současnosti?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Velmi silná, protože Írán zásobuje Hizballáh finančně, ale především mu dodává ty rakety, dodává mu know-how.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Pardon, tzn., těch 130 000 raket, o kterých jsme mluvili, tak velká část je právě od Íránu?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Je právě z Íránu, nebo je to minimálně vyrobeno za pomoci technologie, kterou se příslušníci Hizballáhu naučili díky revolučním gardám v Íránu. Je tam samozřejmě i to duchovní spojení, protože ten nejvyšší duchovní vůdce v Íránu je současně vlastně tím duchovním vůdcem také pro Hizballáh, takže ta vazba je velká a uvidíme, uvidíme, protože samozřejmě po smrti Sulejmáního, který vlastně vedl revoluční gardy a byl takovým tím důležitým spojníkem, uvidíme, jestli se třeba ta vazba malinko oslabí, ale myslím si, že prostě ta závislost je velká.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Dá se očekávat nebo dá se říci, že i těmi raketovými útoky z minulého týdne Hizballáh plnil zadání Íránu?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Tak vlastně role Hizballáhu je mimo jiné ta, že vlastně Izrael ví, že pokud by došlo k přímé konfrontaci mezi Izraelem a Íránem, tak okamžitě to bude Hizballáh, který prostě zaútočí na Izrael ze severu, a jak jsem říkala, to je něco, čeho se Izrael opravdu, opravdu obává. Do jaké míry plnil úkol zadaný přímo z Teheránu, to si nejsem jistá, protože Hizballáh určitě má jaksi možnost manévrovat poměrně svobodně a je určitě prakticky jasné, že za to nedostane za uši, abych tak řekla, od Teheránu, protože to je něco, to je situace, která Teheránu velmi vyhovuje, takže neumím říci, jestli opravdu to bylo na přímý příkaz, ale určitě prostě to není něco, co by co by Teheránu vadilo.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

S Izraelem a možná také s Íránem souvisí i incident, ke kterému došlo před 10 dny u břehu Ománu. Bezpilotní letoun tam zaútočil na ropný tanker, který sice plul pod liberijskou vlajkou, ale patřil britské firmě izraelského podnikatele Jala Oferu. Ministři zahraničí států G7 o víkendu ve svém prohlášení z tohoto útoku obvinili právě Írán. Jsou pro to dostatečné důkazy?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Tak patří to jaksi do toho modus operandi Íránu, který prostě používá drony, používá různé technologie, kde je těžké přímo říci, kdo za nimi stojí právě v těch v těch útocích proti lodím v Perském zálivu nebo v Ománském zálivu. Navíc prostě za posledních několik měsíců nebo možná už skoro let vlastně dochází opravdu velmi často k různým útokům právě proti lodím, často právě proti lodím, které jsou vlastněny i izraelskými majiteli ze strany Íránu, takže myslím si, že ty důkazy prostě budou, že to není tak

složitě dokázat, i když prostě to není tak úplně přímo vidět.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Protože koneckonců ten letoun byl bezpilotní.

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Byl bezpilotní.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Asi na sobě Made in Iran napsáno neměl.

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Přesně tak. Je to prostě hybridní způsob války, který vlastně Izrael a Írán proti sobě vedou. Právě často se to týká toho námořního provozu, anebo se to týká právě IT, kritické infrastruktury počítačů, to jsou prostě, tam se to v tuto chvíli, v tom online prostoru se to odehrává.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Co tím útokem na tanker Írán může sledovat, pokud tedy ho opravdu zavinil.

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Tomu se, dalo by se říct, si, tomu se říká válka mezi válkami, prostě je to něco, kdy prostě vlastně jaksi obě ty strany jsou dlouhodobě v nepřátelském vztahu a současně jaksi nepůjdou asi zřejmě v nejbližších dnech do přímého konfliktu, ale prostě udržují se v napětí, prostě ukazují si, kdo co dokáže a je to opravdu snaha o jakési narušení, abych řekla, toho námořního provozu, což je další věc, kterou prostě Írán dělá nejen vůči Izraeli, ale vlastně vlastně vůči prakticky komukoliv, protože to je něco, co musí své brát vážně, uvědomit si, že prostě Írán je schopen narušit provoz v té naprosto citlivé teplotě, kterou je Perský záliv, Ománský záliv, což má pochopitelně potom okamžitě dopad na ceny ropy, na stabilitu, a to je něco prostě, s čím svět musí počítat a Írán to světu jaksi připomíná čas od času.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Předloni jsme v tomto pořadu mluvili také o roli Íránu při tehdejších útocích na saúdskoarabské ropné cíle nedaleko Spojených arabských emirátů, když se celkově podíváme na tu oblast Blízkého východu, můžete teď stručně říct, kdo s kým vlastně je proti komu?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Tak zjednodušeně by se dalo říct, že je to koalice sunnitských zemí, kde právě nejsilnější je Saúdská Arábie, ale patří tam i další sunnitské země Perského zálivu a součástí vlastně této koalice, by se dalo říct, že dneska je i Izrael. Což jsme třeba viděli tím podepsáním těch Abrahámovských dohod, které tedy zatím nepodepsala Saúdská Arábie, ale vlastně podepsaly to menší státy Perského zálivu, a to je prostě vlastně koalice, kterou spojuje především strach a obava z Íránu, to je ta hlavní motivace, samozřejmě jsou tam i další věci, například tedy velmi komplikované vztahy mezi sunnity a šíity nebo určité napětí, je tam jiné geopolitické postavení, prostě tato koalice je mnohem více součástí toho amerického bloku, zatímco prostě Írán mnohem více inklinuje, řekněme, k Rusku a k Číně. No, a ta druhá koalice, to je především koalice, kterou vede Írán, a tomu se říká víceméně taková jako koalice odporu nebo resistance, což je vlastně pod vedením Íránu koalice zemí a dalších nestátních aktérů, kteří jsou převážně šíitské muslimové. Spadá tam Sýrie, spadá tam právě Hizballáh. Írán by hrozně rád, aby tam také spadl Irák, protože to je také dominantně šíitská země, ale tam ta situace je komplikovaná, takže to jsou, dalo by se říct, ty ty dva hlavní bloky, no ale samozřejmě..

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Ještě povstalce v Jemenu bychom asi měli přidat..

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Mohli přidat, samozřejmě, no, a pak jsou takové zajímavé země jako Jordánsko, Egypt, které spíše tedy inklinují k té, řekněme, sunnitské koalici, ale ne tak otevřeně.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Pokud ten základ je Saúdská Arábie versus Írán, tak v téhle souvislosti já jsem v posledních měsících i v zahraničních médiích četl analýzy, články o tom, že po nástupu Joea Bidena do čela Spojených států amerických se právě Írán se Saúdskou Arábií mohou dát více dohromady, respektive budou spolu jednat a ty vztahy nemusí být tak vyostřené, očekáváte to?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Ta spekulace vycházela asi z toho, že Joe Biden je mnohem kritičtější, než byl jeho předchůdce Donald Trump, vůči Saúdské Arábii, především s ohledem na lidská práva. Saúdská Arábie samozřejmě není vůbec jednoduchý partner pro Západ obecně, protože prostě ano, je to země, která je ekonomicky strašně důležitá kvůli ropě, ale samozřejmě nikdo si nemůže dělat iluze o tom, jak vypadá situace lidských práv, práv žen, práv menšin v Saúdské Arábii. A Joe Biden je mnohem otevřenější v té kritice a myslím si, že Saúdi se toho maličko obávali a prostě říkali si dobře, tak když v tuto chvíli nebudeme mít takovou podporu ve Washingtonu, na jakou jsme byli zvyklí, tak možná bude lepší prostě s Íránem vstoupit do alespoň nějakého jednání, což je samozřejmě na jednu stranu dobře, protože to může pomoci k deeskalaci, ale já si myslím, že to prostě má své limity, že ty země jsou prostě geopoliticky a nábožensky tak jako na opačných stranách, že nemyslím si, že úplně můžeme očekávat velké, hluboké přátelství v nejbližších měsících.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Vy jste už v úvodu mluvila o tom, že minulý týden se svého úřadu ujal a slib složil nový íránský prezident. Ten se proti Západu a Izraeli dlouhodobě vymezuje, přitom jako hlavní prioritu uváděl zlepšení ekonomiky, kterou poškozují mezinárodní sankce, co se dá od nového íránského prezidenta čekat? Že se bude snažit dohodnout se Západem, aby ty sankce nebyly a ekonomice to pomohlo, nebo naopak, že bude tvrdý a že třeba ten vztah k Západu bude ještě ostřejší, než byl.

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

On v jednom z těch svých projevů po zvolení řekl něco důležitého, řekl, že prostě ty dohody nesmí být na úkor důstojnosti, a to je něco co prostě je pro Peršany zásadní, strašně důležité, myslím si, že nepůjde do kompromisu, kde by si myslel, že prostě ta íránská důstojnost byla, řekněme, pošlapána. Takže do jaké míry bude vstřícný nějakým ústupkům, si nejsem úplně jistá, ale samozřejmě máte pravdu vlastně hlavní ekonomické téma bylo vylepšení, zlepšení ekonomiky v Íránu a ta situace v Íránu opravdu není dobrá. Ty sankce prostě mají svůj efekt a prostě Írán není schopen prodávat tolik ropy, zdaleka jako tolik ropy, kolik by mohl a potřeboval a vlastně Írán začíná být velmi závislý na Číně, což na jednu stranu samozřejmě lepší mít Čínu jako partnera než nikoho, ale také to není úplně ideální, takže uvidíme, jak vlastně nakonec, jako co tam zafunguje, ale myslím si, že je velmi důležité si uvědomit, že v tuto chvíli ty dvě klíčové osoby ve vedení Íránu, což je nejvyšší duchovní vůdce Chamení a prezident Raisí, že jsou to lidé, kteří nevěří Západu, jsou velmi jaksi skeptičtí vůči západu a prostě nemají Západ rádi. A myslím si, že to bude něco, co bude hrát roli, protože prostě ta předchozí administrativa, ministr zahraničních věcí Zaríf byl člověk, který strávil mnoho let v USA, prostě uměl výborně anglicky, rozuměl té západní kultuře, v tuto chvíli prostě si myslím, že to bude vypadat dost jinak, to jednání.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Na závěr ještě ta situace z pohledu Izraele, to všechno, o čem mluvíme, rakety z Libanonu nebo útok na tanker, se odehrává v situaci, kdy Izrael má také novou vládu nebo má novou vládu po mnoha letech bez Benjamina Netanjahua. Tu současnou koalici tvoří 8 stran s různými programy, různým zaměřením, navíc těch 8 stran má dohromady velmi těsnou většinu, hraje tohle roli v tom, co se děje, máte pocit, že. Hizballáh i Írán zkouší, co si může dovolit?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Já si myslím, že na jednu stranu samozřejmě zkouší, na druhou stranu to, že ta koalice je velmi taková pestrá a že tam je tolik stran, které jsou ideologicky dost odlišné, nebude mít až takový vliv na to, jak se bude formovat zahraniční politika, protože když bychom se podívali na jaksi zahraniční politiku těch jednotlivých stran, pokud ji mají definovanou, tak zjistíme, že tam nejsou velké rozdíly. Mohli bychom najít rozdíly třeba v otázce palestinského konfliktu, ale když se podíváme na Írán, když se podíváme na Hizballáh, když se podíváme na Hamás, tam je prostě naprosto jednotná pozice těch stran, které k tomu mají co říct. Takže spíš si myslím, že koneckonců už jsme to viděli právě s Hizballáhem, že tam může být jakýsi pokus zkusit jaksi, do jaké míry ta vláda je připravena jít okamžitě do války nebo do jaké míry prostě je ta vláda spíše taková, že se bude snažit vyhnout velkým konfliktům, ale pokud k tomu konfliktu nakonec dojde, tak ta izraelská vláda bude naprosto jednotná.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

To znamená, že tyhle útoky podle vás spíš tu vládu novou tu koalici mohou stmelit, než že by tam byly rozpory?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Tam nikdy nebyl rozpor, prostě Hizballáh je opravdu považován za velmi těžkého nepřítele, a myslím si, že prostě musíme si uvědomit, že Benny Gantz je bývalý šéf generálního štábu, v tuto chvíli tedy ministr obrany, prostě to jsou lidé, kteří v tomto mají naprosto jasno a Naftali Bennett je také bývalý velmi elitní voják, v tuto chvíli premiér, takže já si opravdu myslím, že toto je něco, co by jaksi rozklížilo tu koalici, protože prostě v těchto věcech, v těch, abych tak řekla, existenčních věcech v Izraeli panuje shoda.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Říká dnešní host Dvaceti minut Radiožurnálu a Českého rozhlasu Plus, ředitelka Herzlova centra izraelských studií na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Irena Kalhousová. Díky, že jste byla naším hostem, na viděnou, na slyšenou.

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Děkuju moc za pozvání.

Tomáš PANCÍŘ, moderátor

Od mikrofonu se loučí i Tomáš Pancíř.

Írán připomíná svou schopnost ochromit provoz v Perském zálivu, komentuje útok na izraelský tanker expertka

[URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 09.08.2021, Zdroj: ČRo - radiozurnal.cz Autor: Jakub Krahulec, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.08.2021 18:47, RU / měsíc: 740 274, RU / den: 55 760, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,62

Jak zásadní jsou raketové útoky z Libanonu na izraelské území a odvetné akce izraelské armády z posledních dnů? Bude konflikt dál eskalovat? A stojí za nedávným útokem na izraelský tanker opravdu Írán, jak tvrdí státy skupiny G7? Tomáš Pancíř se ptal odbornice na Izrael a oblast Blízkého východu z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Ireny Kalhousové.

Írán připomíná svou schopnost ochromit provoz v Perském zálivu, komentuje útok na tanker expertka URL

Automatický překlad

WEB, Datum: 09.08.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Tomáš Pancíř, Jakub Krahulec, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.08.2021 22:20, Celková návštěvnost: 7 457 520, RU / měsíc: 1 968 567, RU / den: 143 260, Rubrika: Zprávy z domova, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,59

Jak zásadní jsou raketové útoky z Libanonu na izraelské území a odvetné akce izraelské armády z posledních dnů? Bude konflikt dál eskalovat? A stojí za nedávným útokem na izraelský tanker opravdu Írán, jak tvrdí státy skupiny G7? Tomáš Pancíř se ptal odbornice na Izrael a oblast Blízkého východu z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Ireny Kalhousové.

Připomeňme, že libanonské hnutí Hizballáh minulý týden odpálilo přes dvě desítky raket na izraelské území, Izrael odpověděl útoky na místa, odkud byly rakety odpáleny. Uklidnila se situace přes víkend? Uklidnila, raketové útoky už se neopakovaly. Samozřejmě se teď spekuluje, jestli to je dlouhodobé, definitivní příměří, nebo zda jde jen o moment, než se obě strany rozhodnou obnovit „poštuchování“. Zdá se ale, že obě strany nemají zájem na tom ten konflikt v tuto chvíli eskalovat, takže situace je opět klidná.

Co tím útokem na tanker může Írán sledovat – pokud ho tedy opravdu zavinil? Tomu se říká „válka mezi válkami“. Obě strany jsou jaksi dlouhodobě v nepřátelském vztahu a současně zřejmě v nejbližších dnech nepůjdou do přímého konfliktu. Udržují se ale v napětí, ukazují si, kdo co dokáže. Je to snaha o narušení námořního provozu, což je věc, kterou Írán dělá nejen vůči Izraeli, ale vůči komukoli.

Svět to totiž musí brát vážně – uvědomit si, že Írán je schopen narušit provoz v té naprosto citlivé tepně, kterou je Perský záliv, Ománský záliv. Pochopitelně to má okamžitě dopad na ceny ropy a stabilitu. Je to něco, s čím svět musí počítat a Írán to světu čas od času připomíná.

Už v úvodu jste mluvila o tom, že minulý týden se svého úřadu ujal a slib složil nový íránský prezident. Ten se proti Západu a Izraeli dlouhodobě vymezuje, přitom jako hlavní prioritu uváděl zlepšení ekonomiky, kterou poškozují mezinárodní sankce. Co se dá od nového íránského prezidenta čekat? Bude se snažit dohodnout se Západem, aby sankce nebyly a ekonomice to pomohlo, nebo naopak že bude tvrdý a vztah k Západu bude ještě ostřejší než byl? On v jednom ze svých projevů po zvolení řekl něco důležitého: řekl, že dohody nesmí být na úkor důstojnosti. To je něco, co je pro Peršany zásadní a myslím si, že nepůjde do kompromisu, kde by ta íránská důstojnost byla pošlapána.

Do jaké míry tedy bude vstřícný ústupkům, to si nejsem úplně jistá, ale máte pravdu, že jeho hlavní téma bylo zlepšení ekonomiky Íránu, kde situace skutečně není dobrá. Sankce mají svůj efekt a Írán není schopen prodávat zdaleka tolik ropy, kolik by mohl a kolik by potřeboval.

Írán začíná být velmi závislý na Číně. Na jednu stranu sice lepší mít Čínu jako partnera než nikoho, ale také to není úplně ideální. Takže uvidíme, co tam nakonec zafunguje, ale myslím si, že je velmi důležité si uvědomit, že v tuto chvíli dvě klíčové osoby ve vedení Íránu – nejvyšší duchovní vůdce Chamenei a prezident Raisí – jsou lidé, kteří nevěří Západu, jsou vůči němu velmi skeptičtí a podezřívaví, prostě jej nemají rádi.

Myslím si, že to bude hrát roli. Ministr zahraničních věcí předchozí administrativy byl člověk, který strávil mnoho let v USA, uměl výborně anglicky a rozuměl západní kultuře. V tuto chvíli myslím že jednání budou vypadat dost jinak.

Evoluce katastrálních map. Dříve byly na plastové fólii [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 10.08.2021, Zdroj: estav.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.08.2021 00:34, Celková návštěvnost: 321 800, RU / měsíc: 254 270, RU / den: 11 687, AVE: 3 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,13

Jaký je aktuální stav katastrálních map na území České republiky? Katastrální mapu na plastové fólii nahradila někde digitální katastrální mapa, jinde katastrální mapa digitalizovaná.

Čím se liší a jaká je jejich přesnost? Víte, že výjimečně se můžete i v dnešním katastru stále setkat s analogovou mapou, jejíž rastrový obraz je ve webových aplikacích katastru?

Povídání o katastru nemovitostí bude mít více částí:

Dnes si představíme první díl:

K nejvýznamnějším úkolům resortu Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (ČÚZK) v uplynulých letech patřila digitalizace katastrálních map, a to převodem nebo přepracováním katastrálních map dosud vedených na plastové fólii do digitální formy a na menší části území České republiky obnovou katastrálního operátu novým mapováním, nebo obnovou na podkladě výsledků pozemkových úprav. Rozsah digitalizace katastrálních map obnovou katastrálního operátu byl limitován finančními zdroji a kapacitami. Úkol na digitalizaci byl dokončen k 31. 12. 2017, kdy už byla katastrální mapa v digitální formě v 12954 katastrálních územích (k.ú.), což činilo 99,0 % z jejich celkového počtu 13084 k uvedenému datu. Ve zbytku k.ú. probíhaly nebo byly zahajovány pozemkové úpravy nebo mapování. Dokončovat v nich do uvedeného data digitalizaci převodem by znamenalo nevhodné vynakládání rozpočtových prostředků.

K 31. 12. 2020 chyběla katastrální mapa v digitální formě pouze v 56 k.ú., tedy jen v 0,6 % z jejich celkového počtu 13075 k uvedenému datu. V dalších 323 k.ú. zbývalo v termínu do konce roku 2023 dokončit digitalizaci na jejich menších částech. Jedná se o části území nezahrnuté do probíhajících pozemkových úprav, nebo mapování, ve kterých jsou sice práce spojené s digitalizací dokončeny, ale jejich výsledky budou využity až po dokončení probíhající obnovy. Představu o stavu digitalizace v České republice může dát i následující obrázek s přehledem území s digitalizovanou (vektorovou) a nedigitalizovanou (analogovou) katastrální mapou z webové aplikace Archiv-WEB (KM-D je katastrální mapa digitalizovaná v původním souřadnicovém systému).

Stav, kdy výsledkem digitalizace katastrálních map přepracováním je někde digitální katastrální mapa (DKM) a jinde katastrální mapa digitalizovaná (KMD), závisí na tom, jak přesné bylo mapování, na jehož podkladě byly katastrální mapy na plastové fólii vyhotoveny. DKM jsou výsledkem digitalizace map z číselného měření po roce 1927 v národním souřadnicovém systému Jednotné trigonometrické síť katastrální (S-JTSK).

Původní mapy z číselného měření pokrývaly k 31. 12. 2017 49 % k.ú. KMD jsou pak výsledkem přepracování grafických map s geometrickým základem z mapování pro potřeby stabilního katastru, které se uskutečnilo v první polovině 19. století. Mapy s tímto základem k uvedenému datu pokrývaly 50 % k.ú.

Aktuální stav katastrální mapy v konkrétním k.ú. a další související informace je možné zjistit ve webové aplikaci Archiv-WEB.

Ing. Bohumil Janeček

Je absolventem Fakulty stavební Českého vysokého učení technického v Praze, oboru geodézie a kartografie. Dále studoval na Vysoké škole ekonomické v Praze (postgraduální studium). Na Právnické fakultě Univerzity Karlovy absolvoval specializační studium Právní vztahy k nemovitostem. Je též absolventem kurzu Interní audit a finanční kontrola. Do konce roku 2019, kdy ukončil služební poměr, pracoval 26 let na Českém úřadu zeměměřickém a katastrálním, z toho přes 22 let ve funkci ředitele odboru řízení územních orgánů, odboru, který zajišťoval i metodiku zeměměřictví a katastru nemovitostí. Dlouhodobě působil jako člen zkušební komise pro státní závěrečné zkoušky studentů magisterského studijního programu „Stavebnictví, geodézie a kartografie“ **FSv ČVUT v Praze**. Je spoluautorem publikace Katastrální zákon. Komentář (1. a 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015, 2019).

Čeští studenti ocenění v zahraničí

TISK, Datum: 10.08.2021, Zdroj: Stavebnictví, Strana: 65, Vytlačeno: 34 169, Prodáno: 140, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.08.2021 02:02, Rubrika: Svět stavbařů, AVE: 62 705,38 Kč, Země: Česko

Mezinárodní soutěž Multi-Komfortní dům Saint-Gobain je určena studentům architektury a stavebního inženýrství. Letošním úkolem bylo navrhnout udržitelný rozvoj města Saint-Denis v severní části metropolitní oblasti Paříže. Dva vítězné týmy z českého národního kola získaly finanční odměny a současně účast v mezinárodním kole, kde své návrhy studenti představili v konkurenci dalších 58 týmů z celého světa. S ohledem na pandemickou situaci se finále uskutečnilo virtuálně.

Výzvou letošního ročníku bylo přeměnit reálnou industriální zónu ve francouzském Saint-Denis a navrhnout revitalizaci této oblasti. Nově navržená lokalita měla mít obytnou, vzdělávací i rekreační funkci a současně respektovat historii daného místa. To se podle ostatních soutěžících studentů povedlo právě vítěznému českému týmu z ČVUT v Praze, Jiřímu Petržilkovi a Kristýně Klůsové, kteří za svůj projekt získali v mezinárodním kole cenu studentů.

Letošní, již 16. ročník soutěže nabídl studentům poprvé možnost odborné poroty své návrhy osobně představit, v předchozích ročnících byly posuzovány architektonické návrhy bez účasti soutěžících. V národním kole získaly nejlepší ocenění týmy studentů z katedry architektury Fakulty stavební ČVUT v Praze, jmenovitě Jiří Petrželka a Kristýna Klůsová. Na druhém místě se umístila Natálie Pěgřímková, na třetím místě skončil tým Nikola Puchelová a Jan Krsek. Všechny tři týmy jsou nejen ze stejné fakulty, ale dokonce i ze stejného ateliéru, kde pracují pod vedením architektů Josefa Smoly, Ladislava Kalivody, Aleše Brotánka, Martina Starka, Jiřího Tencara a Jiřího Nováka.

Každý z odevzdaných soutěžních projektů byl odměněn poukázkou v hodnotě 2 000 Kč na spotřební zboží a věcnou odměnou. Ve velké konkurenci soutěžících z dalších 58 týmů z celého světa získal v mezinárodním finále celkové prvenství tým studentů z Francie, na druhém místě se umístil španělský tým a na třetím místě skončili studenti z Mexika. Speciální cenu poroty pak obdržel tým z Jižní Afriky. Vítězné týmy si rozdělily 4 250 eur. Studentskou cenu, tedy ocenění soutěžního návrhu od ostatních soutěžících, získal český tým ve složení Jiří Petrželka a Kristýna Klůsová.

Ing. arch. Josef Smola dodává: „Ocenění je důvodem k velké, vskutku velké radosti a výsledkem dlouholeté pedagogické snahy a vývoje našeho ateliéru, aby se studenti katedry architektury FSV ČVUT v Praze sebevědomě prosadili nejen v domácí konkurenci, ale i v globálním kontextu a současně posílili renomé fakulty. Soutěže se každoročně účastní stovka renomovaných univerzit z celého světa, s tisícovkou přihlášených prací do národních kol. Jirka s Týnou vyhráli české kolo, a navíc získali i mimořádně cennou studentskou cenu v kole mezinárodním. Cenu udělenou na základě demokratického hlasování šedesáti globálně nejlepšími studentskými týmy, které se většinou shodly na kvalitě jejich práce.“ Vítězný návrh Jiřího Petrželky a Kristýny Klůsové se zaměřil komplexně na celek-od analytické části až po finální architektonické či konstrukční řešení budov a šel cestou celkové udržitelnosti. Studenti se rozhodli zasadit momentálně odříznuté a mrtvé území do sítě městských parků v Paříži a zpřístupnit oblast přeměnou brownfieldů v městskou zástavbu. Do návrhu zahrnuli i nové dopravní a pěší spojení a také zelené mosty přes řeku a železnici. Kompozici tvoří promísení funkční náplně prostor, komunitní a komerční prostory v přízemí, variabilně užitná veřejná prostranství a kulturní stavby s celodenním využitím. Vznikl tak bohatý a bezpečný městský prostor, plný živých průhledů a zacílený na společenskou interakci obyvatel.

Návrh bral v potaz i ekologii, konkrétně stavby s minimální uhlíkovou stopou. Jiří Petrželka s Kristýnou Klůsovou se rozhodli využít materiály na bázi dřeva jako hlavní konstrukční materiál a cíleně použít přírodní a recyklované materiály od místních firem a dodavatelů. Betonové konstrukce byly navrženy pouze v prvním nadzemním podlaží a komunikačních jádrech jako odkaz na historickou tradici místa a zajištění požární bezpečnosti staveb. Díky mírnější požární normě ve Francii jsou podlažní objekty navrženy z přiznaných CLT panelů. Tepelného komfortu a kvalitního vnitřního prostředí se dosáhlo kvalitními tepelněizolačními vlastnostmi obálky budov a řešením všech klíčových detailů. Vytápění a ohřev vody zajišťují obnovitelné zdroje energie a díky recyklaci šedé vody je docíleno 40% úspory pitné vody z vodovodního řádu. Dešťová voda je akumulována ve veřejných vodních prvcích nebo na zelených střeších a slouží k ochlazení a zlepšení mikroklimatu v celé oblasti. Vyprodukovaná elektrická energie je využita přímo v budovách, nebo akumulována v bateriovém úložišti. Energie je sdílena smart grid sítí mezi objekty s rozdílnou denní špičkou. Výsledkem celého návrhu jsou budovy v pasivním standardu a možnou soběstačnosti.

Přípravy nového ročníku studentské soutěže pro mladé architekty jsou již v plném proudu, tentokrát se zaměří na rozvoj částí polské Varšavy. A jak hodnotí soutěž jeden z výherců předchozích ročníků? „Soutěž mi dala výjimečnou příležitost porovnat své schopnosti architekta v mezinárodním měřítku. Flodnocení úrovně architektury není jednoduché, ale velmi inspirativní bylo porovnání grafického prezentování projektů napříč soutěžícími. Mnoho nově vzniklých přátelství udržujeme s kolegy dodnes, a dokonce se občas i navštívíme. Díky soutěži jsem navázal spolupráci s firmou ISOVER a nakonec i dostal nabídku pracovní pozice,“ říká Ing. arch. Josef Ploffmann, spoluautor českých vítězných projektů z let 2015 a 2016 a nyní produktový manažer divize ISOVER pro zelené aplikace, tedy zejména vegetační střechy.

Foto popis: ^ Vítězný návrh, vizualizace (zdroj: Saint-Gobain)

Vlastislav Bříza ml., expert na jaderné zbrojení. URL Automatický překlad

WEB, Datum: 09.08.2021, Zdroj: cnn.iprima.cz, Autor: FtvPrima, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.08.2021 13:46, Celková návštěvnost: 913 610, RU / měsíc: 1 111 577, RU / den: 79 383, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,88

Každá dnešní jaderná ponorka má na palubě vyšší výbušnou sílu, než byla použita během celé druhé světové války. Odborník na jaderné zbrojení Vlastislav Bříza ml. v rozhovoru pro CNN Prima NEWS popisuje, že současné bomby mohou v porovnání s atomovkami použitými v Hirošimě a Nagasaki způsobit daleko větší tragédie. Je namístě si to připomínat, v pondělí 9. srpna uplynulo 76 let od jaderného útoku na druhé ze dvou zmíněných japonských měst.

Jak moc se od sebe liší atomové bomby shozené v roce 1945 na Japonsko a dnešní jaderné zbraně?

Diametrálně. Tenkrát šlo o úplný začátek. Jistě, Hirošima byla puma uranová a Nagasaki plutoniová, takže druhá zmíněná byla sama o sobě maličko účinnější. Obecně však platí: Výbušná síla jaderných zbraní je od té doby úplně jiná. Dnes jde v drtivé většině především o termojaderné zbraně. O těch klasických, jaké se používaly v Hirošimě a Nagasaki, už tolik neslyšíme.

Vlastislav Bříza ml. (43)

Odborník na jaderné zbrojení, působí na Katedře mezinárodních vztahů FSV UK.

Jeho otec Vlastislav je většinovým vlastníkem podnikatelské skupiny Koh-i-noor Holding.

Záliby: historie, vojenství, sport, architektura.

Je ženatý , má dvě děti.

Jinak řečeno – ty současné zabijí daleko více lidí?

Přesně. Výbušná síla se počítá v kilotonách TNT. Zatímco na Hirošimu padalo řádově kolem patnácti kiloton TNT a na Nagasaki kolem dvaceti, Ruská federace má dnes osazeny hlavice, které se vyznačují až 750 kilotonami TNT. Suverénně nejničivější zbraní světa současnosti je ruská mezikontinentální balistická raketa SS-18 s výstižným kódovým označením Satan. Může být osazena až deseti nezávisle naváděnými hlavicemi. A každá z nich má výbušnou sílu 750 kiloton.

Čeho je schopná?

Jedna jediná ruská raketa by anihilovala život ve střední Evropě. To jsou přece věci, které si člověk ani nedokáže představit. Při veškerém respektu a účtě k obětem japonské tragédie – puma z Hirošimy nebo Nagasaki je oproti těm dnešním jak hračka. A vlastně i oproti těm, které se vyvíjely už před několika desítkami let. Největší zbraní, která se kdy vyzkoušela, byla tzv. Car-bomba. Sověti ji odpálili roku 1961 nad jadernou střelnicí Nová země, byla těžká 27 tun a měla ekvivalent kolem 50 megaton TNT. Tlaková vlna z té exploze třikrát oblétna Zeměkouli. Ještě jednou to srovnáme s Hirošimou: Bomba pro Japonsko měla 15 kiloton TNT, Car-bomba 50 megaton. Přičemž raději připomenu, že jedna megatona je tisíc kiloton... Využití pumy jako Car-bomba je vlastně až nerealistické. Čeho jejím svržením docílíte? To jsou přece naprosto absurdní ráže. Jakmile máte arzenál, který je schopen zničit život na Zemi kumulovaně, nepotřebujete mít jednu jedinou supernálož.

Vlastislav Bříza ml., expert na jaderné zbrojení.

Zdroj: Archiv Vlastislava Břízy ml.

Dá se odhadnout, kolik je dnes na světě jaderných zbraní?

Samozřejmě, 90 procent z nich drží USA a Rusko. Podle posledních relevantních údajů mají obě strany kolem šesti tisíc hlavic. Přidejte k tomu deset procent navíc a jsme na nějakých čtrnácti až patnácti tisících jaderných hlavic na světě. Jak USA, tak Rusko mají na svých odpalovacích zařízeních 1 550 hlavic. Plus musíme zahrnout ty, které se počítají k strategickým bombardérům – reálně rozmístěných jich tak mají dohromady kolem 1 700 na každé straně. Zbytek leží ve skladech připraven k použití. Můžeme se na to podívat z lepší strany – ke konci studené války měl jen SSSR kolem patnácti až dvaceti tisíc jaderných hlavic. Bylo toho tedy násobně víc.

Rozlišení raket

Taktické: do 500 km

Krátkého doletu: 500 - 1 500 km

Středního dosahu: 1 500 - 5 500 km

Strategické balistické: nad 5 500 km

Vejde se dnešní atomová bomba do kufříku, jak to známe z hollywoodských filmů?

Malá taktická jaderná zbraň ekvivalentu Hirošimy nebo Nagasaki by opravdu mohla mít velikost většího kufru. Vývojově je ten posun jednoznačný. Dříve byly pumy tak velké, že na cíle je bylo možné donést pouze s pomocí strategických bombardérů. Nyní se řádově silnější hlavice montují na mezikontinentální balistické rakety, odpalují se ze země nebo z ponorek. A jsou daleko menší, aby je bylo možné nainstalovat právě na raketu. To je ostatně problém KLDŘ, která už jadernou zbraň účinně vyzkoušela. Je ve fázi miniaturizace, snaží se tam hlavici zmenšit tak, aby ji byli schopni osadit na raketu.

Jak se země jako KLDŘ vůbec dostane k atomové bombě?

Vlastním vývojem, špiónáží, spoluprací. Na vývoji balistických raket v minulosti kooperovala s Íránem, ohledně jaderných zbraní zase údajně došlo ke spolupráci s jistým indickým vědcem. Pro korejský režim je jaderný program absolutní priorita. Pro jiný stát by byly nejdůležitější svoboda, demokracie, blahobyt obyvatelstva. U nich to tak necítí. Klíčová je tam armáda, jedna z největších na světě. Vždyť počet obyvatel KLDŘ činí 25 milionů, z toho je přes milion vojáků ve zbraní! Kim se prostě rozhodl všechno vsadit na jednu kartu.

Může mít jadernou zbraň k dispozici i země, u níž nás to překvapí?

Má ji třeba Izrael, vlastní zřejmě nižší stovky jaderných hlavic. Oficiálně sice není členem klubu jaderných velmocí, neoficiálně to však nijak zásadně nepopírá. Držitelem jaderných zbraní tedy nepochybně je. A v jeho pozici se mu ani nedivíme. Íránská vojenská doktrína počítá s Izraelem jako s hlavním nepřítelem, za cíl si vytyčila jej zničit. Prvek odstrašení je proto nutný. Pokud bychom se však měli ve světě něčeho obávat, pak daleko spíš ambicí Číny. Tamní režim v posledních letech výrobu jaderných zbraní znásobil. Jejich počet neměli v Číně nikdy drasticky velký, jen kolem 200 až 300 kusů. Teď se ale chystají zavádět nové zbraně, nové hlavice. Budují nová pozemní síla s mezikontinentálními balistickými raketami.

Co to v praxi znamená?

Čína je hráč, který vstoupí do jaderného klubu a bude se snažit dostat na úroveň USA a Ruska. Málokdo to v Česku akcentoval, ale když mezi USA a Ruskem docházelo k vypovězení smlouvy o likvidaci raket středního a krátkého dosahu, jedním z důvodů byla Čína. Nepatřila k signatářům, takže se tímto dokumentem necítila vázána. Přitom třeba právě rakety středního a krátkého dosahu dolétnou do vzdálenosti 5 500 kilometrů, což už je obrovský rádius. USA a Rusko se snaží dostat Čínu k jednacímu stolu, aby byla její činnost pod kontrolou. Číňani to však odmítají. A to může být problém. Do jisté míry proto lze chápat, že si ruská vojenská doktrína za určitých okolností vyhrazuje právo použít jaderné zbraně jako první.

Jak to myslíte?

Představte si obrovské Rusko. Drtví většina jeho ekonomického i civilního života se odehrává v evropské části. Ta asijská je sice nepoměrně větší, zároveň však představuje určitou periferii. Mezi Moskvou a Dálným východem máte několik veletoků, přes které někdy vedou jen jeden dva mosty. Pokud by tedy na Sibiř zaútočila miliardová Čína, Rusko nemá šanci se konvenčními prostředky ubránit. O tomhle se moc nemluví, ale jejich jaderná pojistka v žádném případě není zaměřena výhradně na Západ.

Takto vypadala bomba nazvaná Fat Man, která přinesla zkázu Nagasaki.

Zdroj: AP

Zatím jsme mluvili jen o státech. Je reálnou hrozbou, že by se k jaderným hlavicím dostala i nějaká teroristická organizace? Jde o nižší hrozbu než v divokých 90. letech. Tehdy docházelo k rozpadu sovětského impéria, dědicem jaderných zbraní byly vedle Ruska i Ukrajina, Bělorusko, Kazachstán. Tam hypoteticky mohlo dojít ke zneužití, sklady nebyly zrovna přísně hlídány. Jenže všechny tři zmíněné země odevzdaly své jaderné zbraně Rusku, dnes už tedy panuje jiná situace. Systém kontroly a řízení strategických sil je nyní velmi spolehlivý. Nemyslím si, že by členové současného jaderného klubu dovolili, aby se nějaká hlavice dostala k jakékoli teroristické organizaci. Na tom nemá zájem ani KLDŘ. A Rusové? I oni se dnes coby jaderná velmoc chovají zodpovědně.

Když už jsme u té zodpovědnosti... Pokud jste prezidentem USA nebo Ruska, jste to vy, kdo má konečné slovo ohledně zmáčknutí jaderného tlačítka. Umíte si podobnou zodpovědnost vůbec představit?

Šílené, že? Jen se do situace takového člověka zkuste vžít. Ze studené války navíc známe hned několik případů, kdy šlo jen o minuty a někdo by jaderné tlačítko opravdu zmáčkl.

Třeba?

V roce 1983, kdy si sovětský důstojník Petrov ze střediska včasného varování na displeji všiml pěti raket letících na SSSR. Místo apelu k okamžitému odvetnému úderu na Ameriku našťestí vsadil na intuici. A ukázalo se, že přístroje jen chybně interpretovaly odrazy slunce od mraků. Ohledně individuální zodpovědnosti se největší rizika eliminovala po Kubánské krizi z roku 1962. Tehdy se totiž zjistilo, že místní velitel sovětských sil měl k dispozici možnost použít některé taktické jaderné zbraně i bez souhlasu Moskvy. Na politbyru došlo k naprostému zděšení, do budoucna se taková varianta okamžitě vyloučila. Dnes je to jednoznačné – kapitán každé ponorky s jaderným arzenálem musí mít od vrchního velitele ozbrojených sil daného státu schválené odpalovací kódy, nemůže dát čistě jen na svůj pocit. Což je bezesporu rozumné: Každá americká i ruská jaderná ponorka nesoucí strategické balistické rakety má na své palubě vyšší výbušnou sílu, než byla použita během celé druhé světové války.

Jaderná tragédie může nastat i jiným nedopatřením než jen chybným úsudkem. Roku 1961 prý Američanům nad Severní Karolínou omylem vypadly z letadla dvě vlastní vodíkové pumy, u jedné z nich zabránila explozi až poslední ze šesti pojistek. Pozor, takových věcí se během studené války stalo víc, údajně až několik desítek. Spojené státy měly pro podobné události označení Zlomený šíp. Nejznámější se udála u španělských pobřežních vod, kde se srazily dva americké strategické bombardéry, několik termojaderných hlavic dopadlo na dno oceánu. Trvalo několik týdnů, než byly všechny nalezeny. K termonukleární reakci našťestí nedošlo, k drobnému úniku radioaktivity však ano. Nikomu se nic nestalo, v okolí se ale ještě dlouho chodilo s dozimetry a zahlazovalo se to. O případech z americké strany víme. A kolikrát se s něčím takovým potýkali Sověti, to si nikdo ani netroufá odhadnout.

Dost děsivá představa.

A přece trvám na tom, že právě díky jaderným zbraním nevypukla třetí světová válka. Od konce 70. let platí doktrína tzv. vzájemně zaručeného zničení. Běžně se tvrdí, že jaderné supervelmoci držel v šachu jaderný pat: Pokud by jedna na druhou zahájila jaderný útok, měla jistotu, že dojde k opětování útoku. A taky že obě strany budou zničeny. S tou třetí světovou válkou mi za pravdu dává i odtajňování ruských archivů. Americké jaderné zbraně dislokované v Evropě plus americké jaderné síly strategického dosahu totiž zabránily tomu, aby Sovětský svaz se svými spojenci zaútočil na západní Evropu. V konvenčních jednotkách se Východ během studené války snažil udržovat – většinou úspěšně – materiální převahu 3:1. To už představovalo drtivý rozdíl. Že tedy nedošlo k útoku na západní Evropu, považují za obrovský úspěch politiky odstrašení.

Ve srovnání s obdobím studené války se zdá, že ohledně jaderných zbraní žijeme v bezpečnější době. Je to opravdu tak?

Z hlediska jaderných zbraní ano. Jejich počet významně klesl. Jenže držitelem jaderných zbraní se zároveň staly i méně predikovatelné státy typu KLDK. Tamní život záleží na jednom jediném člověku, na diktátoru Kim Čong-unovi. Kde máme jistotu, že jakmile jednou onemocní, nerozhodne se poslat spolu se sebou k čertu i nějakou tu „říši zla“? Je to nevyzpytatelný a velikánský problém. Ono je hezké, že Kim ještě nevyřešil miniaturizaci. I v takovém případě však může naložit jadernou zbraň na běžnou obchodní loď a nechat ji explodovat u Soulu.

Obraz zkázy z 13. září 1945, tedy více než měsíc po jaderném útoku na Nagasaki

Zdroj: AP

Jaderné zbraně mají i Indie s Pákistánem.

U nich ovšem zásadní rizika nevidím, jelikož i tam funguje vzájemná odstrašující síla. Problémem je opravdu spíš KLDK. A do budoucna Írán, jenž se o výrobu jaderné zbraně do budoucna zřejmě taky opět pokusí.

To mi jako bezpečná doba zrovna nepřijde.

A já vám namítnu: Například Evropa zažívá od druhé světové války tak dlouhý mír, jaký tu nikdy nebyl. Jen si toho vůbec nevážíme. Řekněte někomu, že největším pozitivem současného světa je mír. Většina lidí se vám vysměje, protože jde přece o samozřejmost.

Třeba mír studené války byl však specifický. Konkrétně hrozba jaderného napadení se zmiňovala každou chvíli, ve škole jsme kvůli ní nacvičovali ulehnutí v plynové masce na břicho, s nohama k epicentru výbuchu a hlavou v dlaních. Po těch letech už se odvážím zeptat: Může člověk v případě jaderného výbuchu vůbec nějak zvýšit šance na přežití?

Pravdou je, že pokud jste v blízkosti výbuchu, moc šancí nemáte.

Jak daleko od epicentra člověk musí být, aby měl šanci?

Záleží na ráži výbuchu, na velikosti jaderné zbraně. Někdy to jsou stovky metrů, jindy kilometry. A v případě Car-bomby klidně stovky kilometrů. Primárně musíte přežít tlakovou vlnu, přežít tepelnou vlnu. Pokud možno se tedy schovat v podzemí do betonového bunkru. Pronikavá radiace netrvá dlouho, takže je potřeba v bunkru nějakou dobu přečkat. Až pak se může řešit radioaktivní spad.

V jednom starším americkém dokumentu radili, že před jaderným napadením může člověka ochránit i dům natřený kvalitní barvou. Hádám, že byste na to asi nesázel, že?

To určitě ne. Když jsme u těch neotřelých rad, Sověti šli na věc pragmatictější. Zkraje to zkoušeli jako Američané, posílali lidi v případě napadení do metra, nabádali je k budování krytů. Nakonec však došli k jinému závěru, který pochopitelně nezahrnul do oficiální doktríny: Pokud jste poblíž výbuchu strategické jaderné zbraně, nejlepší je vzít si prostěradlo a odplazit se na hřbitov...

Taky dobrá rada, když je v blízkosti výbuchu v první chvíli teplota až 4 000 stupňů Celsia. Znamená to hodně trýznivou smrt? Jakmile jste přímo u epicentra výbuchu, zřejmě vás to sežehne a nezbude po vás nic, maximálně stín na budově. Vlastně ani ten ne, jelikož i ta stavba přestane existovat. V epicentru je tepelné záření fatální. Stejně jako tlaková vlna, o pronikavém záření nemluvě. Když občas vidím lidi, kteří si někde na zahradě staví jaderný kryt, v duchu kroutím hlavou. Přiznám se vám: Pokud by měla být globální jaderná válka, pak bych byl raději prvním, který zemře, než abych ji měl přežít. Život po globální jaderné válce by byl nelidský, nepředstavitelný. K likvidaci všech živých tvorů na planetě by nedošlo okamžitě, to není možné. Do atmosféry by se však vneslo takové množství prachu, že by ji zahalil, přestalo by pro nás svítit slunce. Postupně by nefungovala fotosyntéza, následně by život na Zemi skutečně vyhynul. U toho byste snad chtěl být?

Asi ne. Nechtěl bych ale ani umírat děsivou, často pomale plíživou smrtí, která potkala mnohé obyvatele Hirošimy a Nagasaki. Je pravdou, že první dva dny po výbuchu bylo v Hirošimě mezi 70–80 tisíci mrtvých, v následujících měsících to vystoupalo na 150 tisíc. Většina lidí nezemřela na nemoc z ozáření, to byly nanejvýš desítky procent. V obou případech se totiž jednalo o vzdušné výbuchy, jaderné zbraně explodovaly v atmosféře, nikoliv na povrchu. Ohnivá koule se země dotkla našťestí jen částečně, tím pádem se do vzduchu nedostalo velké množství radioaktivního prachu. Lidé pak umírali spíš kvůli popáleninám, zlomeninám, vnitřnímu krvácení – tlaková vlna jim vlastně rozemlela kosti.

Anebo mohli mít štěstí, někdy až neuvěřitelné. Jako Cutomu Jamaguči, který postupně přežil výbuchy jak v Hirošimě, tak v Nagasaki, kam se po první z explozí odjel léčit.

Ano, jako měli mnozí strašnou smůlu, našli se naopak i šťastlivci. Možná víte o japonském rčení Mít štěstí jako v Kokuře. Právě tohle starobylé japonské město bylo primárním cílem amerického útoku z 9. srpna 1945. Dokonce bylo i sekundárním cílem z 6. srpna – pokud by při první misi nevyšla Hirošima, bombardér Enola Gay by se svým smrtonosným nákladem letěl tam. Toho 9. srpna nespadla jaderná puma na Kokuru jen proto, že americký bombardér čekal na dva zbylé, kroužil kvůli tomu čtyřicet minut

navíc nad mořem. A nad Kokurou se mezitím zkasalo počasí, takže se letělo na náhradní cíl – na Nagasaki. Někdy o lidském životě rozhodují neuvěřitelné náhody. I o desítkách tisících lidských životů.

Migrace bude jedním z hlavních témat voleb. Ať jej Babiš přenechá SPD, apeluje komentátor

Migrace je daleko více téma pro SPD než pro premiéra Andreje Babiše (ANO), uvedl ve vysílání CNN Prima NEWS komentátor Info.cz Martin Schmarcz. Podle něj premiér na tuto vlnu nemá naskakovat. Reagoval tak na zjištění MF DNES, že právě migrace bude jedním z hlavních témat voleb.

Domáci zpravodajství

K čertu s vámi, pane Coubertine, Rusko vždy vítězí! [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 09.08.2021, Zdroj: denikn.cz, Autor: Michael Romancov, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.08.2021 14:00, Celková návštěvnost: 3 200 000, RU / měsíc: 674 287, RU / den: 54 671, Rubrika: Komentáře, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,61

Komentář Michaela Romancova: „United by Emotion.“ Takové bylo oficiální motto právě skončené olympiády v Tokiu. V řadě případů se však emoce ze sportovišť opět přenesly i do sféry politické, respektive politika ovlivnila některé soutěže. Nadmíru ilustrativním příkladem je současné Rusko.

Bez ohledu na to, jak často zní tvrzení, že sport do politiky a politika do sportu nepatří, se i v Tokiu ukázalo, že tomu tak bohužel není. V řadě případů je pravý opak pravdou.

Judisté z Alžírka a Súdánu odmítli nastoupit proti soupeřům z Izraele, běloruská atletka po konfliktu s vedením výpravy požádala z obav o svou bezpečnost po návratu o politický azyl v Polsku. 29 sportovců z 11 zemí v Tokiu startovalo v barvách Uprchlíckého olympijského týmu, který se poprvé představil před pěti lety na hrách v Riu.

Coubertin sice tvrdil, že „není důležité zvítězit, ale zúčastnit se“, řada sportovců, sportovních funkcionářů a politiků to však vidí úplně jinak. Jediné, co uznávají, je vítězství, a to i v případě, že se jedná o vítězství za jakoukoliv cenu, včetně vítězství dosaženého nečestným způsobem.

Čtenářům jistě není třeba připomínat oblundný dopingový skandál, který vyplynul na povrch po zimní olympiádě v Soči. Připomeňme pouze, že ruští sportovci, kteří na předchozích hrách ve Vancouveru skončili v neoficiálním medailovém pořadí až desátí, na domácích sportovištích slavně zvítězili...

Vyšetřování zadané Světovou antidopingovou agenturou následně došlo k závěru, že bylo „nade vši pochybnost“ prokázáno, že Ruská antidopingová agentura RUSADA, ministerstvo sportu, Federální bezpečnostní služba a další státní orgány a instituce se systematicky a organizovaně podílely na dopingování ruských sportovců a falšování odebraných vzorků, na jejichž základě by mohli být usvědčeni.

Od toho okamžiku se Mezinárodní olympijský výbor ocitl pod tlakem a řešil otázku přípustnosti a případnosti účasti Ruska na letních i zimních olympiádách. Nakonec bylo přijato kompromisní řešení, že Rusko se až do roku 2022 nebude smět účastnit olympiád, ale účast bude povolena jak individuálním sportovcům, tak i kolektivům za předpokladu, že z hlediska dopingování budou čisti. V Tokiu proto nevlála ruská vlajka, soutěží se účastnil „Ruský olympijský výbor“ a v případě vítězství nezněla ruská hymna, ale úryvek z Čajkovského klavírního koncertu.

Vítězství, vítězství, nic než vítězství

Prezident Putin, jehož režim připravil a uskutečnil podvody v Soči, však na setkání s pracovníky nového závodu na výrobu suchých stavebních směsí Cemix v Baškortostánu prohlásil, že „rozhodnutí Mezinárodní sportovní arbitráže má do jisté míry politický význam... neboť je obvyklé, že vina za doping se obvykle týká konkrétního sportovce a jeho trenéra, a nikoli celého národního týmu... Ruští sportovci však svými výkony nejlépe dokazují, že všechny pokusy o politizaci sportu jsou nesmyslné“.

Ač to se sportem nesouvisí, je třeba dodat, že při té příležitosti rovněž prohlásil, že „dělnická třída je vedoucí politickou silou v Rusku“. Třebaže jsou Rusové od Putina v posledních letech zvyklí na leccos, typicky sovětské aranžmá a vyznění setkání s pracujícími mnoho lidí zaskočilo. V zemi, která se stále výrazněji vrací k sovětským kořenům, to však vlastně nikterak šokující není.

Vraťme se však ke sportu, respektive k vítězství. Rusko samo sebe vnímá jako zemi vítězství, přičemž je na první místo stavěno to válečné z roku 1945. Když k tomu je příležitost, hodí se i vítězství na poli vědy či sportu. V Tokiu se zástupcům Ruského olympijského výboru vcelku dařilo, ale tzv. vítězoběsnění, které putinovský režim organizuje v souvislosti s válkou a jež kulminovalo anexí Krymu, se poměrně dlouhou dobu nekonalo. Než došlo k soutěži v moderní gymnastice. Rusky totiž poprvé od roku 1996 nevítežily a na sociálních sítích, v médiích a ve vysokých patrech ruského politického establishmentu to začalo vrít.

Margarita Simonjanová, která působí ve vysokých manažerských funkcích ve státem vlastněných/kontrolovaných médiích a je šéfredaktorkou TV stanice RT (kde mimo jiné vedla interview s agenty Petrovem a Boširovem, kteří byli obviněni z útoku chemickými zbraněmi v Salisbury a později i z účasti na výbuchu ve Vrběticích), na svém twitterovém účtu napsala: „Po tom, co našim gymnastkám provedli rozhodčí z různých zemí, mě opravdu mrzí, že nepracuji pro GRU.“

????? ?????????? ?????? ??????? ?????? ??? ??????? ?????????????? ?????? ??????, ??? ?? ????????? ? ???.

— ?????????? ?????????? (@M_Simonyan) August 8, 2021

Reagovala tak mimo jiné na tvrzení předsedkyně federace ruských moderních gymnastek, která prohlásila, že „už od

kvalifikačních soutěží bylo jasné, že se rozhodčí rozhodli zastavit ruskou hegemonii... dostali úkol pomoci Bulharkám, a bylo jasné, že Rusky nelze zastavit jinak než manipulací“. Mluvčí ruského ministerstva zahraničí, Marija Zacharovová, na svém účtu v síti Telegram psala o „parchantech, kteří rozpoutali rusofobní válku proti sportu a před očima celého světa se dopustili podvodu“.

Ruské medaile jsou nejcennější...

Optikou ruských oficiálních médií tato událost jednoznačně převálcovává vše ostatní, co se ruským sportovcům podařilo. Předseda komise Státní dumy pro vyšetřování zahraničního vměšování (do ruských záležitostí) Vasilij Piskarjov však mohl s uspokojením konstatovat, že „vystoupení ruských sportovců ukázala, že (zahraniční) provokace a kritika nedosáhly svých cílů... snahy těch, kteří proti Rusku rozpoutali hybridní válku, ve sportu selhaly a medaile našich sportovců jsou cennější než v případě sportovců jiných zemí“.

Rossijskaja Gazeta, tiskový orgán ruské vlády, mohla napsat, že Rusové, řečeno hokejovou terminologií, na olympiádě permanentně hráli v oslabení tří proti pěti. „Náš malý národní tým, pouhých 334 lidí, musel bojovat s více než 600 Američany, s Číňany, Brity, Australany a Němci, jichž všech bylo víc.“

Co by na něco takového řekl baron Coubertin? K čertu s ním (? ????? ???)! Ruští sportovci po přeletu z Tokia hned z letiště odjeli na Rudé náměstí, kde jim bylo připraveno slavnostní přivítání. Všichni byli označeni za hrdiny a na jejich počest konečně zazněla ruská státní hymna. Událost organizoval vynikající ruský hudebník, nadšený stoupenec prezidenta Putina a jeho agresivní politiky, Denis Macujev. Spolu s ním programem provázela oficiální mluvčí ministerstva zahraničí Marija Zacharovová.

Autor je externí spolupracovník Deníku N, politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd UK** a Metropolitní univerzitě **Praha**.

V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

Co by byl srpen v Ústí nad Labem bez Colloquia Ustensia [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 10.08.2021, Zdroj: ustecky.denik.cz Autor: autor externí, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.08.2021 17:40, RU / měsíc: 280 839, RU / den: 37 970, Rubrika: Čtenář reportér, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,42, Návštěvy za měsíc: 12 600 000

Ústav slovansko - germánských studií (ÚSGS) Filozofické fakulty UJEP pořádá po loňské koronavirové přestávce opět, ovšem za přísných protiepidemických podmínek, již XXIX. Colloquia Ustensia, kurz pro německé zájemce o český jazyk, kulturu, dějiny... a vlastně všechno české.

„Ve dnech 8. – 21. srpna probíhá již 29. oblíbená „letní škola“, kterou ÚSGS organizuje od prvního ročníku ve spolupráci s Ackermann - Gemeinde. Epidemiologická situace nepřející hromadným akcím nezlomila touhu pravidelných účastníků kurzu opět se vidět, a tak udělali vše proto, aby se setkali a přitom bylo ochráněno jejich zdraví.

„Dali jsme si tvrdou podmínku, že všichni hosté bez výjimky budou očkovaní s patřičným časovým odstupem. Očkovaní jsou i všichni organizátoři a učitelé. Pár lidí tím, bohužel, odpadlo, ale i tak očekáváme kolem třiceti účastníků,“ upozorňuje dlouholetá organizátorka kurzu doc. Kristina Kaiserová.

Část účastníků již dorazila před 8. srpnem a zúčastnila se oslav 78. výročí založení Ackermann-Gemeinde v Praze.

Program kurzu je opět velmi pestrý, i když jeho základní struktura se za léta organizování vypilovala do zavedeného schématu.

„Začínáme ranní modlitbou, po snídani následuje zpěv českých lidových písní a pak jazyková výuka,“ říká doc. Kaiserová.

Po obědě jsou připraveny výlety po památkách Kadaně, na zámek v Ploskovicích, výstavu v České Lípě a po stopách Karla Hynka Máchy v Litoměřicích. Celodenní sobotní výlet bude směřovat do zámku a parku Krásný Dvůr. Kromě toho budou mít účastníci kurzu možnost nahlédnout do prostor připravované výstavy Naši Němci v Muzeu města Ústí nad Labem a prohlédnou si rovněž zajímavou Petschkovu vilu.

Večery jsou tradičně věnovány přednáškám. „Účastníci kurzu se zajímají o široké spektrum témat, a tak po celou dobu realizovaní Colloquií Ustensia není problém připravit pro ně poutavé přednášky. Letos Miroslav Kunštát z Institutu mezinárodních studií **FSV** UK pohovoří o zaměření Václava Havla v evropské a německé politice, Vlastimil Pažourek z děčínského muzea bude prezentovat labskou plavbu, a naváže tak na prohlídku, která se v muzeu konala před dvěma lety,“ uvádí Kristina Kaiserová.

Se zajímavým tématem o ovocnářství před 2. světovou válkou v Krušnohoří vystoupí Jiří Riezner z UJEP. Vladimír Kaiser (ústecký emeritní archivář) ukáže témata prvních barevných fotografií ze sbírek ústeckého muzea a Marcela Zemanová z děčínského okresního archivu představí rodinu Chotků. Anna Knechtel (Adalbert Stifter-Verein Mnichov) bude vzpomínat na rodačku z Brně, baronku Johannu von Herzogenberg.

„Letos je z pochopitelných důvodů účastníků kurzu méně, ale všichni se již těší. Samozřejmě doufáme, že příští, jubilejní 30. Colloquia Ustensia, již proběhnou za běžných podmínek,“ uzavírá doc. Kaiserová.

Jana Kasaničová - tisková mluvčí

Punainen kuningatar Disney. URL [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.08.2021, Zdroj: zeny.sro.cz, Autor: Moženo Inspirovat, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.08.2021 10:00, Celková návštěvnost: 558 800, RU / den: 14 050, AVE: 10 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,16

Punainen kuningatar Disney. někdy-jindy-někde-jinde-pdf zážitky-blízké-smrti-pdf the-complete-asian-cookbook-china-pdf

portugalština-souhrn-gramatiky-pdf
spaste-naše-duše-pdf
psychosomatika-pro-lékaře-psychoterapeuty-i-laiky-pdf
rozhodující-bitva-pdf
pouto-pdf
zlaté-české-pohádky-pdf
corimangrestitatic atlas-světové-architektury-pdf
view anknokidisnacom vztahy-bez-stížností-pdf
rakousko-uherská-armáda-za-první-světové-války-pdf
tutanchamonovo-tajemstvítajemství
echo-2-učebnice-pdf
filmové-hvězdy-a-jejich-hlášky-pdf
album-našeho-děťátka
3ds-max-pdf
co-víme-o-smrti-pdf

To connect to the SOWELA guest wifi use the following connection information: Sorry, you have been blocked You are unable to access homeschool.com "CMRUAT is a University level examination conducted to admission in various UG and PG courses offered by CMR University" Let Employers Find You Upload Your Resume "SAAT is a National level exam conducted for admission into various UG and PG courses" Best Online Language Courses: Rosetta Stone, Coursera, Babbel Reviews - Rolling Stone Climate Juneau - Alaska and Weather averages Juneau 7. Online courses promote life-long learning. these are all great – I love the lunch bag – thank you for reminding me Joe has always wanted one of those thermometers and our anniversary is coming up. That barometer thing is pretty cool too. Masters degree. It's a big decision. Make it an informed one with the latest courses

Nefertiti PDF

P.F. PDF

Deset malých medvídků PDF

Český jazyk 8.r. Máme rádi češtinu - Učivo o jazyce PDF

Cichlidy: pořízení, péče, krmení, nemoci, projevy chování, odchov PDF

Taneční hudba jazz 1962 PDF

5. Online courses allow you to be more independent. Concentration: Strategy, Marketing • McNeese State University invites qualified applicants for the position of Assistant Professor of Family Science in the **Department of Social Sciences**. For questions regarding only the video submission process, please email: Cloudflare Ray ID: 66a1f4d59ad75602 • Your IP: 112.137.132.89 • Performance & security by Cloudflare Home » Articles » Language Learning Software Now Free to All Military, Government Personnel Los Angeles, CA 90048 (Mid City West area) • Temporarily remote By creating a job alert, you agree to our Terms. You can change your consent settings at any time by unsubscribing or as detailed in our terms. The tech and inventions that show why China is the best in the world > B.Tech > B.Tech Exams > JEE Main > News > Top 5 Engineering Entrance Exam apart from JEE Main

Jan Mazač URL [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.08.2021, Zdroj: iir.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.08.2021 14:20, RU / den: 25 000, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,28

Jan Mazač působí jako juniorní spolupracovník v Centru globální politické ekonomie a je členem Výzkumné skupiny pro energetickou politiku. Vystudoval obor Mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze**, kde pokračuje v doktorském studiu působí jako interní doktorand. Předmětem jeho odborného zájmu jsou témata jako energetická bezpečnost a politika USA a EU, energetické vztahy USA a EU, dekarbonizace, zahraniční politika USA a transatlantické vztahy.

Tyto stránky používají soubory cookies uchovávající informace ve vašem počítači. Tyto soubory zajišťují správné fungování webu. Tím, že tyto stránky dále používáte dáváte svůj souhlas s použitím cookies.

Zpátky do ochozů: Preview Bundesligy 2021/22 (1/2) URL [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.08.2021, Zdroj: eurofotbal.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.08.2021 17:38, Celková návštěvnost: 1 550 000, RU / den: 23 590, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,26

Většina elitních lig roztáčí následující víkend svá hvězdná kola a ani Bundesliga nemůže zůstat pozadu. Jako vždy se v nejvyšší německé soutěži sejde 18 mančaftů, které se poperou o titul a místa do evropských pohárů, na dva až tři poslední nešťastníky pak zbude smolík v podobě sestupu. Vedle mnoha změn na soupiskách i trenérských židlích se všichni fanoušci mohou po roce těšit na vítanou novinku v podobě otevření tribun pro diváky.

Hurra!

V omezeném počtu, ale přece jen se na německé stadiony konečně vrací natěšené davy. Ty zatím nemohou arény zcela naplnit, avšak kdo si byť jen na chvíli o uplynulém víkendu pustil libovolný zápas DFB-Pokalu, musel uznat, že částečně

obsazené ochozy jsou mnohem lepší než ty zcela prázdné. A to se první kolo Německého poháru hrálo "pouze" na hřištích klubů z nižších soutěží.

Počínaje pátkem se rozzáří též bundesligové svatostánky. Duel Borussia Mönchengladbach s Bayernem Mnichov vykopne nové devítiměsíční zápolezení mezi 18 nejlepšími německými fotbalovými oddíly, které přes léto horečně pracovaly na viditelných nedostacích. Hned osm z nich — včetně nejlepší šestice uplynulé sezony (!) — si k tomuto účelu přivedlo nové trenéry. Všechny celky též sondovaly na přestupovém trhu a podle toho kupovaly či prodávaly vybrané fotbalisty.

Pod pláštěm zdánlivě nudné okurkové sezony se toho událo opravdu hodně, proto stojí zato si zrekapitulovat, jak se jednotliví účastníci Bundesligy na nový ročník připravili. Dvoudílné preview představuje 16 klubů, které nejvyšší soutěž absolvují minimálně druhý rok po sobě. Po úvodním seznamení jednotlivých týmů dojde řada na shrnutí letních přestupů, na ty navazuje uvedení sestavy, v níž se mužstvo na hřišti bude pravděpodobně prezentovat, a tip na celkové umístění v tabulce po 34 kolech.

První ze dvou vydání se zaměřuje na družstva, jež uplynulý ročník Bundesligy zakončila od devátého místa níž. Mnoho z nich si trenérskou rošádou prošlo již letos na jaře, přesto i zde bylo v uplynulých týdnech živo. Pro většinu celků zůstává základním cílem udržení se mezi elitou, další ale mají větší hlad a doufají, že se jim letos podaří obsadit pozice zaručující postup do pohárové Evropy.

Asi nepřekvapí, že umístění v dolních patrech se pro novou sezonu očekává od obou nováčků. Vítěz 2. Bundesligy i druhý postupující se již na tomto webu představili, pro úplnost však zbývá doplnit tipy na jejich celkový výsledek. Navzdory prvenství v druhé lize vychází z predikce hůře Bochum, která dle autora článku zakončí sezonu na posledním 18. místě. Druhého přímého sestupujícího vytipoval pisálek mezi již zavedenými účastníky, avšak ani tak nemá Fürth vyhráno — Frankové obsadí barážovou 16. příčku

1. FC Köln

Na moment, kdy si Sebastiaan Bornauw pět minut před koncem ročníku naskočil na centr a hlavičkou zachránil "Kozly" od sestupu, se u Rýna jen tak nezapomene. 1. FC Köln utekl hrobníkovi z lopaty jen tak tak, navíc ještě musel absolvovat psychicky náročnou baráž s Kielem. Šestému sestupu za posledních 20 let se každopádně Effzeh s odřenými ušima vyhnuli. Jenže na jak dlouho? Jeden z duchovních otců Bundesligy se tradicí a historickým právem může ohánět, jak chce, realitě dnešních dnů se nicméně trojnásobný německý šampión (poslední titul přitom ke slavnému dómu zavítal v roce 1978) jen těžko přizpůsobuje. Omezený rozpočet drží Köln na uzdě a nedovoluje kádr posílit tak, aby po pěti letech mohl opětovně bušit na vrata první poloviny tabulky. Sportovní úsek klubu navíc aktuálně nikdo nemá pořádně pod palcem. 1. FC totiž po sezoně vyhodil sportovního ředitele Horsta Heldta, aniž by za něj do dnešních dnů našel náhradu (Jörg Jakobs pracuje pouze jako dočasná záplata). Právě Heldt přitom k Rýnu přivedl Steffena Baumgarta, jenž tak ihned po svém nástupu přišel o ochrannou ruku. Jak chcete v takovém chaosu skládat mužstvo?

Populární "Peaky Blinder" Baumgart to od začátku nebude mít snadné. Kšiltovková kopie Jindřicha Trpišovského se namísto aplikace vlastního stylu musí přizpůsobit realitím Effzeh. Absence krajních hráčů nutí Baumgarta k rigidnímu diamantu a navzdory hře na dva útočníky opět hrozí, že "Kozli" budou celou sezonu marně hledat spolehlivého střelce. Kooperace Jonase Hectorsa, Ondřeje Dudy a Marka Utha vyjde vniveč, pokud Sebastian Andersson bude převážně marodit a Anthony Modeste jen potvrdí, že zenit již překročil.

Příchody

Uplynulý ročník se Mark Uth ještě trápil v Schalke, teď už bude chtít v klubu svého srdce navázat na povedené hostování, které u dómu absolvoval před dvěma roky. Trochu svježesti hodlá přinést dosavadní opora Rapidu Vídeň ve středu hřiště Dejan Ljubičić, po pěti letech je zpět doma obránce Timo Hübers, konkurenci Timu Hornovi nově dělá brankář Marvin Schwäbe, jenž doposud sbíral úspěchy v dánském Brøndby. Anthony Modeste se moc nechýlil ani v Saint-Etienne, přesto je dost možné, že v Porýní bude patřit do základní sestavy. Vedle ex-karvinského Tomáše Ostráka se z hostování vrátili též záložníci Niklas Hauptmann (Kiel), Vincent Koziello (CD Nacional), Marcel Risse (Viktoria Köln), Louis Schaub (Luzern) a Kingsley Schindler (Hannover).

Odchody

Po zajištění záchrany získal Sebastiaan Bornauw plné právo přesunout se za lepším, nakonec belgického stopera urval Wolfsburg, jenž si z 1. FC Köln stáhl také hostujícího Elvise Rexhbecaje (aby jej obratem poslal do Bochumi). Šikovný křídelník Ismail Jakobs vyslyšel volání Monaka. Ke svým zaměstnavatelům se vrátili brankář Ron-Robert Zieler (Hannover), univerzál na kraj hřiště Marius Wolf (Dortmund) a útočníci Emmanuel Dennis (Bruggy) s Toluem Arokodarem (Valmiera). Záložník Dominick Drexler posílil Schalke, gólman Julian Krahl přestoupil do berlínské Viktorie, Lasse Sobiech definitivně zakotvil v Darmstadtu a Birger Verstraete v Antverpách. Forvard Dimitris Limnios hostuje v Twente, Robert Voloder sbírá herní praxi v Mariboru. Po vypršení kontraktu se s "Kozly" rozloučili Max Meyer a Marco Höger

Předpokládaná sestava: T. Horn — Ehizibue, Hübers (Meré), Czichos, Katterbach (Schmitz) — Duda, Skhiri, Hector — Uth — Andersson (Thielmann), Modeste

Tip na umístění: 17. místo.

DSC Arminia Bielefeld

Kdekdosi letos na začátku března po odvolání Uweho Neuhause tůkal na čelo. Snad všichni kromě Samira Arabiho. Sportovní ředitel Ostwestfalen šel do all-inu a na trenérskou sesli posadil Franka Kramera. Výsledek? Arminia sice zůstala po Schalke nejméně produktivním celkem (puntičkáři si jistě vzpomenu na lednovou bezbrankovou remízu s Hoffenheimem, kdy obě strany vyprodukovaly hodnotu xG 0.0), avšak ten hlavní cíl Kramer splnil. A tak si klub z neexistujícího města mezi elitou střihne alespoň jeden další rok.

Už mu nicméně nebude pomáhat japonský levonohý šikula, bez něhož se o nějaké potenci ze strany Bielefeldu nedalo hovořit. Navzdory ztrátě Ritsua Doana ale nemusí Ostwestfalen panikařit. Arabi totiž během léta odvedl kus práce a na Alm přivedl několik nadějných mladíků či stále schopných fotbalistů, o něž jiné německé kluby neměly z rozličných důvodů zájem. Tím se vracíme k osobě trenéra. Kramer dlouhá léta působil u mládežnických výběrů německé reprezentace a nabyté zkušenosti v Bielefeldu dokonale využívá. Stačí si vzpomenout, jak na jaře pozvedl Arneho Maiera, či jak čím dál větší odpovědnosti učil Amose Piepera. Oba talenti pak získané sebevědomí perfektně zúročili na zlatém Euru jednadvacítek. Bohužel první jmenovaný se z Arminie podobně jako mnoho dalších hráčů stěhoval. Právě na útlou soupisku nakonec může DSC doplatit. Minimálně na oba nováčky a Köln by to ale Ostwestfalen mohlo (mělo) o prsa stačit.

Příchody

Jako zkušený strýc si v útoku musí připadat Fabian Klos. Třiatřicetiletý dlouhán bude gólové řemeslo předávat Robinu Hackovi, jenž přišel z Norimberku, Florianu Krügerovi z Aue a Jannimu Serrovi, který se vystřílel k lepšímu angažmá v Kielu. V Bielefeldu navíc setrval Masaya Okugawa, jehož Arminia vykoupila ze Salcburku. Do ofenzivy přináší svježest též Bryan Lasme ze Sochaux, do zálohy pak Sebastian Vasiliadis z Paderbornu a Patrick Wimmer z Austrie Vídeň, v obranné řadě se zase hodlá uplatnit Guilherme Ramos z portugalského Feirense. Už se zdálo, že dny Alessandra Schöpfy v Bundeslize jsou sečteny,

nakonec se však rakouský reprezentant po mistrovství Evropy přestěhoval ze Schalke více na východ Vestfálska.

Odchody

Konec hostování Ritsua Doana z PSV Eindhoven a Arneho Meiera z Herthy fanoušky stejně jako přestup levého beka Andersona Lucoquiho do Mohuče jistě zamrzelo. V Bielefeldu dál nepůsobí ani žolíci do útoku — Sergio Córdova je zpět v Augsburgu, Andreas Volgsammer obléká dres Unionu Berlín, oblíbený Sven Schipplock zamířil do béčka Stuttgartu a Faeřanovi Jóanu Edmundssonovi vypršel kontrakt. Mladí forvardi Sebastian Müller (Braunschweig) a Noel Niemann (Hartberg) dál hostují stejně jako záložník Can Hayri Özkan (Düsseldorf). Do Anderlechtu se vrátil středopolař Michel Vlap, další záložník Cebio Soukou již kope 2. Bundesligu v Sandhausenu, Nils Seufert se chce prosadit ve Fürthu, Joey Müller odešel do Schalke. Někdejšímu mládežnickému reprezentanti Reinholdu Yabovi už zdraví nedovolí pokračovat v kariéře. Předpokládaná sestava: Ortega — Brunner, Pieper, Nilsson (Van der Hoorn), Laursen — Kunze, Prietl, Schöpf — Okugawa — Klos, Lasme (Serra)

Tip na umístění: 15. místo.

Hertha BSC

Smělými plány se na Olympiastadionu rozhodně netají. Jejich skloubení s realitou už ale dobrý rok a půl naráží. Stačí se podívat na pozici velitele prvního mužstva. Pál Dárdai už měl mít svou šichtu za sebou, letos na jaře byl ovšem kvapně povolán zpět do zbraně, aby "Starou dámu" ochránil před přestupem. Jenže Dárdai nakonec neposloužil jen jako dočasný kouč a své působení u A-mužstva si podle smlouvy protáhne minimálně na jeden další rok. To příliš neštymuje se snahou klubu z Charlottenburgu obléknout nový kabát. Když se k tomu přidá neúčelné posilování z posledních měsíců, není divu, že dosavadní investice majetného Larse Windhorsta vzbuzují rozpaky.

Naděje, že Windhorstovo budování skončí úspěchem, však nadále žije. Před začátkem sezony snad ještě víc než dřív. Na pozici sportovního ředitele totiž místo Michaela Preetze, který v BSC v různých rolích působil dobré čtvrtstoletí, usedl rozváživý Fredi Bobic. Ten má za sebou vynikající práci ve Frankfurtu, nyní se má stát pomyslnou brzdou i protiváhou, jež Hertě konečně ukáže, jakým směrem má kráčet.

Sám defenzivně laděný Dárdai se bude modlit za zdraví středních obránců, neboť i zaplněná marodka způsobila v uplynulém ročníku velké potíže. Na druhou stranu se v zadních řadách brousí 19letý Dárdaiův syn Márton. Navrch by se při zranění Krzysztofa Piąteka nicméně hodil též útočník číslo jedna. Těžko doufat, že se zázračně rozstřílí Davie Selke (a my ho chtěli do reprezentace, pche). Tak či onak, horší než v uplynulé sezoně to v podání "Staré dámy" snad ani být nemůže. Rozšíření trenérského štábu o bývalého kapitána Berlíňanů Vedada Ibiševiče ostatně ukazuje, že na Olympiastadionu se navzdory velkým ambicím snaží vytvořit rodinnou atmosféru.

Příchody

Famílii svým způsobem vyzužil Kevin-Prince Boateng, jenž po 14 letech na cestách zakotvil v klubu svého mládí (a kdoví, třeba domů přiláká též bratra Jérômea). V záloze se hodlá uchytit též Suat Serdar, jeden z mála artiklů Schalke, v kádru zatím zůstává též mladý středopolař Dennis Jastrzembksi, jemuž Hertha loni zařídila hostování v Paderbornu a Mannheimu. Pokud se Matheus Cunha zase nepotká s náladou, potřebuje Hertha též pořádného lídra útočné řady. Tím by se mohl stát zkušený, avšak pořád platný Stevan Jovetić. Z Werderu se vrátilo již zmíněné zlobivé dítě Davie Selke, o pozici v základní sestavě se bude rvát posila s Augsburgu Marco Richter

Odchody

K nelibosti části fanoušků "Staré dámy" získal Augsburg namísto Richtera mládežnického reprezentanta Arneho Maiera. V útoku se situace poměrně dramaticky zhoršila přesunem Jhona Córdoby do Krasnodaru a koncem hostování Nemanji Radonjiće Mathew Leckie. Mattéo Guendouz se v Bundeslize slušně vyhrál, proto si jej Arsenal stáhl zpět, ačkoli ho obratem poslal na další hostování. Sami Khedira již naopak uvážil, že se jeho kariéra nachýlila ke konci. Talentovaného obránce Lucu Netze získal Mönchengladbach, další zadák Omar Alderete odešel hostovat do Valencie. Řady nováčků Bundesligy alespoň na nějaký čas rozšířili Eduard Löwen (Bochum) s Jessicem Ngankamem (Fürth). Druhý jmenovaný však ke své smůle započal hostování operací menisku.

Předpokládaná sestava: Schwolow — Klünter (Pekarík), Stark, Boyata (M. Dárdai), Plattenhardt — Darida, Serdar — Lukébakio, Jovetić, Cunha (Boateng) — Selke

Tip na umístění: 11. místo.

FC Augsburg

Schválně, najdete klub, který si ještě lépe užívá svou průměrnost. Jistě, Augsburg už se jednou vydrápal na páté místo, dlouhodobě ale může sahat maximálně po středu tabulky, reálně spíš někam těsně nad zónu sestupu. Přesně to se Fuggerstädter poslední dobou daří dokonale. Od sestupu nejsou nikdy daleko, avšak že by měli rovnou spadnout? Co vás nemá.

Opakování skvostného prožitku ze sezony 2014/15 nelze zařadit pouhou instalací Markuse Weinzierla zpět na trenérskou pozici. Zesílení středu pole vyvolává dojem, že vedle trenéra-ikony se sportovní ředitel Stefan Reuter snaží vyvolat ducha oddaného (a pro protihráče vždy pěkně nepřijemného) Daniela Baiera. Tím se FCA skutečně vrací k osvědčenému a tolik úspěšnému receptu.

Pro pozorovatele zvenčí to ovšem bohužel znamená, že Augsburg zůstává stejně konzervativní ve svém 4-4-2. Opět se přísaje někam do dolní poloviny pelotonu a jako trilobit zde zkamení až do finálního hvizdu. Už jen proto, že Weinzierla k opatrnosti bude minimálně na startu ročníku nutit početná marodka. To se potom nelze divit, že místo věčně zraněného Alfreda Finnbogasona hledáte oporu v Rafału Gikiewiczovi či Jeffreyem Gouweleuwovi.

Příchody

Dědici Baiera se mají stát z Gentu přichozí Niklas Dorsch, případně Arne Maier z Herthy. Poměrně dost se očekává především od Dorsche, jenž prošel mládeží Bayernu a v červnu se i s Maierem stal jedním z tahounů německé jednadvacítky při cestě za evropským zlatem. Do obrany se již letos může tlačit naděje Frederik Winther, další mladík Lasse Günther dorazil z Bayernu. Druhému jmenovanému budou vedle Finnbogasona s Florianem Niederlechnerem dělat konkurenci v útoku také Sergio Córdova, jemuž skončilo hostování v Bielefeldu, a Maurice Malone, který se pro změnu vrátil z Wiesbadenu. Tomáš Koubek trávil většinu času na lavičce už v minulé sezoně, teď to nebude o moc lepší, neboť řady Fuggerstädter rozšířil talentovaný gólman Daniel Klein z Hoffenheimu.

Odchody

Marco Richter už nebude dál střídát genialitu se splašeností v Augsburgu, nýbrž v Berlíně jako kompenzace za Maiera. Jen půlrok vydržel v FCA László Bénes, který bude po roce znovu usilovat o šanci v Mönchengladbachu. Rani Khedira na rozdíl od svého bratra ještě nepřibíl hřebík, pouze si bude kopačky nazouvat v Unionu Berlín. Obránce Kevin Danso hledá štěstí nově ve francouzském Racingu Lens, Wiesbaden získal namísto Maloneho středopolaře Joza Staniće, vedle něhož dál hostuje také Felix Götze — bratr slavnějšího Marca již druhým rokem kotví v Kaiserslauternu. Pro Kleina uvolnil místo Benjamin Leneis, který si v Magdeburgu snad zachytá víc. Stoper Marek Suchý po vypršení kontraktu dávno válčí v Mladé Boleslavi, útočník Lukas Petkov naopak hráčem Fuggerstädter zůstává, byť pro tento ročník odešel sbírat praxi do třetiligového Verlu. Kariéru v

tichostí ukončil Julian Schieber , který svého času kryl záda Robertu Lewandowskému v Dortmundu. Předpokládaná sestava: Gikiewicz — Framberger (Gummy), Gouweleew, Uduokhai (Winther), Iago — Hahn (Caligiuri), Morávek (Maier), Dorsch, Vargas — Finnbogason (Gregoritsch), Niederlechner

Tip na umístění: 13. místo.

1. **FSV** Mainz 05

Před rokem bylo v karnevalovém městě všechno špatně. Mizerná nálada vyvolaná konfliktem mezi hráči a realizačním týmem se táhla celý podzim a okolo Vánoc nebylo o druhém přímém sestupujícím vedle Schalke moc pochyb. Pak se ale Die Nullfünger vzhopily k nebyvalému comebacku a díky brilantní jarní jízdě se sestupovým vodám vyhnuly obloukem, přestože za první polovinu ročníku nasbíraly sedm (!) bodů. Kdyby se počítala jen jarní Rückrunde, hrál by Mainz teď na podzim Ligu mistrů. Nálada v **FSV** se samozřejmě zvedla a dnes už by další hloupé potyčky neměly hrozit. Bo Svensson se totiž zdá být pro Mohuč tím nejlepším kormidelníkem. Jako hráč strávil v Porýní-Falci sedm let, následně se trenérskému řemeslu učil ve filiálce salcburské továrny na talenty Lieferingu. Svým návratem přinesl do Mohuče mnoho moderny, na kterou konkurence jen zírala z otevřenou pusou. Po půlroce už zřejmě bude obezřetnější, můžeme však počítat s tím, že se Svensson v Rakousku naučil používat též plán B.

Mohuč se na jaře zatříasla v základech, odvážné kroky ale vyšly na jedničku. Vedle Svenssona se do klubu vrátili rovněž vedoucí sportovního úseku Martin Schmidt a Christian Heidele. Ti se nezdrali okamžitě prodat nejlepšího střelce mužstva Jean-Philippa Matetu, podobně bez emocí neusilovali o podpis nové smlouvy s nejlepším kanonýrem bundesligové historie **FSV** Robinem Quaisonem. Muži ve vedení však zřejmě vědí, co dělají. Donedávna (vlastně ještě letos v lednu) platily "05ky" za značně nehomogenní soubor, v němž různé kulturní proudy netvoří jednotný díl. Teď Schmidt s Heidelem postupují při skládání mužstva mnohem uvážlivěji, přičemž nadále berou vážně zkušené harcovníky Stefana Bella, Daniela Brosinského a Adáma Szalae.

Příchody

Jako ryba ve vodě se tak v pětiobráncovém systému musí cítit Silvan Widmer s Andersonem Lucoquim . Nové brusiče lajny doplňuje další krajní bek Jonathan Meier , konkurenci v obraně dále zvyšují Aarón Martín Caricol , který se v uplynulé sezoně rozehrál ve Vigu, a David Nemeth , jenž se hlásí zpět po roční zkušenosti v Grazu. Čerstvý olympionik Anton Stach dorazil z Fürthu, po třech vyvedených letech v druholigovém Kielu se víc na jih přesunul ofenzivně laděný záložník Lee Jae-Sung . Svenssona pak jistě potěšilo, že po prodloužení hostování z Frankfurtu zůstává v kádru Dominik Kohr, který se velkou měrou podílel na jarní pohodové záchraně.

Odhody

Zpět do Hesenska naopak musel Danny da Costa , povolávací rozkaz z Cardiffu zase obdržel Robert Glatzel , vedle něhož se z útočné řady Mainzu pakovali též Ji Dong-Won (Soul), Issah Abass (hostování v Rijece), Suliman Mustapha (hostování v Admiře Wacker) a již zmíněný Robin Quaison (Al Ettifaq). Po letech věrné služby v Porýní-Falci se do milovaného Schalke vrátil Danny Latza , v záloze **FSV** už se vícero neobjeví ani Pierre Kunde (Olympiakos) s Levinem Öztunalim (Union Berlín) a Erkanem Eyibilem (Antalyaspor). Pro Lucoquiho či Meiera uvolnil místo Philipp Mwene , jenž přesídlil do PSV Eindhoven, v belgickém Sint-Truidense hostuje další zadák Dimitri Lavalée , stoper Ahmet Gürleyen pak pokračuje ve Wiesbadenu. O pozici brankáře číslo jedna se porvou jen Robin Zentner s Finnem Dahmenem, Florian Müller totiž po úspěšném hostování ve Freiburgu přestoupil do Stuttgartu.

Předpokládaná sestava: Zentner (Dahmen) — Widmer, St. Juste, Bell, Niakhaté, Lucoqui (Meier) — Barreiro, Kohr, Boëtius — Onisiwo (Burkardt), Szalai

Tip na umístění: 9. místo.

TSG Hoffenheim

Pokud bychom měli vybrat koronavirem nejpostiženější klub uplynulého ročníku, ukázali bychom asi právě do regionu Kraichgau. Na začátku trenérské štače asi úplně nechcete, aby vám kvůli nemoci vypadlo z plánů hned 11 hráčů, navíc v době, kdy kromě domácí soutěže zápolíte též v Evropské lize. Sebastiana Hoeneße ale osud vrhnul do rozbourěného moře. A tak synovec slavného strýce musel plavat. Dělal, co mohl, opětovnému postupu do pohárové Evropy se však nepřiblížil.

Hoffenheim zkrátka zažil sezonu plnou paradoxů. Ještě v plné síle přehrál ve druhém kole po úžasném týmovém výkonu Bayern, aby zkraye nového kalendářního roku ukončil zdánlivě nekonečné čekání Schalke na tři body, čímž Königsblauen uchránil od vyrovnání trapného rekordu Tasmanie Berlín. Jedna jistota nicméně zůstala — sice jej opět limitovalo zranění, i tak ale Andrej Kramarić opět páčil ostrými. Klobouk dolů před 20 zásahy Chorvata.

Všechno zlé z loňska je každopádně k něčemu dobré. Kraichgauer získali vůči zákeřnému viru imunitu, po vážném zranění se do středu obrany vrací Ermin Bičakčić. Spolu se "sinshemským Kantém" Diadiém Samassékouem, nezbytným faktorem při postupu Rakušanů do osmišifále Eura Florianem Grillitschem a jeho stále sebevědomějším krajanem Christophem Baumgartnerem se fotbalová hračka Dietmara Hoppa klidně může po čtyřech letech vrátit do Ligy mistrů. Hod vidlí do smělého plánu hrozí snad jen pokud se během týdnů zbývajících do přestupového deadlinu někdo rozhodne koupit Kramariće či Grillitsche, jimž za rok vyprší smlouva. Pokud ale kádr zůstane pohromadě, může Hoeneß se svými svěřenci podniknout smělý výpad.

Příchody

Solidně poskládaný kádr nabobtnal zejména návraty hráčů z hostování, jediné dvě koupě představují protiváha Pavla Kadeřábka na levou stranu David Raum , jenž exceloval při postupové jízdě Fürthu, a mladý záložník z Bayernu Angelo Stiller . Do klubu svého srdce se vrátil Sebastian Rudy, který v Hoffenheimu hostoval ze Schalke již na jaře, nyní Kraichgauer svého syna definitivně odkoupili. Jacob Bruun Larsen se pořádně nechytíl ani v Anderlechtu, momentálně se někdejší křídelník Dortmundu zase snaží přesvědčit TSG o svých kvalitách. Na svou šanci číhají také dva náctiletí Francouzi: zadák Hubert Mbuyi-Muamba z Paris Saint-Germain a záložník Mathieu Kambala z FC Metz.

Odhody

Do Mnichova se po roční zkušenosti vrací obránce Chris Richards , univerzál na levou stranu Ryan Sessegnon se zase hlásí zpět v Tottenhamu. Namísto Rauma získal Fürth zadáka Justina Hoogmu , druhý novic v Bundeslize Bochum pro změnu urval levého beka Kostase Stafylidise , třetím hostujícím do party je izraelský středopolař Ilay Elmekies (Admira Wacker). Do Augsburgu přestoupil nevyužívaný brankář Daniel Klein

Předpokládaná sestava: Baumann — Kadeřábek (Bogarde), Posch (Bičakčić), Vogt (Akpoguma), Raum — Samassékou (Rudy), Grillitsch (Geiger) — Rutter (Skov), Kramarić, Baumgartner — Bebou (Dabbur)

Tip na umístění: 5. místo.

SC Freiburg

Dvěma sezonami strávenými v teple středu tabulky Freiburg snad definitivně potvrdil, že záchranářské starosti jej vícero nehodlají zajímat. A zdá se, že konečně přesvědčil také prediktory, kteří Breisgauer doposud tvrdohlavě cpali někam dolů, přestože za posledních 12 let spadli do propasti pouze jednou. Přitom který jiný z klubů druhého sledu (což není myšleno

nikterak pejorativně) je lepší esenci stability?

Skromnost a umírněnost jsou v podhůří Černého lesa nejen vysoce ceněnými ctnostmi, ale též osvědčenými taháky. Chcete vidět na levé straně hřiště motorového Christiana Güntera? Máte ho mít. Toužíte po přímých kopech Jonathana Schmida? Dostane se vám jich. Bude Nils Petersen opět zabijáckým žolíkem? Ale ovšem. A co nějaká nálož mladíků, přijde? Jistě, hned šest plejerů, kteří pomohli béčku Freiburgu k postupu do třetí ligy, se účastnilo letní přípravy s A-týmem. SCF je prostě jako Rychlé šípy — znáte je nazpaměť — ale stejně si ten komiks dáte znovu. Ani Christian Streich jako Mirek Dušín začínající na lavičce Freiburgu desátou kompletní sezonu neomrzí. Baví u postranní čáry i v presscentru svým jihoněmeckým dialektem — a to ani nemusí hulákat jak kdejaký kraválista z Jablonce.

Za pořádný otřes v Bádensku-Württembersku tak lze označit "jen" stěhování z vysloužilého Dreisamstadionu, na kterém však dál budou působit B-mužstvo i ženy. Bundesligový kádr pak na starém stadionu odehraje ještě tři klány, než se v půlce října odstěhuje do čtvrti Mooswald, kde ještě musí vyřešit spory s obyvateli, kteří nejsou příliš nakloněni myšlence večerních zápasů. Ty přitom mohou brzy přijít. Stačí, aby se Nicolas Höfler s Baptistem Santamariou znovu skvěle doplňovali ve středu pole, Vincenzo Grifo s Rolandem Sallaiem hrozili z křidel a Ermedin Demirović v sobě probudil instinkt zabijáka. Pak se Mooswaldem klidně může linout znělka Evropské ligy.

Příchody

S bezednou zásobárnou talentů opravdu není třeba vyhazovat peníze do luftu. Freiburg tak pod svá křídla vzal jen navrátilce z hostování. Nico Schlotterbeck se rok po svém starším bratru Kevenovi rovněž podíval do Unionu Berlín, teď už se ale sourozenci konečně potkávají v jednom mužstvu. Zpět do SCF se z Braunschweigu vrátil záložník Patrick Kammerbauer ... no a zde výčet posíl končí.

Odchody

Florian Müller se mezi třemi tyčemi až nečekaně chytil, po zdravotních patáliích už by si ale šanci konečně zasloužil také Mark Flekken. Zatímco Müller zamířil do Stuttgartu, albánský středopolař Amir Abrashi zůstává ve Švýcarsku, jen se z Basileje přesunul k curyšským Grasshoppers. Na rok v Německu nebude moc v dobrém vzpomínat Guus Til, jenž je zpět ve Spartaku Moskva. Kwon Chang-hoon musí doma v Jižní Koreji absolvovat vojenskou službu, ve Fürthu hostuje Luca Itter, v nižších soutěžích pak Lino Tempelman (Norimberk), Brandon Borrello (Drážďany), Chima Okoroji (Sandhausen), Marvin Pieringer (Schalke), Carlo Boukhalfa (Řezno) a Niclas Thiede (Verl).

Předpokládaná sestava: Flekken — Lienhart, Gulde, N. Schlotterbeck (K. Schlotterbeck) — Schmid, Santamaria, Höfler, Günter — Sallai, Demirović (Höler), Grifo

Tip na umístění: 8. místo.

VfB Stuttgart

V městě Mercedesu mají útočný fotbal v krvi, i tak hra "Švábů" v uplynulém ročníku předčila veškerá očekávání. Neokoukané tváře vtrhly v dresu nováčka do Bundesligy jako uragán a neštily se zesměšnit kdejaké jméno — Lucien Favre letěl z Dortmundu právě po výprasku od VfB. Borna Sosa kroutil do vápna jeden rohlik za druhým, Wataru Endo si podmanil střed hřiště, nějaký duch jménem Silas Wamangituka šikanoval soupeře průniky po stranách a zprvu nenápadný Saša Kalajdžić se fantasticky rozstřílel. Sportovní úsek vedený Svenem Mislinatem a Thomasem Hitzlspergerem si mohl mnout ruce, vesele si jistě pobrukoval také americký trenérský objev Pellegrino Matarazzo.

Teď Stuttgart vstupuje do druhého ročníku na nejvyšší úrovni v řadě, což musí automaticky spustit varovný alarm. Naposledy "Švábi" strávili v Bundeslize právě dva roky, než se pod nimi otevřel pekelný poklop. Sezonu 2017/18 dokonce zakončili na sedmé pozici, přesto se o rok později pakovali do druhé ligy. Taky už máte o VfB strach?

Při letmém pohledu na soupisku se není moc čeho bát. Z opor odešla jen gólmanská jednička, za kterou ovšem Schwaben rychle našli solidní náhradu. Problém ale spočívá v rozsáhlé marodce, kvůli které hrozí Matarazzovi a spol. velké potíže hned na startu ročníku. Zranění (a disciplinární trest) trápí též bundesligový objev roku Waman... ehm, Silase Katompu Mvumpu, fit není ani Kalajdžić či stoper Waldemar Anton. Omílaná fráze o tom, že druhá sezona je pro nováčka kritickou, se na Stuttgart zřejmě hodí. Zase.

Příchody

Avizovanou brankářskou jedničkou se stal Florian Müller, který ve Freiburgu snad konečně naplno přesvědčil o svých kvalitách. Po vydařené sezoně v Paderbornu se do Švábska přesunul útočník Chris Führich, další forvard Alou Kuol dorazil z Austrálie. V defenzivě se hodlá uchytit Hiroki Ito. Nadějí do středu pole se má stát z Fenerbahçe příchodí Ömer Beyaz, hostování v Sandhausenu skončilo dalším záložníkoví Nikolasi Narteymu. Ve Stuttgartu naopak minimálně ještě jeden rok zůstává stoper Arsenalu Konstantinos Mavropanos, Naouirou Ahamada pak do Německa přesídlil natrvalo, VfB jej totiž vykoupilo z Juventusu. Odchody

Slušný obnos získali "Švábi" za Gregora Kobela s Nicolásem Gonzálezem — po prodeji nového gólmana Dortmundu a útočníka Fiorentiny přistálo v kase Stuttgartu 40 milionů eur. Po konci smlouvy se s klubem rozloučil veterán Gonzalo Castro, obránce Marcin Kamiński nově obléká dres Schalke, další zadák Luca Mack se stal akvizicí Újpesti, zkušený brankář Jens Grahl je zase od léta dvojkou Frankfurtu. Po hostováních se rozletěli zadáci Pablo Maffeo (Mallorca), Antonis Aidonis (Drážďany) a Maxime Awoudja (Swarovski Tirol).

Předpokládaná sestava: Müller — Mavropanos, Anton (Karazor), Kempf — Massimo, Endo, Klement (Didavi), Sosa — Klimowicz (Förster), Katompa Mvumpa (Coulibaly) — Kalajdžić

Tip na umístění: 12. místo.

Fredi Bobic má Herthu konečně pozvednout (© herthabsc.com)

Dlouhý start pražského jara

TISK, Datum: 12.08.2021, Zdroj: Madýsvět, Strana: 30, Autor: Michal Stehlík a Martin Groman, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.08.2021 01:50, Rubrika: Přepište dějiny, AVE: 325 681,63 Kč, Země: Česko

V srpnu připomínám na pražské jaro 1968 a jeho tragickou dohru neujdeme. Rok co rok je tu s námi pohádka o hodném Sašovi, který zkusil zlý komunismus reformovat. Jenže mu to Leonid a jeho parta rozdupali. Jako obvykle to bylo složitější a ani to ten Saša vlastně nezačal.

Pražské jaro roku 1968 nezačalo v lednu odvoláním Antonína Novotného z postu prvního tajemníka KSČ, jak se často píše. Začalo mnohem dřív a nelze vlastně přesně říct, kdy a kde. Možná už na XX. sjezdu KSSS v roce 1956, když Nikita Chruščov poprvé kritizoval kult Stalina a začal tak proces tání.

Možná to u nás začalo ve chvíli, kdy si Chruščovův pražský protějšek Novotný uvědomil, že se starými soudruhy už neuřídí stát, který ekonomicky stagnuje a společensky se probouzí. Vyhlásí novou socialistickou ústavu a pětiletku s ambiciózními plány, ale neproduktivní centrálně řízená ekonomika se ne a ne rozjet. Už tou dobou působí v aparátu ÚV KSČ expertní týmy, které z toho hledají cestu.

Ekonomickou reformu plánuje Ota Šik, Radovan Richta řeší lepší využití poznatků vědy a Zdeněk Mlynář se svým týmem se zaobírá reformou právní a dokonce politickou. Když se v první polovině šedesátých let rozjede Šikova ekonomická reforma, je hned jasné, že to beže změn v politice nepůjde. To už je ale na Novotného příliš a dupne na brzdu.

Třináctý sjezd KSČ v roce 1966 vyhlásí, že vedle důrazu na dělnickou třídu se teď strana zaměří i na rozvoj vědy a odbornosti, což probudí už tak nespokojenou inteligenci. Ota Šik jako poslední řečník na tomto sjezdu zkritizuje před zaskočeným Novotným a opařeným Brežněvem brzdění ekonomické reformy a vyzve k politické demokratizaci. Potlesk delegátů nebere konce.

O rok později už jede kritika naplno. František Kriegel v únoru 1967 na plénu ÚV KSČ kritizuje stranu za to, že není zajímavá pro mladé lidi, nedává jim perspektivu. V červnu 1967 se na svém sjezdu ozvou spisovatelé, nechtějí cenzuru a omezování tvůrčí svobody. Tři nejodbojnější — Vaculík, Liehm a Kundera — jsou vyhozeni z partaje, Pavel Kohout dostane důtku. Strana spisovatelům odebere Literární noviny. Za kritiku represe.

V srpnu 1967 se Novotný vydá na oslavy výročí Slovenského národního povstání na své neoblíbené Slovensko a neomaleným chováním vyvolá skandál. Šéf zdejších komunistů Dubček se od něj zjevně distancuje. Když se pak v říjnu sejde plénum ÚV KSČ, opozice proti Novotnému má v tomto více než stočlenném orgánu už návrh.

Spojili se v ní lidé, kteří před tím, ale ani potom, neměli moc společného. Reformisté napojení na inteligenci, staří straničtí kozáci jako Kriegel a Smrkovský věřící v možnost renesance KSČ, a také Slováci nespokojení s pražským vedením.

Pod Hradem tou dobou demonstrují studenti ze Strahovských kolejí, kde jim zase vypli proud.

Volají: Chceme světlo. Moc si to vyloží jako provokaci a studenty zmasakruje. Novotný plénum přeruší, odletí na oslavy VŘSR do Moskvy a následně pozve Brežněva do Prahy, aby ho podepřel. On ale jen utrousí „eto vaše dělo“ (jak myslíte) a separátně se sejde s několika vedoucími funkcionáři — Novotného pravá ruka Jiří Hendrych mu nabídne, že by to po Tondovi rád vzal, Dubček slíbí, že všechno uklidní. Ale to už nejde. Pokračování říjnového pléna v prosinci sice ještě zablokuje Novotného podporovatelka, poslankyně Kleňhová-Besserová s tím, že soudružky nemají čas na schůzování, musí chystat Vánoce. V lednu už je ale vymalováno.

Novotný, ač nerad, vyslyší volání po rozdělení svých funkcí, skládá post prvního tajemníka strany a zůstává prezidentem. Kdo ale za něj?

Nikomu se do zjevně nevděčného úkolu reformovat stranu a stát nechce, i když po nejvyšší funkci baží hned několik adeptů. Nakonec se vyblokuje tak dokonale, že jako kompromis z toho vzejde Alexander Dubček. Je Slovák, vyrostl v Sovětském svazu, co by kdo mohl namítat.

Jenže je jasné, že výměna na jednom místě nebude stačit. Je třeba mít program. Akční. Ale o tom zase příště.

***

Prof. PhDr. Michal Stehlík, Ph. D., a PhDr. Martin Groman, Ph. D.

Prof. Stehlík je historikem českých dějin, náměstkem generálního ředitele Národního muzea a emeritním děkanem Filozofické fakulty UK v Praze, kde rovněž působí. Dr. Groman je historikem médií a předsedou Společnosti Ferdinanda Peroutky, přednáší na **Fakultě sociálních věd UK**. Společně připravují podcast Přepište dějiny, na který navazuje i stejnojmenná rubrika v Mladém světě.

Další témata najdete v podcastu Michala Stehlíka a Martina Gromana Přepište dějiny. www.prepistedejiny.cz

Foto autor: Foto: Archiv respondentů

Foto popis: Antonín Novotný a Leonid Brežněv. Novotný u něj nezískal takovou podporu, jakou míval u Chruščova.

Foto popis: Symbolem nástupu změn se tak trochu kompromisem stal Alexander Dubček.

Foto popis: Konec šedesátých let probudil také spisovatele a inteligenci, zde Ludvík Vaculík, Milan Kundera a Ivan Klíma.

Snaha vyjednat v Afghánistánu společný postup přišla pozdě, myslí si novinářka Engelová [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 12.08.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Autor: Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.08.2021 13:10, RU / měsíc: 1 171 029, RU / den: 88 206, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,98

V Afghánistánu, který postupně opouštějí americké jednotky i vojska NATO, obsazuje islamistické hnutí Tálibán jednu provincii za druhou. Podle zpravodajců by mohl do tří měsíců padnout i Kábul. Tak rychlý postup nečekali ani místní, tvrdí novinářka ze serveru Hlídacipes.org Tereza Engelová. Připomíná, že jen za poslední týden obsadil Tálibán devět hlavních měst provincií.

Afghánci se podle Engelové domnívají, že za enormně rychlým postupem by mohla stát tajná dohoda. „Protože není možné, že by vláda a místní milice, které patří bývalým polním velitelům, nechaly města takhle napospas,“ vysvětluje.

Sama má ale za to, že důvod by mohl být prozaičtější. Tálibán si jen chytré vybral provincie, o nichž vláda mylně předpokládala, že je budou polní velitelé se svými milicemi bránit. „Ti to ale neudělali – ať už z nedostatku mužů, nebo motivace.“

Přestože se nyní prezident narychlo schází s polními veliteli, je na jednání o společném postupu příliš pozdě, myslí si novinářka. Upozorňuje, že islamistické hnutí má velmi dobře propracovanou strukturu obsazování měst. „Pro každou provincii už má určené dva guvernéry – jednoho civilního a jednoho vojenského.“

Nejdřív šli do věznic

Podle svědectví místních obyvatel členové hnutí Tálibán při obsazování měst nejprve zamířili do věznic, odkud vypustili vězně. „Obsadili policejní stanice, vojenské velení a vyvěsili nad městem vlajku,“ vyjmenovává Engelová s tím, že civilisty ale zatím „nechali na pokoji“.

Pokud radikální hnutí časem přitvrdí, bude to mít výrazný dopad především na ženy, obává se. „Když jsem byla v Afghánistánu před třemi lety, ženy si tam rozjely své malé byznysy a byly v tom velmi úspěšné. Takové věci se myslím nedají jen tak zapomenout.“

Politický geograf z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a Metropolitní univerzity Praha Michael Romancov si netroufá předvídat, zda situace povede k úspěšnému převzetí moci, nebo k další občanské válce.

Uznává, že tak rychlý postup nikdo nečekal. „Je ale otázka, nakolik to bylo reálné a nakolik se jednalo o zbožné přání. Nebo dokonce o způsob, jak ospravedlnit stažení vojáků ze země,“ říká s odkazem na odsun amerických jednotek, který zahájil prezident Donald Trump a ve kterém Joe Biden pokračuje.

„Domnívám se, že vládní struktura si nikdy nedokázala získat příslušnou loajalitu složek afghánského obyvatelstva. Navzdory tomu, že to z našeho pohledu vypadá, že se jedná o podobně strukturované státy jako třeba v Evropě. Ve skutečnosti jde o kmenově-klanové společenství, kde loajalita směřuje k úplně něčemu jinému, než jsme zvyklí,“ vysvětluje geograf.

Příležitost i hrozba pro Rusko a Čínu

Zmiňované stahování amerických vojenských jednotek ze země sice otevírá prostor pro rozšiřování vlivu země, jako je Rusko nebo Čína, Romancov ale upozorňuje, že tato příležitost v sobě skrývá i hrozbu.

Z bezpečnostních důvodů přítomnost Američanů oběma zmíněným státům do značné míry vyhovovala. „Rusové to sice neříkali nahlas, ale přítomnost amerických vojáků v Afghánistánu pro ně byla výhodná,“ konstatuje.

Host Speciálu připouští, že proměňující se situace bude vyžadovat výraznější reakce zainteresovaných zemí. Výhodou pro Američany je, že o horkou blízkovýchodní plotnu se může spálit zase někdo jiný, glosuje.

A na závěr dodává, že na ose Moskva-Peking by to i vlivem nových skutečností na Blízkém východě mohlo začít skřípat. „Což by z hlediska rozložení sil ve světě pro Spojené státy a Západ nebylo vůbec špatné.“

Poslechněte si celý audiozáznam Speciálu Šárky Fenykové.

Martin Laryš [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 12.08.2021, Zdroj: iir.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.08.2021 13:25, RU / den: 25 000, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,28

Martin Laryš působí jako juniorní výzkumný pracovník Centra globální politické ekonomie. Vystudoval politologii na Masarykově univerzitě v Brně a momentálně dokončuje doktorské studium mezinárodních vztahů na **Fakultě sociálních věd Karlovy univerzity**. Předmětem jeho odborného zájmu je energetická politika a politické násilí v post-sovětském prostoru se zaměřením na ozbrojené konflikty, organizovaný zločin, extremismus a terorismus.

Taliban obsazuje v Afghánistánu jednu provincii za druhou

RÁDIO, Datum: 12.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.08.2021 15:23, Poslechovost pořadu: 28 488, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 403 845,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,32

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Islamistické hnutí Taliban obsazuje v Afghánistánu jednu provincii za druhou. Podle analýzy amerických zpravodajských služeb by mohlo hlavní město Kábul izolovat do 30 dnů a do tří měsíců jej dobýt. Jak si lze vysvětlit takovou převahu hnutí, když afghánská vláda se může opírat o speciální síly vycvičené a vyzbrojené Američany, které by měly mít i početní převahu? A co čeká města a obyvatele, kteří se dostanou pod správu hnutí Taliban? Jak se s odchodem amerických vojsk mění rozložení sil v celém regionu? Nejen o tom budeme mluvit v následující půlhodině, kterou vás provede Šárka Fenyková. Islamistické hnutí Taliban by mohlo ovládnout celý Afghánistán. Taková je prognóza amerických tajných služeb, kterou nedávno zveřejnila agentura Reuters s odvoláním na své zdroje v americké administrativě. Americká armáda a jednotky spojenců z NATO zemí v posledních několika měsících postupně opouštějí. Taliban ale postupně uvolněné území dobývá z rukou tamní vlády. Další informace pro nás má Jakub Lucký ze zahraniční redakce. Dobrý den.

Jakub LUCKÝ, redaktor

Dobré ráno.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Jakube, jak to tedy v Afghánistánu vypadá teď?

Jakub LUCKÝ, redaktor

Situace v těch odlehlejších regionech je trochu složitá, občas není snadné říct, kdo region ovládá, případně se tam aktuálně bojuje, takže o to je to ještě složitější. Britská BBC přináší na základě svých zdrojů mapu, je zřejmé, že zejména od západní a severní hranice Taliban území obsazuje. Ta čísla se liší. BBC řadu území označuje za nejistá, někde se ale objevují čísla, že i 65 % území už Taliban tedy ovládá. Obecně platí, že velká města zatím stále má ve svých rukou afghánská vláda a armáda, ale už ne všechno, třeba Kundúz už Taliban obsadil a další město Herát je momentálně obklopené územím Talibanu.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Zopakujme, prosím, tu prognózu. Nakolik se dá očekávat, že Taliban nakonec ovládne veškeré území?

Jakub LUCKÝ, redaktor

Podle té prognózy do 30 dnů ovládne Taliban v podstatě vše kromě Kábulu a do 90 dnů pak i hlavní město. Podle zdrojů agentury Reuters to ale ještě nemusí nutně být definitivní. Je stále možné, že vládní jednotky situaci nějakým způsobem otočí, pokud zejména začnou klást aktivněji a efektivněji odpor.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Připomeňme, co je vlastně Taliban zač?

Jakub LUCKÝ, redaktor

Taliban znamená pašunští studenti. Bylo to islamistické hnutí, které vzniklo na začátku devadesátých let jako reakce na stažení sovětských vojsk. Mělo za cíl bojovat proti korupci a obnovit nějakou bezpečnost. Zároveň ale Taliban prosazuje radikální islám, to s tím se pojí třeba zákaz televize, kin, muži si musejí nechat narůst plnovous, že nemusí nosit burky. No a v roce 1996, tedy jenom za několik let, Taliban ovládl v podstatě celý Afghánistán a začal spolupracovat s teroristickou organizací al-Káida, která je zodpovědná za útok z 11. září, a proto ostatně Spojené státy ještě v roce 2011 vedly i v invazi do Afghánistánu a vlastně talibanskou vládu svrhli.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Proč se vlastně Spojené státy a NATO z regionu teď stahují?

Jakub LUCKÝ, redaktor

Spojené státy tehdy v tom roce 2001 zemí poměrně rychle dobyly a ustavily tam demokratickou vládu. Tu Taliban vnímá jako loutkovou a řada obyvatel ji vnímá jako zkorumpovanou. Tamní vláda od té doby s Talibanem bojuje o území, o nadvládu zejména v těch odlehlejších provinciích. Spojené státy tam zůstávaly právě proto, aby se Taliban nevrátil a stala se z toho poté nejdelší válka v historii USA dvacetiletá s žádným velkým posunem, přitom v Afghánistánu zemřelo přes 3,5 tisíce vojáků NATO a 20 000 dalších bylo zraněno. Loni administrativa Donalda Trumpa se dohodla s islamistickým hnutím Taliban, slíbil, že nedovolí návrat teroristů, kteří budou cílit buď na Spojené státy nebo na spojence a USA, respektive americká armáda se za to z regionu stáhne. Otázka je, zda, otázka je, zda Taliban tu svou část dohody splní, někteří odborníci jsou k tomu skeptičtí, zda jde skutečně Taliban a al-Káidu oddělit.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

No a vzhledem k tomu současnému vývoji, tak jak jsme ho tady nastínil, je tu nějaká možnost, že Spojené státy nakonec své jednotky ponechají?

Jakub LUCKÝ, redaktor

Úplně zatím se to tak nezdá, to stahování běží skoro rychleji, než by se dalo očekávat. Americký prezident Joe Biden prohlásil, že afghánská armáda dostala výzbroj i trénink. Šéf Bílého domu dokonce nedávno vyzval afghánské politické špičky, že oni musejí za svoji zemi bojovat, možná tím poukazoval i na problém afghánské armády, tedy to, že afghánští vojáci prchají pryč ze země třeba do Tádžikistánu, možná také proto, že Taliban zajatce podle některých informací dokonce popravuje, tedy ty, kteří bojují v armádě. Nezdá se tedy, že by si Biden svoje kroky rozmyšlel, na druhou stranu Barack Obama, když nastupoval do své funkce, tak také mluvil o tom, že chce jednotky stáhnout a nakonec naopak počet jednotek zase navýšil kvůli zhoršující se situaci.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

No a na tu zhoršující se situaci v Afghánistánu se připravují i některé evropské země jak?

Jakub LUCKÝ, redaktor

Zmíním třeba Dánsko, to včera večer, respektive dánské politici se včera večer dohodli na evakuaci překladatelů nebo spolupracovníků afghánského původu, kteří spolupracují s ambasádou nebo s dánskými jednotkami, které se zapojovaly do těch bojů. Vláda tak do země přiveze asi 200 lidí, jsou to tedy ti překladatelé nebo spolupracovníci a jejich nejbližší rodina. Kvůli

zhoršení situace pozastavily některé evropské země deportace afghánských žadatelů o azyl. Třeba Německo nebo Nizozemsko. Některé z nich přitom ještě nedávno vyzývali Evropskou unii, aby se v nich pokračovalo. No a před situací v Afghánistánu varuje i Řecko. Ministr pro migraci Notis Mitarachi varoval, že Evropská unie není připravená na další migrační krizi.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Tolik úvodní informace od Jakuba Luckého ze zahraniční redakce, díky za to, na slyšenou.

Jakub LUCKÝ, redaktor

Na slyšenou.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

A o situaci civilního obyvatelstva teď budeme mluvit s novinářkou ze serveru HlídacíPes.org Terezou Engellovou. Dobrý den.

Tereza ENGELOVÁ, novinářka ze serveru Hlídacípes.org

Dobré ráno.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Jak jsme slyšeli, do rukou Talibanu padá jedna provincie za druhou, přitom podle amerického prezidenta Joea Bidena mají Afghánci a jejich speciální síly vše co potřebují, už to tady taky zaznělo, vybavení i výcvik. Vy jste se spojila s lidmi přímo v Afghánistánu, jak si to vysvětlují oni?

Tereza ENGELOVÁ, novinářka ze serveru Hlídacípes.org

No, oni jsou také dost překvapeni tou rychlostí, s kterou Taliban postupuje. To si myslím, že mají shodné s analytiky tady v Evropě, kteří nečekali, že to bude skutečně postupovat takovou rychlostí, protože nevím, jestli kolega to zmiňoval, ale vlastně je to v podstatě vývoj posledního týdne, kdy padlo devět hlavních měst, dvě na jihu, ale sedm na severu a ti místní lidé říkali, no to snad musí být nějaká tajná dohoda ještě z Dauhá, protože není možné, že by vlastně vláda a i místní milice, které patří těm bývalým polním velitelům, nechali ty města takhle napospas, protože když bojovali, například v Kundúzu se bojovalo 2-3 dny, tak ale bojovali velmi krátce a víceméně zanechali třeba velení sboru v Kundúzu plně střeliva, vojenských aut a vybavení. Nicméně možná ten důvod bude prozaičtější. Taliban poměrně chytře zaútočil na ty severní provincie, které vláda si myslela, že si budou bránit právě ti polní velitelé se svými milicemi a ti to neudělali, ať už z důvodu toho, že nemají dostatek mužů nebo nemají dostatek motivace a došlo k situaci, kdy vlastně teď velmi narychlo se schází prezident s těmi polními veliteli, včera se sešli v Mazár-e Šarifu a jednají o tom, jak teď společně postupovat proti Talibanu, který ale už mezitím, jak říkám, obsadil sedm hlavních měst, má pod kontrolou, například hlavní silnice, které vedou k Mazár-e Šarifu. Takže je to trošku pozdě, řekla bych, a to si myslím, že bude ten hlavní problém.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Jaký osud vlastně čeká města, která obsadí Taliban?

Tereza ENGELOVÁ, novinářka ze serveru Hlídacípes.org

Tak záleží na tom, jakým způsobem je obsazuje, například v Kundúzu tam skutečně probíhaly nějaké boje, nakonec se ty místní ochranné sbory stáhly k letišti, to samé se vlastně pak stalo v Šibergánu, a tam samozřejmě nějaké následky bojů vidět v těch městech jsou. Ale pak byly oblasti a města, kde zkrátka Taliban, alespoň podle toho co mi říkali místní lidé, tak přijel do města, první kam šli, byly věznice, vypustili vězně, kteří ať už byli kriminálníci nebo právě patřili k Talibanu, obsadili policejní stanice, vojenské velení, vyvěsili nad městem vlajky, ale to víceméně bylo vše. Civilisty nechávali na pokoji, nedocházelo nebo nedochází ve většině případů ani k nějakému rabování majetku místních obyvatel, alespoň zatím, protože nekladou odpor. A Taliban má velmi dobře propracovanou strukturu právě v přejímání těch měst, má pro každou provincii už určené dva guvernéry, jednoho civilního, jednoho vojenského, ti se okamžitě ujmou vlastně správy nad městem a myslím si, že ten chytrý postup je v tom, že lidé chtějí hlavně nějakým způsobem žít a nechtějí se dostat do situace, kdyby se uvnitř měst bojovalo. Takže jsou v podstatě vlastně rádi, že to pro ně dopadá takovýmto způsobem, v uvozovkách.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Jsou už dopředu smíření, smíření i s tím, jak bude vypadat jejich život pod správou Talibanu?

Tereza ENGELOVÁ, novinářka ze serveru Hlídacípes.org

No, těžko se to dá takhle generalizovat. Určitě jsou lidé, kteří si ještě pamatují vládu Talibanu a tím pádem znají ta pravidla, která už tady přede mnou zmiňoval kolega. A asi jsou nějakým způsobem ochotní se jimi řídit, pokud právě jejich životy, pokud se jejich životy nedostanou do nebezpečí nebo jejich živnosti nebudou ohroženy. Pak ale samozřejmě především si myslím, že na ženy to bude mít zásadní dopady, jakkoliv Taliban zatím se zdá, že nezavírá dívčí školy, ty fungují i na vesnicích, které už má třeba pod kontrolou déle než ta hlavní města. Nicméně ženy nebudou moct chodit ven bez doprovodu mužských příbuzných atd. a uvidí se, zda-li ta pravidla, která teď Taliban vlastně nastoluje, nebudou postupem času přitvzovat. A já z vlastní zkušenosti vím, že když jsem byla v Afghánistánu před třemi lety, tak ženy tam skutečně jako najaly si, rozjely si třeba pomocí humanitárních organizací malé svoje byznysy a byly v tom velmi úspěšné a myslím si, že takové věci se nedají jen tak zapomenout, a pokud jim v tom Taliban bude bránit, tak je otázkou, jak, jak ti lidé budou spokojeni nebo nespokojeni. Myslím si, že to nemůže úplně být tak, jakože přejdou spokojeně na omezený život, minimálně ty ženy.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Dodává novinářka Tereza Engellová ze serveru HlídacíPes.org. Děkuji za rozhovor, na slyšenou.

Tereza ENGELOVÁ, novinářka ze serveru Hlídacípes.org

Hezký den.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

A na druhé lince už je politický geograf a publicista, který působí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a Metropolitní univerzitě Praha Michal Romancov. Dobrý den i vám.

Michael ROMANCOV, politický geograf, Fakulta sociálních věd Univerzita Karlova

Dobrý den.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Hrozí podle vás Afghánistánu nová občanská válka?

Michael ROMANCOV, politický geograf, Fakulta sociálních věd Univerzita Karlova

Netroufám si tohle to vůbec předvídat. Faktem je, že Taliban se zatím jeví být velice úspěšný v přebírání moci, a pokud to bude pokračovat dále, některé dnešní nové informace tomu nasvědčují, že se údajně další stovky ne-li tisíce vládních vojáků začaly vzdávat, tak tomu tak být nemusí.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Že bude Taliban po stažení amerických vojsk a jejich spojenců z NATO aktivní se asi čekalo, ale očekávalo se, že ten postup bude takhle rychlý?

Michael ROMANCOV, politický geograf, Fakulta sociálních věd Univerzita Karlova

Pokud mně je známo, tak ne. Nicméně otázkou je, nakolik ty odhady byly reálné a nakolik se jednalo spíš o zbožné přání nebo dokonce o vlastně způsob, jak odůvodnit nebo ospravedlnit stažení, stažení, ať už amerických nebo jiných vojáků ze země.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Vy jste říkal, že se podle nejnovějších zpráv další vojáci a vojska vlastně vzdá..., vojsko vzdává, proč, když mají výcvik, mají výzbroj, je jich víc?

Michael ROMANCOV, politický geograf, Fakulta sociálních věd Univerzita Karlova

Já, bohužel nejsem odborník na to, co se uvnitř Afghánistánu děje, ale domnívám se, že s největší pravděpodobností vlastně ta vládní struktura si nikdy nedokázala získat příslušnou loajalitu, ať už tedy ozbrojených či neozbrojených složek afghánského, afghánského obyvatelstva. Není žádné tajemství, že Afghánistán stejně jako řada dalších zemí, řekněme, mimo Evropu navzdory tomu, že z našeho pohledu to vypadá, že se jedná o vlastně podobně strukturované státy, na které jsme zvyklí z Evropy, tak ve skutečnosti to je kmenové nebo kmenově klanové vlastně společenství a tam ta loajalita těch lidí směřuje úplně k něčemu jinému, než jak jsme na to zvyklí my, a pokud se Taliban například byl schopen dohodnout s některými těmi tradičními autoritami, tak za ním je vlastně potom následují i ti další, a to může být asi jeden z faktorů, proč je Taliban tak úspěšný, jakým je.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Když se Američané a spojenecká vojska z NATO stáhnou, neotevře to větší prostor Rusku nebo Číně, které jsou v oblasti poměrně dost aktivní. Připomeňme, že nedávno skončilo vojenské cvičení ruských, tádžických a uzbeckých vojáků a Rusové se účastní teď i cvičení s Čínou?

Michael ROMANCOV, politický geograf, Fakulta sociálních věd Univerzita Karlova

Tak tohle je oblast, kde se cítím podstatně jaksí informovanější a samozřejmě, že je to věc, která musí každého logicky napadnout. Nicméně to otevření toho prostoru, ono to má příležitost, ale zároveň to v sobě také skrývá hrozbu, protože jak Číňanům tak Rusům vlastně přítomnost amerických, respektive západních vojáků v Afghánistánu vyhovoval právě z důvodů bezpečnostních. Posluchači pravděpodobně vědí, že například po celou dobu americké přítomnosti v Afghánistánu fungovala tzv. severní zásobovací trasa, která vedla přes území Ruska, respektive přes území dalších států někdejšího Sovětského svazu, kudy americká a spojenecká vojska v Afghánistánu byla bez větších problémů zásobována nehledě na všechny ty problémy, které mezi Ruskem a Západem byly. Rusové to sice neříkali příliš nahlas, ale prostě přítomnost Američanů v Afghánistánu pro ně byla výhodná. Teď tahle ta výhoda končí, od toho se mimo jiné také odvíjí to cvičení, o kterém jste se zmínila a pochopitelně i pro Číňany tzn., že ta situace se začne měnit a s největší pravděpodobností Čína, která vlastně se držela po celou tu dobu toho afghánského konfliktu v zásadě stranou, tak bude muset reagovat výrazně-výrazně víc. A to je zase na druhou stranu vlastně jakoby výhoda pro Američany, protože z prostoru, který oni stabilizovali, který pro ně byl finančně i reputačně nesmírně-nesmírně nákladný a ty výsledky nebyly velké, tak teď se tam opětně vlastně otevírá prostor pro to, aby se tam spálil někdo jiný.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

My mluvíme sice o Afghánistánu, ale nemůže ta situace paradoxně nahrát Rusku k většímu vlivu v bývalých státech Sovětského svazu, které s Afghánistánem sousedí v tom smyslu, jako že Rusko je zachráněno, když to řeknu, v uvozovkách?

Michael ROMANCOV, politický geograf, Fakulta sociálních věd Univerzita Karlova

Může, ale na druhou stranu to jsou zároveň země, ve kterých hospodářsky je nesmírně jaksí právě aktivní, aktivní Čína. A otázkou je, jestli z téhle té situace nemůže, ne asi velmi jaksí velmi rychle, ale v nějakém spíš střednědobém horizontu vlastně rezultovat první jaksí nějaké výrazné, řekněme, neshody v pohledu Moskvy a Pekingu na to, co se ve světě, ve světě děje. Šanghajská organizace pro spolupráci, což je vlastně mezinárodní organizace, která mimo jiné má, v uvozovkách, dohlížet na klidný vývoj v téhle té, v téhle té oblasti, tak to rozhodně není funkční nebo zcela funkční multilaterální organizace, čili na ose Moskva - Peking to může začít skřípat, což zase z hlediska, řekněme, sil nebo rozložení sil ve světě by právě třeba pro Američany nebo pro Západ vůbec nebylo špatné.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Michael Romancov, politický geograf a publicista z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a Metropolitní univerzity Praha byl naším hostem. Děkuji za to, na slyšenou.

Michael ROMANCOV, politický geograf, Fakulta sociálních věd Univerzita Karlova

Na slyšenou.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

A o Talibanu budeme na závěr podrobněji mluvit s bezpečnostním analytikem z Katedry politologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně Josefem Krausem. Dobrý den.

Josef KRAUS, bezpečnostní analytik, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Dobrý den.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Jak se liší to současné radikální islamistické hnutí Taliban od toho, které před 20 lety svrhli Američané po invazi, která byla odpovědí na jedenácté září roku 2001?

Josef KRAUS, bezpečnostní analytik, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Skutečně došlo přece jenom za těch 20 let k určitému posunu v rámci toho hnutí. To hnutí se víc decentralizovalo, to hnutí má mnohem více nejrůznějších názorových náboženských a vlastně i politických křídel a vlastně to hnutí také mnohem více v rámci té decentralizace spoléhá na jednotlivé polní velitele, kteří začínají postupně kontrolovat stále větší část toho afghánského území, a kteří v rámci té kontroly aplikují vlastní politiku a výklad islámského práva a vůbec správu toho území, aniž by docházelo k nějaké třeba harmonizaci s tím centrem, kterého se historicky jinak v případě Talibanu v tom Kábulu od roku, řekněme, 1996 do roku 2001 bylo.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Vzhledem k tomu, jaké má nebo spíš úplně nemá Taliban vedení nějaké centrální, lze věřit těm dohodám, které uzavřel s Američany, že tedy nebude útočit na ně ani na žádné spojence?

Josef KRAUS, bezpečnostní analytik, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Trošku se obávám, že úplně ne, a že tomu vlastně nevěřili od samého začátku ani Američané. Ono se ukazuje, že čas hraje ve prospěch Talibanu. Naopak jestli něco Američané neměli, tak to byl právě čas, protože politicky už začalo být pro ně neprůchodné nadále v Afghánistánu setrvávat, takže si vytvořili takovou dohodu, kde dobře, nebudete na nás tedy útočit, my se postupně stáhneme a Talibanu bylo jasné, že když k tomu stažení dojde, tak už vlastně nic nebude jim stát v cestě v tom, aby pokračovali ve své ofenzivě. Je zřejmé, že dodržování nějakých dohod, ať už se Spojenými státy nebo s tou oficiální afghánskou vládou v Kábulu není něco, čím by se Taliban měl zjistit v momentě, kdy na bitevním poli zvítězí, kdy ozbrojené síly Afghánistánu akorát opouští to teritorium, kdy zase se Taliban stává dominantním státním ozbrojeným aktérem vlastně v celé zemi.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

A existuje něco jako hodný a zlý Taliban, jak velká část Talibanu je třeba stále napojená na al-Káidu?

Josef KRAUS, bezpečnostní analytik, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Co se týče toho napojení na al-Káidu, tam lze předpokládat, že samozřejmě přesná data nemáme, že není zdaleka tak intenzivní, jako tomu bylo v minulosti. Ono Taliban usiluje především o kontrolu Afghánistánu, zatímco pro al-Káidu ten, ten cíl byl vždycky prostě jiný, byla to globální změna poměru. A v tuhle tu chvíli pro Taliban je opět zase klíčové získat maximální kontrolu na afghánském teritoriu, zda to bude do budoucna znamenat, že opět pro al-Káidu nebo jiné podobné organizace v Afghánistánu bude bezpečný přístav, to v tuhle tu chvíli nevíme, ale ty priority toho afghánského hnutí Taliban jsou někde jinde a nelze říci, že by tak Taliban se stal globální hrozbou v rámci globální bezpečnosti, ale pochopitelně minimálně pro ten region to bude velice-velice nepřijemná situace, pokud Taliban opět získá nadvládu nad většinou afghánského území.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

A může sílící Taliban být alespoň protiváhou organizace Islámský stát, může to být v konečném důsledku pro ten region výhoda?

Josef KRAUS, bezpečnostní analytik, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

V tomhle tom případě rozhodně ano. Je celá řada těch organizací, kde skutečně si konkurují. A v případě toho tzv. Islámského státu, který zase funguje něco jako franšíza, ona je to značka, ke které se začínají hlásit bojující z celého světa jenom z toho důvodu, že ta značka je populární a přitahuje celosvětovou pozornost. Tak v takovou chvíli pochopitelně tito lidé nebudou úplně kompatibilní, konkurenční s hnutím jako je Taliban, na druhou stranu ta dynamika v té zemi je tak značná, že vůbec nelze vyloučit, že celá řada těch bojovníků toho tzv. Islámského státu nakonec shodí kabáty, vstoupí do Talibanu, začne participovat na ovládnutí toho regionu nebo cokoliv dalšího. Nutně to neznamená nějaký násilný střet, nějaký násilný konflikt, který by vedl k eliminaci toho Islámského státu, maximálně to, že ti lidé opustí tu značku a vstoupí do řad Talibanu nebo jiné spřízněné organizace.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Mimochodem jakou podporu má Taliban mezi Afghánci samotnými?

Josef KRAUS, bezpečnostní analytik, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

No, když vidíme, jakým způsobem snadno dobývá to území, tak nemůžu říci, že úplně-úplně malou a on se tady do značné míry opakuje ten scénář, jako byl v polovině devadesátých let dvacátého století, kdy Taliban pro řadu Afghánců se stal jakési menší zlo z toho hlediska, že ukázal, že je schopen to území spravovat mnohem efektivněji, než když je to území rozvráceno nějakou občanskou válkou, než když je to území kontrolováno nějakými lokálními vojenskými vůdci, kteří ji především plundrují a využívají k pěstování opia. Takže pro řadu lidí Taliban i se svými, řekněme, neduhy, představuje jakousi záruku stability, s kterým se nakonec dokáží domluvit, a který je nechá žít a především je dokáže kontrolovat a zabezpečit. Což teda po hříchu za těch 20 let ta afghánská vláda v Kábulu nikdy nezvládla.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Dodává Josef Kraus, bezpečnostní analytik z Katedry politologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně. Děkuji za rozhovor, na slyšenou.

Josef KRAUS, bezpečnostní analytik, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

ODBORNÍK: Netolerujeme diskriminaci starších lidí

TISK, Datum: 14.08.2021, Zdroj: Deník Víkend, Strana: 29, Autor: MARCEL MORŽOL, Vydáno: 91 555, Prodáno: 75 005, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.08.2021 00:08, Čtenost: 202 466, AVE: 81 115,38 Kč, Země: Česko, GRP: 2,25

Profesor Martin Potůček se jako sociolog a vyučující na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** věnuje otázce stáří i tuzemských důchodů. Působil v komisích, které připravovaly důchodovou reformu, a také se podílel na tvorbě zajímavého manuálu Přípravy na stáří pro občany.

* Kdy je podle sociologů vůbec člověk starý?

Člověk může být přístupem k životu starý i v mladém věku, a naopak. Stáří lze definovat nejen podle měřitelných fyziologických mentálních indikátorů, ale bývá definováno i převažujícími sociálními a kulturními konstrukcemi v dané společnosti. Příklad: Jaroslava Vrchlického prý v jeho padesáti letech oslovovali „velebný kmete“.

* A má stáří nějaké etapy?

Ano. Můžeme je popsat takto: ve 49 až 59 letech jde o střední věk, od 60 až do 74 let hovoříme o vyšším věku či raném stáří. Od 75 do 89 let pak nastupuje vlastní stáří nebo také very old nebo senium. Devadesát let a více se potom označuje jako dlouhověkost.

* Stáří je často spojováno s negativy, ale na druhou stranu jsou velice aktivní a činorodí senioři. Existuje tedy spokojený senior?

Podle výzkumů realizovaných v několika zemích se spokojenost se životem podle věku vyvíjí ve tvaru U-křivky: nejkřivější je střední věk, zatímco v mládí a ve stáří jsou lidé v průměru spokojenější.

* Pokud takoví lidé existují, mají nějaké společné znaky?

Ke spokojenosti přispívá dobrý zdravotní stav, dobré vztahy s lidmi a k lidem, možnost uspokojovat základní životní potřeby a celkově optimistické životní naladění. To poslední je snad částečně dáno i geneticky.

* Co stát vedle slušných důchodů a odpovídající zdravotní péče může ještě udělat pro seniory, aby byli spokojeni?

Pomoci jim s udržením slušného bydlení a také pomoci v situaci zhoršeného zdravotního stavu, kdy jsou již závislí na péči jiných osob. Důležitá je nabídka kvalitních sociálních služeb dlouhodobé péče.

* A co můžeme udělat pro spokojenost starších lidí okolo nás my – děti, sousedé nebo spoluobčané?

Být k nim ohleduplnější, všimnout si jejich potřeb a přání, pomoci jim, pokud to potřebují. A hlavně netolerovat projevy ageismu (diskriminace jednotlivců či skupiny lidí na základě jejich věku, pozn. aut.) objevující se zejména u částí mladých lidí, kteří podléhají zjednodušené představě, že senioři jsou přítěží jejich ekonomického a sociálního rozletu. Ono: „Dědeček a babička ujdají z chlebička.“

Jak snadno člověk přijde o lidskost

TISK, Datum: 14.08.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 14, Autor: MARTIN SOUKUP kulturní antropolog, Vydáno: 30 974, Prodáno: 23 792, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.08.2021 02:50, Čtenost: 152 666, Rubrika: Orientace, AVE: 271 014,95 Kč, Země: Česko, GRP: 1,70

Dodnes se jedná asi o neznámější a nekontroverznější psychologický pokus. Stanfordský vězeňský experiment, připravený psychologem Philipem Zimbardem, odstartoval na den přesně před padesáti lety, aby ukázal, jak rychle se z lidí stanou zvířata.

U dveří jednoho domu 14. srpna 1971 v dopoledních hodinách zazvonila policejní hlídka. Policisté si přišli pro jednoho studenta, na očích měli stříbrné zrcadlové brýle, u chodníku blikala červenomodrá světla hlídkového vozu. Policista suše seznámil zatýkaného s příslušným paragrafem zákona, podle kterého jej zatýká, a seznámil jej s jeho právy. V poutech pak zatčeného posadili do vozidla, zazněla siréna a auto za přihlížení rodičů a sousedů odjelo... Přesně před padesáti lety právě takto zahájil americký psycholog Philip Zimbardo (1933) jeden z nekontroverznějších (a také jeden z nejslavnějších) psychologických experimentů všech dob. Zjednodušeně řečeno v něm zjišťoval, jak moc se mění lidské chování pod vlivem situace, ve které se lidé ocitnou. O experimentu se podrobně rozepsal v knize Luciferův efekt. Jak se z dobrých lidí stávají lidé zlí (2007, český vydalo nakladatelství Academia v roce 2014) a některé vzpomínky na průběh experimentu rovněž uvedl v knize rozhovorů Philip Zimbardo: paměti psychologa (2021, český obratem vydalo nakladatelství Portál).

Touha po vědění

Philip Zimbardo je potomek italských přistěhovalců, který vyrůstal v chudých poměrech v newyorském Jižním Bronxu, kde se mu také dostalo základního vzdělání. U něj však nezůstal. Když se přestěhoval do Kalifornie, vystudoval tam na Monroeově střední škole, kde k jeho spolužákům patřil později rovněž proslulý sociální psycholog Stanley Milgram (1933–1984), autor neméně kontroverzního psychologického experimentu na téma, co všechno jsou lidé ochotni udělat, když jim to nařídí autorita. Zimbardo chtěl i po završení střední školy pokračovat v dalším studiu, jeho otec však trval na tom, aby šel pracovat a přinášel domů finanční prostředky. Nakonec otce přesvědčil, že nastoupí na Brooklynskou vysokou školu, ten ovšem trval na podmínce, že bude finančně samostatný, takže si při studiu musel vydělávat. Po absolvování vysoké školy chtěl pokračovat v nějaké doktorském studijním programu psychologie, jeho snem byla Yaleova univerzita, kam jej nakonec po jistých peripetiích přijali. Po dokončení studia učil psychologii na Newyorské univerzitě, v roce 1971 přešel na Stanfordovu univerzitu, kde je dodnes emeritním profesorem. A hned v roce nástupu na tuto prestižní univerzitu provedl zmíněný slavný a kontroverzní experiment.

Podle svých slov se již od středoškolských let zabýval myšlenkou, jak velký vliv má na lidskou povahu a chování situace, ve které se člověk ocitne. Údajně se již tehdy se svým spolužákem Milgramem o této myšlence bavili. Možné to je: Milgram později připravil experiment známý pod názvem „poslušnost vůči autoritě“, který uskutečnil již roku 1963. Chtěl při něm zjistit, jaké faktory ovlivňují ochotu subjektů poslouchat vědeckou autoritu a jak se hladina poslušnosti mění za různých podmínek. Celkem experimentem prošlo přes šest set subjektů, kteří měli trestat jinou osobu elektrickými šoky za chybnou odpověď, s každou další chybou se zvyšoval počet voltů. Netušili ovšem, že to bylo fingované, oběť spolupracovala s Milgramem a žádné tresty elektrickým proudem nedostávala. Za určitých podmínek byly subjekty výzkumu ochotné poslouchat autoritu a poslat do oběti i čtyři sta padesát voltů. Tato ochota poslouchat se však výrazně měnila podle situace, třeba rozkazům po telefonu byli někteří ochotni se vzepřít snáz než rozkazům vydaným osobně. Zimbardo se rozhodl vliv situace zkoumat podrobně. Přípravu a průběh svého experimentu Zimbardo podrobně popsal ve zmíněné knize Luciferův efekt. K experimentu jej inspiroval studentský projekt simulující pobyt ve věznicí, který se uskutečnil pod Zimbardovým dohledem. Psychologa tehdy překvapilo, jak silně studenti a studentky projekt zkoumající pobyt ve vězení prožívali, ač trval sotva pár dní, rozhodl se proto, že na toto téma uskuteční velký vědecký experiment. V novinách Palo Alto Times vyšel inzerát, ve kterém se zájemcům za účast v blíže nespecifikovaném experimentu nabízel 15 dolarů za den. Zájem byl nemalý, na inzerát odpovědělo sedmdesát pět lidí, z nichž po důkladném testování vybrali dvacet čtyři, kteří se ve světle výsledků testů jeví nejnormálněji a tělesně zdravě. Náhodně jim přidělili role vězňů nebo dozorců. Den před zahájením experimentu pozval účastníky v rolích dozorců, aby s ním šli nakoupit do army obchodu, kde si pořídili uniformy z přebytků námořnictva. Společně pak provedli úpravy suterénních prostor v Jordan Hall na Stanfordově univerzitě, aby působily autenticky jako vězení. Druhý den již postupně u domů, kde bydleli účastníci vězni, zvonila policejní hlídka, která provedla zatýkání, na stanici zatčeným odebrali otisky prstů a provedli výslech. Není bez zajímavosti, že se jednalo o skutečné policisty.

Žít svou roli

Jakmile si „vězně“ převzali „dozorci“ (dále už bez uvozovek), takřka okamžitě se všichni začali vžívat do svých nových rolí a jednat v souladu s nimi. Dozorci přivedli zatčené s páskou na očích do vězení, ti se museli vysvléknout donaha, aby mohli být odvšiveni. Již v tu chvíli začali dozorci vězně ponižovat, vysmívali se jim například pro malé genitálie. Následně jim dali muklovský oděv, na kterém bylo číslo vězně. Tím vším začala institucionální depersonalizace, stali se z nich na nějaký čas obyvatelé toho typu zařízení, které americký sociolog Erving Goffman (1922–1982) nazval totální instituce: lidé donuceni tam žít jsou na nějaký čas odříznuti od ostatní společnosti a mají formálně řízený společný život, taková instituce je depersonalizuje a přisvojuje si jejich čas. Zimbardovi a jeho spolupracovníkům se podařilo navodit atmosféru skutečného vězení a účastníci experimentu se velice rychle vžili do svých rolí. A to včetně samotného Zimbarda, který zastával roli ředitele věznice. Situace se začala velice rychle drammatizovat, dozorci se snažili udržovat řád a nutili vězně, aby dodržovali pravidla života ve věznicí. Záhy došlo ke vzpouře vedené vězňem č. 8612: vězni se zbarikádovали na jedné cele, nadávali dozorcům a požadovali lidské zacházení. Dozorci ale nakonec prolomili barikádu a vtrhli dovnitř. Všechny svlékli donaha, svázali je a nechali je ležet na podlaze, hlavu vzpouře a ještě jednoho vězně následně zavřeli na samotku. Dozorcům se rychle podařilo rozložit jakoukoli solidaritu mezi vězni, každý byl sám za sebe. Vězni začali dostávat záchvaty, č. 8612 velice rychle kvůli takovému záchvatu experiment opustil dříve než ostatní. Situace eskalovala, proto se Zimbardo rozhodl již po týdnu experiment ukončit. Nebylo to však tím, že by dokázal reflektovat, co se děje. Přiměla jej k tomu až jeho tehdejší přítelkyně Christina Maslachová (1946), se kterou se později vzali. Když spatřila, co se ve vězení děje, vehnalo jí to prý slzy do očí. Pohádali se spolu a vyčetla mu, že si neuvědomuje, jak jeho samotného situace změnila, Zimbardo se totiž sám opravdu choval jako ředitel věznice. Experiment byl proto raději předčasně ukončen 19. srpna.

Nejméně etický experiment vůbec

Pouhý týden po skončení experimentu měl Zimbardo přednášku na konferenci Americké psychologické asociace. Když dokončil referát, zbylo mu ještě trochu času, a tak se rozhodl účastníky panelu alespoň v krátkosti seznámit s podstatou a průběhem svého experimentu. Když opouštěl místnost, přitočil se k němu prý jeho někdejší spolužák Stanley Milgram, objal ho a pronesl: „Panebože! Děkuji ti. Teď mě zbavíš všech těch etických horlivců, protože tohle je nejméně etická studie, jakou kdy kdo udělal. A není moje.“ A prý se smál. Není to samozřejmě tak, že by Zimbardo svévolně zorganizoval extrémní experiment bez posouzení jeho etických aspektů univerzitní autoritou. Tehdy se však etické otázky výzkumu nezvažovaly stejně důkladně, jako se to děje nyní. Zimbardovi vlastně stačilo popsat podstatu zamýšleného experimentu a deklarovat právo každého účastníka kdykoli skončit svou účast na experimentu. Dnes si ale ani při největší fantazii neumím představit, že by někdo takový experiment schválil a mohl se uskutečnit. Nepochybuji, že se účastníci experimentu následně vyrovnávali s traumaty a hromadou otázek.

Je to prostě tak

Zaslouží si podotknout, že Zimbardo později sehrál svou roli při vyšetřování událostí, k nimž došlo ve věznicí Abu Ghraib, kde američtí vojáci týrali a ponižovali vězně a vše si natáčeli a fotografovali. Když prý spatřil fotografie, viděl stanfordský experiment jako přes kopírák. Později vystupoval jako soudní znalec v případě vedeném s vojákem Ivanem Frederickem II, který se na tomto hanebném chování podílel a nedokázal v tom jako důstojník zabránit ani ostatním. Nakonec si odseděl trest čtyř let ve věznicí s nejvyšší ostrahou, veřejně mu odebrali udělené medaile, byl propuštěn beze cti z armády a přišel o všechny výsluhy. Zimbardo se na tomto případě snažil ukázat, jakou sílu má situace, které Ivan Frederick nedokázal čelit. Experiment nepochybně působil naprosto autenticky jako vězení. Zjednodušená interpretace experimentu, kterou lze běžně najít v učebnicích sociální psychologie, říká, že se vězni a dozorci vžili do svých rolí a chovali se podle nich – na jedné straně ponižovali vězně a udělovali jim nesmyslné tresty, na druhé straně revolta i ustrašenost. Výsledky experimentu však ukazují, že je nezbytné porozumět situačním silám působícím na lidské chování. Slovy samotného Zimbarda: „Tento experiment slouží spíše jako varovný příběh o tom, co by se mohlo stát komukoli z nás, pokud budeme podceňovat rozsah, v jakém mohou síly sociálních rolí nebo vnější tlaky ovlivnit naše činy.“

Autor je kulturní antropolog, působí na **FSV UK v Praze** a FF UP v Olomouci

Jakmile dozorcí převzali vězně, okamžitě se všichni vžili do svých nových rolí a jednali v souladu s nimi. Již v tu chvíli začali dozorcí vězně ponižovat.

Když Zimbardo spatřil fotografie z věznice Abu Ghraib, kde američtí vojáci týrali a ponižovali vězně, viděl prý stanfordský experiment jako přes kopírák

Foto autor: FOTO PROFIMEDIA

Foto popis: Dozorci velmi rychle začala role bavit, vězně ponižovali, nutili dodržovat přísná pravidla a provinilci trestali nesmyslnými tresty. Dobře to popisuje například film Stanfordský vězeňský experiment (2015).

Krise v Afghánistánu

TV, Datum: 14.08.2021, Zdroj: CNN Prima News, Zpráva: 4, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.08.2021 14:39, Sledovanost pořadu: 21 204, Pořad: 12:00 Zprávy ve 12, AVE: 954 800,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,24

Veronika KUBÍČKOVÁ, moderátorka

Teď už v našem vysílání živě Slavomír Horák z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, odborník na Rusko a Střední východ. Vítejte, dobrý den.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Veronika KUBÍČKOVÁ, moderátorka

Tak, jak překvapující je pro vás ta rychlost postupu Talibanu v Afghánistánu a jak tomu všemu napomáhá fakt, že afghánské jednotky, jak už i váš předřečník naznačil, nejsou dobře organizované a často ani motivované k boji?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Tak já si myslím, že postup Talibanu se dal rozhodně čekat, že to nebylo nic překvapivého. Možná nás opravdu všechny překvapilo, že to je až takhle rychlé. Na druhou stranu, když se podíváme na opravdu na, řekněme, morálku a afghánská armáda, o čemž už tady bylo řečeno, tak ta opravdu je špatná. Další věc je, že Taliban má popularitu už jenom z toho důvodu, že se tituluje jako takové vnitroafghánské hnutí, které vlastně Afghánistánu rozumí, které zavede pořádek, které umí vlastně s Afghánci jednat a na to samozřejmě Afghánci velmi dobře slyší nebo aspoň někteří z nich, přinejmenším v těch venkovských oblastech, ale také v některých menších částech, v menších městech. A druhá věc je samozřejmě, že Taliban rozhodně není vítáný u určité části městské elity, čili tam, kde teďka dochází k těm největším bojům, to znamená Mazáre Šaríf, do budoucna pravděpodobně Kábul a podobně. Nicméně to, že Taliban postupuje takhle rychle, dal se nějaký postup čekat, možná ne tak rychlý, ale určitě se nedalo čekat, že by afghánská armáda byla schopna bez americké pomoci bránit, bránit svou zemi.

Veronika KUBÍČKOVÁ, moderátorka

Afghánský prezident Ghání řekl v projevu, který byl předtočený, odvysílal ho před malou chvílí, že jeho vláda je odhodlána proti ofenzivě bojovat. Bezpečnostní experti se ale shodují na tom, že teď by měli všechny síly Afghánci koncentrovat právě v okolí metropole Kábulu. Má afghánská armáda reálnou šanci uhájit hlavní město?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Tak to je samozřejmě velká spekulace. Já se domnívám, že sice to bude mít Taliban těžké, ale že nakonec zvítězí ten jeho postupný, to ta taktika momentální postupného dobývání jednotlivých měst a stahování vlastně veškerých talibánských sil do určitého jednoho bodu, čili tam vlastně podle mě dojde k tomu, že ta bitva o Kábul, která se očekává během následujících měsíců, tak bude velmi tvrdá, ale že afghánská armáda spíše, spíše prohraje, protože ta morálka skutečně a to odhodlání je na straně Talibanu a i podpora místních obyvatel v okolí, okolí Kábulu bude na straně Talibanu z větší části, takže spíš tam bude problém právě s tím městským obyvatelstvem, která ten Taliban spíše nevíta, ale takových obyvatel, řekl bych, že je spíš menšina v celém Afghánistánu.

Veronika KUBÍČKOVÁ, moderátorka

Když se této spekulace, jak jste to nazval, přidržíme, pokud by se to skutečně stalo a Taliban by dobyl i hlavní město Kábul, co bude s afghánskou vládou? Je to jejich jediná šance, pokud by něco takového hrozilo, rychle odcestovat ze země, pokud k tomu ještě bude příležitost? Bude nějaká možnost se s Talibanem v tom vítězném tažení vůbec dohodnout, bude nějaká šance, že Taliban na vítězné vlně bude chtít usedat k nějakému jednacímu stolu?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Já se domnívám, že pokud Taliban skutečně dobyde teda Kábul, tak se nebude chtít zabývat, řekněme, nějakými jednáními o koaliční vládě nebo něčím podobným. Možná jsme měli takovou iluzi před pár měsíci, kdy docházelo k jednání mezi vládou a Talibanem například v Kataru nebo v jiných místech, momentálně něco takového se asi nedá očekávat a Taliban bude spíš chtít vládnout takřikajíc samostatně bez nějakých, bez nějakých prostředníků či koalic. Další věc je ta, že prezident Ašraf Ghání je vlastně pro Taliban takovým symbolem toho zkorumpovaného režimu, neříkám, že zcela neoprávněně a bude pravděpodobně se ho chtít i zbavit, protože nějakým způsobem, protože skoro větší, velkou část Afghánců představuje právě takové to synonymum toho neschopného kábul..., režimu v Kábulu, který je prolezlý korupcí a vlastně nic pro Afghánce a Afghánistán jako takový nedělá.

Veronika KUBÍČKOVÁ, moderátorka

Do Kábulu míří i vojáci spojenců, teď tedy hlavně američtí vojáci. 3000 se jich tam mají přesunout z ostatních provincií během tohoto víkendu, většina už by jich měla být na místě, ale oni nemají bojovat, oni mají pomoci pouze bezpečně odejít svým lidem z ambasad, případně spolupracovníkům na místě. Je nějaká reálná šance, že se třeba ze vzduchu připojí i další spojenci, případně znovu Američané a pomohou aspoň v obraně Kábulu?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd](#) [Univerzity Karlovy](#)

Já se na to moc nedomnívám, respektive je možná vojenská podpora ze vzduchu, nicméně, případně uličních bojů nebo bojů o nějaké město je zrovna tato, tato pomoc poměrně problematická. Vojenskou podporu můžete dělat v momentě, kdy útočíte na otevřené krajině, ale nikoliv ve městě, kde je velké nebezpečí, že zasáhnete, jak civilní obyvatelstvo, což zase znamená další vodu na mlýn talibanské propagandě, že prostě spojenečtí vojáci likvidují Afghánce a afghánské obyvatelstvo, takže to samozřejmě by hrálo spíše negativní roli. Já si myslím, že tam opravdu těch 3000 vojáků a případně jiných, kteří míří do Kábulu, tak mají takřka zajistit bezpečný ústup z Afghánistánu a nikoliv něco podobného jako obranu, obranu Kábulu. To bude převážně záležitostí afghánské armády jako takové.

Veronika KUBÍČKOVÁ, moderátorka

Děkuju vám za doplnění i tohoto kontextu. Naším hostem teď byl Slavomír Horák z [Fakulty sociálních věd](#) [Univerzity Karlovy](#), odborník na Rusko a Střední východ. Mějte se hezky. Na shledanou.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd](#) [Univerzity Karlovy](#)

Na shledanou.

Český talent byl v Bundeslize poprvé na střídačce, Lipsko prohrálo [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 15.08.2021, Zdroj: tnbiz.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 15.08.2021 21:34, RU / měsíc: 56 676, RU / den: 4 269, AVE: 2 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,05

První kolo Bundesligy zakončily dva duely v nedělním programu. Mohuč zaskočila Lipsko a vyhrála 1:0, Kolín nad Rýnem přehrála berlínskou Herthu. Poprvé na střídačce v bundesligovém utkání byl český talent Tomáš Ostrák.

Mohuč vyzvala na domácím hřišti druhý tým posledního ročníku Bundesligy, který byl i s novým trenérem favoritem klání. Již ve třinácté minutě se prosadil Moussa Niakhaté a díky této brance nakonec Mohuč vyhrála.

Poslední duel se odehrál v Kolíně nad Rýnem, kde se na lavičce objevil jednadvacetiletý Tomáš Ostrák. Na druhé straně byl Vladimír Darida, ale taktéž se nedostal do základní jedenáctky.

Hned po pěti minutách se trefil útočník Stefan Jovetić, který hrál poprvé za Herthu v Bundeslize. Ke konci poločasu srovnal hlavičkou útočník Modeste a ve druhé polovině otočil dvěma góly Florian Kainz.

Bundesliga:

1. [FSV](#) Mohuč 05 – RB Lipsko 1:0

13. Niakhaté

1. FC Kolín nad Rýnem – Hertha BSC 3:1

41. Modeste, 52. Kainz, 55. Kainz – 6. Jovetić

VIDEO: Nejzajímavější výkon prvního kola předvedl norský útočník Erling Haaland:

Němci si za kancléře přejí pragmatického ministra financí Olafa Scholze, jeho sociální demokracie je ale zatím až třetí [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 16.08.2021, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Václav Lavička, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 00:36, Celková návštěvnost: 4 520 000, RU / měsíc: 972 852, RU / den: 101 779, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,13, Návštěvy za měsíc: 3 900 000

Zhruba za šest týdnů, poslední zářijovou neděli, budou Němci volit poslance do Spolkového sněmu, dolní komory parlamentu. Současně tím rozhodnou o výchozích pozicích hlavních kandidátů na kancléřský post. Za sociální demokracii (SPD) se o něj uchází zkušený matador, třiašedesátiletý Olaf Scholz, dosavadní spolkový ministr financí a současně vicekancléř, tedy zástupce odcházející Angely Merkelové. U veřejnosti je oblíbený, jeho strana je ale v průzkumech až třetí.

„Olaf Scholz je ten nejlepší borec v ringu,“ říká o něm v listu Handelsblatt Frank Stauss, jeden z nejzkušenějších volebních manažerů v Německu, který sociální demokracii v minulosti mnohokrát radil. Osvědčil se i během voleb v Hamburku v letech 2011 a 2015, kdy se Scholz stal starostou druhého největšího německého města.

Na otázku televize ZDF, koho by nejraději viděli jako spolkového kancléře, odpovědělo 44 procent respondentů, že Olafa Scholze. Armina Lascheta, společného kandidáta Křesťanskodemokratické unie (CDU) a bavorské Křesťansko-sociální unie (CSU), preferuje v této funkci 21 procent a Annalenu Baerbockovou ze strany Zelených 16 procent. Celkem 19 procent dotázaných neví.

Scholz spoléhá na závěrečný sprint

Ale výsledky předvolebních průzkumů SPD nepřejí. V preferencích vede konzervativní tandem CDU-CSU s 25 až 26 procenty. Za ním s odstupem následují Zelení (18 až 19 procent), kteří v posledních měsících dost ztratili. Jenom o něco méně mají sociální demokraté.

Ale Olaf Scholz bez ohledu na to, že straně ve většině průzkumů připadá až třetí místo, věří, že sociální demokracie dosáhne takového výsledku, který jí umožní znovu zasednout ve spolkové vládě. „Myslím, že naši soupeři jsou stále na dostřel,“ řekl Scholz agentuře Reuters a dodal, že spoléhá na „závěrečný sprint“, během něhož by jeho strana měla předstihnout Zelené. To by mohlo otevřít cestu k vládní koalici složené z SPD, Zelených a svobodných demokratů (FDP).

Narodil se 14. června 1958 v dolnosaském Osnabrücku.

Do Sociálnědemokratické strany Německa (SPD), konkrétně její mládežnické organizace Jusos, vstoupil už jako student gymnázia v roce 1975.

V roce 1984 vystudoval na Hamburské univerzitě práva, živil se jako advokát se specializací na pracovní právo.

Advokátní praxi vykonával až do roku 1998, kdy poprvé jako poslanec za SPD usedl ve Spolkovém sněmu.

V období 2001–2019 byl členem širšího vedení SPD. Odstoupil s odůvodněním, že se musí plně věnovat práci spolkového ministra financí. Tím je od března 2018 v kabinetu Angely Merkelové. Současně je jejím zástupcem (vicekancléřem).

Od března 2011 do března 2018 byl starostou Hamburku, jedné ze tří městských spolkových zemí.

Jeho manželkou je sociálnědemokratická politička Britta Ernstová, kterou si vzal v roce 1998. V současné době je ministryní školství, mládeže a sportu spolkové země Braniborsko. Bezdětný pár žije v jejím hlavním městě Postupimi.

„Sociální demokracii by mohly pomoci chyby jejích soupeřů,“ míní Frank Stauss. CDU a CSU podle něj vsadila na špatného koně, když do souboje o kancléřský post vyslala ministerského předsedu Severního Porýní-Vestfálska Armina Lascheta. „S bavorským premiérem Markusem Schröderem v čele by unie získala 32 až 35 procent,“ tvrdí Stauss. A Annalena Baerbocková, která nemá žádné zkušenosti s vládnutím, je podle něj naprostý outsider.

Olaf Scholz je podle Vladimíra Handla z Institutu mezinárodních vztahů **Fakulty sociálních věd UK** silná osobnost a není bez šancí. „V Německu se Scholz někdy srovnává s bývalým spolkovým kancléřem Helmutem Schmidtem. Ten sám o sobě říkal, že je nejvyšší státní úředník, nikoli spolkový kancléř. A něco podobného koluje o Scholzovi, který také pojímá svoji roli jako profesionální úředník spravující efektivně veřejné záležitosti,“ komentuje Handl.

Jak dodává, Scholz je stejně jako Schmidt, který byl spolkovým kancléřem v letech 1974 až 1982, spojen s Hamburkem, kde dlouho působil na tamní radnici, a dokonce to dotáhl na primátora. „Scholz se chová jako typický Hamburčan. Zdrženlivý a s tvářou skeptika, žádná bavorská rozjásanost,“ dodává expert na Německo.

Kritizují ho i spolustraníci

Olaf Scholz má za sebou bohatou kariéru a patří k nejzkušenějším hráčům na německé vnitropolitické scéně. Do strany vstoupil už jako student gymnázia v roce 1975, kdy se stal členem její mládežnické organizace Jusos. Jako kandidát SPD mimo jiné prosazuje, aby minimální hodinová mzda v Německu, jež nyní činí 9,60 eura (zhruba 250 korun), postupně stoupla na 12 eur (300 korun).

Za prioritu politik považuje, aby se v zemi předalo každý rok k užívání nejméně 400 tisíc bytů, z toho 100 tisíc v rámci sociální výstavby. V regionech, kde je palčivý nedostatek bytů, požaduje zastropovat nájemné.

Olaf Scholz je považován za konzervativního sociálního demokrata, který to nemá jednoduché ve vlastní straně. V ní musí neustále čelit kritice levého partajního křídla, k němuž patří také nynější „dvouhlavé“ vedení Saskie Eskenové a Norberta Walter-Borjense. Podle nich měl jako spolkový ministr financí prosazovat vyšší veřejné výdaje. Scholz ale dlouhodobě vystupuje jako zastánce „černé nuly“, tedy vyrovnaného či mírně přebytkového státního rozpočtu.

Oponenti uvnitř strany jsou proti tomu, aby Německo zvýšilo své obranné výdaje na sumu odpovídající dvěma procentům HDP, jak se zavázalo v rámci NATO. Ale Olaf Scholz jako ministr financí s jejich růstem vždy souhlasil, uvádí server Deutschlandfunk.de.

Scholzovi nahrává fakt, že ze tří kandidátů na kancléřský post má nesporně největší politické zkušenosti. Mnohem rozsáhlejší než kandidát CDU a CSU Armin Laschet. O Annaleně Baerbockové nemluvě.

Scholz si získal sympatie německé veřejnosti i proto, že ministerstvo financí se během pandemie významně zasloužilo o účinnou finanční podporu firmám a domácnostem, za což Scholze pochválil i Mezinárodní měnový fond.

Němci si za kancléře přejí pragmatika Scholze, jeho sociální demokracie je ale zatím až třetí

TISK, Datum: 16.08.2021, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 7, Autor: Václav Lavička, Vytiskeno: 19 475, Prodáno: 27 614, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 02:54, Čtenost: 148 177, Rubrika: Události, AVE: 181 568,74 Kč, Země: Česko, GRP: 1,65

Německé volby

Zhruba za šest týdnů, poslední zářijovou neděli, budou Němci volit poslance do Spolkového sněmu, dolní komory parlamentu. Současně tím rozhodnou o výchozích pozicích hlavních kandidátů na kancléřský post. Za sociální demokracii (SPD) se o něj uchází zkušený matador, třiašedesátiletý Olaf Scholz, dosavadní spolkový ministr financí a současně vicekancléř, tedy zástupce odcházející Angely Merkelové. U veřejnosti je oblíbený, jeho strana je ale v průzkumech až třetí.

„Olaf Scholz je ten nejlepší borec v ringu,“ říká o něm v listu Handelsblatt Frank Stauss, jeden z nejzkušenějších volebních manažerů v Německu, který sociální demokracii v minulosti mnohokrát radil. Osvědčil se i během voleb v Hamburku v letech 2011 a 2015, kdy se Scholz stal starostou druhého největšího německého města.

Na otázku televize ZDF, koho by nejraději viděli jako spolkového kancléře, odpovědělo 44 procent respondentů, že Olafa Scholze. Armina Lascheta, společného kandidáta Křesťanskodemokratické unie (CDU) a bavorské Křesťansko-sociální unie (CSU), preferuje v této funkci 21 procent a Annalenu Baerbockovou ze strany Zelených 16 procent. Celkem 19 procent dotázaných neví.

Ale výsledky předvolebních průzkumů SPD nepřejí. V preferencích vede konzervativní tandem CDU-CSU s 25 až 26 procenty. Za ním s odstupem následují Zelení (18 až 19 procent), kteří v posledních měsících dost ztratili. Jenom o něco méně mají sociální demokraté.

Ale Olaf Scholz bez ohledu na to, že straně ve většině průzkumů připadá až třetí místo, věří, že sociální demokracie dosáhne takového výsledku, který jí umožní znovu zasednout ve spolkové vládě. „Myslím, že naši soupeři jsou stále na dostřel,“ řekl Scholz agentuře Reuters a dodal, že spoléhá na „závěrečný sprint“, během něhož by jeho strana měla předstihnout Zelené. To by mohlo otevřít cestu k vládní koalici složené z SPD, Zelených a svobodných demokratů (FDP).

„Sociální demokracii by mohly pomoci chyby jejích soupeřů,“ míní Frank Stauss. CDU a CSU podle něj vsadila na špatného koně, když do souboje o kancléřský post vyslala ministerského předsedu Severního Porýní-Vestfálska Armina Lascheta. „S bavorským premiérem Markusem Schröderem v čele by unie získala 32 až 35 procent,“ tvrdí Stauss. A Annalena Baerbocková, která nemá žádné zkušenosti s vládnutím, je podle něj naprostý outsider.

Profesionální úředník

Olaf Scholz je podle Vladimíra Handla z Institutu mezinárodních vztahů **Fakulty sociálních věd UK** silná osobnost a není bez šancí. „V Německu se Scholz někdy srovnává s bývalým spolkovým kancléřem Helmutem Schmidtem. Ten sám o sobě říkal, že je nejvyšší státní úředník, nikoli spolkový kancléř. A něco podobného koluje o Scholzovi, který také pojímá svoji roli jako profesionální úředník spravující efektivně veřejné záležitosti,“ komentuje Handl.

Jak dodává, Scholz je stejně jako Schmidt, který byl spolkovým kancléřem v letech 1974 až 1982, spojen s Hamburkem, kde dlouho působil na tamní radnici, a dokonce to dotáhl na primátora. „Scholz se chová jako typický Hamburčan. Zdrženlivý a s tváří skeptika, žádná bavorská rozjásanost,“ dodává expert na Německo.

Kritizují ho i spolustraníci

Olaf Scholz má za sebou bohatou kariéru a patří k nejzkušenějším hráčům na německé vnitropolitické scéně. Do strany vstoupil už jako student gymnázia v roce 1975, kdy se stal členem její mládežnické organizace Jusos. Jako kandidát SPD mimo jiné prosazuje, aby minimální hodinová mzda v Německu, jež nyní činí 9,60 eura (zhruba 250 korun), postupně stoupla na 12 eur (300 korun).

Za prioritu politik považuje, aby se v zemi předalo každý rok k užívání nejméně 400 tisíc bytů, z toho 100 tisíc v rámci sociální výstavby. V regionech, kde je palčivý nedostatek bytů, požaduje zastropovat nájemné.

Olaf Scholz je považován za konzervativního sociálního demokrata, který to nemá jednoduché ve vlastní straně. V ní musí neustále čelit kritice levého partajního křídla, k němuž patří také nynější „dvouhlavé“ vedení Saskie Eskenové a Norberta Walter-Borjansa. Podle nich měl jako spolkový ministr financí prosazovat vyšší veřejné výdaje. Scholz ale dlouhodobě vystupuje jako zastávce „černé nuly“, tedy vyrovnaného či mírně přebytečného státního rozpočtu.

Oponenti uvnitř strany jsou proti tomu, aby Německo zvýšilo své obranné výdaje na sumu odpovídající dvěma procentům HDP, jak se zavázalo v rámci NATO. Ale Olaf Scholz jako ministr financí s jejich růstem vždy souhlasil, uvádí server Deutschlandfunk.de.

Olafu Scholzovi nahrává fakt, že ze tří kandidátů na kancléřský post má nesporně největší politické zkušenosti. Mnohem rozsáhlejší než kandidát CDU a CSU Armin Laschet. O Annalenu Baerbockovou nemluvě.

Scholz si získal sympatie německé veřejnosti i proto, že ministerstvo financí se během pandemie významně zasloužilo o účinnou finanční podporu firmám a domácnostem, za což Scholze pochválil i Mezinárodní měnový fond.

Scholz spoléhá na závěrečný sprint, během něhož by jeho strana měla předstihnout Zelené.

MATADOR OLAF SCHOLZ ? Narodil se 14. června 1958 v dolnosaském Osnabrücku. ? Do Sociálnědemokratické strany Německa (SPD), konkrétně její mládežnické organizace Jusos, vstoupil už jako student gymnázia v roce 1975. ? V roce 1984 vystudoval na Hamburské univerzitě práva, živil se jako advokát se specializací na pracovní právo. ? Advokátní praxi vykonával až do roku 1998, kdy poprvé jako poslanec za SPD ušel ve Spolkovém sněmu. ? V období 2001–2019 byl členem širšího vedení SPD. Odstoupil s odůvodněním, že se musí plně věnovat práci spolkového ministra financí. Tím je od března 2018 v kabinetu Angely Merkelové. Současně je jejím zástupcem (vicekancléřem). ? Od března 2011 do března 2018 byl starostou Hamburku, jedné ze tří městských spolkových zemí. ? Jeho manželkou je od roku 1998 sociálnědemokratická politička Britta Ernstová. Nyní je ministryní školství spolkové země Braniborsko. Bezdětný pár žije v Postupimě.

Foto autor: Foto: Reuters

Foto popis: Zdrženlivý, s tváří skeptika Olafa Scholze si za příštího kancléře přeje 44 procent Němců.

Řecko hoří a v Itálii padají teplotní rekordy. Klimatická změna udeřila na Evropu URL Automatický překlad

WEB, Datum: 16.08.2021, Zdroj: a2lam.cz, Autor: Václav Ruť, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 06:25, Celková návštěvnost: 633 270, RU / měsíc: 102 319, RU / den: 7 707, AVE: 5 200,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,09

Jižní Evropa zažívá rekordně teplé léto. Řecko a Itálie bojují s ničivými požáry, které se kvůli extrémním teplotám stávají nekontrolovatelnými. Za vznik požárů může příroda, lidská nedbalost a v mnoha případech žhářství. Souvislost jejich ničivosti s klimatickou krizí je neoddiskutovatelná. Požáry za sebou zanechávají zničenou půdu a domovy. Mnozí z tisíců evakuovaných, kteří přišli o bydlení i živobytí, se již nemají kam vrátit.

Kde hasit a kde evakuovat?

Řecko se potýká s bezprecedentně dlouhými obdobími s teplotami přes 45 °C (maximum je zatím 47,1 °C). V takovýchto podmínkách je riziko rozšíření požárů obrovské. Jen za poslední dva týdny bylo ohněm zničeno sto tisíc hektarů porostu. Zasaženými regiony jsou Peloponéský poloostrov, okolí Athén a sever ostrova Euboia. Řecká vláda požádala o pomoc ostatní evropské země. Hasiči přijeli z 22 zemí včetně Česka. Většina z těchto jednotek však přijela až po vrcholu smrtě požárů. Řecká vláda tak vinou omezených zdrojů musela rozhodnout, kde bude požáry hasit a kde se uchýlí pouze k evakuacím obyvatel.

<https://twitter.com/YanniKouts/status/1423781731832827910>

Před týdnem internet obletělo šokující video, na němž lidé natěsnaní na trajektu plovoucím od ostrova Euboia sledují své domovy v obřích plamenech. Místní obviňují řeckou vládu, že jim nedostatečně pomohla. Prý vzdala snahu zastavit požáry na ostrově a pouze vystěhovává obyvatelstvo. Místní učitelka Eleni Alexandridi v rozhovoru pro Deutsche Welle kritizovala vládu za to, že většinu prostředků na boj s požáry vláda soustředila na ochranu Athén. Sama spatřila první hasiče až tři dny po vypuknutí požárů. Mnozí tak přišli o živobytí, protože ostrov Euboia je ekonomicky závislý na turistice a zemědělství. Situace se ještě více komplikuje vinou opatření proti šíření covidu-19. Podle jedné zprávy nebyli na začátku týdne evakuováni obyvatelé ostrova vpuštění na loď, pokud neprokázali svoji bezinfekčnost.

Řecký premiér Kyriakos Mitsotakis je kritizován za chaotickou reakci a nespravedlivé prioritizování míst zásahu. Před týdnem se veřejně omluvil za chyby v boji s požáry. Při té příležitosti sám označil intenzitu požárů za důsledek klimatické krize. Zároveň slíbil obnovu lesů a kompenzace postiženým ve výši půl miliardy eur. V reakci na kritiku organizace hasičských sborů rezignoval ministr vnitra Nikos Hardalias. Zhoršující se letní požáry a neadekvátní reakce na ně jsou předmětem politické debaty v Řecku už dlouhou dobu. Nejtragičtější v novodobé řecké historii byl požár v roce 2018, při kterém ve městě Mati zemřelo 102 lidí. Avšak reakce na tuto tragédii, v podobě investice 1,76 miliardy eur do protipožární infrastruktury, byla ohlášena až letos v červnu. Podle mnohých vláda ignorovala expertní doporučení a reagovala příliš pozdě.

Padesát stupňů na Sicílii

Stejně jako Řecko se s extrémními vedry potýká i Itálie. Na Sicílii bylo ve středu 11. srpna naměřeno 48,8 °C, což je rekordní teplota nejen v Itálii, ale také v celé Evropě. Takovéto podmínky jsou velmi nebezpečné pro rychlé šíření požárů. Italští požárníci za toto léto zatím hasili přes 45 tisíc požárů. To je o dvacet tisíc víc než za celé minulé léto. Jen ve čtvrtek zasahovali hasiči na více než pěti stech místech na Sicílii a v Kalábrii. Nejhorší situace se zdá být právě v Kalábrii. V tomto regionu také zemřeli v důsledku požárů čtyři lidé. Mezi mrtvými je například Nicola Fortugno, 79letý farmář, který odmítl evakuaci, protože chtěl zachránit svá zvířata a úrodu.

Obyvatelé postižených regionů stejně jako v Řecku cítí, že se katastrofickým dopadům požárů dalo předejít. Vláda Mattea Renziho na konci roku 2016 zrušila Corpo forestale dello Stato, státní policejní agenturu zaměřenou na ochranu přírodního bohatství Itálie. Pomoc ze strany armády pak podle místních přišla pozdě. Současný italský premiér Mario Draghi slíbil finanční podporu zasaženým komunitám a zavedení systému, jenž by omezoval vznik nových požárů. Ty jsou však čím dál častěji dílem žhářů. Ministr životního prostředí Roberto Cingolani tvrdí, že přibližně 57 procent požárů z tohoto léta bylo způsobeno žhářstvím, dalších třináct procent nedopatřením. Na Sicílii policie zatkla dva farmáře a obvinila je ze žhářství. Jejich motivací údajně bylo zvětšení prostoru pro pastvu ovcí.

Tragické obrazy z jihu Evropy jsou dalším dílem v mozaice klimatických změn, které se v důsledku globálního oteplování budou vyskytovat častěji a s větší intenzitou. Zatímco Řecko a Itálie marně bojovaly s rostoucími požáry, vyšla zpráva IPCC varující před akcelerující klimatickou katastrofou způsobenou člověkem. V regionu jižní Evropy tak již dnes vznikají velké skupiny lidí, kteří byli vysídleni v důsledku klimatické krize. Stejně jako klimatičtí aktivisté cítí, že jejich vlády neudělaly dost na ochranu jejich životů. Toto selhání vlád je spojeno s postupným rozkladem prvků sociálního státu, které by měly kapacitu předvídat tyto hrozby a bránit se jim, a zároveň jde o následek dlouhodobého ignorování expertních hlasů, jež před klimatickou krizí varují už léta.

Autor je doktorand na Katedře politologie IPS **FSV** **UK**.

Kanzleramt #3 s Vladimírem Handlem: Merkel řešila mezinárodní krize schopně, ale pozdě [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 16.08.2021, Zdroj: voxpot.cz, Autor: Jakub Eberle, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 07:06, RU / měsíc: 2 548, RU / den: 143, AVE: 0,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,00

Angela Merkel je po téměř 16 letech v kancléřském křesle všeobecně považována za úspěšnou političku. Platí ale tohle hodnocení i na mezinárodní scéně? V čem můžeme od jejího nástupce či nástupkyně očekávat změnu kurzu? Nejen o tom jsme diskutovali s Vladimírem Handlem z Katedry německých a rakouských studií na **FSV UK**.

Potenciální rozpad eurozóny. Vojenská intervence v Libyi. Uprchlíká krize. To jsou jen některé z výzev, kterým musela Angela Merkel čelit v roli kancléřky nejlidnatější země EU. Ačkoliv ji zahraniční rubriky médií často chválily především pro její klid a racionalitu, realita německé zahraniční politiky byla o poznání komplexnější.

Kdy a jak německé kancléřka doplatila na absenci dlouhodobých vizí a strategických rozhodnutí? V čem jsou eurozóna i mechanismy pro přijímání migrantů nastaveny ve prospěch Německa na úkor jihoevropských států? V současnosti je ale nejžhavějším zahraničně politickým tématem dostavba plynovodu Nordstream. Bude znamenat větší vliv Ruska nad Německem a východní Evropou?

Právě otázka vztahu s globálními velmocemi se vznáší nad budoucností německé zahraniční politiky. Donald Trump přiměl německou veřejnost přehodnotit závislost na bezpečnostních garancích USA, ale pomalu se mění i postoj k Číně. Směřuje tedy Německo k definitivní strategické autonomii? Jaký pohled na to mají strany bojující o kancléřské křeslo? Proč chtějí Zelení akceschopnější armádu? A je vůbec zahraniční politika pro voliče důležitá?

Debatou o mezinárodních vztazích pokračujeme v naší šestidílné sérii podcastů Kanzleramt o německých volbách. V ní každý měsíc s hosty a expertkami probíráme jednotlivé kandidáty, možné povolební konstelace i mezinárodní kontext německé politiky. Podcast vzniká ve spolupráci s Ústavem mezinárodních vztahů za podpory pražské kanceláře Friedrich-Ebert-Stiftung.

Úvodní koláž: Jozef Jakubov/Voxpot //

Kanzleramt #3 s Vladimírem Handlem: Merkel řešila mezinárodní krize schopně, ale pozdě [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 16.08.2021, Zdroj: iir.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 12:47, RU / den: 25 000, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,28

Angela Merkel je po téměř 16 letech v kancléřském křesle všeobecně považována za úspěšnou političku. Platí ale tohle hodnocení i na mezinárodní scéně? V čem můžeme od jejího nástupce či nástupkyně očekávat změnu kurzu? Nejen o tom jsme diskutovali s Vladimírem Handlem z Katedry německých a rakouských studií na **FSV UK**.

Vladimír Handl [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 16.08.2021, Zdroj: iir.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 15:14, RU / den: 25 000, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,28

Vladimír Handl působí jako seniorní spolupracovník Centra evropské politiky. Studoval na Moskevském státním institutu mezinárodních vztahů (JUDr., Csc.). Vyučuje na Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, v minulosti také působil na New York University in Prague, jako výzkumný pracovník na Institute of German Studies, University of Birmingham a na odboru zahraniční politiky Kanceláře prezidenta republiky. Předmětem jeho odborného zájmu jsou mezinárodní vztahy se zaměřením na česko-německé vztahy, jejich politické a historické aspekty a zahraniční politiku Německa, dále se zabývá jeho bezpečnostní politikou a dlouhodobými trendy ve vztazích SRN se státy Visegrádské skupiny a vztahy Německa s Ruskem.

Tálíbán bude muset Afgháncům nabídnout i něco pozitivního, míní expert Doboš [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 16.08.2021, Zdroj: e15.cz, Autor: Pavla Palaščáková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 16:49, Celková návštěvnost: 2 790 000, RU / měsíc: 1 504 515, RU / den: 117 688, Rubrika: Zahraniční, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,31

Afghánistán je rozdrobený a Tálíbán bude muset sjednat dohody s regionálními vůdci, jeho moc tak na některých místech zřejmě bude limitovaná. Radikální hnutí bude muset nabídnout obyvatelstvu, pokud si chce zajistit jeho loajalitu, více než jen náboženský řád. „Dá se očekávat, že tálibové tentokrát nebudou mezinárodní společenství tolik provokovat excesy, k potlačení lidských práv v zemi však dojde,“ říká Bohumil Doboš z Katedry bezpečnostních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Tálíbán sice poměrně snadno získal kontrolu na prakticky celým Afghánistánem, ale bude pro něj také snadné zemi vládnout?

Nebude. Země je etnicky, klanově a mocensky značně rozdrobená a Tálíbán se bude potýkat se stejnými problémy jako končící vláda. V zemi není vybudovaná dostatečná infrastruktura, která by umožnila efektivní centralizaci, a hnutí samotné má vnitřní rozpory. Nemůžeme tak očekávat ani rychlou centralizaci moci, ani výrazné zvýšení schopnosti státu ve všech oblastech spravovat věci veřejné, což nutně povede k nespokojenosti.

Tálíbán je navíc částečně vnímán i skrze etnické prizma jako hnutí paštunské, a tudíž může docházet k mobilizaci odporu na základě etnické příslušnosti. Hnutí tak bude muset stejně jako předchozí vláda spolupracovat s místními vůdci, což znovu omezí jeho moc.

Jaké jsou pro Tálíbán největší výzvy z hlediska budoucí správy země?

Je to přijetí Tálíbánu jako dominantní vládnoucí síly v celém státě a také zvýšení efektivity alespoň některých služeb. Hnutí se bude muset snažit o nějaký viditelný pozitivní posun ve schopnosti státu poskytovat služby obyvatelstvu tak, aby nezačal odpor proti jeho vládě.

Legitimizace skrze islamistické myšlenky je totiž značně limitovaná a hnutí musí nabídnout pozitivní změnu i té významné části společnosti, která si vládu s radikálním výkladem práva šaría nepřeje.

Dá se čekat, že část území bude pod přímou kontrolou hnutí a část jím bude spravována spíše zprostředkovaně? Mohou proto být některé regiony svobodnější?

Ano dá, avšak nelze říct, jestli budou tyto regiony svobodnější. Tento model fungoval i doposud, kdy místní vládce často jmenovali guvernéry provincie. Tím se sice zajistilo, že provincie zůstala „provládní“, ale moc centrální vlády byla limitovaná.

Tálíbán bude muset podobné dohody sjednat také. Situace v regionech pak bude záviset na osobě místního vůdce, často velmi despotické, i když třeba bez silného náboženského prvku.

Naděje, že Tálíbán bude umírněnější než na přelomu tisíciletí a bude více spolupracovat s mezinárodním společenstvím, podle některých názorů existuje. Vnímáte to také tak?

Částečně. Dá se očekávat upozadění vztahů s Al-Káidou a méně ostentativně provokativních gest. Tálíbán je více než v devadesátých letech zaměřen na zisk, a tudíž bude muset vést politiku, která mu umožní spolupráci se zahraničím. Nedá se však očekávat, že by nedošlo k zavedení radikálního výkladu práva šaría včetně potlačení mnoha lidských práv, které byly prosazovány předchozí vládou.

S odchodem USA a jejich spojenců se v Afghánistánu otvírá prostor pro působení dalších zemí. Jaké mají Čína, Rusko či Írán ambice?

Ekonomické a bezpečnostní. Jdou ruku v ruce, Tálíbán nesmí pro tyto aktéry představovat hrozbu ať už svojí aktivitou či spoluprací s Al-Káidou. Na oplátku budou tyto státy připraveny dále se podílet na ekonomických projektech jako těžba nerostných surovin, z čehož budou mít profit i členové Tálíbánu.

Vousatí muži v turbanech a s kalašnikovy. Má se Západ obávat Tálíbánu? [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 16.08.2021, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Milan Rokos, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 18:59, Celková návštěvnost: 70 570 000, RU / měsíc: 4 892 293, RU / den: 1 813 436, Rubrika: Svět, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 20,15, Návštěvy za měsíc: 48 140 000

Afghánské islamistické hnutí neblaze proslulo veřejnými popravami, totálním útlakem žen i ničením soch Buddha v Bamjánu. Změnilo se nějak od té doby? A má se Západ obávat jeho spolupráce s teroristy?

Při pohledu na snímky či videozáznamy z kábulského prezidentského paláce vypadají tálibové stejně jako před dvaceti lety. Divocí vousatí muži v turbanech, jimž se na rameni houpačí kalašnikovy. Paštunští venkované, pro něž je jediným zákonem fundamentalistický výklad islámského práva šaría.

Přesto se ale hnutí v posledních letech změnilo, o tom ostatně svědčí i rychlost, s jakou tálibové dobyli celou zemi. Zatímco v devadesátých letech proti nim stála silná Severní aliance, letos některé pohraniční oblasti na severu Tálíbánu obsadili dříve než ty na jihu. Ukazuje se tak, že podporu hnutí nelze zúžit na paštunské etnikum, přestože v něm má stále hlavní základnu.

Jak v rozhovoru pro Seznam Zprávy řekl politický geograf Bohumil Doboš z **Fakulty sociálních věd UK**, těšil se Tálibán poměrně široké podpoře už v devadesátých letech zejména díky stabilitě, kterou nabízel. „Podporu si získával například díky tomu, že jeho soudní systém funguje transparentněji a rychleji než ten vládní. Má i lepší PR a dovede lépe prodat služby, které poskytuje, například dodávky elektřiny,“ míní. Zároveň ale upozorňuje na fakt, že takzvaní warlordi, tedy vůdci lokálních ozbrojených skupin, budou proti Tálíbánu využívat etnické rozdělení společnosti.

Hlavní postavy současného Tálíbánu v Afghánistánu představila katarská televize al-Džazíra. V čele hnutí stojí asi šedesátiletý klerik Haibatullah Achúnzada, kterého označují spíše za duchovního vůdce než vojenského velitele. Rodák z Kandaháru se dostal do čela hnutí v roce 2016, kdy americký dron zabil jeho předchůdce Achtar Mansúra. Achúnzada se zapojil už do odboje proti sovětské okupaci v osmdesátých letech, později stál v čele tálibánské justice a byl odpovědný za fatwy, které hnutí vydávalo. Ty s ním údajně konzultoval i zakladatel hnutí Mulla Umar, který se po americké invazi v roce 2001 dlouhé roky skrýval. Jeho smrt oznámili tálibové až po dvou letech.

Ve vedení hnutí jsou i teroristé z klanu Hakkániůl o samotném Achúnzadovi se toho ví jen málo. Podle některých zdrojů uprchl před Američany do pákistánské Kvéty, kde působil jako imám až do roku 2016, jiné zdroje mluví o tom, že rodný Afghánistán nikdy neopustil.

Zajímavé je, že mezi šesti nejvýznamnějšími představiteli Tálíbánu figurují dva členové klanu Hakkániůl, který je na americkém seznamu teroristických organizací. „Hakkániové byli dříve nezávislí, měli svoji vlastní strukturu. Postupně se ale s Tálíbánem k sobě přiblížili, protože obě organizace byly v opozici vůči externí intervenci,“ poznamenává politolog Doboš.

Jen za informace vedoucí k dopadení Siradžuddína Hakkániho, jenž dohlíží na finance i vojenské kapacity Tálíbánu na pákistánsko-afghánské hranici, vypsala FBI odměnu pět milionů dolarů. Právě Hakkániové údajně rozšířili v Afghánistánu dnes často využívanou taktiku sebevražedných atentátů.

Se spoluprací s teroristy má ostatně Tálibán dlouhé zkušenosti. Právě fakt, že na přelomu tisíciletí poskytoval bezpečné útočiště vůdcům al-Káidy včetně Usámy bin Ládina, vedl k mezinárodní intervenci na podzim 2001. Od té doby se afghánská teroristická scéna ještě rozšířila o tamní odnož Islámského státu.

S tou ale Tálibán přátelství nenavázal, právě naopak. „Islámský stát se snažil Tálíbánu odtáhnout část radikálních členů – u některých se to povedlo – i přesto ale Islámský stát v Chórásánu není moc úspěšný. Kontroluje sice část území, s Tálíbánem ale byl vždy na ostří nože. Pokud se Tálibán utká v plné síle s IS, vždy je dokáže porazit,“ připomíná expert z **FSV UK**. Do budoucna proto očekává další vyostření konfliktu mezi Tálíbánem a IS a vytlačení extremističtější frakce z obou skupin více na okraj.

Složitější to bude s al-Káidou, s níž má Tálibán dlouholeté přátelské vazby. I zde ale naráží na politickou realitu: současný Tálibán stojí o dobré vztahy se zahraničím a podporu al-Káidy by mu netolerovalo ani Rusko a Čína, které se staví k jeho převzetí moci velice vstřícně. V zemi se nicméně nejspíš stále skrývají vůdci al-Káidy, možná proto dojde jen k tiché spolupráci nebo jejich tolerování ze strany Tálíbánu.

I v souvislosti se snahou o komunikaci Tálíbánu se světem mluví Doboš o změně ideologie hnutí: „Posledních deset let se Tálibán postupně transformuje od hardcore islamistické skupiny, kterou byl v devadesátých letech, v širší politickou strukturu. Někteří autoři odhadují, že valná většina členů v něm není kvůli ideologii, ale kvůli zisku a podílu na politické moci,“ podotýká. Nová vláda Tálíbánu proto může být jistým způsobem umírněnější než ta v devadesátých letech – sám Tálibán mluví o tom, že sestaví inkluzivní vládu – ze svých islamistických principů ale nesleví. „Stoprocentně dojde k implementaci nějaké radikální verze šaría, to je jednoznačný cíl Tálíbánu. Jeho naplňování ale asi nebude tak radikální jako v devadesátých letech,“ myslí si Doboš.

V porušování lidských práv budou mít nejspíš tálibové volné ruce, Rusko nebo Čína je v tomto směru omezovat nebudou. Politický geograf odhaduje, že hlavní represe mohou přijít už na začátku vlády a časem může režim trochu zmírnit, hlavně kvůli lokálním rozdílům v jednotlivých provinciích. Tamní vůdci mají už teď poměrně velkou míru autonomie, Tálibán bude mít v nastolení centralizované moci podobně těžkou pozici jako dříve vláda. „Je také otázkou, zda a jak dlouho se dokáže udržet u moci,“ uzavírá Bohumil Doboš.

Evropské země od víkendu zintenzivňují operace na evakuaci svých diplomatů i afghánských občanů

RÁDIO, Datum: 16.08.2021, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.08.2021 20:37, Poslechovost pořadu: 284 676, Pořad: 18:10 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře, AVE: 349 890,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,16

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Evropské země od víkendu zintenzivňují operace na evakuaci svých diplomatů i afghánských občanů, kteří jim poskytovali své služby. Některé země ještě nebyly schopny své letouny do Kábulu dostat. Americká armáda zatím musela zastavit evakuace, aby uvolnila letištní plochu, kterou zaplavily afghánští civilisté. Řešení pro přesídlení afghánských spolupracovníků a jejich rodin do bezpečí se snaží najít i Evropská unie. Zítra budou jednat ministři zahraničí unijní sedmadvacítky a o spolupráci při evakuacích. V těchto chvílích zasedá Rada bezpečnosti OSN. Já teď ve vysílání vítám Slavomíra Horáka politologa z Institutu mezinárodních studií na fakultě Univerzity Karlovy, dobrý den.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Co se v téhle situaci dá čekat od Rady bezpečnosti, jak může do situace zasáhnout?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Tak Rada bezpečnosti může vydat určitá prohlášení, může vydat určité rezoluce. Na druhou stranu nemůže zasahovat do vnitřních záležitostí členských států až na určité výjimky. A tato výjimka zatím nenastala, protože Tálibán možná je považovaný některými analytiky za určité teroristické hnutí, ale to momentálně to není otázka terorismu. A tudíž nemá vlastně žádný legální důvod k nějakému zásahu, čili může jít o nějakou diskuzi, můžete mít nějakou koordinaci /nesrozumitelné/, ale to je tak asi všechno, co momentálně Rada bezpečnosti OSN může dělat.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Jakou sílu má v tuhle chvíli rezoluce rady OSN?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Tak má sílu takovou, že se měla teoreticky provádět. Na druhou stranu, znovu opakují není vlastně momentálně důvod nějakou rezoluci situaci v Afghánistánu vydávat, protože ty jednotky se vztahují, podle nějakého plánu, který je potřeba urychlit a navíc tohle to není operace OSN, čili z tohoto hlediska vlastně OSN není nějakou platformu, která by měla v této chvíli zasahovat, která může v této chvíli zasahovat do běhu věcí v Kábulu.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Dá se čekat, že země, které teď jednájí na Radě bezpečnosti zaujmou aspoň ze stejné stanovisko vůči Talibánu?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Já si myslím, že ne, protože na jedné straně tady je blok, řekněme s tím těch stálých členů Rady bezpečnosti, Spojené státy a Francie, Velká Británie, které vlastně jsou pod tou palbou tak říkajíc, v Kábulu a snaží se evakuovat své občany. A na druhé straně je Rusko a Čína, které tuto operaci neprovozují, naopak čínská a ruská ambasáda zůstávají zatím aspoň v klidu a pravděpodobně teda se zdá, že jak Čína tak Rusko má už své páky na jednáních s Talibánem, respektive už ta jednání probíhala v minulých týdnech až měsících. Takže v tomto směru jsou Rusové a Číňané klidní, takže další členové samozřejmě stále budou jednat podle toho, jak moc to přidružení k tomu jednomu nebo druhému bloku těch stálých členů.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Může to znamenat, že třeba Čína a Rusko v příštích dnech uznají tálibánskou vládu, uznají talibánský stát?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Může se stát v případě Číny je to dokonce pravděpodobné. Čínský ministr zahraničí už něco podobného naznačil nějaký prohlášení, takže tam myslím, že to je otázka určitého času a v případě Ruska, tak Rusko zatím setrvává na pozici, že oficiálně tady Tálibán je teroristická organizace. Byla zařazená na ten seznam na počátku určitých let, ale to se samozřejmě to se můžeme změnit. Můžeme nějakou formu uznání minimálně de facto uznání jak počítat i s Ruskem, případně dalšími spojenci.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Znamená to, že v těchto chvílích sledujeme v podstatě něco jako přerozdělování vlivu v Afghánistánu?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

I to může být. Ostatně Čína už je v Afghánistánu přítomna poměrně dlouho, mají tam tak říkají vůbec garantované a myslím si, že podle těch jednání v prohlášen. I jednání toho, jak momentálně Čína vystupuje, tak si myslím že řada podniků, které jsou pod čínskou správou, respektive nacházejí na území kontrolovaném Talibánem tak je nějaká dohoda mezi Talibánem a Čínou ohledně těchto /nesrozumitelné/ jsou to především těžařské záležitosti, těžba nejrůznějších surovin, o které mají Číňané zájem. Myslím si, že to bude zájem i Talibánu tyto provozní nějak podporovat.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Je v téhle situaci, řekněme, dobré pro ty členy bývalé mezinárodní aliance jednat s Talibánem?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Já si myslím, že jednat s Talibánem bychom asi pravděpodobně měli, protože je to de facto jediná síla, která momentálně v Afghánistánu je. Nemáme žádné alternativní ani obyčejné síly, všechno jsou to buď ve velmi hlubokém podhoubí a nebo v zahraničí, čili momentálně pokud jde o afghánské záležitosti nemáme zapotřebí s /nesrozumitelné/ jednat. Na druhou stranu ta čas na projednání s Talibánem tady byl, nějak se využil efektivně nebo ne, to už je samozřejmě trochu jiná otázka a vždycky Talibán teď bude hledat asi spojence v jiných částech světa než zrovna v tom tzv. západním.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Afghánistán je z druhé strany příjemce obrovské zahraniční pomoci, která jde ze Spojených států, Německa a podobně. Také podle agentury AFP oznámil nejmenovaný americký činitel, že Talibán nebude mít přístup k finančním rezervám, které drží centrální afghánská banka, ale jsou uloženy v USA. Tak jak velký problém tohle pro Talibán může být?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Tak samozřejmě tam bude otázka, jakým způsobem bude Talibán dále postupovat v budování tohoto systému, což samozřejmě vy teď nastává to zatím je velkou neznámou. Nicméně vzhledem k tomu, že Talibán má příjmy ještě z mnoha mnoha dalších oblastí a počíná tedy pěstování opia, až po příjmy čínských úplatků na těžební pole těžebních společnostech. Tak je možná, že ten výpadek, řekněme ta mezinárodní pomoc bude nějakým způsobem saturován, byť třeba ne 100 %, ale na druhou stranu ta pomoc, v uvozovkách, kterou byl teda, která byla poskytována americkou stranou tak do značné míry dokonce z velké části se předpokládá, že byla rozkradena tím bývalým systémem pana prezidenta Ghaního a jeho tedy klanu a pomocníků, takže v tomto ohledu, z tohoto hlediska vlastně se k tomu běžnému Afghánci může zůstat úplně stejné, mohlo by ty stejné prostředky jako do předchozího systému tzn. kladné žádné.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Vy už jste to označil. Mluvil jste o velké neznámé ale jaké zřízení, jaké státní zřízení teď v Afghánistánu může vzniknout, předpokládám, že ta dnešní ústava evropského stříhu asi brzo přestane platit?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

A tak Afghánistán se bude řídit jinými ustanovenými, koneckonců o tom mluví už 25 let nebo ještě více, vlastně od svého vzniku tzn. bude prosazovat jednotné právo šaría, bude prosazovat šaría soudy. Bude mít tendenci tedy mít kontrolu nad tím soudnictvím. Samozřejmě druhá věc je, že Tálibán pravděpodobně nebude mít řeckně schopnosti, aby obhospodařoval takové věci jako je třeba svoz odpadků v oblastech nebo respektive ve městech /nesrozumitelné/, ale podobně na to bude samozřejmě potřebovat takřikajíc nějaký /nesrozumitelné/. Nicméně v těchto zásadních věcech, jako je třeba judikatura, právo, tak si bude chtít nechat svůj velmi konzervativní postoj, kde bude zavádět tedy právo /nesrozumitelné/, včetně těch všech těch omezení, která už teďka vidíme na těch územích, která kontroluje Tálibán.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Může být Talibán ohrožením pro Evropu, může teď vzrůst nebezpečí teroristických útoků?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Já si myslím že ne, protože Talibán na tomto vlastně sám za sebe, Talibán na tomto zájem neměl ani v těch devadesátých letech. Samozřejmě druhá věc byla, jaký způsobem hostil a teď to říkám hostil tzv. hnutí Al Káida a opravdu byly jeho stát, tudíž pod jeho ochranou a zároveň ale si myslím, že ta situace je momentálně trochu jiná, že Talibán možná bude mít zájem o kontakt s dalšími islamistickými skupinami ale nebude mít momentálně až takový zájem podpořit jejich nějaké výcvikové tábory na území Afghánistánu a podobně, další věc samozřejmě je, že tábor tady existuje Talibán se s tím bude muset nějak nějakým způsobem vypořádat, ale sám za sebe Talibán je a deklaruje se a myslím si, že také může být jako vnitroafghánské hnutí, které má zájem zavést to svoje pojetí práva na území Afghánistánu a řeckně chodit někde za jeho hranice a co se týká těch blízkých hranic to znamená třeba jižní Asie či Pákistánu, ale také ty vzdálenější oblasti do Evropy či Ameriky.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Slavomír Horák politolog z Institutu mezinárodních studií **fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Děkuju, na slyšenou.

Digitální katastrální mapy nejsou to samé jako digitalizované. Katastrální mapy vedené dříve na plastové fólii jsou dnes po digitalizaci vektorovými.

Pokud nevznikly na podkladě dostatečně přesného měření, tak digitalizace nepřinesla jejich zpřesnění, jak si mnozí možná myslí, přinesla však nové možnosti práce s daty katastru. Jak je to s přesností digitální a digitalizované katastrální mapy? Povídání o katastru nemovitostí na ESTAV.cz má více částí:

Dnes si představíme díl druhý: Přesnost digitální katastrální mapy a katastrální mapy digitalizované.

Pokud potřebujeme prodat či koupit nemovitost, zjistit průběh hranice parcel nebo typ pozemku dle katastru, neměli bychom mít problém s přesností digitálních katastrálních map (DKM).

A to ani u DKM, které vznikly buď přepracováním v územích, kde katastrální mapa sice byla vedená na plastové fólii, ale s číselně zaměřeným obsahem s přesností stanovenou pro DKM, kdy souřadnice podrobných bodů polohopisu byly určeny s přesností, která je dána základní střední souřadnicovou chybou (m xy) nepřekračující hodnotu 0,14 m.

Pokud jde o katastrální mapy s číselně zaměřeným obsahem, jedná se o mapy z pozdějších mapování, kterých bylo od dob stabilního katastru na našem území zahájeno několik. Tato mapování měla přinést zpřesnění katastrální mapy na celém území, ale v důsledku politických a společenských změn nebylo žádné z nich dokončeno. Dokončena byla mapování zpravidla pouze na území větších měst, příp. větších průmyslových aglomerací.

Tvrzení o možnostech užití dat DKM se opírá i o to, že např. pokud dnes na některých lomových bodech hranice hraniční znaky chybí, lze je s dostatečnou přesností vytyčit. Také lze zkontrolovat, zda s existujícími hraničními znaky nebylo manipulováno.

Reálně je dnes při měření pro nové mapování, a to díky nové technice a postupům měření a šetření při zjišťování průběhu hranic, dosahováno vyšší přesnosti, než předpisy požadují. Neboť součástí geodetického přístroje je i aparatura GNSS, pozemní laserový skener, digitální kamera a automatické navádění optického systému na zaměřované body.

Na polovině území České republiky jsou však pokladem katastrálních map v digitální podobě – katastrálních map digitalizovaných (KMD) – stále grafické mapy, zpravidla v měřítku 1:2880, bez určených souřadnic lomových bodů hranic pozemků. Polohopis takové mapy má základ, jak již bylo uvedeno, z mapování v první polovině 19. století, u něhož jeho přesnost byla dána měřickými postupy a přesností přístrojů používaných v té době.

V některých případech bylo tehdy přípustné např. i krokování, což znamená, že se přesnost polohopisu může někde pohybovat i v řádu metrů. Jednorázová aktualizace stabilního katastru, tzv. reambulace, započatá v roce 1869, při níž byly katastrální mapy jednorázově doplněny o zjištěné změny, přesnost mapy ještě zhoršila.

Nedobré zkušenosti s původně očekávanou „stabilitou“ katastru a s jeho jednorázovou aktualizací vedly k tomu, že od roku 1883 změny vlastnických hranic pozemků začaly být do katastrální mapy vyznačovány na podkladě geometrických plánů.

Předpisy pro tvorbu geometrických plánů se však v průběhu doby v nárocích na jejich přesnost lišily, což přineslo i rozdílnou přesnost určení lomových bodů hranic pozemků v jednom katastrálním území (k.ú.).

Tak byly v minulosti pouze u některých lomových bodů hranic pozemků určeny souřadnice, na jejichž podkladě bylo následně možno stanovit průběh hranice pozemku s takovou přesností, která odpovídá aktuálním požadavkům na přesnost a tím i potřebám uživatelů dat katastru.

Závěrem této části je možno konstatovat, že pouhý převod analogového podkladu do digitální formy přináší nové možnosti, pokud jde o využití získaných digitálních dat, ne však zpřesnění výsledku. To platí i pro KMD, u které se přesnost údajů o hranicích pozemků oproti výchozí analogové mapě vedené na plastové fólii rozhodně nezvyšuje. Cílem zvoleného postupu převodu tak bylo nezhoršit přesnost katastrální mapy a získat digitální data, se kterými půjde dále pracovat prostředky výpočetní techniky.

V příštím díle seriálu se podíváme, jaké nepřesnosti mohly při převodu map vznikat a kde se můžeme setkat s problémy.

Ing. Bohumil Janeček

Je absolventem Fakulty stavební Českého vysokého učení technického v Praze, oboru geodézie a kartografie. Dále studoval na Vysoké škole ekonomické v Praze (postgraduální studium). Na Právnické fakultě Univerzity Karlovy absolvoval specializační studium Právní vztahy k nemovitostem. Je též absolventem kurzu Interní audit a finanční kontrola. Do konce roku 2019, kdy ukončil služební poměr, pracoval 26 let na Českém úřadu zeměměřickém a katastrálním, z toho přes 22 let ve funkci ředitele odboru řízení územních orgánů, odboru, který zajišťoval i metodiku zeměměřičtví a katastru nemovitostí. Dlouhodobě působil jako člen zkušební komise pro státní závěrečné zkoušky studentů magisterského studijního programu „Stavebnictví, geodézie a kartografie“ **FSv** ČVUT v Praze. Je spoluautorem publikace Katastrální zákon. Komentář (1. a 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015, 2019).

Robotický systém obsahuje multistanici, což je geodetický přístroj umožňující současné měření vodorovných směrů, zenitových úhlů a šikmých délek. Z těchto naměřených veličin dokáže přístroje dopočítat další údaje..

"Mamahotely" jsou po pandemii opět v kurzu. Mladí lidé šetří za bydlení [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 17.08.2021, Zdroj: tn.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.08.2021 06:23, Celková návštěvnost: 15 514 249, RU / měsíc: 2 942 884, RU / den: 341 691, Rubrika: TN.CZ/default, AVE: 19 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,80

Mladí lidé zůstávají u rodičů bydlet déle. Vyplývá to z aktuálních dat Eurostatu, statistického úřadu Evropské unie.

Zatímco v roce 2019 se mladí od rodičů stěhovali okolo 25,8 roku, loni už to bylo v rovných 26 letech. Dívky se přitom osamostatňují dříve, krátce před 25. narozeninami. Chlapci s rodiči zůstávají v jedné domácnosti do svých 28 let.

Bez pomoci rodiny by se momentálně neobešel ani jednadvacetiletý Dominik z Prahy. Studuje politologii a mezinárodní vztahy na Univerzitě Karlově. V hlavním městě sdílí byt s přítelkyní a dalšími dvěma kamarády. I přesto, že si na živobytí snaží Dominik vydělat sám a nájemné si spolubydlíci mezi sebou rozdělili, bez pomoci rodičů by na samostatné bydlení neměl.

"Bez přispívání rodiny by to bylo mnohem těžší. Pravděpodobně bych musel buď přestat jíst, nebo přestat spát a místo spánku chodit do práce. Nájem v Praze jsou podraz na studenty a mladé lidi," řekl mladík.

Podle odborníků za to může několik faktorů. Řadí mezi nimi mimo jiné koronavirovou pandemii.

"Před pandemií jsme mohli pozorovat snižování průměrného věku odchodu od rodičů. Mladí Češi se svým chováním více přibližovali chování mladých lidí v západní Evropě. Spolu s tím se zvyšovala i obliba společného bydlení, kdy více mladých lidí sdílí náklady na bydlení a zvyšoval se i počet samostatně žijících mladých," řekla socioložka Jana Klímová Chaloupková ze Sociologického ústavu Akademie věd.

"K nepříznivým podmínkám pro odchod od rodičů přispívají i třeba lockdowny a distanční výuka na vysokých školách, která naopak vedla k tomu, že se řada studentů, kteří bydleli na kolejích, vrátila k rodičům. Předpokládám ale, že jde o dočasný trend," dodala socioložka.

Současný trend by mohl souviset se snižující se dostupností bydlení pro mladé. "Například bohatí lidé usilují o nákup nemovitosti jako bezpečně uložené peníze a tím zvyšují cenu bydlení na trhu. Prodlužuje se také doba studia, protože roste počet maturantů a vysokoškoláků," doplnil Martin Hájek z [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#).

To potvrzuje i třidvacetiletá vysokoškolačka. Před vypuknutím pandemie bydlela v Praze na kolejích. Protože ale momentálně nemá žádnou stálou práci, vrátila se na Moravu k rodině. "Nic vlastního si zatím dovolit nemůžu," tvrdí studentka.

Pokud jde o průměrný věk odchodu od rodičů v Evropě, tak ten se napříč kontinentem mění. Nejkratší dobu u rodičů tráví Švédové, kteří se stěhují už kolem 21. roku života, Chorvaté naopak s rodiči bydlí až do svých 32 let.

"Zatímco ve skandinávských zemích je kladen vysoký důraz na autonomii mladých, kteří se od rodičů stěhují ve věku kolem 20 let, v zemích jižní Evropy mladí lidé zůstávají bydlet s rodiči déle a stěhují se, až když zakládají vlastní rodinu," upřesňuje Klímová Chaloupková.

Ve srovnání s většinou zemí západní Evropy je věk při odchodu od rodičů v České republice vyšší, ale nedosahuje takových hodnot jako v zemích jižní Evropy. "Tyto rozdíly jsou dány tradicemi a sociálními normami, ale i charakterem pracovního trhu a trhu bydlení či sociální politiky. Důležité je to, jak snadné či obtížné je pro mladé lidi získat stabilní zaměstnání," vysvětluje socioložka.

Podle Hájka by fenomén "mamahotelů" měl být ale brzy zase na ústupu. "Protiepidemická opatření společnost do určité míry pochopitelně zmrazila, a tak došlo k odkladu řady věcí, například právě osamostatnění, stěhování, ale také svateb, dovolených. Je to však jen dočasné," domnívá se Hájek.

Kábul je druhý Saigon. Jen ty vrtulníky přistávají vedle velvyslanectví, ne na střeše, glosuje novinář Anýž [URL](#) Automatický překlad

WEB, Datum: 17.08.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Autor: Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.08.2021 13:52, RU / měsíc: 1 171 029, RU / den: 88 206, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,98

Jen několik dní trvalo islamistickému hnutí Tálibán ovládnout prakticky celé území Afghánistánu. Z letiště v hlavním městě Kábulu se stalo útočiště zoufalých lidí, jež se snaží dostat na palubu letadel, která evakuují zaměstnance a spolupracovníky zemí Severoatlantické aliance (NATO). Česko má jako jedna z mála zemí v místě svého zástupce, upozorňuje velvyslanec při NATO Jakub Landovský: „Jiří Baloun je vynikající diplomat. Prokázal velikou odvahu a jakousi chladnokrevnost.“

„Jiří Baloun nyní pomáhá s úkolem evakuace našich afghánských spolupracovníků,“ zdůrazňuje Landovský.

A připomíná, že i Severoatlantická aliance má v zemi své spolupracovníky, o které by se teď měli spojenci podělit a postarat.

Bidena kritizují i liberálové

Za nečekané vyhocení celé situace se snaší na amerického prezidenta Joea Bidena od zatím největší vlna kritiky od jeho letošního vstupu do Bílého domu, upozorňuje novinář Daniel Anýž z Aktuálně.cz. Ostrá slova nezní jen z tábora konzervativních listů, ale třeba i z liberálního deníku The New York Times.

Anýž připomíná, že začátkem července byl Biden jednou z novinářek konfrontován s dotazem, zda si s finišujícím odchodem americké armády z Afghánistánu Spojené státy nezopakují Vietnam.

„Tehdy až vztekle odvětil, že Američané v žádném případě nebudou sledovat druhý Saigon, kdy museli na konci dubna 1985 vrtulníky zachraňovat diplomaty ze střechy americké ambasády,“ připomíná.

„Jediný rozdíl teď je ten, že vrtulníky nepřistávají na střeše ambasády, ale vedle ní,“ glosuje s tím, že záběry z kábulského letiště jsou zdrcující porážkou Bílého domu před zraky nejen Američanů, ale celého světa.

„Už to, že Biden dva a půl tisíce vojáků stáhl a šest tisíc jich tam znovu posílá, aby zabezpečili letiště, působí jako chyba. A chyba to je.“

Podvolení nebo útěk

Jakub Landovský má za to, že Tálibán ani přes hladké převzetí moci nebude k mezinárodnímu společenství hluchý:

„Jedna věc je Afghánistán mocensky ovládnout a druhá je vytvořit strukturu, které je schopná zemi administrovat. K tomu jsou potřeba peníze a Západ je stále velkým příspěvatelem na chod a fungování afghánského státu.“

Méně optimisticky vidí situaci Slavomír Horák z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd univerzity Karlovy**, který upozorňuje, že Tálibán se teď cítí jako vítěz nad Západem.

„Ze zahraničních velmocí bude zaujímat v Afghánistánu asi nejvýznamnější postavení Čína a do určité míry možná i Rusko,“ předpovídá.

Pokud jde o přežití občanské společnosti pod nadvládou Tálibánu, má Horák obavy. Pro ženy, které mohly v posledních letech studovat a angažovat se v podnikání i politice, nabízí podle něj budoucnost smutnou volbu: „Pro ně to teď bude – obávám se – otázka buď se přizpůsobit, nebo utéct.“

Poslechněte si celý audiozáznam Speciálu Lukáše Matošky.

Speciál - Situace v Kábulu

RADIO, Datum: 17.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.08.2021 15:52, Poslechovost pořadu: 28 488, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 393 015,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,32

moderátor

Z letiště v afghánském Kábulu od rána znovu odlétají evakuační letadla různých států, kritice Američanů i mnoha světových lídrů se postavil americký prezident Joe Biden, rozhodnutí o odchodu aliančních vojáků z Afghánistánu prý bylo správné. Ve studiu je Kateřina Šmídová ze zahraniční redakce, dobrý den.

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Hezké ráno.

moderátor

Jak to teď v Afghánistánu vypadá?

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Boje se uklidnily, hlídky Talibanu dál střeží města. Podle BBC je v Kábulu už většina obchodů otevřených, zavřené tam ale zůstávají úřady, podniky a taky školy. Ve městě Mazár-e Šaríf, které bylo jednou z tradičních pevností padlé vlády, se ale obchodníci bojí. Mnozí své krámy zatím i přes uklidňování talibanců neotevřeli. A strach mají také příslušníci různých nepaštunských menšin. Ty totiž za předchozí vlády Talibanu čelily útlakům. Média také uvádějí, že z ulic měst prakticky zmizely ženy. Jak už jsme říkali, obnovil se i provoz na kábulském letišti. To se muselo zavřít kvůli tisícům lidí, kteří v zoufalé snaze odletět ze země lezli přímo na letadla. V chaosu dokonce nejméně 5 lidí zemřelo. Američané, kteří letiště kontrolují, už ale prostor vyklidili a zabezpečili. Ovšem, jak je vidět na videích na internetu, před branou se stále tlačí davy. Jinak co se teď

přesně v zemi děje, se asi těžko dokáže odhadnout, Taliban už zavedl například zákaz nosit džíny. A dá se předpokládat, že se vrátí také násilné tresty.

moderátor

Americký prezident Biden odchod jednotek považuje pořád za správný krok, jak to obhajuje?

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Biden řekl, že Američané do Afghánistánu před 20 lety nešli proto, aby tam pomohli vybudovat stát. /ukázka/

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Cílem mise bylo prý hlavně zlikvidování teroristů po 11. září a to se prý podařilo. Řekl taky, že pro odchod vojsk ze země nebyl a nebude nikdy ideální čas. Pokud by dohodu předchozí administrativy Donalda Trumpa nedodržel, hrozily by Spojeným státům další léta otevřených bojů s Talibanem a to Biden nechce. Afghánským uprchlíkům ale slíbil pomoc. Vyčlenit na to chce zhruba půl miliardy dolarů. Hlavní díl viny na současné situaci připsal Biden afghánským lídrům a vojákům, kteří bez boje utekli. Připustil ale například, že Američané postup Talibanu špatně vyhodnotili a nepočítali s nulovým odporem afghánské armády.

Joe BIDEN, americký prezident

Spojené státy během mise v Afghánistánu udělaly mnoho chyb. Jsem ale přesvědčen, že je špatné nasadit do boje s Talibanem americké vojáky, když toho afghánská armáda není schopná. Jestliže se afghánské vládě nepodařilo jednat v zájmu budoucnosti vlastní země, už vůbec by nepomohlo, kdyby Američané dál místo ní bojovali s Talibanem.

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Mnoho Američanů se ale staví proti odchodu vojsk z Afghánistánu. CNBC například zmiňuje reakce afghánských válečných veteránů. Mnozí to považují za porážku Ameriky, katastrofu a srdcervoucí prohru. Rodiny padlých vojáků se zase ozývají, že byly oběti jejich blízkých zbytečné. A pak jsou tu taky obavy, že Taliban své sliby nedodrží a země se opět stane centrálou teroristů.

moderátor

Situace v Afghánistánu se samozřejmě nedotýká jenom Američanů, jaké jsou další reakce?

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Podobně jako Biden, i německý ministr zahraničí Heiko Maas přiznal, že tajné služby i Berlín nevyhodnotily situaci v Afghánistánu správně a rychlost postupu Talibanu je zaskočila. Podle generálního tajemníka OSN Antonia Guterrese je teď třeba spojit mezinárodní síly a jednat. /ukázka/

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Státy světa prý musí využít všechny prostředky, aby v Afghánistánu zabránily teroristické hrozbě a zajistily dodržování základních lidských práv. Je prý také třeba zajistit, aby do Afghánistánu mohla humanitární pomoc a aby autority Talibanu dodržely své sliby a umožnily opustit zemi všem, kteří to chtějí.

moderátor

Jak to vypadá, Kateřino, s další evakuací Čechů v Kábulu?

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Tak speciál neplánovaně čekal v ázerbájdžánském Baku, až se situace uklidní, ale podle České televize už teď letadlo pokračuje v cestě. Je to už druhý český evakuační let a měl by přepravit něco kolem 60 lidí.

moderátor

O úvodní shrnutí se postarala Kateřina Šmidová ze zahraniční redakce. Děkujeme za to.

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Pěkný den.

moderátor

A naším hostem je velvyslanec České republiky při Severoatlantické alianci Jakub Landovský, dobrý den.

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Dobré ráno do Prahy.

moderátor

Zastavme se nejprve u toho zmiňovaného projevu amerického prezidenta Joea Bidena, ten tedy hájí svoje rozhodnutí stáhnout vojáky z Afghánistánu tvrzením, že cílem Američanů nikdy nebylo vybudovat v zemi fungující stát. Platilo to bezezbytku i pro celou misi NATO?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Tak ta alianční mise začala s tím, řekněme, zvládnutelným úkolem potrestat Afghánistán za podporu Al-Kajdy po 11. září, zajistit dopadení Usámy bin Ládina, to se všechno povedlo, ale někdy v průběhu té mise se ten počet cílů mise pomalu rozšiřoval a jednu dobu Aliance ve svém strategickém konceptu měla i vybudování, řekněme, Afghánistánu, kde bude funkční stát, jako jeden ze svých sekundárních cílů. Ta druhá věc se bohužel nezdařila, ale ta první věc skončila pochopitelně úspěchem.

moderátor

Ale přece jenom, promiňte, pane Landovský, jestli vám tedy správně rozumím, tak podle vás tam ten cíl vybudovat v Afghánistánu stát přece jenom byl.

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Tak ten cíl vybudovat stát byl součástí dokumentu Severoatlantické aliance, řekněme, někdy na přelomu první dekády 21. století. Otázka je, co si pod tím funkčním státem dnes představít. Možná ta debata o vyhodnocování toho, jak jsme se chovat měli po tom, co se nám podaří, doufejme úspěšně, dokončit evakuaci, se bude týkat i toho, jak si máme stanovit pro vojenské mise Severoatlantické aliance své cíle z hlediska jejich konečného stavu.

moderátor

Dal se odchod vojsk líp načasovat?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

To je těžká otázka. Určitě byla doba, kdy těch úspěchů v porovnání s těmi neúspěchy bylo víc. To je bezesporu, počet vojáků, kteří byli v Afghánistánu, byl tenkrát ale také mnohem vyšší. To znamená, že to stahování, které v podstatě graduálně probíhalo už od začátku druhé dekády 21. století, tak působilo dvojím způsobem. Jednak teda snižovalo nějaký náklad z hlediska té mise, ale druhak také dávalo Talibanu šanci, že pokud vydrží, tak se mu může ve finále podařit docílit odchodu vojáků a stačí mu, když bude sledovat plynutí času a vydrží v tom úsilí, v tom boji.

moderátor

Německá kancléřka Angela Merkelová včera řekla, že spojenci se v tom, jak rychle bude Taliban postupovat, doslova přepočítali, taky americký prezident v tom svém projevu přiznal, že radikálové postupovali přinejmenším rychleji, než se čekalo, jak vůbec k tomuhle chybnému vyhodnocení situace, tak zásadně chybnému, došlo?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Víte, ono je někdy velmi těžké prosadit jako vstup z hlediska bezpečnosti něco, co vám řekne tak fantaskní novinu, jako že během tří nebo čtyř dnů dojde k absolutnímu zhroucení země. Možná na obranu služeb je třeba říci, že takováhle věc by i působila nějaký chaos v rámci systému, to znamená, ty odhady časové byly daleko konzervativnější a musíme pracovat na tom, aby ten zpravodajský obraz zahrnul i některé takové, řekněme, velice extrémní varianty do budoucna.

moderátor

Generální tajemník NATO Jens Stoltenberg by dnes měl vystoupit s projevem k Afghánistánu, už dřív na Twitteru se vyjádřil, že Aliance bude usnadňovat a koordinovat ty probíhající evakuace, nevypadá to spíš ale teď tak, že si ty jednotlivé evakuace teď tak trochu zmatečně organizuje spíš každý stát sám?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Ne, podle mých informací je na letišti v Kábulu tou hlavní autoritou autorita Spojených států, protože v takhle vážné situaci není možno flexibilně rozhodovat ve 30. Mise Severoatlantické aliance skutečně pomáhá koordinaci, my máme za 2 hodiny schůzku na úrovni Severoatlantické rady, po které právě generální tajemník plánuje vystoupit pro média, a součástí té schůzky bude jistě kromě aktuálních informací o vývoji také informace o tom, jak jednotlivé státy řeší situaci. Česká republika je jedním z nemnoha, kteří mají přímo na místě velvyslance, pana velvyslance Baloun je vynikající diplomat a prokázal velkou odvahu a, řekněme, jakousi chladnokrevnost a pomáhá právě s tím druhým úkolem a to je evakuace našich afghánských spolupracovníků.

moderátor

Jak to bude s budoucím diplomatickým zastoupením NATO v Kábulu? Ještě v neděli Severoatlantická aliance měla v úmyslu udržet ho v chodu.

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

O tom se právě budeme dnes bavit, ta mise velvyslance Pontecorva je snižena na jakousi minimální úroveň, operuje z letiště, kde je v tuto chvíli přes 5 000 amerických vojáků, 600 Britů, a bude tam tak dlouho, dokud bude potřeba. Dneska se o tom budeme bavit a dneska můžeme rozhodnout o jejím stažení, ale také tam může ještě nějakou krátkou dobu zůstat, otázka je samozřejmě, jak se budou vyvíjet další kroky Talibanu.

moderátor

Po krátkou dobu, to myslíte po dobu, než budou dokončeny evakuace jak tedy příslušníků jednotlivých států Aliance, tak i těch afghánských spolupracovníků, kteří jsou evakuováni.

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Přesně tak. A samozřejmě i Severoatlantická aliance měla své vlastní spolupracovníky, o které by se měli teď spojenci podělit a postarat.

moderátor

Rada bezpečnosti OSN včera vyzvala k ustavení jednotné vlády, která by reprezentovala v Afghánistánu všechny a taky umožnila účast žen, podobně se vyjadřují i představitelé jednotlivých zemí NATO, má mezinárodní společenství, pane velvyslance, podobnými prohlášeními možnost cokoliv na situaci v Afghánistánu ovlivnit?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Já se domnívám, že Taliban poslouchá, co říká mezinárodní společenství, protože jedna věc je ovládnout mocensky Afghánistán a druhá je vytvořit strukturu, která je schopná Afghánistán administrovat, a k tomu jsou potřeba peníze a Západ je stále velkým přispěvatelem na chod fungování afghánského státu. Sám Taliban ve svých prohlášeních zmiňuje tvorbu nějakého inkluзивního orgánu, ať už přechodné vlády, nebo jeho vlády, která má zajistit základní fungování v zemi, a jakési uznání jeho režimu je pro tu budoucnost toho režimu jistě důležitou věcí.

moderátor

Naším hostem byl velvyslanec Česka při Severoatlantické alianci Jakub Landovský. Děkuju vám za rozhovor.

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Nápodobně, pěkný den.

moderátor

Ve vysílání je odborník na Afghánistán Slavomír Horák, vedoucí Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, dobrý den.

Slavomír HORÁK, vedoucí Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Dobrý den.

moderátor

Tak slyšeli jsme od pana velvyslance, že se domnívá, že Taliban bedlivě poslouchá, co říká mezinárodní společenství, co si o jeho postupu myslí Západ, domníváte se taky, že k tomu skutečně islamističtí radikálové mají důvod?

Slavomír HORÁK, vedoucí Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Tak částečně ano, na druhou stranu bych asi to poslouchání Západu nepřeceňoval. Taliban teďka se cítí jako vítěz nad celým Západem včetně Spojených států, takže to jeho poslouchání může být možná trošku /nesrozumitelné/ realitě v tom skutečném životě, a myslím si, že momentálně asi nejvýznamnější posty, pokud jde o zahraniční velmoci nebo externí síly, tak bude zaujímat Čína a možná i do určité míry Rusko.

moderátor

Vy jste, pane Horáku, koncem června, bylo to v rozhovoru pro server Aktuálně, se vyjádřil, že Taliban se přece jen do určité míry změnil a že bude postupovat jinak, než postupoval během své vlády v devadesátých letech. Odpovídá to tomu, jak se zatím chová na místech, která už ovládl?

Slavomír HORÁK, vedoucí Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Tak částečně ano, částečně ne. Určitě je změna právě v tom mezinárodním chování takřkajíc, /nesrozumitelné/ určité mezinárodní uznání, mezinárodní styky a podobně, tak je mnohem patrnější. Pokud jde o ty vnitřní záležitosti, tak tam samozřejmě je to otázka určitého regionálního postoje, protože ten Taliban má spoustu různých velitelů a spoustu různých názorů, takže tam to chování, řekněme, je, v některých místech slyšíme opravdu dost špatné věci, tzn. zavírají se školy, zavírají se další věci, ale zase je otázka, do jaké míry je to za a přechodná záležitost a za b, do jaké míry je to otázka nějakého dalšího budování nějakých státních struktur Talibanu.

moderátor

Vytvořila se v Afghánistánu za těch posledních 20 let aspoň částečná občanská společnost, která by dokázala přežít i tu případnou tvrdou vládu Talibanu? Mám na mysli to, že v zemi jsou mnohem sebevědomější ženy, které v tomhle tisíciletí mohly začít studovat, budovat svoje kariéry, angažovat se politicky a tak dál.

Slavomír HORÁK, vedoucí Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Tak samozřejmě ano, za posledních 20 let skutečně vyrostla nejenom tedy ta ženská otázka, o které se asi mluví nejvíce, ale skutečně určitá občanská společnost vyrostla, na druhou stranu, pokud občanská společnost bude čelit, řekněme, určitému násilí a zbraním a podobným záležitostem, tak se obávám, že občanská společnost v tom duchu, jak ji známe my a jak si ji představujeme my, nebude mít příliš moc šancí. A další věc, že spousta těch aktivistů, ať už tedy ženského, nebo mužského rodu, tak momentálně dlí na letišti v Kábulu.

moderátor

Co si myslíte, že čeká konkrétně ženské političky, což je fenomén nový taky v Afghánistánu? Za ty poslední roky Afghánistán má třeba ministryni školství.

Slavomír HORÁK, vedoucí Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Tam bude spíš problém v tom, že asi spíš to bude otázka buď se přizpůsobit nové situaci, nebo utéct. Obávám se, že moc jiných možností tady není. To znamená, přizpůsobit se znamená, bude muset většina těch žen opustit svá místa a bude muset zůstat doma, případně bude možná pracovat v nějakých menších funkcích. Rozhodně to nebudou pozice typu ministra nebo poslance nějakého, ať už jakéhokoliv zastupitelského orgánu.

moderátor

No, v Kábulu teď podle dostupných informací údajně probíhají jednání mezi Talibanem a dosavadními politickými představiteli, respektive tedy s těmi politickými představiteli původní vlády, kteří v zemi ještě zůstali, protože jak známo, prezident už zemi opustil, jak by mohla vypadat vláda Talibanu? Považujete za pravděpodobné, že by se oproti devadesátým letům byl ochotný o moc částečně dělit?

Slavomír HORÁK, vedoucí Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

No, momentálně si to nemyslím už jenom z toho důvodu, že Taliban je vítěz. To znamená, považuje se za vítěze. To znamená, těch kompromisů s tou takřkajíc starou gardou, nebo jak oni říkají, starým režimem, už dneska teda starým podle toho, už je 2 dny starý, tak bych řekl, že ta ochota k tomu kompromisu bude velice malá. Navíc další věc je ta, že Taliban je hnutí, které je založené na velmi, řekněme, přísně hierarchické struktuře. To znamená velké loajalitu vůči vůdci. Čili tam není příliš velký prostor pro nějaké kompromisní názory nebo pro nějaké koaliční záležitosti, my jsme si mysleli, že by případně ta vláda mohla vydržet nějakou dobu a mohla jednat s Talibanem, ale v tomto případě to asi nevypadá podle toho, jak vypadal ten postup Talibanu.

moderátor

Ale pokud je to tak, jak říkáte, že se tedy Taliban o moc dělit nechystá, tak o čem se teď vlastně v Kábulu jedná?

Slavomír HORÁK, vedoucí Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Já si myslím, že se bude jednat o věcech typu opravdu převzetí moci, jakým způsobem bude fungovat dále Kábul, nezapomeňte, že tam máte spoustu technických záležitostí, tzn. od čištění města, od takových banalit až po provoz na ulicích a podobné věci, čili asi se může jednat o takové technikaie, ale jinak si myslím, že Taliban začne časem dřív nebo později prosazovat, řekněme, svoje názory a svoji ideologii.

moderátor

Ještě bych se vás, pane Horáku, rád zeptal na jednu věc, spočíval hlavní důvod, proč se Taliban tak rychle zmocnil země, v tom, co řekl ve svém projevu americký prezident Biden, a sice, že ty oficiální afghánské vládní jednotky neměly vůli bojovat za svoji zemi?

Slavomír HORÁK, vedoucí Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Já si myslím, že ano, za svoji zemi možná ano, ale za ten režim, který tam byl, který byl považován nejen za velmi zkorumpovaný a, řekněme, neschopný jakékoliv vlády, neschopný udělat cokoliv pro Afghánistán a jeho ekonomiku, tak jaksi ta vůle opravdu asi byla poměrně slabá, taky další věc, prostě Taliban se hodnotil jako poměrně velmi aktivní, velmi dynamická síla, proti které, řekněme, ti vojáci asi ani nechtěli bojovat. Takže ta vůle ano.

moderátor

Tolik Slavomír Horák, který se věnuje Afghánistánu a vede Katedru ruských a východoevropských studií na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy. Děkujeme za rozhovor.

Slavomír HORÁK, vedoucí Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Na slyšenou.

moderátor

Už jsme zmiňovali několikrát, že americký prezident Biden obhajoval svoje rozhodnutí stáhnout americké vojáky z Afghánistánu v projevu včera, právě na jeho projev se zaměříme s redaktorem serveru Aktuálně Danielem Anýžem, dobrý den.

Daniel ANÝŽ, redaktor serveru Aktuálně.cz

Dobrý den.

moderátor

Zpravodajský server americké televize CNN tu Bidenovu řeč doprovází titulkem, že prezident jenom ukázal prstem na ostatní, na svého předchůdce Donalda Trumpa, za kterého se rozhodlo o tom odchodu Američanů, nebo na afghánskou armádu, která nebojovala, do jaké míry je ale za současnou situaci v Afghánistánu odpovědný sám Biden?

Daniel ANÝŽ, redaktor serveru Aktuálně.cz

Tak už to, že ten projev musel přednést, ukazuje, že on sám si uvědomuje, že se dostal do problémů. Je sice fakt, že většina Američanů odsun podporovala a ještě asi podporuje, před tou nešťastnou koncovkou, před těmi záběry víkendovými nejčerstvější průzkum z poloviny minulého týdne ukazoval, že to je 73 % Američanů, nicméně ta reakce mediální po víkendu po těch obrazech z letiště a z Kábulu byla zatím nejdřívější kritika Joea Bidena od jeho nástupu do úřadu. Nebyly to jenom konzervativní listy. Vy jste teďko citovali CNN, ale byl to i New York Times, který za to, jak Biden nezvládl ten odchod, prezidenta kritizoval. Je potřeba říct, že když to Joe Biden oznamoval v polovině dubna, tak vlastně už uvedl ty důvody dlouhodobé, které zmínil i včera. To znamená, že nepřišly Spojené státy do Afghánistánu budovat novou zemi, nový národ, že splnily ty základní cíle, ale zároveň /nesrozumitelné/ odchod bude bezpečný, zodpovědný a že to nebude úprk ze dveří. Ale už na začátku července musel poprvé vystoupit znovu v televizi, protože po té bleskové ofenzivě Talibanu, kdy se ukazovalo, jak rychle si bere zemi zpět, přišla první vlna kritiky. A včerejší vystoupení bylo vlastně takovým damage managementem, krizovým managementem zachránit tu situaci směrem k americké veřejnosti a k médiím.

moderátor

Pokud jsem prezidenta Bidena správně poslouchal, tak on vlastně naznačoval, že by se rozhodl úplně stejně, i kdyby věděl, že Taliban takhle rychle v Afghánistánu převezme moc, ob stojí to Bidenovo tvrzení, že afghánská mise by nedopadla jinak, i kdyby v zemi Američané zůstali o něco déle?

Daniel ANÝŽ, redaktor serveru Aktuálně.cz

To ob stojí, ale neob stojí to, že sám Biden teď musí opravovat sám sebe. On na začátku července na dotaz novinářky, zda se nebude opakovat Vietnam, opravdu až vztekle odvětil, že v žádném případě Američané nebudou sledovat druhý Saigon, kdy musely na konci dubna 75 vrtulníky zachraňovat diplomaty ze střechy ambasády americké v Saigonu. A jediný rozdíl mezi tím, co se stalo tenkrát a teď v neděli, bylo, že ty vrtulníky nepřistávaly na střeše, ale vedle ambasády. A ty záběry z afghánského letiště jsou opravdu nepříjemnou zdrcující porážkou Bílého domu před zraky Američanů a světa, protože Biden nastupoval do Bílého domu jako ten, kdo je daleko zkušenější zahraniční politik než Donald Trump. Byla to jeho silná karta. A teď je vidět, že i když má pravdu obecně, že kdyby to bylo o 2 roky déle, o 5, o 15, tak by ta situace byla stejná, tak rozhodně nejde o odchod, kde by i sami Američané byli v bezpečí. On teď musí varovat Taliban, že kdyby došlo ke ztrátám na amerických životech, přišla by drtivá odpověď, ale už to, že 2 500 vojáků stáhl a 6 000 tam znovu posílá, aby zabezpečili letiště, prostě působí a je chyba.

moderátor

Americká vláda původně plánovala, že afghánskou vládu bude různými způsoby podporovat, ale po jejím pádu je všechno jinak, budou mít Spojené státy ještě možnost nějak ovlivňovat dění v Afghánistánu, třeba dodržování lidských práv?

Daniel ANÝŽ, redaktor serveru Aktuálně.cz

Myslím, že konkrétně na to bohužel teď Bidenova administrativa rezignuje. On to víceméně přiznává, že Spojené státy nejsou od toho, aby šířily demokracii ve světě, a tím jednak popírá už tu Bushovu doktrínu, ale vlastně i celou Wilsonovu zahraniční politiku, pokud to vztáhneme až takhle daleko do historie.

moderátor

Náš Speciál uzavřel redaktor serveru Aktuálně Daniel Anýž. Děkuju vám.

Daniel ANÝŽ, redaktor serveru Aktuálně.cz

Není zač, na shledanou.

Postup Tálíbanu byl rychlejší než se očekávalo

RÁDIO, Datum: 17.08.2021, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.08.2021 16:09, Poslechovost pořadu: 181 266, Pořad: 12:08 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře, AVE: 305 418,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,01

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Americký prezident Joe Biden včera v mimořádném projevu z Bílého domu podal své vysvětlení k překotným událostem v Afghánistánu. V netrpělivě očekávaném vystoupení zopakoval, že si stojí za svým rozhodnutím stáhnout americké vojáky ze země.

Joe BIDEN, americký prezident

Přišli jsme do Afghánistánu před 20 lety, abychom dostali teroristy co nás napadli. To se nám podařilo. Pokračování mise ale není v zájmu národní bezpečnosti Spojených států. Zavázal jsem se americkým vojákům, že už nebudu riskovat jejich životy delší válkou. Naši lídři prodlužovali válku ve Vietnamu, když jsem byl mladý, já to ale nebudu opakovat v Afghánistánu.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Biden přiznal, že postup Tálíbanu byl rychlejší než v Bílém domě očekávali. Ani to ale podle něj nemění americké plány. Současná vojenská mise v Afghánistánu už bude jen krátká a početně omezená. Jejím cílem je dostat zbývající Američany a jejich spolupracovníky co nejrychleji a nejbezpečněji pryč, a pak Bidena, skončí nejdelší americká válka po dlouhých 20 letech krveprolití. My jsme teď ve spojení s amerikanistou Jiřím Pondělíčkem z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý den.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Joe Biden a jeho administrativa čelí kvůli Afghánistánu kritice hlavně od republikánů v čele s Donaldem Trumpem. Podařilo se podle vás včera Bidenovi srozumitelně vysvětlit ty příčiny události v Kábulu a zklidnit ty rozjitřené emoce?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Já se domnívám, že on to udělal velice rozumně, ten projev byl velice pragmatický, ať už s ním souhlasíme nebo ne, on poukázal na to, že vlastně, když nastoupil do funkce, tak v Afghánistánu už byla opravdu jenom malá přítomnost amerických vojáků něco okolo dvou a půl tisíce mužů a žen, a že prostě v okamžiku, kdy v květnu tedy by vypršelo příměří dané tou mírovou smlouvou podepsanou jeho předchůdcem Donaldem Trumpem, tak že prostě měl jenom 2 možnosti, a to buď tedy jednotky všechny stáhnout a nebo ten konflikt znovu eskalovat a znovu zvýšit jaksi počet vojáků v zemi, což podle vlastních slov udělat nechtěl a myslím, že Američanům se snažil připomenout to, že ani oni vlastně něco takového nechtějí, ony ty průzkumy veřejného mínění se v tomhleto poměrně dobře shodnou, že většina Američanů, a to napříč politickým spektrem, si další pokračování války v Afghánistánu nepřála. Republikáni se určitě budou snažit říkat, možná oprávněně, těžko říct co by kdyby, že to šlo udělat lépe, že ten odchod mohl být uspořádanější, ale vlastně na tom, že bylo potřeba odejít, tak se drtivá většina politické reprezentace shodne.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Když se zastavíme právě u toho stažení ze země, tak jsou oprávněné ty pochybnosti o tom, že tu zřejmě selhaly zpravodajské služby a vojenští analytici?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

No je zřejmé, že pokud nikdo takhle rychlý kolaps neočekával, takže něco bylo evidentně přehlédnuto. Nevím, jestli bych mluvil vyloženě o selhání, do jaké míry to odhalit šlo, ale ten kolaps byl tak rychlý a ten úprk těch afghánských elit ze země tak překotný, že to opravdu vypadá, že to bylo něco co bylo předem domluveno nebo naplánováno. To, že to na západě nebo v těch amerických tajných službách nikdo netušil samozřejmě chyba je, ale do jaké míry můžeme mluvit opravdu o nějakém závažném selhání, to v tuto chvíli myslím asi nejde úplně hodnotit.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Je to něco, co se bude pravděpodobně ještě řešit, protože Biden se na základě těch informací tajných služeb dostal do té nezavidělné situace, kdy vypadá jako neinformovaný, protože tajné služby mu ještě týden před dobytím Kábulu říkaly, že to bude trvat 3 měsíce chvíli předtím mluvili o půlroce.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

No ono ty odhady se neustále měnily, já jsem četl i odborné články, které ještě v květnu mluvily o tom, že je nepravděpodobné, že Afghánistán celou zemi vůbec kdy dobude, že prostě na to nemá kapacity, tam se operovalo nějakými počty jednotek, počty vojáků, které se nakonec v případě té centrální vlády ukázaly jako naprosto virtuální a iluzorní, takže samozřejmě dobré světlo to na Bidena ani na Ameriku a její tajné služby nevrhá, ale říkám, ta situace byla asi velice těžko hodnotitelná a myslím si, že co mu mohou republikáni vyčítat je právě spíš to provedení, protože těžko očekávat, že by republikánský prezident třeba se rozhodl o tom, že místo stažení bude ten konflikt eskalovat.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

On sám Joe Biden připustil, že afghánskou operaci provázely chyby.

Joe BIDEN, americký prezident

Spojené státy během mise v Afghánistánu udělaly mnoho chyb, jsem ale přesvědčen, že je špatné nasadit do boje s Talibanem americké vojáky, když toho afghánská armáda není schopná, jestliže se afghánské vládě nepodařilo jednat v zájmu budoucnosti vlastní země, už vůbec by nepomohlo, kdyby Američané dál místo ní bojovali s Tálibánem.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Co bylo podle vás tou nejzásadnější chybou, které se USA v Afghánistánu dopustily?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

No Joe Biden mluvil o tom, že on například v pozici viceprezidenta v roce 2009 byl proti rozhodnutí tehdejšího prezidenta Baracka Obamy navýšit počet vojáků v zemi, což vlastně, ať už to bylo přiznáno veřejně nebo ne, tak cílem byla nějaká stabilizace, vytvoření funkčního politického systému. Ten cíl velmi úzce definovaný jak o něm mluvil Joe Biden, tedy likvidace Al-Kajdy a a zabránění tomu, aby Afghánistán mohl být útočištěm mezinárodní teroristů, tak se nějakým způsobem asi opravdu podařilo naplnit. A dá se případně také, jak Joe Biden říkal dál, udělat pomocí jiných tedy postupů, než je vojenská přítomnost v zemi, to znamená, on to tam přímo neřekl ale asi mluvil o útocích dronů a nějakých speciálních jednotek, čili pokud opravdu cílem Američanů od začátku bylo jenom tohle, tak určitě to navýšení vojenské přítomnosti bylo chybou, ale od určitého bodu ta americká ambice nebyla jenom tady zničit Al Kajdu a mezinárodní teroristy působící v Afghánistánu ale byla, ať už přiznaně či nepřiznaně vybudovat funkční společenské zřízení, a to se prostě zjevně nepodařilo. Určitě budou ti, kteří budou argumentovat, že se jim to nikdy podařit nemohlo, je pravda, že při zpětném pohledu to opravdu vypadá, že ta naděje na úspěch byla vždycky malá, takže možná to se dá označit za největší chybu toho amerického postupu.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Americký prezident také řekl, že je nutné soustředit se na aktuální hrozby a nikoli na hrozby z minulosti, co je tedy pro USA tou aktuálně největší geopolitickou hrozbou?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

On mluvil o teroristických jednotkách nebo teroristických organizacích působících v jiných částech světa, především v Sýrii, ale je naprosto nesporné, že tou hlavní geopolitickou překážkou nebo výzvou pro Spojené státy v současné době je Čína a nejenom tedy vzrůst její ekonomické vojenské síly, ale především tedy nárůst její agresivity, takže tam je koneckonců naprosto zřejmé, že už Bidenův předchůdce prezident Trump vlastně právě Čínu jmenoval jako vlastně hlavního protivníka Spojených států amerických.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Jiří Pondělíček z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** byl ve vysílání. Děkuji za to. Na slyšenou.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Děkuji za pozvání. Na shledanou.

Tálibán má všechny předpoklady vydržet v Afghánistánu vládnout nadlouho [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 17.08.2021, Zdroj: denikn.cz Autor: Slavomír Horák, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.08.2021 17:48, Celková návštěvnost: 3 200 000, RU / měsíc: 674 287, RU / den: 54 671, Rubrika: Hlavní, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,61

Analýza Slavomíra Horáka: V Afghánistánu nevznikne humanistický režim pro stoupence lidských práv a přerod bojovníckého hnutí ve státotvorné rovněž nemusí být bez problémů. Pravděpodobně však (jako v minulosti) nepůjde ani o bezhlavou a systematickou genocidu všech osob jiného jazyka či náboženského vyznání.

V uplynulých hodinách a dnech jsme měli možnost pozorovat převzetí kontroly nad velkou částí Afghánistánu jednotkami hnutí Tálibán. Obsazením Kábulu skončila pravděpodobně další etapa občanské války, která zde v různé intenzitě probíhá od saurské revoluce v roce 1978. Je možné, že rok 2021 bude v dějinách tohoto konfliktu dalším bodem obratu po těch v letech 1979 (vstup sovětských vojsk do Afghánistánu), 1992 (pád režimu Nadžibulláha), 1996 (vstup Tálibánu do Kábulu) a 2001 (pád režimu Tálibánu po operaci Trvalá svoboda). Jací jsou vlastně staronoví vládcí Afghánistánu, jak se změnili od své poslední vlády v 90. letech a s čím musíme a můžeme v zemi v následujícím období počítat?

Mezi paštunskou vesnicí a globálním islamismem

Hnutí Tálibán vzniklo v prostředí menších náboženských škol v jižním, paštunském Afghánistánu. Obvykle se hovoří o jeho vojenské části či jejich zvěrstvech na bojišti. Nicméně je nutné si uvědomit, že jeden z prvotních cílů Tálibánu je zavedení právního řádu šaría a také odstranění korupce v politice a ve společnosti, což byl a zůstává v zemi značný problém.

Důraz na právo šaría a jeho vymáhání zůstává ústředním mocenským nástrojem hnutí. Jak již v roce 2014 napsal Michael Semper, Tálibán byl Tálibán i před jeho bojem se spojeneckými vojsky, ale bez propagace šaría již nepůjde o Tálibán. Tento cíl je uskutečňován skrze pevnou hierarchickou strukturu, ve které je klíčová poslušnost nejvyššímu veliteli (emírovi).

Samotná hierarchie stojí v rámci hnutí výrazně nad etnickou či subetnickou příslušností, a tak si v dnešní době lze velmi dobře představit inkorporaci nepaštunských skupin do státní správy pod dvěma výše uvedenými podmínkami – věrností emírovi Tálibánu a dodržování šariátských ustanovení.

Situace v Afghánistánu je také odlišná od let 1994–1998, kdy stoupenci hnutí dobývali jednu etnickou odlišnou oblast za druhou, často po tvrdých bojích. Momentálně na straně vůdců etnických hnutí neexistují výrazné síly, které by mohly Tálibánu čelit. Částečně i proto, že byly začleněny do nedávné mocenské struktury afghánské vlády, včetně svých korupčních schémat –

jejich vůdci se zdiskreditovali a ztratili svou vojenskou sílu i podporu.

V momentě, kdy se dnes již bývalá oficiální vláda v čele s prezidenty Hamídem Karzajem a nedávno odstoupivším Ašrafem Ghaním v očích většinové populace proměnila v extrémně nekompetentní, a především zkorumpovanou a právně nepostižitelnou, padl program hnutí Talibán v určitém ohledu na úrodnou půdu. Což je také jeden z důvodů, proč afghánská armáda nebyla ochotna přilížit vyslyšet burcování bývalého prezidenta Ghaního do boje.

Diskutuje se rovněž o podpoře Tálibánu v Afghánistánu, přičemž se často poukazuje na podporu hnutí u venkovského obyvatelstva. To je však hrubě zjednodušení, protože to platí možná v části venkova, o něco více v případě jižního Afghánistánu, o něco méně v případě centrálního a severního Afghánistánu s nepaštunským obyvatelstvem.

Na druhé straně je řada oportunistů a konjunkturalistů, kteří podporují Tálibán, jelikož z toho mají vlastní prospěch či se prostě snaží přežít. V té první skupině budou nejrůznější lokální velitelé, kteří mohou k udržení své moci přejít pod „obchodní značku“ Tálibán, která jim momentálně slibuje své výhody. Představitelé hnutí také tyto velitele potřebují. Jinak se v zemi nenachází síla, jež by byla schopna a ochotna Tálibánu vzdorovat, a jako jediné možnosti zůstávají útěk nebo hledání modu vivendi s novým režimem se všemi z toho vyplývajícími důsledky.

Co očekávat?

Scénáře dalšího působení Tálibánu v Afghánistánu jsou líčeny od idylických obrázků vlastní propagandy, kdy ženy nadále (byť zahalené) mohou chodit do práce, dívky do škol a všechno funguje, až po apokalyptické vize vypálených vesnic a mučení lidí, kteří v uplynulých dvaceti letech měli být jen něco málo společného s předchozím systémem a okupačními jednotkami.

Ve skutečnosti bude pravda někde uprostřed. Prominentní lidé bývalého režimu (pokud nestihli uprchnout) budou skutečně ve značném nebezpečí. Zejména se to týká politicky činných osob, policistů či vojáků (pokud se již k hnutí nepřidali, ať už z oportunistických důvodů, či ze strachu o vlastní život). Vedení hnutí také nebude schopno kontrolovat všechny své vojenské složky, přičemž zejména u mladších velitelů či polních velitelů s krutější povahou může být vítězná euforie doprovázena výbuchy násilí a teroru. Celkově však přinejmenším starší generace vůdců Tálibánu chce skutečně budovat stát, o který usilovali již před dvaceti lety a který byl v roce 2001 vojensky poražen operací Trvalá svoboda (dnes jsou obě slova tohoto názvu značně zkompromitována).

Tálibán si totiž momentálně splnil své již přes dvacet let deklarované cíle – získal kontrolu nad Afghánistánem, donutil okupační jednotky (spojenecká vojska) k odchodu ze země, svrhl (v jeho očích) kolaborantskou vládu prezidenta Ghaního a jeho pomocníků a zavádí systém vlády, který by odpovídal jeho ideologickým představám.

V další fázi se tak Talibán bude soustředit na zavedení nějaké formy státní správy na jím kontrolovaných územích. Zároveň však bude muset vzít ohled na změnu afghánské společnosti za posledních dvacet let (a také tak činí), která zahrnuje růst populace (téměř dvojnásobek oproti roku 2001, včetně mladé generace obyvatel), výrazně vyšší průměrné vzdělání obyvatel (oproti často žádnému před dvaceti lety), opět především u mladší populace, migraci do měst a obecně větší mobilitu, přístup ke světovým médiím a na globální trhy.

Hlavním cílem Tálibánu tak bude zavedení systému šarií počínaje všemi složkami státní správy a konče regulací chování jednotlivců kontrolovaných náboženskou policií. Na druhou stranu bude potřeba i nadále udržovat dodávky elektřiny, příjem mobilního signálu, komunální služby od čištění ulic, svozu odpadků či zásobování vodou a potravinami až po zajištění leteckého spojení se světem.

Tálibán vešel do měst poměrně hladce a bez větších bojů, což mu momentálně uvnitř alespoň části afghánské společnosti výrazně přidá na legitimitě. Na rozdíl od 90. let nejsou města ani vesnice zcela zničena občanskou válkou, značná část infrastruktury vybudované v minulých letech může zůstat funkční a bude na vedení hnutí, aby s tímto dědictvím naložilo při budování svého vlastního režimu.

Ekonomicky se bude hnutí moci opřít o daně a cla vybírané již minulou vládou, přičemž mu může do karet hrát nižší korupční apetit vůdců hnutí a vyšší efektivita výběru se zbraní v ruce. Zároveň se alespoň částečně sníží výdaje na zbrojení, které dosud zahrnovaly značnou část afghánské rozpočtu, přestože bude i nadále potřeba živit několik desítek tisíc bojovníků a polních velitelů. Rovněž se i nadále půjde opřít o zisky z produkce opia, které nebude možné potlačit jako v roce 2001 s ohledem na mnohem extenzivnější hospodaření s touto plodinou než před dvaceti lety a provázanost hnutí s narkomafií.

Zachována bude i osvědčená praxe zabavování majetku nepohodlných osob či pro osobní obohacení; z tohoto hlediska se musejí na vyvlastnění či vymáhání majetku připravit především ti, kteří i náznakem zbohatli za (dnes již) minulého režimu. Za dveřmi či přímo ve dveřích již navíc stojí čínští investoři, kteří budou rozvíjet těžební průmysl, a to včetně spojenci nedávno vyzkoumaných zásob vzácných kovů a jiných surovin. Nemluvě o dalších podporovatelích z muslimských zemí. To vše může znamenat mnohem větší soběstačnost hnutí v porovnání s 90. lety i s dosavadní závislostí Afghánistánu na zahraniční pomoci.

V Afghánistánu tak nevznikne humanistický režim pro stoupence lidských práv a přerod bojovníckého hnutí ve státotvorné rovněž nemusí být bez problémů. Pravděpodobně však (jako v minulosti) nepůjde ani o bezhlavou a systematickou genocidu všech osob jiného jazyka či náboženského vyznání.

Lidé navyklí na jinak relativně svobodný systém se budou muset novým pořádkům přizpůsobit, nebo se pokusit odejít, pokud to jenom trochu půjde a, samozřejmě, bude-li kam (možností pro Afghánce jsou kromě jejich vlastní země poměrně skromné). Druhou skupinu přitom bude tvořit (jako úplně minimální odhad) polovina velkých měst, což dohromady dá několik milionů lidí. Většinu z nich se však útěk nepodaří, a tak jim zbude pouze varianta přizpůsobení se.

Zároveň nebude ohrožovat sousední státy Střední Asie a nemá ani důvod na svém území tolerovat (ze svého hlediska) konkurenční ideologické skupiny typu tzv. Islámského státu. Po krachu dvacetiletého experimentu s budováním liberální společnosti momentálně ve světě není žádná velmoc, jež by byla schopna a ochotna tálibánský systém zvrátit. Na rozdíl od let

1994 (případně 1998) až 2001 se navíc momentálně nerýsuje žádná výrazná a celoafghánská opoziční skupina, kvůli které by bylo nutné vyhlášovat pokračování ozbrojeného džihádu.

To vše vede k předpokladu, že hnutí, které v uplynulých dnech ovládlo Afghánistán, skutečně ukončilo fázi dobývání a má všechny předpoklady vydržet v zemi vládnout nadlouho.

Autor je vědecký pracovník na Institutu mezinárodních studií **FSV UK**, zaměřuje se na oblast Střední Asie. Napsal knihu Afghánský konflikt (2005).

Obec jsou lidé

TISK, Datum: 18.08.2021, Zdroj: A2, Strana: 29, Autor: Jan Sládek, Vytlačeno: 8 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 00:09, Rubrika: Společnost, AVE: 26 847,96 Kč, Země: Česko

Ohlédnutí za Michalem Illnerem

Michal Illner, který zemřel v červenci tohoto roku, nebyl jen významným badatelem a vedoucím Sociologického ústavu Akademie věd, ale především inspirativní osobností. Pečlivým zasazováním územních otázek do sociálního kontextu spojoval konkrétní práci sociologa lidských sídel s obecným posláním vědce.

Odešel Michal Illner. Záměrně neuvádím jeho akademické tituly, protože jsem nikdy neměl dojem, že zrovna na nich by mu záleželo. Vzděláním byl právník, povoláním - v hlubokém slova smyslu - sociolog, humanista. Poznal jsem jej jako svého školitele a po celý můj dosavadní profesní život mi byl oporou. Z této perspektivy jsou psány následující řádky. Ale nejde jen o pohled jednoho někdejšího studenta. Michal Illner ovlivnil mnoho mých kolegů a kolegyň. Každý, kdo se roz-hodl - řečeno velmi široce - zkoumat, jak člověk funguje v prostoru, Illnerovu odbornou práci znal. Zasloužil se o celý obor vědění - což bylo v době po roce 1989 velice důležité, neboť sociologie u nás nebyla zrovna v jednoduché situaci. Ale to je jiný příběh. Jeho vedení Sociologického ústavu Akademie věd už jsem nezažil, ale je mi ze zpětného pohledu čím dál sympatičtější. Illner přijal nemalou odpovědnost v nelehké době a vzal si za své v naší zemi budovat sociologii na světové úrovni.

Sociolog lidských sídel

Jako jeden z jeho „služebně“ mladších kolegů jsem Illnera zažil coby učitele. Když jsem přijel ze zahraničí rozhodnut, že „urban studies“ chci studovat i v Česku, dostal jsem jeho jméno jako jasné doporučení, s kým bych se měl spojit. Tehdy měl Illner vypsan kurs Sociologie lidských sídel na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Jakožto student Filozofické fakulty jsem se tedy dotázal, zda mohu na kurs chodit (nebyla to tehdy taková samozřejmost jako dnes). Illner byl velice vstřícný; ostatně jeho vstřícnost a otevřenost mi i později byly mnohokrát vzorem.

Hodně z jeho přístupu k uvedenému tématu, ale i k sociologii obecně, je obsaženo v oněch třech slovech, kterými vymezil svou přednášku: sociologie lidských sídel. Illner vždy prezentoval sociologii jen jako jeden z možných pohledů na věc a vždy kladl důraz na to, že máme znát i pohledy jiných disciplín. Zbývají lidská sídla. Mohla to být sociologie města, venkova nebo třeba krajiny. Zvolil však pojem lidská sídla, protože nechtěl vymezovat obor geograficky, a zároveň zdůraznil roli lidského elementu v tom, jakým způsobem formujeme své prostředí. Sídla v Illnerově pojetí nebyla jen výslednicí tu kulturních, tu politicko-ekonomických, tu přírodních sil, ale projevem lidské vůle, výsledkem diskuse, konsensu i konfliktů. Člověk zde vystupuje jako aktivní tvůrce zbudovaného prostředí, jako někdo, kdo za něj nese odpovědnost. I pro tento pohled bude Michal Illner navždy patřit mezi průkopníky výzkumu lokální samosprávy a jejího rozhodování. Zasloužil se ostatně i o mezinárodní etablování tohoto zkoumání.

Lokální a regionální

V této souvislosti asi nepřekvapí, že si Illner dobře uvědomoval ekologické výzvy, kterým naše civilizace čelí. V otázce, zda má člověk odpovědnost za globální životní prostředí, měl jasno: to, jak města, venkov i krajina vypadají, jsou výsledky toho, jak se lidé rozhodují a jaké hodnoty mají. Toho si byl dobře vědom, už když formoval regionální pohled na sídla v postkomunistické České republice. Illner chápal, že i tady existují různé zkušenosti a různé pohledy a že i když je naše země relativně malá, obsahuje mnoho kontextů, pestré historické zkušenosti a různé každodenní reality. Region je vůbec v mnoha ohledech zajímavým měřítkem, které přesahuje historické sociologické spory o hranicích mezi městem a venkovem. Je to také střední vrstva mezi státem a jednotlivými obcemi, rozumná oblast k řízení území. Proto oddělení, které Illner založil a vedl, nese název Lokální a regionální studia. Je to název zcela přesný, adekvátní, a přitom netriviální.

Zasazení sídel a jejich proměn do sociálního kontextu vycházelo z pochopení rozdílu mezi politickým obrazem dané doby a sociální realitou. Zatímco totiž politická rétorika devadesátých let hlásala velký společenský zlom, na úrovni správy obcí a vůbec území vládla nemalá setrvačnost. Jde jen o jednu z ukázek toho, jak moc si byl Michal Illner vědom skutečnosti, že sídla jsou společenskou záležitostí - a že politická rozprava a politický portrét doby se může se společenskou realitou rozcházet. Možná, že mé generaci už to přijde jako samozřejmost, ale hlásat toto v devadesátých letech, vidět a dokládat tento rozdíl, to nebylo vůbec samozřejmé. A přitom co jiného by měl vlastně sociolog dělat? A to v každé době, v každém režimu.

Řešit problémy obce

Jak už jsem zmínil, vedle výzkumné a organizační činnosti se Michal Illner věnoval také výuce. Jako pedagog vzbudil v mnoha studentech zájem o to, v jakém prostředí žijeme a jak se to dá zkoumat. Jeho role byla nezastupitelná - inspiroval jako odborník, učitel, ale i jako člověk. Nikdy neztratil humanistickou perspektivu, a to nejen v rámci oboru, ale i v názoru na to, jaké místo ve společnosti - obci - má sociolog mít. Inspirativní bylo jeho přesvědčení, že sociolog nemá studovat sídla jen akademicky, ale měl by mít odvahu, ochotu a trpělivost pracovat rovněž jako expert, který se snaží pomoci obcím naplňovat tolik skloňovaný pojem samosprávy. Jinak řečeno, sociolog má pomáhat řešit každodenní problémy obcí. Ochota a trpělivost byly v mých očích zásadní devízy Illnerovy učitelské role, které mě - a věřím, že i řadu dalších - ovlivnily v tom, jak učit a přistupovat ke studentům. Když jsem později stejný kurs, který jsem absolvoval u Illnera, začal učit na Filozofické fakultě, vždy mi rád poskytl konzultaci a jeho podněty byly pokaždé inspirativní. I další generace odborníků budou sklízet to, co zasel. Zasloužil se o etablování své disciplíny jak v obci odborné, tak v obcích reálných, kde žijí lidé z masa a kostí. Své ohlédnutí za touto výjimečnou osobností ukončím připomínkou toho, na co Illner nikdy nezapomněl a co jsem u něj vždy vnímal nejen já: být laskavý a slušný není slabost a není to málo. Kde jsou dobří lidé, tam je dobrá obec a tam se dobře bydlí. Michalu Illnerovi za všechno, co jsem zmínil, patří velký dík a nebude to zapomenuto.

Foto autor: Foto Sociologický ústav AV ČR

Foto popis: Michal Illner.

Předvolební programy ve 30 otázkách. Zjistěte, ke které straně máte letos nejbliž [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.08.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Dominika Kubištová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 11:41, Celková návštěvnost: 7 457 520, RU / měsíc: 1 968 567, RU / den: 143 260, Rubrika: Zprávy z domova, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,59

Už jste se rozhodli, komu dáte svůj hlas v letošních sněmovních volbách? Pokud stále nemáte jasno, pomůže vám Volební kompas. Kalkulačka pomocí 30 otázek otestuje, která strana nejvíce souzní s vašimi názory a přesvědčením. Pomůcku připravila **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** ve spolupráci s nizozemskou výzkumnou společností Kieskompas a serverem iROZHLAS.cz.

Dotazník nejdříve nabídne třicet otázek, které se týkají třeba postojů voličů k Evropské unii, životnímu prostředí, trestnímu právu nebo LGBT+.

Poté je možné si vybrat preference ke čtrnácti stranám a uskupením, které kandidují v letošních parlamentních volbách. Ty se konají 8. a 9. října 2021.

„Jsou tam témata jako ekonomika nebo zahraniční vztahy, které jsou stabilní a ví se o nich, že mají vliv na to, jak lidé volí. A pak se tam objevují aktuálnější témata, která se týkají migrace a taky jedna otázka o covidu. Měl by to být mix tradičních témat a aktualit,“ popsal výběr otázek pro iROZHLAS.cz vedoucí projektu Tomáš Dvořák.

Výzkumníci vytvářeli otázky podle programů jednotlivých volebních stran a měly by tak zahrnovat klíčová témata letošních voleb. Dvořák nicméně připustil, že se ještě může objevit takové, které se už do kalkulačky nedostane. „Ale ta šance je poměrně malá,“ pokračoval.

Na výběr je 14 subjektů

Fakulta sociálních věd ale nemá kapacity na to, aby mohla prozkoumat všechny subjekty, které letos kandidují. Proto se Dvořák se svým týmem rozhodl, že do kalkulačky zařadí jen 14 stran a koalic.

„Vzali jsme jen takové, které mají určitou šanci, že se do parlamentu mohou dostat. Brali jsme strany, které měly v průzkumech zhruba 1,5 %,“ řekl. „Pro drtivou většinu voličů by to mělo být dostačující,“ podotkl.

Podobné kalkulačky vznikají po celém světě a setkávají se s oblibou. Podle politologů za to může zejména fakt, že se rozvolňuje pouto mezi voliči a stranami. Lidé se dnes častěji rozhodují podle konkrétních témat a podle sympatií k jednotlivým kandidátům. Podobné nástroje jim tak pomohou v rozhodování, komu dát hlas.

„(Kalkulačky) mají podpořit zájem o volby. Každý, kdo tím projde, tak se dozví víc. I lidé, co politiku sledují, tak ne vždy čtou programy a vědí, co strany říkají, takže je to edukativní aspekt,“ vysvětlil Dvořák. Zároveň dodal, že s daty, které fakulta získá, potom bude dál pracovat.

Americké rozvědky před rychlým kolapsem afghánské armády varovaly. Vůdci Talibanu se postupně představí světu [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.08.2021, Zdroj: ct24.cz, Autor: mor, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 12:00, Celková návštěvnost: 8 614 134, RU / měsíc: 1 367 611, RU / den: 168 315, Rubrika: Svět, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,87, Návštěvy za měsíc: 17 300 000

Islamistické hnutí Taliban podle Reuters uvedlo, že jeho vůdci se postupně představí světu. Jeho členové mají zároveň rozkaz neslavit ovládnutí Afghánistánu. List The New York Times se v článku pozastavil nad tím, proč se Washington zdál být nepřipravený na pád afghánské vlády, když tajné služby před tímto vývojem už dříve varovaly. Z kábulského letiště mezitím pokračuje evakuace lidí, na místo míří už také třetí český letoun. Americký prezident Joe Biden a britský premiér Boris Johnson se kvůli situaci v Afghánistánu shodli na svolání schůzky zemí G7.

„Pomalou, postupně, svět uvidí všechny naše vůdce, nebude kolem toho žádné mlčení,“ řekl agentuře Reuters vysoký představitel Talibanu, který odmítl být jmenován. Připomněl, že členové hnutí dostali také rozkaz neslavit své nedávné převzetí země, protože vítězství podle něj patří Afghánistánu. A dodal, že civilisté by měli určeným členům Talibanu odevzdat zbraně a střelivo.

V rozhovoru s agenturou Reuters dále uvedl, že jakákoliv stížnost civilistů vůči chování členů hnutí bude neprodleně vyšetřena. Podle něj Taliban také naváže dialog s bývalými vládními úředníky, aby se i tito lidé cítili v bezpečí.

Z kábulského letiště mezitím pokračuje evakuace diplomatů a spolupracovníků západních zemí, včetně Česka. Spojené státy dosud z Afghánistánu odvezli celkově 3200 lidí, v úterý konkrétně 1100 Američanů a dalších, kteří mají v USA trvalý pobyt, informovala agentura Reuters s odkazem na vyjádření nejmenovaného činitele Bílého domu.

„Očekáváme, že teď, když se nám podařilo proces nastartovat, budou čísla stoupat,“ uvedl představitel americké administrativy k dosavadnímu postupu při evakuaci lidí ze země.

Mluvčí amerického ministerstva zahraničí Ned Price v úterý oznámil, že Spojené státy již stáhly z Afghánistánu veškerý personál svého velvyslanectví v Kábulu. Na místě zůstávají jen někteří diplomaté, kteří dohlížejí na evakuaci. Jejich bezpečnost hlídají na letišti také už čtyři tisíce amerických vojáků, což je o tisícovku více než v pondělí. Washington chce mít na místě až šest tisíc příslušníků ozbrojených složek.

#UPDATES The US military has evacuated more than 3,200 people from Afghanistan so far, including 1,100 on Tuesday alone, a White House official says'Now that we have established the flow, we expect those numbers to escalate'
pic.twitter.com/5tyvE5oKeg

Mluvčí amerického ministerstva obrany John Kirby v úterý předpověděl, že po přeletu armádních posil by Američané mohli z Kábulu přepravovat pět až devět tisíc lidí denně. Podle jeho odhadu je v Afghánistánu asi pět až deset tisíc Američanů, kterých se budou evakuace týkat. S vlastním odhadem počtu Afghánců, kteří mají díky spolupráci s Američany na evakuaci rovněž nárok, Kirby nepřišel.

Taliban může těžit z toho, že je schopen zajistit stabilitu, předvídatelnost, bezpečnost, říká Doboš

Taliban sice slíbil, že nechá odejít civilisty a že nikomu nic nehrozí, ale nyní podle novináře Radia Svobodná Evropa vytvořil kolem letiště v Kábulu checkpointy, na kterých kontroluje příchozí. Podle politického geografa Institutu politických studií **FSV UK** Bohumila Doboše se to ale dalo očekávat. „Tam bylo poměrně jasné od začátku, že tohle je PR akce než nějaká realita. Ono je možné, že Taliban část civilistů nechá odejít, ale bude to na základě jejich rozhodnutí a nebudou nechávat odejít kohokoliv, kdo si zamane,“ uvedl pro ČT.

Jak početná je ve skutečnosti skupina těch, kteří chtějí uprchnout před nadvládou Talibanu, je však podle něho obtížné vyčíslit. Míni, že Taliban bude mít rozhodně větší podporu na venkově. „A také u té části obyvatelstva, která neměla takový benefit z toho, že v Afghánistánu vládla sekulární vláda se západní podporou. To znamená, že skupina, která se bude snažit uprchnout, budou spíše městští Afghánci a ti, kterým se dařilo lépe nebo spolupracovali s předchozí vládou,“ uvedl. Taliban může v tuto chvíli podle něho těžit především z toho, že jde o povstaleckou skupinu, která bojuje proti externí intervenci, což jí přidává na podporu. Je ale schopen zajistit i stabilitu, předvídatelnost, bezpečnost, což je pro Afghánce velmi důležité, podotkl. „A za třetí, on je schopen poskytovat základní služby, administrativní služby, soudnictví více efektivně a méně zkorumpovaně než vláda, alespoň na těch územích, kde doposud vládnul. A tam je nějaká šance právě pro odlehlejší oblasti, že tam bude efektivnější co se týká státní správy a zajišťování bezpečnosti, než tomu bylo dosud,“ přiblížil.

Připomněl také, že současný Taliban už je jiný než ten před dvaceti lety. Dříve ideologicky vyhraněná skupina se podle něho rozšířila, a tak se proměnila také motivace většiny jejích členů. „Směrem k větší pragmatičnosti a k ekonomickým cílům. Což znamená, že hnutí bude postupovat více pragmaticky a méně ideologicky, což vidíme i na těch PR prohlášeních, které Taliban v tuhle chvíli představuje,“ přiblížil.

Dodal, že vládnutí hnutí se ale dále jako dosud bude lišit podle jednotlivých oblastí. Podle něho bylo patrné, že na území, které Taliban ovládal do této současné poslední ofenzivy, byla správa značně decentralizovaná a místní vůdci vládli různě – ti více ideologicky motivovaní vládli přísněji než ti, jejichž motivace byla ekonomická. A tato heterogenita se ještě více teď projeví, uvedl. „Navíc Taliban bude muset spolupracovat s různými místními vládci, kteří znovu nastolí trochu jiné systémy vlády v jednotlivých provinciích,“ dodal Doboš.

Biden a Johnson se shodli na svolání schůzky G7

Schůzka zemí G7, na jejíž potřebě se při telefonickém hovoru shodli americký prezident Joe Biden a britský premiér Boris Johnson, se má konat virtuálně příští týden, uvedl v prohlášení Bílý dům. Záměr svolat představitele nejvýspějších ekonomik světa vyjádřil Johnson poprvé v pondělí, kdy o něm hovořil s francouzským prezidentem Emmanuelem Macronem.

Oba státníci „diskutovali o nutnosti blízké spolupráce mezi spojenci a demokratickými partnery ohledně přístupu k Afghánistánu, a to včetně toho, jakými způsoby může mezinárodní společenství poskytnout další humanitární pomoc a podporu pro uprchlíky a další zranitelné Afghánce“, uvedl úřad amerického prezidenta.

Britský premiér bude během středy o krizi v Afghánistánu referovat na mimořádné schůzi britského parlamentu. Oznámil, že jeho země chce v příštích letech poskytnout azyl až dvaceti tisícům Afghánců, letos jich bude až pět tisíc. Ministryně vnitra Priti Patelová apelovala, aby i další země následovaly britský příklad a poskytly útočiště těm z nich, kteří se po převzetí moci hnutím obávají o svoji bezpečnost.

„Všem těm, kteří s námi posledních dvacet let pracovali na tom, aby se Afghánistán stal lepším místem, dlužíme naši vděčnost. Řada z nich, zejména ženy, nyní akutně potřebuje naši pomoc. Jsem hrdý na to, že Spojené království jim nabízí pomocnou ruku, aby mohli i se svými rodinami žít v Británii,“ uvedl Johnson. „Británie dělá vše, co je v jejích silách, aby k pomoci přesvědčila i další státy. Chceme jít příkladem, ale sami na to nestačíme,“ napsala Patelová v článku pro list Daily Telegraph.

Nové plány na přijímání afghánských uprchlíků jdou nad rámec slibu, že Británie poskytne azyl všem tlumočnickům a dalším spolupracovníkům z řad Afghánců, kteří v posledních letech pomáhali britským diplomatům a armádě, upozornil server BBC.

Americké rozvědky před rychlým kolapsem afghánské armády varovaly

Zatímco americký prezident a jeho poradci na veřejnosti ještě na začátku léta prezentovali rychlý kolaps afghánské armády jako nepravděpodobný, tajné služby ve svých zprávách před tímto vývojem varovaly a podávaly čím dál pochmurnější obrázek o možnosti návratu Talibanu k moci, upozornil v úterý s odvoláním na nejmenované bývalé i současné vládní činitele list The New York Times (NYT). Zjištění podle něj vyvolávají otázky o tom, proč se Washington zdál být nepřipravený na pád afghánské vlády.

Článek připomíná Bidenovu tiskovou konferenci z 8. července, na níž prezident mimo jiné řekl, že je velmi nepravděpodobné, že se Talibanu podaří „všechno zabrat a kontrolovat celou zemi“. Vehementně tehdy odmítl spekulace o tom, že by konec americké bojové mise v Afghánistánu mohl připomínat nechvalně proslulý odchod Američanů z Vietnamu v roce 1975, a označil za nepravdivé tvrzení, že americké zpravodajské složky považují pád afghánské vlády za pravděpodobný.

Podle informací NYT ale v této době začínaly být mnohé analýzy tajných služeb pesimističtější, přičemž nastolovaly otázky, zda se afghánské bezpečnostní složky zmůžou na výraznější odpor a zda vláda dokáže udržet kontrolu nad hlavním městem.

„Četnost letních varování vzbuzuje otázky o tom, proč se činitelé Bidenovy vlády a vojenští stratégové v Afghánistánu zdáli být nepřipraveni reagovat na finální nápor Talibanu na Kábul, včetně neschopnosti zajistit bezpečnost na hlavním letišti a rychlého posílání tisíců vojáků zpět do země ve snaze ochránit definitivní stažení Spojených států,“ uvádí list NYT. Není podle něj jasné, zda jiná hlášení ze stejné doby neprezentovala optimističtější hodnocení o schopnosti afghánských sil odolávat Talibanu.

Do Afghánistánu dnes odletěl z Prahy další vojenský evakuační letoun

RÁDIO, Datum: 18.08.2021, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 14:23, Poslechovost pořadu: 181 266, Pořad: 12:08 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře, AVE: 582 714,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,01

Vladimír KROC, moderátor

Svět pomalu a postupně spatří naše vůdce, nebude stín tajnosti postupně se představí světu, to řekl dnes jeden z představitelů Talibanu, ale k tomu se dostaneme za chvíli. Do Afghánistánu dnes odletěl z Prahy další vojenský evakuační letoun. V předchozích dvou dnech evakuační speciál dopravil do Česka 133 lidí poté, co se v Afghánistánu chopilo moci radikální hnutí Taliban, organizují podobný letecký most i další státy pro své i afghánské občany, včetně těch, kteří v předchozích letech pomáhali zahraničním misím. Podle amerického Bílého domu Taliban přislíbil, že civilisté mohou bezpečně cestovat na kábulské letiště. Přícházely ale i zprávy, že Talibanci některé z Afghánců na této trase fyzicky napadají. Tisíce uprchlíků mezitím také opouští Afghánistán po pozemních trasách. Naše pozvání přijal Jan Schroth, poradce OECD, tedy Organizace pro evropskou spolupráci a rozvoj v otázkách migrační politiky, dobrý den.

Jan SCHROTH, poradce OECD

Dobré odpoledne.

Vladimír KROC, moderátor

Jaký obrázek se aktuálně nabízí, pokud jde o dostupné informace, v jakém rozsahu se Afghánci a Afghánky snaží uniknout před Talibanem do sousedních zemí?

Jan SCHROTH, poradce OECD

Ta situace se opravdu mění každou hodinou a můžeme samozřejmě i vzhledem k tomu, co se dělo v minulosti ohledně nějakých uprchlických vln z Afghánistánu, hovořit o možných scénářích. Aktuálně ta situace je taková, že Taliban vlastně uzavřel hranice, co máme informace, ale nelze to úplně ověřit, to znamená jediným místem, odkud lze nyní Afghánistán opustit, je právě to mezinárodní letiště, což se děje, ale samozřejmě v omezených počtech. Například sousední Irák, kam v minulosti odešlo několik milionů afghánských uprchlíků před těmi 20 lety před Talibanem, tak začal připravovat v těch příhraničních oblastech uprchlické tábory, ale vypadá to, že zatím jsou nevyužity, protože ty hranice jsou uzavřené. Pákistán, kam odešlo také několik milionů lidí z Afghánistánu v minulosti, stále tam jsou a paradoxně vlastně Pákistán v minulých letech vyzýval a vlastně /nesrozumitelné/ i politiku toho, že se Afghánci měli vracet řízeně zpět do Afghánistánu jako do bezpečné země, tak nyní zase se bude muset nachystat pravděpodobně novou vlnu uprchlickou z Afghánistánu, ale je otázka, zda to tě mlidem bude umožněno a velmi dobře jste na začátku vlastně i v tom komentáři podotkli, že je otázka, jak Afghánistán se může rozvíjet, i pokud by tedy Taliban dostal těch prohlášení, které včera a dnes řekl s tím, že v podstatě by ta země mohla být funkční a bezpečná, pokud právě odchází ti kvalifikovaní lidé, ti lidé, kteří dostali nějaké vzdělání a vlastně se tam i vraceli ze západních zemí v posledním desetiletí s tím, že budou zemi rozvíjet, to samozřejmě je velké minus pro tu zemi.

Vladimír KROC, moderátor

My se k té otázce ještě vrátíme v další části, ale můžeme teď krátce nastínit údaje z posledních let k migraci obyvatel Afghánistánu do okolních zemí a vzdálenějších regionů?

Jan SCHROTH, poradce OECD

Jak jsem říkal, vždy těmi hlavními zeměmi, kam Afghánistán, který má teď asi 40 milionů obyvatel, ti lidé museli odcházet je sousední Irán a Pákistán, ty země Středního východu, včetně středoasijské jako Turkmenistán, Tádžikistán, tam ty počty byly vždy velmi malé, ty země nejsou ani tak atraktivní a zároveň ty hranice byly střeženy, a to, co je důležité i z našeho pohledu v tom kontextu, že Evropa, Evropská unie, když se to někdy mohlo stát, není a nikdy nebyla tím hlavním útočištěm těch uprchlíků. Do Evropy, v Evropě minulý rok požádalo o azyl necelých 50 000 obyvatel Afghánistánu, rok předtím to bylo o několik 1000 více, ale Turecko, tam je těch žadatelů přes 200 000 a jak jsem říkal, tak ty státy okolní, tam se jedná o miliony a samozřejmě přesídlovací programy pro Afghánce již v minulosti fungovaly a státy jako Kanada, Austrálie, Spojené státy, tradiční země, které mají přesídlovací programy, tak přijímaly Afghánce, kteří měli nárok na to se v těch zemích usídlit, a to, co je samozřejmě klíčové, je a zase bude /nesrozumitelné/, vždycky ti lidé jdou tam, kde mají nějaké známé, nějaké příbuzné, někoho, kdo jim pomůže v těch začátcích, kdo jim pomůže s tou integrací, a to není to není případ například České republiky, samozřejmě v České republice je již léta afghánská menšina, a když to řeknu zjednodušeně, tak je velmi dobře integrovaná, nejsou žádné žádné patrné problémy.

Vladimír KROC, moderátor

Dá se teď tedy očekávat, řekněme, výraznější ochota evropských unii států poskytnout útočiště těm, kdo prchají před Talibanem možná i s ohledem na to, že řada těchto států se podílela na vojenské operaci v Afghánistánu vedené Američany. Působí na vás dosavadní vyjádření evropských státníků v tomto směru spíš vstřícně?

Jan SCHROTH, poradce OECD

Zatím ta vyjádření vstřícná jsou, ty humanitární koridory letecké fungují, již některé státy vyhlásily právě i ty přesídlovací programy, což je klíčové, protože zkrátka ti lidé, pokud utečou z Afghánistánu do některých z okolních zemí, tak mohou požádat o azyl o registraci u vysokého komisaře pro uprchlíky UNHCR, ale pak v podstatě musí čekat na to, jestli některý stát řízeně v rámci přesídlovacích programů, včetně evropských tedy jim ten azyl poskytne anebo, bohužel, to, co se právě děje, je jak je nastavené azylové právo, že musí platit převaděčům a vlastně riskovat ty složité náročné nebezpečné trasy tak, aby vlastně se dostalo až do některého státu bude potom přímo může ty orgány toho daného státu požádat o ten azyl. Bude to samozřejmě není zkouška pro evropské státy opět, obávám se, kdyby nastala nějaká podobná krize jako byla před těmi dnes 6 7 lety,

Evropa již připravená a bude to samozřejmě další důvod k tomu nějakým způsobem se bavit o tom, jak urychlit přijetí toho migračního společného azylového paktu.

Vladimír KROC, moderátor

Čili vy jste řekl uprchlická krize z roku 2015 by se podle vás neměla opakovat.

Jan SCHROTH, poradce OECD

Evropa se rozhodně poučila, ty hranice jsou mnohem lépe střežené, ten systém je lépe nastavený, existuje Frontex a opravdu to, co se dělo před těmi lety, byla úplně jiná situace než nyní.

Vladimír KROC, moderátor

Říká poradce OECD pro migrační politiku Jan Schroth, děkuju vám. Na shledanou.

Jan SCHROTH, poradce OECD

Také děkuji za pozvání, na shledanou.

Vladimír KROC, moderátor

Členové hnutí Taliban nemají oslavovat převzetí moci, jde prý o vítězství celého Afghánistánu. Podle jednoho z činitelů civilisté musejí Talibáncům odevzdat zbraně a munici a jakákoliv jejich stížnost vůči příslušníkům hnutí bude neprodleně vyšetřena. Do Kábulu už také dorazili z exilu v Kataru vrchní vůdce Talibanu, jeho mluvčí včera uspořádal první tiskovou konferenci od nedělního dobytí Kábulu. Ve studiu vítám odborníka na takzvané nestátní aktéry, jako je právě Taliban, Bohumila Doboše z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, dobrý den.

Bohumil DOBOŠ, odborník na takzvané nestátní aktéry, FSV UK

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Pokud se krátce vrátíme k úterní tiskové konferenci Talibanu, mluvčí Zabíhulláh Mudžáhid zdůraznil, že hnutí se za poslední desetiletí od doby, kdy bylo poprvé u vlády, poučilo. Taliban si, cituji, nepřeje žádné vnitřní ani vnější nepřátele, neposkytne útočiště zahraničním bojovníkům a ženy prý se budou moci zapojit do vzdělání, do zdravotnictví a dalších oblastí života, ovšem v rámci islámského práva šaría, co si z tohoto vezít?

Bohumil DOBOŠ, odborník na takzvané nestátní aktéry, FSV UK

Tak asi to hlavní pro mě je, že Taliban překvapivě poměrně výrazně přebíral tu západní rétoriku, ono se nedá moc očekávat, že na základě těch prohlášení bude příliš jednat, například, co se týká zapojení opozice, zapojení žen, tak to je podle mě spíše jenom propagandistický čin, ale je zajímavé, že Taliban na tuhle hru zatím přistupuje a snaží se navenek tvářit více otevřeněji, více liberálněji, než jaký ve skutečnosti je.

Vladimír KROC, moderátor

Mluvčí Talibanu včera také slíbil, že organizace se nebude nikomu mstít. Hnutí vyhlásilo všeobecnou amnestii pro státní úředníky. Vyzvalo je, aby se vrátili do práce. Do jaké míry se teď v Afghánistánu mohou noví vládcí opírat o státní aparát toho svrženého režimu vzhledem k tomu, že mnozí kvalifikovaní úředníci, odborníci před Talibánci prchají, mohli by radikálně postavit novou státní správu i na strachu?

Bohumil DOBOŠ, odborník na takzvané nestátní aktéry, FSV UK

Úplně na strachu to nejde. Oni můžou strachem motivovat část bývalých úředníků k tomu, aby nastoupili zpátky do práce. Viděli jsme, že tohle to fungovalo například v oblastech dobytých /nesrozumitelně/ v Iráku, v Sýrii, takže určitě část těch, kteří nemůžou uprchnout, tak tímhle bude motivovaná, bude dále se podílet na státní správě, jelikož právě pro Taliban je klíčové co nejvíc takových lidí udržet k tomu, aby ten stát mohl dále fungovat, vybudovat ten stát úplně od nuly by bylo velmi složité a myslím si, že nahrazování jakýchkoliv kvalifikovaných lidí bude pro Taliban velice náročné i přesto, že za posledních 10 let získal určité zkušenosti s vládnutím na části území, které měl pod kontrolou.

Vladimír KROC, moderátor

Jak jsem řekl v úvodu, vy se specializujete na působení ozbrojených takzvaných nestátních aktérů jako je právě i Taliban. Je možné, myslím jenom v několika bodech, přiblížit, jak se zpravidla odehrává převzetí moci takovým subjektem?

Bohumil DOBOŠ, odborník na takzvané nestátní aktéry, FSV UK

Tak ono je to značně kontextuální a ve většině případů tyhle ty subjekty nejsou schopny převzít kontrolu nad celým státem, jak jsme viděli v Afghánistánu, co se ale týká dobývání rozsáhlejších území, tak první krok je samozřejmě velmi symbolický, nahrazování vlajek, v případě islamistických hnutí to je třeba zavedení právě povinnosti nosit šátky, burky a tak podobně. Dále už pak záleží na tom, jak to hnutí je připraveno vládnout a jak chce vládnout. Vidíme tam rozptyl od situace teďka Talibanu, který je relativně připraven, chce tu vládu převzít, chce ten stát kontrolovat, po situaci třeba Islámského státu v Libyi, který v Sýrtě naprosto pohořel a poštvál si lidi proti sobě, ale třeba v některých územích, v některých oblastech Somálska radikální Al-Šabáb dokázal tu schopnost /nesrozumitelně/ to území zase pozvednout, takže vždycky záleží dost na těch lokálních ohledech a na tom, jak je ten aktér připraven.

Vladimír KROC, moderátor

Zaznamenal jsem komentáře, podle kterých by nynější vláda Talibanu mohla být, řekněme, efektivnější než v devadesátých letech minulého století i s ohledem na to, že mnozí Talibánci, nejenom jejich špičky, strávili desetiletí v zemích regionu s vysoce fungující státní správou. Mohlo by to být nebo může to být jeden z důležitých aspektů budoucího talibánského režimu?

Bohumil DOBOŠ, odborník na takzvané nestátní aktéry, FSV UK

Rozhodně může, tam Taliban je odlišný v několika ohledech, je více pragmatický, více orientovaný na ekonomiku, to znamená, že musí být více orientovaný i na budování zahraničních vztahů, což znovu ho donutí k tomu ten stát budovat. Mají větší větší delší zkušenosti s administrováním území plus tahle ta zahraniční zkušenost, kterou zmiňujete, také může hrát svoji roli, to

znamená, že Taliban je rozhodně lépe připravený, ta organizace je rozsáhlejší, je pragmatičtější než byla v devadesátých letech, kdy to v podstatě byla domobrana, která se shodou okolností dostala ke kontrole toho státu, teď již je to politický aktér, který cílí na to, aby /nesrozumitelné/ tu vládu.

Vladimír KROC, moderátor

Podle komentáře v britském časopise New Statesman se Taliban výrazně poučil z toho, jak podobně radikální a extremistické nebo teroristické organizace, například síť Al-Kajda, doplatily na válečnickou rétoriku na šíření strachu. Proto Talibánci zmírnili slovník, ostatně vy jste o tom v úvodu mluvil. Snaží se působit zodpovědně, státotvorně a otázka zní, jestli je to jenom snaha takto působit nebo by se ta rétorika mohla promítnout skutečně v jejich reálné vládě.

Bohumil DOBOŠ, odborník na takzvané nestátní aktéry, FSV UK

Tak ono je trošku problematické porovnávat Taliban, který vždycky měl teritoriální ambice s Al-Kajdou, která je úplně krátkodobě nemá, ale je pravda, že právě třeba ta radikální rétorika u hnutí /nesrozumitelné/ vedla k tomu, že proti němu Mezinárodní společenství zasáhlo agresivně. Taliban určitě tyhle ty zkušenosti přebíral a snaží se být právě umírněný, aby nedošlo k nějaké nějaké externí intervenci, což je pro něj velmi důležité. A samozřejmě část toho bude přejata i v systému vládnutí, ale ta vláda bude pravděpodobně silně decentralizovaná, takže bude hodně záležet, v jaké, o jaké oblasti Afghánistánu se budem bavit, jestli je to Kábul, větší města nebo venkov, o tom, jaký konkrétní guvernér nebo správce tam bude dosazen a tak podobně, takže to bude poměrně rozmanité, ale dá se očekávat, že ta vláda Talibanu bude v určitých ohledech vypadat jinak a zodpovědněji vzhledem k tomu, že si uvědomují i ten externí rozměr vládnutí.

Vladimír KROC, moderátor

Čili je reálnější odhad, že i za těch podmínek bude Afghánistán spíš rozříštěný, nefunkční stát, anglickým termínem /nesrozumitelné/ state, jako jsou dnes Sýrie, Libye, nebo je možné, že poměry v Afghánistánu pod nynějším Talibanem budou bližší muslimským teokraciím po vzoru Íránu?

Bohumil DOBOŠ, odborník na takzvané nestátní aktéry, FSV UK

Tak trochu paradoxní je to, že Taliban díky tomu, že nebude mít garantovanou externí podporu, tak právě bude nucen budovat silnější domácí administrativní vazby a díky tomu je více tlačěn k tomu, aby to státní správa byla efektivnější, to znamená, že v porovnání s tou současnou vládou, když se Afghánistán pohyboval v top ten žebříčku Fragile States Index. V podstatě každý rok se může stát pravděpodobně to, že ta vláda bude o něco efektivnější, ale nedá se očekávat, že by se z Afghánistánu stal centralizovaný stát jako třeba Írán.

Vladimír KROC, moderátor

Dodává odborník na aktivity takzvaných nestátních aktérů Bohumil Doboš z [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#). Děkuju vám. Na shledanou.

Bohumil DOBOŠ, odborník na takzvané nestátní aktéry, FSV UK

Díky za pozvání. Na shledanou.

Volební kompas 2021: Zjisti, která politická strana je ti nejbliže [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.08.2021, Zdroj: refresher.cz, Autor: Tereza Šnajdrová Tereza Šnajdrová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 16:54, Celková návštěvnost: 2 431 516, RU / měsíc: 1 762 151, RU / den: 785 361, AVE: 67 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 8,73

Stále nevíš koho volit? S rozhodnutím ti může pomoci volební kompas.

Sdílet článek

Volby do Poslanecké sněmovny se uskuteční již 8. a 9. října tohoto roku a ty stále nevíš, komu dáš svůj hlas? Vyzkoušej Volební kompas 2021 od iRozhlasu, v rámci kterého odpovíš na několik otázek a vzápětí se dozvíš, která politická strana je ti názory a přesvědčením nejbliže

Volební kalkulačky jsou populární po celém světě a iRozhlas se proto spojil s týmem Katedry sociologie [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#), který spolu s nizozemskou výzkumnou společností Kieskompas připravil tento volební kompas. V něm ti bude položeno hned několik otázek týkajících se zásadních a zároveň kontroverzních témat, a nakonec se dozvíš, která politická strana či hnutí je ti názory, smýšlením a také přesvědčením nejbliže

NAČÍST ČLÁNEK BEZPLATNĚ

Tento článek dočteš bezplatně, ale s předplatným REFRESHER+ získáš přístup k více než zamknutým článkům a dostaneš další benefity.

„Jedním z důvodů, proč se lidé voleb neúčastní, je malá informovanost. Lidé ne vždy vědí, co politické strany přesně nabízí, a ne vždy se orientují v tom, jak se strany liší v postojích k různým tématům,“ píše iRozhlas.

Pokud tedy stále nevíš, koho budeš v říjnu volit anebo si chceš pouze potvrdit svůj úsudek, tak se na 5 minut zastav a začni odpovídat. Neboj se, nečekají tě žádné náročné otázky. Kalkulačku bude zajímat tvůj názor na Evropskou unii, uprchlíky, zda jsi pro přijetí eura nebo například to, zda bys byl pro zavedení trestu smrti a jestli souhlasíš s tím, že by manželství mělo být povoleno všem lidem, bez ohledu na jejich pohlaví.

Přidej se k těm, kteří nás podpořili. Předplat' si R+

VÍCE

Sdílet článek

Dostávej nejlepší obsah mailem

Nestíháš všechno sledovat? Pošleme ti do schránky nejčtenější a nejlepší obsah.

Speciál - Situace v Afghánistánu

RADIO, Datum: 16.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 17:29, Pořad: 14:10 Speciál II.,

moderátorka

Proč se hnutí Taliban podařilo tak nečekaně rychle ovládnout Afghánistán? Co mohou Afghánci očekávat od vlády Talibanu? Lze věřit představitelům hnutí, že Taliban už není tak extremistický jako dřív? A je oprávněné vinit z chaotického ústupu vojáky ze země amerického prezidenta Joea Bidena? Jaké cíle sleduje v Afghánistánu Rusko? To všechno jsou témata dnešního speciálního vysílání. Válka v Afghánistánu skončila a po celé zemi je prý klid. Alespoň tak to tvrdí Taliban. Jeho bojovníci bez boje obsadili hlavní město Kábul a prezident uprchl za hranice. Posledním územím pod kontrolou mezinárodní koalice zůstává kábulské letiště. Na evakuaci tam čekají diplomaté i tisíce Afghánců, kteří se snaží uprchnout ze země. Začíná Speciál věnovaný Afghánistánu, ve studiu je teď redaktor Ondřej Himmer s aktuálními informacemi. Dobrý den.

Ondřej HIMMER, redaktor

Dobrý den.

moderátorka

Z kábulského letiště včera v noci odletěl i český armádní speciál, před chvílí tam z Prahy vyrazil další. Jaká je tam bezpečnostní situace?

Ondřej HIMMER, redaktor

To letiště včetně řídicí věže i vzdušného prostoru na celém Afghánistánem je pod kontrolou americké armády, ale situace je tam velmi napjatá. Jsou tam tisíce velmi zoufalých lidí, kteří se pokoušejí z Afghánistánu zmizet jakýmkoliv způsobem. Americká armáda hlásí, že vojáci museli střílet do vzduchu, aby situaci dostali pod kontrolu. Podle svědků citovaných agenturou Reuters na letišti přišlo o život 5 lidí, ale není zatím jasné, jak zemřeli. Na některých videích je třeba vidět, jak dav lidí doslova visí na zhrouteném schodišti na letištním tunelu. Mohlo to tedy být neštěstí nebo nějaká tlačence, ale mohli se stát také oběti té střelby. A existují také velmi mrazivé záběry lidí, kteří se snaží navěsit už na pojížděcí letoun americké armády, snaží se vylézt na konstrukci podvozku atd., a jsou i nepotvrzené zprávy o tom, že několik lidí zemřelo, když spadli z toho letadla, které už odstartovalo. Jinak vojenské lety z kábulského letiště dál pokračují, talibanci je nesnaží nijak rušit ani ostřelovat a podobné evakuační lety jako Česko, to je také nutné říct, vypravila celá řada dalších zemí.

moderátorka

A víme, kdo byl v tom prvním letu do Prahy?

Ondřej HIMMER, redaktor

To přesně nevíme, na všechny informace, které se týkají evakuace z Kábulu, je uvalené přísné embargo. Podle předsedy vlády a také hnutí ANO Andreje Babiše to bylo 46 lidí, byli to Češi, ale také afghánští zaměstnanci ambasády a jejich rodinní příslušníci také včetně několika dětí. Podle nejmenovaného diplomatického zdroje ale na palubě nebyl český velvyslanec v Kábulu Jiří Baloun, který zatím zůstává v Afghánistánu, a o tom, jak to bude s dalšími evakuační lety, dnes bude jednat krizový štáb Ministerstva zahraničí.

moderátorka

Tak my už víme, že ten druhý evakuační let odstartoval, budeme to sledovat, dá se říct, jak dlouho budou ještě Američané to kábulské letiště držet? Protože jsou to právě americké jednotky, které zabezpečují kábulské letiště.

Ondřej HIMMER, redaktor

Zatím to jasné není, podle americké administrativy odvázení amerických diplomatů a jejich místních spolupracovníků potrvá jistě den nebo dva, takže do té doby američtí vojáci na letišti rozhodně zůstanou, a do té doby tak letiště nejspíš bude v bezpečí, protože Taliban se střetům s americkou armádou velmi důsledně vyhýbá, a to vlastně už od loňského jara, kdy se obě země dohodly na tom, že se Američané stáhnou. Ale samozřejmě situace je tam v celém Kábulu velmi napjatá, nepřehledná. Po tom městě se pohybuje velké množství ozbrojenců, velké množství bývalých vězňů, které Taliban propustil z vězení, a podobně, takže stát se skutečně může ledacos, i když politické vedení Talibanu opakovaně ujišťuje všechny, že zajistí jejich bezpečnost, že lidé mají normálně dál chodit do úřadů, dál chodit do práce, otevřít obchody a podobně.

moderátorka

Taliban opakovaně říká, že chce získat mezinárodní uznání a nechce zemi vést do izolace, jaké jsou zatím reakce na ovládnutí Kábulu?

Ondřej HIMMER, redaktor

Vládu Talibanu zatím nikdo rozhodně neuznal, žádná zahraniční země, ministr obrany Velké Británie Ben Wallis ale vlastně tak nepřímo ji uznal, když řekl, že zkrátka je faktem, že Taliban ovládá Afghánistán. Je také nutné říct, že Taliban v posledních měsících udělal hodně pro to, aby získal nějaké mezinárodní postavení, nějaké mezinárodní kontakty, jednal s představiteli mnoha zemí včetně Číny a dalších. Třeba podle ruské agentury TASS se ruský velvyslanec v Kábulu zítra setká se zástupci Talibanu, který už teď prý zajišťuje bezpečnost ruské ambasády. Rusko totiž podobně třeba jako Turecko své diplomaty v Afghánistánu nechává, i když podle posledních zpráv část personálu nakonec přece jen stáhne do Ruska. Také Moskva je ale v otázkách nějakého oficiálního uznání nastupujícího režimu dost opatrná, podle dnešního vyjádření prezidentské kanceláře s tím rozhodně neplánuje pospíchat a bude pozorně sledovat další kroky Talibanu a o nejnovějším vývoji budou také dnes na mezinárodním poli jednat členové Rady bezpečnosti OSN na mimořádné svolané schůzi.

moderátorka

A sledovat to bude zahraniční redaktor Ondřej Himmer. Díky.

Ondřej HIMMER, redaktor

Na shledanou.

moderátorka

Radikální islamistické hnutí Taliban uvedlo, že víc než 90 % státních budov v Afghánistánu je právě pod jeho kontrolou a že odnikud z afghánského území nejsou hlášeny boje. Jeho bojovníci obsadili i prezidentský palác v Kábulu. Prezident Ašraf Ghani ze země utekl. Podle mluvčího Talibanu je hnutí připraveno vést dialog o obavách zahraničních vlád, ty ve společném prohlášení více než 60 zemí volají po pokračování provozu na afghánských letištích, silnicích a hraničních přechodech tak, aby místní i cizinci mohli Afghánistán za zhoršující se bezpečnostní situace opustit. Ve vysílání teď vítám Jiřího Šedivého, bezpečnostního analytika působícího na CEVRO Institutu a bývalého náčelníka Generálního štábu armády České republiky. Dobrý den.

Jiří ŠEDIVÝ, bývalý náčelník Generálního štábu AČR, bezpečnostní analytik, CEVRO Institut

Dobrý den.

moderátorka

Jak vy hodnotíte tu evakuační akci ministerstva zahraničí a obrany? Zatím přistálo jedno letadlo se 46 lidmi, druhé je na cestě do Afghánistánu.

Jiří ŠEDIVÝ, bývalý náčelník Generálního štábu AČR, bezpečnostní analytik, CEVRO Institut

Zatím se zdá, že relativně dobře se podařilo zajistit ten první let, tzn. těch 42 lidí, kteří měli možnost využít toho prvního letu do České republiky, uvidíme, jak bude vypadat ta další přeprava, zda se vůbec podaří, abysme našli ty lidi, aby se dostali k letadlu, který jsou identifikováni mezi afghánskými občany a mají právo být přepraveni do České republiky. O naše příslušníky, ať už to je ambasador, případně jeho nejbližší spolupracovníci, a vojenskou policii, tam si myslím, že bude zabezpečeno, aby se dostali do republiky včas a v bezpečí. Pro ty afghánské občany, tam si myslím, že bude problém.

moderátorka

Ministr Metnar uváděl, že ti afghánští spolupracovníci, kteří nebyli kontaktováni, neprošli bezpečnostní prověrkou. Zajímá mě, nemuseli mít všichni, kteří pracovali pro ty české vojáky, bezpečnostní prověrku už při uzavírání kontraktu?

Jiří ŠEDIVÝ, bývalý náčelník Generálního štábu AČR, bezpečnostní analytik, CEVRO Institut

To záleží, na jakých pozicích byli, samozřejmě, že my jsme se vždycky snažili získávat a mít nástupce, kteří tam byli potom ve funkci náčelníka Generálního štábu, nezbytné informace o těch lidech, kteří byli najímáni a spolupracovali s českou armádou, ale i s těmi dalšími spolupracujícími organizacemi, které byly například pod Ministerstvem zahraničních věcí a podobně, ale samozřejmě někdo musí mít prověrku poměrně dost dobře prověřenou, musí tam mít úplně jasné nějaké další vztahy, které mohou ovlivňovat jeho vztah k České republice a k tomu úkolu, který plní, ale zase tam jsou lidé, kteří v podstatě jsme věděli jenom, že nejsou radikální islamisté a mohou tu funkci vykonávat, například lidi, kteří budou dovážet potraviny na naši ambasádu, případně na základnu a podobně. Zkrátka to záleželo na tom vyhodnocení, jak důležitou pozici ten člověk zaujímal.

moderátorka

Situace na kábulském letišti se zhoršuje, zaplavily ho davy lidí ve snaze dostat se ze země, tu vojenskou část letiště zabezpečují američtí vojáci. Jsou schopni podle vás to letiště dlouhodoběji udržet? A z druhé strany, má Taliban zájem to letiště dobít?

Jiří ŠEDIVÝ, bývalý náčelník Generálního štábu AČR, bezpečnostní analytik, CEVRO Institut

Tak za prvé, zase asi pravděpodobně na tuto evakuační akci jsou Američané a nejenom Američané, jsou tam i Britové a ještě tři další kontingenty jiných států, jsou schopni tu část, kterou potřebují k té evakuaci zabezpečit. Problém by asi nastal v nějakém dlouhodobějším hledisku, kdyby bylo potřeba zajistit provoz třeba několik týdnů, několik měsíců, že by asi problém byl, a co se týká Talibanu, v tomto okamžiku a v této situaci určitě Taliban nemá zájem se dostat do nějakého konfliktu se Spojenými státy americkými, s těmi ozbrojenými složkami, které tam jsou, je tam asi 6 000 vojáků podle posledních informací, ale ani s dalšími jinými státy, Severoatlantické aliance zejména. Takže tam si myslím, že ta evakuační fáze, která potrvá několik dní, tak jsem asi tady Taliban nebude mít nějaké tendence narušovat ten chod, ale z dlouhodobějšího hlediska si myslím, že asi nebude váhat letiště ovládnout a ten provoz kontrolovat, a také se může stát, že někdo může, nějaká nekontrolovaná část Talibanu, například /nesrozumitelné/ pálit nějaké rakety na území toho letiště, což by byl asi jeden z největších problémů, protože tím pádem by nebyla zabezpečena bezpečnost pro přistávající a vzletající letadla. A ta nekontrolovanost některých složek Talibanu, ta si myslím, že by byla asi největší hrozbou v tomto okamžiku.

moderátorka

Ještě k té evakuaci afghánských spolupracovníků české armády. Proč se to podle vás začalo řešit až na poslední chvíli? Neměla česká vláda informace o situaci v Afghánistánu? Protože ještě ve čtvrtek mluvila o tom, že nabídne spolupracovníkům peníze, což asi pro něj už v té chvíli absolutně nebyla žádná pomoc.

Jiří ŠEDIVÝ, bývalý náčelník Generálního štábu AČR, bezpečnostní analytik, CEVRO Institut

Já si myslím, že tady jsme zaspali, protože ty obavy, které měli i naši partneři, jestli se /nesrozumitelné/ ta poslední fáze odchodu našich vojsk z Afghánistánu, ty panovaly už dříve. Mluvílo se o tom de facto od jara. Takže já jsem předpokládal, že naše ministerstva, jak Ministerstvo zahraničních věcí, tak obrany, bude mít připravené seznamy lidí, které na vyzvání rozešlou, anebo ty lidi zkrátka zkontaktují a ti budou schopni téměř okamžitě nastoupit do určitých prostorů a být evakuováni tak, jak se potom rozhodne. Tyhleto plány ty měly být připraveny jako variantní plány už podle mého názoru někdy krátce po tom, co jsme se rozhodli, že z Afghánistánu odejdeme. Takže tam si myslím, že jsme se dopustili nějaké chyby, a to může stát některé naše spolupracovníky mezi afghánskými občany i životy, a možná dokonce /nesrozumitelné/.

moderátorka

A podle vás nebyl zájem ze strany armády, anebo šlo spíš o, řekněme, nezájem nebo nebyla politická vůle?

Jiří ŠEDIVÝ, bývalý náčelník Generálního štábu AČR, bezpečnostní analytik, CEVRO Institut

Já si myslím, že ani jedno, ani druhé. Bohužel v některých okamžicích, a teď když se dotknu toho, jakým způsobem jsme řešili krizi koronaviru, my máme na všechno až příliš mnoho času a děláme všechno, až když musíme. A ta prevence, ta je u nás poměrně dost podceňována. Takže tohleto, to si myslím, že asi byl ten největší problém. Neviděl bych nějaký úmysl, to určitě ne.

moderátorka

Západní koalice se 20 let snažila v Afghánistánu postavit bojeschopnou armádu. Spojené státy na to vynaložily 83 miliard dolarů. Na čem to podle vás ztroskotalo?

Jiří ŠEDIVÝ, bývalý náčelník Generálního štábu AČR, bezpečnostní analytik, CEVRO Institut

Já si myslím, že tam bylo několik aspektů. Ten jeden aspekt byl, že afghánská vláda, ten režim, který tam byl, tak nebyl schopen sám sebe dostat na odpovídající úroveň, to znamená, aby veškeré úkoly, který před ním stály, byly důsledně vyžadovány a byly realizovány. Ta nejistota, která potom z toho vycházela, tak ta se pochopitelně promítala i do celé společnosti, stejně tak i do armády. Velitelský sbor nebyl pravděpodobně správně připraven ani štáby, ty nebyly schopny ty útvary stmelit. A samozřejmě, že do toho vstupuje i takový okamžik, jako je poměrně, řekněme, laxní přístup Afghánců k plnění povinností, bohužel i nějaké ty povahové rysy, které ukazují na to, že Afghánci nejsou ti bojovníci tak jako třeba Evropané a podobně, a to jsme správně neodhadli, že to náboženství a ideologie, náboženství má někdy mnohem větší význam než vztah k vlasti, a to si myslím, že jsme zkrátka nezvládli.

moderátorka

Říká Jiří Šedivý, bezpečnostní analytik z CEVRO Institutu a bývalý náčelník Generálního štábu armády. Děkuju za váš čas, na slyšenou.

Jiří ŠEDIVÝ, bývalý náčelník Generálního štábu AČR, bezpečnostní analytik, CEVRO Institut

Na slyšenou.

moderátorka

Západní země pokračují v překotné evakuaci svých občanů i afghánských pracovníků z Kábulu. V areálu letiště se nachází 1 000 Afghánců, kteří chtějí vycestovat ze země. Američtí vojáci se je dnes ráno snažili zahnat varovnou palbou do vzduchu. Letiště je uzavřené pro komerční lety, létají zde jen vojenská letadla, na letišti vládne chaos. Agentura Reuters s odvoláním na svědky napsala, že na letišti zahynulo nejméně 5 lidí. My jsme teď ve spojení s Petrou Procházkovou, redaktorkou Deníku N, která v Afghánistánu žila a zastupuje i sdružení Berkat, které v Afghánistánu pomáhá chudým afghánským ženám a dětem. Dobrý den.

Petra PROCHÁZKOVÁ, novinářka, Deník N

Dobrý den.

moderátorka

Z toho, co víte, jak se daří evakuovat Afghánce z Afghánistánu? Jak je to celé na tom kábulském letišti organizované, anebo neorganizované?

Petra PROCHÁZKOVÁ, novinářka, Deník N

Tak ona se ta situace opravdu mění každou hodinou, zatímco ještě včera odpoledne se zdálo, že existují tedy nějaké evakuační seznamy, alespoň pokud vím, za Českou republiku, ale i seznamy jiných zemí, a že ti lidé, kteří na těch seznamech jsou, jsou kontaktováni, a celkem ještě s mírnými obtížemi bylo možné dostat se k té bráně, která vede na vojenskou část kábulského letiště, tak dnes je to mnohem problematičtější. Od rána tam panuje daleko větší hysterie a panika, nahnuly se tam lidé, kteří zjistili, že jsou pozastaveny lety civilní, a snaží se dostat na tu vojenskou část, některým se to podařilo, těch obětí je 5-8 zatím, nevíme, jestli byli zastřeleni, nebo jestli byli udupáni a zahynuli prostě v té tlačnici. Někteří se věší na letadla, která startují, prostě je to tam hodně dramatické a za této situace se ne všem musí podařit prostě na to letiště dostat včas k odletu toho daného letadla.

moderátorka

Je jiná cesta, jak opustit zemi, než letecky? Protože Taliban prohlašuje, že umožní odchod každému, kdo chce.

Petra PROCHÁZKOVÁ, novinářka, Deník N

Teoreticky ano, Taliban ovládá jednak celé území Afghánistánu až na malé jeho části, jako například /nesrozumitelné/ údolí, o kterém se teď bude jednat, co s ním bude dál, ovládá i hraniční přechody. Taliban sám tvrdí, jak jste řekla, že nebude bránit lidem, aby odjeli, ale ty sousední státy ty hranice zavřely, protože nevědí, co se bude dít, nevědí, co se dá od Talibanu čekat, takže nepouštějí vlastně ani ty lidi, kteří by chtěli vycestovat, navíc ti lidé se bojí odjet z Kábulu, nevědí, co je čeká na těch cestách, které kontroluje Taliban, neví, na koho narazí, Taliban sice deklaruje, že nikomu neublíží, ale je známa řada případů, kdy ten slib nedodrželi, takže v podstatě už moc jiných cest, jak teď odjet ze země, není.

moderátorka

Jaké máte zprávy o tom, jak se Taliban chová na těch dobytých územích? I tam to asi bude případ od případu.

Petra PROCHÁZKOVÁ, novinářka, Deník N

Ano, to je právě zajímavé, že to je poměrně různé, víme, že v některých provinciích se vlastně zatím jakoby neděje nic, dokonce Taliban se tam snaží i novinářům ukázat, že ten život prostě běží ve starých kolejích. Jiných, ale tam, kde třeba se dostal jaksi správcov, řekněme, někdo konzervativní, tak tam už se mluví o tom, že prostě děvčata by neměla chodit do školy, školy se zavírají, že by neměla chodit v sandálech například, do taxíku jsou pouštěny pouze ženy v burce atd., takže ano, něco se děje, ale zatím to nemá jakýsi, bych řekla, takový federální význam. Zatím je to opravdu v každé provincii jinak, ale Taliban drží celý Afghánistán druhý den, takže to ještě můžeme očekávat, ty změny, které nastanou.

moderátorka

Nicméně, některé ty provincie byly dobyty už před několika dny, před týdnem, kdo teď vládne na těch dobytých územích? To má Taliban tolik bojovníků, aby v každé té provincii mohl nechat své lidi?

Petra PROCHÁZKOVÁ, novinářka, Deník N

No, tak za prvé řada těch provincií byla na příchod Talibanu již připravena, jsou to především provincie s převážně pašunským

obyvatelstvem, které část jeho tedy alespoň taliby vítala, a není žádný problém tam prostě dosadit svého gubernátora a vlastně jakoby pokračovat plynule opravdu v tom chodu života přibližně tak, jak byl předtím. V těch provinciích, kde žije smíšené obyvatelstvo, Tádžici, Hazárové, tam je ta situace složitější, ale musíme si uvědomit, že zase část těch lidí, kteří s Talibanem nesouzní, utekla do Kábulu. Takže podle mě je teď nejspíš nejhorší situace i pro Taliban, aby ukázal tedy, že umí nejen ta území obsazovat, ale tu moc tam nastolit a udržet, tak o tom se rozhodne v Kábulu, jak to bude vypadat.

moderátorka

Která ta etnika jsou pro Taliban nežádoucí? Hrozí tam třeba něco jako etnické čistky?

Petra PROCHÁZKOVÁ, novinářka, Deník N

V minulosti to tak bylo. Nejpostíženějšími etniky byli Hazárové, což jsou lidé obývající především provincii Bamiyan, to je ta provincie, kde byly ty slavné sochy Buddhy, které Taliban nechal rozstřílet, ale i Tádžikové, to je druhá největší národnost po Paštunech žijící v Afghánistánu a to jsou vlastně tací úhlavní nepřátelé. Své problémy má Taliban ale i s národnostmi, které žijí na severu Afghánistánu, například s Uzbeky. S těmi také vždycky válčil. Takže tam jde o to, zda se s těmi místními autoritami talibové nějak dohodnou na neútočení a nechají ty lidi prostě být alespoň nějakou dobu, anebo jestli dojde k nějakým represím tak, jako tomu bylo v devadesátých letech minulého století.

moderátorka

Dá se říct, kdo jsou ti, kteří jsou teď Talibanem nejvíce ohroženi? Jsou to právě ti, kteří spolupracovali s vojáky mezinárodní koalice? A existují nějaké jejich seznamy, něco, čím se Taliban třeba může řídit, nebo jsou tam lidé ochotní informovat talibance?

Petra PROCHÁZKOVÁ, novinářka, Deník N

Tak myslím, že docela dost ohroženi jsou i někteří bývalí členové nebo členové bývalé afghánské vlády, část z nich už včera utekla ze země, buď spolu s prezidentem Ghaním, nebo samostatně. To jsou lidé, kteří by mohli skončit ve vězení nebo ještě hůř. Ano, ohroženi jsou, řekla bych, ale především ti, kteří spolupracovali se západními armádami, nikoliv tak ti, kteří pracovali pro humanitární organizace, i když nikdy to nemůžete říct s jistotou. A to jste správně zmínila, to udávání, to je prostě všude na světě, bylo to a je to i v Afghánistánu, že na vás může ukázat souseď, a často je tam i taková majetková motivace zajímavá, protože ti lidé, kteří pracovali pro cizince, měli samozřejmě vysoké platy. A často jim jejich souseď ty platy záviděl a v případě jejich zatčení část té kořisti, bývá to tak, že případně tomu, kdo je udal. Takže i tyhle případy tam jsou a stačí jenom říct, že ten člověk nebyl jenom pracovník humanitární organizace, ale také špión, a jeho osud je zpečetěn. Takže ano. Tihle lidé jsou v tuto chvíli nejhroženější.

moderátorka

Petra Procházková, redaktorka Deníku N, byla ve vysílání. Děkuju, na slyšenou.

Petra PROCHÁZKOVÁ, novinářka, Deník N

Na slyšenou, hezký den.

moderátorka

Ještě před současnou krizí zástupci Pentagonu prohlašovali, že afghánská armáda má 300 000 dobře vyzbrojených vojáků. Podle amerického Střediska pro boj proti terorismu ve West Pointu odhady uvádějí, že jádro Talibanu tvoří 60 000 bojovníků. Při započítání dalších ozbrojených skupin a jejich stoupenců může tento počet překročit i 200 000. I přes početní převahu se vládní vojska vzdala prakticky bez boje. Budu o tom mluvit s Oldřichem Burešem, bezpečnostním analytikem z Metropolitní univerzity. Dobrý den.

Oldřich BUREŠ, bezpečnostní analytik, Metropolitní univerzita

Dobrý den.

moderátorka

Ta uváděná analýza ale také říká, že u vládních vojsk byla bojeschopná jen asi polovina mužů. Proč to tak bylo?

Oldřich BUREŠ, bezpečnostní analytik, Metropolitní univerzita

Těch důvodů tam bylo několik, ten nejčastěji uváděný je v podstatě obecná korupce v té administrativě afghánské vlády jako takové, která se projevovala i u těch bezpečnostních složek, a dlouhodobě se uvádělo, že poté, co třeba absolvovali výcvik, zhruba třetina těch rekrutů dezertovala a část z nich, což může být druhý důvod, byli v podstatě jaksi rekruti, kteří byli vysláni z řad toho Talibanu, aby dostali ten výcvik, případně odnesli zbraně, které dostali. Takže jaksi ta čísla, která byla uváděna oficiálně, nikdy nebyla reálná. A druhý problém byl, že právě proto, že to bylo značně míry financováno těmi zahraničními státy, zejména tedy skrze americkou finanční pomoc, tak se uvádělo, že značné množství těch papírových, řekněme, příslušníků bezpečnostních složek afghánských byly tzv. černé duše. To znamená, vybíraly se na ně ty příspěvky, nicméně reálně, že ti bojovníci nebo vojáci, spíše teda řečeno, nikdy neexistovali. Takže ta čísla skutečně asi byla pouze na papíře, vždycky se udávalo, že skutečně jaksi ten příslušný test bude až na tom bojišti, a ten se ukázal tedy, že poté, co odešly ty zahraniční armády, které v podstatě podporovaly tu afghánskou armádu velmi logisticky z hlediska letecké podpory a dalších jako klíčových činností, tak ta armáda sama o sobě nebyla bojeschopná.

moderátorka

Spojené státy se snažily vybudovat afghánskou armádu po vzoru armády Spojených států, ty poslední dny ukázaly, že to asi nebyl úplně proveditelný plán, tak v čem byly jeho slabiny?

Oldřich BUREŠ, bezpečnostní analytik, Metropolitní univerzita

Tak kromě toho, co už jsem zmiňoval, jaksi v Afghánistánu je dlouhodobě problém toho, že tam není jaksi funkční stát. Stát, tedy by právě měl nějakou centralizovanou moc, bezpečnostní složky, které by kontrolovaly dlouhodobě to území celého toho afghánského státu, a budovat něco takového od začátku je vždycky velmi problematické a, řekněme, ta postkonfliktní rekonstrukce se právě proto často primárně zaměřuje na znovuvybudování těch bezpečnostních složek, ať už je to armáda, ať už je to policie. A je to vždycky poměrně komplikované, zejména pokud tam stále ještě některé skupiny prostě odmítly uznat tu

centrální autoritu té oficiální vlády a bojují proti ní, což je tedy případ toho Talibanu, kterému se nějakým způsobem podařilo vždy kontrolovat, uváděla se různá procenta toho území nebo těch provincií, které měly pod kontrolou, o které se nějakým způsobem přeli nebo bojovali s tou vládou, která byla skutečně pod kontrolou té oficiální afghánské vlády. Takže v těch podmínkách afghánských budování těch bezpečnostních složek bylo vždycky komplikované. Jaksi lze těžko si asi vzpomenout na dobu, kdy tam byl funkční ten stát a měl funkční tu centrální armádu a bezpečnostní složky, a ukázalo se tedy z pohledu určitě Spojených států a spojenců, že bohužel to bylo tedy úkol, který se úplně nepodařil ani za těch 20 let té přítomnosti zahraničních vojsk.

moderátorka

Spojené státy dodaly afghánské armádě celou řadu letadel, vrtulníků, dronů, obrněných vozidel, nedávno dokonce několik nejmodernějších vrtulníků Black Hawk, znamená to, že tohle všechno padne do rukou Talibanu?

Oldřich BUREŠ, bezpečnostní analytik, Metropolitní univerzita

Všechno určitě ne, nebo já tedy doufám, že ne, armáda Spojených států stejně jako všechny ostatní koaliční spojenecká vojska, tak ty, řekněme, nejmodernější zbraně odnesli zpět, ty další, které řekněme, jsou problematické z hlediska návratu, protože jsou třeba příliš velké, těžké nebo opotřebované, ale zároveň by ještě mohly být, řekněme, zneužity tím protivníkem, hnutím Taliban, tak pravděpodobně byly zničeny, protože ta jejich přeprava by byla dražší zpět, než kolik je ta aktuální hodnota té techniky. Co ale je pravděpodobné a je jenom otázka, v jaké míře se to stalo, je, že Taliban, ať už díky tomu, že do značné míry nebo do určité míry infiltroval ty bezpečnostní složky, případně teď tedy poměrně rychle postoupil, tak některou tu výzbroj prostě ukořistil od té afghánské armády. Co konkrétně, to se teprve uvidí. Ale něco určitě ano.

moderátorka

Je vidět, že vybudovat afghánskou armádu se tak úplně nepodařilo ani za těch 20 let, tak v čem byla ta koaliční mise úspěšná? Co se za 20 let podařilo?

Oldřich BUREŠ, bezpečnostní analytik, Metropolitní univerzita

Tak nejčastěji se uvádí, že je potřeba oddělit minimálně 2 důležité úkoly, proč tam ta spojenecká vojska vstoupila. Z hlediska Spojených států ten primární důvod byl boj proti terorismu, to znamená, po 11. září Taliban de facto hostil teroristickou skupinu al-Káida, která, jak už dnes víme, stála za těmi útoky z 11. září a mnohými dalšími na Spojené státy a i jiné státy, které se v Afghánistánu angažovaly, takže ten primární cíl byl vždy zabránit tomu, aby území Afghánistánu bylo zneužíváno pro plánování, výcvik a realizaci teroristických útoků v rámci západního světa.

moderátorka

No a podařilo se to? Zmizela al-Káida z Afghánistánu?

Oldřich BUREŠ, bezpečnostní analytik, Metropolitní univerzita

To je samozřejmě otázka, jak posuzujeme úspěch boje proti terorismu, pokud vezmeme přímo jako počty těch útoků, u kterých je prokazatelné, že byly naplánovány přímo z Afghánistánu, tak obecně se uvádí, že al-Káida minimálně tedy byla poražena. To, že se al-Káida pak transformovala v určitou franšizu globální skupiny, která má základny nebo spřátelené teroristické organizace, buňky po celém světě, je pak jako druhá otázka právě ve vyhodnocování úspěchu toho boje, ale minimálně tedy můžeme tvrdit, že al-Káida je teď v rámci území Afghánistánu omezena na nějakých 200, 300 bojovníků, což je jako nesrovnatelné s tím, co to bylo před těmi 20 lety. Nicméně samozřejmě je otázkou, jestli tomu tak bude i do budoucna, Taliban se zavázal k dohodě ještě uzavřené s administrativou minulého amerického prezidenta Donalda Trumpa, že právě zamezí tomu, aby se opakoval ten scénář před 20 lety, že tedy se území Afghánistánu stane jakýmsi rájem, základnou teroristických skupin, které by pak páchaly teroristické útoky mimo Afghánistán. Takže to se teprve uvidí, je potřeba také zmínit, že v současné době už také v Afghánistánu operuje poměrně aktivně ve větších číslech, uvádí se 2-3 000 bojovníků, jedna z odnoží, dnes už ale samostatná teroristická organizace, tzv. Islámský stát, kterou asi více známe z aktivit v Iráku a v Sýrii, nicméně také už má buňky, řekněme, po celém světě a jedna z nich je v Afghánistánu. Ale tady je potřeba říct, že tedy s ní jaksi Taliban nevychází dobře, naopak jako s nimi vede minimálně 4, 5 let i vojenské střety.

moderátorka

Oldřich Bureš z Katedry mezinárodních vztahů a evropských studií Metropolitní univerzity, byl ve vysílání. Děkuju. Na slyšenou.

Oldřich BUREŠ, bezpečnostní analytik, Metropolitní univerzita

Také děkuji, na slyšenou.

moderátorka

Jaká bude vláda Talibanu? Představitelé hnutí v minulých měsících prohlašovali, že se změnili, že už hnutí není tak tvrdě islamistické a že nebude opakovat excesy, jako byl zákaz hudby a filmů nebo školní výuky pro dívky. Zkušenosti z území, které Taliban ovládl v minulých týdnech, ale dávají pádný důvod o těchto proklamacích pochybovat. Jakým vývojem Taliban za posledních 30 let prošel a kam dospěl, se teď pokusíme zrekapitulovat se zahraničněpolitickým analytikem Českého rozhlasu Milanem Slezákem. Dobrý den, Milane.

Milan SLEZÁK, analytik Českého rozhlasu

Krásný den přeji.

moderátorka

Jak a proč to hnutí Taliban vzniklo?

Milan SLEZÁK, analytik Českého rozhlasu

To hnutí vzniklo v severním Pákistánu, kde byli mnozí afghánští studenti islámské věrouky na tamních madrasách a školách islámských a zformovali se potom do skupiny, která si vytkla za cíl vrátit do Afghánistánu, který byl rozvrácen nejenom sovětskou okupací, ale také následným bojem různých džihádistických skupin mezi sebou, tak vrátit do té země mír, pořádek. Ale takový pořádek, jaký si Taliban, který jak už jsem řekl, tvořili právě ti bývalí studenti islámských škol, představoval. Tzn. pořádek, který je založen na přísně interpretované verzi koránu, na tzv. šarii. No a pokud jde o ten Taliban, o ten název, tak ten

pochází z toho, že to znamená studenti. To právě odkazuje na počátky toho Talibanu. První akcí, jak se tedy zdá, jak se dochovalo o tom zdání a pověst, Talibanu byla taková, že někteří právě ti bývalí studenti vzali do ruky zbraň, když v Afghánistánu zjistili, že povstalci z mudžáhické skupiny unesli a znásilnili dívky z jedné vesnice. Takže to byla proti nim trestná výprava, proti těm pachatelům, a pak si tedy Taliban postupně předsevzal dobýt celou zemi a očistit ji od takových výlupeků, kteří tedy unesli ty dívky a znásilnili.

moderátorka

Jak se mu to povedlo na sklonku minulého tisíciletí?

Milan SLEZÁK, analytik Českého rozhlasu

No, povedlo se mu to znamenitě, protože ovládl téměř celý Afghánistán až na zhruba 10 % rozlohy země, musel, pravda, celou tu dobu a zejména ke konci své vlády bojovat se silnými protivníky zejména na severu země, no a pak se mu stalo osudným jeho přátelství se sítí al-Káida, o tom jsme také něco slyšeli v předchozím příspěvku, protože Taliban odmítl vydat vůdce al-Káidy po útoku na newyorská dvojčata 11. září 2001. Američané to vydání požadovali ultimativně, a pokud by je Taliban neposlechl, tak mu dali najevo, že zaútočí na Afghánistán. To se skutečně také stalo, Taliban americkému tlaku podlehl, Američany podpořila tzv. severní aliance, to byli právě afghánští odpůrci Talibanu a Taliban v krátké době přišel o svou vládu nad Afghánistánem a musel se ukryt do podzemí a do Pákistánu. Nicméně ta vláda posledních 20 let byla tak špatná v Afghánistánu, že to byl jeden z důvodů, proč se Talibanu podařilo vrátit a znovu Afghánistán ovládnout. Právě i proto, že tvrdil, že může on nastolit a jedině on bezkorupční vládu.

moderátorka

Kdo to hnutí podporoval a kde Taliban získával celou dobu finance?

Milan SLEZÁK, analytik Českého rozhlasu

Tak pokud jde o podporu, tak když zůstaneme v Afghánistánu, tak samozřejmě Taliban podporovali lidé, kteří jsou přísně nábožensky založení, a také ti, kteří si v těch dobách, o kterých jsem mluvil, v těch dobách rozvratu, kdy každý prakticky bojoval proti každému, přáli, aby se vrátil mír a pořádek. Nesmíme zapomínat, že v Afghánistánu se bojovalo ještě před sovětským vpádem. Ta země byla rozložená dlouhodobou občanskou válkou, no a vlastně se válčilo do nedávné doby v Afghánistánu, dokud nepadl Kábul, takže tam je několik generací, které neznají nic jiného než válku. Pokud jde o ty jiné země, tak velkou podporu měli talibové v Pákistánu, v Saúdské Arábii, která se s nimi shoduje co do způsobu výkladu náboženství, a také ve Spojených arabských emirátech. Jinak ale kromě těch tří států, o kterých jsem mluvil, nikdo Taliban za legitimního vládcu Afghánistánu neuznal. A ruku v ruce s tou politickou podporou samozřejmě proudily Pákistánu peníze z ciziny, a pokud jde o další zdroje, tak těch samozřejmě přibývalo s tím, jak Taliban dobýval stále nová území v Afghánistánu, tam mohl čerpat prostředky nejenom z daní, které uvalil na ty občany, kteří mu podléhali, nebo z vydírání podnikatelů nebo také z výkupného za unesené, ale samozřejmě se mu dostávalo také zdrojů a prostředků třeba z těžby v dolech, protože když byly ty doly na jeho území, tak z toho dostával peníze. A v neposlední řadě, na to nesmím zapomenout, Taliban má takový ambivalentní vztah k drogám, k jejich pěstování, výrobě a pašování, nicméně, i když je zakázal v jedné době, tak přesto pašování a výroba drog patří k těm nejvýraznějším zdrojům financí, z nichž se Taliban financoval.

moderátorka

No, ta nejčastější otázka, která teď zaznívá, je ta, jestli je ten současný Taliban jiný než Taliban, který ovládal Afghánistán v devadesátých letech. Jestli se změnil, a pokud ano, v čem a v čem naopak zůstává stejný.

Milan SLEZÁK, analytik Českého rozhlasu

Tak ty už jsi, Věro, zmínila, že ty zprávy, které dostáváme z území, která Taliban obsadil v posledních týdnech, nejsou příliš povzbudivé. A v kontrastu s tím jsou výroky mluvčích Talibanu, z nich by člověk usoudil, že se Taliban opravdu změnil. Ale já myslím, že to všechno ukáže čas. Kdybych chtěl být hodně optimistický, tak bych řekl, že se Taliban mohl poučit za těch 20 let, co musel být v opozici, a že musel pochopit, že nemůže vládnout v Afghánistánu násilně a jenom sám, že musí přistoupit na kompromisy. To by bylo také zárukou toho, že bude v Afghánistánu vládnout déle, když se rozdělí o moc. Ale opravdu to nevíme a je tady možnost, kterou naznačil ráno Matyáš Žrno v našem vysílání, že něco jiného si třeba myslí takové ty už zkušené politické špičky Talibanu, jako například Mullah Baradar, který vedl styčnou kancelář Talibanu v Dauhá katarském velmi dlouho a je to muž, který už dávno chtěl jednat s Američany například, dávno předtím, než ta jednání opravdu začala. Ale pak jsou tady mladí, bojoviví, horkokrevní bojovníci, kteří když se dostanou do města, tak vidí úplně jiný svět a mohou tam prosazovat ty způsoby, které se naučili v boji, ale oni nic jiného vlastně neznají než kalašnikov a na takové jemné finesy politických vůdců Talibanu, kteří by třeba byli pro jistou liberalizaci, možná vůbec nejsou připraveni.

moderátorka

Milan Slezák, zahraničněpolitický analytik Českého rozhlasu. Děkuju. Na slyšenou.

Milan SLEZÁK, analytik Českého rozhlasu

Na slyšenou.

moderátorka

Před Bílým domem se včera odpoledne shromáždily desítky lidí, kteří protestovali proti krokům administrativy Spojených států v Afghánistánu. Rychlý postup Talibanu odpovědné politiky a vojenské velitele zjevně zaskočil. Vláda prezidenta Joea Bidena čelí rostoucí kritice za špatný odhad situace a hektický útek ze země. Bidenův předchůdce, republikán Donald Trump situaci označil za ostudu a největší porážku v historii Spojených států a vyzval Bidena k rezignaci. My jsme teď ve spojení s amerikanistou Kryštofem Kozákem z Institutu mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#). Dobrý den.

Kryštof KOZÁK, amerikanista, IMS [FSV](#) [UK](#)

Dobré poledne.

moderátorka

Očekává se, že dnes Joe Biden vystoupí před médii a představí svůj pohled na věc, tak jak těžkou zkouškou pro něj události v Afghánistánu jsou?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, IMS FSV UK

Tak pro Joea Bidena je to velmi složité, protože to rozhodnutí definitivně opustit Afghánistán bylo z velké části jeho rozhodnutí a musel vlastně jít proti vůli řady svých generálů, nicméně je to pro něj i /nesrozumitelné/ dlouhodobý postoj, on se vlastně chtěl z Afghánistánem stáhnout už dlouho. A na určité úrovni všichni očekávali, že se může stát, že nakonec i Kábul padne. To znamená, že v tom rozhodnutí se stáhnout už bylo započítané to, že se může stát to, co teďka vidíme, nicméně ta rychlost toho kolapsu určitě Joea Bidena zaskočila a o to je to pro něj osobně ještě horší.

moderátorka

Nicméně to rozhodnutí odejít z Afghánistánem padlo už za Trumpovy vlády, stejně tak byla na sklonku Trumpova volebního období uzavřena dohoda s Talibanem. Tak měl Joe Biden možnost ještě tohle klíčové strategické rozhodnutí nějak přehodnotit?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, IMS FSV UK

No, on ho v podstatě přehodnocovat ani nechtěl. On jako dlouhodobě tvrdil, že americká mise, tzn. zabránit výcvikovým táborům al-Káidy, tak ta byla dávno splněná, a teď, když se koukáme na ty obrázky, co se v Kábulu děje, tak to vypadá příšerně, nicméně z té geostrategické roviny prostě řada republikánů i demokratů dobře věděla, že prostě nemá smysl v Afghánistánem plýtvat obrovské zdroje. 180 miliard dolarů do afghánské armády, které se prostě vypařily dnešním dnem, tak z toho geostrategického hlediska to umožní Spojeným státům zaměřit se tam, kde je to opravdu důležité.

moderátorka

Z druhé strany, když tedy ty cíle v Afghánistánem jak Joea Bidena, tak Donalda Trumpa byly prakticky stejné, tak co mu teď Donald Trump vyčítá?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, IMS FSV UK

Já si myslím, že je to typický Donald Trump, který jako hřimal, že je potřeba z Afghánistánem odejít, odejít, odejít, nakonec dojednal dohodu o odchodu, nicméně prostě už asi to lidé zapomněli, takže teďka bude Joea Bidena kritizovat, ale v tom zrovna Donald Trump s Joeem Bidenem byli v podstatě na jedné lodi.

moderátorka

Nejcitlivější je teď to srovnávání odletu z Kábulu s evakuací posledních Američanů ze Saigonu v roce 1975. Šéf americké diplomacie Antony Blinken dokonce veřejně vystoupil a toto srovnání odmítl. Je možné obě ty události srovnávat? V čem je to podobné a v čem nikoliv?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, IMS FSV UK

Tak bohužel ty obrázky jsou podobné, dnes je to ještě o to palčivější, že žijeme v době sociálních sítí, takže uvidíme ještě řadu jako stresujících obrázků a videí, které bysme nejrady vidět nechtěli, i když těch pár fotek, co se nám dochovalo ze Saigonu, jsou také otravné. Takže já si myslím, že bohužel, i když to Antony Blinken nerad vidí, tak zejména prostě světová veřejnost a média se toho srovnání se Saigonom chytou, protože je to určité vyvrcholení neúspěchu dlouhodobé snahy Spojených států nějakým způsobem prosadit svoje hodnoty v cizí zemi, které příliš dobře nerozumí, a jak ve Vietnamu, tak v Afghánistánem to končí takovouto katastrofou.

moderátorka

Může se tedy ta vojenská operace v Afghánistánem stát pro Američany podobným traumatem, jako byla válka ve Vietnamu? I když předpokládám, že ty reakce Američanů proti válce ve Vietnamu byly mnohem silnější, takové ty pouliční demonstrace a podobně.

Kryštof KOZÁK, amerikanista, IMS FSV UK

Pokud se podíváte na průzkumy, tak vlastně až 70 % Američanů tvrdilo, že by nejrady se v Afghánistánem stáhli. A teďka právě prožíváme tadyty jako dramatické momenty, které doufám, že se nebudou příliš dále vyhrcovat, ale bude to pro Američany nepřijemné, všichni jim to pořád budou připomínat a i to sehraje určitou symbolickou roli v tom soupeření s Čínou. Ale důležité je, že se Spojeným státům uvolní ruce, uvolní se jim prostředky a je dost možné, že administrativa Joea Bidena bude chtít ukázat trochu jako ráznou a tvrdou ruku právě v některém strategicky významnějším regionu, aby nebyli obviňováni ze slabosti.

moderátorka

Mimochodem, bude mít jakákoliv vláda Spojených států v blízké budoucnosti možnost dále ovlivňovat dění v Afghánistánem, třeba právě skrz to, že právě Američané uzavřeli tu dohodu s Talibanem?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, IMS FSV UK

Do určité míry ano, ale pokud v Afghánistánem nemáte žádné své diplomaty, žádné své vojáky, žádnou základnu, tak vlastně jako trochu ztrácíte nad tou situací kontrolu, nicméně lze předpokládat, že kdyby se situace z jakýkoliv důvodů nějak vyhrcovala, tak americká armáda má dostatek prostředků na to, aby například prostě vybombardovala dramaticky nějakou pozici Talibanu jako odvetu za nějaká opatření. To znamená, že Američané rozhodně mají jakoby ty vojenské schopnosti, například poslat cílené rakety a podobné útoky, takže talibanci si toho jsou dost dobře vědomi.

moderátorka

Kryštof Kozák, amerikanista z Katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, byl s námi ve vysílání. Děkuju za to. Na slyšenou.

Kryštof KOZÁK, amerikanista, IMS FSV UK

Díky za pozvání, na slyšenou.

moderátorka

Zatímco západní diplomaté a další personál spěšně opouští Afghánistán, Rusové naopak zůstávají. Zvláštní zmocněncem ruského prezidenta pro Afghánistán Zamir Kabulov zatím vyloučil, že by Moskva vyškrtla Taliban ze seznamu teroristických

organizací a Rusko podle něj nespěchá s uznáním nové vlády. S radikálním hnutím je ale v těsném kontaktu. My jsme teď ve spojení s naší zpravodajkou v Moskvě Ivanou Milenkovičovou, dobrý den.

Ivana MILENKOVIČOVÁ, redaktorka

Dobrý den.

moderátorka

Jaké jsou ty dosavadní reakce v Rusku na současné dění v Afghánistánu? Je to vnímané jako hrozba, anebo naopak spíš jako určitá příležitost pro Moskvu?

Ivana MILENKOVIČOVÁ, redaktorka

Dá se říct, že do určité míry to je zcela jistě obojí. Ty aktuální ruské reakce je také potřeba vnímat nejenom v tom mezinárodním kontextu, ale i z hlediska toho, že Rusko má teď měsíc do parlamentních voleb a ta prohlášení zkrátka sledují i určité vnitropolitické cíle. To současné dění v Afghánistánu je tak zvlášť ve státních nebo, řekněme, Kremlem kontrolovaných médiích masivním způsobem prezentované jako nejenom kolosální fiasko americké zahraniční politiky, ale, řekněme, jako takřka jakási dějinná porážka Západu. Způsob, jakým Američané opouštějí Afghánistán až skoro výsměšně komentují různí ruští představitelé od mluvčí ministerstva zahraničí Marii Zacharovové až třeba po předsedu zahraničního výboru horní komory parlamentu Vladimíra Džabarova. Na druhou stranu, i Rusko má zcela jistě důvod k obavám, a to hlavně kvůli přelivu radikálních islamistů na území středoasijských republik a dále do Ruska, protože koneckonců přímo na svém území má zkušenosti s teroristickými útoky, které mají na svědomí právě radikální islamisté.

moderátorka

Rusko ale oznámilo, že neplánuje zcela evakuovat své diplomaty a zaměstnance ambasády v Kábulu, není prý k tomu důvod, kde bere tu jistotu, pokud jde o bezpečnost svého personálu?

Ivana MILENKOVIČOVÁ, redaktorka

Rusko ještě zkraje července dostalo od Talibanu bezpečnostní záruky pro svůj personál. Zástupci Talibanu o tom tehdy jednali přímo v Moskvě se zvláštním zmocněncem ruského prezidenta pro Afghánistán Zamirem Kabulovem. Talibové měli tehdy dokonce v Moskvě vlastní tiskovou konferenci, a to přesto, že Rusko hnutí oficiálně považuje za teroristickou organizaci. Nicméně ty informace, že se žádná evakuace ambasády v Kábulu nekoná, jak o tom ujišťovalo opakovaně ruské ministerstvo zahraničí, tak to už neplatí a Rusko přece jenom sníží počet personálu. Ten zmiňovaný zmocněnec prezidenta Kabulov to dneska dopoledne uvedl pro rozhlasovou stanici Echo Moskvy a podle něj část z asi stovky zaměstnanců ambasády v Kábulu pošlou Rusové buď na dovolenou, nebo je přímo evakuují tak, aby tam nezůstávalo velké množství lidí. A jak potvrdil i přímo ruský velvyslanec v Kábulu Dmitri Žirnov, tak ruskou ambasádu teď už opustila původní ochranka a hlídají ji přímo talibové.

moderátorka

Naznačilo Rusko nebo ruská vláda své další plány, jak chce dál postupovat, jestli bude jednat přímo s Talibanem?

Ivana MILENKOVIČOVÁ, redaktorka

Je to tak. Koneckonců ta jednání skutečně probíhají už nějaký čas i na takto vysoké úrovni. Zmiňovala jsem tu nedávnou schůzku přímo v Moskvě a podle informací ruské státní televize Rossija má zítra ruský velvyslanec v Kábulu Žirnov jednat se zástupcem Talibanu a ze strany ruské ambasády v Kábulu už včera přicházela prohlášení, že Moskva je prý připravena spolupracovat s přechodnou afghánskou vládou. A doplním, že ten zmiňovaný zvláštní zmocněnec prezidenta Kabulov rovněž potvrdil to, že se Moskva chystá jednat i přímo s velitelem Talibanu Mullou Abdulem Ghanim Baradarem. Zároveň ale připustil, že i Rusko ten překotný vývoj svým způsobem zaskočil a že Rusko přecenilo afghánské vládní síly.

moderátorka

Říká Ivana Milenkovičová, naše zpravodajka v Moskvě. Děkuju za informace. Na slyšenou.

Ivana MILENKOVIČOVÁ, redaktorka

Na slyšenou.

moderátorka

Takový byl Speciál Českého rozhlasu Plus a Radiožurnálu, teď už tady budou aktuální zprávy.

Západní státy nadále evakuují své občany

TV, Datum: 18.08.2021, Zdroj: TV Nova, Zpráva: 3, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 21:27, Sledovanost pořadu: 869 949, Pořad: 19:30 Televizní noviny, AVE: 11 016 941,00 Kč, Země: Česko, GRP: 9,67

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Evakuace Čechů a jejich afghánských spolupracovníků pokračuje. Z Kábulu v tuto chvíli míří do Česka už třetí let vypravený vládou, tentokrát dopraví celkem 62 lidí. V noci v pražských Kbělich bez problémů přistál předchozí speciál. Na jeho palubě byli i velvyslanec Jiří Baloun.

Jan ZÁLUŽSKÝ, redaktor

Vládní speciál na dráhu letiště v Kbělich dosedl před třiadvacátou hodinou. Kromě velvyslance přivezl i několik Čechů, jejich afghánských spolupracovníků a také 2 Polky, celkem 62 lidí. První fotografie evakuovaných rodin s dětmi, které unikly u teroristy okupované země, nepotřebují komentář. S vojáky, kteří s evakuací pomáhali, se setkal jak generál Opaťa, tak ministr obrany Metnar. Po pěti hodinách od přistání osádka letounu opustila ve dvou autobusech za asistence vojenské a státní policie brány letiště. Všichni teď zamíří do desetidenní karantény na utajovaném místě. O jejich osudu se rozhodne v dalších dnech. Afghánci trvale žijící na území České republiky jsou připraveni pomoci svým evakuovaným spoluobčanům se začleněním do společnosti.

Fawad NADRI, prezident česko-afghánské obchodní komory

Aby byli založení na sportu, na kultuře a hlavně, aby zapadli do české společnosti. Pomalými kroky chceme s nimi pracovat.

Jan ZÁLUŽSKÝ, redaktor

Naopak ministr vnitra Jan Hamáček nevyločil, že některé osoby Česká republika dlouhodobě nepřijme. Při umisťování uprchlíků hledá pomoc také u hejtmanů. Ti však o jeho žádosti neví.

Jan HAMÁČEK, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

Když nebudeme vracet bez nároku na azyl, tak nám velmi rychle dojdou kapacity ubytovacích zařízení vnitra, ale třeba dám nějaký starosta za TOP 09 nějaké kapacity ve své obci nabídné.

Martin KUBA, předseda Asociace krajů /ODS/

V téhle chvíli považuji ten výrok za nešťastný, přehazovat tohleto na hejtmany. Nějaká silácká vyjádření, jak se o všechno postarají, to je podle mého nepřijatelné.

Jan ZÁLUŽSKÝ, redaktor

Zapojení hejtmanů k poskytnutí ubytovacích kapacit detenčních zařízení bude řešit ministr Hamáček s Martinem Kubou prý zítra. Podle Andreje Babiše jsou počty evakuovaných nejspíš konečné. Jan Zálužský, televize Nova.

Reynolds KORANTENG, moderátor

A ve vysílání je s námi ministr vnitra Jan Hamáček. Dobrý večer.

Jan HAMÁČEK, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

Hezký večer.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Teď nevím, pane ministře, zdali se slyšíme, ale předpokládáme, že ano. Vy jste na Twitteru nepřímo pobídl starosty a hejtmany, aby vám nabídli pomoc s integrací Afghánců evakuovaných do České republiky. To bylo seriózně míněné, nebo je to jen takové, řekněme, předvolební pošouchnutí?

Jan HAMÁČEK, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

Nikoliv, to bylo míněno velmi seriózně. Já jsem dostal už celou řadu nabídek a není to o tom, že bych chtěl po hejtmanech, aby zajišťovali bydlení pro afghánské uprchlíky. Ministerstvo vnitra má svůj program, který funguje 25 let, ale šlo nám o to, aby do toho procesu byly zapojeny samosprávy a věřím, že to zítřejší jednání s panem hejtmanem Kubou ukáže některé možnosti.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Jako pomoc byste případně od starostů či hejtmanů potřebovali? Můžete to nějak specifikovat? Protože pan hejtman Kuba prohlásil, že vlastně o ničem neví.

Jan HAMÁČEK, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

No, on nemůže vidět o ničem, dokud jsme spolu nehovořili, takže mně jde o to, že samozřejmě ti lidé, kteří přiletěli, tak většinou aspoň část té rodiny hovoří česky, protože pracovali pro českou ambasádu nebo pro naši armádu. A pokud bude ochota ze strany samospráv si třeba vzít jednu rodinu do své obce či do svého města, tak Ministerstvo vnitra jim pomůže. Pokud nikoliv, tak jsme schopni zajistit tu integraci vlastními prostředky.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Vy jste připustil, že některé Afghánce možná v Česku dlouhodobě nepřijmeme. Co s nimi pak bude, kam budou přemístěni?

Jan HAMÁČEK, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

To je něco jiného. Ti, co přiletěli letadly Armády České republiky, tak jsou lidé, kteří spolupracovali s naší armádou a pomáhali České republice a o ty se postaráme. Já jsem v té debatě, kterou vy jste zmínil, na Twitteru diskutoval s paní Pekarovou Adamovou o těch, co sem přicházejí ilegálně, to jsou ti, kteří vyskakují z těch tureckých kamionů /nesrozumitelné/, tak to jsou ti, kteří pravděpodobně žádný nárok na azyl nemají a ty musíme procesovat podle předpisů Evropské unie.

Reynolds KORANTENG, moderátor

A ti, co tedy byli, řekněme, evakuováni do České republiky, ti jsou prověřeni a naprosto, řekněme, bezpeční?

Jan HAMÁČEK, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

Ano. Tam každý, kdo nastoupil do toho letadla, tak prošel prověrkou a znovu říkám, jsou to lidé, kteří spolupracovali s naší armádou, spolupracovali s našimi diplomaty, takže jsou prověřeni a jak vlastně řekl i pan prezident, my vůči nim máme stejný závazek jako vůči našim vojákům.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Pane ministře, já vám děkuji za odpovědi a přeji klidný večer.

Jan HAMÁČEK, ministr vnitra, předseda strany /ČSSD/

Hezký večer.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Tak a dalším hostem ve vysílání je jihočeský hejtman a předseda Asociace hejtmanů Martin Kuba. Dobrý večer.

Martin KUBA, předseda Asociace krajů /ODS/

Hezký večer.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Pane hejtmane, vy už jste vzkázal Janu Hamáčkovi, že si silácké řeči na adresu hejtmanů může odpustit. Co na to jeho vyjádření říkají vaši kolegové hejtmani? Vyjádření o tom, že má určitý příslib nabídky pomoci?

Martin KUBA, předseda Asociace krajů /ODS/

Tak já jsem s většinou hejtmanů o tom mluvila žádný z nich nepotvrdil, že by tam nějaký příslib byl. Myslím, že jediný, kdo s ním na to téma komunikoval, byl primátor Prahy, ale nutno říct, že on sice patří do Asociace hejtmanů, ale není hejtmanem, je primátorem, a to Statutární město má vždycky trochu jiné kompetence a pravomoci. Já jenom chci říct, že v téhle chvíli je důležité, aby se ta debata vedla profesionálně. Já také chci říct, aby tady nevznikal vlastně mediální obraz, že pokud teď hejtmani okamžitě neřeknou, že si všechny tyhle ty lidi vezmou, tak že nebudou zachráněni. Ten pohled na to kábulské letiště je samozřejmě strašný. Česká armáda a Česká republika má povinnost vůči těm lidem, kteří jim pomáhali. Dostat je do České republiky je povinností vlády a Ministerstvo vnitra teď musí pracovat na tom azylovém procesu. A na druhou stranu já jsem přesvědčen, že tohle musí být profesionální debata spíše vedená za zavřenými dveřmi, protože snad po nás nikdo nemůže čekat.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Ano, tomu rozumíme bezpochyby, pane hejtmane, ale nicméně pan ministr tady naznačil, že by se snad mohlo jednat o pomoc s ubytováním některých rodin. To by byly případně kraje ochotny pomoci státu?

Martin KUBA, předseda Asociace krajů /ODS/

Já znovu říkám, teď musí proběhnout ten proces toho přijímacího azylového řízení, a pokud potom následně ano, tak já znovu jenom chci doříct, že to je prostě profesionální politická práce a snad nikdo nečeká od hejtmanů, že se tady budou hlásit k tomu: ano, my si bereme tyhle 3 rodiny, budou bydlet tady a tady, ještě nahlásí adresu, aby se dala natočit výborná reportáž. Přece tady se bavíme o bezpečnosti nejen těch lidí, ale o bezpečnosti svých krajů. Podívejte se, jak to dneska v Afghánistánu vypadá. To, co se tam děje, může být bezpečnostním rizikem pro celý západní svět a možná si taky je třeba uvědomit, že se s těmito lidmi možná někdo za pár let bude chtít vyřídit ty věci, které si myslí, že jim dluží, a může tím ohrozit nejen je, ale taky lidi v našich krajích. Já znovu říkám, tohle je velmi citlivá politická záležitost a já bych tady varoval před nějakými silnými siláckými proklamacemi, protože každý těmi svými výroky zodpovídáme za bezpečnost lidí ve svých krajích.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Rozumím. Pane hejtmane, já vám děkuji za odpovědi a přeji klidný večer. Díky, že jste přišel.

Martin KUBA, předseda Asociace krajů /ODS/

Děkuju.

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Radikální hnutí Tálibán nečekanou tiskovou konferencí ukázal úplně novou moderní tvář.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Jeho členové divat sdílejí videa na sociálních sítích, mluvčí hnutí má oficiální profil na Twitteru, ale například Facebook už stačil příspěvky Tálibánců blokovat.

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Je zřejmé, že islamisté začali myslet na to, co ukazují světu.

Karolína PAVLÍNOVÁ, redaktorka

Jak moc islámské hnutí Tálibán změnilo v posledních letech, ukazuje i rychlost, s jakou radikálové převzali kontrolu nad téměř celou zemí. Podle odborníků za tím stojí i moderní technologie, sociální sítě a online komunikace.

Alžběta KRÁLOVÁ, konzultantka, Institut politického marketingu

Tálibán je aktivní na sociálních sítích, nemluví o sobě jako Tálibánu, ale jako o mudžáhidínech nebo těch, co přišli osvobodit vlastně afghánský národ.

Bohumil DOBOŠ, Institut politologických studií **FSV UK**

Přijal tu západní rétoriku i kvůli tomu, aby právě byl akceptován ze zahraničí.

Karel RANDÁK, bývalý ředitel Úřadu pro zahraniční styky a informace

Tálibán v podstatě do nedávné doby byl víceméně uzavřenou skupinou, která příliš tento způsob komunikace nevyužívala.

Petr PELIKÁN, orientalista, honorární konzul Súdánu v ČR

V Afghánistánu tohleto probíhá skokem, sdělovací technologie, všechno tam mají na mobilech, které mají všichni s sebou.

Karolína PAVLÍNOVÁ, redaktorka

Mluvčí Tálibánu je aktivní na Twitteru už od roku 2017 a má přes 319 000 sledujících.

Bohumil DOBOŠ, Institut politologických studií **FSV UK**

Ta komunikace je hodně cílená právě vůči členům administrativy, vůči úředníkům, bez kterých nedokáže Tálibán to území spravovat a právě se bojí toho, že dojde k velkému exodu právě té kvalifikované pracovní síly.

Karolína PAVLÍNOVÁ, redaktorka

Oblíbená sociální platforma se nechystá účet mluvčího islamistického hnutí omezit.

Alžběta KRÁLOVÁ, konzultantka, Institut politického marketingu

Twitter navíc obhajuje své rozhodnutí nechat aktivní účty související vlastně s Tálibánem s tím, že lidé v Afghánistánu využívají platformu k hledání pomoci.

Karolína PAVLÍNOVÁ, redaktorka

Taliban provozuje i oficiální web islámského emirátu Afghánistán, který je i v anglické mutaci. V úterý uspořádalo hnutí i první živou tiskovou konferenci z Kábulu.

Karel RANDÁK, bývalý ředitel Úřadu pro zahraniční styky a informace

Se cítí vítězem, cítí se právoplatným ani ne tak vůdcem, ale už přímo představitelem Afghánistánu.

Karolína PAVLÍNOVÁ, redaktorka

Přerod Tálíbanu nepřišel zčistajasna. Jako moderní hnutí se prezentovalo i během nedávných vyjednávání v Kataru.

Petr PELIKÁN, orientalista, honorární konzul Súdánu v ČR

Tiskovka není novum. Tiskovky probíhaly dřív po jednáních v Kataru.

Karolína PAVLÍNOVÁ, redaktorka

Právě tam měl Tálíban otevřenou jsou oficiální kancelář. Nahrávky televizi Al-Džazíra, která záznamy vysílala, doručovali prostředníci.

Petr PELIKÁN, orientalista, honorární konzul Súdánu v ČR

Ti představitelé opozice nemohli dělat v Afghánistánu dost dobře tiskovky prostě proto, že by tam přiletěl dron a pustil by jim tam raketu.

Karolína PAVLÍNOVÁ, redaktorka

Hnutí podle expertů nevydává časopisy ani neprovozuje platformy, které by působností mířily za hranice Afghánistánu, tak jako to třeba v době největšího rozmachu dělal Islámský stát. Karolína Pavlínová, televize Nova.

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Hnutí Tálíban a s ním celý svět řeší otázku, kdo se po převzetí moci postaví do čela Afghánistánu. Do země se postupně začínají z exilu vracet špičky organizace. Kandidátů na vůdce země je několik. Představí nám je teď kolega Filip Šusta.

Filip ŠUSTA, redaktor

Dobry večer. V čele hnutí stojí od roku 2016 Amir Hajbatullah Achundzada. Od nástupu do funkce se ale skrývá a na veřejnosti se objevuje jen velmi vzácně. Některá americká média mluví o tom, že je dokonce po smrti a Tálíban jeho úmrtí tají. Politické otázky Tálíbanu řeší Amir Ghání Baradar. Je to zároveň jeden ze spoluzakladatelů Tálíbanu a podílel se i na mírové dohodě se Spojenými státy. V roce 2020 byl zároveň prvním představitelem Tálíbanu, který mluvil s tehdejší americkým prezidentem Donaldem Trumpem, a na to, jak Baradara, kterému se kvůli jeho krutým praktikám přezdívá řezník, vítali dnes bojovníci Tálíbanu, se můžete podívat v následujícím příspěvku.

Filip ŠUSTA, redaktor

/ukázka, vítající dav/

Filip ŠUSTA, redaktor

Dalším ze zástupců je Muhammad Jakúb, který je zároveň synem jednoho ze zakladatelů Tálíbanu, a jak můžete vidět, jeho podoba i místo, kde se skrývá, je zatím neznámé. Posledním zástupcem hnutí je Siradžuddin Hakkání, který zároveň vede nebezpečnou organizaci Hakkání, která v posledním desetiletí podnikla několik atentátů zejména na afghánskou armádu a její západní spojence. Celou soudní strukturu Tálíbanu vede Abdul Hakí. Tálíban se opírá také o rady 26členného poradního výboru a funkci ministerstev vykonává 17 komisí. Reprezentaci Tálíbanu v zahraničí má na starosti komise, která sídlí v katarském Dauhá.

Talibán ukazuje novou moderní tvář. Je aktivní i na sociálních sítích [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.08.2021, Zdroj: tnbiz.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 21:51, RU / měsíc: 56 676, RU / den: 4 269, AVE: 2 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,05

Radikální hnutí Talibán nečekanou tiskovou konferencí ukázalo úplně novou moderní tvář. Jeho členové sdílejí videa na sociálních sítích, mluvčí hnutí má oficiální profil na Twitteru. Ale například Facebook už stačil příspěvky Talibánců blokovat. Je zřejmé, že islamisté začali myslet na to, co ukazují světu.

Jak moc se islámské hnutí Talibán změnilo v posledních letech, ukazuje i rychlost s jakou radikálové převzali kontrolu nad téměř celou zemí. Podle odborníků za tím stojí i moderní technologie, sociální sítě a online komunikace.

"Talibán je aktivní na sociálních sítích, nemluví o sobě jako o Talibánu ale jako o Mudžahádech nebo o těch, co přišli osvobodit afghánský národ," řekla marketérka Alžběta Králová.

"On přijal tu západní rétoriku, aby právě byl akceptován ze zahraničí," vysvětlil Bohumil Doboš z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

"V Afghánistánu tohle probíhá skokem, sdělovací technologie. Všechno tam mají na mobilech, které mají všichni s sebou," uvedl honorární konzul Súdánu v ČR Petr Pelikán.

Mluvčí Talibánu je aktivní na Twitteru už od roku 2017 a má přes 319 tisíc sledujících. Oblíbená sociální platforma se nechystá účet mluvčího islamistického hnutí omezit.

Talibán provozuje i oficiální web Islámského emirátu Afghánistán, který je i v anglické verzi. V úterý uspořádalo hnutí i první živou tiskovou konferenci z Kábulu.

Přerod Talibánu nepřišel z čista jasna. Jako moderní hnutí se prezentovalo i během nedávných vyjednávání v Kataru.

"Tiskovka není novum, tiskovky probíhaly dřív po jednáních v Kataru," dodal Pelikán.

Právě tam měl Talibán otevřenou svou oficiální kancelář. Nahrávky televizi Al-Džazíra, která záznamy vysílala, doručovali prostřednictvím. "Ti představitelé opozice nemohli dělat v Afghánistánu dost dobře tiskovky, protože by tam přiletěl dron a pustil by jim tam raketu," myslí si Pelikán.

Hnutí podle expertů nevydává časopisy ani neprovozuje platformy, které by působností mířily za hranice Afghánistánu, tak jako to třeba v době největšího rozmachu dělal Islámský stát.

Podívejte se na možné nové vůdce Afghánistánu:

Uprchlý afghánský prezident Ghaní je ve Spojených arabských emirátech, USA už s ním nepočítají [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.08.2021, Zdroj: ct24.cz, Autor: morpetzem, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.08.2021 22:56, Celková návštěvnost: 8 614 134, RU / měsíc: 1 367 611, RU / den: 168 315, Rubrika: Svět, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,87, Návštěvy za měsíc: 17 300 000

Uprchlý afghánský prezident Ašraf Ghaní je s rodinou ve Spojených arabských emirátech, sdělilo podle agentur tamní ministerstvo zahraničí. Nejméně tři lidé byli zabití a více než desítka dalších utrpěla zranění při středeční demonstraci proti Talibanu ve východoafghánském městě Dželalábád. List The New York Times se pozastavil nad tím, proč se Washington zdál být nepřipravený na pád afghánské vlády, když tajně služby před tímto vývojem už dříve varovaly. Vůdci Talibanu se chtějí postupně představit světu. Z kábulského letiště pokračuje evakuace lidí, do níž je zapojen i třetí evakuační speciál české armády.

Ghaní je ve Spojených arabských emirátech

Uprchlý afghánský prezident Ašraf Ghaní je s rodinou ve Spojených arabských emirátech, sdělilo podle agentur tamní ministerstvo zahraničí. Neuvedlo žádné další podrobnosti ani přesné místo pobytu. Země Ghaního přijala na základě „humanitárních důvodů“, doplnil úřad.

Ghaní ve středu oslovil Afghánce na videu natočeném v SAE. Řekl, že musel v neděli Afghánistán opustit, aby zabránil krveprolití a velké tragédii. Ke zprávě, podle níž s sebou odvezl velkou sumu peněz, řekl, že jde o naprosto nepodložené obvinění. „Kdybych zůstal, byl bych v Kábulu svědkem prolévání krve,“ sdělil prezident.

„Budu konzultovat s ostatními, dokud se nebudu moci vrátit a pokračovat ve své snaze zajistit Afgháncům spravedlnost,“ dodal podle agentury Reuters.

USA už s Ghaním nepočítají

Náměstkyně amerického ministerstva zahraničí Wendy Shermanová prohlásila, že Ghaní už není člověkem, s nímž se musí v Afghánistánu počítat. Rozhodnutí emirátů poskytnout Ghanímu azyl nechala bez komentáře.

Afghánský velvyslanec v Tádžikistánu ve středu Ghaního obvinil z krádeže 169 milionů dolarů (3,67 miliardy korun) ze státní pokladny a jeho odlet ze země označil jako „zradu státu a národa“. Diplomát také vyzval mezinárodní policejní orgány, aby Ghaního zatkl. Ředitel tádžické pobočky Interpolu řekl ruské tiskové agentuře RIA Novosti, že takovou žádost zatím neobdržel.

Vůdci Talibanu se chtějí představit světu

„Pomalou, postupně, svět uvidí všechny naše vůdce, nebude kolem toho žádné mlčení,“ řekl agentuře Reuters vysoký představitel Talibanu, který odmítl být jmenován. Připomněl, že členové hnutí dostali také rozkaz neslavit své nedávné převzetí země, protože vítězství podle něj patří Afghánistánu. A dodal, že civilisté by měli určeným členům Talibanu odevzdat zbraně a střelivo.

V rozhovoru s agenturou Reuters dále uvedl, že jakákoliv stížnost civilistů vůči chování členů hnutí bude neprodleně vyšetřena.

Podle něj Taliban také naváže dialog s bývalými vládními úředníky, aby se i tito lidé cítili v bezpečí.

Vůdci Talibanu se také chtějí v příštích 48 hodinách sejit s vlivnými členy bývalých afghánských vlád. Taliban slíbil vytvořit mnohostrannou islámskou vládu. Představitelé hnutí již vedou předběžná jednání s exprezidentem Hámidem Karzajem a s mírovým vyjednávačem svržené vlády Abdulláhem Abdulláhem. Podle fotografií se Karzaj a Abdulláh sešli mimo jiné s Anasem Hakkáním, který je vysokým představitelem jedné z mocných frakcí Talibanu.

Při protestu proti Talibanu v Dželalábádu byli zabití tři lidé

Nejméně tři lidé byli zabití a více než desítku dalších utrpěla zranění při dnešní demonstraci proti islamistickému hnutí Taliban ve východoafghánském městě Dželalábád. Informovala o tom agentura Reuters s odvoláním na svědky, podle nichž bojovníci Talibanu protest násilně potlačili. Agentura AP s odkazem na zdravotnický zdroj píše o jedné oběti a šesti zraněných.

Protestní akce v Dželalábádu byla jedním z prvních projevů odporu místních lidí vůči Talibanu, který v posledních dnech obsadil prakticky celé afghánské území.

Podle svědků byli demonstranti zabití, když se místní obyvatelé pokoušeli vztyčit na náměstí dosavadní afghánskou státní vlajku tvořenou černým, červeným a zeleným pruhem. Taliban se zmocnil metropole provincie Nangarhár Dželalábádu bez boje o víkend a stejně jako na dalších místech zde vztyčil svou bílou vlajku s islámským vyznáním víry.

Do ulic Dželalábádu, který se nachází asi 150 kilometrů východně od Kábulu a má asi čtvrt milionu obyvatel, vyšly ve středu desítky lidí. Členové Talibanu se je původně snažili rozehnat střelbou do vzduchu a obušky.

Pokračují evakuace, v tlačenci bylo zraněno 17 lidí

Od obnovení provozu z kábulského mezinárodního letiště za necelé dva dny odletělo nejméně 62 evakuačních letů, téměř 20 z nich zajistily Spojené státy. Na palubě strojů několika zemí bylo přibližně 5000 diplomatů, členů ochranky, humanitárních pracovníků a Afghánců, řekl agentuře Reuters představitel jedné ze západních zemí. Počet evakuovaných stoupá každou hodinou, letecký provoz nad Kábulem je velmi hustý.

V blízkosti letiště jsou nadále davy lidí, kteří se snaží za každou cenu opustit zemi, nad níž převzalo moc radikální islamistické hnutí Taliban.

Vojenskou část kábulského letiště spravuje americká armáda, která dohlíží na evakuaci cizinců a jejich afghánských spolupracovníků. Civilní část mezinárodního letiště má již pod kontrolou Taliban. Jeho členové kontrolují u brány dokumenty příchozích, dovnitř pouštějí podle agentury AP jen málo pasažérů. Podle agentury DPA komerční lety zatím nebyly obnoveny.

Na letišti v Kábulu nyní působí 4500 příslušníků americké armády, v horizontu několika dní by jich mělo být 6000, uvedl armádní zdroj.

V tlačenci před letištěm bylo ve středu zraněno sedmáct lidí. Podle představitelů NATO nejsou zprávy o tom, že by bojovníci Talibanu použili proti davům u letiště násilí. Civilisté byli vyzváni, aby se přestali kolem letiště shromažďovat, pokud nemají pas a vízum, které by jim umožnily odlet ze země. Podle představitelů jedné ze západních mocností osloveného agenturou Reuters je řešení nepokojů na letišti opravdová výzva, protože nikdo nemá oprávnění vyřešit „ten zmatek venku“.

#UPDATES The US military has evacuated more than 3,200 people from Afghanistan so far, including 1,100 on Tuesday alone, a White House official says'Now that we have established the flow, we expect those numbers to escalate'
pic.twitter.com/5tyvE5oKeg

— AFP News Agency (@AFP) August 18, 2021

Taliban může těžit z toho, že je schopen zajistit stabilitu, předvídatelnost, bezpečnost, říká Doboš

Taliban sice slíbil, že nechá odejít civilisty a že nikomu nic nehrozí, ale nyní podle novináře Radia Svobodná Evropa vytvořil kolem letiště v Kábulu checkpointy, na kterých kontroluje příchozí. Podle politického geografa Institutu politických studií **FSV UK** Bohumila Doboše se to ale dalo očekávat. „Tam bylo poměrně jasné od začátku, že tohle je PR akce než nějaká realita. Ono je možné, že Taliban část civilistů nechá odejít, ale bude to na základě jejich rozhodnutí a nebudou nechávat odejít kohokoliv, kdo si zamane,“ uvedl pro ČT.

Jak početná je ve skutečnosti skupina těch, kteří chtějí uprchnout před nadvládou Talibanu, je však podle něho obtížné vyčíslit. Miní, že Taliban bude mít rozhodně větší podporu na venkově. „A také u té části obyvatelstva, která neměla takový benefit z toho, že v Afghánistánu vládla sekulární vláda se západní podporou. To znamená, že skupina, která se bude snažit uprchnout, budou spíše městští Afghánci a ti, kterým se dařilo lépe nebo spolupracovali s předchozí vládou,“ uvedl. Taliban může v tuto chvíli podle něho těžit především z toho, že jde o povstaleckou skupinu, která bojuje proti externí intervenci, což jí přidává na podporu. Je ale schopen zajistit i stabilitu, předvídatelnost, bezpečnost, což je pro Afghánce velmi důležité, podotkl. „A za třetí, on je schopen poskytovat základní služby, administrativní služby, soudnictví více efektivně a méně zkorumpovaně než vláda, alespoň na těch územích, kde doposud vládl. A tam je nějaká šance právě pro odlehlejší oblasti, že tam bude efektivnější co se týká státní správy a zajišťování bezpečnosti, než tomu bylo dosud,“ přiblížil.

Připomněl také, že současný Taliban už je jiný než ten před dvaceti lety. Dříve ideologicky vyhraněná skupina se podle něho rozšířila, a tak se proměnila také motivace většiny jejich členů. „Směřem k větší pragmatičnosti a k ekonomickým cílům. Což znamená, že hnutí bude postupovat více pragmatičtěji a méně ideologičtěji, což vidíme i na těch PR prohlášeních, které Taliban v tuhle chvíli představuje,“ přiblížil.

Dodal, že vládnutí hnutí se ale dále jako dosud bude lišit podle jednotlivých oblastí. Podle něho bylo patrné, že na území, které

Taliban ovládal do této současné poslední ofenzivy, byla správa značně decentralizovaná a místní vůdci vládli různě – ti více ideologicky motivovaní vládli přísněji než ti, jejichž motivace byla ekonomická. A tato heterogenita se ještě více teď projeví, uvedl. „Navíc Taliban bude muset spolupracovat s různými místními vládci, kteří znovu nastolí trochu jiné systémy vlády v jednotlivých provinciích,“ dodal Doboš.

Biden a Johnson se shodli na svolání schůzky G7

Schůzka zemí G7, na jejíž potřebě se při telefonickém hovoru shodli americký prezident Joe Biden a britský premiér Boris Johnson, se má konat virtuálně příští týden, uvedl v prohlášení Bílý dům. Záměr svolat představitele nejvyspělejších ekonomik světa vyjádřil Johnson poprvé v pondělí, kdy o něm hovořil s francouzským prezidentem Emmanuelem Macronem.

Oba státníci „diskutovali o nutnosti blízké spolupráce mezi spojenci a demokratickými partnery ohledně přístupu k Afghánistánu, a to včetně toho, jakými způsoby může mezinárodní společenství poskytnout další humanitární pomoc a podporu pro uprchlíky a další zranitelné Afghánce“, uvedl úřad amerického prezidenta.

Britský premiér Boris Johnson během středy o krizi v Afghánistánu referoval také na mimořádné schůzi britského parlamentu. Zpravodaj ČT v Londýně Bohumil Vostal přiblížil, že premiér čelil řadě velmi kritických zásadních otázek od vlastních konzervativních poslanců. Johnson podle něho nejdříve přišel do parlamentu s tím, že hodnotí britskou misi v Afghánistánu za posledních dvacet let jako úspěšnou, protože za tu dobu nebyl z této země podniknut nebo naplánován žádný teroristický útok proti demokratickému světu. „Jenže když to řekl, tak ho začali poslanci přerušovat a ptali se ho, jak může mluvit o úspěchu, když v tuto chvíli všichni vidí, jak radikální hnutí Taliban přebírá moc v Afghánistánu,“ uvedl zpravodaj.

Také padla otázka, zda Johnson bude souhlasit se svoláním komise, která by prošetřila, co se v Afghánistánu odehrálo a jak je možné, že se Taliban vrátil k moci. Premiér však něco takového podle zpravodaje odmítl. „Prohlásil, že všichni musí akceptovat to, co se v Afghánistánu povedlo, a i to, čeho nebyly západní síly schopné dosáhnout,“ dodal Vostal.

Zpravodaj připomněl, že Británie hned po USA měla spolu s Německem největší počet vojáků v Afghánistánu, britské daňové poplatníky stála tato operace podle odhadů třicet miliard dolarů.

Situace v zemi se má ale dále řešit i na zmíněné schůzce G7. „Johnson před chvílí slíbil, že bude bojovat za to, aby vlády po celém světě neuznávaly jednostraně vládu Talibanu v Kábulu, ale aby se tak dělo v rámci mezinárodní spolupráce, aby Taliban nedostal toto uznání zadarmo,“ uvedl zpravodaj.

Premiér také podle něho řekl, že samotné Spojené království bude velice dbát na to, jakým způsobem se budou v zemi dodržovat lidská práva, zda Taliban zatočí s obchodem s narkotiky, jak to bude vypadat s podporou teroristických skupin.

Diskuze v parlamentu probíhá i ohledně azylu, který, jak Johnson už dříve oznámil, chce jeho země v příštích letech poskytnout až dvaceti tisícům Afghánců, letos jich bude až pět tisíc. Někteří poslanci podle Vostala ale varovali, že tisíce z tohoto čísla se víza nemusí dožít, protože mají velké obavy z toho, co se bude pod vládou Talibanu dít. Nové plány na přijímání afghánských uprchlíků jdou nad rámec slibu, že Británie poskytne azyl všem tlumočnickům a dalším spolupracovníkům z řad Afghánců, kteří v posledních letech pomáhali britským diplomatům a armádě, upozornil server BBC.

Americké rozvědky před rychlým kolapsem afghánské armády varovaly

Zatímco americký prezident a jeho poradci na veřejnosti ještě na začátku léta prezentovali rychlý kolaps afghánské armády jako nepravděpodobný, tajné služby ve svých zprávách před tímto vývojem varovaly a podávaly čím dál pochmurnější obrázek o možnosti návratu Talibanu k moci, upozornil v úterý s odvoláním na nejmenované bývalé i současné vládní činitele list The New York Times (NYT). Zjištění podle něj vyvolávají otázky o tom, proč se Washington zdál být nepřipravený na pád afghánské vlády.

Článek připomíná Bidenovu tiskovou konferenci z 8. července, na níž prezident mimo jiné řekl, že je velmi nepravděpodobné, že se Talibanu podaří „všechno zabrat a kontrolovat celou zemi“. Vehementně tehdy odmítl spekulace o tom, že by konec americké bojové mise v Afghánistánu mohl připomínat nechvalně proslulý odchod Američanů z Vietnamu v roce 1975, a označil za nepravdivé tvrzení, že americké zpravodajské složky považují pád afghánské vlády za pravděpodobný.

Podle informací NYT ale v této době začínaly být mnohé analýzy tajných služeb pesimističtější, přičemž nastolovaly otázky, zda se afghánské bezpečnostní složky zmůžou na výraznější odpor a zda vláda dokáže udržet kontrolu nad hlavním městem.

„Četnost letních varování vzbuzuje otázky o tom, proč se činitelé Bidenovy vlády a vojenští stratégové v Afghánistánu zdáli být nepřipraveni reagovat na finální nápor Talibanu na Kábul, včetně neschopnosti zajistit bezpečnost na hlavním letišti a rychlého posílání tisíců vojáků zpět do země ve snaze ochránit definitivní stažení Spojených států,“ uvádí list NYT. Není podle něj jasné, zda jiná hlášení ze stejné doby neprezentovala optimističtější hodnocení o schopnosti afghánských sil odolávat Talibanu.

Léto pod Damoklovým mečem

TISK, Datum: 19.08.2021, Zdroj: Madýsvět, Strana: 40, Autor: Michal Stehlík, Martin Groman, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.08.2021 00:20, Rubrika: Přepište dějiny, AVE: 326 591,84 Kč, Země: Česko

Mezi oblíbené mýty a legendy spojené s pražským jarem 1968 patří tradované tvrzení, že vstup vojsk v srpnu byl v zásadě nečekán. Jenže doufání není totéž, co vědění. Hrozba intervence tu byla už od jara. S postupujícím časem jen sílila.

Mezinárodní linka pražského jara je většinou nakreslená mezi Prahu a Moskvu, osobně pak mezi Dubčeka jako symbol reforem a Brežněva jako symbol konzervativismu uvnitř komunistického hnutí. Historická realita byla ale samozřejmě pestřejší. Nejpozději od drážďanského setkání představitelů zemí Varšavské smlouvy v březnu 1968 se v tomto uskupení začíná mluvit o kontrarevoluci v Československu. Zatím jen interně, ale Dubčekovi a všem československým politikům, kteří se jednání v Drážďanech účastnili, musel být tlak zvenčí zjevný.

Nejedeš do Varšavy, pojeděš do Čierné

Poslední kapkou byl červený manifest Dva tisíce slov. Od něj se situace uvnitř tzv. Pětky zemí Varšavské smlouvy vyhrcoje a míří k demonstraci síly. Brežněv tlačí k ráznému postoji představiteli NDR, Polska, Maďarska a Bulharska 2. července Dubčekovi oznámil, že svolá setkání představitelů těchto zemí a Československa, aby o situaci jednali. Dubček pozvání odmítá a jednání ve Varšavě zůstane bez československé delegace. Historik Jiří Vančura po letech hodnotil odmítnutí varšavského dopisu a následnou celospolečenskou euforii z tohoto zdánlivě suverénního kroku jako „dojemný a naivní“ výsledek víry KSČ ve vlastní pravdu a v její sílu.

Na přelomu července a srpna 1968 následoval poslední pokus o zvrát, když Sověti povolali československou reprezentaci do Čierné nad Tisou. Na nejvýchodnějším československém nádraží je odřízlí od světa na čtyři dny. Na Dubčeka, Smrkovského, Svobodu, Černíka a další se tu z úst Brežněva a jeho týmu snesla doslova lavina obvinění a výhrůžek. Nejvíce vadilo vysílání televize a rozhlasu, otevřená kritika v novinách, formování politické opozice, ale také konkrétní funkcionáři a mezi nimi nejvíce ředitel televize Jiří Pelikán, Čestmír Císař a na jednání dokonce přítomný František Kriegel. Výsledek byl pro reformy pražského jara katastrofální. Sice nevzniklo závazné usnesení, ale Sověti odjeli s vírou, že došlo k dohodě. Dubček zastaví kritiku, zbrzdí reformy, vyhodí potíživší. Dubček odjel s pocitem, že uhrál odklad do sjezdu, který plánoval na začátek září.

Hovory z Krymu

Zdržovací taktika přestávala ale zabírat. Brežněv, který tou dobou už má v kapse zvací dopis od konzervativního křídla ve vedení KSČ, sice odjel na dovolenou, ale už 9. srpna volal z Krymu do Prahy. Dožadoval se plnění závazků z Čierné. Uplynul týden a nic se neděje. Dubček namítá, že musí změny nejdříve projednat. Na to mu Brežněv už vyhrožuje: „To je škoda. Naše i vaše škoda. Řeknu ti čestně, když jsme s vámi hovořili v Čierné nad Tisou, domnívali jsme se, že rozmlouváme s vedoucím orgánem strany, s orgánem, který má veškerou moc. A vše, co jste nám slíbili, jsme brali za bernou minci.“ O pár dní později volá Brežněv znovu. Tentokrát útočí ještě ostřeji. Hovor to byl tak vyhrcojený, že Dubček v jednu chvíli navrhuje, že složí funkci prvního tajemníka KSČ. Brežněv jej uchlácholí, ale neustoupí. Požaduje jasné termíny a především plnění úkolů.

Zatímco se pětka zemí Varšavské smlouvy rozhodla vstoupit do Československa, a zatímco Dubček doufal, že se mu podaří vydržet do sjezdu strany, který by reformám poskytl legitimitu, československá společnost dál z velké části žila v iluzi, že odmítnutím vměšování do našich věcí ve Varšavě a jednáním v Čierné se vše vysvětlilo.

Jedním z mála náznaků, že všechno je jinak, se stala věta, kterou v srpnu při setkání s novináři pronesl člen předsednictva ÚV KSČ František Kriegel: „Nad naší hlavou visí Damoklovův meč a nitka, která ho drží, se každým dnem prošoupává.“ Do okupace zbývaly čtyři dny.

Foto autor: Foto: Archiv respondentů

Foto popis: František Kriegel (vlevo) v diskusi s Alexandrem Dubčekem a Čestmírem Císařem

Foto popis: Alexander Dubček a Leonid Brežněv, hlavní postavy dramatu končícího okupací 21. 8. 1968

Foto popis: Ludvík Vaculík připravil text manifestu Dva tisíce slov po konzultaci s akademiky

Foto popis: Další témata najdete v podcastu Michala Stehlíka a Martina Gromana Přepište dějiny. www.prepistedejiny.cz

Volební kompas 2021: Nová kalkulačka vám poradí, komu dát v říjnu hlas [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 19.08.2021, Zdroj: zive.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.08.2021 10:50, Celková návštěvnost: 4 059 431, RU / měsíc: 1 471 232, RU / den: 118 251, Rubrika: Články, AVE: 25 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,31

Nizozemská výzkumná společnost Kieskompas, studenti **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a iRozhlas.cz společně připravily Volební kompas. Šikovný web vám poradí, kterou stranu, hnutí nebo koalici začátkem října zvolit do poslanecké sněmovny.

Interaktivní kalkulačka obsahuje 30 otázek z oblasti daňové politiky, regulací, vztahu k EU a NATO, podpory LGBT+ komunit nebo ekologie. Na základě vašich odpovědí vás zařadí na kompas, který v jedné ose určuje liberální a konzervativní směr, ve druhé pak levicový a pravicový. V levém bočním menu je i též užitečný filtr, kterým můžete vypnout odpovědi na některá témata, a automaticky se tím změní i poloha na grafu.

V kompasu samozřejmě uvidíte i ikonky politických stran, které na otázky také „odpovídaly“. Uvozovky proto, že nešlo o přímé reakce, ale odpovědi vycházejí z volebních programů a strategií. Kompas počítá jen se subjekty, které podle průzkumů mají preference okolo 1,5 % a více.

PS: Kalkulačka vás nejprve vyzve k zadání některých údajů (rok narození, pohlaví, vzdělání, poslední volby, bydliště a e-mail), ty ale vyplňovat nemusíte. Povinné není ani vyplnění otázek. Rovnou si můžete zobrazit kompas a také odpovědi stran, kde najdete i výňatky z programů.

Sledujte Týden Živě mj. o elektronických volbách:

[CNCVideo: player.zive.cz/6987032]

Hejtmán Kuba: Všechny teď zajímá, jak se o Afghánce postaráme. Pro Evropu ale můžou být rizikem [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 19.08.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.08.2021 14:38, Celková návštěvnost: 7 457 520, RU / měsíc: 1 968 567, RU / den: 143 260, Rubrika: Zprávy z domova, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,59

Ministr vnitra Jan Hamáček (ČSSD) už v pondělí deklaroval, že se chystá sejit s hejtmany a projednat s nimi možné uplatnění Afghánců, které se na naše území podařilo dopravit celkem třemi lety armádního speciálu. „S Martinem Kubou (ODS) chci mluvit o tom, zda je možné do toho zapojit kraje a obce,“ plánuje vicepremiér. Ke čtvrtému dopolední čeká v české karanténě na 180 uprchlíků před Tálíbánem.

Zatím nicméně není jasné, kolik z nich bude chtít v České republice zůstat trvale. O tom mají rozhodnout sami v následujících dnech.

Také proto jsou podle jihočeského hejtmána a předsedy Asociace krajů Martina Kuby Hamáčkovy výroky na toto téma předčasné. „Celé to postavil do situace, že já dva dny neodpovídám na nic jiného a všechna média strašně zajímá, jak to vlastně v těch krajích uděláme,“ stěžuje si.

Kuba upozorňuje, že jednání o pomoci krajů afghánským přesídlencům by se měla vést za zavřenými dveřmi a ne na sociálních sítích a v médiích.

„Pro Evropu a celý západní svět to může být poměrně výrazné bezpečnostní riziko a já velmi varuji, abychom se tu teď předháněli v siláckých výrocih, kolik si těchto lidí kdo vezme do jaké čtvrti, kde přesně budou bydlet, kam budou chodit do práce a kdo budou jejich sousedi.“

Do země kolem Afghánistánu, nebo do Česka?

Kolik afghánských občanů nakonec bude hledat nový domov za hranicemi své vlasti, závisí hlavně na tom, jak se nyní zachová Tálíbán, domnívá se poradce Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj pro migrační politiku Jan Schroth.

„V této chvíli je složité říkat, kdo bude, nebo nebude mít nárok na mezinárodní azyl nebo doplňkovou ochranu,“ říká a připomíná, že mezinárodní právo nařizuje posuzovat každý případ individuálně.

„Pokud bude ale v Afghánistánu platit právo šaría, tak lze předpokládat, že většina zemí by například ženám azyl dávat měla,“ konstatuje.

Schroth ale upozorňuje, že Česká republika nikdy v minulosti cílem afghánské migrace nebyla a velmi pravděpodobně jím nebude ani v budoucnu:

„Absolutní většina uprchlíků i v minulosti šla hlavně do okolních zemí, Afghánci mají své diaspory ve více než sedmdesáti státech.“

Tato slova potvrzuje politolog z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Slavomír Horák, který uvádí, že nejčastější cílovou destinací utečenců z Afghánistánu jsou sousední Írán a Pákistán.

Poslechněte si celý audiozáznam Speciálu Jana Burdy a Martina Matějky.

Speciál - Evakuace z Kábulu

RÁDIO, Datum: 19.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.08.2021 18:44, Poslechovost pořadu: 28 488

moderátor

Americký prezident Joe Biden řekl, že v Kábulu ponechá vojáky tak dlouho, dokud nebudou evakuováni všichni Američani v zemi. Je tak možné, že americká vojenská přítomnost v Afghánistánu potrvá déle než do původně plánovaného 31. srpna. Biden to řekl v rozhovoru pro televizní stanici ABC.

moderátor

Česká armáda už do Kábulu vypravila 3 evakuační lety. Druhý z nich v úterý večer přivezl do Prahy 87 lidí. A na podrobnosti a především souvislosti těchto záchranných misí se zaměříme v příštích minutách. Protože převzetí moci Talibanem v Afghánistánu může spustit další migrační vlnu, jaká bude? Zasáhne jenom okolní státy? A jaká je vlastně teď v regionu humanitární situace? To je téma pro prvního hosta Slavomíra Horáka z Institutu mezinárodních studií Univerzity Karlovy. Dobrý den.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Dobrý den.

moderátor

Podle dostupných informací světových agentur, které citují očitě svědky, Taliban v Kábulu nepouští na letiště Afghánce, ale pouze cizince, dokonce kontroluje tu civilní část kábulského letiště. Talibové nechtějí dopustit odliv kvalifikovaných lidí ze země. Jak početné jsou vlastně komunity lidí z Afghánistánu, které odešly dříve? Kolik Afghánců žije v sousedních státech? Dá se to odhadnout?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Jsou to spíše odhady všecko, dá se říci, že. V sousedních státech typu Pákistán či Írán je to řádově milion lidí. V dalších státech je to poněkud méně, ta hlavní vlna šla do těchto dvou zemích.

moderátor

Právě podle dostupných informací ty miliony Afghánců, kteří žijí například v Pákistánu, se měly původně třeba postupně vracet a vracet se do Afghánistánu coby do stabilní země. S tím je ale teď evidentně konec, co s těmi lidmi bude dál?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Tak já si myslím, že část lidí se možná podaří dostat se ven nějakým způsobem, to je koneckonců to, co vidíme teď na hraničních přechodech s Pákistánem, část lidí pravděpodobně bude muset zůstat v Afghánistánu, protože asi se nedostane ven z různých důvodů, pod různými záminkami nebudou mít pasy, nebudou mít možnost /nesrozumitelné/ a podobně.

moderátor

A zaznamenal jste celkově reakci sousedních zemí, zemí, které sousedí s Afghánistánem, na tuto aktuální situaci? Otevřou hranice například?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Tak pokud jde o Írán a Pákistán, tak tam si myslím, že ty hranice ne, že budou úplně otevřené, on je vůči těm uprchlíkům z Afghánistánu už je za těch posledních 40 let poměrně dost, řekněme, skeptický postoj, nevráživost dokonce v některých případech, především je to v Íránu, pokud jde o další země, které sousedí s Afghánistánem na severu, což je Turkmenistán, Uzbekistán a Tádžikistán, tak ty drží spíše restriktivní politiku, nejrestriktivnější v tomto pořadí, to znamená, Turkmeni doslova vrací Afghánce, a to i tzv. afghánské Turkmeny, zpátky do Afghánistánu. Uzbekové většinou taky, Tádžikové jsou lehce umírněnější, protože ti, co už přejdou, tak je tam se snaží nechávat, ale nějaká velká vlna to není a je to spíš záležitost v uvozovkách lokálního charakteru.

moderátor

V širším regionu Turecko staví na hranicích plot.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

No, další věc je je, že samozřejmě se očekává, že spousta Afghánců se bude přes Írán snažit dostat do Evropy a další logickou zemí je Turecko. Turecko už má svých uprchlíků poměrně dost, jsou to Syřané, jsou to Afghánci z předchozích vln, jsou to Iráčané. V Turecku je momentálně opět několik milionů uprchlíků, kteří buď se zasekli, takřkajíc, v Turecku, anebo se snaží dostat se dál do Evropy.

moderátor

Celkově převzetí moci Talibanem v Afghánistánu může mít jaký dopad na humanitární situaci v tomto regionu?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

No, já si myslím, že v první fázi asi nebude tak velká, ale je fakt, že /nesrozumitelné/ budou a budou se projevat stále více, protože jako ta situace lidí bude kritičtější, tím myslím ten horizont několika dnů až týdnů. A teď momentálně Taliban se snaží všechno možné blokovat, ale pak je otázka, jak dlouho se jim to bude dařit a jak dlouho lidé budou drženi v Afghánistánu.

moderátor

Má ta současná situace v Afghánistánu potenciál vytvořit tak silnou snahu o útěk, vyhnat tolik lidí, že by se to mohlo následně s nějakým zpožděním odrazit i na hranicích Evropské unie?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Já si myslím, že by se to mohlo odrazit, ale nebudou to řádově desetitisíce nebo statisíce lidí, ale stovky určitě. Takže tam můžeme čekat nějakou vlnu, ale budou to zase jenom ti, kteří si opravdu budou moci dovolit všechny ty pašerák a další černý obchod, který s tím souvisí.

moderátor

V té souvislosti, je Evropská unie připravena na další migrační vlnu?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

No, tam to je velká otázka, taky bude otázka, jakým způsobem se títo Afghánci budou dopravovat do Evropy, jestli to bude lodní dopravou, tzn. nějak sem po člunech po moři a podobně, nebo nějakými pozemními cestami, opět různými cestami přes Balkán, nebo dokonce přes Bělorusko, které dneska otevřelo svůj kanál směrem do Evropy, tam si myslím, že ty pozemní hranice budou hájitelné mnohem lépe než hranice podmořské tak, jako to vidíme do dneška.

moderátor

Evropská unie totiž stále nemá nová migrační pravidla, o těch se hodně mluvilo, mnohé země Evropské unie, členské země jejich přijetí v uplynulých letech blokovaly, může být to, co se děje v Afghánistánu, impulsem pro to, aby se nějaká pravidla, která by skutečně byla přijata, byla funkční, tak aby se připravila a schválila, nebo jen na toto pozdě?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

No já se přiznám, že nejsem odborník na evropskou migrační politiku, respektive na Evropskou unii, takže vám neřeknu, jestli se něco takového chystá, ale je něco takového možné, ale pokud ty nárůsty budou velmi výrazné, nebude to v těch mnou odhadovaných tisícovkách, tak zcela určitě musíme být připraveni na to, že /nesrozumitelné/ krizi případnou bude potřeba nějak řešit i na celoevropské úrovni.

moderátor

My jsme zatím z Evropské unie slyšeli hlas v tomto týdnu po jednání ministrů zahraničí s tím, že Evropská unie by ráda pomáhala sousedním zemím Afghánistánu s tím postaráním se o lidi na útěku, je to dostatečné? Respektive jak taková pomoc na místě vypadá? Dostane se skutečně k těm lidem, kteří ji potřebují?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

No, to bych se trochu obával, že tam dostat tu pomoc skutečně /nesrozumitelné/ uprchlických táborů bude poměrně obtížné. Navíc další věc je, že Pákistán a Írán, což jsou tedy ti hlavní příjemci migrantů z Afghánistánu, tak nemají zrovna úplně nejlepší vztahy s evropskými zeměmi a s Evropskou unií obecně. Takže tam bych se obával, že jaksi ta reálná pomoc, která by se dostala opravdu až do těch uprchlických táborů nebo k těm uprchlíkům, může být velmi složitá, a moc si ji nedovedu, upřímně řečeno, představit.

moderátor

Slavomír Horák, politolog z Institutu mezinárodních studií Univerzity Karlovy. Děkuji.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Ano, děkuji, na shledanou.

moderátor

Posloucháte Speciál Českého rozhlasu Plus. Dál budeme mluvit o evakuovaných lidech z Afghánistánu, kteří spolupracovali s českou armádou a dalšími západními vojsky. O integraci Afghánců a jejich rodin, které armáda dopravila z Kábulu do České republiky, dnes bude jednat ministr vnitra Jan Hamáček z ČSSD se šéfem Asociace krajů Martinem Kubou z ODS. Část afghánských tlumočnicků, kteří v minulosti spolupracovali s českou armádou, se do Česka dostala tento týden třemi speciálními lety. Zatím zůstávají v karanténě. Pak by se ale měli rozhodnout, jestli chtějí v Česku žít i dál. Kolega Petr Král se ministra vnitra Jana Hamáčka ve vysílání Českého rozhlasu před chvílí ptal na to, kolik afghánských spolupracovníků armády a jejich blízkých se zatím do Česka dostalo.

Jan HAMÁČEK, ministr vnitra /ČSSD/

To číslo se pohybuje kolem 180 a tak, jak mám informace z Afghánistánu, vlastně skoro všechny ty, kteří se byli členy toho programu, se podařilo dostat do České republiky, takže zatím se žádné další lety neplánují, a pokud by se ukázalo, že ještě někdo zůstal v Kábulu a je potřeba ho dostat od České republiky, tak bychom využili spolupráce se spojenci.

Petr KRÁL, moderátor

Co s těmi zachráněnými teď je? Potřebovali nějakou zvláštní pomoc po příletu?

Jan HAMÁČEK, ministr vnitra /ČSSD/

Pokud vím, tak všichni z nich jsou v objektech Armády České republiky, jak jsem říkal, mají karanténu, dostali vstupní víza na území České republiky a teď se musí rozhodnout, jak dál.

Petr KRÁL, moderátor

Jaký bude další postup?

Jan HAMÁČEK, ministr vnitra /ČSSD/

My s nimi provedeme pohovory a vysvětlíme jim, jaké jsou možnosti z hlediska českého právního řádu, a oni se musí rozhodnout vlastně, jaký pobytový titul chtějí využít na území České republiky. Zda požádají o azyl, nebo zda to bude strpění, nebo žádost o trvalý pobyt, ale to jim všechno vysvětlíme.

Petr KRÁL, moderátor

Máte už aspoň předběžně představu o tom, kolik zachráněných Afghánců chce zůstat v Česku a kolik jich chce odejít do jiných evropských zemí?

Jan HAMÁČEK, ministr vnitra /ČSSD/

Přiznám se, že nemám tuto informaci, ti lidé, část z nich vlastně pracovala na naší ambasádě, tam bych očekával, že by chtěli zůstat v České republice, a u těch tlumočnicků opravdu to bude na nich.

Petr KRÁL, moderátor

Kdy se budou moci evakuovaní Afghánci zapojit do normálního života a kdo jim pomůže najít bydlení, práci, dětem školu?

Jan HAMÁČEK, ministr vnitra /ČSSD/

Tohleto udělá Ministerstvo vnitra. My máme velmi dobře fungující integrační program, funguje to 25 let a máme s tím velké zkušenosti, já právě chci mluvit i s panem hejtmanem Kubou o tom, zda je možné do toho zapojit kraje a obce, není to o tom, že bych chtěl přehazovat na kraje nějakou odpovědnost, spíše je to o nějaké koordinaci a spolupráci.

Petr KRÁL, moderátor

Vy jste říkal, že už nebude zřejmě asi třeba dalších transportů, ale spolek Vlčí máky tvrdí, že na kábulském letišti ještě čekají další afghánští spolupracovníci, spolek proto volá po uskutečnění čtvrtého letu, vy jste říkal, že to není potřeba, není přece jenom prostor o tom uvažovat?

Jan HAMÁČEK, ministr vnitra /ČSSD/

Já jsem z toho, co vím, tak vlastně skoro všichni, kteří byli v tom programu, tak se do České republiky dostali, a pokud by bylo potřeba ještě někoho odvézt, tak k tomu můžeme využít buď německá, nebo americká letadla, ale toto je věc Ministerstva obrany, vojáci musí říci, zda tam ještě někdo zůstal, kdo má nárok na transport do České republiky a kdo také prošel tím bezpečnostním screeningem.

moderátor

Říká ministr vnitra Jan Hamáček z ČSSD v rozhovoru s Petrem králem.

moderátor

Je Česká republika schopná postarat se o Afghánce, které evakovala? Má česká vláda jasný program pro začlenění těchto lidí, kteří v Afghánistánu pomáhali našim diplomatům a vojákům? No a proč o tom chce ministr vnitra Jan Hamáček z ČSSD, kterého jsme teď slyšeli, dnes jednat se zástupci hejtmanů? To jsou otázky pro předsedu Asociace krajů a jihomoravského hejtmana Martina Kubu z ODS. Po telefonu dobrý den.

Martin KUBA, předseda Asociace krajů, hejtman Jihočeského kraje /ODS/

Hezký den ne z jižní Moravy, ale z jižních Čech, pane redaktore.

moderátor

Promiňte, děkuji. Omlouvám se. Tušíte, proč vlastně s vámi tedy chce pan Hamáček jednat? Co konkrétně může po vás jako po hejtmanovi jihočeském, tak co po vás může vlastně chtít v této záležitosti?

Martin KUBA, předseda Asociace krajů, hejtman Jihočeského kraje /ODS/

Přiznám se, že v téhle chvíli netuším, skoro si myslím, že ten výrok pana ministra byl v téhle fázi předčasný, ono když ho posloucháte, tak je to poměrně racionální, máme tady nějaké množství spolupracujících prostě afghánských obyvatel, kteří spolupracovali s naší armádou, je legitimní, že se o ně máme postarat, ale v téhle chvíli ani neví, kolik jich tu chce zůstat, kteří lidé tady chtějí zůstat, jestli jsou to rodiny nebo ne, pro mě to byl poměrně neobratný mediální výrok, který v téhle chvíli to celé postavil do situace, že já 2 dny neodpovídám na nic jiného a všechna média strašně zajímá, jak to vlastně v těch krajích uděláme. Podle mého je třeba si říct, které samosprávy by se na tom případně mohly podílet. Ale já mám k tomu tedy jednu zásadní poznámku a to je, že si myslím, že tohle by měla být jednání, která by neměli politici vést na veřejnosti, ale která by měla být maximálně v nějakém režimu jako za zavřenými dveřmi, a to především z ochrany dvou skupin lidí. Těch, kteří se sem dostali, a také těch, kteří tady v těch regionech žijou. My jsme přece připraveni těm lidem pomoci jako Česká republika, ale podívejte se, jak ta situace v Talibanu nebo v Afghánistánu vypadá. To může být pro Evropu, pro celý západní svět do budoucna poměrně významné bezpečnostní riziko a já velmi varuji, abychom se tu teď předháněli v siláckých výrociích, kolik si těchhle lidí kdo vezme do jaké čtvrti, kde přesně budou bydlet, kam budou chodit do práce, kdo jsou jejich sousedi. Já bych velmi apeloval na to, aby tohle byla profesionální politická práce, protože jsem přesvědčen, že tady rozhodně patří.

moderátor

Vícepremiér Hamáček před chvílí ve vysílání Českého rozhlasu řekl, že momentálně se jedná řádově o 180 lidí, a také řekl, že v Česku funguje 25 let integrační program a že nechce přehazovat odpovědnost na hejtmany. Víte, v čem tedy vy vlastně byste jako hejtman mohl pomoci? Jakým způsobem? Nechci žádná samozřejmě konkrétní jména, čísla nebo adresy, jak říkáte, ale vlastně systémově, co mohou hejtmani udělat a kraje?

Martin KUBA, předseda Asociace krajů, hejtman Jihočeského kraje /ODS/

Pane redaktore, já sám vlastně přiznám, že nevím, a vždycky, když vedu rozhovor s nějakým novinářem, tak se ho snažím zeptat, aby mě aspoň on navedl. Novináři neví, pan Hamáček zatím neřekl, my to nevíme a v podstatě vlastně nikdo neví, takže já si na tu schůzku počkám. Ono je teď třeba taky se zamyslet nad tím, co vlastně mají k dispozici kraje, co mají k dispozici města. Pokud bysme potřebovali třeba nějaká ubytovací zařízení, tak to jsou spíše ve městech, kraje těchhleletých zařízení příliš jako pro dlouhodobou integraci nemají. Potom je taky třeba, že pan Hamáček vlastně říkal, že je tu 180 lidí, ale vůbec neví, kolik z nich tady bude chtít zůstat. To znamená, my se teď bavíme o nějakém počtu, ale v tom, v čem bysme vlastně se měli bavit o dlouhodobé integraci, a v tom, v čem /nesrozumitelné/ pomoci, tak to číslo zdaleka není jasné. Takže já znovu říkám, jsme na to jednání připraveni, považuji to za velice profesionálně jako politickou práci, chápu, že se dneska politika dělá velmi jako na sociálních sítích a v médiích s co nejsilnějšími prohlášeními, a také tím, že tohleto je velmi složité téma předvolební, protože do určité míry souvisí s migrací a je citlivé, ale já tady velmi apeluju na všechny, abychom se opravdu v ochraně nejen těch lidí, které jsme měli zachránit, ale také v ochraně prostě lidí žijících v České republice chovali všichni úplně maximálně profesionálně, protože nejde o to, kdo dostaneme kolik kde lajků nebo kdo řekne silnější výrok, ale jde o to, abysme to opravdu provedli a udělali to, co je v téhle chvíli potřeba.

moderátor

Bude těžké to provést, když program, podle kterého bychom nyní mohli přijímat tlumočníky z Afghánistánu, byl zrušen v roce 2017, tedy ještě v době, kdy na ministerstvu působil na vnitru Milan Chovanec z ČSSD?

Martin KUBA, předseda Asociace krajů, hejtman Jihočeského kraje /ODS/

Já, pane redaktore, znovu, nejsem úplný znalec přesně těchhle těch procesů, protože já jsem nikdy ministrem vnitra nebyl, v téhle chvíli jsem hejtmanem a stejně jako ostatní kolegové hejtmani si musíme poslechnout, co v rámci české legislativy by od nás pan ministr nebo vláda chtěli, co jsme schopni nebo nejsme schopni nabídnout, a potom jenom znovu říkám, provést celou tu věc tak, aby byla maximálně bezpečná pro všechny, kteří se jí mají účastnit.

moderátor

Martin Kuba z ODS, předseda Asociace krajů a jihočeský hejtman. Děkuji vám.

Martin KUBA, předseda Asociace krajů, hejtman Jihočeského kraje /ODS/

Děkuju, na shledanou.

moderátor

Posloucháte Speciál Českého rozhlasu Plus, je Evropská unie připravená na možnou uprchlickou vlnu, když stále nemáme nová migrační pravidla? Zatím jsme po summitu ministrů zahraničí slyšeli vyjádření, že Evropská unie pomůže zemím sousedním s Afghánistánem. Po telefonu se ke Speciálu Plusu přidal Jan Šrot, poradce OECD pro migrační politiku a bývalý manažer České kanceláře mezinárodní organizace pro migraci. Dobrý den.

Jan SCHROTH, poradce OECD pro migrační politiku a bývalý manažer České kanceláře mezinárodní organizace pro migraci

Dobré ráno.

moderátor

Jaký vývoj kolem pohybu lidí očekáváte v zemích regionu a bude či může mít situace dopad i na migraci do Evropské unie?

Jan SCHROTH, poradce OECD pro migrační politiku a bývalý manažer České kanceláře mezinárodní organizace pro migraci

Tak já začnu tou druhou otázkou a tam, jak teď jsem slyšel nebo předtím bohužel jsem neslyšel pana ministra Hamáčka, je to něco, co v téhle chvíli lze pouze odhadovat, lze dělat nějaké scénáře a je dobře, že rozhodně Evropská unie, jednotlivé státy spolu již hovoří a diskutují to. Jsme poučeni z toho roku 2015, kdy shodou okolností to také bylo v srpnu, kdy bylo třeba reagovat společně na to, co se dělo v Řecku a v Itálii, a jak víme, tak tehdy to bylo poměrně komplikované, trvalo to mnohem déle, ta reakce, a přestože teď ty události v tom Afghánistánu jsou velmi rychlé, tak to vypadá, že evropské státy spolu mluví, a slyšeli jsme samozřejmě hlasy, že by to mělo být vlastně, zase nějakým dalším momentem, kdy se podaří rychleji domluvit na za přijetí toho společného migračního paktu, který se vlastně projednával již od, tuším, že října loňského roku, ale stále jsou to věci, které nejsou tak akutní. To, co samozřejmě je důležité, teď pomoci těm lidem na místě, pomoci těm, kteří jsou připraveni odejít, chtějí odejít, a vše se bude odvíjet od té situace, jak se zachová Taliban, kde ty informace se opravdu různě liší z různých informací, z různých kanálů, někdy jsou informace o tom, že jsou uzavřené hranice, někdy se hovoří o tom, že do Pákistánu již odchází lidé, tam vlastně jediné konkrétní číslo, které zatím zaznělo na televizi Al-Džazíra, bylo, že pákistánský ministr informací řekl, že oni odhadují, že by k nim mohlo přijít 700 000 uprchlíků z Afghánistánu. Co se týče Íránu, další stát, kam v minulosti před Talibanem na konci devadesátých let uteklo přes 3 000 000 lidí, což by byl ten hlavní směr, tak tam Írán avizoval, že postaví nějaké uprchlické tábory, ale pouze v těch sousedních regionech, a pokud by k té vlně došlo, tak chce rozhodně uprchlíky držet někde u hranic a důvod to má i takový, že v Íránu bohužel teď vrcholí nějaká pátá vlna vlastně covidové pandemie a ta země se potýká s humanitárními problémy, se zdravotními problémy a bohužel ty státy v tom okolí, především tyto dva, které by logicky byly těmi hlavními tranzitními nebo cílovými státy, čelí samy prostě humanitárním problémům.

moderátor

A promiňte, omlouvám se, v té souvislosti, pokud dovolíte, tak právě v té souvislosti, nakolik důležité je, že v tomto týdnu jsme slyšeli po zasedání ministrů Evropské unie, ministrů zahraničí, že by Unie tedy ráda poslala prostředky a pomoc sousedním zemím, které sousedí s Afghánistánem, pro zvládnutí té migrace těch lidí, kteří před Talibanem prchají? Je to reálné a je to v tuto chvíli odpovídající pomoc?

Jan SCHROTH, poradce OECD pro migrační politiku a bývalý manažer České kanceláře mezinárodní organizace pro migraci

Je to klíčové. Je samozřejmě klíčové a ideální by bylo, pokud by se ta situace s Talibanem domluvila tak, aby šlo samozřejmě pomáhat humanitárně tam, kde je to potřeba, přímo v Afghánistánu. Což je většinou složité. Víme, že Evropská komise rozhodla nebo evropské státy se dohodly na tom, že pozastaví dočasně i rozvojovou pomoc pro Afghánistán, která byla klíčová, tuším, že WHO, Mezinárodní zdravotnická organizace, OSN také nějakým způsobem teď hovoří o pozastavení všech operací, agentury OSN další hovoří o tom, že budou odcházet jejich pracovníci například do Kazachstánu z bezpečnostních důvodů, ale pokud by nešlo pomáhat přímo v Afghánistánu, tak bude klíčové aspoň pomoci těm okolním zemím s tím, aby pokud přijde nějaká uprchlická vlna, aby ti lidé tam dostali tu pomoc a aby to samozřejmě znamenalo to, že budou moci tam v bezpečí za nějakých dobrých podmínek počkat s tím, že kéž by se ta situace zlepšila v Afghánistánu, a budou se tam moci vracet. V téhle chvíli je hrozně složité říkat vlastně, kdo bude, nebo nebude mít nárok na tu mezinárodní ochranu, na ten azyl nebo doplňkovou ochranu. V této chvíli, pokud tam samozřejmě bude platit právo šarija v Afghánistánu, tak je předpoklad, že absolutní většina zemí by například ženám ten azyl dávat měla, ale jak víme, tak podle mezinárodního práva ty státy by měly ty jednotlivé azylové řízení dělat zkrátka individuálně, posuzovat každý případ a to samozřejmě bude případ i České republiky. To, co je potřeba říci, Česká republika rozhodně ani v minulosti nebyla cílem afghánské migrace a nebude tomu velmi pravděpodobně ani do budoucna. A to samé vlastně platí o té Evropě, absolutní většina těch uprchlíků i v minulosti šla do těch okolních zemí, zůstávala tam, do Evropy šla pouze malá část a Afghánci mají své diaspory díky té dlouhodobé emigraci ve více než 70 státech světa, takže je předpoklad, že se opravdu rozprostře ta uprchlická vlna po celém světě.

moderátor

Jan Schroth, poradce OECD pro migrační politiku a bývalý manažer České kanceláře mezinárodní organizace pro migraci. Děkuji za váš pohled na věc a přeji hezký den. Na slyšenou.

Dubček byl prostý komunistický aparátčík s hezkým úsměvem, ne lídr a politik, říká historik Michal Stehlík [URL](#)

[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 20.08.2021, Zdroj: denikn.cz, Autor: Adéla Skoupá, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.08.2021 12:48, Celková návštevnost: 3 200 000, RU / měsíc: 674 287, RU / den: 54 671, Rubrika: Česko, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,61

Je to třiapadesát let od invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa. O událostech z této doby přetrvává podle historika Michala Stehlíka řada mýtů. Jenže vše je mnohem barvitější, upozorňuje v rozhovoru s Deníkem N náměstek ředitele Národního muzea, který se letos rozhodl podruhé kandidovat na rektora Univerzity Karlovy.

Ve svých projektech vyvracíte mýty a fámy o historii. Jaké se vážou k invazi vojsk Varšavské smlouvy z 21. srpna 1968?

Pořád se bere jako ohromné překvapení, že tady v noci z 20. na 21. srpna přistály antonovy a přijely sem armády. Společnost možná byla v oprávněném šoku, ale vedení Komunistické strany Československa být překvapeno nemělo – nejméně od jara čelilo velkému tlaku včetně vyřčených i nevyřčených výhrůžek.

Čili první mýtus: invaze spadla z nebe. Druhý tradovaný mýtus je oblíbený personální souboj mezi hodným Dubčkem (Alexander Dubček, tehdejší první tajemník ÚV KSČ, pozn. red.) a zlým Brežněvem (Leonid Brežněv, tehdejší generální tajemník ÚV KSSS, pozn. red.) – Brežněv sem pošle tanky a chudák Dubček je zklamaný.

Tak jsme se to učili ve škole.

Když se člověk podívá pod povrch a srovná představitele komunistických zemí, zjistí, že Brežněv nepatří k prvním jestřábkům, kteří chtějí okupaci. Vůbec ne. On je pod tlakem lidí kolem sebe – Alexej Kosygin (tehdejší předseda sovětské vlády, pozn. red.), Michail Suslov (někdejší hlavní ideolog sovětského režimu, pozn. red.) a další. Ale hlavně, mezi největší jestřáby patří šéfové stran zemí kolem nás: Walter Ulbricht v NDR, v rámci Varšavské smlouvy pak komunistický vůdce Bulharska Todor Živkov. Jsou mnohem ostřejší a bojí se, že cokoliv se stane v Československu, může se přelít k nim. Stejně jako k Polákům nebo Maďarům.

Takže druhý mýtus je, že někde sedí zlý Brežněv, který sraští své pověstné obočí a pošle sem tanky. Ale on je možná v té téměř poslední řadě, už ze svého pohledu nemohl jinak. Věděl, že to bude diplomatický průšvih, jini tlačili výrazněji. Pražské jaro si pro sebe nazývám souborem mimoběžností.

Proč?

Celé skupiny si nerozumějí. Komunisté připraví akční program, ale společnost už dávno chce něco jiného. Vládcí země zůstali v logice komunistické strany, zatímco společnost už by nejradši demokratizačně běžela k obnovení jiných stran, a dokonce k reálným volbám. Prostě se nepochopili. A nepochopení, klíčové pro okupaci, pak nastalo při jednání v Čierné nad Tisou. Brežněv odjede s přesvědčením, že se s Dubčkem dohodl, co všechno udělá: odvolá Jiřího Pelikána z vedení televize, znovu zavede cenzuru, přituhne režim. A Dubček odjel s tím, že se to časem nějak dohodne a nějak se to udělá, než bude v září sjezd. Pak si dvakrát telefonují a Brežněv mu pořád opakuje: „Proč jsi to pořád neudělal?“ A Dubček: „Já se musím poradit s kolektivem.“ A Brežněv: „Ale tys mi to slíbil.“ A Dubček: „Ale ten kolektiv!“

I toto je mimoběžné. Když se po čtyřdenním jednání rozejdete v Čierné od stolu a obě strany si myslí něco jiného, tak to taky nemůže dopadnout dobře.

Jak zpětně hledíte na Dubčkovu roli?

Jeho postava představuje další mýtus – nechci být antidubčekovský, ale za mě je to prostý komunistický aparátčík s hezkým úsměvem, který si prožil svoji stranickou kariéru a pak se dostal do čela jako kompromisní kandidát. Je super na první stránky magazínů – když skáče do vody nebo se usměje na tribuně. Ale vůbec to není politik. Není schopný rozhodovat, je měkký, pod tlakem. Neměl kde se naučit politickému jednání, žil v logice komunistického aparátu.

I mýtus pražského jara je mýtus usměvavého Saši, což není žádný lídr. On tam tak nějak v lednu 1968 dopadl a po roce spolupodepíše pendrekový zákon (zákon z roku 1969, který legalizoval krvavé zásahy proti demonstrantům, pozn. red.) a zůstane v systému.

To období je plné mýtů sestavených do jednoduchého obrázku: byli jsme nejlepší, udělali jsme socialismus s lidskou tvář, přišel zlý Rus a ten nás obsadil. Tečka. Jenže máme tady slabého Dubčka, váhajícího Brežněva, ostré jestřáby kolem nás, mimoběžnou stranu versus společnost. Obrázek je prostě mnohem barvitější.

Foto: Ludvík Hradílek, Deník N

prof. Michal Stehlík (45)

Český historik a slovakista, působící na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde byl v letech 2006 až 2014 děkanem. Zabývá se především českými dějinami 20. století. V letech 2014 až 2015 byl předsedou Rady Českého rozhlasu, zastává také funkci náměstka generálního ředitele Národního muzea.

Od invaze uplynula poměrně dlouhá doba. Narážíte přesto jako historici na nějaké nové informace, které vám upravují pohled na tehdejší události?

Zásadní nové informace se už patrně neobjeví, ale čas od času narazíme na konkrétní dokument, třeba v osobních korespondencích. Kolega Martin Groman, s nímž dělám podcast Přepište dějiny, připravil ohromnou monografii o Františku Kriegelovi, která letos vyjde. Má tam nová zjištění: detaily, jak se Kriegel choval v zákulisí, jak novináře už před okupací upozorňoval, že nad námi visí Damoklův meč. Když se zaměříte na osud konkrétního člověka, jisté nuance se najdou a fungují jako doplnění mozaiky. Konkrétně u Kriegela to mohou být pohledy na rok 68. Vůbec jsme třeba nevnímali, že Kriegel jako šéf Národní fronty chtěl, aby parlament začal fungovat parlamentně. Do té doby byl parlament rámci komunistické strany poslušný.

Teď se pojďme podívat, jak si výročí 21. srpna připomínáme. Proč podle vás každoročně vzbuzuje takové emoce? Třeba větší než německá okupace?

Jednak jsou události roku 1968 blíž, takže ještě funguje paměť. Můj otec byl v době okupace na vojně v západních Čechách a pořád vzpomíná, jak měli napáskováno (naplněné zásobníky střelivem, pozn. red.) a čekali, jestli půjdou, nebo nepůjdou bojovat, což byla chiméra.

Ale myslím, že to není v připomínání nejsilnější fenomén. Historie je vždy aktualizací. Podívejte se na nás a na Rusko za poslední léta: socha Koněva, památníček vlasovcům, připomínání let 68 a 69. To je více o našem dnešním vztahu k Rusku či o tom, jak Rusko zneužívá své dějiny a instrumentalizuje je, než o událostech samotných.

Vždy tam musí být aktualizací potenciál, řeknete prostě: „Dneska je na tom Rus pořád stejně, a ještě by nás chtěl obsadit.“ A už se začne rozvíjet linka. Rusko pod Vladimírem Putinem zároveň opět rozjelo a využívá vzpomínky na velikost Sovětského svazu přesně ve stylu, kam všude by měl dosáhnout velmocenský mrak. Samo zneužívá dějiny ve vztahu k dalším zemím.

Třeba okupace Československa je tam u výrazné části lidí ještě pořád vnímána jako pomoc. Řada Rusů, s nimiž jsem mluvil, to vnímá tak, že nám pomohli, aby nás neobsadil Západ, NATO.

Pohledy na dějiny mohou být různé a vůbec nejsou automatické. Ale kdybychom neměli aktualizací moment, kdyby neseděl v Moskvě Putin, kdybychom nevnímali ruskou kartu jako třeba Vrbětice, tak by se okupace taky postupně stala spíš historickou událostí než aktuálním tématem.

Jsme společnost bez identity

O čem podle vás vypovídá, že se prezident Miloš Zeman posledními výročími promlčel a k okupaci se nevyjádřil?

Nechci hodnotit konkrétní osobu v konkrétních činech. Ale když si to nechcete někde rozházet, je mlčet to nejlepší – pokud nechcete říct, že to byla skutečná okupace. Má své zájmy a nechce zkrátka přilévat k česko-ruským vztahům nic ani náznakově negativního, tak to promlčí.

Osobně si myslím, že hlava státu by se k podobným věcem měla vyjadřovat v podstatě každý rok. Třeba i s pochopením, že už jsme jinde, že by Rusko nemělo být Sovětský svaz a nemělo by se chovat velmocensky. Dovedu si představit leccjaká vyjádření, ale mlčení je diplomatická hra.

Každoročně budí rozporné reakce i vystoupení premiéra – když někde promluví, setká se vzhledem ke své minulosti, k evidenci ve svazcích StB jako agent, s pískotem, nesouhlasem.

To už opět není o dějinách, ale o aktualizaci. Když si bude komunismus a jakákoliv negativa komunismu připomínat člověk, který s ním aktivně spolupracoval, je to přinejmenším neupřímné. Měl by zvážit, zda vystupuje v roli premiéra, nebo nechá klást květiny vicepremiéra, protože sám má tento osobní problém. Když se bude vyjadřovat o tom, jak byl komunismus zlý, a zároveň kdysi ve vinárně U Obuvníka podepisoval spolupráci, rozpor tam bude vždycky.

Předloni poslanci schválili, že si připomínáme 21. srpna jako Památný den obětí invaze. Jaký má význam, že se to takto zapsalo do kalendáře?

Každá společnost by měla mít historickou identitu. Měla by si v pravidelných rytmech připomínat některé události, aby věděla, co má za sebou, k čemu se vztahuje. Proto památné dny a svátky.

My jsme, když to řeknu škaradě, docela bezidentitní společnost. Nefunguje u nás polský patos, velké dějiny. V posledních letech se upínáme například k atentátníkům na Heydricha (nacistu Reinhard Heydrich zemřel v roce 1942 po útoku československých výsadkářů, pozn. red.), jako kdyby to byla jediná historická kapitola. Kdybych zmínil velké příběhy minulých let, na jedné straně připomínáme smrt Heydricha, na druhé třeba pátera Toufara (kněz Josef Toufar zemřel v roce 1950 po mučení StB, pozn. red.).

Ale jakou má vlastně česká společnost identitu? A památný den je velmi dobrá připomínka, že ji utvářejí oběti okupace. Byl tu zásah zvenčí, který stál lidské životy, a nebyl dokonce jen sovětský, přišly i další armády. Je to jeden z rituálních bodů v kalendáři, který nám může identitu moderních dějin spoluvytvářet.

Sám jste Den obětí navrhl. Ale pokud se k nim máme vztahovat, asi by měly mít jména a tváře. Koho byste připomněl?

Z mnoha lidí, kteří zemřeli, nepoužiji Jana Palacha, protože to je specifický případ roku 1969. Ústav pro studium totalitních režimů vytvořil velmi přesný přehled lidí, kteří zahynuli. Nesmí být bezejmenní a měli bychom si uvědomit, že zahynuli ti nejobyčejnější lidé: studentka ČVUT na Malostranském náměstí v Praze, lidé v Liberci, když tank najel do domu, náhodné oběti, které nebyly aktivní v rámci odporu. Je to zásah moci vůči obyčejným lidem. Nemusím mít na tribuně Dubčeka s Černíkem (tehdejší předseda vlády Oldřich Černík, pozn. red.), ale můžu říct: studentka, důchodce, člověk, který šel do práce nebo na nákup.

Jak by se o pražském jaru a invazi mělo učit ve školách?

Škola má tu nevýhodu, že musí zjednodušit, proto máme v hlavě příběh Saši, Leonida a hodných Čechoslováků, kteří se o něco pokusili a bylo to zničeno. Obecně mi ve výuce dějin, abychom je chápali, chybí slovo souvislost. Byli jsme součástí nějakého celku, nežijeme bohemocentrické dějiny, že jsme si sami sobě Čechy.

Na pražském jaru lze ukázat, že jsme byli pevnou součástí socialistického tábora, který měl svá pravidla, a Sovětský svaz se bál, aby nepřišel o jednu ze západních zemí, která má hranice s Německem. Lze popsat vnitřní pokusy o změnu. Ale bez toho, abychom chápali, že jsme součástí širšího kontextu, budeme dějiny pořád vnímat jako z Obrázků z českých dějin a pověstí – komiksovou formou, ale vlastně to bude jen schéma.

Co byste doporučil učitelům, kteří přemýšlejí, jak správně přistoupit k výkladu?

Rád používám mapy. Použil bych mapu celého socialistického tábora a ukázal, že v každé zemi se od roku 1948 odehrávalo něco emancipačního. Němci měli rok 1953, Maďaři 1956, my 1968. Vždy to skončilo tlakem Moskvy, aby neztratila celek. Jestli si člověk z velké mapy odnese zjištění, že nejsme jen sami sebou, ale součástí, je to jeden bod. Výuka a zapamatování je kombinace informace a emoce. A mapy v tom docela dobře fungují.

Nedávno jste říkal, že „naše neschopnost poučit se z minulosti je poměrně velká, v naší paměti toto nebezpečí není zvýrazněno“. Lze to vůbec, poučit se z minulosti? Není to jen chiméra, když lze v dnešních událostech obtížně rozlišit správné vzorce z minulosti? Přitom dnešní dění často svádí k tomu, že vytáhneme něco z minulosti a nasadíme na současnost.

Nasadit to nejde, ale i v dějinách máte vždycky osobní rozhodování – říkám tomu rozhodování svědomí. Systém bude vždycky jiný. Nemůžete přenést situaci Charty 77 do 90. let. Nemůžete přenést akci Asanace (cílem akce Asanace z přelomu 70. a 80. let bylo fyzickým a psychickým nátlakem donutit občany nepohodlné režimu k trvalému opuštění republiky, pozn. red.) a vyhazování lidí ze státu na zavírání hranic a covidové pasy nebo další pitomosti, které se občas používají.

Ale vždycky máte v dějinách člověka, který se rozhoduje, jestli ano, nebo ne – třeba jestli něco podepíše. Můžu si brát příklady z lidí, kteří ohromnou statečností překonávali sebe sama a udrželi si svou hodnotu i za cenu zráty. I v demokratickém režimu mohou být ve velmi podobných situacích – třeba se rozhodují, jestli něco autocenzurně neřeknu při rozhovoru, abych někoho nenaštval, nebo naopak řeknu, co si myslím, a ponesu za to následky.

U nás je problém, že to vypadá, že nemáme co ztratit. To zásadní máme: svobodu, blahobyt, jistým způsobem klid. Nejsme ve vyostřeném politickém systému. Jako by nebylo třeba se poučovat. Ale v konkrétním každodenním rozhodování je.

Proto mám jako životní příklad svého prastrýce, který si prošel komunistickým kriminálem. Ten se mnohokrát v životě rozhodoval, jestli vpravo, nebo vlevo, a neslo to své následky. Nevěřím ve velké poučení z dějin, kde to uděláme zákonem.

Foto: Ludvík Hradílek, Deník N

Ty situace každodenního života – co dalšího v dnešní době vnímáte jako zkoušku charakteru, poučení se z dějin?

Neříkám, že je to u každého člověka, když jde k volbám. Spíše když se k některé věci vyjádří, nebo nevyjádří. V naší společnosti je problém, že nad spoustou věcí mávneme rukou, že se nás netýkají. Jestli jsme si něco přinesli z normalizace, je to jistý tichý nezáměr o veřejný prostor. To je třeba rozhodování, jestli mi něco vadí a budu, nebo nebudu mlčet – jestli nechám extremisty v klidu si říkat, co chtějí. Tam jsem zase mírný optimista, když vidíte konkrétní demonstrace, lidem stojí za to jít někam vyjádřit názor.

Ale myslím, že je to každodenní rozhodování, které nevypadá vůbec fatálně. Může být pracovní, osobní. Jestli si vzít něco z dějin, je to vždycky osud člověka. Možná je to tím, že jsem věřící a vidím tam nesmrtelnou duši jako T. G. Masaryk.

Na druhou stranu – byla tady velká vlna demonstrací, a nic se nestalo. Nemáte pocit, že lidé začínají být apatičtí, když vidí, že i když se zvednou, nic nezmění?

Může to tak být, ale já vůbec nesouhlasím, že se nic nestalo. Ano, neodstoupila vláda. Jenže co by se stalo pak? Půjdeme k volbám a podívejte se na aktuální průzkumy veřejného mínění. Demokratická volba většiny může dopadnout úplně stejně jako to, co se nám nelíbilo, když jsme chodili na demonstrace.

Ale když statisíce lidí někam přijdou, tak se o tom mluví, přemýšlí, mohou ovlivnit někoho dalšího. Není to revoluce, ale evoluce. Nebo to klidně může vyprchat. Ale nemyslím si, že se nic nestalo. Každá manifestace, vnitřní mobilizace musí mít dopad na lidské chování, na to, jak lidé o věcech přemýšlejí – třeba začnou věci příměji pojmenovávat.

Pokud jsme frustrovani, když se třikrát sejdeme na Letné, a nepadne vláda, tak jsme si to představovali dost jednoduše. Že si zazpíváme. Není nutno a padne člověk, který má 30 procent podpory? Vypadalo by to hezky, ale trochu bych se obával, jestli by to byla ještě demokracie, kdyby padala vláda poté, co se sejde 300 tisíc lidí.

Pozorujete v poslední době častější zneužívání politických paralel? Jeden příklad z nedávné doby: ministr vnitra Jan Hamáček po jednání vlády řekl, že neprodloužit nouzový stav je totéž jako za bitvy o Británii rozpustit královské letectvo.

Ano. I kvůli tomu máme tři čtvrtě roku podcast Přepište dějiny. Už minulý rok jsme si u vína s Martinem Gromanem říkali, že je těch historických příměrů čím dál víc. Půl roku předtím už jsem psal dopis Tomiu Okamurovi, ať to nepřehání s historickými výroky, a nabídl jsem mu kurz dějin, což byla taková hezká provokace.

Jak zareagoval?

Politicky, přenesl to do roviny, že si dělám politické body. Stejně jsme kurz udělali, na YouTube s Petrem Horkým. Ale paralely

jsou určitě používané víc. Teď jsme třeba na Vítkově udělali výstavu o parlamentu a parlamentarismu. Jsou tam staré letáky z voleb 1907 a na konci jsou hesla z posledních parlamentních voleb před čtyřmi lety. Na začátku je spousta písmenek, snahy přesvědčit, vysvětlit, přečíst si, co budu dělat, proč budu dělat, proč mám volit. A na konci, v roce 2017, jsou jen hesla s osmi vykřičníky. Je to jen emoční zásah: líbí–nelíbí. Nepřemýšlím. Špatný–dobrý, bílý–černý.

Historie funguje podobně. Žádný politik vám ve sněmovně neřekne, že toto se podobá akci Asanace. Protože to nikdo z lidí nezná. Ale bitva o Británii, Hitler, dráty, komunismus, normalizace, StB, Jan Hus, Karel IV., ... některé věci má každý ze základní školy v hlavě. Posлуhač se emočně probudí: ano, o tom vím, o bitvě o Británii jsem slyšel. To je hrozný příklad. Používá se, co je v hlavě na úrovni 9. třídy základní školy, a je to jen instrumentální metafora.

K čemu tedy slouží?

Je to emoční marketing, jak prosadit svůj názor, aby si ho někdo všiml. Pro mě je na tom fascinující, jak strašně moc pořád funguje druhá světová válka. To je tak emočně vyhocená věc, nehledě na to, že běží všechny dokumenty od Hitlerových psů po Hitlerovy stromy. Když někoho potřebujete opravdu zaujmout, řeknete: Hitler, Osvětím. A už je to jen nálepka, aby se lidi zvedli. Je to emoční mapa.

Zmínil jste kampaně. Jak v tomto kontextu vnímáte letošní kampaň?

Volby se mi jako historikovi jeví velmi zajímavé. Vytvořila se tady situace blízké podobnosti první republiky. Jsou tam dva bloky, které tvoří dohromady pět stran, do toho má dalších čtyři až pět stran šanci vstoupit v konečném důsledku do Sněmovny. Byť to můžeme brát jako dva bloky proti Andreji Babišovi a pak někdo další, bavíme se o deseti subjektech, které kandidují do Sněmovny, pak se budou do značné míry rozhodovat i samostatně a my se můžeme dobrat překvapivých spojení nebo nespojení a la první republika – největší nepřátelé najednou vstoupí do vlády, protože půjde o exekutivu a o moc.

Teď nemluvím o tom, kdo co používá za historická témata. Určitě přijdou nějací Němci a Sudetáci, což funguje. Je to ale zajímavé podobností mnoha stran s málo poslanci v relativně rozbitém systému. To volby podle mě přinesou, ale to jsem spíš špatný prorok.

Je onen „rozbitý systém“, kde se bude muset dohodnout hodně lidí a nakonec to dopadne třeba o pár hlasů, ohrožením demokracie?

Je to zase evoluční ohrožení důvěry lidí v systém, protože když se budou politici hádat, vlády padat a bude chybět jednotná politika, dojde k postupnému oslabování důvěry, že systém vůbec funguje. To je vždy první krok. Pak přijde třeba velká ekonomická krize a budete téměř ve 30. letech minulého století. Trošku samozřejmě přeháním.

Ale náš systém je relativně stabilní v jedné věci – nepromění se, pokud se fatálně nepromění ústava. A ta se nepromění bez Senátu. Ten je volený po třetinách tak, že by systém musel být 15 let v absolutní krizi včetně senátních voleb, abychom se zlomili. Pak musí přijít nějaká radikální změna. Ale nemyslím si, že Sněmovna sama o sobě destabilizuje systém. Spíš jen postoupí frustrace lidí, že to nefunguje.

Takže teď vidíte rostoucí roli Senátu coby pojistky demokracie...

Myslím, že z hlediska jistoty a bezpečnosti demokracie do budoucna je Senát velmi cenná komora Parlamentu.

Před volbami se také víc než dřív vynořuje téma levice a pravice, rezonuje téma antikomunismu: jakákoliv zmínka o tom, že by se měly zvýšit daně, je často nálepkována jako nová levice, neomarxismus, komunismus. O čem to vypovídá?

Ocitli jsme se ve strašně zmateném hodnotovém politickém systému. Strana, která se první čtyři roky tváří, že je tady pro liberály a pravičáky, další čtyři roky zjistí, že se elektorát přelil a že má šanci jinde, tak je najednou silně levicová, ve smyslu: my vás všechny ochráníme.

Na to, aby se lidé v tom hodnotovém zmatku vymezili, potřebují nálepky. A neomarxismus, antikomunismus je vytahování nálepek: oni jsou takoví, nechceme je, my jsme jiní.

Na pravici a levice v této zemi moc nevěřím, když vidím realitu. Václav Klaus v 90. letech dokázal přesvědčit společnost, že je pravičák, a přitom se maximálně snažil o to, aby nezboural tehdejší sociální realitu, aby lidé nebyli naštvaní. Pravici spojujeme s antikomunismem, ten zase s postoji proti Rusku. A podívejte se na Václava Klause, začne se to celé mást. Bavil bych se věčně a bez nálepek, co je pravicové a co je levicové. Pak skončíme u toho, že bublinková voda je levicová a bageta je pravicová.

Je to o konkrétním programu – kde má stát být solidárnější a kde má mít naopak jednotlivci svoji šanci. Já se třeba rozhodně nepovažuji za krajního levičáka, ale úplně stejně si myslím, že stát naprosto selhal v otázce bydlení. Udělal komoditu z věci, která má být primárně hlídána státem a společností, protože je předpokladem života lidí.

Když to tak někde napíšu, můžu si v diskusi okamžitě přečíst, že bych obsazoval domy a jsem levičák. Jen říkám, že to stát pustil z ruky a je to špatně. Bydlení prostě není komodita ve smyslu investičního trhu. Ale jsme v jiné situaci.

Po revoluci se kyvadlo vychýlilo do jiného extrému?

Úplně se to zextremizovalo a je z toho reálný problém od vyloučených lokalit až po Prahu. Najednou všichni bydlení řeší, být si v Praze nekoupíte, i když máte slušnou práci, protože je z toho investiční komodita. A nejsme v situaci Berlína nebo Vídně, kde si v jistých dekádách řekli, že bydlení bude něco, co je víc pro lidi a méně pro vydělek. To jsou přesně ty hranice politických programů.

Je paradoxní, že se na jednu stranu bojíme komunismu, neomarxismu, na druhou stranu tady máme vládu opřenu o

komunisty a premiéra s komunistickou minulostí?

Nehledě na to, že hnutí, které je u moci, pomrkává na voliče ve smyslu „my se o vás postaráme“. Normalizačním způsobem říká: nemusíte se moc starat nedejbože o politiku, to je zbytečné, žádná politika neexistuje, hlavně že bude líp. A je to bezhodnotová záležitost konzumu a komfortu. Ale nabízí se to lidem, kteří o tom nechtějí přemýšlet.

Ale jak z toho ven?

Nezломíte to ani volbami, ani během pěti nebo deseti let. V tom funguje masarykovská drobná práce – pokud se budeme snažit každý konkrétně. To je jeden z důvodů, proč jsem před pandemií kromě vysokoškolských přednášek zajížděl do regionů, kde jsem široké veřejnosti a studentům přednášel o republice, Masarykovi, roce 1968, komunismu. Myslím, že se osvědčuje vyjít z akademické bubliny a ukazovat věci tam, kde nejsou samozřejmé a kde si to lidé nepřechtou. Ale když dostanou informaci, pak diskutují a třeba trochu pozmění názor.

Je to krok za krokem, možná jsem naivní, ale jinak se to nezmění. Očekávat, že přijede Masaryk na bílém koni, řekne: všichni jsme humanisti, a bude to tak, je úplná hloupost.

Setkal jste se s v regionech s nějakým nárazem do zdi? Něčím, co vás překvapilo?

Určitě ano, s Martinem Gromanem jsme přednášeli třeba v Orlové na téma sametová revoluce a v diskusi člověk cítí, že sice poměrně dobře vyargumentuje, jak probíhaly tehdejší události, ale stejně mají mnozí lidé v hlavách velké spiknutí, předání moci, majetek a těžko se to vysvětluje. Je to náraz do zdi toho obrazu, který mají lidé v hlavě. Někteří mají za to, že si revoluci zaplatila jistá skupina, která převzala majetek a vytunelovala stát. Těžko se argumentuje, že historie běží trochu jinak, než že někde sedí velký chytrý brouk.

Je to dané životní zkušeností lidí?

Ano. Nebo když jsem měl v jednom regionu povídání o 50. letech, narazilo to na dobovou paměť. Jejich dědové, tátové si pamatovali něco jiného.

Nejsou pro historika takové nárazy na žitou paměť frustrující?

Určitě ano, dokonce jsem při zpracovávání rodinného příběhu narazil i na rodinnou paměť. Musel jsem napsat, že můj pradědeček se ve svých pamětech mýlil. Své studenty trochu se smíchem varuju, ať nikdy nepíší o své rodině, jinak se jim to vrátí.

I přes frustraci to člověk nesmí vzdávat. Nejde se přizpůsobit paměti, která bude vždycky selektivní, v něčem hřejivá. Vzpomínky mých rodičů na normalizaci nebudou primárně o drátech, které jsme měli dvacet kilometrů za barákem mezi Dačicemi, Slavonicemi a Rakouskem, ale budou o tom, že dostali panelákový byt a měli tři děti.

Navíc je paměť opravdu dost zrádná. Z rozhovorů, které provedli výzkumníci s přeživšími 11. září bezprostředně po události a pak je po čase zopakovali, vyplynulo, že se vzpomínky z podstatné části lišily. Člověk si je upraví.

Ano. Že je paměť zrádná, je dobře vidět například u lidí vzpomínajících na atentát na Heydricha. Poskytli vzpomínku, pak se o tom napsalo, vyšly tři knížky. A pak po dalších 30 letech zjistíte, že ten člověk vzpomíná na to, co je v knížkách, ale ne na to svoje. Vzpomínky si upraví a vsákně do nich věci, které slyší okolo. Paměť je na jednu stranu milosrdná, člověk z toho nikdy nevyjde špatně, na druhou stranu se mu to ohromně posune. Paměť je emoce, která se proměňuje a aktualizuje třeba i vůči tomu, co cítím dnes jako důležité.

Žádný rektor nerozumí všemu

Už podruhé kandidujete na rektora Univerzity Karlovy, proč jste do toho šel znovu?

Jeden důvod je vnitřně univerzitní. Člověk při působení na univerzitě vidí obrovský nevyužitý potenciál – ať už v manažerské vnitřní práci, dosahu na veřejnost, nebo v tom, že máme dobré jméno jen jedno a ne vždy to dopadne dobře, když se pan rektor vyjadřuje ke covidu a podobně. Poslední rok diskutuji s mnoha kolegy o jejich pohledu na univerzitu a najednou se složil tým lidí, kteří by rádi univerzitu posunuli dále.

Pak je v tom něco osobního. Osm let jsem vedl jednu fakultu – tu největší (Filozofickou fakultu, pozn. red.), osm let jsem náměstkem v (Národním) muzeu a zároveň učím na univerzitě. Díky těmto zkušenostem mohu něco nabídnout. Nesedím v kanceláři a neříkám si, že by bylo hezké být rektorem. Spíš přemýšlím, co by to obnášelo a co mohu univerzitě nabídnout.

A třetí věc je možná politicko-finanční. Nečekají nás jednoduché roky: postcovidově, rozpočtově... a myslím, že mám zkušenost, se kterou bych dokázal univerzitu provést těžším obdobím.

Naznačil jste, že vás znepokojovalo, jak se vyjadřoval rektor Tomáš Zima během covidu. Jak by se tedy měl akademik ideálně vyjadřovat na veřejnosti?

Myslím, že zrovna Univerzita Karlova má tolik odborníků, kteří dokážou ke každé oblasti říct velmi věcný názor, že by měla využít spíš tento potenciál než mít jednu všeobjímající mluvící hlavu. Jeden z mých učitelů to říkal bonmotem – bez urážky vůči komukoliv: hranice mezi Ferdou Mravencem a broukem Pytlíkem je velmi tenká.

Můžete rozumět leccemu, ale ve chvíli, kdy překročíte nějakou hranici, a navíc máte rektorskou pozici, je to podle mě nebezpečné. Zvlášť pokud nedáte mluvit lidem na univerzitě.

Myslím, že zrovna covid je případ problematiky, kde se spojují přírodní vědy, medicína, ale i společenské dopady a problém sociálního prostředí. Zrovna tady by univerzita mohla mít dostatek lidí, kteří dokážou společně udělat malý tým a říct: toto je náš názor, který je důvěryhodný, opřený o odborníky, není to politická pocitovka.

Foto: Ludvík Hradilek, Deník N

Co konkrétně vás tedy popudilo na tom, jak se pan rektor vyjadřoval?

Konkrétní výroky bych si musel dohledat, ale některé vyzněly tak, že došlo k jistému zlehčování situace ve smyslu: budme spíš rozvolněnější, nechme to být, nebudme tak přísní, ekonomika je důležitější než protektivnost v rámci zdraví. To si prostě nemyslím. Prorektor Jan Konvalinka, který je ve stejném kolegiu, má podle mě mnohem věcnější názory a moudře se vyjadřoval do médií.

Kam podle vás rektor Zima za svá dvě funkční období univerzitu posunul?

V prvním období udělal i spoustu pozitivních kroků dovnitř – univerzita byla dřív v lecčems pomalá, ne vše fungovalo tak, jak mělo. U druhého období bych byl trochu skeptičtější, jestli jsme se nezastavili v rozvoji. Je spousta vnitřních centrálních agend – od ekonomického systému, studijní informační systém, investiční politika... Zkrátka komunikace dovnitř univerzity se prostě neposunula. Určitě byl ale velmi pozitivní tlak na snahu o mezinárodní postavení univerzity. Proběhlo taky velké mezinárodní zhodnocení vědy, což je asi spíš více zásluha pana profesora Konvalinky.

Některé posuny a snahy lze ocenit. Není to tak, že je prostě všechno špatně a já to teď celé změním. Nehledě na to, že se velmi těžko mluví o univerzitě jako celku, protože jde o sedmnáct fakult a pak další součásti. Nazývám to spíš konfederací než jednou hutně centralizovanou institucí. To základní se odehrává na úrovni sedmnácti fakult.

Do voleb jdete se sloganem „Univerzita jsme my“. Naznačil jste, že máte sestavený tým. Kdo v něm bude?

Možná nepředstavím všechna jména, to se ještě uvidí v rámci podzimu a kampaně. V týmu spolupracuji s lidmi z Matematicko-fyzikální fakulty, 2. lékařské fakulty, **Fakulty sociálních věd**, Pedagogické fakulty, Filozofické fakulty... Z konkrétních jmen mohu zmínit třeba pana profesora Jana Trku z Motola, což je proděkan pro vědu a sedí se mnou i nad programem vědy. Velmi citlivě vnímám, že máme pět medicínských fakult, v mém programu je speciální prorektor pro biomedicínu a medicínu. I kvůli komunikaci s externími partnery – fakultními nemocnicemi, grantovou zdravotnickou agenturou a dalšími.

Nevnímate jako hendikep, že pocházíte z humanitního oboru? Teď byli dva rektori po sobě z přírodovědních oborů, poslední humanitní skončil v devadesátých letech.

Naopak beru jako bonus a pozitivum, že by po čtvrt století exaktních věd v čele univerzity mohly do čela na nějaký čas symbolicky nastoupit humanitní vědy. Navíc, s tímto vědomím, jak silná je ona medicínská část univerzity, jsem s konceptem konkrétního prorektora přišel. Snažím se to řešit věcně, ne pocitově. Vypadá to jako praktické obory versus nepraktické, humanitní. Ale když osm let vedete Filozofickou fakultu a stojíte za stamilionovými investicemi, i jako humanitní vědec musíte být praktický.

Vaší soupeřkou bude stávající prorektorka Milena Králíčková, opět lékařka. Zatím neznáme další kandidáty, čas k přihlašování je do 22. září. Vnímáte paní profesorku jako následovnici rektora Zimy?

Vnímám ji jako protikandidátku, která strávila čas v kolegiu pana rektora Zimy a která řekla, že i on by byl po jejím nástupu jistý čas součástí jejího kolegia. Tím bych své vyjádření ukončil. Ve chvíli, kdy seděla v kolegiu, je tam jistá míra kontinuity.

Vnímáte dostatečnou podporu z akademického senátu? Když se člověk podívá na rozložení sil, často se zdá, že mnoho senátorů spíše souzní s rektorem Zimou.

Nechal bych to na senátorech, když budou volit v říjnu. Za sebe mohu říci, že s významnou částí senátorů jsem se sešel, bavili jsme se u kafe i u piva o univerzitě a vnímám určitou podporu, jinak bych v kampani nepokračoval. Uvidíme, jak to bude nakonec volitelsky. Myslím, že se nevolí rektor Zima nebo „neZima“, ale volí se, jestli bude v čele univerzity profesor Stehlík, nebo profesorka Králíčková.

Řekl jste, že do budoucího období by měla univerzita nakročit aktivněji, měla by sehrávat důležitou roli ve veřejném prostoru. Jak si to představujete?

Máme spoustu vědců s neuvěřitelnými výsledky, kteří dokážou promlouvat do veřejného prostoru. A nemusí to být jen z humanitních věd, ale i z přírodních a dalších. A měli bychom to přenést i mimo akademickou půdu. Měli bychom být mnohem aktivnější, aby si společnost uvědomila, že univerzita je důležitá, že má velmi chytré lidi. A získávat si i důvěru ve veřejném prostoru.

Mám taky za to, že univerzita musí být nepolitická, ale ne apolitická. Má ve svém statutu hodnoty ve smyslu demokracie, humanity, otevřenosti. Ve chvíli, kdy se ve společnosti odehrávají extrémní tendence, by měla umět promluvit. Nikoliv tak, že se rektor vzbudí a promluví, ale vyjádří se po dohodě a komunikaci s Akademickým senátem.

Stávající rektor ale také dbal na takzvanou třetí roli univerzity a objížděl zemi se sérií akcí „Česko! A jak dál?“.

Člověk neví, zda je to univerzitní záležitost, nebo pre-prezidentská kampaň. Asi bych nepostupoval v duchu podobných kampaní. Myslím si, že to je zase trochu uzmutí veřejného prostoru marketingovým způsobem. Naopak si dovedu představit, že budeme mít aktivnější popularizační centrum, které připraví záležitosti směřované na konkrétní odborníky. Je přece hloupost, aby rektor přišel k problematice vody v krajině, vyrovnání se s minulostí, vyloučených lokalit a ke všemu řekl něco moudrého. Žádný rektor nerozumí všemu.

Další věc je, jak se cítí studenti na univerzitě. Proběhla velká kauza Dominika Feriho, nevhodné chování na Právnické fakultě se teď řeší interním auditem, budou se z něj dělat závěry, jak postupovat v situacích, kdy někdo zneužívá svou moc. Co byste dělal pro to, aby se studenti na škole v tomto směru cítili lépe?

V programu jsem definoval roli ombudsmana na univerzitě, spolupracuji například s některými lidmi z Právnické fakulty, třeba s profesorkou Alenou Mackovou, která má zkušenosti s ombudsmanstvím. Institut musí být do značné míry nezávislý na exekutivě univerzity, aby byl důvěryhodný. Z velké části to není o řešení problémů, ale o prevenci, informovanosti. O tom, že některé věci mají své mantinely.

S povzdechem říkám, že pokud už jsme v situaci, kdy potřebujeme ombudsmany, jsme na tom vlastně špatně. Protože nefungují neformální pravidla, věci, jako je slušnost. A musíme najít institut, který bude preventivně, informačně a jinak tyto věci saturovat.

Doma jsme měli během pandemie malotřídku

Máte osm dětí – dokážete si představit skloubení rektorské funkce s rodinou? Jak si má člověk prakticky představit váš den?

Dokážu. Už proto, že zároveň učím na fakultě a zároveň mám poměrně vysokou manažerskou pozici ve státní instituci, takže vím, jak dlouho trvá můj pracovní den a jak funguji. Muzeum bych musel opustit, nechal bych si maximálně jeden seminář na fakultě a plně bych se věnoval rektorské funkci.

Ohledně fungování – v jednom rozhovoru jsem byl avizovaný jako supertáta, ale i v tom článku jsem asi pětkrát říkal, že tam jde o supermámu. I přes pracovní vytížení se snažím být s dětmi, ale neobešel bych se bez manželky, která je s dětmi maximálně. Důležitá je u nás velká organizovanost, logistika. Nejhorší byla doba covidová, kdy jsme doma měli malotřídku.

Jak jste domácí výuku zvládali?

Pět z osmi dětí je školního věku. O sobotách jsem si sjížděl tutoriály matematiky, fyziky, chemie, abych je v neděli doučoval. Protože to nešlo jinak. Bylo to náročné a doufám, že se to nebude opakovat. Ale máme osm dětí s vědomím, že máme osm dětí. Možná jsou chudáci ti nejstarší, kteří se musejí částečně starat o ty mladší. Nejstarší bylo nedávno 15. Kandidaturu jsme s manželkou zvažovali společně a nakonec jsme se shodli, že to zvládneme.

Co vám pandemie jako otci osmi dětí řekla o českém školství?

V něčem velmi silně ukázala – a to mohlo záviset na učitelích –, že jsme pořád v biflovacím systému. Učíme se soubor dat, která pak zmizí z hlavy. Viděl jsem plány na změny rámcových vzdělávacích programů, ty v podstatě spíš vypustily pár hodin některých předmětů, aby se přidalo informatice, ale nic se nestalo. Biflovací, nediskusní fáze je tam velmi silná.

Kvůli pandemii mi plně došlo, jak moc je škola socializační a sociální instituce, nikoliv pouze vzdělávací. Máme jednoho prvňáka, který prožil první rok v pandemii, takže nemá návyky, nepotkal děti. Nehledě na slabší sociální lokality, kde to muselo být brutální – ať už v neschopnosti doučovat, nebo sociální izolací. Pandemie nám možná ukázala, že školu musíme nosit na rukou, i ze socializačního aspektu, který jsme vůbec nevnímali.

Bereme to tak, že se něco naučí a donesou vysvědčení. U nás bylo vidět, že nejde o inteligenci, ale právě ten sociální rozměr a povahu. Dvě naše děti se na to tak trochu vykašlaly, zívly si a řekly si, že to nějak překlepe, a pak přinesly špatná vysvědčení. Tři si řekly, že se musí snažit, a měly samé jedničky.

Co je pro vás ve vzdělávání úspěch? Velký strašák jsou pro rodiče přijímačky a to, aby se dítě dostalo na „dobrou školu“.

Jedny gymnaziální přijímačky jsme dělali. My jsme se doslova protestovali k smrti. Děti se víc než penzum znalostí učí formu – jak přijímačky zvládnout. To je špatně.

My jsme ale byli i v pandemii trochu zvláštní rodiče, v prvním půlroce pandemie jsme dětem zvládali dělat ještě vlastní domácí výuku – každé dítě mělo svůj týdenní projekt a muselo jej v neděli prezentovat ostatním.

Jak na to přistoupily?

Různě, někteří to doháněli v sobotu. Z těch starších třeba někdo musel přečíst Markétu Lazarovou, někdo se podívat na film a třetí měl téma Františka Vláčila a museli poznatky seskládat. Synek kreslil komiksy na téma historických postav, mladší dcera měla převyprávět příběhy, které si přečetla. Aby se naučily, že mají doma knihovnu, a uměly pracovat s informacemi i mimo Google a Wikipedii.

Co je pro vás váš úspěch dítěte? U čeho si můžete odškrtnout, že škola splnila svůj účel?

Že se naučilo pracovat s informacemi a vyhodnocovat je. Neříkám, že nepotřebuje nic víc, ale toto je základní.

Pandemie a projekty Národního muzea

Byl jste projektový vedoucí projektu Sluneční králové, který byl hodně poznamenán pandemií. Jak na něj dopadla?

Strašlivě. Je to frustrace a deprese, protože se projekt připravoval léta letoucí. Byl jsem u něj ještě jako děkan fakulty, když se rozjednával v Egyptě. Připravovali jsme světový výstavní projekt za desítky milionů, který jsme pak i přes pandemii dovezi, vystavili, připravili. A pak se zavře.

V první fázi bylo otevřeno 40 dní, v další fázi běží našťestí od jara. Nadvkrát jsme výstavu prodloužili, až do 30. září. Má to

ohromnou úspěšnost a návštěvnost. Ale z projektu, který mohl být na vyšší evropské úrovni, udělala pandemie z hlediska návštěvnosti dobrý český projekt. Nejvíc nám ublížilo zavření hranic a to, že nemáme turisty. Výstavu navštíví desetitisíce lidí, bude to mít svůj úspěch. Ale mohla to být věc přinejmenším středoevropského prostoru, chystali jsme kampaň mezi Mnichovem, Vídní, Krakovem.

Jak obecně dopadla pandemie na Národní muzeum?

Dobře i špatně. Došlo ke ztrátě, kterou vykryvá ministerstvo kultury. Nepadáme úplně do minusu, ale je to tak akorát.

Jak velká je ztráta?

Desítky milionů, v rámci propadu návštěvnosti. Třetina rozpočtu je tvořena našimi příjmy, což je docela hodně. Ale nám se třeba ohromně ukázalo, že lidé na home officech dokážou pracovat pořád stejně, ačkoliv byl problém s přístupem do depozitářů nebo prací v týmech. Udělali jsme si velmi podrobný průzkum mezi zaměstnanci, jak se dívají na Národní muzeum po pandemii, jak byli spokojeni, co bychom měli zachovat, jak moc se o ně muzeum staralo.

Pozitivní bylo, že jsme během doby, kdy jsme měli zavřeno, velmi intenzivně dobudovali stálé expozice. Za zavřenými dveřmi se v rouškách a respirátorech velmi složitě makalo. Teď se otevřela expozice 20. století, za dva týdny se otevře velká přírodovědecká expozice Zázraky evoluce, s plejtvákem, a za další měsíc další.

Pak jsme se v dobrém posunuli v digitalizaci. A velmi silně v didaktice, měli jsme na webu velké vzdělávací programy. K našemu překvapení nás za ně ocenil i zlínský filmový festival pro děti cenou Technologické agentury ČR jako nejúspěšnější instituci mezi muzei za celý rok v rámci didaktických programů. My jsme se do 48 hodin po uzavření rozhodli, že nezůstaneme zcela uzavřeni, a několik týmů začalo makat na virtuálních výstavách, programech pro děti, youtubových videích.

Pouštěl jste to i dětem doma? Bavilo je to?

Děti v tom dokonce hrály. Ve videoseriálu Honzík a Fany v muzeu provázejí výstavami mé dvě děti. Byly zavřené doma, tak jsme je vždycky vytáhli s rouškami, pobíhaly někde po výstavě, ptaly se na egyptologii, letce RAF nebo kroužkovaly ptáky ve stanici.

Co vás teď čeká? Jak se po pandemii zahojíte?

Muzeum rozhodně otevře stálé expozice, což bude obrovské: příroda, evoluce, velké dějiny od Přemyslovců po první válku, 20. století. To bude opravdu obrovská věc. Ve spolupráci s ČT se otevře návštěvnický vděčná výstava Když hvězdy září o hercích napříč dvacátým stoletím. Na začátek příštího roku chystáme ekologickou výstavu s názvem ZeMě, kde máme pět velkých témat od ohleduplné práce s vodou přes potraviny a další. Využijeme staré materiály z jiných výstav, abychom byli ekologičtí i v přípravě. Bude to ekologická výstava asi na 400 metrech, která má být interaktivní, aby člověk pochopil, co může sám osobně dělat pro planetu.

Proč zrovna tento směr?

V muzeu vznikla ekologická iniciativa a součástí vedení se stal i zmocněnec pro ekologii a my jsme si řekli, že to potřebujeme komunikovat i navenek. Dále, Náprstkovo muzeum chystá velkou Verneovskou výstavu, 80 dní kolem světa – bude to taky trošku eko ve smyslu otázek kolem vývoje dopravy.

A měli jsme dlouhodobě rozjednanou výstavu z Ruska. Země mamutů. Měli jsme přivést tkáň, kůže, celé kusy nalezené v permafrostu. Byly vystavené v Japonsku, Rusku, ale nebyly ještě v Evropě. Má to speciální podmínky, mrazící vitríny, minus 25 stupňů, velmi složitá doprava, ale prostě stojíte před mamutem.

Byli jsme se na to podívat před rokem i v rámci konference ICOM přímo v Tokiu. Něco jako Sluneční králové, jen jinak.

Kdy to bude?

Mělo to být v roce 2023, ale při aktuálních vztazích s Ruskou federací uvidíme. Ale nevzdáváme to. Myslím, že by to byl zase evropský tahák. A jde o kulturní a přírodní dědictví, ne o politiku.

Takže kauza Vrbětice vám to zkomplikovala?

Objektivně. Věřím, že kulturní spolupráce by mohla běžet trošku po své linii, ale vztahy jsou nervózní, to všichni vnímáme. To je velká světová věc. Na rok 2023 určitě chystáme s Domem bavorských dějin obrovskou výstavu Baroko – spojení českého a bavorského baroka. Za nás vede tým jako hlavní kurátor prof. Vít Vlnas, velký odborník. A chceme v Řezné i v Praze vystavit baroko nejen umělecky, ale i v rámci politiky, peněz, tehdejší ekonomiky, architektury. To bude velká mezinárodní akce.

Volební model Deníku: ANO je blízko k opětovnému uchvácení vedení [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 20.08.2021, Zdroj: melnický.deník.cz, Autor: Michal Janko, Kateřina Perknerová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.08.2021 13:19, RU / měsíc: 35 742, RU / den: 4 832, Rubrika: Volební preference, AVE: 5 990,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,05, Návštěvy za měsíc: 12 600 000

Deník připravil unikátní model, který počítá možné složení budoucí poslancecké sněmovny vzniklé po podzimních parlamentních volbách. A to na základě všech 26 letošních průzkumů šesti renomovaných agentur.

"K nejdůležitější změně se schyluje na čele žebříčku stranických preferencí. Vládnoucí hnutí ANO po letošním propadu opět sahá po vedení. Volební model Deníku mu aktuálně přisuzuje 24 procent hlasů, jen o 33 setin procentního bodu méně než dosud vedoucí koalici Pirátů a Starostů. Třetí místo bez větších výkyvů drží koalice Spolu tvořená ODS, TOP 09 a KDU-ČSL se ziskem 20,4 procenta hlasů.

Nadále také platí, že pokud by se volby konaly dnes, skončila by na čtvrtém místě SPD (10,2 procenta). Do sněmovny by se dostali ještě komunisté s 5,7 procenta hlasů. S dolní komorou parlamentu by se naopak musela rozloučit ČSSD (4,9 procenta), nedosáhlo by na ni ani hnutí Přísaha (4,3 procenta) a uskupení Trikolóry, Svobodných a Soukromníků (3,2 procenta). Po přepočtu na poslancecké mandáty je rozdíl mezi jednotlivými politickými soupeři větší. Novela volebního zákona totiž ponechala jako volební obvody kraje. A v menších regionech, jako je třeba Liberecký nebo Karlovarský kraj, se rozděluje jen malý počet křesel, takže pořadí stran hraje klíčovou roli.

Výsledky modelu výrazně ovlivnil nejnovější průzkum společnosti STEM pro televizní stanici CNN Prima News, podle kterého by volby jednoznačně vyhrálo hnutí ANO s 31,1 procenta hlasů. Na druhém místě skončila s 21,7 procenta koalice Spolu. Pirátům a Starostům by 18,7 procenta hlasů stačilo pouze na třetí příčku.

Shodně s modelem Deníku předpokládá STEM, že pětiprocentní hranici překročí už jen SPD (11,2 procenta) a KSČM (5,8 procenta). Sociálním demokratům průzkum přisoudil jen 4,6 procenta a hnutí Přísaha 3,3 procenta, což je první výrazný pokles preferencí od vzniku tohoto politického subjektu.

Jak Deník model počítá

Model Deníku je inspirován takzvanými „poll of polls“ obvyklými v zahraničních médiích. Je založen na váženém průměru všech letošních průzkumů stranických preferencí zveřejněných renomovanými agenturami Ipsos, Kantar TNS, Median, STEM, Data Collect a CVVM – aktuálně jde o 26 posledních průzkumů zmíněných společností.

K přepočtu na mandáty Deník použil pravidla schválené novely volebního zákona, která začne platit 1. července. Počítá se stejným počtem odevzdaných hlasů jako při volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2017.

Model bude až do říjnových voleb průběžně aktualizován podle nových průzkumů.

Metodiku volebního modelu redakce Deníku konzultovala s experty z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd UK**.

Syndrom skrytého voliče

„U každého sociologického průzkumu platí, že by se měl ověřovat v dlouhodobém časovém rámci a v průzkumech, které probíhají nezávisle na sobě různými agenturami. Pokud jsou splněny obě tyto podmínky, je zvolená metoda velmi přínosná a dá se podle ní orientovat,“ řekl Deníku politolog z Metropolitní univerzity Praha Petr Just.

Média a interpreti předvolebních preferencí podle Petra Justa někdy dělají chybu, když na základě jednoho aktuálního průzkumu, který například KSČM přisuzuje čtyři procenta, udělají závěr, že komunisté se do sněmovny nedostanou.

„Vždy je třeba vnímat dlouhodobé trendy a nezapomínat na statistickou chybu, která činí dvě až tři procenta,“ míní Just. Žádná agentura proto nikdy neřekne, že míra pravděpodobnosti jejího výzkumu je stoprocentní.

Politici mnohdy opakují, že jediným relevantním průzkumem jsou volby a na odhady proto neberou ohled a mají je za mylné vodítko.

Proč se někdy skutečně realita o dost liší od skutečností?

„Rád bych upozornil na tzv. syndrom skrytého voliče neboli spirálu mlčení. Někteří lidé se za svou volbu stydí a nechtějí ji zveřejňovat. Když je tazatel osloví na ulici, odpoví mu falešně. To vedlo k překvapivým výsledkům v několika zemích, kdy například zabodovala Alternativa pro Německo nebo Kotleba na Slovensku, ačkoli před volbami to tak nevypadalo. V průzkumech měl Kotleba kolem dvou procent, ale dostal osm. Agentury s tím nemohou nic dělat, protože pracují s odpověďmi, které dostanou,“ vysvětluje Just.

Zájem Čechů o očkování klesá

TV, Datum: 20.08.2021, Zdroj: Seznam.cz TV, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.08.2021 23:26, Sledovanost pořadu: 5 739, Pořad: 19:25 Večerní zprávy, AVE: 107 100,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,06

Barbora HLAVÁČKOVÁ, moderátorka

Očkuje se čím dál tím méně. Počet denně podaných vakcín je teď skoro o polovinu menší než před měsícem. Odborníci vidí důvod v tom, že ti, kdo měli zájem, už naočkovaní jsou. Vláda by se tak podle expertů měla zaměřit na ty, kteří váhají nebo nemají možnost se zaregistrovat.

Kristýna JELÍNKOVÁ, redaktorka

V Česku má dokončené očkování přes 5 000 000 obyvatel. To je lehce přes 50 % populace. Odborníci se ale shodují, že je potřeba alespoň 70 %. Rychlost očkování ale v posledních dnech klesá. Zatímco na konci července lékaři podali průměrně 70 000 dávek denně, teď je to jen něco přes 40 000.

Milan KUBEK, prezident České lékařské komory

Je třeba připomenout, že Česká republika je v počtu očkovaných stále pod průměrem Evropské unie, takže musíme přidat.

Kristýna JELÍNKOVÁ, redaktorka

Pokles zájmu souvisí podle odborníků především s tím, že ti, co se chtěli naočkovat, to už udělali. Teď je podle nich důležité se zaměřit na ty nerozhodnuté.

Jaroslava H. MARHÁNKOVÁ, Katedra sociologie, FSV UK

Ti lidé často třeba cítí nějakou nejistotu, nemají třeba nějak jakoby informace, to je jedna skupina těch lidí, kteří by potřebovali třeba pomoc v tom, zorientovat se v těch informacích, vyvrátit třeba některé dezinformace, který o tom panují. A pak si myslím, že tady je jako relativně velká skupina lidí, kteří by se třeba nechali očkovat, kdyby to pro ně bylo jakoby jednoduché nebo kdyby to vlastně nestálo je žádné úsilí, kdyby to očkování přišlo až vlastně za nimi.

Kristýna JELÍNKOVÁ, redaktorka

I přestože se vláda musí zhostit tohoto úkolu a přesvědčit tuto skupinu, aby se celková proočkovanost zvýšila alespoň na avizovaných 70 %, otevírá další téma, třetí dávku očkování.

Adam VOJTĚCH, ministr zdravotnictví /za ANO/

Já si myslím, že tohle není otázka skutečně, že bychom v tuto chvíli naočkovali třetí dávkou celou společnost, ono to bude rozděleno v čase, určitě budeme preferovat ty rizikové skupiny.

Kristýna JELÍNKOVÁ, redaktorka

Rozhodnout o tom, kdy a kdo se začne očkovat třetí dávkou, chce vláda nejspíše do konce srpna. Kristýna Jelínková, televize Seznam.

Vyzvedne vám nákup a zastane těžkou práci. Musk slibuje robota, co vypadá jako člověk [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 21.08.2021, Zdroj: cnn.iprima.cz, Autor: FTV Prima, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 21.08.2021 15:03, Celková návštěvnost: 913 610, RU / měsíc: 1 111 577, RU / den: 79 383, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,88

Šéf automobilky Tesla Elon Musk oznámil, že v příštím roce nejspíše uvede na trh humanoidního robota. Tesla Bot by měl být schopen vykonávat stereotypní, nudnou a namáhavou práci, ale také vyzvedávat nákup v obchodě. „Hlavně nesmí být příliš drahý,“ řekl americký vizionář.

Druhý nejbohatší člověk planety slibuje revoluci na trhu práce. Během čtvrtletní události Tesla AI Day Elon Musk oznámil, že Tesla v příštím roce představí humanoidního robota, který v mnoha ohledech dokáže nahradit člověka.

Tesla Bot, jak mu zatím říkají, má být přibližně 150 centimetrů vysoký. Měl by být schopen vykonávat jednoduchou, avšak stereotypní, nudnou či namáhavou práci. Musk jej chce naučit například montovat karosérii vozidel nebo vyzvedávat nákupy v obchodech.

Robot bude mít podle Muska „dalekosáhlé důsledky pro ekonomiku“. Nikoli však ve smyslu, že by sebral lidem práci, nýbrž by měl pomoci řešit aktuální nedostatek pracovní síly na trhu. Ten už několik let sužuje všechny významné ekonomiky světa a nic na tom zatím nezměnila ani koronavirová krize. „Hlavně nesmí být supernákladný,“ dodal Elon Musk.

Strach z robotů je absurdní

Příchod Tesla Bota pravděpodobně opět rozvíří debaty o nutnosti uvalení speciální daně na roboty. „Můžeme mít obrovskou nezaměstnanost, protože roboti mohou být levnější než pracovník s minimální mzdou,“ varovala před časem ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová (ČSSD) v debatě Politického klubu **FSV UK**.

S tímto přístupem ovšem nesouhlasí bývalý viceguvernér České národní banky Mojmír Hampl. „Tyto obavy jsou zcela iracionální. Robot není substitutem člověka. Robot, respektive stroj, člověku pomáhá a usnadňuje mu práci. Zvyšuje produktivitu a blahobyt, je to pouze jiná forma stroje,“ řekl v květnovém rozhovoru pro CNN Prima NEWS. Podle něho je představa zdaňování robota absurdní. „Pokud by platila teze, že roboti a stroje berou lidem práci, pak by paní Maláčová měla umět vysvětlit, proč tu po 200 letech od počátku průmyslové revoluce dnes nemáme nezaměstnanost 99 procent,“ dodal.

Ralsko: Rány po řádění sovětských okupačních vojsk se zacelily, jizvy tu najdete dodnes

Území mezi Mimoní a Mnichovým Hradištěm má pro mě dodnes tajemnou atmosféru. Přitom pro nezasvěceného jde jen o další zalesněnou plochu, kde by sotva hledal stopy po vycvikovém vojenském prostoru. Na území o rozloze kolem 250 kilometrů čtverečních se přitom vystřídala vojska Rakouska-Uherska, Československa, ale i Sovětského svazu.

Domácí zpravodajství

21.8.2021 ParlamentníListy „Dezinformace jako byznys: Firmy nevědomky financují weby šířící dezinformace, Vliv autoritativních režimů ve střední Evropě, Experti navrhnou 21 doporučení pro zlepšení komunikace českého státu, Koho by volili čeští dezinformátoři?, Dezinformační weby brojí na volby – všímají si kvality potravin a migrace, Terčem dezinformačních webů bylo v minulém týdnu české členství v EU, Dezinformace a senátní volby, Jak chránit Evropský parlament před autoritářskými vlivy?

, Důsledky Vrbetic – jak reagovat na stupňování hybridního působení.“ Tato a podobná témata tvoří podstatnou náplň veřejných výstupů a vystoupení organizace s anglickým názvem Prague Security Studies Institut (PSSI). Jak je na první pohled vidět, je to další základna pro boj s vnitřním i vnějším nepřítelem, šířícím zde údajně konspirace, dezinformace a nepravdy, čímž škodí rozvoji liberální demokracie, nejvyššího stadia ve vývoji lidské společnosti pod velením USA a EU. Trocha historie. Už v roce 1998 započala aktivní spolupráce amerického National Security Assessments Program (NSAP) a českého, z velké části z Německa placeného Občanského institutu (OI), který je považován za vůbec první politicky zaměřenou NGO po listopadu 1989. NSAP a OI uspořádaly společně řadu politicky tematizovaných konferencí a dalších aktivit, na jejichž konci bylo založení samotného PSSI, a to v únoru 2002. Při jeho otevírání na pražském Pohořelci tehdy nemohl chybět český prezident Václav Havel ani americká ministryně Madeleine Albrightová. Na první pohled se PSSI tváří jako analytická, studijní a výuková organizace, dokonce se ohání aktivní spoluprací s Karlovou univerzitou v Praze a Masarykovou univerzitou v Brně. Od roku 2006 má „pobočku“ ve Washingtonu. Za své krédo, mající vyjadřovat filozofii PSSI, uvádí heslo Peace through Strength (Mír prostřednictvím síly). To je nečekaně blízko skutečnosti, chce se říci. Už i proto, že jedním z klíčových programů PSSI je program Letní školy PSSI – NATO. Tématy těchto „politických školení mužstva“ jsou například Expanding NATO Horizons, NATO in the Age of Hybrid Warfare atd. Mimochodem například v roce 2018 byl jedním z témat Letní školy monitoring toho, jak o NATO referují česká média a jak je možné, že si u nás tolik lidí stále myslí, že členství v NATO žene naši zemi do nějakého budoucího válečného konfliktu. Šéfem a spoluzakladatelem PSSI je Roger W. Robinson, Jr., dříve odborný pracovník americké administrativy pro otázky Ruska a Číny. „Managing direktorkou“ PSSI je jistá Jana Robinson (shoda příjmení s hlavním šéfem je jistě jen ryze náhodná, že). Předtím se několik let angažovala ve významných pozicích v EU a USA, zejména v oblasti „space-security“, vesmírné bezpečnosti. Pracovala také v Evropské vesmírné agentuře (ESA) a v téže oblasti byla také poradkyní českého Ministerstva zahraničí. Mezi spolupracovníky PSSI v uplynulých letech najdeme řadu zajímavých jmen, například: Aleš Chmelař, náměstek ministra zahraničí Petr Pavel, bývalý funkcionář NATO, pretendent na místo prezidenta ČR Jan Lipavský, pirátský poslanec Pavel Fischer, senátor Martin Bursík, funkcionář postupně za několik stran v různých pozicích včetně vládních Petr Kolář, brouk Pytlík – politická práce všeho druhu Tomáš Kuchta, český velvyslanec v Srbsku Luboš Dobrovský, bývalý ministr obrany ČR Jan Havránek, náměstek Ministerstva obrany Martin Povejšil, náměstek ministra zahraničí Andor Šándor, bývalý šéf Vojenského zpravodajství, Karel Randák – opět bývalý šéf jedné z našich zpravodajských služeb, Michael Romancov, politický geograf na **FSV UK Praha** Roman Joch, ředitel Občanského institutu Denisa Hejlová, vedoucí katedry na **FSV UK Praha** Jiří Schneider, ředitel „bratrského“ Aspen Institutu Šimon Pánek, ředitel NGO Člověk v tísni Michaela Ďurková, koordinátorka projektu Jeden svět ve školách (Člověk v tísni) Markéta Hronková, ředitelka organizace La Strada (zabývající se mj. otázkami prostituce) Daniel Anýž, údajně nezávislý redaktor Aktuálně.cz Jan Urban, rádoby nezávislý publicista Ondřej Soukup, rádoby nezávislý novinář, prezentující se jako odborník na Rusko Magda Faltová, ředitelka Sdružení pro integraci a migraci Václav Bartuška, autor legendárního výroku o potřebě vyhladit vzbouřené obyvatelstvo Donbasu a mnoho dalších, podobně nestranných bojovníků za pravou pravdu a lásku, proti dezinformačním lžím a nenávistem. (celý text najdete [zde](#))

Volební model Univerzity Karlovy: o premiérovi rozhodne Šlachta [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.08.2021, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Autor: Tisková zpráva, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.08.2021 18:35, Celková návštěvnost: 6 310 000, RU / měsíc: 1 211 568, RU / den: 207 067, AVE: 50 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,30, Návštěvy za měsíc: 6 500 000

Model KdoVyhrajeVolby.cz, vyvinutý výzkumníky Univerzity Karlovy, ukazuje na jasné vítězství hnutí ANO. Žádná většinová koalice však nemůže vzniknout bez účasti Přísahy Roberta Šlachty, která bude ve sněmovně zastoupena poprvé. Pětiprocentní hranici naopak pravděpodobně nepřekročí ČSSD. Na hraně 5 % balancuje KSČM.

Model je unikátní v tom, že kromě všech zveřejněných předvolebních průzkumů bere v úvahu i sázkové kurzy. Do modelu se tak každý den promítají nové informace, které odrážejí reálné finanční sázky na výsledek jednotlivých stran a koalic. Oproti tomu průzkumy veřejného mínění, ač pečlivě provedené, jsou nutně zastaralé již v okamžiku zveřejnění. Samotný vážený průměr průzkumů by tak málo vypovídá o aktuální situaci.

Podle projekce modelu z dne 22. srpna volby vyhraje hnutí ANO s 27,3 %. Koalice SPOLU získá 21,8 %, Piráti a Starostové 19,9 %, SPD 9,8 %, Přísaha 5,7 %, KSČM 5,2 %, ČSSD 3,6 %, Trikolóra, Svobodní a Soukromníci 2,7 % a Zelení 1,8 %. Ostatní strany a koalice zůstanou pod hladinou 1,8 %.

Model KdoVyhrajeVolby.cz také poskytuje přepočítání volebního výsledku na sněmovní mandáty podle nového volebního zákona. Přepočítání je přibližné, neboť skutečný zisk mandátů závisí na výsledku stran v jednotlivých krajích. Je pravděpodobné, že 100 mandátů dohromady nezíská kombinace SPOLU, Pirátů a Starostů, ale ani ANO s případnou podporou KSČM a SPD. Roli jazyčku na vahách tak zřejmě sehraje Přísaha Roberta Šlachty.

Zuzana Havránková, docentka Institutu ekonomických studií [Fakulty sociálních věd UK](#)

Vedoucí projektu, Zuzana Havránková, je docentkou Institutu ekonomických studií [Fakulty sociálních věd UK](#). Studovala mimo jiné na Helsinské univerzitě a působila na Kalifornské univerzitě v Berkeley. Ve svém výzkumu se zabývá zejména metodami syntézy a agregace empirických zjištění, což využila i pro projekt KdoVyhrajeVolby.cz. Podle mezinárodní databáze RePEc patří mezi 150 nejvlivnějších žen ekonomek na světě. V roce 2018 získala cenu Kateřiny Šmídkové udělovanou Českou společností ekonomickou nejlepším českým ekonomkám.

Chceme být správci českého piva

TISK, Datum: 23.08.2021, Zdroj: Euro, Strana: 20, Autor: Ondřej Stratilík, Vydáno: 15 781, Prodáno: 8 786, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.08.2021 00:15, Čtenost: 24 990, AVE: 1 396 773,87 Kč, Země: Česko, GRP: 0,28

Rolí národního pivovaru pořád je, aby se umění dělat skvělé pivo neztratilo z trhu, říká ředitel Budějovického Budvaru Petr Dvořák. Budějovický Budvar má za sebou úspěšný rok. Uvařil nejvíce piva v historii a stoupl mu i zisk. Těsně před nástupem koronavirové krize rozjel novou linku na lahve, takže když se pak zavřely výčepy, mohl pivovar lahvovat ve velkém. Zkrátka to vypadá, že Petr Dvořák, který Budějovický Budvar vede od 1. května 2017, má cit pro strategická rozhodnutí a jejich načasování. Za více než čtyři roky, kdy podnik šéfuje, navíc stihl prosadit řadu změn, díky nimž se rapidně změnila mentalita Budvaru, a značku okysličil. Což samozřejmě konzervativní pijáci a staromilci moc rádi nevidí. „Vždycky, když budete dělat nějakou novou věc, dostanete na ni pět set názorů. Ale celkově jak pivovar, tak širší vedení víme, co děláme a proč to děláme,“ popisuje Petr Dvořák v rozhovoru pro magazín Euro.

> Před pár týdny se v Budvaru uvařilo první svrchně kvašené pivo s názvem Opičí ejl, nebáli jste se toho?

Pro Budvar je to velmi kontrolovaný experiment. Určitě jsme se nebáli.

Důležité bylo, abychom byli schopni svrchně kvašené kvasnice ohlídat v rámci technologie. Byl to ojedinělý experiment, spíš taková zajímavost, netýkalo se to našeho hlavního byznysu.

> Jde o poměrně velký experiment, proč jste se do něj pustili?

V rámci celého výrobního a marketingového týmu jsme se rozhodli, že občas zkusíme něco uvařit v malém pivovaru, jak říkáme v malých hrncích, a čas od času zkusíme něco uvařit ve velkém pivovaru ve velkých hrncích.

> Když jsme u toho – nebojíte se reakce konzervativnějších pijáků?

Co se týká spotřebitelů, kteří mají rádi klasický Budvar, tak ten my pořád rádi a hrdě vyrábíme. Nepochází tam k žádným díram, pořád tvoří podstatnou část naší produkce, je to dominantní značka pro export. Ale snažíme se otevírat pivovar i pro další zákazníky, řekněme pro mladší generaci.

> A jak na takové experimenty reaguje stát jako váš zakladatel?

To se musíte zeptat státu. Ale podle všech indicií, které dostáváme při konverzacích se státem, mu to sedí.

Chceme hrát roli národního pivovaru, chceme být správci českého piva. Do naší strategie to zapadá a podporuje ji i zakladatel.

> Máte vůbec nějaké průzkumy toho, jak vaši fanoušci a zákazníci reagují na změny, které v Budvaru odstartoval váš příchod?

Měříme obojí, prodejní výsledky i spotřebitelské preference. V restauracích jsou velmi důležité zákaznické preference. Vidíme, že se nám daří získávat některé nové hospody, zajímavé zákazníky, byť je to „běh na dlouhou trať“. Máme stále víc zákazníků, kteří slyší na naši strategii národního pivovaru. Vy se ale ptáte tak návodně, jako by to mělo někde vadit.

> Tak to není. Zajímá mě, jak je kvitováno, kam pivovar směřuje a jestli se už Budvar přenesl přes vnitřní spory.

Vždycky, když budete dělat nějakou věc, dostanete na ni pět set názorů. Ale celkově jak pivovar, tak širší vedení, víme, co

děláme a proč to děláme. Vidíme výsledky.

> Podle prodejních a výrobních statistik se vám daří. Loni jste zaznamenali i rekordní výstav. Jak je to možné?

Byly za tím interní i externí vlivy.

Dlouhodobě máme menší podíl sudového piva, než je standard trhu. Což já osobně považuji za slabinu, ale právě během covidové krize jsme v sudech v porovnání s ostatními pivovary klesli méně. Naopak jsme měli silnější pozici v obchodech, které celkově rostly. Na začátku loňského roku šel do lahví a plechovek náš Budvar 33 a měl velmi úspěšný start. I tím se nám podařilo překonat krizi na českém trhu.

Na konci roku 2019 jsme uvedli do provozu novou lahovou linku. Tu kdybychom neměli, nebyli bychom schopni tak rychle reagovat na přesun poptávky ze sudového piva na balené. Určitě jsme rostli jako jeden z mála českých pivovarů.

> Rostli jste i v Německu, čím to bylo? Německý trh jde trendově směrem prémiovějších piv, víc se tam daří importovaným pivům. > Kam až chcete růst? Je výrobní kapacita dva miliony hektolitrů tím cílem?

Ještě letos nebo na začátku příštího roku budeme instalovat novou plechovkovou linku, což je téměř všechno. Poslední věc, která nám chybí, je varna, třetí varná souprava. Tu chceme mít zainvestovanou do roku 2023. To by nás – technicky – mělo dostat přes ty dva miliony hektolitrů.

> Jak se na vašich prodejních výsledcích podílejí nová hořká piva? Tedy Redix a Budvar 33?

Když se podíváme na Budvar 33 – Redix je v tuhle chvíli jen v sudech a plánujeme ho i dál v sudech nechávat –, jde o dominantní část růstu toho loňského roku. Prodej Budvaru 33 se zvyšuje i nyní, ale dobrá zpráva je, že to není na úkor ležáku. Oba spolu rostou dohromady. Spíš je to na úkor desítkového piva, což je republikový trend a zapadá to do naší strategie. > Co vaše značka Pardál? Počítáte s ní i dál?

Pardál jako značka existuje a bude existovat, má své konzumenty. Ale neplánujeme, že bychom ji měli výrazněji podporovat. Chceme se věnovat dražším a prémiovějším pivům.

> Je ve hře ukončení její výroby?

Nic takového nepadlo. A ani si nemyslím, že k tomu máme důvod. To pivo má své spotřebitele.

> Chystáte se stálý sortiment rozšířit o nějaké další pivo, nebo půjdete cestou sezonních speciálů, jakým byl třeba Bitter vařený spolu s pivovarem Oborou nebo aktuální Opičí ejl s Nachmelenou opičí?

Zatím nemůžu nic potvrdit. Ale můžu slíbit, že s naším portfoliem budeme vždy aktivně pracovat.

> Příští rok v květnu to bude pět let, kdy Budvar vedete. Jak svou první pětiletku hodnotíte?

Vždycky říkám, že to musí hodnotit jiní. Hodně věcí se určitě povedlo, daří se nám otáčet trendy na domácím trhu, je tu aktivnější práce s portfoliem piv, spolupráce s malými pivovary, to hodnotím, že se daří dobře. Pořád však ještě máme velkou část práce před sebou, pořád vidím spíš příležitosti než hrozby. Podařilo se sjednotit packaging, přístup k marketingu, daří se na všech trzích i dceřiným firmám. I ve Velké Británii, kde byly obavy, co se stane po brexitu.

Na nic dramatického to tam nevypadá. Abychom byli úspěšným prémiovým pivovarem, potřebujeme mít skvělé lidi ve všech pozicích, do těch lidí potřebujeme investovat a pracovat s nimi. Pořád vidím tu sklenici poloplnou – daří se a máme další příležitosti.

> Jak zpětně vnímáte svůj přesun ze soukromé sféry do státěm kontrolovaného podniku?

Jeden aspekt je, že je jedno, kdo nás vlastní, protože ve finále o našem úspěchu či neúspěchu rozhodují spotřebitelé.

Tím, že se pohybujeme na vysoce konkurenčním trhu, charakter práce je velmi podobný, ne-li stejný. Co se týče vlastnictví, tam se musíte přizpůsobit tomu, že v soukromém sektoru jde víc o podstatu problému, ve státním jde kromě podstaty problému i o to, aby vše bylo administrativně naprosto správně. > Kolik peněz jste od roku 2017 odvedli do státního rozpočtu?

To jsme určitě vysoko nad miliardou korun.

> Je pravidlem, že jednou za čas přicházejí myšlenky na privatizaci Budvaru. Jste zastáncem prodeje, nebo je současný stav podle vás ideální?

O tomhle rozhodují jiní. Já jsem opravdu jako ten filmový postřížinský správce pivovaru, který se musí snažit. Vnímám tu zajímavost role národního pivovaru Čechů, kteří rozumějí pivo, milují pivo. A zároveň je to jedno z našich nejzajímavějších průmyslových odvětví. Je to průmysl, na který bychom měli být hrdí. Myslím si, že dneska už je minimálně 85 procent českého pivního trhu v rukou zahraničních vlastníků, proto velmi výrazně vnímám roli Budvaru jako silného českého pivovaru, který by měl stát za tradicí českého pivovarnictví.

> Do Budvaru jste přišel s řadou změn. Jak obtížné bylo obhájit je a prosadit v samotném pivovaru?

Tak jako všude jinde. Naše mentalita byla ještě malinko konzervativnější.

Je samozřejmě těžké jen tak od papírů pochopit, proč chceme spolupracovat s minipivovary, ale ve chvíli, kdy vidí reálné výsledky té spolupráce, tak to spousta lidí začne bavit. Byli samozřejmě kolegové, kterým aspekty nové strategie neseseděly. V některých případech jsme se tedy už nedomluvili na další spolupráci.

> Citlivě byl vnímán i redesign vašich etiket. Ty původní už byly přežité?

Ono toho bylo víc. Potřebovali jsme dostat zpátky tu vizibilitu sekundárních obalů, sjednotit více pohledů na značku.

Věděli jsme, že chceme rozvíjet celé portfolio pivovaru a že Budějovický Budvar má být do budoucna pivovar, který dělá zajímavé ležáky a zajímavá piva, nikoli pivovar, který dělá Budweiser

Budvar a jeho deriváty. I tomu jsme vlastně potřebovali přizpůsobit celkovou designovou strategii. To znamená, že jsme nechali Budweiser Budvar Original, je to klíčové pivo v našem portfoliu. Chtěli jsme ho vypíchnout a ten název nechat jen pro toto pivo.

> Jednou z viditelných změn jsou i nové sklenice od designéra Ronyho Plesla. Co mají symbolizovat?

Strategie je taková, že jsme pivovar, který velmi staví na základní pivovarské tradici, na poctivosti výroby – máme dlouhou dobu ležení, vaříme z chmelových hlávek, a tak i sklenice jsme chtěli přizpůsobit tomu, že odkazují na pivovarskou tradici, na tradici českého křišťálu.

> Jak se zatím vyvíjí letošní rok?

Vypadá to ještě lépe než loni?

My jsme měli první polovinu roku velmi dobrou, až překvapivě. Zejména na exportu, český trh se spíš zpomaluje. V druhé polovině roku uvidíme. V principu si myslím, že budeme mít lepší rok než loni.

> Jak jste na tom s prodejem čepovaného piva, vrátila se čísla na úroveň roku 2019?

To se nedožene. Některé měsíce vypadají v točeném pivu dobře, ale extrémně to pulzuje podle počasí, podle státních svátků. Uvidíme, co se stane na podzim a před Vánocemi, to je pro točené pivo vždycky zajímavé období.

> Aby se lidé do hospod vrátili, je třeba jim tam nabízet čepované pivo vysoké kvality. Jak důležité téma to pro Budvar je?

Klíčové. To je podle mě podstata čepovaného piva - že ho dostanu téměř takové, jak kdybych ho měl tady ve sklepích pivovaru. Aby bylo co nejčerstvější, s bohatou pěnou, ve studené sklenici.

To jsou ty důvody, proč jít do restaurace a dát tam za pivo víc než za lahváč, který si odnesu z obchodu domů.

> Vzděláváte své výčepní, aby věděli, jak se k pivu a technologii chovat?

Udělalí jsme tady v pivovaru školicí centrum, kde ukazujeme rozdíly v dobrém a špatném natočení, péči o sklo, školíme naše obchodní zástupce. Kromě skla máme i nové výčepní zařízení. U nás v Česku rozumíme tomu, jak má skvělé pivo v restauraci vypadat. A rolí národního pivovaru pořád je, aby se tohle umění neztratilo z trhu.

> Váš předchůdce vydržel v čele Budvaru 25 let. Na jak dlouho to vidíte vy?

Abych pravdu řekl, takové cíle si vůbec nedávám. Mě práce pro pivovar Budvar baví, baví mě, že máme jasné poslání, děláme věci, které dávají smysl, daří se nám. Dokud zakladatel a lidé kolem mě budou mít pocit, že k tomu přidávám nějakou hodnotu, budu rád pokračovat. Jde o tuhle kombinaci.

Abychom byli úspěšným prémiovým pivovarem, potřebujeme mít skvělé lidi ve všech pozicích, do těch lidí potřebujeme investovat a pracovat s nimi. Petr Dvořák (45) • Narodil se v Liberci, vystudoval **Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy** v **Praze**. • Pracoval v pražském Staropramenu, později se stal marketingovým ředitelem skupiny Pivovary Staropramen. Prošel i nizozemskou skupinou AB InBev. • Poté působil v koncernu SABMiller, kde byl sedm let v Londýně ředitelem pro mezinárodní aktivity pivovaru Pilsner Urquell. • Od května 2017 je ředitelem Budějovického Budvaru. Jmenoval ho tehdejší ministr zemědělství Marian Jurečka (KDU-ČSL); Dvořák dostal přednost před dlouholetým sládkem pivovaru Adamem Brožem. Podstatou čepovaného piva podle mě je, že ho dostanu téměř takové, jak kdybych ho měl tady ve sklepích pivovaru. Aby bylo co nejčerstvější, s bohatou pěnou, ve studené sklenici. Hospodářská kondice Budvaru I přes komplikovaný loňský rok Budějovický Budvar meziročně zvýšil svůj zisk o deset procent a po zdanění stoupl na 305 milionů korun. Výstav piva se loni meziročně zvýšil o 51 tisíc hektolitřů a dosáhl objemu 1,730 milionu hektolitřů. To je nejvyšší výstav v historii pivovaru. V prodaném množství piva rostl národní pivovar jak na exportních trzích, tak na trhu domácím. „Tradičně naše prodeje táhl nárůst našeho exportu na klíčových trzích, zejména pak v Německu, nicméně dobrou zprávou je také více než dvoupromětní nárůst objemu našeho prodaného piva na domácím trhu,“ popisuje Petr Dvořák. „Na exportních trzích jsme prodali téměř o 3,5 procenta více celkového objemu piva než v roce 2019,“ dodává Dvořák. Celkové obchodní výsledky pivovaru za loňský rok negativně ovlivnila celosvětová koronavirová krize. Budějovický Budvar přišel vlivem opatření souvisejících s koronavirem o desítky milionů korun, zejména kvůli zavřeným hospodám a restauracím, ale například i celoročním uzavřením návštěvnického centra pivovaru. K prodejním výsledkům přispěly klíčové projekty loňského roku, a to uvedení Budvaru 33 na domácí trh a změna designu celého obalového portfolia na všech trzích. S Budvarem 33 – „prvním hořkým ležákem z Budvaru“ – pivovar přišel už v roce 2019, loni na jaře sudové pivo doplnila i jeho balená verze. „Také díky zavedení nové lahvové stáček linky na konci roku 2019 jsme byli schopni pružně zareagovat na masivní přesun objemu piva ze sudů do lahví,“ doplňuje šéf Budvaru.

Foto autor: FOTO: archiv

Nevíte, koho na podzim volit? Vyzkoušejte Volební kompas [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 23.08.2021, Zdroj: adsl.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.08.2021 00:48, Celková návštěvnost: 72 760, RU / den: 1 500, AVE: 1 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,02

Pokud stále váháte, komu dát hlas v říjnových volbách do poslanecké sněmovny, vyzkoušejte Volební kompas. Po vyplnění jednoduchých otázek zjistíte, která strana je vašim názorům nejbližší.

Nizozemská výzkumná společnost Kieskompas, iRozhlas.cz a studenti **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** vytvořili Volební kompas 2021.

Na této stránce můžete jednoduše zjistit, kterou stranu, hnutí nebo koalici zvolit do poslanecké sněmovny, pokud si stále nejste jistí.

Stačí vyplnit 30 otázek na téma daňové politiky, regulací, ekologie, podpory LGBT+ komunity nebo vztahu k EU a NATO.

Kompas po vás bude nejprve požadovat vyplnění některých údajů, tento krok ale není povinný.

Na základě vašich odpovědí se vám pak zobrazí kompas, s jednou osou, která určuje liberální a konzervativní směr a druhou osou, který zobrazuje levicový a pravicový směr.

V levém bočním menu navíc najdete i filtr, pomocí kterého můžete vypnout odpovědi na některá témata a změnit tako polohu na grafu.

V kompasu vidíte kromě vašeho výsledku i ikony politických stran. Zobrazují se ale jen ty, které mají podle průzkumu preference alespoň 1,5 %.

23. 8. 2021

Influencerů je moc, je těžké najít toho správného, říká Johny Machette [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.08.2021, Zdroj: ekonomika.iDNES.cz, Autor: Martina Riemlová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.08.2021 12:32,

Spolupráci s influencery dnes zkouší velké množství firem. A mají doslova z čeho vybírat. „Influencerů na tenisky dneska není pět, ale pět set,“ říká Jonáš Čumrik alias Johny Machette, který se označuje jako influencer v důchodu. Vysvětluje, proč je ale složité najít toho správného.

Na „youtubové“ či „influencerské scéně“ se pohybujete více než deset let. Jak se tento svět proměnil?

Rozhodně můžu říct, že se změnil přístup tvůrců, a to nejen k publiku, ale třeba i k tomu, proč svou práci dělají. Když vše začínalo, lidé dělali ve svém volném čase to, co je bavilo. Častokrát to bylo při studiu a nikdo od toho nic neočekával. V té době si ani nikdo nedokázal představit, že na YouTube půjde zapnout reklama nebo se třeba objeví firma, která by se chtěla s nějakým youtuberem spojit.

V začátcích kluci hráli počítačové hry, dámy ukazovaly, co si koupily, nebo recenzovaly líčení. Postupem času spousta mladých pochopila, že to je hrozně jednoduchá brigáda. Chytrý telefon dneska máme v kapse skoro všichni, má dobrou kameru i zvuk, natočit jakékoli video je hrozně jednoduché. Takže není problém budovat nějaké jméno na internetu. A asi je pro některé příjemnější něco točit, fotit či stříhat doma v pokoji než chodit manuálně pracovat. Na začátku nás oslovovaly jen velké firmy. Jenže pak to začaly zkoušet kdejaké zmrzlinárny, pekárny, vydavatelství. Zjistily, že když něco nasdílí konkrétní člověk, tak zboží vyprodají za hodinu.

Mezi lety 2016 a 2021 jste pomáhal firmám s výběrem vhodným influencerů. Můžete vaši práci přiblížit?

Za prvé jsem se snažil firmám ušetřit peníze. Například firma s energy drinky za mou přišla s tím, že by chtěla reklamu u influencera a představila mi pět lidí, které by chtěla v rámci spolupráce oslovit. Mojí prací bylo zhodnotit, zda tito lidé mají k výrobku vztah a neřeknou si za spolupráci zbytečně moc peněz. Navrhl jsem určité lidi, protože jsem věděl, že k výrobku mají vztah, udělá jim radost, budou ochotni jít s cenou níž, než je jejich cena na trhu, a zároveň firma ušetří.

Nejdůležitější částí mé práce bylo posoudit, zda taková reklama bude vůbec relevantní pro diváka. Já jsem třeba čtyři roky nepil alkohol. Kdybych v tom období dělal reklamu na cokoli alkoholického, tak lidé, kteří by mě sledovali a věděli to o mně, by si řekli, proč to dělám, zda to mám zapotřebí a ať nelžu, že mi to chutná, když o mně vědí, že nepiji. Takže mým úkolem bylo najít relevantního influencera, kterému bude divák věřit, a zároveň někoho, kdo má k výrobku vztah.

Jak se právě scéna influencerů ve spojitosti s firmami proměnila? Musí si například firmy pečlivěji vybírat?

Musím říct, že roste počet influencerů, ale zároveň roste i počet uživatelů sociálních sítí. V roce 2012 jsme se všichni znali, potkávali se, šlo o komunitní záležitost. Mohli jsme spolu sdílet názory, zkušenosti a nabídky na spolupráce. Dneska je tvůrce opravdu hodně. Před pěti lety bych řekl, že firmě můžu pomoci, jelikož si myslím, že mám o trhu přehled a vím, kdo co tvoří, kdo co má rád a kdo koho nemá rád.

Dneska vůbec netuším, jaké všechny segmenty na trhu existují. Je spousta lidí, kteří se zaměřují třeba jen na cvičení, ale i cvičení je spousta druhů. Máme gamery, kteří hrají hry, ale vůbec nevím, že tyto hry jsou dneska populární. Celkově je to strašně široké. Jestli chcete být dneska v tomhle fakt dobrý, tak to je práce na plný úvazek pro jednoho člověka, který bude monitorovat trh a bude vědět, co „trenduje“, kdo se k čemu a jak vyjadřuje, koho diváci berou za svého. Potom je podle mě hrozně složité pro diváka najít toho správného influencera, protože influencerů na tenisky dneska není pět, ale pět set.

Troufl byste si říct přesné číslo, kolik influencerů na českém trhu dneska celkově je?

Ne. Řekl bych tisíce, desetitisíce. Ale já tvrdím, že influencer je každý, kdo má nějaké sledující, protože ovlivňuje. Může to být sportovní klub nebo školní třída. Někdo je větší, někdo menší, někoho sleduje půl milionu lidí, někdo má pět set sledujících. Ale kolik jich je, to opravdu říct nedokážu. Otázkou je, kolik jich je relevantních. Myslím si, že to jsou stále nižší desítky.

Jonáš Čumrik

Johny Machette, vlastním jménem Jonáš Čumrik, je bývalý rapper a youtuber. V roce 2013 získal Českého slavika v kategorii hvězda internetu. V roce 2015 vydal své vlastní album Snílek, na kterém se mimo jiné objevila i píseň Spasitelé, kterou nazpíval s Ondřejem Brzobohatým. Nyní se označuje jako influencer v důchodu. Mezi lety 2016 a 2021 pracoval tzv. na volné noze a pomáhal firmám s výběrem vhodných influencerů. V únoru nastoupil na stálou pozici idea maker do nového komunikačního týmu Katz83. Vyučuje na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Co myslíte slovem relevantní?

Takový, kterému člověk může věřit, nespojí se s každým, kdo mu dá peníze, nepřebíhá zprava doleva podle toho, kdo jak platí, nebo jak se mu to zrovna hodí.

Spolupracovali jste s firmami, které chtěly slyšet váš názor a váš pohled. Stalo se vám, že jste se v pohledech neshodli?

Ano. Pokud jsme se neshodli, tak jsem jednoduše řekl, že to dělat nebudu. Nikdy jsem neměl žádnou svou webovou stránku a neprezentoval se, firmy mi volaly na základě doporučení. Dodaly mi určité informace, já jsem zpracoval určitou strategii a tu jsem následně odprezentoval. Navrhl jsem jim určitého influencera a řekl, kolik je to bude stát. A pokud se jim to nelíbilo, tak jsem řekl, že to společně dělat nemůžeme.

Někdy se stalo, že si firma myslela, že jim pomohu s oslovením konkrétních lidí, protože je znám. Musel jsem jim vysvětlit, že je sice znám, ale jejich publikum vůbec nezajímá jejich produkt nebo značka a ještě ani dlouho zajímat nebude. Jejich odpověď byla, že jejich pan šéf potřebuje čísla, tito lidé mají pěkná čísla a výsledek bude mít hodně lajků. Ale v tomto případě jsme se museli lidsky a přátelsky rozloučit, protože já jsem pod tím nechtěl být podepsaný.

Jaké chyby dělají firmy při výběru influencerů?

Běží za někým, kdo má čísla, a nekontrolují si relevance publika. Pár měsíců zpátky se mi stalo, že firma mi poslala profil jedné slečny, která se jim zamlouvala a podle nich neměla vůbec žádné spolupráce. Poradil jsem jim, ať ji čtrnáct dní sledují, jelikož jsem věděl, že to je přesně ten typ influencera, který si smaže příspěvky hned potom, co za ně dostane zaplacené. A pokud nejste její sledující, tak to vlastně nepostřehnete. A za čtrnáct dní mi doopravdy přišel e-mail s poděkováním, že jsem měl pravdu.

Firmy dneska nemají čas monitorovat, jak se chová ten, s kým se chtějí spojit, a to je častokrát chyba. Uvidí někoho, okamžitě se nadchnou, osloví ho ihned, nezjistí si o daném člověku dostatečný počet informací, a pak často pláčou a stěžují si, že influencer marketing vůbec nefunguje. Jenže častokrát to stojí pouze na tom, že si špatně vybrali. Já osobně bych také nemohl dělat reklamu třeba na šampon, nikdo by asi moji radu neocenal, ale jsou tady lidé, kteří dokážou prodat ohromné množství šamponů.

Takže je opravdu důležité toho člověka nějakou dobu sledovat?

Určitě. A je také důležité se s ním potkat. Mám zpětné vazby od několika firem, že s influencerem podepsali určitou objednávku pouze online, a pak se nic nestalo. Jenže je to práce s lidmi a lidské prvky tam jsou podle mě důležité. Je třeba zjistit, jestli si s tím člověkem lidsky sednete.

Firmy se často dívají na člověka na instagramu, ale nesledují jeho „storýčka“ a nevědí, jak se vyjadřuje. Může se stát, že mu pak následně něco ulítne a pro firmu to může chytit špatnou vlnu a firma začne panikařit. Stávalo se, že mi firmy volaly, že influencer něco řekl o jejich firmě, pak firmě začali psát fanoušci a oni si nevěděli rady. Jenže já jsem jim vždycky říkal: „Je to práce s lidmi, tak to nepodceňte.“

Slovník pojmů

Feed - galerie fotografií, která se zobrazí po otevření profilu určité osoby na Instagramu

Storýčka - oficiálně stories neboli příběhy, fotky jsou přístupné pouze 24 hodin po zveřejnění, nejsou součástí hlavní galerie na Instagramu

Archivování příspěvku - takzvané skrytí příspěvku, jedinec se může kdykoliv rozmyslet a příspěvek na svém profilu na Instagramu znovu zviditelnit

Hovořil jste o tom, že slečna udělala reklamu a následně ji smazala. To se opravdu stává?

Ano, protože jí to kazí feed. Můžu se samozřejmě plést, ale převážně u žen vidím, jak mají feed krásně sladěný a je to opravdu hezká online vizitka. Člověk si řekne, že na tom musí trávit hodiny. Následně přidá třeba nějaký příspěvek s reklamou na výživové doplňky, jenže to jí feed kazí. Příspěvek pak raději archivuje. Nesmaže, ale archivuje, aby poté mohla doložit, že to stále někde je.

Dělo se toto i v roce 2016?

Ne, to ještě Instagram neměl takovou funkci, děje se to zhruba až poslední dva roky. Samozřejmě, že lidé i předtím mazali své starší příspěvky, protože se za to zpětně styděli. Byli mladí, udělali reklamu, lidé je za to zkritizovali, tak to poté po nějaké době smazali. Mysleli si, že se toho nadobro zbaví. Jenže internet nezapomíná.

Kdo přesně by měl takovou předběžnou kontrolu profilu influencerů ve firmě dělat?

Firmy dneska mají influencer specialistu. Ten má za úkol monitorovat trh, připravovat podklady, psát oslovení, dělat ceníky. Častokrát je to však juniorní pozice, což může být někdy problematické. Často nad sebou nemá nikoho seniorního, kdo má více zkušeností.

Pak se stává, že juniorní influencer specialista si řekne, že má rád třeba konkrétního youtubera, a proto firma chce spolupracovat právě s ním. Pozve ho pak následně na agenturní focení, můžou si všichni společně udělat fotku. Pár let zpátky častokrát velké firmy vybíraly lidi podle toho, koho sleduje syn nebo dcera majitele. Každopádně si myslím, že chybami se člověk učí a trh se v tomhle neuvěřitelně posunul. Každým rokem je to znát, lidé se učí z vlastních chyb a nedějí se už věci, které se děly před několika lety.

Říkal jste, že influencerů je potřeba nějakou dobu sledovat. Jak dlouho?

Když jsem ještě pracoval na volné noze, tak jsem byl od 13 do 15 hodin denně na telefonu, psal jsem maily, volal, vyřizoval věci a v tomto čase ještě sledoval, kdo co dělá, kdo se s kým baví, kdo koho nemá rád. Když se sestavuje influencerský tým, je hrozně důležité také vědět, jestli je možné do kampaně zapojit těchto pět lidí, nebo jestli to udělá zlo. Může se totiž stát, že jakmile se potkají na natáčení, nebudou se spolu bavit.

A to se stává?

Hodně často. Když jsem byl ještě aktivním influencerem, zajímaly mě tři věci. Za prvé, kdo všechno je oslovený. Za druhé, kdy daná kampaň poběží. Musel jsem totiž vědět, jestli se mi to na mém profilu nebude „třískat“ s něčím jiným. Mimochodem, toto firmy vůbec neřešily. Často se stávalo, že influencer v jednom týdnu udělal tři reklamy pro tři různé firmy, takže pak ty věci úplně zapadly. Přitom by se mě společnosti měly nejdříve zeptat, jestli náhodou nebudu propagovat v tuto dobu něco jiného. A třetí věc – budget. Věděl jsem, kolik nad tím budu trávit času a kolik lidí to uvidí, tak jestli má cenu se s nimi vůbec potkávat. Kdyby na mě měli jen pět korun, asi bych řekl, že to nejde.

Oslovují vás firmy stále?

Už moc ne.

V minulosti jste dostal nabídku propagovat alkohol, i když jste ho nepil. Nazval jste to bizarní spoluprací. Jak často jste takové bizarní nabídky dostával?

Pořád. Navíc kolikrát tam bylo napsané třeba: „Ahoj Eliško,“ a přitom to přišlo na e-mail s mým jménem. Bylo častokrát vidět, že e-maily byly psané jenom stylem „kopírovat“ a „vložit“. Někdy šlo taky o nabídky typu propagace sexuálních pomůcek, ale zadání znělo „vyfotíte se s přítelkyní“, přitom jsem žádnou přítelkyni v té době neměl. Zkrátka bylo patrné, že to nedělal odborník.

Pamatujete si, v jakém roce jste dostával nabídek nejvíce? Předpokládám, že při vašich začátcích to takhle nebylo...

Myslím si, že to bylo mezi lety 2014–2016, chvilku to trvalo. Na začátku nás oslovovaly opravdu jen velké firmy. Jenže pak to začaly zkoušet kdejaké zmrzlinárny, pekárny, vydavatelství. Zjistily, že když něco nasdílí konkrétní člověk, tak zboží vyprodají za hodinu. Zkoušeli to opravdu skoro všichni, ale častokrát to nedávalo smysl.

Je vhodné pro každou firmu, aby spolupracovala s influencerem?

Myslím si, že v dnešní době ano, existují relevantní lidi ke všemu. Zubaři mohou propagovat zuby či segment s tím spojený, sportovci zase sportovní věci. Nemusí to být nutně influencer, jako je Shopaholic Nicol nebo Jirka Král, může to být klidně i právník. Finanční ředitel obrovské společnosti může dělat influencera třeba pro elektronické doklady. Každý projekt, aplikace, služba má na tomto světě influencera, jenom je náročné jej najít.

V říjnu nás čekají volby. Přišla vám někdy nabídka nějaké politické strany, abyste jí s kampaní pomohl?

Ano, ale nikdy to nebylo tak, že by mi napsali, abych sdílel konkrétní věc, vyfotil se s někým nebo o někom natočil video. Dostal jsem pouze nabídku pomáhat týmu s prezentací a osobním brandem daných lidí. To jsem však odmítl.

Pokud vím, tak v Česku není žádný influencer tváří politické strany. Myslíte, že to v budoucnosti nastane?

Ano, myslím si, že nás čeká dokonce období, kdy americkým prezidentem bude influencer.

A stane se podle vás to, že český influencer se stane tváří konkrétní politické strany?

Ano. Pokud půjdeme k úplnému jádru pudla, tak politická strana má mnohem více peněz než jedna firma na letní kampaň. Existují lidé, kteří si pro korunu nechají vrtat koleno. A pokud se stane, že vám někdo nabídne místo jednoho milionu deset, tak vy si řeknete – čert to vem, na to se zapomeno. Ale lidé si neuvědomují, že se stanou tváří hnutí, strany, podporovatelem jednoho z představitelů strany. Já mám uzavřenou sázku, že se to stane už tyhle volby.

Je to podle vás dobrý krok? Na jednu stranu to může přilákat mladé lidi k volbám, na druhou stranu je politika tenký led...

Jak u koho. Jak u mě nedává smysl, abych propagoval šampon, tak jsou jedinci, u kterých fakt není relevantní, aby říkali, že toto je budoucí ministr spravedlnosti. Na druhou stranu jsou tady lidé, kteří kdyby tato slova vyslovili, tak bych si řekl, že to je zajímavé, a šel si o tom zjistit víc. A na tom nevidím nic špatného.

Člověk by však měl mít dost selského rozumu a mediální gramotnosti, aby ihned neběžel hodit lístek tomu, komu mu influencer poradil. Měl by to být pouze určitý spouštěč, který by měl nalákat lidi si o tomto zjistit více. Pokud by tuto práci dělal někdo, kdo má sice hodně sledujících, ale bude to dělat pouze s cílem, aby ovlivnil mladé, nebo aby dokonce mladí při tom ovlivnili své rodiče, protože něco vyslovil jejich oblíbenec, tak to je celé špatně.

Vyučujete na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Můžete přiblížit, co přesně učíte a jak vaše výuka vypadá?

Vyučuji předmět Influencer marketing a trendy v online komunikaci. Mám deset přednáškových hodin. Přednášky mají určité téma a zvu si tam lidi z praxe. Snažím se, aby tam byl influencer i firma, která si influencera vybírá. Student má pohledy z obou břehů, na konci probíhá určité vyhodnocení.

Na začátku semestru máme všeobecnou hodinu o tom, jaké sociální sítě jsou dneska populární, a pak jdeme více do hloubky. Prakticky se díváme na to, co se na trhu děje, jaká síť vystřelila, jací lidé jsou na scéně, jaký obsah tvoří, jaké jsou na trhu firmy, jak inzerují a zda využívají či nevyužívají influencerů. V posledním semestru jsem se snažil studentům předat to, že influencer není youtuber a instagrainer, ale může to být zaměstnanec na LinkedInu nebo silný profil na Twitteru, který může být politicky nebo finančně zaměřený. Zkrátka to není někdo, kdo jen nabízí slevové kódy na rtěnky a boty. Pro mě je třeba influencer Radovan Vávra.

Říkal jsem jim: „Proč neuděláte influencera ze zakladatele společnosti, jako je třeba Tomáš Čupr z Rohlíku nebo Elon Musk z Tesly?“ Huawei může klidně propagovat Jarda Jágr, ale může to být klidně i marketingový ředitel, který bude cílit úplně na jinou skupinu. Zkrátka jsem v nich chtěl vzbudit toto přemýšlení.

Vrátím se zpátky k reklamám. Není na sociálních sítích dneska trochu „přereklamováno“?

Je. A jeden z velkých problémů je, jak reklamu postavit. Vždycky říkám, že je důležité, aby si firma pozornost nejen získala, ale hlavně udržela. Člověk dennodenně bojuje v totálním spamu naprosto všeho, lidé mají plné feedy, neustále jim všude vyskakují upozornění. Prostor je dneska přehlcený a o to náročnější je – a pro mě zároveň větší výzvou – vytvořit obsahovou reklamu tak, aby si firma pozornost získala a udržela.

Foto:

Jonáš Čumrik
archiv Jonáše Čumrika

FotoGallery:

Jonáš Čumrik
archiv Jonáše Čumrika

Jonáš Čumrik
archiv Jonáše Čumrika

Jonáš Čumrik se věnuje marketingu.
archiv Jonáše Čumrika

Johny Machette
Profimedia.cz

Jonáš Čumrik
archiv Jonáše Čumrika

Speciál - Co znamená návrat Talibanu k moci v Afghánistánu pro bezpečnost ve světě?

RÁDIO, Datum: 23.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.08.2021 15:19, Poslechovost pořadu: 28 488, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 373 350,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,32

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Co znamená návrat Talibanu k moci v Afghánistánu pro bezpečnost ve světě? Může být zásadním impulsem pro radikální islamisty i jinde?

Jan BURDA, moderátor

Jak podstatně ovlivňuje dění v Afghánistánu situace jinde v regionu? Jak reagují sousední země Pákistán nebo Írán?

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Co můžou v aktuální situaci Evropa a Spojené státy udělat pro svou bezpečnost? Jaký vývoj migrace máme očekávat?

Jan BURDA, moderátor

To jsou otázky příštích speciálních monotematických minut, provedou vás Jan Burda...

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

...a Martina Mašková. /znělka/

Jan BURDA, moderátor

Při střelbě u brány letiště v afghánském Kábulu zemřel 1 afghánský voják. Další 3 jsou zranění. Oznámila to německá armáda na svém Twitteru. Střílet začali neznámí ozbrojenci. Do přestřelky se zapojili i němečtí a američtí vojáci. Nikdo z nich neutrpěl žádné zranění. Podrobnosti si povíme teď s Kateřinou Havlíkovou ze zahraniční redakce. Hezký den.

Kateřina HAVLÍKOVÁ, redaktorka

Dobré ráno.

Jan BURDA, moderátor

Kateřino, víme něco o tomto incidentu?

Kateřina HAVLÍKOVÁ, redaktorka

Moc toho nevíme, jen to, že střílet začali neznámí útočníci u severní brány letiště. Není ani známé, kdo byl onen mrtvý afghánský voják, jestli se nejednalo o člena hnutí Taliban přiděleného k ostraze letiště. Z ní totiž pokračuje evakuace tisíců lidí, kteří zemi opouštějí kvůli návratu hnutí Taliban k moci. Velká Británie například dnes oznámila, že chce tento týden z Afghánistánu odvézt dalších asi 6 000 lidí, přibližně stejný počet civilistů už ze země evakuovala.

Jan BURDA, moderátor

Taliban také vyslal stovky vojáků na sever Afghánistánu do údolí Panžširu, proč?

Kateřina HAVLÍKOVÁ, redaktorka

Obyvatelé tamního velmi hornatého území se totiž odmítají podvolit vládě islamistického hnutí, které 15. srpna ovládlo Kábul

stejně jako většinu země. Představitelé hnutí vyzvali panžšířské bojovníky, aby se vzdali, dokonce jim dali čtyřhodinové ultimátum. Jejich vůdce to ale odmítl, fronta národního odporu oznámila, že je připravená jak na obranu, tak útok proti bojovníkům Talibanu. Na Twitteru uvedli, že se odmítají vzdát. Panžšíř v překladu znamená 5 lvů a to jakoby napovídalo o odporu tamních obyvatel k jakýmkoliv nadvládám. V minulosti si totiž na oblasti vylámali zuby třeba Sovětský svaz při ofenzivě v osmdesátých letech nebo i Taliban v devadesátých letech.

Jan BURDA, moderátor

Kdo tyto bojovníky vede?

Kateřina HAVLÍKOVÁ, redaktorka

Vede je Ahmad Masúd, syn legendárního politika, bojovníka a představitele protisovětského odporu v osmdesátých letech Ahmada Šáha Masúda, kterému se přezdívalo Lev z Panžšíru. Ahmad Masúd je připravený jednat se skupinami, které ovládly Kábul. Upozornil ale, že jeho bojovníci, kteří ovládají velmi úzké údolí mezi horami, jsou odhodlaní bojovat. Údajně se tam shromáždilo na 6 000 vojáků, jediná cesta je tak podle něj skrze vyjednávání a vytvoření inkluzivní vlády, ve které budou zastoupené afghánské etnické menšiny. Totalitní režim prý nemůže uznat. V oblasti je taky dosavadní viceprezident Abdulláh Sálíh.

Jan BURDA, moderátor

Panžšíř není jediným územím, které se odmítá Talibanu podvolit, jaké jsou ty další?

Kateřina HAVLÍKOVÁ, redaktorka

Jsou to 3 okresy v severní provincii Baglán, která s Panžšířem sousedí, území tam dobyly ozbrojené skupiny posílené i bývalými vládními vojáky. V sobotu to na Twitteru oznámil dosavadní afghánský ministr obrany Besmilláh Chán Muhammadí. Indický web Republic World ale třeba informoval o incidentu, při kterém bojovníci Talibanu v Baglánu vzali 20 dětí jako rukojmí.

Jan BURDA, moderátor

Kateřina Havlíková ze zahraniční redakce. Děkuji.

Kateřina HAVLÍKOVÁ, redaktorka

Na slyšenou.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Bývalý britský premiér Tony Blair prohlásil, že odchod spojeneckých jednotek z Afghánistánu vyvolá jásot džihádistských skupin. Politik, který řídil vládu v době spojenecké invaze z roku 2001, poukazuje mimo jiné na to, že v Afghánistánu za 18 měsíců nepřišel žádný spojenecký voják o život. Je teď víc důvodů obávat se vzestupu islámských radikálů a terorismu ve světě? Tomuto tématu se budeme věnovat dál v našem Speciálu, nejprve se zaměříme hlavně na regionální situaci, naším hostem je bezpečnostní analytik Josef Kraus z Katedry politologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Dobré ráno.

Josef KRAUS, Katedra politologie FSS MU

Dobré ráno.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Co znamená podle vás návrat Talibanu pro okolní země, Írán, Pákistán a pro islamistické bojovníky v nich?

Josef KRAUS, Katedra politologie FSS MU

V prvé řadě určitě přisun uprchlíků, a to masivní, ostatně Írán a Pákistán jsou těmi zeměmi, které vlastně čelí afghánským uprchlíkům a různě velkým vlnám posledních 30, 40 let, takže pro ně to není v zásadě nic nového, to ale neznamená, že to pro ně neznamená ohromné množství problémů, ekonomického břímě a dalších záležitostí, takže to je uprchlická záležitost, no a poté určitě tady tyto země budou muset zaujmout novou, řekněme, politickou strategii, jak zareagovat na změnu vedení a vlády v samotném Afghánistánu. Pro Pákistán to třeba nebude znamenat až tak moc, protože pákistánské vztahy s Talibanem, řekněme si upřímně, vždycky byly relativně korektní a věřím tomu, že Pákistánci jsou schopni s talibánskou vládou v Afghánistánu dobře do budoucna spolupracovat, v případě Íránu už to může být mnohem komplikovanější, protože Írán jako hlavní představitel šíitské skupiny muslimů, tzn. té menšiny, logicky nemůže mít úplně vřelé vztahy s talibánským vedením v Afghánistánu, které se historicky ukázalo jako sunnitsky extremistické, tzn. zastupující zájmy té druhé a největší skupiny muslimů. Ale na druhou stranu Íránci byli vždycky, řekněme, pragmatičtí ve své zahraniční politice, ale na druhou stranu historicky prokázali svoji schopnost podporovat protitalibánský odpor tak, jak už jsme ho tady slyšeli před chvílí prostřednictvím Ahmada Šáha Masúda a té tzv. severní aliance, a vlastně i íránské kontakty na toho současného velitele těch ozbrojených sil v Panžšíru Ahmada Masúda jsou poměrně značné. Takže Írán se může vydat klidně i podporou těchto místních milic.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Kdyby tedy Ahmad Masúd, jehož otec byl legendou boje proti Sovětům i Talibům, skutečně uspěl s tou svou iniciativou na vytvoření vlády v Kábulu, která by zahrnula různé etnické skupiny, měl by v tom podporu okolních států?

Josef KRAUS, Katedra politologie FSS MU

Dovedu si představit, že určitě ano. A nejenom okolních států, ale vlastně třeba i Američanů, kteří víceméně usilují o totéž. Na druhou stranu tady tahleta alternativa se v tuhle chvíli zdá strašně nereálnou, a to z toho důvodu, že Taliban je mnohem, mnohem silnější a mnohem rychleji ovládl mnohem větší území Afghánistánu, než tomu bylo i v té druhé polovině devadesátých let. Takže jednoduše řečeno, Ahmad Masúd tahá za výrazně kratší konec provazu a je otázkou, zda vůbec bude teďko Taliban v Kábulu vyslyšen.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Zmiňoval jste se o určité rezervovanosti Íránu, nový íránský prezident Ebrahim Raísí uvedl, že porážka Spojených států v Afghánistánu se musí stát příležitostí, teď cituji, k zajištění bezpečnosti a trvalého míru v Afghánistánu. Jaký ale reálný vliv má Írán na afghánskou situaci?

Josef KRAUS, Katedra politologie FSS MU

Historicky poměrně značný, protože tam je prostě dlouhodobý historický, politický, ale vlastně i kulturní přesah. A teď těch posledních 20 let zejména na západě toho afghánského území hrál Írán jakousi roli třeba ekonomického protektora, investoval tam do infrastruktury, reálně tam ovládal lokální byznys, ale i vlastně politický život a o tohleto pochopitelně přichází s tím, jak zde začíná dominovat Taliban, který je na té politicko-ideologické škále úplně na druhé straně. A je potom tedy otázkou, bude hodně právě záležet především na tom, jak se samotný Taliban bude chovat v afghánské vládě. Pokud Taliban bude i nadále tak pragmatický, jak se zatím zdá nebo jak zatím chce působit, pak ty šance na, řekněme, pragmatické působení Íránu vůči Afghánistánu zde jsou. Ale pokud se stane to, čehož se mnozí obávají, že jakmile Taliban konsoliduje svoji moc, rozprostře opět po celé zemi tu ohromnou vlnu teroru tak, jak jsme ji zažili v druhé polovině devadesátých let, tak to už je něco, co Írán velice těžce bude skoušávat, a lze mnohem více očekávat, že se dostane na tu druhou stranu, myšleno třeba intenzivnější podporou těch protitalibanských odbojových skupin.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Před 20 lety radikálové těšili z možnosti průchodu přes hranice do Pákistánu, někteří tam podstupovali výcvik nebo se tam zkrátka jen schovávali, mají tam útočiště podporu dodnes, zvláště tedy v těch kmenových oblastech?

Josef KRAUS, Katedra politologie FSS MU

Je to přesně tak a je to vlastně i ten důvod, proč jsem říkal, že nakonec ty pákistáncko-afghánské vztahy mohou být relativně smysluplné, protože není to jenom o nějaké podpoře na těch nikým nekontrolovaných kmenových územích na afghánsko-pákistánském pomezí, ale je to vlastně i o jakési toleranci, a možná dokonce i skryté podpoře samotné pákistánské vlády, která vnímá Taliban jako sice poněkud nevyzpytatelný, ale zato politicky, nábožensky a vlastně i jinak zájmově kompatibilní prvek, který hraje ve prospěch pákistánské zahraniční nebo regionální politiky. Takže já věřím tomu, že Pákistánci budou velice pragmatičtí a značně rychle budou schopni etablovat nějaké vzájemné ať už diplomatické, oficiální, nebo neoficiální vazby na talibanskou vládu v Kábulu.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Joe Biden uvedl, že Spojené státy zůstávají ostražitě ohledně případných útoků odnože Islámského státu v Afghánistánu a Pákistánu. Jak silný je aktuálně Islámský stát, tedy ona teroristická organizace?

Josef KRAUS, Katedra politologie FSS MU

Obecně se má za to, že je velice slabý. Ten Islámský stát v Afghánistánu nebo Pákistánu je do značné míry jenom otázkou značky a to je značka, která začala být v jednu chvíli mnohem atraktivnější, než do té doby dominantní značka al-Káida, ale na druhou stranu Islámský stát i se svojí snahou vytvořit celosvětový islámský chalífát a další záležitosti, je do značné míry nábožensko-politicky nekompatibilní s tím, co vlastně hlásá Taliban, a do značné míry tak představu jakýsi konkurenční prvek vůči Talibanu. A já věřím tomu, že Taliban se svojí aktuální silou a kontrolou toho afghánského území se jistě postará o to, aby tady tyhle konkurenční prvky z Afghánistánu spíše zmizely, než aby tam bujely.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Nyní bezpečnostní analytik Josef Kraus z Katedry politologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity, děkuji za rozhovor.

Josef KRAUS, Katedra politologie FSS MU

Díky za pozvání, pěkný den.

Jan BURDA, moderátor

Tady je Speciál Českého rozhlasu Plus, za pár dnů, 11. září, uplyne 20 let od útoku na New York a Washington. Terorismus nebo al-Káida a následná invaze mezinárodních spojenců do Afghánistánu byly poté řadu let předmětem hlavního zpravodajství. Aktuálně Taliban, který se vrátil k moci v Afghánistánu, tvrdí, že al-Káida v Afghánistánu neexistuje. Slovo teď dostane prof. Oldřich Bureš, vedoucí Centra bezpečnostních studií na Metropolitní univerzitě, který se věnuje témuž oboru i na [Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy](#). Dobrý den i vám.

Oldřich BUREŠ, vedoucí Centra bezpečnostních studií, Metropolitní univerzita, FSS UK

Dobré ráno.

Jan BURDA, moderátor

Je podle vás nástup Talibanu impulsem pro radikální islamisty ve světě?

Oldřich BUREŠ, vedoucí Centra bezpečnostních studií, Metropolitní univerzita, FSS UK

Určitě je povzbuzením minimálně pro sunnitské islamistické radikály vzhledem k tomu, jakého je založení, z hlediska různých šíitských skupin, což je, řekněme, druhá, byť minoritní větev v rámci islámu, to může působit spíše naopak, ale pro ty islamistické teroristické skupiny s dílčí výjimkou tzv. Islámského státu je to určitě povzbuzení, že i v této době je, jak oni to budou interpretovat, možné porazit velmoc Spojených států.

Jan BURDA, moderátor

V jakém stavu nebo rozpoložení vlastně byl reprezentant džihádismu z posledních let, organizace Islámský stát? My jsme na to trochu narazili i v předchozím rozhovoru, opravdu lze věřit tomu, co říká Taliban, že v Afghánistánu tzv. Islámský stát neexistuje a že zkrátka je to svým způsobem konkurence?

Oldřich BUREŠ, vedoucí Centra bezpečnostních studií, Metropolitní univerzita, FSS UK

Tak konkurence je to stoprocentně, protože Taliban vždycky tvrdil, že má lokální cíle, tzn. nějakým způsobem vytvořit právo šarija nebo nějaký konzervativní teokratický systém na území Afghánistánu, a že nemá žádné cíle cokoliv exportovat mimo Afghánistán. Tam si myslím, že Afghánistán a současná vláda, vedení Talibanu, alespoň ta na té nejvyšší úrovni, která doposud působila v zahraničí, toto skutečně velmi bude prosazovat, protože svým způsobem přišly na 20 let o moc právě proto, že byly spojovány s al-Káidou a s útoky 11. září v roce 2001 a pak přišla ta americká intervence, která je od moci odstavila.

Islámský stát naproti tomu podobně jako dříve al-Káida, jehož odnoží byla, prosazuje, řekněme, globální cíle. Tzn. cíle vybudovat nějaký kalifát po celém světě nebo jeho značné části včetně útoků na západní cíle, ať už jsou to americké, nebo evropské, a prostě vše, co ona interpretuje jako neislámské. Takže to je jednoznačně nekompatibilní prvek. Kolik bojovníků Islámského státu se přesně v Afghánistánu nachází, to se vedou různé odhady, ta čísla se liší od, řekněme, stovek po nízké tisíce, největší odhady jsem viděl zhruba 2-3 000 bojovníků Islámského státu, kteří se tam buďto stáhli poté, co byl poražen Islámský stát v Iráku a v Sýrii, popřípadě byli také v okolních státech a jsou to ti tzv. navrátilci, zahraniční bojovníci, kteří ale hledali nějaké nové bojiště. Takže určitě nějaký tam působí a z hlediska vlády Talibanu je to asi, řekněme, jeden z těch největších problémů nebo nejvíce problematických teroristických skupin, které na tom území operují, ale není zdaleka jediná.

Jan BURDA, moderátor

Pane Bureši, jak se vlastně díváte i přes ten chaos a nárazové násilí na postup Talibanu po převzetí moci teď v Afghánistánu? On totiž vyzývá úředníky, ať se vracejí do práce, a tak dál a tak dál, znamená to, že se bude snažit vytvořit nějakou relativně stabilní v rámci možností této země stabilní státní správu nebo že opravdu bude platit amnestie pro lidi, kteří pracovali pro minulou vládu?

Oldřich BUREŠ, vedoucí Centra bezpečnostních studií, Metropolitní univerzita, FSS UK

To jsou zatím otázky z mého pohledu s velkým otazníkem. A určitě se Taliban bude snažit budovat nějakou funkční vládu, to se koneckonců snažilo už mnoho jejich předchůdců ve vedení Afghánistánu a bohužel se to z mého pohledu stovky let nikomu nepodařilo. A to, že tam nebyla ta efektivní centrální vláda, vysvětluje i ten relativně rychlý postup Afghánistánu. Co se týče těch, řekněme, optimistických vyjádření vedení Talibanu, tady bych odlišoval, co je směřováno komu a kdo to říká. Taliban není jednotný celek, to zahraniční vedení, které sice formálně řídí Taliban a teď má ty, řekněme, optimistická prohlášení právě o té amnestii, budeme vycházet se všemi, ženy se můžou vrátit do práce a budou moci nadále studovat, v rámci nějaké interpretace šariji, což je samozřejmě otázka, jaká bude, se ale nemusí úplně ztotožňovat s tím, co dělají místní velitelé a ti, kteří skutečně to vítězství Talibanu 20 let poměrně tvrdě s mnohými ztrátami lidskými a materiálními přímo v Afghánistánu vybojovali. Takže ty zprávy, které právě přicházejí z různých částí Afghánistánu, že se vyhledávají policisté a příslušníci toho bývalého vládnoucího režimu, případně represe vůči různým etnickým nebo náboženským, zejména šiitským menšinám, to jsou právě, řekněme, rozhodnutí těch lokálních velitelů, případně místních bojovníků a po dvacetileté válce to není nic překvapivého, že ty represe tam budou, i pokud centrální vedení bude tvrdit opak.

Jan BURDA, moderátor

Konstatuje profesor mezinárodních politických vztahů Oldřich Bureš. Děkuji vám.

Oldřich BUREŠ, vedoucí Centra bezpečnostních studií, Metropolitní univerzita, FSS UK

Není zač, na shledanou.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Stále posloucháte Speciál Českého rozhlasu Plus. V Evropě se debatuje o tom, jak pomáhat lidem, kteří opouštějí Afghánistán kvůli nástupu Talibanu, v Unii je ale zároveň migrace velmi citlivé téma. Vzpomeňme, jak se členské země nedokázaly shodnout třeba na kvótách, které měly odlehčit od uprchlíků Itálii nebo Španělsku. A je to pochopitelné i bezpečnostní téma, proto je předmětem naší dnešní debaty, naším hostem je teď Martin Rozumek, expert na migraci, ředitel Organizace pro pomoc uprchlíkům, který v říjnových sněmovních volbách kandiduje za Zelené. Dobré jitro i vám.

Martin ROZUMEK, expert na migraci, ředitel Organizace pro pomoc uprchlíkům

Dobré ráno.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Pane Rozumku, obava z migrace se tradičně pojí v Evropě s obavou z průniku radikálních islamistů na náš kontinent. Může to aktuální dění v Afghánistánu takové obavy posílit?

Martin ROZUMEK, expert na migraci, ředitel Organizace pro pomoc uprchlíkům

Samozřejmě bude vznikat mnoho nových uprchlíků, kteří budou na útěku před Talibanem, ale netroufám si odhadnout, jestli mezi nimi mohou být nějakí teroristé, nebo ne. Myslím si, že ta zátěž bude směřovat opět do těch okolních zemí, zejména do Íránu a Pákistánu, a myslím si, že do Evropy ten příchod nových Afghánců bude poměrně malý.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Když Afghánci v devadesátých letech utíkali před Talibanem, jak Evropa a Spojené státy hlídaly, aby se s nimi zároveň nesvezli islamisté?

Martin ROZUMEK, expert na migraci, ředitel Organizace pro pomoc uprchlíkům

V podstatě ten pořádný screening je možné provést, až když člověka máme na svém území nebo na území, kde probíhá řádná azylová procedura, takže pokud ta azylová procedura probíhá v okolních zemích konfliktu, tak už tam probíhají bezpečnostní prověrky, a pokud ten člověk poprvé se přihlásí o azyl, řekněme, v Řecku nebo v Turecku, tak tam probíhají prověrky. A pokud České republice, tak ta první pořádná prověrka bezpečnosti proběhne až tam. Takže musíme se dívat na uprchlíky jako na lidi v nouzi, kteří utíkají před pronásledováním, často jim jde o život a ta bezpečnostní prověrka k tomu azylovému procesu patří také, ale není to gró toho azylového řízení.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Pokud turecký prezident řekl řeckému premiérovi, že Unie by měla pomoci Afgháncům v jejich vlasti a sousedních zemích, aby zabránila nové migrační vlně, je, nebo není to reálná vize?

Martin ROZUMEK, expert na migraci, ředitel Organizace pro pomoc uprchlíkům

Já si myslím, že je to nutnost, protože obvykle uprchlíci zůstávají v okolních zemích konfliktu nebo diktatury, ze které utíkají. A je to vidět i na číslech. 3,3 milionu odhadem Afghánců žije v Íránu, 3 000 000 v Pákistánu, takže já to vidím jako příležitost pro mezinárodní společenství vlastně uvést v praxi a odzkoušet tak ten tzv. globální kompakt pro uprchlíky, který umožňuje právě spolupráci mnoha aktérů ve složitých uprchlických situacích v tom regionu, kde ti uprchlíci, odkud se rekrutují. Takže si myslím,

že by tady měla být masivní finanční pomoc mezinárodního společenství, také Evropské unie, aby právě ten globální kompak a globální odpověď pro tadytu uprchlickou situaci se podařilo dobře nastavit.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Čili řekli byste, že ta aktuální migrační vlna z Afghánistánu neohrozí, řekněme, nějakou souhru nebo jednotu třeba v Evropské unii, dohodnou se země, třeba Rakousko /nesrozumitelné/, další uprchlíky z Afghánistánu nepřijmeme?

Martin ROZUMEK, expert na migraci, ředitel Organizace pro pomoc uprchlíkům

Já si myslím, že ta otázka je pořád stejná. Prostě pokud lidé v nebezpečí, kteří mají nárok na azyl podle ženevské úmluvy, přijdou do Evropy, tak je přijmout musíme, ať se nám to líbí, nebo nelíbí. Opět samozřejmě bude nějaká snaha o to, aby Evropa našla kolektivní odpověď, abychom byli schopni pomoci určitému počtu Afghánců, a opět budou samozřejmě politici jako Sebastian Kurz nebo jako to vidíme i v České republice nebo v Maďarsku, kteří se budou stavět proti jakémukoliv přijímání Afghánců, ale ta realita je taková, že lidé přicházejí budou, budou mít nárok na azyl a budeme je muset přijmout.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Martin Rozumek, ředitel Organizace pro pomoc uprchlíkům, který také kandiduje za Zelené ve sněmovních volbách. Děkuji za rozhovor i vám.

Martin ROZUMEK, expert na migraci, ředitel Organizace pro pomoc uprchlíkům

Děkuji za pozvání.

V Izraeli začnou od 1. září očkovat děti nad 12 let přímo u vstupu do škol

RÁDIO, Datum: 23.08.2021, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 2, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.08.2021 20:48, Poslechovost pořadu: 284 676, Pořad: 18:10 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře, AVE: 217 782,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,16

Petr DUDEK, moderátor

V Izraeli začnou od 1. září očkovat děti nad 12 let přímo u vstupu do škol, pokud s tím budou souhlasit jejich rodiče. Země má vysokou proočkovanost ale počet nově nakažených tam roste. Denně jich přibude okolo 6400, což je nejvíc od února. Izraelská vláda sice rozhodla, že školní rok začne jako obvykle. Střední školy v oblastech se špatnou epidemickou situací ale musejí zajistit, aby bylo přes 70 % studentů ve třídě očkovaných, jinak přejdou na online výuku. U našeho telefonu je Irena Kalhousová ředitelka Herzlova centra izraelských studií Univerzity Karlovy, dobrý večer.

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Dobrý den.

Petr DUDEK, moderátor

Ví se, proč se nákaza koronavirem v Izraeli tak šíří?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Tak já si myslím, že jedním z těch důvodů bylo to, že opravdu v Izraeli se velmi uvolnila ta opatření a ještě před několika málo týdny, kdy se měla možnost tam být to prostě v Izraeli vypadalo jakože epidemie skončila a prakticky nebylo poznat, že by ještě COVID měl být problémem, ale na druhou stranu Izraelci velmi rádi cestují a prostě varianta Delta se potom v Izraeli začala šířit velmi rychle právě především, tedy mezi zatím ještě neočkovaným lidmi. Takže ta čísla začala velmi rychle narůstat a tudíž Izrael poměrně potom záhy začal přistupovat k různým omezením, na které jsme zvyklí koneckonců i u nás.

Petr DUDEK, moderátor

A za jakých podmínek, které půjdou izraelští žáci a studenti na začátku září do školy?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Ty podmínky budou opravdu poměrně přísné, bude se velmi často testovat, bude se očkovat, to se jedná, tedy o děti nad 12 let. Vy jste sám zmínil, že dokonce v těch zasažených oblastech budou ty děti přecházet do online výuky v případě, že to třída nebude mít sedmdesátiprocentní proočkovanost. Další věc, kterou Izrael zahájil, a to si myslím, že je poměrně zajímavé jsou testy na protilátky v krvi a více jak 1000 týmů bylo rozmístěno po celém Izraeli a odebírá trochu krve z prstů dětem, aby vůbec se zjistilo, kolik dětí prodělalo COVID, protože samozřejmě, jak víme, u dětí se to často ani nevědělo, že ty děti byly nemocné a ty děti, které budou mít vysoké protilátky potom nebudou muset chodit do karantény, nebudou muset nebo vlastně budou mít přístup na různé aktivity, kde by, jinak museli mít například očkování. Takže to je další velká věc která, myslím si velmi zajímavá i pro vědeckou komunitu, protože nevím, jestli v jiné zemi bude probíhat něco podobného. No a také se různě bude pracovat právě s tou karanténou. Mluví se o tom, že vlastně děti, které se potkají s někým, kdo je nakažený tak nebudou muset do karantény ale budou muset podstoupit 2 nebo dokonce 3 testy za sebou každý den.

Petr DUDEK, moderátor

To byly děti ale jaká protiepidemická opatření teď v Izraeli platí obecně?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Tak v Izraeli se zase zavedly roušky především, tedy ve vnitřních prostorách, což nebylo zrušeno nikdy úplně ale nebylo to tak úplně dodržováno i, když například ve veřejných dopravních prostředcích to bylo povinné i právě například v těch letních měsících. No a hodně se mluví o tom zeleném pasu, že vlastně opět na určitá místa, jako jsou různé kulturní akce a vůbec akce, kde je možné nebo kde se předpokládá velké shromáždění lidí, tak je potřeba se prokázat tím, že člověk buď očkovaný nebo prodělal COVID nebo prostě má vysoké protilátky.

Petr DUDEK, moderátor

Mají ty Izraelci stále trpělivost a dodržuje ta opatření, když víme, že většina z nich je naočkovaných, někteří už dokonce i třetí dávkou?

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Tak, zase já teď vycházím z té své zkušenosti nedávné. Já myslím, že Izraelci podobně jako koneckonců i zbytek světa jsou do značné míry tím již unaveni ale jak se ta situace prostě začíná zhoršovat, tak to prostě musí brát vážně, myslím si že především v souvislosti se zahájením školního roku prostě si lidé uvědomují, že nechtějí, aby se opakovala situace z minulých měsíců, znamená to že děti musí být doma a nemohou chodit do školy. Takže myslím si, že to prostě budou dodržovat. Zase jsou tam výjimky, my třeba nemluvíme o tom, že školní rok pro ultraortodoxní děti z náboženských rodin začal již před třemi týdny a tam prostě se žádná opatření nedodrží. Naštěstí ale překvapivě rodiče jsou nebo mají zájem o ty testy na protilátky, takže tam je vidět, že přece jenom aspoň to je pro ty rodiče zajímavé ale prostě, jinak jakákoliv opatření ohledně třeba menších skupinek nebo nějakého omezení v rámci té výuky v Ultra ortodoxních školách to prostě tato komunita odmítá.

Petr DUDEK, moderátor

Irena Kalhousová ředitelka Herzlova centra izraelských studií Univerzity Karlovy. Děkuju za informace a na slyšenou.

Irena KALHOUSOVÁ, ředitelka Herzlova centra izraelských studií, FSV UK

Na slyšenou, děkuju.

Prezentace speciálně pro profesionály z retailu a FMCG! Chcete se zúčastnit?

TISK, Datum: 24.08.2021, Zdroj: ZBOŽÍ & PRODEJ, Strana: 34, Vytisťeno: 11 400, Prodáno: 63, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.08.2021 00:15, AVE: 194 251,42 Kč, Země: Česko

Další ročník už 14.-15. října! Registrujte se na www.obalko.cz/registrace

TAJNÁ DIMENZE OBALU

Jako profesionálové v packagingu neustále vyvíjíme ideální obaly pro naše výrobky.

Snažíme se zajistit, aby pokrývaly všechny různé dimenze a funkce. Ale jak často myslíme na tajnou dimenzi obalu? Totiž vlastní osobní obal. Jaký je klíč k získání a udržení klientů? Jaké jsou základní principy etikety, které pomáhají při obchodních jednáních? Jak můžeme se zákazníky budovat vztahy typu win-win, které povedou k dlouhodobé spolupráci? Proč ztrácíme klienty, které jsme tak tvrdě získávali? Naše osobní balení OE jak se prezentujeme vůči ostatním OE má zásadní vliv na úspěch v podnikání. A kdo by nám poradil lépe, jak vylepšit osobní balení, než samotný mistr etikety Ladislav Špaček?

LADISLAV ŠPAČEK

PANELOVÁ DISKUZE: TŘI DIMENZE OBALU

Jaký je správný obal? Jednoduše 3D. Ano, má šířku, hloubku a výšku. Ale tři základní dimenze obalu tvoří také ochrana, marketing a cirkularita. Tedy spotřebitelský obal musí hlavně chránit produkt, dobře jej prodávat a současně být perfektně recyklovatelný. Tři dimenze obalu jsou hlavním tématem nejenom 9. ročníku kongresu OBALKO, ale i tradiční panelové diskuze, tedy zlatého hřebu dopoledního programu.

Poslechněte si názory profesionálů na to, jak jejich společnosti interně vyvažují odlišné požadavky na balení.

Zjistěte, jak různá oddělení výrobních firem spolupracují při správném balancování mezi udržitelností, marketingem a konstrukcí. Poznejte více vztahy mezi hráči na trhu OE dodavateli obalů, výrobci a distributory baleného zboží a maloobchodníky. A především sledujte, zda společně dokážou odkrýt cestu k obalu, který je zkrátka 3D.

osobně Hotel Prague?

HLEDÁNÍ OBALOVÉ ROVNOVÁHY PŘI JÍZDĚ NA VLNĚ UDRŽITELNOSTI

Vlna udržitelnosti se valí obalovým průmyslem.

Spotřebitelé, maloobchodníci a výrobci značkového zboží, stejně jako zákonodárci a investoři, tlačí udržitelnost vpřed závratnou rychlostí. I když musíme uzavírat smyčky a snižovat stopu CO₂, je nutné, abychom neztratili ze zřetele základní funkce obalů.

Navzdory aktivitám v oblasti udržitelnosti zůstává ochrana produktů a podpora spotřebitele při jeho rozhodování o nákupu funkcemi, o kterých nelze smlouvat. Kdo sleduje pouze dynamiku trhu, selže. Potřebujeme nezávislé strategie a musíme znovu vytvářet struktury, procesy a produkty. O tom, jak najít správnou obalovou rovnováhu v této bouřlivé době, bude hovořit bývalý předseda představenstva německého obalového institutu, přední obalový poradce a jeden z největších obalových odborníků na světě, Thomas Reiner.

THOMAS REINER, BERNDT+PARTNER GROUP JANA STRÁNSKÁ, RYOR IVO BENDA, GREINER PACKAGING SLUŠOVICE

Setkáme se v Aquapalace

MARTIN JAHODA, EMCO MARTIN HEJL, THIMM PACK N DISPLAY Dnešní svět charakterizuje boom udržitelného chování.

Drtivá většina firem tento trend aplikuje do svého podnikání a pak o tom informuje svoje stakeholdery i širokou veřejnost. Někdy se však ukáže, že zvolená forma a obsah komunikace nejsou úplně vhodné a relevantní.

Podívejme, co je tzv. greenwashing a jak se ho firmy OE často nevědomky OE dopouštějí. Kromě vysvětlení pojmu a jeho vzniku upozorníme na praktické projevy i možnosti, jak se greenwashingu vyvarovat.

PETRA KOUDELKOVÁ, FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD UK

OBALOVÁ REVOLUCE V FMCG

Kompletní transformaci svého obalového sortimentu je aktuálně velkou výzvou společnosti Danone, která intenzivně pracuje na dosažení 100% recyklovatelnosti a znovuvyužitelnosti svých obalů do roku 2025. Jak globální potravinářská společnost řeší obalovou revoluci ve svých závodech, v rámci ekodesignu jogurtových kelímků a dalších svých výrobků? Jak cirkularitu obalů komunikuje vůči spotřebitelům?

A pomůže informační potřeby obalu vyřešit rozšířená realita?

GABRIELA KOBESOVÁ, DANONE

CONNECTED PACKAGING -VÝSTŘELEK, NEBO BUDOUCNOST?

Každý den čelí značky mnoha výzvám: jak umožnit zákazníkům aktivní zapojení, jak zvýšit věrnost značce anebo jak shromažďovat data o zákaznících. V tom všem může pomoci connected packaging neboli integrace technologií do obalového designu produktů. V exkluzivní prezentaci Jenny Stanley, zakladatelka a generální ředitelka společnosti Appetite Creative, představí výhody connected packagingu, jako jsou přidaná hodnota reklamních kampaní, zlepšení zapojení a věrnosti zákazníků nebo podpora třídění a recyklace.

JENNY STANLEY, APPETITE CREATIVE

ZÁLOHOVANIE PET FLIAŠ A PLECHOVIEK: AKÉ BUDE NA SLOVENSKU OD JANUÁRA 2022?

Zatiaľ čo mnoho európskych krajín, vrátane Českej republiky, zaostáva v implementácii systému zálohovanie PET fliaš a plechoviek, Slovensko agresívne napreduje v implementácii svojho systému do januára 2022. Ako bude zálohovanie nápojových obalov vyzeráť v praxi? Ako bude fungovať a kto ho bude financovať? Aké sú povinnosti rôznych subjektov spolupracujúcich v zálohovom systéme OE výrobcov nápojov, výrobcov nápojových obalov a maloobchodníkov? Aké sú ciele systému, najmä pokiaľ ide o vplyv na životné prostredie? A čo sa robí pre vzdelávanie spotrebiteľov?

Pro zástupce FMCG a retailu VSTUP ZDARMA!

Děkujeme partnerům, kteří podporují 9. ročník kongresu

POD ZÁŠTITOU: STŘÍBRNÍ PARTNEŘI: A PARTNER TRŽDĚNÍ: PARTNER DESIGNU: ZLATÍ PARTNEŘI:

DIGITÁLNÍ OBAL SLUŠÍ, FUNGUJE A PRODÁVÁ

Obal prodává OE to málokdo zpochybní. Ale jak to vlastně dělá? Aby byl moderní, musí se vyvíjet s dobou a přizpůsobovat se aktuálním požadavkům trhu, logistiky i zákazníka. S tím mu skvěle pomáhají digitální technologie. A jak to funguje v praxi? V exkluzivní případové studii se dozvíte, proč výrobce tak tradičního produktu jako Becherovka využívá nejmodernější digitální technologie. Na konkrétním příkladu vám Radi Uzunov ze společnosti Jan Becher Pernod Ricard a Petr Kaczor z THIMM pack n display ukážou, jaké výhody přináší moderní digitální obaly. Tajemství Becherovky vám nejspíš během přednášky neprozradí, ale příběh jejího moderního obalu se dozvíte do detailu.

RADI UZUNOV, JAN BECHER PERNOD RICARD PETR KACZOR, THIMM PACK N DISPLAY

UDRŽITELNÉ ŘEŠENÍ PRO PIVNÍ MULTIPACKY

Smršťovací fólie coby obal na plechovky si už zasloužila důstojného nástupce. Něco inovativního, z obnovitelných zdrojů a bez plastů. Plně papírový obal TopClip začal jako první v České republice používat řemeslný minipivo Clock z Potštejna a do svého portfolia ho zařadil také pivovar Svijany. V této exkluzivní dvojí případové studii si vyslechnete všechny podrobnosti o implementaci tohoto nového inovativního obalu od zástupců obou pivovarů a od dodavatele, společnosti Smurfit Kappa.

MICHAL MATYS, PIVOVAR SVIJANY JIŘÍ ANDRŠ, PIVOVAR CLOCK JAN KAPRHÁL, SMURFIT KAPPA

STŘÍBRNÝ PARTNER VÍNA: NÁPOJŮ:

Foto popis: BRONZOVÍ PARTNEŘI:
Foto popis: PARTNER E-MAILOVÉ KOMUNIKACE:
Foto popis: PARTNER TECHNIKY:
Foto popis: HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER:
Foto popis: PARTNEŘI WORKSHOPŮ:
Foto popis: SPOLUPRACUJÍCÍ ORGANIZACE:
Foto popis: MEDIÁLNÍ PARTNEŘI: ORGANIZÁTOR:
Foto popis: PARTNER KÁVY: PARTNER PIVA:
Foto popis: SPECIÁLNÍ PARTNEŘI:
Foto popis: PARTNER

Nosič reklam zvaný influencer. Jak si je firmy vybírají a proč se jim to vyplácí [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 24.08.2021, Zdroj: aktualne.cz, Autor: Magdalena Chorá, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.08.2021 06:27, Celková návštěvnost: 29 083 533, RU / měsíc: 3 978 102, RU / den: 616 630, Rubrika: Ekonomika, AVE: 20 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 6,85, Návštěvy za měsíc: 26 400 000

Vystavit na Instagram selfie s novou rtěnkou a vydělat si miliony. I tak si někdo představuje práci influencerů. V Česku je tento druh reklamy stále poměrně nový, a tak ho řada fanoušků ani "neprokoukne". V zahraničí se v něm přitom točí velké peníze, funguje hlavně u nejmladší generace. Experti pro Aktualne.cz vysvětlili, proč je influencer marketing pro firmy i sledující tak přitažlivý.

Influencer marketing je termín, který v Česku kromě několika odborníků nikomu moc neřekne. Je to přitom druh reklamy, který je dnes kvůli sociálním sítím všudypřítomný. Firmy v rámci propagaci produktu či služby kontaktují vlivné či momentálně oblíbené osoby neboli influencery, kteří získávají pozornost většího množství sledujících.

Podle mezinárodní studie společnosti SocialPubli influencer marketing alespoň někdy pro propagaci svých produktů či služeb používá 74 procent firem. Pro více než polovinu (52,6 procenta) je to způsob, jak vytvářet "osobnější a přirozenější reklamu", a 89,2 procenta marketérů je přesvědčeno, že se jedná o efektivní nástroj. SocialPubli se dotazovala 200 marketérů z 15 zemí světa.

Influenceri bodují hlavně u generace Z, tedy lidí narozených po roce 1995. V Česku se tímto fenoménem zabývala například letos v červnu anketa agentury Ogilvy mezi šéfy marketingu významných českých firem na vzorku 103 respondentů.

Dle dotazovaných fungují doporučení influencerů v komunikaci s generací Z jednoznačně nejlépe, teprve v závěsu se umístily "emoce a respekt k životnímu prostředí". Polovina z nich věří influencerům dokonce natolik, že dá na jejich radu a doporučení při výběru konkrétních produktů či značek.

Podle mínění oslovených marketérů naopak na mladé nezabírají sdělení zaměřená na "tradiční a záruku". Překvapivým zjištěním také je, že u mladých nefunguje ani oblíbený důraz na lokální výrobu.

Influencer marketing je tak marketéry hodnocen jako druhý nejvhodnější mediální kanál k oslovení nejmladší generace, hned po sociálních sítích.

Podle Diany Zadákové, vedoucí oddělení sociálních sítí marketingové společnosti eVisions, se způsob, jak se influenceri stávají pro své sledující zajímavými, nedá jednoduše definovat. Princip však zůstává stejný - influenceri si sami musí umět najít důvod, proč stojí za to je sledovat.

"Spoustu dnešních influencerů tvoří celebrity, které svůj vliv vybudovaly skrze tradiční média nebo profesi. Fanoušky oslovil

jejich talent, zajímá je zákulisí a jsou pro ně inspirací. Jiní influenceri začali v brzkém věku tvořit obsah třeba na YouTube, když ještě nebyla tak velká konkurence, a dodnes ze svého časového náskoku těží. Další možnou cestou je rozšiřování své komunity skrze různé kanály, jako jsou podcasty," uvedla Zadáková.

Počet sledujících není to hlavní

Ne každý s účtem na Instagramu je ovšem pro reklamní účely ideální. Existují různá kritéria, která nejprve influencer musí splnit, aby spolupráce mohla začít.

Marketingové firmy se začínají o influencera zajímat až ve chvíli, kdy je jeho počet sledujících dostatečně vysoký. Podle Václava Rambouska z marketingové agentury Ogilvy by však bylo chybou se soustředit pouze na tento ukazatel. Stejně zásadní je totiž relevance ke značce.

"Influencer by měl dlouhodobě dokazovat, že se přirozeně zajímá o stejná témata jako zadavatel spolupráce nebo že nespolupracuje s příomou konkurencí. Je klíčové, aby měl v rámci své základny sledujících převahu takové skupiny lidí, která se překrývá s cílovou skupinou firmy," upřesnil Rambousek.

Tím ale nároky na influencera nekončí. "Sledujeme, zda influencer pečlivě označuje spolupráce, zda k obsahu přistupuje autenticky a osobitě, protože právě vlastní specifický styl komunikace bývá tím, co na influencerovi jeho fanoušci oceňují nejvíce. V tom tkví jeho největší síla i jádro obchodního potenciálu," doplnil Rambousek.

Diana Zadáková z eVisions přibližuje další kritéria, podle kterých se firmy rozhodují, zda navázat s influencerem spoluprací.

"Kromě počtu followerů je třeba hledět na dosah, engagement rate (poměr interakcí vůči počtu followerů influencera), interakce u příspěvků, případně na počet zhlédnutí u videí. Ideální je vyhodnotit přínos kampaně i finanční metrikou, například metrikou CPM (neboli také CPT - cenou za jeden tisíc oslovených uživatelů, pozn. red.)," doplňuje Zadáková.

Ne každý influencer je celebrita

Opatrně ke spolupracím však přistupují i samotní influenceri. On-line deník Aktuálně.cz oslovil fitness influencerku Terezu Fukovou, která se při rozhodování ohledně reklamy řídí několika pravidly.

"Nemám ráda vyhazování peněz za zbytečnosti a nechci ani vydělávat na svých sledujících. Nepřijde mi fér, aby zaplatili za produkt, který je nastřelený o několik desítek procent jen proto, aby s produktem museli ještě zaplatit firmě službu a influencerovi za reklamu. Také vím, jaký mám dosah a kolik lidí dokážu zasáhnout, takže se musíme domluvit s firmou na určité odměně. Stejně jako je 'vyčuraných' hodně influencerů, to samé platí i pro firmy, které kolikrát chtějí, abyste dělali reklamu zadarmo," vysvětlila influencerka.

Tereza na svých sociálních sítích sdílí inspiraci ke cvičení, zdravé recepty či tipy na doplňky stravy a spolupracovala například se společností Fit Kitchen nebo Fitness 007. Na Instagramu ji sleduje přes 36 tisíc lidí, čímž se řadí do kategorie tzv. mikroinfluencerů. Ti mají sice menší cílovou skupinu, ale jejich vztah a komunikace se sledujícími jsou mnohem bližší, a i proto mohou působit autentičtěji, což se jim v kampaních vyplácí.

Mladá influencerka si přitom za tvorbou na sociálních sítích stojí sama. K tomu pracuje na plný úvazek v oblasti reklamy a marketingu a dodělavá studia nutričního poradenství.

Také influencer Tomáš Rezek vysvětluje, proč nepřijímá hodně spoluprací, které mu nejsou blízké nebo by nezajímaly jeho cílovou skupinu.

"Spolupráci jsem pouze kvůli penězům přijal párkrát a za ten pocit, který mám při postování těch příspěvků, mi to vážně nestojí. Vůbec mi to nedělalo dobře, promovat něco, čemu až tak nevěřím nebo to nemám rád. Potom mě ani samotné focení a vymýšlení té fotky hrozně nebaví," uvedl.

Tomáš Rezek, který nese na Instagramu přezdívku rezoun_t, má téměř 35 tisíc sledujících a zaměřuje se obecně na životní styl. Je barista, a proto se na jeho profilu vyskytují příspěvky i spolupráce týkající se světa kávy. Dále propagoval produkty jako konopný olej, elektroniku či rostlinné alternativy masa. Tomáš se totiž snaží na svém profilu sdílet i problematiku udržitelnosti a ekologie. Zároveň se však snaží lidem primárně zlepšovat náladu a sází na humor a autentičnost.

Ani Tomáš Rezek není influencerem na plný úvazek. Krom sociálních sítí a přípravy kávy se věnuje i marketingu kavárny. Komunikaci se značkami si zařizuje sám a v případě kampaní občas kontaktuje někoho ze známých na pomoc s focením či natáčením.

Výlet do hotelu zdarma vám nájem nezaplatí

K nejdělečnějším influencerům však patří hlavně celebrity, které mají na Instagramu přes milion sledujících. Z Čechů k nim patří Petr Čech (2,1 milionu sledujících), Makhmud Muradov (1,2 milionu), Leoš Mareš (1,1 milionu) a Silvie Mahdalová (jeden milion). Nutno podotknout, že všichni z této kategorie až na Leoše Mareše cílí zejména na zahraniční sledující.

Vedle "globálních" celebrit patří k nejsledovanějším influencerům v Česku Jirka Král (921 tisíc), Anna Šulcová (864 tisíc) a MenT (829 tisíc).

Podle Diany Zadákové z eVisions se měsíční příjem z propagace výrobků či služeb u influencerů z řad celebrit může vyšplhat až k milionům korun. Influencer s desítkami tisíc followerů se však pohybuje úplně jinde. Konkurence je vysoká a počty followerů průběžně rostou všem uživatelům.

"Měsíční příjem středně velkého influencera bude v řádech desítek tisíc korun. Svět a život influencera je trochu pozlátko.

Měsíčně může vydat jen omezené množství placených příspěvků a firmy ho stále tlačí do barterových spoluprací. Výlety do hotelů zdarma jsou fajn, ale účty za elektřinu a nájem vám nezaplatí," upřesňuje.

V Česku je přitom situace nesrovnatelná například se západními státy. Influencer marketing je zde z tohoto pohledu stále v plenkách a drží se především Instagramu jako hlavní platformy. V Americe je přitom už i TikTok poměrně běžnou součástí propagace i influencer marketingu.

Česko se od ostatních zemí odlišuje často i odmítavým postojem k tomuto typu marketingu. Vnímá to tak i Tereza Fuková, která to pociťuje hlavně při vytváření reklamy na Instagramu.

"Na jednu stranu mě to mrzí, protože sociální sítě jsou skvělý nástroj pro reklamu, na druhou stranu si za to influenceri můžou sami. Přijímají spolupráce, které absolutně nezapadají do jejich feedu, z jejich profilů mizí kreativní obsah a kvůli pár produktům nebo korunám jsou schopni zaprotat se jakékoliv značce. A bohužel hodně lidí svým idolům věří, vyhazují peníze ze předražené a zbytečné věci, které pak nakonec ani nefungují, a oni jsou zklamaní. Za filtrem se všechno schová, ale v realu je to trochu jinak," vysvětluje Fuková.

Tomáš Rezek naopak vnímá, že se přijetí influencerů v Česku zlepšilo. "Je to ale nejspíš tím, že se pohybuji v Praze, kde na to jsou lidi zvyklí. V menších městech je tomu možná stejně jako před osmi lety, takže nemůžu soudit. Ale už si pomalu aspoň lidi umí představit, co to obnáší, co za tím vším je a že to není jen pohodička před kamerou nebo telefonem," dodal.

Nefér kampaně se influencerům nevyplácí

Ačkoliv je reklama v Česku přísně regulována, na nové trendy v tomto oboru zatím nestihli zákonodárci zareagovat. Proto zde

chybí jednotný a všeobjímající legislativní rámec, který by toto odvětví reklamy reguloval.

To však neznamená, že tvůrci obsahu mají na sociálních sítích kompletně volné ruce. Existuje například samoregulační iniciativa Férový influencer, za kterou stojí Sdružení pro internetový rozvoj, [Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy](#) či Asociace komunikačních agentur.

"Iniciativa problematiku komerční spolupráce značek s influencery a její profesionalizaci posouvá a popularizuje. Řídit se kodexem, který vydala, je pro influencery profesionály nejen žádoucí, ale také velmi strategické s ohledem na jejich profesní budoucnost," uvedl Václav Rambousek z Ogilvy s tím, že prohrávek proti pravidlům kodexu by dnes mohl influencerovi profesně uškodit a vystavit mu stopku pro další obchodní příležitosti.

Václav Rambousek dále zdůrazňuje, že influenceři jsou dnes navíc vlivné osobnosti, které jsou pod drobnohledem veřejnosti.

"Čeští konzumenti komerčních sdělení vykazují stále vyšší senzitivitu k obsahu, který je křečovitý, neautentický nebo křičí placenou reklamou bez kontextu. Takový obsah může pro influencera znamenat okamžitou vlnu silné zpětné vazby z publika formou negativních komentářů, případně satirických vtipů a koláže na sociálních sítích," dodal Rambousek.

Krom toho činnost influencerů omezují další zákony, jako zákon o regulaci reklamy, občanský zákoník a zákon o ochraně spotřebitele.

"Každý vydaný reklamní příspěvek je influencer ze zákona povinen řádně označit. Pokud tak neučiní, bude tato reklama spadat do kategorie tzv. skryté reklamy. Jedná se o nekalou obchodní praktiku, která je postihovaná zákonem o ochraně spotřebitele. Ta může být sankcionována v řádech tisíců až milionů korun," uzavírá Diana Zadáková.

Čumřík: Like House není o životě typického influencera, honba za "lajky" je zvrácená

Dominik Stroukal: Díry v českém politickém kompasu. Chybí progresivní pravice [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 24.08.2021, Zdroj: e15.cz, Autor: Dominik Stroukal, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.08.2021 08:27, Celková návštěvnost: 2 790 000, RU / měsíc: 1 504 515, RU / den: 117 688, Rubrika: Názory, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,31

Pro spoustu z nás tu není politická strana, která by alespoň trochu reprezentovala naše názory. A nejde jen o extrémní postoje. Na dobře známé ose politických názorů od levicových k pravicovým jsou vyplněna téměř všechna místa, ale jakmile přidáme další dimenzi, řadu lidí nemá kdo reprezentovat.

Že politické strany nejsou jen na ose od levicových k pravicovým, nejspíš nepřekvapí. Bylo by jednoduché, pokud by osa byla jenom jedna, ale graf politických stran by pak neukazoval důležité rozdíly. Nalevo by byla ČSSD spolu se zelenými a komunisty, což už na první pohled není jeden pytel, do kterého by chtěli jejich voliči být házeni. Co s tím?

V roce 1971 přišel s dodnes populárním znázorněním libertariánský aktivista David Nolan. Vadilo mu, že libertariáni se na levopravou osu mezi demokraty a republikány nedají snadno zařadit. Na jednu osu tak vykreslil ekonomickou a na druhou osobní svobodu. Někdo by rád co nejvíce reguloval ekonomiku, ale nevdá mu legalizace drog či stejnopohlavní sňatky. Jiný by naopak ekonomiku nechal co nejsvobodnější, ale zavřel hranice před migrací a netoleroval jiná náboženství. Nolan graf pootočil tak, aby jeho vlastní přesvědčení, tedy co nejvíce ekonomické i osobní svobody, bylo přímo na vrcholu.

Letošní předvolební kompas, se kterým přišla [Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy](#), má také dvě osy, které jsou velmi podobné diagramu Davida Nolana. Když do grafu vnesete své preference, můžete najít stranu, která je vám svým programem nejbližší. Uprostřed grafu je centristické ANO, komunisté jsou konzervativní levice, k progresivní levici mají nejbližší zelení a nakonec Trikolóra spojená se svobodnými a soukromníky je typickým představitelem konzervativní pravice.

Už na první pohled je graf prázdný u progresivní pravice. Najít v letošních volbách subjekt, který by byl ekonomicky pravicový, ale zároveň hájil otevřené hranice, legalizaci drog, práva menšin a další typicky progresivní témata, je prakticky nemožné. Samostatně se o to v určitou dobu snažili Svobodní, ale ve spojení s Trikolórou a i vnitřními změnami se přesunuli do jiného kvadrantu. Podobný problém mají progresivní levičáci. Nejbliž jejich ideálu jsou na grafu zelení, ale stále jsou pro ně málo levicoví. Děř je v politickém kompasu celá řada. Snad jen konzervativní pravičáci si vyberou relativně snadno.

Čím to je, není asi otázka na ekonoma. Možná by takové strany vznikly, ale dobře vědí, že nemají dost voličů. Možná jsou v těchto dírách voliči, kteří díky svým názorům k volbám ani nechodí. Nebo může být část vysvětlení i v tom, že lidé v těchto dírách dokonce ani nevědí, že takové názory mají, respektive že jimi zvolená strana je nereprezentuje.

Někdo by samozřejmě mohl namítnout, že jsou volební kalkulačky špatně sestavené. Ta poslední nepochybně je, protože dokonalá být nemůže. Otázky jsou často podivné a u většiny z nich by člověk potřeboval odpovědět „to záleží...“ Nicméně si troufám tvrdit, že by shluk mírně levicových progresivních stran a mírně konzervativních pravicových stran zůstal v jakékoli kalkulačce a díry by nevytizely.

Části z nás tak nezbyvá než nevolit, volit menší zlo či volit strategicky, což jsou všechno věci, které jsou na hony vzdálené ideálu demokracie. Můžeme vůbec být kritičtí k těm, kdo se nechtějí voleb účastnit, když nemají nikoho ani trochu blízko? Na pravolevém spektru se vždycky někdo najde, ale realita je bohužel složitější.

Na hranicích s Běloruskem vyroste nový solidní plot o výšce 2,5 metru

RÁDIO, Datum: 24.08.2021, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 2, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.08.2021 14:04, Poslechovost pořadu: 181 266, Pořad: 12:08 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře, AVE: 185 736,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,01

Karolína KOUBOVÁ, moderátorka

"Na hranicích s Běloruskem vyroste nový solidní plot o výšce 2,5 metru" napsal na Twitteru polský ministr obrany Mariusz Blaszczak. Premiéři Polska Litvy, Lotyšska a Estonska včera zároveň obvinili běloruského lídra Alexandra Lukašenka, že plánuje a organizuje současnou migrační krizi na hranici Běloruska s Polskem, Litvou a Lotyšskem. V poslední době přibývá migrantů z Iráku, Sýrie a Afghánistánu, kteří se snaží dostat z Běloruska do sousedních členských zemí Evropské unie. U telefonu je teď politický geograf Michael Romancov, který působí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a Metropolitaní univerzité Praha, dobrý den.

Michael ROMANCOV, politický geograf, FSV UK

Dobrý den.

Karolína KOUBOVÁ, moderátorka

Bariéru chce na své hranici s Běloruskem vyjstě také Litva. Evropská komise to dokonce označila za dobrý nápad ale nechce se podílet nebo nebude se podílet na jejím financování. Tak jich dlouhý by celý ten plot na hranici s Běloruskem musel být a v jakém terénu?

Michael ROMANCOV, politický geograf, FSV UK

Ten terén tam upřímně řečeno, asi není ten největší problém, protože v téhle části toho území nejsou žádné jaksi extrémní přírodní překážky. Navíc pochopitelně tam, kdyby nějaká překážka byla, tak se dá předpokládat, že by tam tudy ani ti migranti nešli. To znamená ten plot má smysl stavět primárně tam, kde existuje relativně snadná možnost pro překročení hranice.

Karolína KOUBOVÁ, moderátorka

Na kdybychom si měl říct, kde všude vlastně už ploty a bariéry na vnější hranice Evropské unie stojí, jak se osvědčily?

Michael ROMANCOV, politický geograf, FSV UK

Tak to je otázka, na kterou se nedá takhle jednoduše odpovědět, protože výstavba nějakých hraničních bariér, které mají primárně bránit migraci, nejedná se tedy hraniční opevnění, které by mělo zabránit vstupu cizích vojsk, něco na způsob toho co třeba budovalo Československo ve druhé polovině třicátých let, ale skutečně ty bariéry, které primárně mají zabránit nelegálnímu příchodu migrantů, tak to je fenomén, který v současném světě vlastně je poměrně, v uvozovkách populární. V podstatě se dá říci, že neexistuje kontinent, na kterém bychom nenašli něco na ten způsob. V Evropě vlastně ten asi nejdéle fungující plot, který má tuhle tu preventivní roli, tak to jsou španělské exklávy v severní Africe Ceuta a Melilla, které vlastně oddělují tedy tahle ta španělská území od Maroka. Mimochodem to je místo, kde jsme po desetiletí vlastně svědky toho, jaký intenzivní tlak tam je vždycky čas od času na ty na ty hraniční zátarasu vlastně vyvíjen. Potom samozřejmě maďarský plot, který vzniknul v souvislosti s tou poslední krizí v roce 2015. A teďka vidíme něco podobného, tedy u těch států, které sousedí do Ruska.

Karolína KOUBOVÁ, moderátorka

Když jste zmínil ten maďarský plot, tak si můžeme připomenout, že když ho v Maďarsku začali stavět v roce 2015, tak si vysloužilo mezinárodní kritiku. Teď tedy Evropská komise označila aktuální polské a litevské plány na výstavbu plotu za dobrý nápad. V čem je podle vás rozdíl?

Michael ROMANCOV, politický geograf, FSV UK

Já myslím, že ten rozdíl spočívá zejména v tom, že tady máme teď poměrně jednoznačným způsobem zdokumentovanou situaci, že běloruský režim vlastně dováží na své území migranty. A ty vlastně potom má tendenci vyexpedovat za svou státní hranici ke svým sousedům, kteří jsou zároveň členové Evropské unie. Tím vlastně běloruský režim klesnul na úroveň organizovaného zločinu, protože není žádné tajemství, že i na řadě jiných míst, kde k těm intenzivním migračním pohybům dochází, takže evropský organizovaný zločin se na tom podílí, protože prostě obchod s lidmi to je dneska obrovský obrovský byznys.

Karolína KOUBOVÁ, moderátorka

Čili vlastně premiéři Litvy, Lotyšska a Polska to označuje dokonce jako hybridní útok a tedy, když Evropská komise má za to, že ten plot je dobrý nápad, dá se to tedy brát jako vlastně adekvátní odpověď na tento útok?

Michael ROMANCOV, politický geograf, FSV UK

Myslím, že v tomto konkrétním případě a čase nebo v místě a čase tak určitě ano.

Karolína KOUBOVÁ, moderátorka

Politický geograf z univerzity Karlovy Michael Romancov byl naším hostem. Děkuji vám za to, na shledanou.

Michael ROMANCOV, politický geograf, FSV UK

Na shledanou.

Vladimír kořen se stal učitelem, má čtvrté dítě a rád by se podíval do vesmíru [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.08.2021, Zdroj: vlasta.kafe.cz, Autor: Adéla Nosková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.08.2021 10:04, RU / den: 20 000, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,22

V každé profesi, kterou vyzkoušel, je nadmíru úspěšný. Zázraky přírody patří mezi nejsledovanější sobotní pořady. Říčany, v jejichž čele deset let stál, se staly třikrát nejlepším místem pro život v České republice. A vypadá to, že bude i skvělý učitel.

Kromě toho, že momentálně učíte na základní škole, patříte coby moderátor Zázraků přírody už řadu let k nejpopulárnějším

osobnostem České televize. Jak tuhle skutečnost vnímáte?

Uvědomuji si to a jsem za to nesmírně vděčný. Je to hlavně díky pořadu jako takovému. Točíme dvanáctý rok, natočíme kolem sedmi až devíti dílů ročně a každou sobotu se na nás dívá nad milion lidí. Takže už podle toho lidí bavit musíme.

Kde za těch dvanáct let pořád berete nápady?

Příroda je nevyčerpatelná studnice, stále se nám otevírají nová a nová témata. S kolegy si navzájem posíláme různé tipy...

Nedávno jsem třeba posílal tip na krevetu pistolnickou. Je zajímavá tím, že klepetem umí dát takovou ránu, že zabije na určitou vzdálenost jiného tvora. Secvakne ho tak silně, že vydá rázovou vlnu, hmota se přetvoří na teplotu Slunce, letí prostorem, zasáhne například garnáta a ten je na místě mrtvý.

Když sleduju, s jakým nadšením vyprávíte, jsem si jistá, že to oceňují i vaši žáci.

Mám rád svět a miluju dívat se na něj z různých úhlů, dopodrobna. Nedávno jsem si třeba pořídil mikroskop a žákům s jeho pomocí ukazují, co všechno se děje například na obyčejné cihle, která je obrácená k zemi... Kolik se na ní dá najít života! Rád se dívám i na hvězdy, proto teď ve škole připravujeme projekt Dotkni se vesmíru. Žáci si na něj připravují experiment, kdy budou vypouštět balon do výšky 40 kilometrů... Zkrátka se snažím svůj zápal předat i jim. Aby si život uměli užívat s otevřenými očima a nastraženými ušima. Snažím se výuku pojímat trochu jako v Zázracích přírody. Bavi mě vymýšlet třeba kvízy. Ale ne proto, abych děti zkoušel, spíš je to cesta k zábavnějšímu učení.

Vás učení evidentně baví. A žáky?

Myslím, že si to užívají. I matematiku se jim snažím protkat fentičkami při počítání, aby je to nestrášilo. Fyzika je na zábavu lepší, je o letadlech, balonech, o tom, jak se věci chovají ve vesmíru... Což je důležitější pro pochopení světa než třeba umět si spočítat, jaký je dnes atmosférický tlak. Základ být musí, ale utápět se v číslech? Pro mě je větší vzrůšo pozorovat, jak se ten vzduch chová, jak vzniká vítr...

Jak jste se vůbec dostal od novinářiny, kterou jste vystudoval, k učitelství?

Moje žena Martina je učitelka na základní škole, a když jsme spolu začali bydlet, žili jsme ve škole, v učitelském bytě. Tehdy takhle motivovali mladé učitele, aby chtěli učit na venkově. A tak jsme tenkrát využili nabídky ve vesničce Řepín na Kokořínsku. Byt byl opravdu krásný, měl asi 130 metrů čtverečních. Otevřeli jsme dveře a ocitli se na školní chodbě! Občas byl hluk, ale to bylo takové hezké štěbetání. Bylo to krásné období, zůstali jsme tam ovšem krátce, jen tři roky, a pak se přesunuli do dalšího krásného místa na Ř – do Řičan u Prahy, kde žijeme dodnes.

A kde jste byl deset let do konce loňského roku starostou. Pak se vám zastesklo po škole?

To, že jsem se stal sám učitelem, je vlastně souhra náhod. Když jsem se loni rozhodl, že už nebudu starostou Řičan, rozhodně jsem si neplánoval, že se budu ubírat tímto směrem. Chtěl jsem si dát čas na rozmyšlenou, rozkoukávat se. Přemýšlel jsem o moderátorských aktivitách, o tom, jestli se naplno nevrátit k novinářině... Byly Vánoce, já šel do školy za manželkou a potkal se s ředitelem školy. Věděl už, že čekáme miminko a že končím jako starosta. Řekl mi: „Končí mi tady tři učitelé a ty mi ještě přivedeš šikovnou paní učitelku do jiného stavu, měl bys asi udělat morální krok a nějak to napravit!“ Já na to odpověděl, jestli bych teda měl jít učit... A v domnění, že ředitel řekne, že to nejde, jsem dodal: „Klidně!“ Tak slovo dalo slovo.

Převzal jste žáky po své ženě?

Martina učila druháčky, to bych já ani nemohl, asi by se mě báli. Ale přeneseně jsem její žáky převzal, měla totiž děti, které jsou nyní v páté třídě. Ty mám já třeba na vlastivědu. Vzal jsem si menší úvazek, chodím jen čtyři dny v týdnu, mám volné pátky, abych měl čas na natáčení.

Jak se vám učilo on-line, v takovém případě se pokusy dělají asi těžko...

Naopak, učilo se mi dobře, protože na on-line výuce jsem měl mnohem víc možností, jak dětem ukázat praktické věci. Máme ve škole speciální software, který mnohem víc využiju při on-line práci než ve třídě. Mohl jsem jim například ukazovat, jak funguje balon, jak se z něj vypouští vzduch... Ve 3D prostředí je mnoho možností, třeba se podívat do útrob přehrady, zkoumat prehistorická zvířata, což by v realu šlo těžko. Také existuje mnoho věcí, které jsou již natočené a ve třídě se moc nedají zrealizovat. Taky jim třeba pustím nějaký pokus ze Zázraků přírody, například na Archimedův zákon.

Předpokládám, že vaši žáci Zázraky sledují...

To víte, že sledují a reagují na ně! Když jsme teď s Marošem Kramářem tančili lambadu při rychlostním potápění, tak jsem si až říkal, jestli mi tahle disciplína nepodryje učitelskou autoritu.

Chtějí se účastnit samotného natáčení?

Jasně, děti z manželčiny třídy jsem tam už vzal. Zájem je obrovský, moc rád bych vyhověl všem dětem, ale musíme mít namíchané publikum z různých věkových kategorií, aby reagovalo na vše, co se tam děje, přece jen tam zazní i vtipy, které děti nemůžou pochopit. Během psaní scénáře hodně řešíme, jak věci vysvětlovat, aby to nebyla nuda. Musíme informace podávat jinak než jako řadu statistik a čísel, humor tam patří.

Viděla jsem vás v leccem, třeba jak vám potápěč s blond parukou dával umělé dýchání pod vodou nebo jak jste zkoušel plavat jako mořská panna...

Mám díky těmto situacím dvě polohy. Když se mi povede dobrý výkon, jako slánění z Žižkovské věže nebo skok do vody z velké výšky, pak se na mě ženy na ulici dívají docela obdivně. Ale když mě pak režisér nebo dramaturgyně převléknou třeba do těsného oblečení a zkouším některé vtipné situace, pohledy jsou spíš úsměvné.

Podporujete se s Marošem Kramářem navzájem?

Řekl bych, že souzníme. Role máme dobře rozhozené, nevadí nám si ze sebe udělat srandu. Ono když vyvalíte na televizní obrazovce břicho, musíte mít velký nadhled. Děláme to, protože nás takové věci baví a pak budou bavit taky diváky. Jsme prostě normální chlapi. Snažíme se navzájem hecovat... Neměl bych to možná prozrazovat, ale Marošovi nedávno úplně nevyšel pokus na monoski. Prohrál, protože s trenérem zvolil špatnou strategii a vystartoval o chvíli později než já. Doufal, že se rozsekám. To ale nezná Kořena! Nespádl jsem a on už mě nedohnal. Vyčítal si to, protože měl pocit, že je na monoski lepší než já.

Kdo z vás vítězí častěji?

To je jasné, jednoznačně vedu já. Promiň, Maroši!

V jakém žvlu jste při pokusech nejčastěji?

Jsme ve vodě, ve vzduchu... Není snad prostředí, které jsme ještě nevyzkoušeli! Nedávno jsme se dokonce potápěli pod ledem, což bylo úžasné. Je zajímavé, jak to pod hladinou vypadá, až to diváci uvidí, budou asi překvapeni! Natáčení bylo náročnější, v takovém případě se může stát spousta nepřijemností, třeba může zamrznout technika a podobně.

Jaké to je, ocitnout se pod ledem?

Zvláštní, vlastně si můžete vyzkoušet, jaké to je, být doslova vzhůru nohama. Takhle můžou trénovat astronauti stav beztlíže.

Voda vás nadnáší, a když se do ledu opřete nohama, můžete po něm chodit. Museli jsme mít speciální oblek – zimní potápěčský neopren a pod ním ještě svetr.

Co byste chtěl ještě zažít?

Kdybych si mohl vybrat úplně cokoli, chtěl bych se podívat do vesmíru! Byl by to splněný sen. Ale to by bylo možné snad

jedině, kdyby Zázraky přírody dostaly sponzoring od Elona Muska. Opustit planetu Zemi vyvolává pokoru, v rámci vesmíru jsme opravdu malíci. Pokládáme se za nejspělejší civilizaci, ale zničit planetu by pro nás nebylo zas tak těžké... Jsem velký fanoušek Davida Attenborougha a jeho poslední filmy ve mně burcují pocit, že bychom měli vytvářet prostor pro svobodnou přírodu, místo, které stojí nad hospodařením člověka. Na všechno existují normy – na les, louky, kolik může být někde brouků. Když se pak vyskytne něčeho víc, je z toho pomalu chemická válka jako v případě přemnožení hrabošů. Jako kluk si přitom pamatuju z pobytu na chatě, že za léto neměli myslivci problém zastřelit třeba tisíc zajíců, dneska jsou to jen třeba čtyři kusy. Každým dnem čekáte čtvrté dítě, vaší nejstarší dceři je devatenáct... To je nezvyklé! My se trochu bojíme, ale nejde s tím nic dělat. Starší děti si myslí, že jsme se zbláznili! Budeme mít kluka, tím se nám doma vyrovnají poměry, doposud to byla převážně ženská domácnost, teď budeme 50:50. (Rozhovor pro časopis Glanc vznikl v červenci 2021, syn je nyní již na světě - pozn.redakce)

VLADIMÍR KOŘEN

- Popularizátor vědy a učitel.
- Narodil se 30. prosince 1973 v Teplicích.
- Roku 1998 vystudoval žurnalistiku se zaměřením na politologii na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**.
- Byl dlouholetým redaktorem České televize se specializací na vědu a přírodu. Za svou práci dostal mj. ocenění Česká hlava. Na obrazovku ČT přivedl i seriál České hlavy. V tomto cyklu odvysílal 337 reportáží, sledovanost seriálu dosahovala až milionu diváků. • Vladimír Kořen byl také autorem a moderátorem týdeníku Planeta věda a podílel se na dalším vědecko-publicistickém cyklu, divácky oblíbeném Živém srdci Evropy.
- V letech 2010–2020 byl starostou Říčan.

Na zkušenu do Alberta [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.08.2021, Zdroj: Retailnews.cz, Autor: Albert Česká, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.08.2021 10:21, RU / den: 2 500, AVE: 2 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,03

Deset vysokoškoláků z různých částí republiky sbírá praktické zkušenosti na stáži v Albertu. Ve 14. ročníku tříměsíčního programu Summer Internship mají na starost samostatné projekty z oblastí udržitelnosti, obchodu, marketingu či logistiky. Vedou je a mentorují zkušení manažeři. Díky programu získala cenné zkušenosti už více než stovka studentů.

Zkušenosti z praxe, milí a ochotní kolegové, zajímavá práce ve velké společnosti, přívidělek a zároveň i dostatek volných chvil pro užití si prázdnin, to jsou věci, které studenti na letní stáži v Albertu nejvíce oceňují. „Stážisti se u nás podílejí na důležitých projektech, kdy jim stanovíme rámec a jejich mentoři a kolegové je podporují v činnosti a hledání cest ke splnění úkolu. Z teorie získané ve škole tak rovnou skočí do byznysu a začnou uplatňovat získané vědomosti v praxi. V relativně krátké době získají mnoho zkušeností a vědomostí,“ popisuje Ctirad Nedbálek, personální ředitel obchodu Albert. „Projekty tvoříme tak, aby byly zajímavé pro studenty a zároveň aby i oni nás obohatili svým pohledem a výstupy. Díky tomu vnímají, že to, co dělají, má smysl a firma jejich práci skutečně využije a ocení,“ doplňuje.

Projekty od začátku až do konce

Studenti vedou projekty s podporou mentorů od začátku až do konce. Nepracují jen u počítače, ale také se setkávají s lidmi a cestují po prodejnách či distribučních centrech, což jim ještě lépe pomáhá pochopit šíři činnosti maloobchodu. To oceňuje i stážistka Dominika Kovačovičová z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, která pracuje na projektu monetizace v marketingu: „Na stáži se mi líbí několik věcí. První je sběr informací v terénu, kdy někdy i více než polovinu času trávím mimo kanceláře. To práci dodává dynamiku a díky tomu není každý den stejný, což mi moc vyhovuje. Také se mi líbí, jak kreativní práce je a kontakt s kolegy, od kterých se neustále dozvídám nové informace. Velmi cením strukturovaný průběh stáže, kdy jsem hned věděla, co je mým úkolem.“

Praxe i přínos pro firmu

Studenti vidí v práci na svých projektech smysl, jsou součástí týmu, který se o ně stará a pomáhá jim, aby naplno využili své schopnosti a odnesli si ze stáží maximum. „Moji nadřízení a kolegové se mi snaží být maximálně nápomocní a vždy dostávám zpětnou vazbu. Za pouhý první měsíc jsem se toho naučila opravdu hodně a už teď vím, že pro mě bude stáž v Albertu do budoucna velmi přínosná. Potkávám mnoho zajímavých lidí ať už z Česka či ze zahraničí, kteří pracují na udržitelnosti v rámci mateřské společnosti Ahold, což mi dává příležitost vidět věci ještě ze širšího pohledu,“ říká Aneta Vraná z Vysoké školy ekonomické, která pracuje na projektu z oblastí udržitelnosti.

Studenti poznávají, jak do hloubky se velká společnost jednotlivými oblastmi zabývá. „Mile mě překvapilo, kolik lidí se udržitelnosti v Albertu věnuje a na problematice jim skutečně záleží. Nečekala jsem, že společnost v této oblasti dělá takové množství aktivit. Bylo pro mě důležité pracovat na projektu, který mi dává smysl a může nějakým způsobem pomoci, a to mi stáž v Albertu umožnila,“ doplňuje Aneta Vraná.

Studenti se podílejí i na projektech, které jsou specifické právě pro maloobchod, jako je veganská výživa a postavení na trhu či robotizace dat. Vedle centrály obchodu Albert probíhají stáže také v distribučních centrech, kde se dva studenti věnují forecastingu a efektivnímu řízení umístění položek.

Dynamika retailu

Šířka záběru, rychlost a dynamičnost retailu mnohé studenty tak zaujme, že se s ním rozhodnou spojit svou další kariéru. Během 14 ročníků prošla programem Summer Internship více než stovka studentů z různých vysokých škol ekonomického i dalších směrů. Stáže pro ně představují také příležitost k získání trvalé práce. Jenom v loňském ročníku pokračovala v dlouhodobé spolupráci polovina stážistů.

Zdroj: Albert Česká republika, s.r.o.

Pokud vojáci neopustí Afghánistán včas, následky mohou být krvavé, varuje amerikanista Lepš [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.08.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Autor: Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.08.2021 12:36, RU / měsíc: 1 171 029, RU / den: 88 206, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,98

Islamistické hnutí Tálibán omezilo přístup na letiště v Kábulu, odkud jsou odbavovány evakuační lety s uprchlíky. Špičky nově vyhlášeného Islámského emirátu Afghánistán navíc pohrozily USA a dalším spojencům, že pokud nedodrží dohodu, a vojáci do konce srpna neopustí zemi, přijde odvěta. Americký prezident Joe Biden odchod své armády k 31. srpnu potvrdil. „Zdá se, že neměl jinou volbu,“ komentuje rozhodnutí rezidenta Bílého domu amerikanista Jakub Lepš.

Podle politologa z New York University Prague Lepše jednání mezi Spojenými státy a Tálibánem sice probíhají, většinu karet v tuto chvíli drží islamisté.

„Pokud by se Západ rozhodl, že se bude snažit protáhnout evakuace lidí i přes 31. srpen, tak by neformální dohoda s Tálibánem padla. Následky by mohly být opravdu krvavé,“ varuje s tím, že USA prakticky nemají jinou možnost než dodržet deadline Tálibánců.

Náhodný terorismus?

Ačkoliv podle politologa z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Slavomíra Horáka hnutí Tálibán zřejmě nemá prostředky k výraznější vojenské ofenzívě, dá se očekávat tlak na odchod vojsk NATO ze země. „Nelze samozřejmě vyloučit ani nějaké náhodné teroristické útoky,“ uvažuje Horák.

Politolog připomíná, že stále ještě není tak docela jasné, jaký typ vlády budou chtít Tálibánci v zemi zavést. „Není to homogenní hnutí a spousta polních velitelů si ve svých teritoriích dělá, co chce.“

A vyloučit nelze ani to, že Tálibán si jako rukojmí vezme obyvatele Afghánistánu. Zástupci Světového potravinového programu, který funguje při Organizaci spojených národů, totiž varoval před nedostatkem potravin, který na místní dolehně zřejmě už v září.

Svým cynickým jednáním směrem k občanům může Tálibán kalkulovat s orientací Západu na lidská práva. „Mohou počítat s tím, že potravinovou pomoc se nakonec stejně budeme snažit poslat,“ uzavírá politolog.

Poslechněte si celý audiozáznam Speciálu Lukáše Matošky.

Piráti a starostové ztrácejí voliče. Chybí jim útočnost i jasná identita, míní experti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.08.2021, Zdroj: aktualne.cz, Autor: Barbora Doubravová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.08.2021 12:49, Celková návštěvnost: 29 083 533, RU / měsíc: 3 978 102, RU / den: 616 630, Rubrika: Domácí, AVE: 20 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 6,85, Návštěv za měsíc: 26 400 000

Na jaře byli Piráti a starostové favority voleb a Ivan Bartoš dostával otázku, zda je připraven na roli premiéra. Od květnového zahájení kampaně však koalice sklízí kritiku za přešlapy a voliči od ní před létem začali odcházet. Úbytek preferencí trvá doteď. Nespokojenost se ozývá i zevnitř Pirátů, kampaň je podle nich moc obranná. Experti tvrdí, že dvě strany v koalici ztratily vlastní identitu.

Podle průzkumů Piráti a starostové zažívají od jara, kdy úspěšně atakovali až třicetiprocentní hranici, pokles podpory voličů. Aktuální data agentury Median jim přisuzují zhruba dvacetiprocentní preference, tedy třetí místo - za hnutím ANO a koalici Spolu. Podle agentury STEM by je v srpnu volilo dokonce jen 18,7 procenta Čechů. Poté co koalice v květnu na pražském nábřeží s jedinou ženou osamocenou mezi lídry v obleku oficiálně odstartovala kampaň a zveřejnila program, začali se podle analytiků od ní voliči lehce odklánět.

Ředitel Medianu Přemysl Čech vysvětluje, že trend poklesu podpory začal i kvůli tomu, že se Piráti a hnutí STAN snažili svůj program komunikovat velmi otevřeně. "Část lidí otevřenost zarazila, domněnky, že budou znárodňovat byty, je znejistiující," tvrdí a dodává, že jsou lidé zmatení posledním vývojem, starší voliči koalice uvažují o přesunu ke konkurenční koalici Spolu a zároveň přibývá nerozhodnutých. U mladých lidí agentura Median sleduje částečně i odchod k SPD či Přísaze expolicisty Roberta Šlachty.

"Piráti se snaží na jednu stranu prostudovat zmrzlinu, která bude nejlíc vyhovovat národu, ale spousta konzervativnějších voličů střední třídy to spíš odpuzuje. Pro ně jsou takové diskuse moc komplikované," poukazuje Přemysl Čech na debaty o "ideologicky vhodném nanuku", které v červenci sklídily například na sociálních sítích posměch.

Ve stejnou dobu vyvolala rozčarování i koláž, na které se Jakub Michálek s lasem snaží chytit zloděje, později byla z internetu stažena. "Leckdy jsou právě tyto přešlapy důležitější než konkrétní programové téma. Z twitterové bubliny se to dostane dál a rychle se šíří, nabalují se na ně další vtipy," míní politoložka a odbornice na politický marketing Marcela Konrádová z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Zapomínáme na skalní voliče a na mladé, ztratili jsme pirátskou útočnost

Alžběta Králová z Institutu politického marketingu upozorňuje, že marketingových nedostatků si na sociálních sítích všimají hlavně mladí. "Dilčí nepovedené příspěvky se pravděpodobně k běžnému voliči nedostanou. Zároveň je ale nutné si uvědomit, že velkou část voličského jádra Pirátů tvoří mladší věková kategorie, která je na sociálních sítích aktivní a kterou přešlapy mohou z dlouhodobého hlediska odradit od volby koalice," říká Králová.

Připomíná také, že na rozdíl od koalice Spolu nemají Piráti a starostové speciální kampaň zacílenou na mladé.

Slabší výsledek Pirátů a starostů přitom může souviset i s klesajícím odhodláním mladých lidí účastnit se voleb. Podle Medianu jsou to právě mladí, kteří ztrácejí přesvědčení, koho volit. A koalice jich má hodně i mezi svými jádrovými voliči. Ti ovšem taky ubývají. "Volební jádro koalici kleslo během zhruba pěti měsíců asi o pět procent," vysvětluje analytik Čech.

Opomíjení skalních a případně mladých voličů vytýkají koalici i její členové. "Netajím se tím, že podle mě padlo množství

špatných rozhodnutí, a že je někteří lidé obhajovali příliš dlouho, ačkoli bylo zjevné, že nebyla dobrá. Příkladem budiž rozhodnutí se orientovat na voliče nové, nikoli však na stávající," říká například europoslankyně za Piráty Markéta Gregorová, která však dodává, že se to postupně mění a koalice přišla s novou strategií, ve které nedostatky reflektuje. Europoslankyně je zároveň nespokojena s výkonem poslance Mikuláše Ferjenčíka, jenž je zodpovědný za prezentaci strany v kampani. "Pan Ferjenčík není vhodnou osobou na pozici, on je spíše datový analytik než marketér," vysvětluje. A doplňuje, že je podle ní hodně vytižený a kampani by prospělo, aby se jí věnoval člověk, který by k ní směřoval plnou pozornost. Debaty o schopnostech poslance Ferjenčíka v čele kampaně rozvířil před dvěma týdny příspěvek jednoho ze straníků na otevřeném Pirátském fóru, který navrhoval jeho odvolání z vedení mediálního odboru strany.

Děni okolo poslance spustilo uvnitř strany polemiku o kvalitě celé koaliční kampaně. "Máme dobrá témata, nedaří se nám je ale uchopit. Kampaň je extrémně defenzivní. Ze začátku jsme dostali pár facek v podobě lží a útoků, kterým jsme museli čelit. Měli jsme je ale odrazit a jít dál, ale my jsme místo toho celou kampaň postavili do extrémně obranné polohy," říká k tomu například krajský zastupitel ve Zlínském kraji Jiří Knotek, který do voleb kandiduje z 19. místa.

Knotek se rovněž domnívá, že strana ztratila pirátskou účinnost z roku 2017. "Ta kampaň byla zapamatovatelná, ofenzivní," popisuje. Přesto věří, že u Pirátů a starostů dochází k sebereflexi a myslí si, že je kontaktní kampaň a chystané předvolební debaty mohou zachránit.

Strany si v koalici nedokázaly udržet vlastní identitu, říká bývalý marketér Pirátů

Redakce Aktuálně.cz se na současnou kampaň koalice dotázala i politického marketéra Jakuba Horáka, který před čtyřmi lety vedl kampaň Pirátské strany. Piráti ve volbách v roce 2017 uspěli s téměř jedenácti procenty a dostali se poprvé v historii do sněmovny.

"Preference klesají proto, že si strany v koalici nedovedly udržet vlastní identitu, což je jednoznačně vina chybně vedené kampaně," míní Horák.

Přítom spojení se STAN označuje jako geniální politický tah, který propojuje energii Pirátů s kompetencemi starostů. "Nová koalice ale nezískala jasnou tvář. Obě dvě strany by se nyní měly zaměřit na vlastní komunikaci, navrátit se k původním logům. Na logo s pirátskou vlajkou byli tehdy pirátští dobrovolníci hrdí, jak může být ale člověk hrdý na černé kolečko a čtvereček?" uvažuje.

Právě kampaň z roku 2017 pod Horákovým vedením s bojovným heslem a vězeňským autobusem hodnotí kladně také Alžběta Králová z Institutu politického marketingu. "Současná kampaň působí o třídu níž než ta z roku 2017 s heslem 'Pustte nás na ně'. Tehdy to mělo dynamiku, teď si s nimi nic podobného nespojíme," uvádí.

Králová připomíná, že Piráti se STAN sami uznávají, že se ocitli v defenzivní fázi a na útoky například ze strany Andreje Babiše neumějí úplně reagovat. "Energii zaměřují na boj s dezinformacemi a už se jim nedaří nastolovat vlastní témata, jako se to daří právě třeba Babišovi, který opět otevřel téma migrace, které, ač není tolik aktuální, voliče oslovuje," říká a dodává, že propagace koalice by měla být navíc pozitivnější.

Mikuláš Ferjenčík vysvětluje, že kampaň je upravována průběžně a problémům s nastolováním jasných témat si je podle svých slov vědom. "Nejdůležitější je, abychom dostali naše klíčová volební témata - jako plán na srovnání státních financí či protikorupční program, k lidem. Zatím se nám to moc nedaří. Máme ale finanční prostředky jen na velkou vlnu v září, teprve to rozběhneme," říká poslanec.

Přestože z řad vedoucích představitelů koaličních stran v poslední době zní slova o reflexi a nové strategii v kampani, Jakub Horák je spíše skeptický. "Chci to uvést v tomto kontextu: Protože žádná vláda bez Babiše nepůjde sestavit bez Pirátů, držím jim palce, ale bohužel jsem navzdory anoncovaným změnám v kampani žádný posun k lepšímu nezaznamenal."

Marketingové nedostatky se koalice pod vedením Pirátů bude snažit vymýtit i novými posilami. Jak informovaly Seznam Zprávy, nedávno si mimo jiné najala zkušeného politického marketéra Martina Charváta. Lze to vyčíst i z jejího transparentního účtu, za jeho marketingové služby zaplatila dosud přes 120 tisíc korun. "Pan Charvát má pomoci v komunikaci hlavních témat, jak je vysvětlovat jednodušeji," říká předseda STAN Vít Rakušan.

STAN je STAN a Piráti jsou Piráti

Marketéři koalice se o znovuoživení identit dvou stran, o kterém mluví marketingový expert Horák, alespoň částečně pokoušejí. Ve videu na Facebooku Víta Rakušana z půlky srpna mluví předseda starostů ztateně rázněji než v předchozích předvolebních spotech, když například prohlašuje: "Nejsem Pirát. Jednou starosta, navždy starosta. Vždyť my starostové jsme se nezměnili, znáte nás dobře."

Sám Rakušan sděluje, že nově bude kladen důraz na oddělenou prezentaci dvou subjektů. "Hlavní strategií je zdůraznit, že STAN je STAN a Piráti jsou Piráti. Koalice má smysl hlavně v této synergii," říká. A naráží i na otevřenou kritiku kampaně koalice zevnitř Pirátské strany. "Problém je v tom, že my vše řešíme mezi sebou, Piráti zcela veřejně. Ale je dobré si uvědomit, že kritika uvnitř Pirátské strany už utichá," dodává.

Zprávy 15:30

TV, Datum: 25.08.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.08.2021 15:42, Sledovanost pořadu: 103 881, Pořad: 15:30 Zprávy, AVE: 0,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,15

Pořad byl automaticky přepsán aplikací Beey (www.beey.io).

15 30 čas na další zprávy. Dobré odpoledne se čtyřladvacátkou. Od poloviny srpna už západní země evakuovali z Afghánistánu přes 82 000 lidí. Jenom za uplynulý den jich bylo asi 19 000. Armáda Spojených států se snaží tempo evakuací urychlit odejít ze země musí na konci měsíce. Taliban odmítl lhůtu pro její odchod prodloužit. Podle šéfa Bílého domu Joea Bidena navíc narůstá bezpečnostní hrozba na kábulském letišti a v jeho okolí. Při evakuaci afghánských spolupracovníků do Česka vyjednával velitel ochranného týmu vojenské policie. Kamba o jejich propuštění přímo s talibanci. Pro část zachráněných lidí museli vojáci dojít na kontrolní stanoviště Talibanu. Z Afghánistánu přepravili vojenští policisté asi 130 lidí přes talibanské stanoviště převedly 2 půlky. Podle Radiožurnálu ministr obrany Lubomír Metnar vyznamená celý tým rezortní mi teda medailemi. Plynovod Nord stream 2 podléhá podle německého soudu pravidlům Evropské unie. Ta stanovují, že vlastní plynovodů a dodavatel plynu nemůže být stejný. Soud tak rozhodl v návaznosti na spor ohledně pravidel používání plynovodu. Jeho provozovatel verdikt předpisy označil za diskriminační. U pobřeží Sýrie se po úniku paliva rafinérie vytvořila asi 19 km dlouhá ropná skvrna. Už včera úřady oznámily, že mají havárii v zařízení pod kontrolou. Ze satelitních snímků ale vyplývá, že skvrna vznikla až po tomto oznámení. Podle šéfa syrských odborů chemikálie unikly z popraskané nádrže, ve které bylo 15 000 tun paliva. Trh investičních vín je na maximu index LIF ex 1000, který sleduje jejich hodnotu. Stoupl za první pololetí opět a půl procenta. Za poslední rok se pak celkově zvýšil o 9 %, uvedl to fond Wine management. Podle analytiků obliba alternativních investic roste. Během loňského roku se kromě vína zvýšila třeba cena kabelek Hermes, a to skoro o pětinu. Německo české vztahy stojí na pevných základech. To řekl německý prezident Frank Walter Steinmeier. Krátce před příjezdem do Prahy, kde ho čeká třídní návštěva. Setká se s celou řadou ústavních činitelů. Bude se probírat celá řada témat. My čekáme na jeho příjezd na hlavním nádraží v Praze. Máme zpravodaje Martina Jonáše hned, jak Frank Walter Steinmeier přijede na hlavní nádraží, tak se pokusíme s ním udělat rozhovor samozřejmě nabídneme veškeré záběry z příjezdů i po tom, co se bude samozřejmě být po příjezdu. Mi to ale mezitím, než se tak stane, budeme komentovat českoněmecké vztahy a jejich stav do studia ČT24. Přišel totiž Vladimír Handl z katedry německých rakouských studií institutu mezinárodních studií **fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, dobré poledne. 3 dobré odpoledne. Tak před tou cestou zaznívala samá superlativy na stav českoněmeckých vztahů. Skutečně to taky, anebo je to taková ta symbolická rétorika před oficiální návštěvou. To byl spíš ta symbolika. Ty vztahy jsou samozřejmě vynikající, pokud jde o tu pragmatickou praktickou spolupráci. Já bych řekl, že jsme v takové fázi funkčního pragmatismu, který skutečně je docela uspokojivý v řadě oblastí, zejména v oblasti ekonomické i tam máme některá sporná témata, která jsme nedořešili, myslím si, že se k tomu ještě dostaneme, například nás překvapila jako míra nekoordinovanosti z těch postů v postupu při boji s pandemií, kde jsme udělili, objevili jste několik zásadních docela chyb si myslím. Ale dobře to je ta pragmatická normální agenda. Máme problém, myslím tam, kde se ta agenda začne politizovat. A tam se projevuje to, že vlastně v té politické kultuře uvažování o politice přece jen mezi námi je značný značný rozdíl, takové, řekl bych určité určitý odstup až odcizení, a to potom samozřejmě ty vztahy zatěžuje typicky uprchlická krize. Ještě než se dostaneme k těmto výzvám k minulým současným budoucí.

Německý prezident F. W. Steinmeier na návštěvě ČR

TV, Datum: 25.08.2021, Zdroj: TV Nova, Zpráva: 15, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.08.2021 21:32, Sledovanost pořadu: 869 949, Pořad: 19:30 Televizní noviny, AVE: 2 455 063,00 Kč, Země: Česko, GRP: 9,67

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Do Česka dnes dorazil na třídní návštěvu německý prezident Frank Walter Steinmeier. Z Berlína přicestoval na státníky poměrně nezvyklým způsobem – vlakem. Poté zamířil do Lán za prezidentem Zemanem. A právě tam je kolega Jan Mareš. Honzo, co všechno měl dnes na programu německý prezident?

Jan MAREŠ, redaktor

Dobry večer. Německý prezident Frank Walter Steinmeier dorazil sem do Lán krátce po sedmnácté hodině, tentokrát ale autem. Nejprve zamířil na místní hřbitov, kde v doprovodu české hradní stráže u hrobu prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka položil pamětní věnec. Následně zamířil sem do Lánského zámku, kde ho čekala večere s jeho českým protějškem prezidentem Milošem Zemanem a jeho manželkou Ivanou. Tady strávil zhruba 2 hodiny. Nám se podařilo zjistit dokonce, co oba státníci večereli. Bylo to ve stylu obou zemí, jak Německa, tak Česka. Nejprve se podávala pražská šunka s křenem a pečivem. Následovaly vepřové řízečky s bramborovou kaší. Já ještě doplním, že Steinmeier má být v Česku do pátku. Už zítra se má znovu prezidentem Milošem Zemanem setkat, tentokrát na Pražském hradě, kde mají projednat mimo jiné i minulost a současnost česko-německých vztahů. Následně se má německý prezident setkat i s dalšími státníky, mimo jiné s premiérem Andrejem Babišem nebo třeba předsedy obou komor Parlamentu. Ostatně další detaily toho programu státní návštěvy si poslechněte v následující reportáži kolegyně Lucie Hlubučkové.

Lucie HLUBUČKOVÁ, redaktorka

Hlavní nádraží – to byla v Praze první zastávka německého prezidenta, a to doslova. Přijel sem totiž po kolejích, jenže ne přesně tam, kam hradní stráž plánovala a červený koberec se musel narychlo stěhovat. Delegaci hned na nástupišti přivítali zástupci německého velvyslanectví a České prezidentské kanceláře. Jde o vůbec první takovou zahraniční návštěvu německého prezidenta.

Vladimír HANDL, odborník na Německo, IMS, FSV, Karlova Univerzita

Určitě to je symbolismus, ta otevřená hranice jako Evropa bez hranic, taková ta Evropa, kde sdílíme ten prostor.

Lucie HLUBUČKOVÁ, redaktorka

Příjezd německé hlavy státu po kolejích překvapil nejednoho cestujícího. Víte, kdo sem dneska dorazil?

osoba

Dobry den. Vubec netušim, jdeme nahodou kolem.

osoba

My jsme mysleli, že třeba limuzinou nebo vrtulníkem mohl přijet.

osoba

To je super, já moc ráda jezdím vlakem.

Lucie HLUBUČKOVÁ, redaktorka

Z Prahy tak prezident odjel za svým českým protějškem do Lán. Oficiálně spolu ale obě hlavy státu budou jednat až zítra ráno na Pražském hradě.

Rudolf JINDRÁK, ředitel odboru protokolu Kanceláře prezidenta republiky

Jsme připraveni už všechno. Dokonce hradní strážci si zrovna nacvičila ráno německou hymnu.

Lucie HLUBUČKOVÁ, redaktorka

Cestou na Hrad si ale německý prezident zítra zastaví v Resslově ulici, kde v kryptě kostela uctí památku obětí heydrichiády. Je to vůbec poprvé, co německá hlava státu na toto místo zavítá.

Vladimír HANDL, odborník na Německo, IMS, FSV, Karlova Univerzita

Německá politika si je samozřejmě vědoma té zátěže, viny a potřeby toho usmíření, a to si myslím, že to je dobře vidět.

Lucie HLUBUČKOVÁ, redaktorka

Zítra ještě prezidenta Steinmeiera čeká návštěva Poslanecké sněmovny a Senátu a setkání s premiérem. V pátek pak zavítá do Ústí nad Labem, kde navštíví vznikající Muzeum Němců v Čechách, které mapuje soužití obou národů. Odpoledne pak z Ústí odjede vlakem zpět do Berlína. Lucie Hlubučková, televize Nova.

Dlouhý start pražského jara

TISK, Datum: 26.08.2021, Zdroj: Madýsvět, Strana: 42, Autor: Michal Stehlík a Martin Groman, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.08.2021 00:23, Rubrika: Přepište dějiny, AVE: 315 326,53 Kč, Země: Česko

Ti, kteří zažili pražské jaro, často vzpomínají, že ještě v roce 1969 to vlastně šlo. Jet na Západ nebyl takový problém jako roky potom, ještě vycházely noviny jako Reportér nebo Listy. Ještě tu byl Dubček. Jenže ono to už nešlo. To jen nové moci chvíli trvalo, než převzala otěže.

Ten rok mezi oběma srpný je plný událostí, které naznačovaly, že s reformou je amen. Když 27. srpna 1968 uprostřed noci přistálo v Praze letadlo, které přivezlo signatáře moskevského diktátu, řekl Josef Smrkovský novinářům: „Z toho se dostaneme.“ Na konci srpna Alexander Dubček ještě deklaruje, že polednová politika bude pokračovat, i když třeba ne tak rychle.

Září. Už 13. září Národní shromáždění přijímá několik zmocňovacích zákonů, kterými fakticky vrátilo stav země před pražské jaro. Eliminovaly občanský odpor pod heslem obavy o zdraví a bezpečnost občanů. Zastavena byla činnost spolků a organizací jako KAN nebo K 231, pacifikovala se neposlušná média.

Ríjen. V říjnu přišla na řadu smlouva o dočasném pobytu vojsk. Na společnost měla demoralizující účinek hlavně v tom, že slibovaný termín odchodu vojsk v ní nebyl. Při její ratifikaci byli proti jen čtyři poslanci – František Kriegel (jediný v Moskvě podpis diktátu odmítl), František Vodsloň, Gertruda Sekaninová-Čakrtová a Božena Fuková. Když se o smlouvě mluvilo v parlamentních výborech, vystihla podstatu právě Fuková, když vnesla do úvah, jak se v takové chvíli má jako poslankyně rozhodnout, otázku svědomí. Většina poslanců ji urvě.

Listopad. Dubček na zasedání pléna ÚV KSČ předložil návrh reformy bez extrémů, tedy reformy bez opozice nebo svobodných médií. Na jednání propukne všechno možné, jen ne konsensus.

Dubček, Černík a Husák proto odletěli za Brežněvem, aby se mohli krýt jeho požehnáním.

Brežněv dokument odmítl a na místě do něj prosadil své návrhy. To byl konec Akčního programu a nic na tom neměnily ani následné stávky studentů.

Prosinec. Na stole je odvolání Josefa Smrkovského z čela parlamentu. Odboráři sice vyhlásili, že pokud by měl odejít z funkcí, budou stávkovat. Gustáv Husák v televizním vystoupení v době Vánoc ale požadoval místo předsedy vznikajícího Federálního shromáždění pro Slováka.

Leden. Dubček se rozhodl řešit Smrkovského případ na lednovém plénu ÚV KSČ. V den, kdy to plénum probíralo, se ale u Národního muzea v Praze polil student Jan Palach benzínem a zapálil se na protest proti letargii, do které společnost zjevně upadala.

Duben. Většina reformistů je už ze hry. Kriegla odvolali z předsednictva strany hned v srpnu 1968. V listopadu 1968 rezignuje Mlynář. Pelikán míří do exilu, kde už je i Šik. Smrkovský opustil funkci šéfa parlamentu. V dubnu už byl masivní tlak i na Dubčeka, a tak rezignoval. Stal se zatím předsedou Federálního shromáždění. Jen premiér Černík ještě odolával za cenu ústupků, ale ani to mu nebude nic platné.

Květen. Husák po svém zvolení do čela strany začal utahovat šrouby. Úřad pro tisk a informace 15. května zrušil časopis Reportér a téhož dne vyšly naposledy i Listy. O dva dny později otisklo Rudé právo Slovo do vlastních řad, kterým si novináři, kteří chtěli v médiích dál působit, posypali hlavu popelem.

Srpen 1969. Tečku za Dubčekovou a Černíkovou pověstí udělaly tzv. pendrekové zákony přijaté v srpnu 1969, kterými stát vyhlásil prakticky možnost stanného práva s pravomocí soudit protestující občany ve zrychleném řízení. V den prvního výročí okupace lidé v ulicích volali Dubčekovo jméno, a následující ráno si přečetli, že zásah proti nim schválili právě Dubček, Černík a Svoboda. Skončila nejen iluze o možnosti reformy socialismu v demokratičtější model, nejen iluze o politicích, kterým bylo snad možno na chvíli zase věřit, ale také iluze, že to v tom roce 1969 vlastně ještě nějak šlo.

***

Prof. PhDr. Michal Stehlík, Ph. D., a PhDr. Martin Groman, Ph. D.

Prof. Stehlík je historikem českých dějin, náměstkem generálního ředitele Národního muzea a emeritním děkanem Filozofické fakulty UK v Praze, kde rovněž působí. Dr. Groman je historikem médií a předsedou Společnosti Ferdinanda Peroutky, přednáší na **Fakultě sociálních věd UK**. Společně připravují podcast Přepište dějiny, na který navazuje i stejnojmenná rubrika v Mladém světě.

Foto autor: Foto: Archiv respondentů

Foto popis: Na tanky v ulicích navázalo schvalování návratu k tuhé komunistické vládě.

Foto popis: V lednu 1969 oťrásl všemi čin Jana Palacha.

Foto popis: Z dubnového Akčního programu KSČ na podzim 1968 nic nezbylo.

ZPÁTKY DO ŠKOLY

TISK, Datum: 26.08.2021, Zdroj: Týdeník Echo, Strana: 72, Vyděno: 15 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.08.2021 00:23, Rubrika: Speciál - Zpátky do školy, AVE: 66 334,69 Kč, Země: Česko

1. KDYŽ NYNÍ SLEDUJETE SITUACI, MÁTE Z NADCHÁZEJÍCÍHO ŠKOLNÍHO ROKU NĚJAKÉ OBAVY? 2. JAK SE DÍVÁTE NA POKYNY Z MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ, KTERÉ JEDNOTLIVÉ ŠKOLY OBDRŽELY, PŘIJDOU VÁM SMYSLUPLNÉ? 3. JE DOBRĚ, ŽE MINISTERSTVO SPOLU S HYGIENOU TAKTO DO CHODU ŠKOL ZASAHLUJÍ? 4. JAK PANDEMIE A DOBA BEZ PREZENČNÍ VÝUKY ZASAHLY DO PSYCHIKY STUDENTŮ A JEJICH NÁVYKŮ?

Stanislav Balík

děkan Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně Osobně věřím tomu, že 13. září, kdy na Masarykově univerzitě začíná nový akademický rok, začneme učit prezenčně. A snažím se věřit i tomu, že vývoj epidemie bude takový, že nedojde k omezením ani v průběhu semestru.

Největší problém stávajících ministerských úvah spatřuji v doporučení na homogenitu, která možná bude slábnout. Jejich tvůrci evidentně nikdy netvořili školní rozvrhy, nerozdělovali úvazky a asi dlouho nebyli v závěrečných ročnících středních škol, kde je ve velké míře postavena výuka na smíšených skupinách z celých ročníků. Totéž se pak týká nemalé části fakult, včetně té naší.

Myslím, že se třeba u nás nenajde jediný student, který by aspoň dva kurzy jednoho semestru absolvoval se zcela stejnými spolužáky. Přejde-li proto důraz na homogenitu (který nedává smysl vzhledem k tomu, jak probíhá mimoškolní život) na univerzity, nemáme šanci se tomu v prezenční formě přizpůsobit.

Osobně považuji za lepší, když je nám jako vysokým školám v nejrůznějších opatřeních věnováno spíš méně prostoru a ponechána aktivita na nás. Opatření pro střední a základní školy jsou navíc tak nesmyslná a nerealistická, že je skutečně lépe, že pro vysoké školy ministerští úředníci zatím (snad) nic netvoří.

Nemohu říct, že bych měl několik jasných příkladů, kterými bych mohl argumentovat. Řekl bych, že většina toho bude zřejmější až poté, co proběhne první „normální“ semestr. Vnímám však jako velký handicap, že někteří studenti se za dobu svého studia do školy dosud nepodívali. I proto jednotlivé studijní programy naší fakulty aspoň v závěru uplynulého roku pozvaly studenty na studentské setkání. A právě ložští prváci jsou pro naši fakultu jednou z hlavních cílových skupin do dalšího semestru, co se pozornosti týče. P

Jitka Kmentová

ředitelka Gymnázia Na Zatlance v Praze Já jsem se naučila v průběhu toho roku a půl, že se člověk nemá bát dopředu a čekat na to, co přijde. Doufám tedy, že prvního září přijdou děti do školy a že se podmínkám přizpůsobíme. Jsem odhodlána pokračovat v tom, aby se studenti mohli učit a aby byli spokojeni i učitelé.

Některé ty podmínky prostě nemůžeme splnit. Například kapitola o tom, že bychom děti neměli promíchávat v rámci výuky. Ale studenti se zkrátka potkávají, ať už ve volitelných předmětech, nebo u nás ve výuce angličtiny. Kdybychom udržovali homogenní skupiny, bránilo by to kvalitě výuky. Nedodržovali jsme to navíc ani minulý rok, protože to zkrátka nešlo. Rozhodla jsem se, že uděláme všechno, jak nejlépe umíme, ale že si z toho nebudeme dělat moc velkou hlavu.

Velkou zátěží pro školy je například testování. Na začátek roku máme v plánu určité třídnické aktivity i třeba mimo školu, aby se studenti na sebe opět naladili. To tedy opět bude komplikace, vozit testy s sebou a dávat paní sekretářce vědět, kolik je pozitivních nebo negativních.

Nic jiného se ale stejně nedá dělat. Také doufáme, že povinnost roušek na chodbách odpadne, když budou děti testované. Zároveň se ale stejně potkávají mimo školu, nelze to kontrolovat.

Názory studentů se různily. Některým to vyhovovalo, některým chyběl sociální kontakt. Například maturanti možná i ocenili, že měli víc času připravovat se také na přijímací zkoušky na vysokou školu, protože některé nematuritní předměty byly omezené. Celé naše školní poradenské pracoviště se snažilo být se studenty v kontaktu, nabízeli jsme různé aktivity, například i relaxační cvičení nebo různé diskusní skupiny, podvečerní setkávání.

P Alice Němcová Tejkalová

děkanka **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Naše fakulta se momentálně připravuje na to, že ještě zimní semestr odučíme v režimu, kdy studenti budou moci plnit povinnosti i bez fyzické přítomnosti ve výuce. A to proto, že těžko předvídat, jak bude vypadat epidemiologická situace na podzim, a chceme dát jak vyučujícím, tak studujícím aspoň nějakou jistotu. Myslím si, že nejistot je až příliš. Budeme se snažit o maximum prezenční výuky, zejména u menších kurzů, ale zároveň nechceme stresovat stovky zahraničních studentů, kteří třeba na několik týdnů uvážnou v jiné zemi, případně místní studenty, kteří onemocní, budou v karanténě nebo se budou starat o své blízké, tím, že by je taková delší absence vyřadila z možnosti dostudovat semestr.

Myslím si, že ministerstvo se opravdu snaží, zároveň ale celkově jsme bohužel pro „stakeholders“ nebyli a nejsme prioritou, a to mě štve. Pocit opory rozhodně nemám ani nyní.

To, co si řada politiků a metodiků, kteří o podobných věcech rozhodují, neuvědomuje, je skutečnost, kolik lidí a rodin mladých lidí má v současné době ekonomické problémy. Muset si držet kolej nebo podnájem do září s tím, abych se čtrnáct dní před začátkem semestru slavnostně dověděla, že mi propadne kauce za nájem, protože ho nepotřebuju a narychlo vypovídám, abych tratila co nejméně, je obrovsky stresující. Nebo že naopak musím pronájem rychle najít, jinak přijdu o první týden školy a už semestr nedokončím.

Zaklínat se flexibilitou je v takové chvíli postavené na hlavu. Už rok a půl žijeme v nestandardní době a někteří lidé se pořád tváří, že jsme teprve na začátku, a vše nás překvapuje.

Nemáme evidované přesné počty studentů s psychologickými obtížemi před vypuknutím pandemie, ale během ní jsme spustili fakultní psychologické poradenství a je velmi vyhledávané. Zvýšený zájem podle mých informací zaznamenaly i centrální psychologické poradny UK. Ve svých předmětech nepocitují, že by studenti uměli méně než jejich předchůdci v klasické výuce, ale učím víc v magisterském

a doktorském studiu, ne tolik praktické předměty.

To, na co si mi stěžují, je nemožnost plné týmové spolupráce, i když využíváme různé speciální on-line platformy. P

Michal Klíma

rektor Metropolitní univerzity Praha V tuto chvíli chceme věřit, že v říjnu zahájíme výuku zimního semestru formou tzv. hybridní výuky, která umožní prezenční účast těch studentů, kteří budou moci do školy chodit. Veškerá prezenční výuka bude zároveň přenášena on-line, aby ji mohli sledovat ti (zejména zahraniční) studenti, kteří nebudou moci do školy chodit prezenčně.

To se bude týkat bez výjimky všech našich studentů a všech studijních skupin. Hybridní výuka by měla zároveň přinést pocit bezpečí těm, kdo se z jakýchkoli důvodů necítí v kolektivu bezpečně. Z hlediska dosavadní zkušenosti s rozhodováním státních orgánů bychom uvítali vydávání jednoznačných, nedvojsmyslných

a přehledných pravidel, která si zároveň nebudou navzájem odporovat a která obstojí i před soudním přezkumem. Přáli bychom si jednoduchá a jasná pravidla, a nikoli byrokraticky náročná opatření. Například různé omezování kapacity, stanovování rozestupů, roušky při výuce, testování, očkování, kontrola jakýchkoli certifikátů – toto vše je pro fungování školy paradoxně mnohem horší než plošný zákaz výuky. Pokud jde o provoz vysokých škol, všichni by měli mít na zřeteli, že jejich základní prioritou je návrat k úplnému normálu. To, že školy byly v době pandemie upozaděny a bez výjimek zcela plošně uzavřeny, lze vnímat jako zodpovědný příspěvek škol k celospolečenskému řešení nastalé situace, ale s ohledem na aktuální vývoj by se plošná uzávěra již neměla opakovat. Předpokládáme, že na podzim bude proočkováno ještě víc obyvatel, a funguje také přirozená imunita.

Proto nevidíme žádný důvod k pokračování současných restriktivních opatření.

On-line výuka má samozřejmě vliv na studenty i pedagogy a má svá pozitiva i negativa. Studenti vítají, že neztrácejí čas ježděním do školy, a to zejména ti, kteří dojíždějí z větší vzdálenosti. Nemusí tak řešit parkování či jízdenky. Zvláště studenti

kombinované formy, kteří zpravidla studují při zaměstnání, většinou upřednostňují zachovat on-line výuku, neboť je to pro ně časově a nákladově výhodné. Studenti zejména prezenční formy ovšem negativně vnímají chybějící kontakty. Pedagogové také hlásili ve zvýšené míře zdravotní komplikace jako psychosomatické obtíže nebo bolesti očí a zad kvůli neustálému sezení u počítače během výuky. P Jiří Vlček

ředitel Gymnázia Václava Hraběte v Hořovicích Určité obavy samozřejmě mám, i když nepředpokládám, že by se měla opakovat situace z loňska. Máme obavy z toho, že se objeví nějaká nařízení nebo doporučení, která není vždy možno stoprocentně plnit. Dosud neznáme důležité věci, například jestli bude nutné nosit respirátory nebo roušky, případně v jakých prostorách, a tak podobně.

Problémový je především požadavek na homogenitu skupin. U nás to ještě není tak hrozné, protože máme jen dvě paralelní třídy. Ve velkých školách třeba s pěti paralelkami to je, myslím, nereálné.

Tato doporučení jsou vesměs dávana od zeleného stolu, školská praxe potom značně pokulhává. Doporučení o rouškách na chodbách nebo ve společných prostorách budovy mi nepřijdou smysluplná. V současné epidemické situaci mi to nepřijde nutné. Navíc si myslím, že aby ty roušky a respirátory opravdu zabíraly, měly by se nosit správně. Obzvláště u mladších studentů nikdo nezaručí, že s nimi nebudou blbnout, že si je nebudou sundávat, vyměňovat a tak dále. Vzniká potom víc škody než užítku. Jsem toho názoru, že by neměla být plošná opatření. Každá škola má své specifikum.

Pokud se někde objeví nějaká vyšší incidence, mělo by se to řešit lokálně. Nemyslím si ale, že je vhodné zavádět to všude jen pro jistotu, aby se něco nestalo. Také debatu o úředních maturitách jsem považoval za naprostý nesmysl a průšvih a degradaci škol. Studenti se na to totiž připravovali a považovali by za hloupé, kdyby pak jen tak proklouzli. Mělo to navíc i spoustu praktických nedostatků. Zkrátka to byl paskvil a je jen štěstí, že k tomu nakonec nedošlo.

Co se týče celé distanční výuky, i kdyby byla zlatá, je to stejně celé špatné, protože tam chybí sociální a komunikační efekt.

Zda budou studenti ovládat prvosenky nebo pluskvamperfekum, to nakonec není tak podstatné. Podstatné je, aby se naučili spolu komunikovat, řešit problémy tváří v tvář nějaké situaci. Některým studentům, kteří jsou víc introvertní, to samozřejmě vyhovovalo, protože nepotřebují být s ostatními a dělají si věci vlastním tempem. Já sám jsem měl obavy, že se přijde na to, že domácí výuka je praktikovatelná a že běžný režim se může zrušit. Naštěstí z reakcí žáků bylo patrné, že se zpátky těší a že být doma jim většinou vadilo. P

Jiří Zelenda

výkonný ředitel společnosti Scio Všichni jsme se v posledním roce naučili žít s tím, že se protiepidemická opatření mění doslova ze dne na den a mohou mít bezpočet podob. Z tohoto důvodu si dnes asi málokdo tróufne predikovat vývoj nadcházejícího školního roku. Pro Scio a ScioŠkoly to znamená jediné – jsme opravdu dobře připraveni na všechny varianty a naopak nás uplynulý rok inspiroval k vývoji několika produktů v oblasti on-line vzdělávání, ať již jde o expediční ScioŠkolu, cíleně kombinující prezenční a distanční výuku, vlastní sofistikovaný systém pro on-line zkoušení Sciolink, aplikaci pro slovní hodnocení, nebo nejnovější portál pro on-line doučování Scioudoucovani.cz, propojující žáky s lektory.

Je potřeba rozlišovat mezi různými doporučeními a závaznými opatřeními přijímanými vládou, respektive ministerstvem zdravotnictví. Pro nás jsou důležitá opravdu závazná opatření a v tomto směru nyní (12. srpna – pozn. red.) stále není jasno. Ve Sciu a ScioŠkolách jsme v uplynulém roce řadu závazných opatření předbíhali. Dlouho před všeobecnou povinností testovat jsme sami přistoupili k dobrovolnému testování nejprve antigenními, pak PCR testy, nastavili si interní protiepidemická pravidla, podpořili rozvoj on-line výuky a podobně. Chceme také zachovat možnost účastnit se tzv. Národních srovnávacích zkoušek on-line formou, a to paralelně vedle prezenční formy, kterou jsme kvůli epidemickým omezením museli dočasně opustit. Jak naše, tak i jiné průzkumy, stejně jako praktické zkušenosti pedagogů i dalších odborníků potvrzují, že dlouhodobá distanční výuka měla na některé děti opravdu negativní vliv. Míra negativního dopadu však byla hodně diferencovaná a závislá na tom, jaké podmínky pro on-line vzdělávání dokázala zajistit škola i konkrétní pedagog, a pochopitelně i na tom, jaké má dítě rodinné zázemí. Došlo tak k rozevření pomyslných nůžek, kdy část žáků se jako by ocitla „mimo dění“ a vedle toho tu byla skupina těch, kterým on-line výuka z různých důvodů vyhovovala. Třeba i proto, že se mohli daleko víc soustředit na jimi preferované vzdělávací aktivity, ať již na věci, které je baví, na látku, kde cítí své slabiny, nebo na přípravu k přijímacím či maturitním zkouškám. Reálně a efektivně pomoci té první skupině dětí, to je jedna z klíčových výzev, před kterou my všichni nyní stojíme. P

Speciál - Blíží se konec evakuací uprchlíků z Afghánistánu

RÁDIO, Datum: 25.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.08.2021 00:41, Poslechovost pořadu: 28 488, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 369 075,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,32

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Spojené státy, Velká Británie a další země přijmou část afghánských uprchlíků, kterým od Talibanu hrozí nebezpečí. Dohodli se na tom lídři zemí G7. Evropská komise vyzvala, aby se do pomoci zapojily i unijní státy. Jak by tahle pomoc měla vypadat? Proč už Taliban nechce na kábulské letiště pouštět další Afghánce? A z jakého důvodu Spojené státy chtějí, aby se evakuace stihly do 31. srpna? /znělka/

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Evropská komise vyzvala unijní státy, aby se dobrovolně ujaly afghánských uprchlíků prchajících před Talibanem. Zapojit by se podle ní měly všechny země, které v Afghánistánu byly na vojenské misi v rámci NATO. Patří mezi ně i Česko. Ve spojení jsme s naším bruselským zpravodajem Viktorem Daňkem, zdravím tě.

Viktor DANĚK, redaktor

Hezký den.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Proč unijní špičky k tomu přesídlení Afghánců vyzvaly?

Viktor DANĚK, redaktor

Podle nich je třeba pomoci lidem, kterým od Talibanu hrozí přímé nebezpečí, jako jsou zejména vzdělané ženy, například soudkyně, novinářky nebo učitelky. Pokud nebudou mít možnost legálně odejít, budou se muset obrátit na pašeráky lidí, jak zdůraznil šéf evropské rady Charles Michel.

Charles MICHEL, předseda Evropské rady

Nepřipustíme vytvoření nového trhu pro pašeráky a obchodníky s lidmi. Jsme odhodlaní udržet migrační toky pod kontrolou a hranice Evropské unie ochráněné.

Viktor DANĚK, redaktor

Podle šéfky Evropské komise Ursuly von der Leyenové se v Afghánistánu momentálně nachází víc než 3,5 milionu vnitřně vysídlených uprchlíků, z toho až 80 % tvoří ženy a děti. Jak už zaznělo, unijní špičky vyzvaly, aby se do pomoci zapojily všechny země, které se účastnily mise NATO, mezi které patří i Česká republika. Místa pro afghánské uprchlíky už nabídly Spojené státy, Velká Británie nebo Kanada. Ty poslední dvě zmíněné země přijmou každá zhruba 20

Lukáš MATOŠKA, moderátor

No a kolik afghánských uprchlíků by podle Evropské komise měly unijní státy přisídlit?

Viktor DANĚK, redaktor

Šéfka unijní exekutivy zdůraznila, že půjde o dobrovolné rozhodnutí států, zda se do pomoci zapojí. Podle von der Leyenové je Evropská komise připravená v takovém případě přesídlení Afghánců financovat z unijního rozpočtu.

Ursula von Der LEYENOVÁ, předsedkyně Evropské komise

Evropská unie je připravená sehrát svou roli. Hledáme v rozpočtu nutné prostředky, abychom pomohli státům, které se k tomu postaví čelem a s přesídlováním pomohou.

Viktor DANĚK, redaktor

Žádné číslo, kolik by Evropská unie Afghánců mohla přijmout, zatím nepadlo. Jednat se o tom začne zítra na úrovni velvyslanců unijních zemí. V nejbližších dnech se dá očekávat také svolání mimořádné schůzky ministrů vnitra, no a na té by už pak nějaké rozhodnutí padnout mohlo. Každopádně některé země jako Rakousko už deklarovaly, že žádné Afghánce ochotné přijmout nejsou, a to v případě Rakouska s argumentem, že tato země už přijala množství afghánských uprchlíků v době migrační krize.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Lídři zemí G7 na mimořádném jednání hodně mluvili o evakuaci spolupracovníků západních zemí, tedy Afghánců, kteří pomáhali hlavně spojeneckým armádám, některé země teď požadují na tohle víc času, což ale Spojené státy odmítly, proč?

Viktor DANĚK, redaktor

Šlo zejména o požadavek Francie a Velké Británie, ale i části zemí Evropské unie, jejichž žádost o více času na zasedání G7 tlumočili šéfové institucí EU. Podle dosavadní dohody Spojených států s Talibanem totiž zbývá už jen necelý týden, což podle těchto zemí nemusí na dokončení evakuace stačit. Americký prezident Joe Biden nevyloučil, že v případě nutnosti toto časové okno prodlouží, nicméně pro tuto chvíli se i nadále hodlá držet původní dohody, a to kvůli obavám o bezpečnost amerických vojáků a možných teroristických útoků. Ostatně Taliban blíže neurčenými důsledky už veřejně vyhrožuje, neopustí-li zemi do konce srpna veškeré zahraniční síly. Zatím tedy platí, že Spojené státy Kábul opustí za necelý týden, a tím by patrně provoz letiště skončil. No a lídři G7 a Evropské unie řešili možné další scénáře pro takový případ, ale detaily tedy neupřesnili.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Summit taky probíral otázku, jestli a za jakých okolností uznat budoucí vládu Talibanu, na čem dalším se nejvyšší představitelé G7 a mezinárodních institucí dohodli?

Viktor DANĚK, redaktor

Evropská unie oznámila, že především navýší dosavadní humanitární pomoc pro Afghánistán na téměř čtyřnásobek. Půjde tak v přepočtu o víc než 5 miliard korun. Unijní špičky tak chtějí zlepšit životní podmínky Afghánců, kterým v kombinaci pandemie sucha a konfliktu podle potravinového programu OSN nyní hrozí hlad. Doufají také, že pokud se podaří situaci stabilizovat, pak afghánští uprchlíci nebudou region opouštět a nevydají se dále do Evropy. I kvůli tomu se unijní špičky chystají jednat především se sousedními státy, jako je Pákistán nebo Turkmenistán. Pro tuto chvíli zůstává zmrážená veškerá rozvojová pomoc pro Afghánistán s cílem zabránit, aby tyto peníze zamířily směrem k Talibanu. No a k tomu samotnému uznání, lídři G7 a unijní špičky se shodli, že v tuto chvíli není oficiální uznání vlády Talibanu na stole, a řešili to, za jakých podmínek dále s Talibanem jednat. Zda tyto podmínky stanovují třeba nebo zahrnují základní lidská práva, zejména práva žen.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Jednání G7 sledoval náš zpravodaj v Bruselu Viktor Daněk. Díky za to.

Viktor DANĚK, redaktor

Na slyšenou.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Naším hostem je politolog a odborník na Afghánistán Slavomír Horák z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, dobrý den.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Jak jsme to říkali, Taliban trvá na tom, aby američtí vojáci odešli skutečně k tomu 31. srpnu, kdyby to nestihli, riskovali by Talibanu otevřený střet?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Já si myslím, že minimálně by se pokusili nějakým způsobem tlačit dál na vlády nebo na příslušníky vojenské, kteří v Kábulu na letišti působí. Nelze vyloučit samozřejmě ani nějaké, řekněme, náhodné teroristické útoky. Asi hnutí Taliban nemá úplně na to, aby provedlo nějakou výraznou vojenskou ofenzívu proti několika tisícovkám dobře vycvičených a dobře vyzbrojených vojáků, kteří by opravdu mohli zadělat Talibanu na velký problém, ale minimálně ten nátlak, ať už tedy vyjednávací, anebo ten teroristický, by tady mohl být.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Proč už Taliban nechce na kábulské letiště pouštět další Afghánce? Obává se toho, že přijdou o lidi klíčové pro udržení chodu státu a ekonomiky?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Tak to je oficiální deklarace Talibanu a myslím si, že to je i jeden z reálných důvodů, proč by je nechťeli pouštět, a pak samozřejmě tady může být jeden faktor, že ještě vytipovávají, koho by případně ještě mohli zlikvidovat, komu by mohli ublížit, protože mezi nimi, mezi těmi lidmi, co jsou v Kábulu na letišti, i mezi těmi, kteří by se tam eventuálně chystali, /nesrozumitelné/ v podstatě, kteří se chystali nějakým způsobem /nesrozumitelné/, spolupracovali se spojeneckými vojáky, anebo byli nějak ve vládě, anebo se angažovali s mezinárodní pomocí.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Právě, protože ono se mluvilo taky o tom, že vlastně Talibanu tak trochu vyhovuje, když zemi opouští řada lidí, patrně kritiků radikálního hnutí, a teď tady, zdá se, spíš už začíná převažovat obava, že nebudou v zemi lidé, kteří budou schopni třeba právě zajistit základní funkce státu.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Ano, to je přesně ono, že vlastně ono mezi těmi odborníky nebo lidmi, kteří utíkají, tak jsou lidé, kteří by mohli zajišťovat takové ty technické funkce, od komunálních služeb až po, já nevím, dodávky elektřiny a podobné věci. A to samozřejmě Taliban tak úplně nechťel. On chce nějakým způsobem fungovat jako stát, aspoň ty politické špičky Talibanu to deklarují, takže v tomto směru určitě je snaha aspoň nějaké lidi v tomhletoz toho typu zadržet.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Z Afghánistánu mezitím přicházejí zprávy o omezování práv žen, o mimosoudních popravách prováděných Talibanem, včera o takovýchhle případech informovala přímo vysoká komisařka OSN pro lidská práva Michelle Bacheletová, začíná tedy Taliban postupně ukazovat svoji pravou tvář?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Já si myslím, že pořád je to /nesrozumitelné/, máme nějaké, neříkám, že ojedinělé, to asi už nelze takhle říci, ale že to není úplně ta pravá politika Talibanu. My pořád vlastně ještě trochu tápeme v tom, co vlastně Taliban přesně bude chtít zavést, jaký typ vlády, další věc je, že Taliban není úplně jednotné nebo homogenní hnutí, je tam spousta polních velitelů, kteří svým způsobem podporují to politické a i duchovní vedení Talibanu, ale na těch místech si dělají, co chtějí. Taky když se podíváte na tu geografii toho, tak je to za a často mimo Kábul a za b, pokud je to v Kábulu, tak je to prostě nějaký velitel, který má prostě pocit, že může vzít takřikajíc pravidla do svých rukou a svůj názor do svých rukou a tímto způsobem si vyřizovat ať už účty nějakým způsobem, anebo čistě prostě ideologicky, že pracuje tak, aby zlikvidoval případné odpůrce Talibanu.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Světový potravinový program varuje, že 1 000 000 Afghánců v blízké budoucnosti hrozí hlad, může být teď tou hlavní motivací Talibanu, aby přece jenom v budoucnosti jednal umírněněji, že bude potřebovat humanitární pomoc ze Západu?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

To si nejsem úplně jistý, jestli a nakolik Taliban si za a toto nebezpečí uvědomuje, i když asi určitě některé špičky Talibanu o tom vědí, ale do jaké míry oni budou vůbec chtít s tím něco udělat. Jim jde vlastně momentálně o rozšíření své moci v Afghánistánu a o nějaké základní lidské potřeby Talibanu až tolik nepůjde. Prostě pokud jim tam zemře několik desítek, stovek tisíc lidí, tak asi z toho velkou hlavu si dělat nebudou, /nesrozumitelné/.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Promiňte, i kdyby se ten hlad týkal milionu lidí? To by neznamenal ohrožení pro vládu Talibanů?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Možná, že ano. Pokud by se to týkalo opravdu velkého počtu lidí, tak to asi by něco takového se snažil udělat, ale na druhou stranu Taliban zase kalkuluje s tím, že tu potravinou pomoc by pravděpodobně mohl dostat i tak, protože prostě mezinárodní společenství si nevezme na triko jaksi miliony hladovějících Afghánců, takže jaksi je to na jednu stranu velice cynické jednání ze strany Talibanu a na druhou stranu je to i ten chladný kalkul s tím, že teda my podporujeme lidská práva, podporujeme prostě to, aby lidé neumírali hladem, takže tu potravinou pomoc nakonec se stejně budeme snažit poslat, pokud bude potřeba samozřejmě.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Říká politikolog a odborník na Afghánistán Slavomír Horák z Institutu mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#). Děkuju vám za rozhovor.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Na slyšenou.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Bílý dům ujišťuje, že evakuace těch Afghánců, kteří jsou na amerických seznamech, ještě budou pokračovat. Taliban ale Afghánce vyzval, jak jsme říkali, aby se nepokoušeli dostat na kábulské letiště ani jinak opustit zemi. Znamená to, že evakuace Afghánců, kteří pomáhali spojeneckým armádám, je u konce? Na to jsem se ptal Miroslavy Paškové, předsedkyně spolku Vlčí

máky, který je s afghánskými tlumočníky ve spojení.

Miroslava PAŠKOVÁ, šéfka spolku Vlčí máky /ODS/

No, já nedokážu odpovědět na to, jestli skončily, pravdou je, že tak, jak stále komunikuji s těmi letišti, tak se ta situace zhoršovala už v předchozích dnech, vlastně od víkendu. Ten Taliban je nechtěl pouštět přes ty check pointy tak, aby měli vůbec šanci oslovit spojenecké vojáky za nimi, jednomu dokonce vyhrožoval, že mu roztrhá pas, který držel v ruce, takže věřím tomu, že vlastně Taliban už nechce pokračovat, a trochu mě to ale překvapuje, protože jsem doufala, že poběží ty evakuace až do konce týdne.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Na Facebooku vašeho spolku Vlčí máky jste napsali, že některým tlumočnickům se zatím stále nepomohlo, s kolika lidmi, kteří prokazatelně pomáhali české armádě a chtějí z Afghánistánu odejít, jste teď v kontaktu?

Miroslava PAŠKOVÁ, šéfka spolku Vlčí máky /ODS/

My tam vlastně kontakty máme z minulosti a od samého počátku, kdy ty evakuace začaly, 4 osoby a jinak se nám ještě ozvaly další lidé, kteří tedy říkají, že jsou tlumočníci a pracovali pro nás, my ty informace se snažíme předávat na ten k tomu zřízený e-mail Ministerstva zahraničních věcí, aby si to mohlo ověřovat, takže s nimi také jsme v kontaktu, ale vlastně stejně pro ně nemáme žádné nové informace nebo doporučení. My jsme je odkázali na to, aby si vyplnili americký formulář, žádost o vlastně vyzvednutí tím evakuačním letem, a zároveň o nich informujeme to MZV a také jim doporučujeme, aby se obraceli na MZV, které /nesrozumitelné/ a může jim nějak pomáhat dál.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Myslíte, že je ještě šance, jak by mohli ze země vycestovat?

Miroslava PAŠKOVÁ, šéfka spolku Vlčí máky /ODS/

Tak pokud ta informace je taková, že Talibanci už je nebudou pouštět na letiště, tak se obávám, že šance vycestovat ze země je velmi malá, samozřejmě na tom letišti jsou další brány, než kde se odehrávají vlastně ty davové scény, které jsme viděli v televizích, takže možná kdyby spojenečtí vojáci byli ochotni je převzít už zítra, tak by tam šance byla, jinak někteří už se připravují na to tak, jak s nimi komunikují, že se pokusí ze země dostat vlastně po zemi, tzn. nějak po vlastní ose k hranicím se sousední státy, jako je třeba Pákistán nebo Tádžikistán.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Nedá se tedy rozhodně říct, že by tito lidé, se kterými jste v kontaktu, byli v bezpečí.

Miroslava PAŠKOVÁ, šéfka spolku Vlčí máky /ODS/

Ty osoby v bezpečí rozhodně nejsou, ony se zdržovaly nadále co nejbližší letiště, ale stále se od nich opakují zprávy, že Talibanci opravdu chodí dům od domů a stále se snaží vlastně nalézt nějaké osoby, které spolupracovaly se spojeneckými vojsky nebo se jinak angažovaly třeba i v občanských aktivitách, takže rozhodně se nemůžou zdržovat doma, rozhodně nemohou zůstat v Kábulu.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Vy jste naznačila, pokud vás správně poslouchal, že jste ve spojení s vládou nebo s představiteli Armády České republiky a že je informujete, a tedy vám na ty vaše informace odpovídají?

Miroslava PAŠKOVÁ, šéfka spolku Vlčí máky /ODS/

My jsme se celou dobu snažili posílat informace tak, aby se dostaly na Ministerstvo zahraničních věcí, k tomu je zřízen ten všeobecný e-mail Afghanistan@mzv.cz, vyšlo to i někde v tisku, tak nevím, jestli ho používají ostatní, každopádně vlastně odpovědi nechodí a stěžují si taky na to vlastně lidé, kteří se snaží nějak pomoci nebo který tam jako přímo píšou, že potřebují tu pomoc, takže si stěžují, že odpovědi nedostávají, zaznamenala jsem třeba jeden příklad, kdy odpověď přišla, ale byla ta odpověď velice vágní a to doporučení se nám nezdálo moc rozumné, protože to doporučení spočívalo v tom, ať osoba s trvalým pobytem v Česku a tady vlastně tím pasem vystaveným Českou republikou se zkusí zeptat na letiště a tam právě u brány ukáže svůj pas, ale to začíná být téměř nemožné, pokud právě si pro něj nepřijdou vojáci z té druhé strany, zevnitř toho letiště.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Čím si vysvětľujete, že premiér Andrej Babiš z hnutí ANO ujišťuje, že se podařilo evakuovat všechny, kdo byli tedy na těch seznamech, ať už velvyslanectví, nebo armády?

Miroslava PAŠKOVÁ, šéfka spolku Vlčí máky /ODS/

Já se domnívám, že seznamy tady se celou dobu vyvíjely. Na začátku byl nějaký seznam, jednak zahrnoval některé tlumočníky, ale málo těch tlumočnicků, jenom ty z té poslední doby, jednak teda určité spolupracovníci z ambasády, ten seznam nemohl počítat s tím, že se tam v tu dobu nacházejí právě některé osoby se vztahem k České republice, neřkuli přímo s českým pasem, a stejně tak nepočítal se všemi tlumočníky, kteří pro nás pracovali v dřívější době. Tak, jak se dařilo některé ty tlumočníky ověřovat, nebo jak se ministerstvo zahraničních věcí třeba dozvíдалo o dalších osobách, které potřebují vlastně dostat sem do Česka, mají právo na ochranu z České republiky, tak ty seznamy se stále upravovaly a stále se doprovázely ty osoby, takže seznamy vznikaly průběžně a aktualizovaly se průběžně, a stejně tak by to bývalo mohlo pokračovat nebo zřejmě to nějakým způsobem pokračuje, protože opravdu, když se dozvídáme o některých těch lidech my ze spolku teď, tak ty úřadech se o nich dozvídají asi taky teprve teď, takže není nic a nebylo na začátku nikdy nic jako definitivní seznam a je zapotřebí s tím pracovat pružně a vydržet až do konce a snažit se těm lidem pomoci.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Děkuju vám za rozhovor.

Miroslava PAŠKOVÁ, šéfka spolku Vlčí máky /ODS/

Tak děkuji.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Tak to byla Miroslava Pašková, předsedkyně spolku Vlčí máky, který je ve spojení s afghánskými tlumočníky, a se kterou jsem mluvil včera odpoledne. Čím dřív ukončíme evakuace z Afghánistánu, tím líp, řekl americký prezident Joe Biden. Evropské země v čele s Británií, která G7 předsedala, prosazovaly, aby se prodloužil termín evakuací za 31. srpen, ale nepochodily, protože Spojené státy byly proti. Ve vysílání je politolog Jakub Lepš z New York University Prague, dobrý den.

Jakub LEPŠ, amerikanista, University of New York in Prague

Dobrý den.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Co je za tím rozdílným pohledem Evropy a Spojených států?

Jakub LEPŠ, amerikanista, University of New York in Prague

Tak ono je to prezentováno a částečně i americký prezident to prezentuje, že on rozhodl. Ale zdá se na 90 %, že on neměl jinou volbu. A to rozhodnutí bylo v rukách hnutí Taliban. V tento moment to, že probíhají dále ještě evakuace a mají šanci probíhat do konce srpna, je dáno tím, že Taliban dodrží nějak vyjednanou neformální dohodu, primárně se Spojenými státy, že ty evakuace nechá probíhat. Neútočí na letiště, nechává to letiště v západních rukách a je čistě na základě rozhodnutí hnutí Taliban, do jaké doby nechá evakuace proběhnout. S Talibanem jednal dokonce i přímo šéf CIA teď v minulých dnech a zdá se, že ta mise, kde byla snaha, aby Taliban odsouhlasil, že ty evakuace budou moci probíhat po třicátém prvním srpnu, byla neúspěšná. Taliban prostě oznámil, vy musíte skončit 31. srpna. Pokud by se Západ v čele s Joem Bidenem rozhodl, že bude zkoušet ty evakuace protáhnout po třicátém prvním srpnu, tak ta neformální dohoda s Talibanem by padla a ty následky by mohly být opravdu krvavé, takže Spojené státy v zásadě neměly jinou šanci než dodržet ten deadline, který stanovilo hnutí Taliban.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Zmínil jste, pane Lepši, tu schůzku šéfa CIA s představitelem Talibanu, ke které mělo dojít přímo v Kábulu, je potřeba říct, že o této schůzce sice informují americká média, ale žádná z těch dvou stran ji přímo ještě nepotvrdila, je pravděpodobné tedy, že Američané Talibanům při takovýchle jednáních i něco přislíbili za to, když evakuace proběhnou v klidu?

Jakub LEPŠ, amerikanista, University of New York in Prague

Spojené státy například zmrazily značné finanční rezervy, teď budu obecně říkat afghánistánské, afghánské strany, o které má samozřejmě Taliban, který teď je vládcem velmi chudé země, má zájem. Američané zároveň hrajou tu kartu, pokud vy, hnutí Taliban, budete dělat něco, co se nám nebude líbit, útočili byste na nás, bránili byste v té evakuaci, tak si můžete být jisti, že naše odezva bude velmi silná. A samozřejmě v situaci kdy se Spojené státy takto rychle stahují z Afghánistánu, tak váha slov, že bude nějaká silná odezva, asi Taliban odkrývá, že to je poměrně bluf, protože z toho, co víme, Spojené státy a hnutí Taliban ať již v Kataru, nebo přímo v Afghánistánu spolu jednájí, snaží se tu situaci pro obě strany z toho získat co nejvíce a bohužel pro Spojené státy většinu těch karet drží hnutí Taliban. Nicméně je vidět to, že opravdu Taliban tedy nechává tu evakuaci proběhnout, ač by nepochybně rád, zejména co se týče těch afghánských spolupracovníků USA, které se alespoň dosud podařilo ze země dostat, tak to jsou lidé, které by si nejrady ponechal a nějak s nimi naložil dle svého, tak to je daň nebo cena, kterou Taliban platí za to, že zase Spojené státy mu vycházející vstříc v jiných oblastech, a to je i ta jedna z nich, která mě napadá. Druhá samozřejmě je, že Spojené státy nepochybně mají vojenskou sílu a i teď nasazení vojáků by Talibanu mohly uškodit například formou leteckých sil, vojenských /nesrozumitelné/ a podobně.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Úvodem našeho Speciálu jsme taky říkali, že Evropská komise v návaznosti na ten včerejší summit zemí G7 vyzvala unijní státy, aby se dobrovolně ujaly afghánských uprchlíků, kteří prchají před Talibanem. S jakou odezvou myslíte, že se to setká v Česku?

Jakub LEPŠ, amerikanista, University of New York in Prague

Tak já nejsem odborník na české záležitosti, ale ty zprávy jsou, že s těmi afghánskými uprchlíky, že jsou to snad uprchlíci, se kterými by měly být, když to tak řeknu, menší problémy, například s aklimatizací atd., na druhu stranu, řekněme si na rovinu, že my jako česká země máme k té myšlence různého například přerozdělování uprchlíků často negativní postoj nebo značná část naší společnosti. Já se domnívám, že my jsme se jako země té afghánské mise, kterou je prostě nutné hodnotit z pohledu Západu neúspěšně, jsme se účastnili a máme nějakou povinnost vůči zejména těm, kteří nám pomáhali, jim také tedy pomoci.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Tolik politolog Jakub Lepš z New York University Prague. Děkuje za rozhovor.

Jakub LEPŠ, amerikanista, University of New York in Prague

Děkují za pozvání, na shledanou.

Bayern cílí na desítku

TISK, Datum: 26.08.2021, Zdroj: Hatrick, Strana: 47, Vytisknuto: 55 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.08.2021 03:03, Čtenost: 103 000, Rubrika: Německo, Země: Česko, GRP: 1,14

Co nového na německé klubové fotbalové scéně? Nic, dalo by se říct v souvislosti s tím, jaká „revoluce“ proběhla třeba ve Španělsku či Francii. Rozběhla se další sezona, na jejímž konci se očekává desátý titul v řadě pro suveréna posledních let Bayern Mnichov. Kdyby zvedal mistrovský talíř příští rok v květnu nad hlavu kapitán jiného celku než Bayernu, bylo by to obrovské překvapení.

Obhájce titulu: Bayern Mnichov.

Sestupující: Werder Brémy, Schalke 04.

Nováčci: VfL Bochum, Greuther Fürth.

Vítěz Německého poháru:

Borussia Dortmund.
ÚČASTNÍCI EVROPSKÝCH POHÁRŮ

Základní skupiny Ligy mistrů:

Bayern Mnichov, RB Lipsko, Borussia Dortmund, VfL Wolfsburg.

Základní skupina Evropské ligy:

Eintracht Frankfurt, Bayer Leverkusen.

Play off Evropské konferenční ligy:

Union Berlín.

ČEŠI V BUNDESLIZE Patrik Schick - Bayer Leverkusen Vladimír Darida - Hertha Berlín Pavel Kadeřábek – Hoffenheim Tomáš Koubek – Augsburg Jan Morávek – Augsburg Tomáš Ostrák – 1. FC Köln Titul vyhraje Bayern a je jednoduché vysvětlit proč. Protože má nejlepší tým,“ vzkázal do rodné země z Madridu záložník Realu Toni Kroos. Suše tak vystihl podstatu dění v začínajícím ročníku soutěže. Bayern loni vyhrál s náskokem třinácti bodů před Lipskem, bronzový Dortmund měl ještě o bod méně a letní události nenasvědčují tomu, že by letos mělo být něco zásadně jinak.

Tým sice opustil obránce David Alaba, ale kostra zůstala prakticky stejná. V bráně zkušený a ostřílený Manuel Neuer, v poli odzadu Süle, Kimmich, Goretzka, Sané. A na hrotu největší poklad – kanonýr Robert Lewandowski.

Loni překonal počtem 41 ligových gólů už 49 let starý rekord Gerda Müllera, střelecké ikony klubu a Německa.

Z trenérské lavičky Bayernu povýšil k nároďáku Hans-Dieter Flick, ale na Säbener Strasse našli více než adekvátní náhradu. Progresivního mladíka Juliana Nagelsmanna, ve 34 letech třetího nejmladšího kouče Bayernu v historii. Fanoušky možná vystrašil nepovedenou přípravou, protože ze čtyř zápasů tým ani jednou nevyhrál, ale bývalý kouč Lipska si z toho těžkou hlavu nedělal: „Potřebujeme jen trochu víc času, na přípravu bylo po EURO málo prostoru. Tomuto týmu věřím,“ prohlásil Nagelsmann.

Němečtí odborníci se shodují, že Bayern by se mohl o titul připravit jen sám a ve shodě s mimořádnými výkony dua Lipsko a Dortmund.

V Lipsku kráčejí ortodoxně v „redbullovských“ stopách, ze Salcburku přišel americký trenér Jesse March a od ledna zde válí maďarský talent Dominik Szoboszlai a další perspektivní hráči, pro něž je Lipsko předpokojem evropských top klubů. Právě do jednoho z nich zamířil Jadon Sancho, který dosud hrál ve vestfálské Borussii. Ale i bez něj bude Dortmund adeptem na jednu z medailí.

Bundesliga je z evropských vrcholných lig stále nejvíce nakloněna českým fotbalistům, sezonu v ní začalo hned šest hráčů z Česka. Jedničkou je samozřejmě pětigólový střelec z evropského šampionátu Patrik Schick. Po otkávacím roku v kádru Bayeru Leverkusen se od něj letos čekají vyšší produktivní čísla, loni dal ve 36 zápasech třináct branek. „Patrik ukázal své silné stránky a hodně na něj spoléháme,“ nechal se slyšet kouč týmu Gerardo Seoane.

Jedno mínus ovšem bundesliga zaznamená. Po 29 letech sestoupilo z nejvyšší soutěže po katastrofální sezoně Schalke 04 a nejen Německo bude ochuzeno o tzv. revírní derby s Dortmundem, soubor nesmiřitelných rivalů.

I tak ale nabídne bundesliga špičkový fotbal, který mohou v úvodu sledovat tribuny zaplněné z padesáti procent, ale celkový počet by neměl přesáhnout 25 tisíc fanů.

S výjimkou Allianz Areny, kam může (zatím) jen 20 tisíc fanů Bayernu.

Zápasy vysílají nové kanály Nova Sport 3

a Nova Sport 4, které jsou v nabídce O2 TV, Telly, T-Mobile Czech Republic, Slovak Telekom a DIGI Slovakia. TV Nova jako majitel práv jedná o distribuci obou nových kanálů i s dalšími partnery. BAYERN MNICHOV

Rok založení: 1900.

Stadion: Allianz Arena, 75 024.

Ligová bilance posledních pěti let: 1., 1., 1., 1., 1.

Majitel: Tisíce fanoušků a členů klubu drží 75% podíl, zbytek si shodně dělí Adidas, Audi a Allianz. Prezidentem je bývalý šéf Adidasu Herbert Hainer.

Trenér: Julian Nagelsmann, 34 let, Německo.

Hodnota kádru:

818,50 milionu eur (1.).

RB LIPSKO

Rok založení: 2009.

Stadion: Red Bull Arena, 42 146.

Ligová bilance posledních pěti let: 2., 6., 3., 3., 2.

Majitel: Rakouský potravinářský koncern Red Bull vyrábějící stejnojmenné energetické nápoje. Vlastní také fotbalový klub New York Red Bulls z americké MLS, sportovní kluby v Salcburku, Ghaně a Brazílii nebo týmy formule 1 a NASCAR.

Trenér: Jesse March, 47 let, USA.

Hodnota kádru:

560,55 milionu eur (3.).

BORUSSIA DORTMUND

Rok založení: 1909.
Stadion: Signal Iduna Park, 81 365.

Ligová bilance posledních pěti let: 3., 4., 2., 2., 3.
Majitel: Tisíce fanoušků a členů klubu drží 60% podíl. Zbytek si nerovnoměrně dělí šest akcionářů v čele s chemickou společností Evonik, investorem Berndem Geskem, finanční skupinou Signal Iduna či Pumou.
Trenér: Marco Rose, 45 let, Německo.

Hodnota kádru:

572,85 milionu eur (2.)

VfL Wolfsburg

Rok založení: 1945.
Stadion: Volkswagen Arena, 30 000.

Ligová bilance posledních pěti let: 16., 16., 6., 7., 4.
Majitel: Německý automobilový koncern Volkswagen.
Trenér: Mark van Bommel, 44 let, Nizozemsko.

Hodnota kádru:

284,48 milionu eur (6.). EINTRACHT FRANKFURT

Rok založení: 1899.
Stadion: Deutsche Bank Stadion, 51 500.

Ligová bilance posledních pěti let: 11., 8., 7., 9., 5.
Majitel: Tisíce fanoušků a členů klubu. Prezidentem je Peter Fischer.
Trenér: Oliver Glasner, 46 let, Rakousko.

Hodnota kádru:

222,40 milionu eur (7.).

BAYER LEVERKUSEN

Rok založení: 1904.
Stadion: BayArena, 30 210. Ligová bilance posledních pěti let: 12., 5., 4., 5., 6.
Majitel: Německý agrochemický a farmaceutický koncern Bayer, patřící mezi šest největších výrobců pesticidů na světě.
Trenér: Gerardo Seoane, 42 let, Švýcarsko.

Hodnota kádru:

345,25 miliónu eur (4.).

1. FC UNION BERLÍN

Rok založení: 1966.
Stadion: An der Alten Försterei, 22 012

Ligová bilance posledních pěti let: -, -, -, 11., 7.
Majitel: Tisíce fanoušků a členů klubu. Prezidentem je Dirk Zingler.
Trenér: Urs Fischer, 55 let, Německo.

Hodnota kádru:

76,15 milionu eur (15).

BORUSSIA MÖNCHENGLADBACH

Rok založení: 1900.
Stadion: Borussia Park, 54 022.

Ligová bilance posledních pěti let: 9., 9., 5., 4., 8.
Majitel: Tisíce fanoušků a členů klubu. Prezidentem je Rolf Königs.
Trenér: Adi Hütter, 51 let, Rakousko.

Hodnota kádru:

300,80 milionu eur (5.). VfB STUTTGART

Rok založení: 1893.
Stadion: Mercedes-Benz Arena, 60 449.

Ligová bilance posledních pěti let: -, 7., 16., -, 9.

Majitel: Tisíce fanoušků a členů klubu drží 88% podíl. Zbytek vlastní německý automobilový koncern Daimler, vyrábějící vozy značek Mercedes-Benz, Maybach, AMG, Smart či Mitsubishi.

Trenér: Pellegrino Matarazzo, 43 let, USA.

Hodnota kádru:

164,55 milionu eur (10.).

SC FREIBURG

Rok založení: 1904.

Stadion: Schwarzwald Stadion, 24 000.

Ligová bilance posledních pěti let: 7., 15., 13., 8., 10. Majitel: Tisíce fanoušků a členů klubu.

Trenér: Christian Streich, 56 let, Německo.

Hodnota kádru:

132,65 milionu eur (11.).

TSG 1899 HOFFENHEIM

Rok založení: 1899.

Stadion: PreZero Arena, 30 150.

Ligová bilance posledních pěti let: 4., 3., 9., 6., 11.

Majitel: Německý miliardář Dietmar Hopp (18,5 miliardy dolarů), bývalý zaměstnanec IBM, později zakladatel softwarové společnosti SAP.

Trenér: Sebastian Hoeness, 39 let, Německo.

Hodnota kádru:

204,95 milionu eur (8.).

1. **FSV** MOHUČ

Rok založení: 1905.

Stadion: Opel Arena, 34 000. Ligová bilance posledních pěti let: 15., 14., 13., 12., 12. Majitel: Tisíce fanoušků a členů klubu. Předsedou je Stefan Hofmann.

Trenér: Bo Svensson, 42 let, Dánsko.

Hodnota kádru:

132,65 milionu eur (12.). FC AUGSBURG

Rok založení: 1907.

Stadion: WWK Arena, 30 660. Ligová bilance posledních pěti let: 13., 12., 15., 15., 13. Majitel: Německá investiční společnost Hofmann Investoren německých podnikatelů Klause Hofmanna a Michaela Reusse.

Trenér: Markus Weinzierl, 46 let, Německo.

Hodnota kádru:

95,25 milionu eur (13.).

HERTHA BSC BERLÍN

Rok založení: 1892.

Stadion: Olympiastadion, 74 649.

Ligová bilance posledních pěti let: 6., 10., 11., 10., 14. Majitel: Tisíce fanoušků a členů klubu a nizozemská investiční skupina Peil Investment (téměř) rovným dílem – 50,1 procent : 49,9 procent.

Trenér: Pál Dardai, 45 let, Maďarsko.

Hodnota kádru:

176,75 milionu eur (9.).

AR MINIA BIELEFELD

Rok založení: 1905.

Stadion: Schüco Arena, 26 515.

Ligová bilance posledních pěti let: -, -, -, -, 15.

Majitel: Tisíce fanoušků a členů klubu drží jedenasedmdesát procent. Zbytek vlastní investiční společnost Bündnis Ostwestfalen.

Trenér: Frank Krammer, 49 let, Německo.

Hodnota kádru:

46,25 milionu eur (16.).

1. FC KOLÍN NAD RÝNEM

Rok založení: 1948.

Stadion: Rheinenergie Stadion, 50 000.

Ligová bilance posledních pěti let: 9., 5., 18., -, 14.

Majitel: Tisíce fanoušků a členů klubu. Prezidentem je Werner Wolf.

Trenér: Steffen Baumgart, 49 let, Německo.

Hodnota kádru:

76,15 milionu eur (15.). VfL BO CHUM

Rok založení: 1848.

Stadion: Vonovia Ruhrstadion, 27 599.

Ligová bilance posledních pěti let: návrat do bundesligy po 11 letech.

Majitel: Všechny akcie, tedy plných 100 procent, vlastní fanoušci klubu.

Trenér: Thomas Reis, 48 let, Německo.

Hodnota kádru:

36 milionů eur (17.)

SpVgg GR EUTH ER FÜRTH

Rok založení: 1903.

Stadion: Sportpark Ronhof, 16 626.

Ligová bilance posledních pěti let: návrat do bundesliigy po osmi letech.

Majitel: Všechny akcie, tedy plných 100 procent, vlastní fanoušci klubu.

Trenér: Stefan Leitl, 43 let, Německo.

Hodnota kádru:

28,23 milionu eur (18.)

1. kolo

13.08. Mönchengladbach Bayern 1:1

14.08. Augsburg Hoffenheim 0:4

14.08. Bielefeld Freiburg 0:0

14.08. Stuttgart Fürth 5:1

14.08. Union Berlín Leverkusen 1:1

14.08. Wolfsburg Bochum 1:0

14.08. Dortmund Frankfurt 5:2

15.08. Mohuč RB Lipsko 1:0

15.08. Kolín n. R. Hertha 3:1

2. kolo

20.08. RB Lipsko Stuttgart

21.08. Bochum Mohuč

21.08. Frankfurt Augsburg

21.08. Freiburg Dortmund

21.08. Fürth Bielefeld

21.08. Hertha Wolfsburg

21.08. Leverkusen Mönchengladbach

22.08. Hoffenheim Union Berlín

22.08. Bayern Kolín n. R.

3. kolo

27.08. Dortmund Hoffenheim

28.08. Augsburg Leverkusen

28.08. Bielefeld Frankfurt

28.08. Kolín n. R. Bochum

28.08. Mohuč Fürth

28.08. Stuttgart Freiburg

28.08. Bayern Hertha

29.08. Union Berlín Mönchengladbach

29.08. Wolfsburg RB Lipsko

4. kolo
11.09. Freiburg Kolín n. R.
11.09. Fürth Wolfsburg
11.09. Hoffenheim Mohuč
11.09. Leverkusen Dortmund
11.09. Union Berlin Augsburg
11.09. RB Lipsko Bayern
12.09. Frankfurt Stuttgart
12.09. Bochum Hertha
12.09. Mönchengladbach Bielefeld
5. kolo
17.09. Hertha Fürth
18.09. Augsburg Mönchengladbach
18.09. Bayern Bochum
18.09. Bielefeld Hoffenheim
18.09. Mohuč Freiburg
18.09. Kolín n. R. RB Lipsko
19.09. Stuttgart Leverkusen
19.09. Dortmund Union Berlin
19.09. Wolfsburg Frankfurt
6. kolo
24.09. Fürth Bayern
25.09. Frankfurt Kolín n. R.
25.09. Hoffenheim Wolfsburg
25.09. Leverkusen Mohuč
25.09. RB Lipsko Hertha
25.09. Union Berlin Bielefeld

25.09. Mönchengladbach Dortmund
26.09. Bochum Stuttgart
26.09. Freiburg Augsburg
7. kolo
02.10. Bayern Frankfurt
02.10. Bielefeld Leverkusen
02.10. Dortmund Augsburg
02.10. Hertha Freiburg
02.10. Kolín n. R. Fürth
02.10. Mohuč Union Berlin
02.10. RB Lipsko Bochum
02.10. Stuttgart Hoffenheim
02.10. Wolfsburg Mönchengladbach
8. kolo
16.10. Augsburg Bielefeld
16.10. Dortmund Mohuč
16.10. Frankfurt Hertha
16.10. Freiburg RB Lipsko
16.10. Fürth Bochum
16.10. Hoffenheim Kolín n. R.
16.10. Leverkusen Bayern
16.10. Mönchengladbach Stuttgart
16.10. Union Berlin Wolfsburg
9. kolo
23.10. Bayern Hoffenheim
23.10. Bielefeld Dortmund
23.10. Bochum Frankfurt
23.10. Hertha Mönchengladbach
23.10. Kolín n. R. Leverkusen
23.10. Mohuč Augsburg
23.10. RB Lipsko Fürth
23.10. Stuttgart Union Berlin
23.10. Wolfsburg Freiburg
10. kolo
30.10. Augsburg Stuttgart
30.10. Bielefeld Mohuč
30.10. Dortmund Kolín n. R.
30.10. Frankfurt RB Lipsko
30.10. Freiburg Fürth
30.10. Hoffenheim Hertha
30.10. Leverkusen Wolfsburg
30.10. Mönchengladbach Bochum
30.10. Union Berlin Bayern
11. kolo
06.11. Bayern Freiburg
06.11. Bochum Hoffenheim
06.11. Fürth Frankfurt

06.11. Hertha Leverkusen
06.11. Kolín n. R. Union Berlín
06.11. Mohuč Mönchengladbach
06.11. RB Lipsko Dortmund
06.11. Stuttgart Bielefeld
06.11. Wolfsburg Augsburg
12. kolo
20.11. Augsburg Bayern
20.11. Bielefeld Wolfsburg

20.11. Dortmund Stuttgart
20.11. Freiburg Frankfurt
20.11. Hoffenheim RB Lipsko
20.11. Leverkusen Bochum
20.11. Mohuč Kolín n. R.
20.11. Mönchengladbach Fürth
20.11. Union Berlín Hertha
13. kolo
27.11. Bayern Bielefeld
27.11. Bochum Freiburg
27.11. Frankfurt Union Berlín
27.11. Fürth Hoffenheim
27.11. Hertha Augsburg
27.11. Kolín n. R. Mönchengladbach
27.11. RB Lipsko Leverkusen
27.11. Stuttgart Mohuč
27.11. Wolfsburg Dortmund
14. kolo
04.12. Augsburg Bochum
04.12. Bielefeld Kolín n. R.
04.12. Dortmund Bayern
04.12. Hoffenheim Frankfurt
04.12. Leverkusen Fürth
04.12. Mohuč Wolfsburg
04.12. Mönchengladbach Freiburg
04.12. Stuttgart Hertha
04.12. Union Berlín RB Lipsko
15. kolo
11.12. Bayern Mohuč
11.12. Bochum Dortmund
11.12. Frankfurt Leverkusen
11.12. Freiburg Hoffenheim
11.12. Fürth Union Berlín
11.12. Hertha Bielefeld
11.12. Kolín n. R. Augsburg
11.12. RB Lipsko Mönchengladbach
11.12. Wolfsburg Stuttgart
16. kolo
14.12. Augsburg RB Lipsko
14.12. Bielefeld Bochum
14.12. Dortmund Fürth
14.12. Leverkusen Hoffenheim
14.12. Mohuč Hertha
14.12. Mönchengladbach Frankfurt
14.12. Stuttgart Bayern
14.12. Union Berlín Freiburg
14.12. Wolfsburg Kolín n. R.
17. kolo
18.12. Bayern Wolfsburg
18.12. Bochum Union Berlín
18.12. Frankfurt Mohuč
18.12. Freiburg Leverkusen
18.12. Fürth Augsburg
18.12. Hertha Dortmund
18.12. Hoffenheim Mönchengladbach
18.12. Kolín n. R. Stuttgart
18.12. RB Lipsko Bielefeld

POZNÁMKA: Soutěž pokračuje ihned po vánočních a novoročních svátcích 8. ledna 2022, závěrečné kolo je na programu 14. května 2022.

Jméno a příjmení Věk Národnost
Brankáři
? Manuel Neuer 35 let Německo
Sven Ulreich 33 let Německo

Ron Hoffmann Thorben 22 let Německo
Obránci
Dayot Upemacano 22 let Francie
Niklas Süle 26 let Německo
Lucas Hernández 25 let Francie
Chris Richards 21 let USA
Omar Richards 23 let Anglie
Tanguy Nianzou 19 let Francie
Alphonso Davies 19 let Kanada
Benjamin Pavard 25 let Francie
Bouna Sarr 29 let Francie
Josip Stanisič 21 let Německo
Záložníci
Joshua Kimmich 26 let Německo
Marc Roca 24 let Španělsko
Leon Goretzka 26 let Německo
Corentin Tolisso 26 let Francie
Michaël Cuisance 21 let Francie
Jamal Musiala 18 let Německo
Útočníci
? Leroy Sané 24 let Německo
Kingsley Coman 24 let Francie
Serge Gnabry 25 let Německo
Thomas Müller 31 let Německo
? Lewandowski Robert 32 let Polsko
Eric Choupo-Maxim Moting 32 let Kamerun

Jméno a příjmení Věk Národnost
Brankáři
Péter Gulácsi 31 let Maďarsko
Josep Martínez 23 let Španělsko
Philipp Tschauner 35 let Německo
Obránci
Mohamed Simakan 21 let Francie
Marcelo Saracchi 23 let Uruguay
Lukas Klostermann 25 let Německo
Willi Orban 28 let Maďarsko
Josko Gvardiol 19 let Chorvatsko
Marcel Halstenberg 29 let Německo
Nordi Mukiele 23 let Francie
Benjamin Henrichs 24 let Německo
Záložníci
Tyler Adams 21 let USA
? Marcel Sabitzer 27 let Rakousko
Amadou Haidara 23 let Mali
Kevin Kampl 30 let Slovinsko
Angeliño 25 let Španělsko
? Dominik Szoboszlai 20 let Maďarsko
Konrad Laimer 23 let Rakousko
Christophe Nkunku 22 let Francie
Dany Olmo 22 let Španělsko
Joscha Wosz 19 let Německo
Útočníci
? Emil Forsberg 28 let Švédsko
Ademola Lookman 22 let Anglie
André Silva 25 let Portugalsko
Alexander Sörloth 25 let Norsko
Yusuf Poulsen 26 let Dánsko
Hee-chan Hwang 24 let Jižní Korea
Brian Brobey 19 let Nizozemsko
Hugo Novoa 18 let Španělsko

Jméno a příjmení Věk Národnost
Brankáři
Roman Bürki 30 let Švýcarsko
Marwin Hitz 33 let Švýcarsko
Luca Unbehaun 20 let Německo
Gregor Kobel 23 let Švýcarsko
Obránci
Dan-Axel Zagadou 22 let Francie
? Mats Hummels 32 let Německo
Manuel Akanji 26 let Švýcarsko
Nico Schulz 28 let Německo
Marcel Schmelzer 33 let Německo
Thomas Meniuer 29 let Belgie

Raphael Guerreiro 27 let Portugalsko
Mateu Morey 20 let Španělsko
Soumaila Coulibaly 17 let Francie
Mateu Bauzá 21 let Španělsko
Felix Passlac 22 let Německo
Záložníci
Emre Can 27 let Německo
Axel Witsel 32 let Belgie
Tobias Raschl 21 let Německo
Julian Brandt 25 let Německo
Thomas Delaney 30 let Dánsko
Mahmoud Dahoud 24 let Německo
Abdoulaye Kamara 16 let Ghana
? Marco Reus 31 let Německo
Reinier 18 let Brazílie
Jude Bellingham 18 let Anglie
Göktań Gürpüz 18 let Turecko
Giovanni Reyna 18 let USA
Antonios Papadopoulos 21 let Německo
Útočníci
Thorgan Hazard 29 let Belgie
Ansgar Knauff 19 let Německo
Marius Wolf 26 let Německo
Donyell Malen 22 let Nizozemsko
? Erling Haaland 21 let Norsko
Youssefoufa Moukoko 16 let Kamerun
Steffen Tiges 23 let Německo

Jméno a příjmení Věk Národnost

Brankáři

Koen Casteels 29 let Belgie
Pavao Pervan 33 let Rakousko
Niklas Klingner 25 let Německo
Obránci
John Brooks Anthony 28 let USA
? Marin Pongračič 24 let Chorvatsko
Maxence Lacroix 21 let Francie
Sebastiaan Bornauw 22 let Belgie
Anselmo McNulty Garcia 18 let Irsko
Jerome Roussillon 28 let Francie
Paulo Otávio 26 let Brazílie
William 26 let Brazílie
Kevin Mbabu 26 let Švýcarsko
Ridle Baku 23 let Německo
Záložníci
Josuha Guilavougi 30 let Francie
Xaver Schlager 23 let Rakousko
? Maximilian Arnold 27 let Německo
Yannick Gerhardt 27 let Německo
Aster Vrancks 18 let Belgie
Dominik Marx 21 let Německo
Felix Nmecha 20 let Anglie
Marvin Stefaniak 26 let Německo
Útočníci
Josip Brekalo 23 let Chorvatsko
Jaoa Victor 27 let Brazílie
Renato Steffen 29 let Švýcarsko
Maximilian Philipp 27 let Německo
Lukas Nmecha 22 let Anglie
Admir Mehmedi 30 let Švýcarsko
? Wout Weghorst 29 let Nizozemsko
Daniel Ginczek 30 let Německo
Bartosz Bialek 19 let Polsko
Omar Marmoush 22 let Egypt

Jméno a příjmení Věk Národnost

Brankáři

Kevin Trapp 31 let Německo
Diant Ramaj 19 let Německo
Jens Grahl 33 let Německo
Obránci
Evan Ndicka 22 let Francie
? Martin Hinteregger 29 let Rakousko
Tuta 21 let Brazílie
Christopher Lenz 26 let Německo

Felix Irorere 19 let Německo
Erik Durm 29 let Německo
Danny da Costa 29 let Německo
Almamy Touré 25 let Francie
Timothy Chandler 31 let USA
Záložníci
Stefan Ilsanker 32 let Rakousko
Makoto Hasebe 37 let Japonsko
Djibril Sow 24 let Švýcarsko
Sebastian Rode 30 let Německo
? Filip Kostić 28 let Srbsko
Steven Zuber 30 let Švýcarsko
Daichi Kamada 25 let Japonsko
Amin Younes 28 let Německo
Jesper Lindström 21 let Dánsko
Ajdin Hrustić 25 let Austrálie
Aymen Barkok 23 let Německo
Útočníci
Jens Peter Hauge 21 let Norsko
Martin Pecar 19 let Slovinsko
Fabio Blanco 17 let Španělsko
? Rafael Borré 25 let Kolumbie
Gonzalo Paciencia 27 let Portugalsko
Ragnar Ache 23 let Německo
Enrique Garcíá 16 let Španělsko

Jméno a příjmení Věk Národnost

Brankáři

Lukas Hradecky 31 let Finsko
Lennart Grill 22 let Německo
Niklas Lomb 28 let Německo
Andrej Lunev 29 let Rusko
Obránci
Jonathan Tah 25 let Německo
Edmond Tapsoba 22 let Burkina Faso
Odilon Kossounou 20 let Pobřeží slon.
Panagiotis Retsos 23 let Řecko
Wendell 27 let Brazílie
Daley Sinkgraven 25 let Nizozemsko
Mitchell Bakker 21 let Nizozemsko
Timothy Mensah Fosu 23 let Nizozemsko
Jeremie Frimpong 20 let Nizozemsko
Mitchell Weiser 27 let Německo
Záložníci
Julian Baumgartlinger 33 let Rakousko
? Kerem Demirbay 28 let Německo
Exequiel Palacios 22 let Argentina
Charles Aránguiz 32 let Chile
Nadiem Amiri 24 let Německo
Zidan Sertdemir 17 let Dánsko
Florian Wirtz 18 let Německo
Útočníci
? Moussa Diaby 22 let Francie
Paulinho 22 let Brazílie
Karim Bellarabi 31 let Německo
? PATRIK SCHICK 25 let ČESKO
Lucas Alario 28 let Argentina
Joel Pohjanpalo 27 let Finsko
Emrehan Gedikli 18 let Německo

Jméno a příjmení Věk Národnost

Brankáři

Frederik Rönnow 29 let Dánsko
Andreas Luthe 33 let Německo
Jakob Busk 27 let Dánsko
Obránci
Robin Knoche 29 let Německo
Marvin Friedrich 25 let Německo
Timo Baumgartl 25 let Německo
Rick van Drongelen 22 let Nizozemsko
Niko Giesselmann 29 let Německo
Paul Jaeckel 23 let Německo
Tymoteusz Puchacz 22 let Polsko
? Trimmel Christopher 34 let Rakousko
Julian Ryerson 23 let Norsko

Záložníci
Rani Khedira 27 let Německo
Sebastian Griesbeck 30 let Německo
Robert Andrich 26 let Německo
? Grischa Prömmel 26 let Německo
Levin Öztunali 25 let Německo
Fabio Schneider 19 let Německo
Markus Ingvarsten 25 let Dánsko
Genki Haraguči 30 let Japonsko
Laurenz Dehl 19 let Německo
Útočníci
Keita Endo 23 let Japonsko
Sheraldo Becker 26 let Nizozemsko
Pawel Wszolek 29 let Polsko
? Max Kruse 33 let Německo
Leon Dajaku 20 let Německo
Anthony Ujah 29 let Nigérie
Cedric Teuchert 23 let Německo
Taiwo Awoniyi 23 let Nigérie
Andreas Voglsammer 29 let Německo
Kevin Behrens 30 let Německo
Suleiman Abdullahi 24 let Nigérie

Jméno a příjmení Věk Národnost

Brankáři

Yann Sommer 31 let Švýcarsko
Tobias Sippel 32 let Německo
Jan Olschowsky 19 let Německo

Obránci

Matthias Ginter 27 let Německo
Nico Elvedi 24 let Švýcarsko
Tony Jantschke 31 let Německo
Mamadou Doucouré 23 let Francie
Ramy Bensebaini 26 let Alžírsko
Luca Netz 18 let Německo
Andreas Poulsen 21 let Dánsko
Stefan Lainer 29 let Rakousko
Jordan Beyer 21 let Německo
Joe Scally 18 let Německo

Záložníci

? Denis Zakaria 24 let Švýcarsko
Christoph Kramer 30 let Německo
? Florian Neuhaus 24 let Německo
Manu Koné 20 let Francie
László Benes 24 let Slovensko
Keanan Bennetts 22 let Anglie
Hannes Wolf 22 let Rakousko
Torben Müsel 22 let Německo
Famana Quizera 19 let Portugalsko

Útočníci

? Marcus Thuram 24 let Francie
Jonas Hofmann 29 let Německo
Patrik Herrmann 30 let Německo
Lars Stindl 33 let Německo
Alassane Plea 28 let Francie
Breel Embolo 24 let Francie

Jméno a příjmení Věk Národnost

Brankáři

Florian Müller 23 let Německo
Fabian Bredlow 25 let Německo

Obránci

? Waldemar Anton 25 let Německo
Marc Oliver Kempf 26 let Německo
Konstantinos Mavropanos 23 let Řecko
Atakan Karazor 24 let Německo
Borna Sosa 23 let Chorvatsko
Pascal Stenzel 25 let Německo
Hiroki Ito 22 let Japonsko

Záložníci

Wataru Endo 28 let Japonsko
Naouirou Ahamada 19 let Ghana
Clinton Mola 20 let Anglie
Orel Mangala 23 let Belgie
Nikolas Nartey 21 let Dánsko

? Mvumpa Silas Katomba 22 let DR Kongo
Mateo Klimowicz 21 let Německo
Roberto Massimo 20 let Německo
Erik Thommy 26 let Německo
Daniel Didavi 31 let Německo
Philipp Förster 25 let Německo
Philipp Klement- 28 let Německo
Lilian Egloff 18 let Německo
Útočníci
Chris Führlich 23 let Německo
Darko Churlinov 21 let Sev. Makedonie
Tanguy Coulibaly 20 let Francie
Momo Cissé 18 let Guinea
Mohamed Sankoh 17 let Nizozemsko
? Sasa Kalajdžić 24 let Rakousko
Hamadi Al Ghadioui 30 let Maroko

Jméno a příjmení Věk Národnost

Brankáři

Mark Flekken 27 let Nizozemsko

Benjamin Uphoff 27 let Německo

Noah Atubolu 19 let Německo

Obránci

? Philipp Lienhart 25 let Rakousko

Dominique Heintz 27 let Německo

Keven Schlotterbeck 24 let Německo

Nico Schlotterbeck 21 let Německo

Manuel Gulde 30 let Německo

Christian Günter 28 let Německo

Kiliann Sildillia 19 let Francie

Jonathan Schmid 31 let Nizozemsko

Kimberly Ezekwem 20 let Německo

Lukas Kübler 28 let Německo

Záložníci

Nicolas Höfler 31 let Německo

? Santamaria Baptiste 26 let Francie

Noah Weisshaupt 20 let Německo

Yannik Keitel 21 let Německo

Janik Haberer 27 let Německo

Útočníci

Vincenzo Grifo 28 let Itálie

? Roland Salai 24 let Maďarsko

Woo-yeong Jeong 21 let Jižní Korea

Kevin Schade 19 let Německo

Nils Petersen 32 let Německo

Lucas Höler 27 let Německo

Ermedin Demirovič 23 let Bosna a Herc.

Nishan Burkart 21 let Švýcarsko

Jméno a příjmení Věk Národnost

Brankáři

Oliver Baumann 31 let Německo

Philipp Pentke 36 let Německo

Luca Philipp 20 let Německo

Obránci

? Stefan Posch 24 let Rakousko

Kevin Vogt 29 let Německo

Kevin Akpoguma 26 let Německo

Benjamin Hübner 32 let Německo

Kasim Adams 26 let Ghana

Benjamin Hübner 32 let Německo

Havard Nordtveit 31 let Norsko

Melayro Bogarde 19 let Nizozemsko

David Raum 23 let Německo

PAVEL KADEŘÁBEK 29 let ČESKO

Joshua Brenet 27 let Nizozemsko

Záložníci

Florian Grillitsch 26 let Rakousko

Diadié Samassékou 25 let Mali

Dennis Geiger 23 let Německo

? Baumgartner Christoph 22 let Rakousko

Mijat Gacinović 26 let Srbsko

Sebastian Rudy 31 let Německo

Angelo Stiller 20 let Německo

Marco John 19 let Německo

Tom Bischof 17 let Německo
Útočníci
Jacov Bruun Larsen 22 let Dánsko
Sargis Adamyan 28 let Arménie
Robert Skov 25 let Dánsko
Ihlas Bebou 27 let Togo
? Andrej Kramarič 30 let Chorvatsko
Munas Dabbur 29 let Izrael
Ishak Belfodil 29 let Alžírsko
Georginio Rutter 19 let Francie
Maximilian Beier 17 let Německo

Jméno a příjmení Věk Národnost
Brankáři
Robin Zentner 26 let Německo
Omer Hanin 23 let Izrael
Finn Dahmen 23 let Německo
Obránci
? Moussa Niakhaté 25 let Francie
? Jeremiah St. Juste 24 let Nizozemsko
David Nemeth 20 let Rakousko
Luca Kilian 21 let Německo
Stefen Bell 29 let Německo
Alexander Hack 27 let Německo
Anderson Lucoqui 24 let Angola
Aarón Martín 24 let Španělsko
Jonathan Meier 21 let Německo
Daniel Brosinski 33 let Německo
Silvan Widmer 28 let Švýcarsko
Záložníci
Niklas Tauer 20 let Německo
Dominik Kohr 27 let Německo
Edimilson Fernandes 25 let Švýcarsko
? Leandro Barreiro 21 let Lucembursko
Anton Stach 22 let Německo
Merveille Papela 20 let Německo
Jae-Sung Lee 29 let Korea
Jean-Paul Boëtius 27 let Nizozemsko
Útočníci
Paul Nebel 18 let Německo
Karim Onisiwo 29 let Rakousko
Jonathan Burkardt 21 let Německo
Ádám Szalai 33 let Maďarsko

Jméno a příjmení Věk Národnost
Brankáři
TOMÁŠ KOUBEK 28 let ČESKO
Rafał Gikiewicz 32 let Polsko
Daniel Klein 20 let Německo
Obránci
? Felix Uduokhai 23 let Německo
Jeffrey Gouweleeuw 30 let Nizozemsko
Reece Oxford 22 let Anglie
Frederik Winther 20 let Dánsko
Iago 24 let Brazílie
Mads Pedersen 24 let Dánsko
Robert Gumny 23 let Polsko
Raphael Framberger 25 let Německo
Záložníci
Niklas Dorsch 23 let Německo
Tobias Strobl 31 let Německo
Carlos Gruezo 26 let Ekvádor
? Arne Maier 22 let Německo
Tim Civeja 19 let Německo
JAN MORÁVEK 31 let ČESKO
Maurice Malone 20 let Německo
Fredrik Jensen 23 let Finsko
Útočníci
? Ruben Vargas 23 let Švýcarsko
Daniel Caligiuri 33 let Itálie
Noah Bazée 24 let Nigérie
André Hahn 30 let Německo
Michale Gregoritsch 27 let Rakousko
Florian Niederlechner 30 let Německo
Alfred Finnbogason 32 let Island

Sergio Córdova 24 let Venezuela
Lasse Günther 18 let Německo

Jméno a příjmení Věk Národnost

Brankáři

Alexander Schwolow 29 let Německo

Rune Jarstein 36 let Norsko

Nils Körber 24 let Německo

Obránci

Jordan Torunarigha 24 let Německo

? Niklas Stark 26 let Německo

Dedryck Boyata 31 let Belgie

Márton Dárdai 19 let Německo

Maximilian Mittelstädt 24 let Německo

Marvin Plattenhardt 29 let Německo

Deyovaisio Zeefuik 23 let Nizozemsko

Lukas Klünter 25 let Německo

Peter Pekarík 34 let Slovensko

Záložníci

? Lucas Tousart 24 let Francie

Suat Serdar 24 let Německo

Santiago Ascacíbar 24 let Argentina

VLADIMÍR DARIDA 30 let ČESKO

Kevin-Princ Boateng 34 let Ghana

Jonas Michelbrink 20 let Německo

Útočníci

Javairo Dilrosun 23 let Nizozemsko

Dodi Lukebakio 24 let Belgie

Dennis Jastrzembski 21 let Polsko

? Matheus Cunha 22 let Brazílie

Krzysztof Piatek 26 let Polsko

Stefan Jovetič 31 let Černá Hora

Daishawn Redan 20 let Nizozemsko

Davie Selke 26 let Německo

Marco Richter 23 let Německo

Ruwen Werthmüller 20 let Švýcarsko

Jméno a příjmení Věk Národnost

Brankáři

? Moreno Stefan Ortega 28 let Německo

Oscar Linnér 24 let Švédsko

Arne Schulz 18 let Německo

Obránci

? Mike van der Hoorn 28 let Nizozemsko

Amos Pieper 23 let Německo

Joakim Nilsson 27 let Švédsko

Jacob Laursen Barrett 26 let Dánsko

Guilherme Ramos 24 let Portugalsko

Cédric Brunner 27 let Švýcarsko

Nathan de Medina 23 let Belgie

Záložníci

? Manuel Prietl 30 let Rakousko

Fabian Kunze 23 let Německo

Julian Frommann 18 let Německo

Sebastian Vasiliadis 23 let Řecko

Patrik Wimmer 20 let Rakousko

Masaya Okugawa 25 let Japonsko

Alessandro Schöpf 27 let Rakousko

Vladislav Cerny 18 let Rusko

Útočníci

Christian Gebauer 27 let Rakousko

Robin Hack 22 let Německo

Fabian Klos 32 let Německo

Bryan Lasmé 22 let Francie

Florian Krüger 22 let Německo

Janni Serra 23 let Německo

Jméno a příjmení Věk Národnost

Brankáři

Timo Horn 27 let Německo

Martin Schwäbe 26 let Německo

Jonas Urbig 18 let Německo

Obránci

Jorge Meré 24 let Španělsko

Rafael Czichos 31 let Německo

Timo Hübers 25 let Německo
Joao Queiros 23 let Portugalsko
Sava Čestič 20 let Srbsko
Noah Katterbach 20 let Německo
Jannes Horn 24 let Německo
Kingsley Ehizbue 26 let Nigérie
Benno Schmitz 26 let Německo
Záložníci
? Ellyes Skhiri 26 let Tunisko
? Jonas Hector 31 let Německo
Dejan Ljubičić 23 let Rakousko
Salih Özcan 23 let Německo
Niklas Hauptmann 25 let Německo
Ondrej Duda 26 let Slovensko
TOMÁŠ OSTRÁK 21 let ČESKO
Louis Schaub 26 let Rakousko
Jens Castrop 18 let Německo
Útočníci
Kingsley Schindler 28 let Německo
Florian Kainz 28 let Rakousko
Jan Thielmann 19 let Německo
Tim Lemperle 19 let Německo
? Andersson Sebastian 30 let Švédsko
Anthony Modeste 33 let Francie
Martin Obuz 19 let Německo
Mark Uth 29 let Německo

Jméno a příjmení Věk Národnost
Brankáři
Manuel Riemann 32 let Německo
Michael Esser 33 let Německo
Paul Grave 20 let Německo
Obránci
? Kotchap Armel Bela 19 let Německo
Maxim Leitsch 23 let Německo
Saulo Deacarli 29 let Švýcarsko
Vasilios Sampropoulos 31 let Řecko
Erhan Masovič 22 let Srbsko
Danilo Soares 29 let Brazílie
Konstatinos Stafylidis 27 let Řecko
Herbert Bockhorn 26 let Uganda
Cristian Gamboa 31 let Kostarika
Záložníci
Anthony Losilla 35 let Francie
? Elvis Rexbecaj 23 let Německo
? Eduard Löwen 24 let Německo
Raman Chibsah 28 let Ghana
Robert Tesche 34 let Německo
Patrick Osterhade 21 let Německo
Miloš Pantović 25 let Srbsko
Útočníci
Takuma Asano 26 let Japonsko
Gerrit Holtmann 26 let Filipíny
Danny Blum 30 let Německo
Christopher Antwi 27 let Ghana
Baris Ekincier 22 let Ázerbájdžán
Tom Weilandt 29 let Německo
Tarsis Bonga 24 let Německo
Simon Zoller 30 let Německo
Silvére Ganvuola 25 let Kongo
Soma Novothny 27 let Maďarsko
Luis Hartwig 18 let Německo

Jméno a příjmení Věk Národnost
Brankáři
Sascha Burkert 31 let Německo
Marius Funk 25 let Německo
Lasse Schulz 18 let Finsko
Leon Schaffrann 23 let Německo
Obránci
Maximilian Bauer 21 let Německo
Justim Hoogma 23 let Nizozemsko
Gideon Jung 26 let Německo
Abdourahmane Barry 21 let Francie
Luca Itter 22 let Německo

Marco Mayerhöffer 25 let Německo
Simon Asta 20 let Německo
Elias Kratzer 21 let Německo
Záložníci
? Adrian Fein 22 let Německo
Nunoo Sarpei 22 let Ghana
? Paul Seguin 26 let Německo
Julian Green 26 let USA
Nils Seufert 24 let Německo
Max Christiansen 24 let Německo
Timothy Tillman 22 let Německo
Mert Yousuf Torlak 19 let Německo
Útočníci
Jamie Lewelling 20 let Německo
? Branimir Hrgota 28 let Švédsko
Havard Nielsen 28 let Norsko
Jessic Ngankam 21 let Německo
Dickson Abiama 22 let Nigérie
Emil Berggreen 28 let Dánsko
Robin Kehr 21 let Německo

Foto popis: Při cestě za desátým titulem v řadě bude Bayern zase spoléhat na střelecké umění Roberta Lewandowského.

Studium na ČVUT FIT - náročnost [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 26.08.2021, Zdroj: vejska.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.08.2021 10:54, RU / den: 8 000, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,09

Dobrý den, chtěla bych se zeptat jestli někdo nemáte zkušenosti se studiem na ČVUT FIT popřípadě dojmy ze školy atd.. jen tak co jsem sama z okolí slyšela tak je to prý nejtěžší fakulta na ČVUT a bakalářské studium tam dokončí jen 20% studentů.

Podobné příspěvky:

Studium na ČVUT FA vs ČVUT FSv - České vysoké učení technické v Praze

Časová náročnost magisterského studia. - Vysoká škola finanční a správní, a.s.

ČVUT Stavební inženýrství - poradte!! - České vysoké učení technické v Praze přestup z vše na čvut muvs, ČVUT MUVS -

České vysoké učení technické v Praze

FD ČVUT - Doktorské studium - České vysoké učení technické v Praze

VŠE FIS X ČVUT MUVS - Vysoká škola ekonomická v Praze

Studium ČVUT FBMI - ano či ne? - Informace o studiu

ČVUT FD - České vysoké učení technické v Praze

ČVUT fakulta dopravní - Informace o studiu

VŠE nebo ČVUT, názory a zkušenosti? - Vysoká škola ekonomická v Praze

Telefon: Web: ICQ: Skype:

Souhlasím s pravidly uvedenými níže.

Obnovením se příspěvek posune na první pozici v seznamu příspěvků. Platnost zobrazení se nastaví od nového data obnovení.

Odstraněním dojde k nevratnému vymazání příspěvku včetně všech jeho reakcí z naší databáze.

Vložení příspěvku souhlasíš s jeho zveřejněním na webu vejska.cz.

Pokud není zadáno heslo nebude v budoucnu možné příspěvek upravit, obnovit nebo odstranit.

Při zapomenutí hesla správce doručí žadateli heslo nové pokud žádost byla zaslána z emailu uvedeného u daného příspěvku.

Je na vkladateli, aby si před vložением zkontroloval správnost uvedených údajů (přes Zobrazit náhled).

Obsah příspěvku nesmí být v rozporu s dobrými mravy a zvyklostmi.

Je zakázáno vkládat jakýkoli nezákonný obsah (vypracování bak., dipl. prací apod.) nebo obsah, který k nezákonnosti navádí.

Je zakázáno vkládat duplicitní příspěvky (chceš-li příspěvek posunout do horních pozic využij možnost Obnovit).

Je zakázáno používat vulgární slova.

Je zakázáno vkládat komerční sdělení.

Je zakázáno vkládat odkazy, které vkladateli nebo spřízněné osobě přinášejí provizi.

Je zakázáno vkládat nabídky půjček a úvěrů.

Trikolora se stala symbolem vzdoru

TISK, Datum: 27.08.2021, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 4, Autor: KRISTÝNA MACHÁČKOVÁ, Vytlačeno: 30 974, Prodáno: 23 792, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.08.2021 01:50, Čtenost: 152 666, Rubrika: Domov, AVE: 30 294,95 Kč, Země: Česko, GRP: 1,70

PRAHA I když v Afghánistánu hnutí Tálibán horlivě nahrazuje národní trikolory svými černobílými prapory, vedle budovy velvyslanectví v Praze stále vlaje trojbarevná vlajka. Je to logické, Tálibán zatím nepředstavil celistvou oficiální vládu a mezinárodní organizace se k jeho uznání staví velmi obezřetně.

Vlajka však není jen národním symbolem.,,Za posledních několik dní jsme viděli demonstrace, které svědčily o tom, že se afghánská vlajka stala symbolem protitálibánského vzdoru,“ řekl LN Slavomír Horák, politolog z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a expert na Afghánistán a Střední Asii.

Tento měsíc média informovala již o několika případech, kdy lidé na protitálibánských demonstracích provolávali heslo „naše vlajka, naše identita“. Zpravodajský server BBC uvedl, že někde účastníci manifestací mimo jiné zpětně nahrazovali vlajky Tálibánu původními afghánskými státními vlajkami. Symbolika národní trikolory, která je nyní nejším znamením rezistence, není podle Horáka nic nového, byla součástí protestů proti režimu islamistického hnutí již v minulosti.

Současná vlajka, které dominuje černá, červená a zelená, zažila turbulentní vývoj. Za posledních sto let změnila podobu alespoň osmnáctkrát. Černá barva symbolizuje minulost, červená vyjadřuje krev, která byla prolita během bojů za svobodu, a zelená značí blahobyt.

Prapor Tálibánu, který se teď šíří zemí, je složen z bílého podkladu, jemuž dominuje šáháda, tedy islámské krédo neboli vyznání víry, které patří k pěti pilířům islámu. Černým písmem na vlajce v arabštině stojí: „Není božstva kromě Boha a Muhammad je posel Boží.“

Foto autor: FOTO AUTORKA

Foto popis: Černo-červenozelená vlajka u afghánského velvyslanectví

Frank Walter Steinmeier uctil památku parašutistů

TV, Datum: 26.08.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 2, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.08.2021 02:36, Sledovanost pořadu: 27 812, Pořad: 22:00 Události, komentáře, AVE: 260 022,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,31

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Pražský hrad, český parlament a také místo, kde umírali hrdinové protinacistického odboje. Hlavní body dnešního programu německého spolkového prezidenta v Praze. Frank Walter Steinmeier uctil u chrámu svatých Cyrila Metoděje památku parašutistů Čechů a Slováků, kteří zabili Reinharda Heydricha.

Martin JONÁŠ, redaktor

Místo hrdinství a smrti a teď také gesta smíření. Německý prezident Frank Walter Steinmeier se jako první německý politik klaní před kostelem svatého Cyrila a Metoděje v Praze. Právě zde vzdorovali přesle parašutisté, kteří provedli atentát na Reinharda Heydricha.

Frank-walter STEINMEIER, německý prezident /SPD/

Heydrich je symbolem německé okupace a jejich krutostí.

Martin JONÁŠ, redaktor

Úklid na Pražském hradě, také generálka českoněmeckých vztahů. 2 politici, kteří se označují za staré přátele a zároveň se netají některými odlišnými názory. Prezident Miloš Zeman vítá na Pražském hradě Franka Waltera Steinmeiera. Vedle migrace a situace v Afghánistánu mluvili prezidenti i o energetické budoucnosti Evropy.

Miloš ZEMAN, český prezident

Pokud Spolková republika Německo má v úmyslu zrušit některé svoje nejen uhelné, ale i jaderné elektrárny, tak si počkáme, jaké to bude mít důsledky.

Martin JONÁŠ, redaktor

Vedle toho ale zazněla slova chvály a díky.

Frank-walter STEINMEIER, německý prezident /SPD/

Drahý Miloši, česko-německé vztahy by sotva mohly být lepší.

Miloš ZEMAN, český prezident

Chtěl bych poděkovat Spolkové republice Německo za její podporu v době covidové pandemie.

Martin JONÁŠ, redaktor

Kritičtější slova padla už během Steinmeierovy včerejší cesty do Prahy. Podnikl ji netypicky - vlakem. Na jeho palubě mluvil se zástupci českých pendlerů, na které tvrdě dopadlo uzavírání hranic během pandemie.

Zuzana VINTROVÁ, předsedkyně Asociace pendlerů ČR

Kamionová doprava a pendleři se nedostávají do práce. Kamionová doprava stála 16 hodin, což si ani jeden z nás nesmí dovolit.

Martin JONÁŠ, redaktor

Německý prezident na závěr svého čtvrtletního programu navštívil parlament České republiky a oba předsedy jeho komor: Miloše Vystrčila a Radka Vondráčka.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Dalším hostem je Vladimír Handl z katedry německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd Karlovy univerzity**.

Prezent Steinmeier dneska řekl, že vztahy mohou být sotva lepší. V čem by se však navzdory tomu tvrzení zlepšit daly podle vás?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Já si myslím, že v té praktické rovině jsou velice dobré. Skutečně to záleží zejména na tom našem velice úzkém propojení hospodářském, které vlastně ani nepotřebuje státní politiku. To prostě běží. Soukromý byznys, podnikatelé jsou tak teda angažovaní ve vzájemné spolupráci, že to prostě je něco, co je tady stabilní. Další věc je ta, že my vlastně umíme jako řešit ty bilaterální vztahy přeshraniční prakticky na těch nejrůznějších úrovních od té nejnižší až teda po tu nejvyšší celkem bez velkých problémů. Tam bych řekl, že skutečně naše síla, i v této agendě máme teda nedostatky, samozřejmě během pandemie jsme i v této praktické agendě několikrát selhali, a to je teda otázka, kterou se musíme zabývat. Čili já mám problém jen ten, že tam je ta vyšší nebo hlubší dimenze těch vztahů, které je spojená s politickou kulturou, s přístupem k velkým tématům politickým a tam teda jsme si vlastně docela vzdáleni.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Máte na mysli třeba tu zelenou politiku, protože tam se to zdálo být dneska ne úplně harmonické a zdá se, že by to nemuselo být harmonické ani do budoucna mezi Čechy a Němci v téhle oblasti.

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Určitě, my jsme vlastně i vláda i pan premiér Babiš se vyjadřoval nejdřív o tom fondu obnovy, o té politice Evropské unie se značnou skepsí. O našem hospodářství jsme slyšeli ty výroky, které vlastně hovoří o tom, že musíme hlavně teda zajistit hospodářský růst, nikoliv tyto otázky. Čili tam se rozcházejí. Rozcházejí se v dalších otázkách. Otázka migrační krize atd., ale myslím si, že to je ještě trochu hlubší, že pro mě docela je symbolické to, že je tady pan prezident Steinmeier, který v době volební kampaně prezidenta Trumpa o něm hovořili jako o kazateli nenávisti. A naši oba 2 vrcholní představitelé naopak prezidenta Trumpa podporovali, a dokonce prohlašovali, že jsou čeští Trumpové, takže to je trochu určitá politická kultura, která nás skutečně odděluje.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Jak moc silná symbolika byla dneska v té úkloně Čechům a Slovákům, kteří zabili nacistického pohlavára Reinharda Heydricha?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

To bylo určitě důležité. Je to součást dlouhodobé německé koncepce nebo přístupu k té minulosti, oni se vyrovnávat jednak sami, jednak teda i v těch vztazích se svými partnery. A u nás jsme to viděli u každého předešlého prezidenta. Většinou se věnovali těm obětem českým, to, že teda se věnovali tentokrát našim hrdinům, to je důležitý posun.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Cítím tam trochu posun, ano, že to není jenom omluva za to, že němečtí nacisté něco udělali, ale zároveň i to uznání, že my jsme se jim velmi účinně také dokázali bránit, my Češi a Slováci.

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Je to s tím spojené. Samozřejmě už to vlastně otevřel minulý prezident Gauck, který napsal tehdy dopis panu prezidentu Klausovi, který právě vyzdvihl hrdinství těch atentátníků, řekl, to jsou pro nás všechny příklad toho, jak se máme chovat všichni, což byl důležitý posun také.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

A pokud zvítězí opozice v těch nadcházejících německých volbách. K tomu se dostaneme za chvíli, jaká je vlastně budoucnost spolkového prezidenta, protože bude to v únoru příštího roku, jestli se nepletu, prezidenta vybírá spolkové shromáždění a pan Steinmeier je kandidátem dosud vládnoucí nebo spoluvládnoucí SPD, tedy německé SPD, sociální demokracie.

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Tak určitě ta vláda, že jo, ta bude skutečně mít, se opírat o nějakou většinu v tom parlamentu. Ve Spolkovém sněmu, tak tam bude otázka té aritmetiky vnitropolitické. Samozřejmě vláda má největší teda sílu proto, aby prosadila toho svého kandidáta. I tam teda probíhají někde vnitřní boje, to vlastně jsme viděli i o tom, jak ta Angela Merkelová nakládala s kandidaturou mnohé právě prezidenta Gaucka. Čili je to otevřené, Steinmeier má dobrou pozici společenskou, je populární, veřejnost by ho ráda viděla dál, ale to je skutečně otázka otevřená, bude důležité na výsledku těch voleb.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Vy jste byl na německé ambasádě teď, měl jste možnost se s ním alespoň krátce pozdravit nebo potkat nebo, nebo, nebo kvůli tomu, že jste musel za námi, tak se to nepodařilo?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Jako myslím jsem, že s ním budu mluvit, to se nepodařilo, ale nevdí. Ta samozřejmě, hovořil jsem s dalšími německými kolegy a kolegyněmi, takže ten, ten, ta atmosféra samozřejmě je taková, že ty vztahy naše jsou velmi dobré, ale myslím si, že to je ta první odpověď. Ta druhá odpověď už je ta, že vlastně si nejsme tak úplně blízcí, protože opravdu v některých zásadních otázkách neumíme najít tu společnou řeč.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Pojďme tedy ještě do té blízké budoucnosti. Jaká bude ta česko-německá budoucnost po skončení éry Angely Merkelové? Možná někdy až příliš, příliš vysoce jsme měli pocit, že nad námi drží trochu ochrannou ruku, že má, že má k Česku, respektive Československu sentimentální vztah, ale je otázka, jestli to tak bylo?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Určitě to tak bylo. Já si myslím, že ten její osobní vztah k tomu byl důležitý a on se, to se spojilo potom i s tím jejím politickým stylem, který je velice uvážlivý, vlastně ona má, skutečně vždycky sázela na tu trpělivost, takovou strategickou trpělivost, počkat až teda ten konflikt třeba odplyne, mezitím se najde nějaké řešení, čili ona skutečně měla k nám tento vztah a nejen k nám,

třeba snažila se o to ve vztahu k Polsku, k Maďarsku, nekonečně dlouho vlastně hledala cestu, jak se dohodnout s Orbánem.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Někdy to vypadalo, že to chce trošku jakoby vyčekat tu situaci, omlouvám se, nic ve zlém.

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Určitě, ona, ona má, její styl je prostě deeskalace po konfliktu, na rozdíl od některých našich politiků, kteří rádi eskalují, tak ona deeskaluje.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

A budeme svědky, jak piší někteří komentátoři, epochální prohry Armina Lascheta, tedy toho, kdo by ji teoreticky měl nahradit?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

To nemůžu úplně ...

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Kříšťálová koule, já vím.

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Přesně tak, jako zatím ten stav je takový, vlastně bude záležet na té straně, na obou stranách CDU/CSU, tam přece jenom pořád ještě probíhají určité vnitřní šarvátky, napětí mezi Arminem Laschetem a zklamaným, zhrzeným Marcusem Söderem. Když tohle to ty strany zvládnou, tak si myslím, že budou mít možnost se do toho pustit, ale zatím to teda nevypadá úplně dobře.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

A úplně to nevypadalo zatím možná, že i Angela Merkelová pomáhá panu Laschetovi, nebo se mýlím? Držela se zpátky, řekl bych.

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Ona opravdu si předepsala, že nebude zasahovat do vnitrostranických záležitostí, skutečně to dělá, až teďka v poslední fázi začala teda pomáhat Laschetovi v té kampani, protože je to samozřejmě CDU prostě nechce ztratit tu mocenskou pozici, ani CSU, teď jde o to, jestli by, jestli ty strany se budou schopny mobilizovat.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

A mohli by křesťanští demokraté na poslední chvíli změnit kandidáta na kancléře? Je to reálné nebo, nebo se to nedělá, neděje v německé politice?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Jsem to neviděl, myslím si, že jako samozřejmě o tom je ta debata hlavně zespona těch členských, členská základna chtěla spíš dojednat nebo případně Friedricha Merze. Takové ty výraznější postavy, Armin Laschet je pro řadu lidí příliš mírný. Ale já si myslím, že v této fázi před, před, jako přepřahat by znamenalo, že vlastně ta strana dá najevo, že vlastně není schopná vládnout, když není schopna si najít toho kandidáta na první pokus, takže jako je to velice rizikové.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Děkuju vám za vaše odpovědi a za návštěvu. Na shledanou.

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Děkuju. Na shledanou.

Putin a Lukašenko: jak dál?

TISK, Datum: 27.08.2021, Zdroj: Madá fronta DNES, Strana: 7, Autor: Karel Svoboda, Vytlačeno: 100 360, Prodáno: 86 559, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.08.2021 03:10, Čtenost: 454 857, Rubrika: Názozy, AVE: 201 708,48 Kč, Země: Česko, GRP: 5,05

Ruský a běloruský prezident se vzájemně nemilují. Proč se tedy Putin ještě Lukašenka nezbavil? Je pro něj totiž zárukou, že Bělorusko bude i nadále na Rusku závislé.

Je to již rok, co se v Bělorusku odehrály „volby“, po nichž se prohlásil Alexandr Lukašenko prezidentem. Zatímco Západ výsledek neuznal, Rusko je prostě akceptovalo. Reakce Kremlu byla z hlediska jeho mocenských zájmů logická. Je pravdou, že nikdo nad Lukašenkovým vítězstvím příliš nejalal, řeči o vítězství demokracie a vůle lidu se z Moskvy rozhodně nešířily. Ústy svého ministra zahraničí Sergeje Lavrova se omezila na pouhé konstatování, že volby rozhodně nebyly bez chyb, ale že výsledek respektuje.

Rusko bylo v případě propuknutí násilností připraveno poskytnout Lukašenkovi pomoc v podobě Ruské národní gardy (zda k ní opravdu došlo, se jen velmi těžko určuje). Zkráceně řečeno: pokud by hrozilo, že bude Lukašenko svržen násilně, jednalo by se z hlediska Kremlu o ohrožení Svazového státu, a tedy věc Moskvy. Pokud byly protesty poklidné a násilí šlo ze strany běloruských bezpečnostních složek, šlo o vnitřní situaci v zemi, do které se nemá právo nikdo vměšovat.

Důvod pro takové jednání ruského vedení s Vladimírem Putinem v čele rozhodně není nějaká láska k Lukašenkovi, ale prostě a jednoduše sledování ruských zájmů. Pro Kreml není Lukašenko ideální, ale opoziční varianta je brána za horší. Byť spolu sdílejí vášeň k lednímu hokeji, není žádným tajemstvím, že se vzájemně zrovna moc nemusí. Ostatně, Rusko i v minulosti zkoušelo nasadit v Bělorusku svého kandidáta. Nejnověji byl za takového označován Viktor Babaryka, který vedl dlouhou dobu Belgazprombank. Lukašenko dokázal s každým takovým pokusem rychle skoncovat, ať už šlo o reálného ruského kandidáta, či jen o pouhé podezření.

Proti Lukašenkovi tak není uvnitř země páka, která by mohla být bez hrozby přímé intervence použita. Moskva si je takové situace dobře vědoma, a tak respektuje situaci tak, jak je.

Rozděl a panuj

Zároveň je ale pro Rusko výhodné, aby byl Lukašenko co nejslabší a izolovaný. Jeho akce s dovozem uprchlíků z Iráku a dalších míst Rusko nijak neznepokojuje, stejně jako zatýkání opozičních představitelů či novinářů, únos letadla s Ramanem Pratasevičem či záhadné úmrtí Vitalije Šišova v Kyjevě. Rusko pak Lukašenkovo trolení používá pro svoji vlastní propagandu. Ruské televize s chutí reportovaly o údajných útrapách, které uprchlíci zažívají od litevských pohraničnicků, z pera běloruských státních kanálů. Pochopitelně fakt, že se lidé z Iráku ocitají zrovna na této hranici za aktivní asistence běloruských orgánů, už příliš nezmiňovaly.

Z ruského pohledu šlo o jakousi formu Lukašenkova trolení Evropské unie, nic, s čím by samo nemělo zkušenosti. Zásadní přitom je, že pokud Lukašenko zaujímá vůči Evropě konfliktní postoj a naopak, nehrozí ani hypoteticky, že by se mohl posunout směrem k demokratizačním reformám, které by šly nad rámec proklamací. A to ve snaze urvat jak z Ruska, tak z EU co nejvíc. S možným tlakem na Lukašenka souvisí i dokončení výstavby plynovodu Nord Stream 2, které je v eminentním zájmu jak Německa, tak pochopitelně i samotného Ruska. Lukašenko využíval plynovody jdoucí přes Bělorusko k nátlaku na Rusko ve snaze získat tu levnější plyn, tu zachovat pro sebe příznivý režim obchodu s ropou. Pro Rusko dlouhou dobu neexistovala alternativa, která by jej zbavila tranzitní závislosti na Ukrajině i Bělorusku, což se s příchodem Nord Streamu částečně mění. Na druhou stranu, i v současné době je Lukašenko schopen dostávat z Ruska peníze – v současné době jde o úvěr na boj s koronavirem (alespoň jak tvrdí Lukašenko). Zároveň od Moskvy požaduje peníze za její přechod od vývozního cla ke zdanění ruské ropy. Jakkoli absurdní se takový požadavek může zdát, Lukašenko už několikrát s podobnými věcmi uspěl.

Žítí na útraty Kremlu

Kreml nemá k Lukašenkovi alternativu. Nejde ani tak o to, že by běloruská opozice byla protiruská. Svjatlana Cichanouská nikdy podobné tendence neměla. Její rétorika v tom smyslu, že by mělo Bělorusko přestat žít za ruské peníze, by dokonce měla Moskvě vyhovovat. Současné Bělorusko žije z velké části z ruských peněz a prodeje ruských surovin na úrok ruského rozpočtu. Prakticky jediné, co Bělorusko může vyvézt jinam než do postsovětského prostoru – a není to ruská surovina – jsou hnojiva. Rusko tak poskytuje Bělorusku nejen jeho hlavní vývozní artikl, ale také trh, na který může vyvážet svoje výrobky, které by v Evropě neměly šanci. Z ekonomického hlediska nedává smysl si vydržovat takového klienta, ale z politického hlediska je ruské jednání naprosto logické.

Putinovi s Lukašenkem došla trpělivost už dávno. Lukašenkův pád by ale znamenal vítězství ulice a posun hrozby revoluce k samotné Moskvě. I proto si Kreml oddychl, že Lukašenko ve svých rukách udržel bezpečnostní složky, které protesty potlačily i bez viditelné ruské pomoci. V současné době je tak situace pro Rusko v rámci možností ideální. V Bělorusku vládne oslabený a od Západu izolovaný Lukašenko a s Nord Streamem má Rusko na něj další páky. Lukašenko je tak zárukou, že Bělorusko bude i nadále na Rusku závislé. A že dokonce zůstává otevřená i možnost spojení obou zemí.

Lukašenkův pád by znamenal vítězství ulice a posun hrozby revoluce k samotné Moskvě.

Český Citroën mění PR manažerku [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 27.08.2021, Zdroj: autologistika.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.08.2021 09:48, Celková návštěvnost: 206 766, RU / měsíc: 118 152, RU / den: 9 846, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,11

Více než dva roky měla v marketingu společnosti Emily Frey pro značku Citroën na starosti oblast public relations a interní komunikaci Šárka Kubičková. S koncem srpna se s firmou...

Více než dva roky měla v marketingu společnosti Emily Frey pro značku Citroën na starosti oblast public relations a interní komunikaci Šárka Kubičková. S koncem srpna se s firmou loučí. Kam jde a kdo ji nahradí v Citroënu?

Šárka Kubičková vystudovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy a svou pracovní zkušenost začala u agentury AMI Communication, kde byla zodpovědná za klienty Ford Motor Company, Passerinvest Group a Shell Czech Republic. Její další profesní dráha ji zavedla do společnosti Skanska CZ, kde se věnovala přípravě komunikační strategie, interní komunikaci a sponzoringovým aktivitám. Po rodičovské dovolené pracovala v oblasti farmacie pro společnost Ransome@Whittaker Marketing.

Po více než dvou letech u Citroënu odchází na stejnou pozici v jiném oboru, od září ji u značky nahradí Linda Truhlářová. Truhlářová vystudovala Mediální studia na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a Sociální komunikaci na Univerzitě Jana Amose Komenského.

Svou profesní dráhu začala ve vydavatelství Axel Springer Praha, které vydávalo převážně motoristické tituly jako Svět motorů a AutoTip. Její další pracovní cesta ji zavedla do vydavatelství Playpress, jehož hlavním titulem byl časopis Playboy. Na starosti měla výrobu časopisu, marketingové aktivity a komunikaci s inzertními klienty, předplatiteli a mezinárodními edicemi.

Linda Truhlářová

Během rodičovské dovolené psala Truhlářová články pro ženské časopisy. U společnosti C Automobil Import bude mít na starosti oblast public relations.

Vlajka Tálibánu u pražské ambasády nevisí. Trikolora se v Afghánistánu stala symbolem vzdoru [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 27.08.2021, Zdroj: lidovky.cz, Autor: Kristýna Macháčková, Lidovky.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.08.2021 15:50, Celková návštěvnost: 8 940 000, RU / měsíc: 1 855 023, RU / den: 244 802, Rubrika: Domov, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,72, Návštěvy za měsíc: 8 900 000

I když v Afghánistánu hnutí Tálibán horlivě nahrazuje národní trikolory svými černobílými prapory, vedle budovy velvyslanectví v Praze stále vlaje trojbarevná vlajka. Je to logické, Tálibán zatím nepředstavil celistvou oficiální vládu a mezinárodní organizace se k jeho uznání staví velmi obezřetně.

Vlajka však není jen národním symbolem. „Za posledních několik dní jsme viděli demonstrace, které svědčily o tom, že se afghánská vlajka stala symbolem protitálibánského vzdoru,“ řekl serveru Lidovky.cz Slavomír Horák, politolog z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a expert na Afghánistán a Střední Asii.

Tento měsíc média informovala již o několika případech, kdy lidé na protitálibánských demonstracích provolávali heslo „naše vlajka, naše identita“. Zpravodajský server BBC uvedl, že někde účastníci manifestací mimo jiné zpětně nahrazovali vlajky Tálibánu původními afghánskými státními vlajkami. Symbolika národní trikolory, která je nyní nejším znamením rezistence, není podle Horáka nic nového, byla součástí protestů proti režimu islamistického hnutí již v minulosti.

Tálibán se sice dušuje, že zavede modernější režim, než jaký v ní panoval při jeho minulých vládě v 90. letech 20. století, afghánský velvyslanec v Česku Šahzád Gul Arjúbí je ale skeptický.

Tálibán chce vyměnit vlajku Afghánistánu. Přečtěte si, co je na ní napsáno

„Velmi se obáváme toho, že Tálibán nedodrží své sliby a závazky, k nimž se přihlásil ve svých prohlášeních v Dauhá a na dalších mezinárodních fórech. Stále dokola jsme byli svědky toho, jak Tálibán v minulosti porušil sliby. Tentokrát se musí prokázat činy, ne slovy,“ řekl v rozhovoru pro Lidovky.cz velvyslanec, který má v Afghánistánu stále půlku rodiny a mnoho přátel i známých.

Obyvatelé hlavního města asijské země hlásí, že Tálibán už v některých čtvrtích prohledává domy, zapisuje jména a hledá lidi, kteří figurují na jeho seznamech. „Obyvatelé Kábulu momentálně žijí v absolutním strachu,“ říká Arjúbí.

Současná vlajka, které dominuje černá, červená a zelená, zažila turbulentní vývoj. Za posledních sto let změnila podobu alespoň osmnáctkrát. Černá barva symbolizuje minulost, červená vyjadřuje krev, která byla prolita během bojů za svobodu, a zelená značí blahobyt.

Prapor Tálibánu, který se teď šíří zemí, je složen z bílého podkladu, jemuž dominuje šaháda, tedy islámské krédo neboli vyznání víry, které patří k pěti pilířům islámu. Černým písmem na vlajce v arabštině stojí: „Není božstva kromě Boha a Muhammad je posel Boží.“

Foto:
Černo-červeně-zelená vlajka u afghánského velvyslanectví
Kristýna Macháčková , MAFRA

FotoGallery:
Vlajka Tálibánu
ČTK

Žena na londýnské demonstraci drží afghánskou vlajku
Reuters

Vlajky Tálibánu a fotografie vůdců v Kábulu
Profimedia.cz

Afghánský chlapec prodává bílou vlajku Islámského emirátu Afghánistán, která s příchodem Tálibánu k moci nahrazuje původní afghánskou vlajku. (22. srpna 2021)
Profimedia.cz

Afghánský chlapec prodává bílou vlajku Islámského emirátu Afghánistán, která s příchodem Tálibánu k moci nahrazuje původní afghánskou vlajku. (22. srpna 2021)
Profimedia.cz

Žena na londýnské demonstraci drží afghánskou vlajku
Reuters

Joe Biden: Neodpustíme vám. Nezapomeneme. Dopadneme vás a zaplatíte [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 27.08.2021, Zdroj: ČRo - plus.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.08.2021 17:32, RU / měsíc: 1 171 029, RU / den: 88 206, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,98

Americké evakuace z Afghánistánu budou podle slibu prezidenta Joea Bidena pokračovat navzdory teroristickému útoku u kábulského letiště. Při atentátu, ke kterému se přihlásil Islámský stát, zemřelo 13 amerických vojáků a přes 170 Afghánců. Biden prohlásil, že chce ze země zachránit Američany i afghánské spojence. Amerika podle prezidenta ale útočnickům neodpustí.

Evropské státy s evakuací končí, Američané ji po čtvrtěních teroristických útocích zrychlují. Zatím ze země neodešli.

Bude 31. srpen opravdu posledním termínem pro úplně poslední evakuační lety. Budou vůbec ještě bezpečné? Co vlastně americký prezident myslel svou zmínkou, že útočnickům neodpustí?

Výrok týdne s Janem Burdou najdete v audiozáznamu. Analyzuje Oldřich Bureš z Katedry bezpečnostních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Předvolební kampaň

TV, Datum: 28.08.2021, Zdroj: Prima, Zpráva: 11, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.08.2021 23:13, Sledovanost pořadu: 532 533, Pořad: 18:55 Hlavní zpráv, AVE: 981 552,00 Kč, Země: Česko, GRP: 5,92

Marek KAFKA, moderátor

Předvolební kampaň by podle odborníků měla utvrdit voliče strany, že to dělá dobře. Nerozhodnuté přesvědčit a sympatizanty konkurenčních subjektů přetáhnout.

Gabriela LAŠKOVÁ, moderátorka

Kampaně částečně se vymezující vůči Andreji Babišovi teď představila koalice Spolu. Experti na politický marketing ale říkají, že něco takového rozhodnuté voliče příliš nepřesvědčí.

Jakub ŘÍHA, redaktor

Hrozba, kterou musíme zastavit. To je hlavní slogan negativní části kampaně koalice Spolu.

zdroj: koalice Spolu

"Zdevastují životní prostředí, připraví nás o svobodu, přivedou zemi k bankrotu, ničí lidem podnikání."

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí katedry marketingové komunikace **FSV UK**

Hodně tam slyšíme to, co nechceme, kdo jsou ti ostatní, ale je tam za mě příliš málo těch pozitivních vyhlídek do budoucna.

Jan KUBÁČEK, politolog

Koalici Spolu by mnohem více slušelo než takovéto personální vymezování a okopávání se navzájem, tak mnohem víc nějaký důvod, nějaké téma, které by bylo zásadní právě pro ty váhavé voliče, kvůli kterým by se byli ochotni zvednout a jít podporovat koalici Spolu.

Jakub ŘÍHA, redaktor

Podobnému hodnocení se brání jeden z koaličních partnerů předseda ODS.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Takovou kritiku jsem ještě ani neslyšel, protože je úplně jako nepravdivá. My celé prázdniny představujeme náš program, představujeme pozitivní věci.

Jakub ŘÍHA, redaktor

A negativní část kampaně je podle něj jen tou menší součástí.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Nabízíme náš program, co uděláme s Českou republikou a současně varujeme před hrozbou, před hrozbou vlády populistů s extremisty, kteří posunou naši zemi na východní a nijak se tím netají.

Andrej BABIŠ, premiér; předseda hnutí /ANO/

My nejsme žádná extremistická vláda, je to nesmysl. Určitě já žádná hrozba nejsem a za těch 10 let v politice můžu vykázat velice konkrétní výsledky. Takže já myslím, že občané to vědí, já jsem to sepsal do knížky.

Denisa HEJLOVÁ, vedoucí katedry marketingové komunikace **FSV UK**

Ta kniha je velmi dobře populárně napsaná. Otázkou samozřejmě je, zda to, co v ní také je, odráží realitu a zda je pravdivé, ale to pro voliče Andreje Babiše není až tak důležité.

Jakub ŘÍHA, redaktor

A právě s knížkou jde do boje i další z politiků, který si brousí zuby na premiérský post. Příští týden vychází kniha Hurikán Ivan. Nakladatelství, které jí vydává ale tvrdí, že původně nebyla plánovaná na období voleb. Jakub Říha, CNN Prima News.

Třicet let od rozpadu SSSR: Ukrajinci mají svobodu, ale žijí v chudobě [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 29.08.2021, Zdroj: ekonomicky-denik.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.08.2021 08:20, RU / měsíc: 106 000, RU / den: 7 000, Rubrika: Aktuality, Analýzy, AVE: 4 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,08

Ukrajinská vláda připravila na třicáté výročí vyhlášení nezávislosti velkolepé oslavy. Vojenská přehlídka, koncerty, ohňostroje a tak dále. Nabízí se otázka: je vůbec důvod slavit? Ukrajinci sice mají občanské svobody, které jim obyvatelé Ruska či Střední Asie mohou tiše závidět, zato s tamní ekonomikou a životní úrovní to jde od desítky k pěti. Na první pohled [...]

Ukrajinská vláda připravila na třicáté výročí vyhlášení nezávislosti velkolepé oslavy. Vojenská přehlídka, koncerty, ohňostroje a tak dále. Nabízí se otázka: je vůbec důvod slavit? Ukrajinci sice mají občanské svobody, které jim obyvatelé Ruska či Střední Asie mohou tiše závidět, zato s tamní ekonomikou a životní úrovní to jde od desítky k pěti.

Na první pohled má Ukrajina všechno, co by mohlo být základnou pro ekonomický rozmach – výjimečně úrodnou půdu, nerostné bohatství, pracovitě lidi i zdánlivě výhodnou polohu mezi Evropskou unií a Ruskem. Navzdory tomu všemu dnes Ukrajina soupeří s Moldávií a Kosovem o pozici nejchudší země Evropy.

Podle statistik Mezinárodního měnového fondu (MMF) za minulý rok dosáhl loni výkon ekonomiky na jednoho Ukrajince pouhých 3653 dolarů. To je dokonce méně než před nástupem globální finanční krize v roce 2008. Ukrajina tak výrazně zaostává nejen za Ruskem či Kazachstánem. HDP na obyvatele v tržním dolarovém vyjádření je dnes zhruba na úrovni Indonésie, Tuniska či Mongolska. Tedy žádná sláva.

Před dvěma měsíci vydaná zpráva Atlantic Councilu poukazuje na neefektivní státní správu a korupci, kterou je Ukrajina doslova prolezá. Problémem je také rozsah šedé či černé ekonomiky, jejíž podíl dosahuje 30 až 50 procent. Jedná se o aktivity, které nikdo oficiálně nevykáže a nezaplatí z nich státu daně.

Život ve stínu oligarchů

Hospodářské dějiny nezávislé Ukrajiny připomínají hororové čtení. Po těžké ekonomické krizi, která trvala po celá 90. léta, přišlo oživení. Jenže dosažený růst nestačil k tomu, aby se země vrátila zpět na předchozí úroveň. V roce 2008 nastoupila další finanční a ekonomická krize, kdy Ukrajina byla nucena čerpat úvěry od MMF v objemu 18,4 miliardy dolarů. Po krátkém oživení nastoupila další krize poté, co Rusko začalo v létě 2013 blokovat import z Ukrajiny.

Po událostech roku 2014 – revoluci na kyjevském Majdanu, ztrátě Krymu a povstání v průmyslovém Donbasu – přešla ukrajinská ekonomika do stavu volného pádu. Její výkon během let 2014 a 2015 klesl celkem o 16 procent, kurz hřivny k dolaru se zhroutil a země přežívala díky zahraničním úvěrům. Až v roce 2017 přišlo mírné oživení tamní ekonomiky.

Srovnání vývoje HDP na obyvatele ve vybraných postsovětských zemích (v dolarech, tržní ceny). Zdroj: MMF

Kde se stala chyba? „Ukrajina je ovládána místními klany, kdy za každým z politiků stál jeho kmotr. Daleko důležitější pro fungování země než prezidenti a premiéři tak byli lidé jako Rinat Achmetov, Ihor Kolomojskyj a Dmytro Firtaš,“ řekl před pěti lety autorovi článku Karel Svoboda, který vyučuje na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a zaměřuje se na hospodářské dějiny postsovětských zemí. Dlužno dodat, že od té doby se příliš nezměnilo.

Dnes je vlastně problém říct, kolik má Ukrajina obyvatel. Při vyhlášení nezávislosti v srpnu 1991 jich bylo 52 milionů. Dnes lze uvést prakticky jakoukoli hodnotu od 35 do 44 milionů osob – v závislosti na tom, zda započítáme obyvatele Krymu, odtrženého Donbasu a Ukrajince dlouhodobě žijící v zahraničí. Statistice Ukrajinců lze potkat na stavbách či v zemědělství nejen v Česku, ale také v Polsku, Rusku či v jižní Evropě.

Obchodní vazby sílí

Hlavními položkami ukrajinského exportu dnes jsou obilniny, rostlinné oleje, hutní produkty a železná ruda. Dříve významná výroba dopravních letadel, lodí, autobusů či tramvají dnes hraje vedlejší roli. Občas se nicméně zadaří. Například loni vyhrál ukrajinský výrobce Bogdan (v konsorciu s podnikem Cegelec) soutěž na dodávku trolejbusů do Jihlavy.

Česko-ukrajinské obchodní vztahy jsou poměrně intenzivní a v posledních pěti letech jsou na vzestupu. České firmy na tento východní trh dodávají hlavně elektroniku a elektrotechniku, osobní auta a jejich komponenty. Naopak z Ukrajiny k nám směřuje hlavně železná ruda a elektrické přístroje a zařízení.

Nikoli nevýznamné jsou i vzájemné investice. Firemní skupiny MND a EPH na Ukrajině investují do průzkumu a těžby zemního plynu, Moravia Steel tam vlastní doly na železnou rudu. Podnik Eurocar montuje v Solomonovu na Podkarpatské Rusi z dovezených dílů auta značky Škoda. Ukrajinské vlastníky naopak má ostravský hutní podnik Vítkovice Steel.

Hlavní cílové země pro ukrajinský vývoz

Hlavní destinace, kam směřoval ukrajinský vývoz v roce 2019. Zajímavostí může být velký podíl Egypta, kam Ukrajina dodává obilí. Zdroj: oec.world

Špatné vztahy mezi Ruskem a Ukrajinou se podepsaly i na vzájemném obchodu. Podíl Ruska na ukrajinském vývozu v roce 2019 klesl na 9,5 procenta (pro srovnání: podíl EU byl přes 41 procent a Číny 8 procent), ruský podíl na ukrajinském importu spadl na 12 procent (podíl zemí EU byl 46,5 procenta a Číny 13,3 procenta).

Zelená energie, možná i vodík

Prvních třicet let pod vlastní vlajkou se tedy Ukrajině nevydařilo. Zda budou další desetiletí lepší, to bude záviset hodně na tom, jak se tamním exportérům podaří uchytil na evropském trhu. V posledních letech se hovoří třeba o tom, že by se Ukrajina mohla stát dodavatelem elektřiny z obnovitelných zdrojů. Potenciál větrné a solární energetiky v zemi je poměrně vysoký.

Podle odvážnějších návrhů by mohla Ukrajina do zemí EU dodávat vodík vyrobený z přebytků zelené elektřiny. Navrhuje to třeba oborové sdružení Hydrogen Europe, které prosazuje využití vodíku v energetice, průmyslu a dopravě. Vzhledem k omezeným možnostem výroby přímo v EU se otevírá prostor k dovozu milionů tun tohoto ekologického paliva ze Severní Afriky a Ukrajiny.

David Tramba

V seriálu o zemích 30 let po rozpadu Sovětského svazu jsme již vydali následující texty:

Pobaltí uteklo tak daleko od Moskvy, jak jen mohlo

Rusko se stalo Sovětským svazem v menším provedení

Kazachstán prožívá ropný boom i populační explozi

Stáže v oboru marketing na sociálních sítích táhnou URL Automatický překlad

WEB, Datum: 29.08.2021, Zdroj: nejbusiness.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.08.2021 12:22, RU / den: 3 000, AVE: 3 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,03

O neplacené stáže je zájem. Alespoň v oboru marketing na sociálních sítích. Přesvědčila se o tom kreativní a digitální agentura Socialsharks, která letos poprvé otevřela své dveře studentům vysokých škol. Firma zahájila spolupráci také s Karlovou Univerzitou a připravuje vlastní trainee program.

Praxe po škole je u budoucího zaměstnavatele velkou výhodou. A jsou si toho vědomi také studenti, kteří se snaží praktické zkušenosti nasbírat právě během letních prázdnin. Téměř dvě desítky studentů z různých oborů a to i ze Slovenska oslovili před prázdninami agenturu Socialsharks s poptávkou o prázdninovou stáž.

„Nikde jsme veřejně nepropagovali, že hledáme stážisty, přesto jsme obdrželi velké množství žádostí. Šlo buď o reakci studentů na přednášky o marketingu na sociálních sítích, které jsme v Praze a Brně realizovali, nebo si nás studenti vyhledali a na vlastní pěst oslovili,“ vysvětluje zrod zájmu ze strany studentů Nikol Stolle, výkonná ředitelka agentury Socialsharks.

Do firmy, která vede sociální sítě mnoha známým značkám a vymýšlí pro ně kreativní marketingové kampaně, nastoupilo během prázdnin 5 vybraných studentek. Všechny na začátku stáže absolvovaly školení týkající se copywritingu, sociálních sítí obecně, ale i části firemního know-how. „Každý student je součástí vždy jednoho z týmů, který má kampaň od A do Z na starosti. V projektu si studenti vyzkouší co nejvíce činností, které s kampaní souvisí - tzn. vymýšlení kreativních nápadů, psaní a úprava textů, vytváření plánu, komunikace na sociálních sítích, vyhodnocování kampaně, statistika, spolupráce na rozpočtu apod.“ popisuje strukturu stáže Veronika Kundříková, která je odpovědná za nábor zaměstnanců a školení v agentuře Socialsharks.

Praxe studentům chybí

Studentům rozhodně nevádí, že stáž je neplacená. „Chci nabrat především zkušenosti, protože je mi jasné, že až budu hledat práci, hledí se především na praxi. Na škole mi vadí, že jdou informace jen po povrchu, nikoli do hloubky,“ říká stážistka v Socialsharks Markéta Dvořáková. Právě dokončila studium 2. ročníku Marketingové komunikace a PR na UK v Praze.

„Komunikaci na sociálních sítích jsem si vyzkoušela už v jednom start-upu. Chtěla jsem proto stáž absolvovat ve stejném oboru, ale pod vedení profesionálů s dlouholetou praxí,“ doplňuje Markéta. Na stáži oceňuje především fakt, že si mohla vyzkoušet práci na velkých klientech.

Načerpát praktické zkušenosti chtěla také Aneta Hübllová, studentka oboru Arts management na VŠE v Praze. „Snažím se v marketingu vzdělávat i nad rámec svého vysokoškolského studia, které je s ním propojeno, ale přesto stále cítím velký prostor pro růst a ráda bych se v průběhu léta posunula dále. Agentura Socialsharks na mě působí velmi profesionálně, aktivně a z její prezentace na sociálních sítích z ní cítím velmi přátelský týmový kolektiv, což je přesně takové prostředí, do něhož bych moc ráda zapadla, a díky kterému věřím, že bych se mohla posunout ve svých marketingových začátcích,“ svěřuje se Aneta.

Právě malé zkušenosti z praxe jsou častým hendikepem vysokoškoláků. Studenti mají teoretické znalosti - jak se kampaň vymýšlí, jaké má mít parametry, vizuál apod., ale chybí jim zkušenost, jaký má taková kampaň reálný dopad, jestli má vůbec šanci uspět, jaký má dosah, kolik stojí, jak se s ní v jejím průběhu pracuje a podobně. „To je podle nás to zásadní, co můžeme studentům během jejich stáží přinést – aby lépe pochopili, jak funguje marketingové odvětví v praxi,“ dodává Nikol Stolle. A první zkušenosti se stážisty jsou velmi pozitivní.

„Studenti mají chuť se učit, jsou zapálení a sají nové informace jako houby. Také se zajímají o kontext všeho a chtějí znát podrobnosti. Je vidět, že vstup do reálné praxe je něco co jim opravdu chybí a co je také nabíjí a otevírá dveře do dalšího profesního růstu,“ doplňuje Veronika Kundříková, Agentura Socialsharks je připravena studentům nabídnout po stáži případnou další spolupráci, pokud jsou dostatečně šikovní a budou mít o spolupráci zájem. A se stážisty počítá Socialsharks rozhodně i v budoucnu. Firma totiž podepsala memorandum s **Fakultou sociálních věd UK v Praze**, kde se zavázala, že u ní mohou zájemci z řad studentů každý rok absolvovat povinnou praxi. „Plánujeme také vlastní trainee program, po jehož úspěšném absolvování by uchazeči získali náš vlastní certifikát. Podrobnosti aktuálně řešíme. Program bychom chtěli spustit v příštím roce,“ prozrazuje Nikol Stolle.

Zdroj informací

Socialsharks s.r.o. a NejBusiness.cz

Před 20 lety zemřelo při útocích z 11. září na tři tisíce lidí. A USA reagovaly rychle. Už 7. října začala invaze do Afghánistánu, základny al-Káidy. První z válek proti teroru hodnotí v rozhovoru pro Seznam Zprávy Slavomír Horák.

„Znovu a znovu opakuji studentům i médiím větu, kterou jsem zaznamenal v Afghánistánu již v roce 2002: Teď vás vítáme, ale pamatujte si, že jsme třikrát vyhnali Brity, jednou Šuraví (Sověty) a vyženeme i vás, pokud to bude potřeba,“ říká v rozhovoru pro Seznam Zprávy Slavomír Horák, odborník na Střední Asii a autor knihy o afghánském konfliktu z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze**.

Měl útok na Afghánistán po 11. září smysl? Nebylo to jen mocenské gesto? Měl šanci na úspěch?

Útok na Afghánistán, který začal v říjnu 2001, byl veden jednoznačnou snahou o odvetu za teroristické útoky 11. září. A čistě z tohoto hlediska skončil úspěšně. Za prvé byl svržen režim podporující (respektive hostící podle pašunských zákonů) teroristické hnutí obviněné z přípravy útoků na New York a Washington. Asi těžko můžeme očekávat, že podobné napadení by mohlo zůstat bez odezvy ze strany USA. Pravděpodobně by se tak chovala jakákoliv mocnost.

Za druhé se síť al-Káida stala méně nebezpečnou, respektive i lépe monitorovanou, byť řada jejích bojovníků se přelila do jiných uskupení, rovněž radikálních a nebezpečných. Například Islámský stát, s nímž Tálibán v mnohém nesouhlasí.

A konečně, byť mnohem později a mimo Afghánistán, byl dopaden i Usáma bin Ládín považovaný za hlavního strůjce útoku na USA v září 2001.

S odstupem 20 let – bylo nějaké lepší řešení?

Z hlediska aktuální vojenské reakce se asi těžko mohlo ukázat jiné řešení, navíc se jednalo v té chvíli o win-win situaci. Spojené státy se zbavily režimu podporujícího teror vůči nim a značná část Afghánců přivítala „osvobození“ od režimu Tálibánu, který nebyl populární, alespoň ne u této části populace. Z čistě vojenského hlediska tak bylo možné se poměrně rychle stáhnout a nechat Afghánistán a jeho představitele, aby si své problémy vyřešili.

K tomu ale nedošlo...

Dostáváme se totiž od win-win situace k pozici loose-loose. Ať by Američané a spojenci udělali cokoli, tak to bude vždy špatně. Pokud by rychle odstoupili a v zemi by vypukl chaos, což nebylo nepravděpodobné, byli by za to kritizováni, protože nezabránili dalšímu konfliktu.

Pokud by zůstali a pokusili se Afghánistán postavit na nohy – ať již z jakýchkoliv důvodů, ziskných či altruistických, ale místní problémy by se jim nepodařilo vyřešit, stali by se z vítaných osvoboditelů nenáviděnými okupanty, což se u části populace skutečně stalo.

Proč se ty lokální problémy nepodařilo vyřešit?

Se státní správou, jaká byla v Afghánistánu po pádu Tálibánu, šlo jenom těžko zabránit rozšíření místní korupce, klanovosti, prosazování „svých“ lidí do funkcí...

Američané a spojenci se dostali do začarovaného kruhu. Když chtěli něco dobrého prosadit, museli to udělat mimo zkorumpovanou místní státní správu, čímž jí však ještě více podkopávali. Reakce příslušníků státní správy pak byla ovšem taková, že „okupantům“ buď házeli klacky pod nohy, říkali si o úplatek, nebo je zdánlivě ignorovali, ale za zády je pomlouvali. Taková pomluva ovšem padala na úrodnou půdu, protože řada místních bude spíše věřit „svým“ a nikoliv „cizákům“ či „okupantům“. Pak se jednoznačně dobrý úmysl – třeba postavit školy či nemocnice, vycvičit místní učitele či doktory – setkal s neúspěchem, protože nezískal důvěru. Místní lidé nevěřili nejen okupantům, ale koneckonců ani těm učitelům a lékařům, které tam okupanti dosadili.

Fotogalerie: Střípky z války v Afghánistánu

Je po zkušenostech s neúspěchy s „vývozem demokracie“ řešením „politika nezasahování“?

Je to opět začarovaný kruh. Chcete zavést své myšlenky na cizí území? Stáváte se okupanty či přinášíte cizí prvek do nějakého lokálního prostředí, kde o vaši jakkoliv dobře míněnou demokracii nemusejí stát.

Na druhou stranu když někde nezasáhnete a necháte tam nějaký autoritářský režim, zkorumpovanou pseudodemokracii či chaos/konflikt/občanskou válku, tak vás jako demokracii vždy obviní, že jste tam neprosadili demokracii, nebo alespoň nezabránili excesům autoritářů, korupci, nebo válce.

Momentálně se domnívám, že na nějaký „vývoz demokracie“ není nikdo na světě moc zvědavý a ochota USA či EU za něco podobného bojovat bude omezená – vojensky, morálně i rétoricky. Což samozřejmě bude voda na mlýn různým autoritářským velmocím, které budou poukazovat na slabost demokracie.

Bylo nějaké dobré řešení ohledně stahování vojsk z Afghánistánu?

Pravděpodobně nebylo. Už od začátku intervence/okupace bylo jasné, že to není navěky. Ukazovalo se, že čím déle byla spojenecká vojska v Afghánistánu, tím to bylo horší. Zapletli jsme se o to více s místními elitami považovanými za neschopné a zkorumpované, což posílilo v některých kruzích nálepku „okupantů“, a zároveň byl odchod méně snadný. Ve smyslu: „přece tam nenecháme tolik úsilí, peněz, techniky a v neposlední řadě lidí“.

Takže naše intervence/okupace nás opět přivedla do pasti - pro někoho byla vojska, ale i rozvojové a humanitární organizace terčem kritiky za to, že se chovají jako okupanti zasahují do vnitřních záležitostí jiné země i proti vůli jejího obyvatelstva. A pro někoho zase byla tato vojska (a obecně expati) „zrádci“, protože nechala (nechali) „na holičkách“ všechny ty, kteří rozvoji alespoň provizorní demokracie a občanské společnosti v Afghánistánu uvěřili a teď se obávají, že pro svůj postoj budou mít problémy až do ohrožení vlastního života.

Seriál Seznam Zpráv k 11. září 2001 Redakce Seznam Zpráv připravila seriál článků o důsledcích teroristických útoků z 11. září 2001. Ve spolupráci s archivem Paměti národa nabídneme autentická svědectví významných aktérů – diplomatů, novinářů nebo válečných veteránů.

Dosud jsme vydali:

Analýza: 20 let války proti teroru. Dospěla od hladkého vítězství k dokonalé porážce

Analýza: Moment, který spustil lavinu. Od něj začaly státy masivně omezovat svobody

Dánsko má první klimaticky neutrální pivovar, na ostrově Bornholm [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 29.08.2021, Zdroj: ekonews.cz, Autor: Markéta Ševčíková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 29.08.2021 21:06, RU / měsíc: 4 732, RU / den: 364, AVE: 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,00

...příspěvek? Sdílejte ho na sítích...

O autorovi: Markéta Ševčíková

Markéta vystudovala FHS a **FSV UK**. Pohybovala se na poli mediálních analýz, komunikace a PR, v komerční, akademické i neziskové... Nemáte přístup k plnému znění zprávy. Pokud máte o plné znění zájem, kontaktujte prosím naši zákaznickou podporu - help@newtonmedia.eu.

MŮŽEME VŮBEC VĚŘIT OSTATNÍM?

TISK, Datum: 30.08.2021, Zdroj: Týdeník Rozhlas, Strana: 6, Autor: Kamila Boháčková, Vytlačeno: 6 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.08.2021 00:26, Rubrika: Aktuálně z Vnohradské, AVE: 17 530,31 Kč, Země: Česko

RADIO WAVE UVÁDÍ OD 1. ZÁŘÍ NOVÝ PODCASTOVÝ PĚTIDÍLNÝ THRILLER NEKLID, KTERÝ NAPSALA SPISOVATELKA KLÁRA VLASÁKOVÁ. CO JI KTOMU INSPIROVALO?

* Jak došlo k vaší spolupráci s Radiem Wave?

S nabídkou mě oslovila kreativní producentka Kateřina Rathouská, přičemž zadání bylo poměrně volné - mělo jít o horor nebo thriller, ale téma, postavy a zápletky zůstávaly na mně. Dala jsem dohromady dva krátké náměty a na Radiu Wave si jeden z nich vybrali.

* Co bylo inspirací k Neklidu?

Na začátku celé série stojí záhada - Petra, přítelkyně hlavního hrdiny Šimona, záhadně zemře a Šimon se snaží zjistit, co přesně se onu noc stalo. Jako první dostává hlas Petra, která je již po smrti. Právě tahle myšlenka neživé postavy, jež dění komentuje, mě na úplném začátku lákala. Můžeme Petře jako postavě, která ve světě Neklidu už doopravdy neexistuje, věřit? A můžeme vůbec věřit ostatním? Na čí svědectví se lze spolehnout?

* Psala jste hru s vědomím, že se bude natáčet na binaurální hlavu a využije tak prostorový zvuk?

Ano, tenhle aspekt kreativní producentka od začátku zdůrazňovala. Poslouchala jsem rozhlasovou tvorbu, která je právě na binaurálním zvuku založená, a byla jsem nadšená, jak intimně a zároveň silně dovede působit na posluchače.

* Která binaurální hra vás zaujala?

První binaurální hra, kterou jsem slyšela, bylo Spánkové křídlo Adelaide Carpenterové. Příběh o stárnutí zasazený do blízké budoucnosti na mě tehdy silně zapůsobil. Audio dramatičku pak poslouchám pravidelně. Z poslední doby bych doporučila třeba třídílnou audio knihu Slečny Brontëovy o trojici slavných anglických spisovatelek nebo dramatičku románu Už zase skáču přes kaluže. Hodně se mi líbil i předchozí dramatický seriál na Radiu Wave s názvem Zkouškový. Obdivovala jsem, že ačkoli se v něm vyskytuje hned několik postav ve věku kolem dvaceti let, tak se při poslechu nijak nepletou. Každá je osobitá a velmi dobře napsaná.

* Jaké máte spisovatelské vzory?

Oblíbené autory a autorky určitě mám. Neřekla bych, že jde o vzory; spíš o lidi, jejichž tvorba ve mně opakovaně něco vyvolává - rozčilení, vzrušení, vztek, chuť dozvědět se víc. Namátkou: Alice Munroová, Dostojevskij, Elena Ferrante, Čechov, Han Kang, Virginia Woolfová, Václav Bělohorský, David B., Margaret Atwoodová...

* Z vaší tvorby mám pocit, že vás zajímá tajemství, které příběh obklopuje. Velká bílá koule v Prasklinách, divné hlasy v Neklidu, mlhovina požírající dětské vzpomínky v Mlhovině... Je to to, co vás na příběhu zajímá?

Je to často spouštěč, který mě jako autorku vede k tomu, abych se o příběh zajímala dál a snažila se danou záhadu nějakým způsobem rozebrat nebo aspoň pootočít či převrátit.

* Je pro vás rozdíl, když píšete knihu a když píšete pro rozhlas?

Rozhodně. Ten největší rozdíl je v tom, že dramatický text pro rozhlas sám o sobě ničím není - k životu jej přivedou teprve další lidé: režisér, herci, mistři zvuku... To, co je naopak stejné a co mě na psaní ostatně zajímá nejvíc, je komunikace s těmi, kteří čtou nebo poslouchají a vstupují s dílem do dialogu.

* Jste i komentátorkou na stanici Plus. Jaký máte vztah k rozhlasu?

Když jsem studovala žurnalistiku na **pražské fakultě sociálních věd**, vybrala jsem si jako specializaci tisk a foto, protože jsem byla přesvědčená, že pro rozhlas a televizi pracovat nikdy nebudu. Dneska jsem zaměstnaná v České televizi a s rozhlasem spolupracuji pravidelně několik let. Tolik k tomu, jak předvídává jsem byla ve svých jedenadvaceti letech.

Foto autor: foto Ondřej Lipár

Zákaz benzinových aut. Které politické strany se ho bojí a které mu chtějí jít naproti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 30.08.2021, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Autor: Jiří Vachtl, Eva Pospíšilová, Tomáš Cafourek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.08.2021 00:43, Celková návštěvnost: 6 533 564, RU / měsíc: 3 802 122, RU / den: 683 451, Rubrika: Domácí, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko,

Už za 14 let má podle plánů Evropské komise skončit prodej nových aut se spalovacími motory. Vozy podle návrhu nebudou smět kvůli ekologii produkovat žádné emise oxidu uhličitého. Povolena tak bude jenom výroba aut na elektřinu či vodík. A to je pro Čechy velký problém – jejich cena je nesrovnatelně vyšší než benzínových nebo dieselových vozů. MF DNES oslovila politické strany a hnutí, jak se k zákazu spalovacích motorů stavějí.

V Česku zatím jezdí jen zhruba 8 500 elektromobilů, což nás staví na chvost Evropské unie. Zatímco český zákazník musí na nejprodávanější elektromobil v tuzemsku, Škodu Enyag iV (v základní výbavě za 1,08 milionu korun), vynaložit 33 průměrných měsíčních platů, průměrně placenému Nizozemci stačí na stejný vůz šetřit jen 10 měsíců. Nizozemsko navíc na rozdíl od Česka přechod na elektromobilitu podporuje dotacemi, jimiž se snaží zlepšit dostupnost elektroaut i pro méně movité občany.

O tom, že si elektromobily v Česku zatím kupují lépe situovaní lidé, svědčí i skladba modelů, které jsou na domácím trhu nejprodávanější.

Čím víc, tím líp anebo hůř

MF DNES proto oslovila politické strany a hnutí, jak se k zákazu spalovacích motorů stavějí. Případně zda mají k přechodu na elektromobilitu konkrétní plány, aby jejich voliči nemuseli začít „chodit pěšky“. Většina z nich se staví k návrhu Bruselu zdrženlivě.

„Domníváme se, že návrh je ukvapený a příliš ambiciózní a termín zákazu by měl být později. Prioritou pro nás je, aby se zákazem nezhoršila dostupnost nákupu osobních aut,“ řekl vicepremiér Karel Havlíček (za ANO). Podobně návrh komise odmítá také koalice Spolu, SPD či komunisté.

„Politika zákazu a tvrdé regulace nepovede k rozvoji nových odvětví. Naopak může vést spíše k destrukci celých průmyslových odvětví a ohrožení pracovních míst,“ reagoval bývalý ministr dopravy za ODS Zbyněk Stanjura.

Naopak ČSSD a koalice Pirátů se Starosty jsou v zásadě pro. „Potřebujeme, aby stát šel příkladem a ve státních institucích a veřejném sektoru bylo v provozu mnohem více ekologických automobilů. Čím vyšší prodej, tím nižší cena,“ sdělil exministr průmyslu a obchodu Milan Urban (ČSSD).

Expert Pirátů Ondřej Polanský připomněl, že pražský magistrát, kterému Piráti šéfuji, už dělá konkrétní kroky. „Budujeme síť dobíjecích stanic v pouličních lampách. Jejich montáž už probíhá,“ uvedl Polanský.

Ani Piráti však nejsou pro to, aby stát lidem na elektroauta přispíval. V západní Evropě je to přitom rozšířený způsob, jak zvýšit jejich dostupnost i pro občany s nižšími příjmy. Rakousko dává zájemcům o nový elektrický vůz až 5 000 eur, Německo 6 000 a Francie dokonce 7 000 (přes 178 tisíc korun).

Štědře k podpoře elektromobility přistoupili na Slovensku, kde vláda v roce 2019 vypsala jednorázový příspěvek na nákup elektroauta 8 000 eur. Pro zájemce tehdy vyčlenila celkem šest milionů eur. O příspěvek byl tak velký zájem, že se peníze vyčerpaly během několika minut.

V Česku nikdy podobná dotace vypsána nebyla. A situace nevypadá nadějně ani do budoucna. Ambiciózní plán Evropské komise na ukončení prodeje vozů se spalovacími motory v roce 2035 totiž ještě musí schválit Evropský parlament a členské státy. A zdá se, že minimálně v Česku narazí. Jak totiž vyplývá z ankety MF DNES mezi stranami, hnutími a koalicemi, které mají podle posledních průzkumů šanci na vstup do Sněmovny, je proti stávajícímu návrhu většina z nich.

„Tento nesmyslný tlak na ekologii zdraží a zhorší individuální mobilitu. Tuto skutečnost ostatně můžeme pozorovat už teď, kdy jsou ceny elektromobilů astronomické a pro většinu lidí nedostupné. Proto jsme přesvědčeni, že tento šílený plán je třeba razantně odmítnout,“ uvedl místopředseda rozpočtového výboru z SPD Jan Hrnčíř. Změna i bez souhlasu Česka

Ani odmítavý postoj většiny českých politiků však postupný přechod k elektroautům nezastaví. Jejich upřednostňování ze strany Evropské unie má totiž dopad na trh klasických aut už nyní. Kvůli plnění emisních limitů některé automobilky začaly přibližovat ceny elektrických a spalovacích vozů tak, aby dražší elektroauta zatraktivnily, a výrobu některých tradičních vozů dokonce ukončují.

„Extrémně přísná emisní norma Evropské unie ještě dramaticky zrychluje transformační proces směrem k elektromobilitě. Potřebujeme proto nejen více elektromobilů, ale musíme se také rychleji, než se plánovalo, rozloučit s některými produkty se spalovacím motorem,“ vysvětlila v těchto dnech Škoda ukončení výroby Fabie Combi.

S podporou elektromobility souhlasí na české scéně i hnutí Přísaha, podle jejího experta na energetiku a ekologii Davida Sochra by se však vozidla se spalovacími motory neměla úplně přestat vyrábět. „Je třeba nezapomínat na další alternativy pro fosilní paliva, jako je například vodík nebo výroba emisně neutrálních syntetických uhlovodíků, jejichž hlavní výhodou je, že se nijak neliší od těch fosilních. Pro jejich využití je tudíž možné používat současnou infrastrukturu, včetně vozidel se spalovacími motory. Z tohoto důvodu by se neměla přestat vyrábět a měla by se z nich stát jedna z variant osobní dopravy právě za využití syntetických paliv,“ řekl MF DNES Sochr.

Přísahou, ČSSD a Piráty se Starosty však končí výčet oslovených stran, které ambiciózní plán Evropské komise alespoň částečně podporují. Podle politologa Josefa Mlejníka z [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#) je vysvětlení jednoduché. Politici se před volbami obávají negativní reakce veřejnosti.

Green deal přinese zdražování

„Pro většinu lidí bude šok, že se budou muset vzdát svých aut na spalovací motory. Navíc je to drahé a v Česku zatím není dostatek nabíjecích stanic. Politici se prostě bojí, že je to v současné době příliš nepopulární,“ vysvětlil Mlejnek, proč většina stran problém ve svých programech neřeší. Podobně vnímá situaci také ekonom Lukáš Kovanda. „Pro politiky by to před volbami byla sebevražda,“ tvrdí.

A to hlavně kvůli tomu, že přechod na udržitelnější a ekologičtější dopravu přinese výrazné zdražování. „Bude potřeba zvyšovat daně a také zavádět daně úplně nové. Green deal totiž ve své podstatě představuje revoluční záměr, jak obyčejným lidem uměle zdražit vše, co při své výrobě či provozu využívá fosilní paliva. A to je prakticky vše,“ vysvětlil Kovanda.

Česko by podle plánu Evropské komise mělo také vybudovat velkou síť dobíjecích stanic. Plán počítá s tím, že členské země zajistí minimálně jednu na každých 60 kilometrů dálnic či rychlostních silnic. Současných 1 125 dobíjecích míst v Česku přitom zatím tvoří pouze 0,5 procenta z jejich celkového počtu v Unii.

Předvolební dotazník: Konec prodeje aut na spalovací motory? MF DNES zjišťovala, jak se k návrhu staví experti na elektromobilitu stran, které mají potenciální šanci dostat se do Sněmovny.

Karel Havlíček (ANO)

Návrh je ukvapený a příliš ambiciózní, termín zákazu by měl být později.

Zákaz prodeje nových aut se spalovacími motory od roku 2035 je návrh Evropské komise. Členské státy se k němu budou teprve vyjadřovat. Domníváme se, že návrh je ukvapený a příliš ambiciózní, termín zákazu by měl být později. Očekáváme, že podobný postoj budou mít další členské státy EU. Prioritou pro nás je, aby se pro obyvatele České republiky uvedeným zákazem nezhoršila dostupnost nákupu osobních automobilů.

Ondřej Polanský (Piráti a STAN)

Stát by měl rozvinout související infrastrukturu jako třeba nabíječky.

Nejsme pro cestu zákazů. Stát by měl především rozvinout související infrastrukturu (nabíječky), nikoli subvencovat nákup vozidel. Změny se dotknou i automobilového průmyslu, který se bude muset na měnící se strukturu průmyslových odvětví připravit. Počítáme s pomocí domácím firmám a investicemi jak do digitalizace nebo obnovitelných zdrojů energie, tak do nových technologií a samozřejmě také do elektromobility.

V Poslanecké sněmovně jsme už prosadili zákon umožňující výstavbu jednoduchých nabíjecích stanic do 22 kW bez nutnosti stavebního povolení. V Praze pracujeme na rozšíření sítě dobíjecích stanic v chytrých lampách. Jejich montáž už probíhá a lidé si budou moci dobít elektromobil na pouliční lampě klidně přímo před svým domem. Do roku 2030 by podle odhadu města mohlo fungovat až 4 500 dobíjecích bodů.

Zbyněk Stanjura (SPOLU)

Návrh chceme přetvořit tak, aby neohrozil ani pracovní místa.

Návrh Evropské komise pro nás v současné podobě přijatelný není. Ani ne tak kvůli cílům o snížení emisí, ale hlavně kvůli tomu, že cesta, kterou Komise zvolila, k těmto cílům nepovede. Politika zákazu a tvrdé regulace nepovede k rozvoji nových odvětví, k investicím do výstavby továren na elektrická auta a stavbě milionu větrných elektráren, abychom dokázali zajistit našim občanům dostatek elektrické a tepelné energie. Naopak může vést spíše k destrukci celých průmyslových odvětví a ohrožení pracovních míst. Pro ČR jako průmyslovou zemi je návrh nevýhodný.

Jisté se bude projednávat několik let a upravovat v EP a v Radě EU a naší snahou bude jej přetvořit do podoby, která pomůže životnímu prostředí, ale přitom neohrozí prosperitu a pracovní místa. Budeme však také usilovat o to, aby se do popředí ochrany životního prostředí dostaly i její další pilíře – kromě omezování emisí skleníkových plynů i ochrana vody, podpora biodiverzity, rozvoj cirkulární ekonomiky atd.

Jan Hrnčíř (SPD)

Tento šílený plán je třeba razantně a jednoznačně odmítnout.

Toto klimatické běsnění environmentálních aktivistů a na ně navázaných politiků je naprosto mimo realitu a poškodí naše hospodářství a občany. Evropská unie se na světových skleníkových emisích podílí jen z necelých deseti procent a Česká republika jen z 0,3 procenta. Přitom už pro cíl úspory energie pro rok 2030 jsou odhadované náklady na investice v ČR zhruba 1 000 miliard korun. Tento nesmyslný tlak ze strany Evropské unie na ekologii zdraží a zhorší individuální mobilitu. Tuto skutečnost ostatně můžeme pozorovat už teď, kdy ceny elektromobilů jsou astronomické a pro většinu našich lidí nedostupné. Proto jsme přesvědčeni, že tento šílený plán je třeba razantně a jednoznačně odmítnout.

Jaroslav Komínek (KSČM)

Řešením nejsou ani státní dotace, ty jen seberou peníze chudším.

Konec spalovacích motorů je ukázkou toho, jak evropské orgány rozhodují zbrkle a v rozporu s přáním lidí. Respektujeme potřebu chovat se k životnímu prostředí odpovědně, ale elektromobilita je nám vnucována jako jediná varianta v rozporu s přirozeným technologickým vývojem i přáním zákazníků.

Zákazníkům nemají být vnucována

auta, která jsou dražší, ale přitom neplní základní požadavky na auto, tzn. připravenost jet kdykoli a kamkoli. Není ostatně ani dostatek nabíjecích stanic. Celé věci by měl být proto ponechán přirozený vývoj. Řešením nejsou ani státní dotace. Ty jen seberou peníze chudším lidem proto, aby si za ně elektromobil koupili ti, kdo mají na nové auto. Elektromobilita je zatím normálním lidem nedostupná. Navzdory tomu se jí Evropa snaží direktivně nařídít. V příštím roce nás čeká velmi důležité předsednictví EU, proto je nutné, aby ve volbách uspěly takové strany, které budou stát za českým občanem. KSČM se odmítá se zákazem spalovacích motorů smířit.

Milan Urban (ČSSD)

Stát by měl jít příkladem. Čím vyšší prodej ekologických aut, tím nižší cena.

Promyšlená strategie státu musí určitě obsahovat konkrétní programy na rozvoj celého automobilového sektoru, tedy hlavně inovací a nákupu nových technologií. Dále je nutné podporovat výstavbu infrastruktury pro rozvoj čisté mobility. Například Německo již má přes 100 veřejných vodíkových stanic, o nabíječkách ani nemluvě. Také je důležité mít domácí výrobu „zeleného“ vodíku, tady už se snad nějaké investice rýsují.

Potřebujeme, aby stát šel příkladem a ve státních institucích a veřejném sektoru bylo v provozu mnohem více ekologických automobilů.

Čím vyšší prodej, tím nižší cena.

O technickém školství se mluví stále dokola, ale bohužel výsledek není vůbec uspokojivý. Jsme pozadu s legislativou a tak bych mohl pokračovat. Musí se nutně aktualizovat Národní akční plán rozvoje čisté mobility. Bohužel jsme oproti západním, ale i východním zemím EU dost pozadu. Nová strategie státu zpracovaná na základě odborného pohledu a se všemi zainteresovanými hráči je základ pro pozitivní změny.

David Sochr (Přísaha)

Vozidla se spalovacími motory by se neměla přestat úplně vyrábět.

Souhlasíme s podporou elektromobility jako s jednou z variant náhrady využívání fosilních paliv v dopravě, ale nejedná se o jedinou variantu a neměla by být protlačována takto agresivně. Elektromobilita je výbornou alternativou pro některé specifické způsoby využití, zejména pro krátké trasy s možností pomalého dobíjení ve chvílích, kdy je k dispozici levná bezemisní elektřina. Využívat elektromobil pro cestu na dovolenou do Chorvatska ale není a možná nikdy nebude technicky efektivní.

Je třeba nezapomínat na další alternativy pro fosilní paliva, jako je například vodík nebo výroba emisně neutrálních syntetických uhlovodíků, jejichž hlavní výhodou je, že se nijak neliší od těch fosilních, a je tudíž možné pro jejich skladování, distribuci, tankování a využití používat současnou infrastrukturu, včetně vozidel se spalovacími motory. Z tohoto důvodu by se neměla vozidla se spalovacími motory přestat vyrábět úplně a měla by se z nich stát jedna z variant osobní dopravy právě za využití syntetických paliv.

Libor Lukáš (Trikolóra Svobodní Soukromníci)

Musíme
zabránit tomu, aby
se nákup aut stal
pouze výsadou
pro bohaté.

Naše formace tento
nepromyšlený nápad Evropské komise považuje za
absolutní nesmysl. Musíme lidem
ponechat možnost
koupit si auto a zabránit tomu, aby
se jeho nákup stal pouze výsadou
pro bohaté. Zákaz prodeje aut na
spalovací motory považujeme za typickou ukázkou toho, jak se bruselští
byrokraté snaží pod pláštěm ochrany životního prostředí omezovat
osobní svobody, likvidovat fungující
průmyslová odvětví, tedy i pracovní
místa, a svým regulačním apetitem
vstupovat do oblastí, kde má mít
hlavní slovo nabídka a poptávka, nikoliv úředník. V konečném důsledku
by totiž tento zákaz mohl vést k postupnému zákazu nejen prodeje,
ale také provozu všech aut se spalovacími motory.

Ochranu životního prostředí pokládáme za důležité téma, ale s tím nemá
„zelená hysterie“, která ovládla EK,
nic společného. Právě proto odmítáme Green deal v jeho současné podobě. Chceme ukončit umělé zvýhodňování
elektromobility a jiných
ztrátových ekologických aktivit.

Elektromobil je v Česku prémiové auto pro bohaté

Zatímco v západních zemích jsou elektromobily už nyní běžně rozšířenou alternativou ke spalovacím motorům, v Česku
zůstávají doménou bohatší části populace.

Velká většina bateriových vozidel, která si Češi během letošního prvního pololetí pořídili, připadla podle Centra dopravního
výzkumu na nová vozidla. Konkrétně šlo o 1 300 vozidel z celkem 1 566. Češi si přitom jinak ale kupují daleko častěji ojetá než
nová auta a na jeden nově pořízený vůz vychází tři ojetiny.

1 milion

Za zhruba tolik korun
lze v základu pořídit
elektrickou Škodu
Enyaq.

O tom, že si elektromobily v Česku zatím kupují lépe situovaní lidé, svědčí i skladba modelů, které jsou na domácím trhu
nejprodávanější. K těm patří vozidla jako Škoda Enyaq se základní cenovkou kolem milionu korun nebo Hyundai Kona, která se
v Česku nyní prodává za akční cenu od osmi set tisíc. Oba modely si Češi kupovali během letošního léta po desítkách kusů
měsíčně. Menší elektrické modely jako například Citigo-e iV nebo malý Smart ForTwo, jejichž základní cenovka se blíží (shora)
k půl milionu korun, se proti nim pohybují na desetinných počtech.

Nástupce vrcholného SUV XC90 se představí již v roce 2022, a to také v čistě elektrické verzi.

Vliv na zmiňované prodeje mají ale i strategie samotných automobilek. Elektrické Citigo, které bylo prvním elektrickým modelem
mladoboleslavské automobilky, Škoda stáhla z výroby už během loňska a aktuálně nabízí elektrifikované jen výrazně větší
modely.

Jako luxusní vozy se elektromobily chovají i jako ojetiny. Podobně jako auta prémiových značek ztrácejí v bazarech s věkem
větší podíl ceny než srovnatelná spalovací vozidla.

800 tisíc

Za tolik korun se nyní
v akci prodává elektrický vůz Hyundai
Kona.

Dobrym příkladem je spalovací a elektrická verze Volkswagenu Golf. „E-Golfy z let 2014–2015 s 30–70 tisíci najetými kilometry se prodávají mezi 380–440 tisíci korun, přičemž nové stály od 930 tisíc korun, s příplatky i víc. Nyní se tedy prodávají za 40–45 procent původní ceny,“ uvedl provozní ředitel AURES Holdings Petr Vaněček.

Podobný ojetý Golf se spalovacím motorem se přitom prodává od 280 do 360 tisíc podle motoru a výbavy, přičemž nový stál od 400 tisíc korun (s lepší výbavou, motorem a příplatky se mohl vyšplhat přes 600 tisíc korun). „Prodává se tedy za nějakých 60–70 procent původní pořizovací ceny,“ dodal Vaněček ze společnosti provozující největší síť tuzemských autobazarů AAA Auto Praha.

Foto:
ilustrační snímek
Shutterstock

FotoGallery:
Elektrické SUV Ford Mustang Mach-E
AP

Elektroauta v ČR
MF DNES

Nástupce vrcholného SUV XC90 se představí již v roce 2022, a to také v čistě elektrické verzi.
Volvo

Karel Havlíček hovoří na tiskové konferenci při zahájení kampaně hnutí ANO před volbami do Evropského parlamentu. (2. května 2019)
Michal Šula, MAFRA

Ondřej Polanský (Piráti)
archiv iDNES.cz

Zbyněk Stanjura
Dan Materna, MAFRA

SPD oficiálně zahájila předvolební kampaň do PS za účasti všech krajských lídrů. Na snímku lídr PhDr. Jan Hrnčíř – poslanec, vysokoškolský pedagog. (15. července 2021)
Michal Turek, MAFRA

Náměstek ústeckého hejtmána pro dopravu Jaroslav Komínek
Iveta Lhotská, MAFRA

Milan Urban na sjezdu ČSSD v Brně (10. března 2017)
Petr Topič, MAFRA

Exhejtman Zlínského kraje Libor Lukáš (srpen 2021)
Zdeněk Němec, MAFRA

Politici k zákazu benzinových aut

TISK, Datum: 30.08.2021, Zdroj: Madá fronta DNES, Strana: 1, Autor: Jiří Vachtl, Eva Pospíšilová, Vytlačeno: 100 360, Prodáno: 86 559, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.08.2021 02:42, Čtenost: 454 857, Rubrika: Titulní strana, AVE: 551 935,62 Kč, Země: Česko, GRP: 5,05
Anketa MF DNES: Jak se politické strany stavějí k plánům EU na elektromobilitu

Už za 14 let má podle plánů Evropské komise skončit prodej nových aut se spalovacími motory. Vozy podle návrhu nebudou smět kvůli ekologii produkovat žádné emise oxidu uhličitého. Povolena tak bude jenom výroba aut na elektřinu či vodík. A to je pro Čechy velký problém – jejich cena je nesrovnatelně vyšší než benzinových nebo dieselových vozů. V Česku zatím jezdí jen zhruba 8 500 elektromobilů, což nás staví na chvost Evropské unie. Zatímco český zákazník musí na nejprodávanější elektromobil v tuzemsku, Škodu Enyag iV (v základní výbavě za 1,08 milionu korun), vynaložit 33 průměrných měsíčních platů, průměrně placenému Nizozemci stačí na stejný vůz šetřit jen 10 měsíců. Nizozemsko navíc na rozdíl od Česka přechod na elektromobilitu podporuje dotacemi, jimiž se snaží zlepšit dostupnost elektroaut i pro méně movité občany.

Čím víc, tím líp anebo hůř

MF DNES proto oslovila politické strany a hnutí, jak se k zákazu spalovacích motorů stavějí. Případně zda mají k přechodu na elektromobilitu konkrétní plány, aby jejich voliči nemuseli začít „chodit pěšky“.
Většina z nich se staví k návrhu Bruselu zdrženlivě.

„Domníváme se, že návrh je ukvapený a příliš ambiciózní a termín zakazu by měl být později. Prioritou pro nás je, aby se zákazem nezhoršila dostupnost nákupu osobních aut,“ řekl vicepremiér Karel Havlíček (za ANO). Podobně návrh komise odmítá také koalice Spolu, SPD či komunisté.

„Politika zakazu a tvrdé regulace nepovede k rozvoji nových odvětví. Naopak může vést spíše k destrukci celých průmyslových odvětví a ohrožení pracovních míst,“ reagoval bývalý ministr dopravy za ODS Zbyněk Stanjura.

Naopak ČSSD a koalice Pirátů se Starosty jsou v zásadě pro. „Potřebujeme, aby stát šel příkladem a ve státních institucích a veřejném sektoru bylo v provozu mnohem více ekologických automobilů. Čím vyšší prodej, tím nižší cena,“ sdělil exministr průmyslu a obchodu Milan Urban (ČSSD).

Expert Pirátů Ondřej Polanský připomněl, že pražský magistrát, kterému Piráti šéfují, už dělá konkrétní kroky. „Budujeme síť dobíjecích stanic v pouličních lampách. Jejich montáž už probíhá,“ uvedl Polanský.

Pokračování na str. 2 Čeští politici nad plány EU na elektromobilitu nejásají

Zákaz benzinových aut

Pokračování ze str. 1

Ani Piráti však nejsou pro to, aby stát lidem na elektroauta přispíval. V západní Evropě je to přitom rozšířený způsob, jak zvýšit jejich dostupnost i pro občany s nižšími příjmy. Rakousko dává zájemcům o nový elektrický vůz až 5 000 eur, Německo 6 000 a Francie dokonce 7 000 (přes 178 tisíc korun).

Štědře k podpoře elektromobility přistoupili na Slovensku, kde vláda v roce 2019 vypsal jednorázový příspěvek na nákup elektroauta 8 000 eur. Pro zájemce tehdy vyčlenila celkem šest milionů eur. O příspěvek byl tak velký zájem, že se peníze vyčerpaly během několika minut.

V Česku nikdy podobná dotace vypsána nebyla. A situace nevypadá nadějně ani do budoucna. Ambiciózní plán Evropské komise na ukončení prodeje vozů se spalovacími motory v roce 2035 totiž ještě musí schválit Evropský parlament a členské státy. A zdá se, že minimálně v Česku narazí. Jak totiž vyplývá z ankety MF DNES mezi stranami, hnutími a koalicemi, které mají podle posledních průzkumů šanci na vstup do Sněmovny, je proti stávajícímu návrhu většina z nich.

„Tento nesmyslný tlak na ekologii zdraží a zhorší individuální mobilitu. Tuto skutečnost ostatně můžeme pozorovat už teď, kdy jsou ceny elektromobilů astronomické a pro většinu lidí nedostupné. Proto jsme přesvědčeni, že tento šílený plán je třeba razantně odmítnout,“ uvedl místopředseda rozpočtového výboru z SPD Jan Hrnčíř.

Změna i bez souhlasu Česka

Ani odmítavý postoj většiny českých politiků však postupný přechod k elektroautům nezastaví. Jejich upřednostňování ze strany Evropské unie má totiž dopad na trh klasických aut už nyní. Kvůli plnění emisních limitů některé automobilky začaly přibližovat ceny elektrických a spalovacích vozů tak, aby dražší elektroauta ztraktivněly, a výrobu některých tradičních vozů dokonce ukončují.

„Extrémně přísná emisní norma Evropské unie ještě dramaticky zrychluje transformační proces směrem k elektromobilitě. Potřebujeme proto nejen více elektromobilů, ale musíme se také rychleji, než se plánovalo, rozloučit s některými produkty se spalovacím motorem,“ vysvětlila v těchto dnech Škoda ukončení výroby Fabie Combi.

S podporou elektromobility souhlasí na české scéně i hnutí Přísaha, podle jejího experta na energetiku a ekologii Davida Sochra by se však vozidla se spalovacími motory neměla úplně přestat vyrábět. „Je třeba nezapomínat na další alternativy pro fosilní paliva, jako je například vodík nebo výroba emisně neutrálních syntetických uhlovodíků, jejichž hlavní výhodou je, že se nijak neliší od těch fosilních. Pro jejich využití je tudíž možné používat současnou infrastrukturu, včetně vozidel se spalovacími motory. Z tohoto důvodu by se neměla přestat vyrábět a měla by se z nich stát jedna z variant osobní dopravy právě za využití syntetických paliv,“ řekl MF DNES Sochr.

Přísahou, ČSSD a Piráty se Starosty však končí výčet oslovených stran, které ambiciózní plán Evropské komise alespoň částečně podporují. Podle politologa Josefa Mlejnka z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** je vysvětlení jednoduché. Politici se před volbami obávají negativní reakce veřejnosti.

Green deal přinese zdražování

„Pro většinu lidí bude šok, že se budou muset vzdát svých aut na spalovací motory. Navíc je to drahé a v Česku zatím není dostatek nabíjecích stanic. Politici se prostě bojí, že je to v současné době příliš nepopulární,“ vysvětlil Mlejnek, proč většina stran problém ve svých programech neřeší. Podobně vnímá situaci také ekonom Lukáš Kovanda. „Pro politiky by to před volbami byla sebevražda,“ tvrdí.

A to hlavně kvůli tomu, že přechod na udržitelnější a ekologičtější dopravu přinese výrazné zdražování. „Bude potřeba zvyšovat daně a také zavádět daně úplně nové. Green deal totiž ve své podstatě představuje revoluční záměr, jak obyčejným lidem uměle zdražit vše, co při své výrobě či provozu využívá fosilní paliva. A to je prakticky vše,“ vysvětlil Kovanda.

Česko by podle plánu Evropské komise mělo také vybudovat velkou síť dobíjecích stanic. Plán počítá s tím, že členské země zajistí minimálně jednu na každých 60 kilometrů dálnic či rychlostních silnic. Současných asi 1 100 dobíjecích míst v Česku přitom zatím tvoří jen 0,5 procenta z jejich celkového počtu v Unii.

***

Pro většinu lidí bude šok, že se budou muset vzdát svých aut na spalovací motory.

Elektroauta v Česku

Registrace nových elektroaut v Česku

90 2012

38 2013

197 2014

268 2015

262 2016

387 2017

703 2018

756 2019

3 232 2020

Výstavba dobíjecích stanic v ČR

7 2011

26 2012

13 2013

11 2014

14 2015

31 2016

41 2017

92 2018

151 2019

289 2020

69 2021*

Prodej nových aut dle druhu pohonu na českém trhu za první pololetí 2021

Benzin 66,62 %

Nafta 26,62 %

Benzin+El. (hybrid) 1,79 %

Elektro 1,01 %

Benzin+LPG 0,88 %

CNG 0,37 %

Nafta+El. (hybrid) 0,16 %

Nezařazeno 2,56 %

Celkem prodaných vozů 112 805

z toho elektroaut 1 143

Zdroj: Centrum dopravního výzkumu

Zákaz benzinových aut. Které strany se ho bojí a které mu chtějí jít naproti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 30.08.2021, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Autor: Jiří Vachtl, Eva Pospíšilová, Tomáš Cafourek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.08.2021 06:42, Celková návštěvnost: 6 533 564, RU / měsíc: 3 802 122, RU / den: 683 451, Rubrika: Domácí, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 7,59, Návštěvy za měsíc: 82 400 000

Už za 14 let má podle plánů Evropské komise skončit prodej nových aut se spalovacími motory. Vozy podle návrhu nebudou smět kvůli ekologii produkovat žádné emise oxidu uhličitého. Povolena tak bude jenom výroba aut na elektřinu či vodík. A to je pro Čechy velký problém – jejich cena je nesrovnatelně vyšší než benzinových nebo dieselových vozů. MF DNES oslovila politické strany a hnutí, jak se k zákazu spalovacích motorů stavějí.

V Česku zatím jezdí jen zhruba 8 500 elektromobilů, což nás staví na chvost Evropské unie. Zatímco český zákazník musí na nejprodávanější elektromobil v tuzemsku, Škodu Enyaq iV (v základní výbavě za 1,08 milionu korun), vynaložit 33 průměrných měsíčních platů, průměrně placenému Nizozemci stačí na stejný vůz šetřit jen 10 měsíců. Nizozemsko navíc na rozdíl od Česka přechod na elektromobilitu podporuje dotacemi, jimiž se snaží zlepšit dostupnost elektroaut i pro méně movité občany.

O tom, že si elektromobily v Česku zatím kupují lépe situovaní lidé, svědčí i skladba modelů, které jsou na domácím trhu nejprodávanější.

Čím víc, tím líp anebo hůř

MF DNES proto oslovila politické strany a hnutí, jak se k zákazu spalovacích motorů stavějí. Případně zda mají k přechodu na elektromobilitu konkrétní plány, aby jejich voliči nemuseli začít „chodit pěšky“. Většina z nich se staví k návrhu Bruselu zdrženlivě.

„Domníváme se, že návrh je ukvapený a příliš ambiciózní a termín zákazu by měl být později. Prioritou pro nás je, aby se zákazem nezhoršila dostupnost nákupu osobních aut,“ řekl vicepremiér Karel Havlíček (za ANO). Podobně návrh komise odmítá také koalice Spolu, SPD či komunisté.

„Politika zákazu a tvrdé regulace nepovede k rozvoji nových odvětví. Naopak může vést spíše k destrukci celých průmyslových odvětví a ohrožení pracovních míst,“ reagoval bývalý ministr dopravy za ODS Zbyněk Stanjura.

Naopak ČSSD a koalice Pirátů se Starosty jsou v zásadě pro. „Potřebujeme, aby stát šel příkladem a ve státních institucích a veřejném sektoru bylo v provozu mnohem více ekologických automobilů. Čím vyšší prodej, tím nižší cena,“ sdělil exministr průmyslu a obchodu Milan Urban (ČSSD).

Expert Pirátů Ondřej Polanský připomněl, že pražský magistrát, kterému Piráti šéfuji, už dělá konkrétní kroky. „Budujeme síť dobíjecích stanic v pouličních lampách. Jejich montáž už probíhá,“ uvedl Polanský.

Ani Piráti však nejsou pro to, aby stát lidem na elektroauta přispíval. V západní Evropě je to přitom rozšířený způsob, jak zvýšit jejich dostupnost i pro občany s nižšími příjmy. Rakousko dává zájemcům o nový elektrický vůz až 5 000 eur, Německo 6 000 a Francie dokonce 7 000 (přes 178 tisíc korun).

Štědře k podpoře elektromobility přistoupili na Slovensku, kde vláda v roce 2019 vypsala jednorázový příspěvek na nákup elektroauta 8 000 eur. Pro zájemce tehdy vyčlenila celkem šest milionů eur. O příspěvek byl tak velký zájem, že se peníze vyčerpaly během několika minut.

V Česku nikdy podobná dotace vypsána nebyla. A situace nevypadá nadějně ani do budoucna. Ambiciózní plán Evropské komise na ukončení prodeje vozů se spalovacími motory v roce 2035 totiž ještě musí schválit Evropský parlament a členské státy. A zdá se, že minimálně v Česku narazí. Jak totiž vyplývá z ankety MF DNES mezi stranami, hnutími a koalicemi, které mají podle posledních průzkumů šanci na vstup do Sněmovny, je proti stávajícímu návrhu většina z nich.

„Tento nesmyslný tlak na ekologii zdraží a zhorší individuální mobilitu. Tuto skutečnost ostatně můžeme pozorovat už teď, kdy jsou ceny elektromobilů astronomické a pro většinu lidí nedostupné. Proto jsme přesvědčeni, že tento šílený plán je třeba razantně odmítnout,“ uvedl místopředseda rozpočtového výboru z SPD Jan Hrnčíř. Změna i bez souhlasu Česka

Ani odmítavý postoj většiny českých politiků však postupný přechod k elektroautům nezastaví. Jejich upřednostňování ze strany Evropské unie má totiž dopad na trh klasických aut už nyní. Kvůli plnění emisních limitů některé automobilky začaly přibližovat ceny elektrických a spalovacích vozů tak, aby dražší elektroauta ztráknily, a výrobu některých tradičních vozů dokonce ukončují.

„Extrémně přísná emisní norma Evropské unie ještě dramaticky zrychluje transformační proces směrem k elektromobilitě. Potřebujeme proto nejen více elektromobilů, ale musíme se také rychleji, než se plánovalo, rozloučit s některými produkty se spalovacím motorem,“ vysvětlila v těchto dnech Škoda ukončení výroby Fabie Combi.

S podporou elektromobility souhlasí na české scéně i hnutí Přísaha, podle jejího experta na energetiku a ekologii Davida Sochra by se však vozidla se spalovacími motory neměla úplně přestat vyrábět. „Je třeba nezapomínat na další alternativy pro fosilní paliva, jako je například vodík nebo výroba emisně neutrálních syntetických uhlovodíků, jejichž hlavní výhodou je, že se nijak neliší od těch fosilních. Pro jejich využití je tudíž možné používat současnou infrastrukturu, včetně vozidel se spalovacími motory. Z tohoto důvodu by se neměla přestat vyrábět a měla by se z nich stát jedna z variant osobní dopravy právě za využití syntetických paliv,“ řekl MF DNES Sochr.

Přísahou, ČSSD a Piráty se Starosty však končí výčet oslovených stran, které ambiciózní plán Evropské komise alespoň částečně podporují. Podle politologa Josefa Mlejnků z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** je vysvětlení jednoduché. Politici se před volbami obávají negativní reakce veřejnosti.

Green deal přinese zdražování

„Pro většinu lidí bude šok, že se budou muset vzdát svých aut na spalovací motory. Navíc je to drahé a v Česku zatím není dostatek nabíjecích stanic. Politici se prostě bojí, že je to v současné době příliš nepopulární,“ vysvětlil Mlejnek, proč většina stran problém ve svých programech neřeší. Podobně vnímá situaci také ekonom Lukáš Kovanda. „Pro politiky by to před volbami byla sebevražda,“ tvrdí.

A to hlavně kvůli tomu, že přechod na udržitelnější a ekologičtější dopravu přinese výrazné zdražování. „Bude potřeba zvyšovat daně a také zavádět daně úplně nové. Green deal totiž ve své podstatě představuje revoluční záměr, jak obyčejným lidem uměle zdražit vše, co při své výrobě či provozu využívá fosilní paliva. A to je prakticky vše,“ vysvětlil Kovanda.

Česko by podle plánu Evropské komise mělo také vybudovat velkou síť dobíjecích stanic. Plán počítá s tím, že členské země zajistí minimálně jednu na každých 60 kilometrů dálnic či rychlostních silnic. Současných 1 125 dobíjecích míst v Česku přitom zatím tvoří pouze 0,5 procenta z jejich celkového počtu v Unii.

Předvolební dotazník: Konec prodeje aut na spalovací motory? MF DNES zjišťovala, jak se k návrhu staví experti na elektromobilitu stran, které mají potenciální šanci dostat se do Sněmovny.

Karel Havlíček (ANO)

Návrh je ukvapený a příliš ambiciózní, termín zakazu by měl být později.

Zákaz prodeje nových aut se spalovacími motory od roku 2035 je návrh Evropské komise. Členské státy se k němu budou teprve vyjadřovat. Domníváme se, že návrh je ukvapený a příliš ambiciózní, termín zakazu by měl být později. Očekáváme, že podobný postoj budou mít další členské státy EU. Prioritou pro nás je, aby se pro obyvatele České republiky uvedeným zákazem nezhoršila dostupnost nákupu osobních automobilů.

Ondřej Polanský (Piráti a STAN)

Stát by měl rozvinout související infrastrukturu jako třeba nabíječky.

Nejsme pro cestu zakazů. Stát by měl především rozvinout související infrastrukturu (nabíječky), nikoli subvencovat nákup vozidel. Změny se dotknou i automobilového průmyslu, který se bude muset na měnící se strukturu průmyslových odvětví připravit. Počítáme s pomocí domácím firmám a investicemi jak do digitalizace nebo obnovitelných zdrojů energie, tak do nových technologií a samozřejmě také do elektromobility.

V Poslanecké sněmovně jsme už prosadili zákon umožňující výstavbu jednoduchých nabíjecích stanic do 22 kW bez nutnosti stavebního povolení. V Praze pracujeme na rozšíření sítě dobíjecích stanic v chytrých lampách. Jejich montáž už probíhá a lidé si budou moci dobít elektromobil na pouliční lampě klidně přímo před svým domem. Do roku 2030 by podle odhadu města mohlo fungovat až 4 500 dobíjecích bodů.

Zbyněk Stanjura (SPOLU)

Návrh chceme přetvořit tak, aby neohrozil ani pracovní místa.

Návrh Evropské komise pro nás v současné podobě přijatelný není. Ani ne tak kvůli cílům o snížení emisí, ale hlavně

kvůli tomu, že cesta, kterou Komise zvolila, k těmto cílům nepovede. Politika zákazu a tvrdé regulace nepovede k rozvoji nových odvětví, k investicím do výstavby továren na elektrická auta a stavbě milionu větrných elektráren, abychom dokázali zajistit našim občanům dostatek elektrické a tepelné energie. Naopak může vést spíše k destrukci celých průmyslových odvětví a ohrožení pracovních míst. Pro ČR jako průmyslovou zemi je návrh nevýhodný.

Jisté se bude projednávat několik let a upravovat v EP a v Radě EU a naší snahou bude jej přetvořit do podoby, která pomůže životnímu prostředí, ale přitom neohrozí prosperitu a pracovní místa. Budeme však také usilovat o to, aby se do popředí ochrany životního prostředí dostaly i její další pilíře – kromě omezování emisí skleníkových plynů i ochrana vody, podpora biodiverzity, rozvoj cirkulární ekonomiky atd.

Jan Hrnčíř (SPD)

Tento šílený plán je třeba razantně a jednoznačně odmítnout.

Toto klimatické běsnění environmentálních aktivistů a na ně navázaných politiků je naprosto mimo realitu a poškodí naše hospodářství a občany. Evropská unie se na světových skleníkových emisích podílí jen z necelých deseti procent a Česká republika jen z 0,3 procenta. Přitom už pro cíl úspory energie pro rok 2030 jsou odhadované náklady na investice v ČR zhruba 1 000 miliard korun. Tento nesmyslný tlak ze strany Evropské unie na ekologii zdrazí a zhorší individuální mobilitu. Tuto skutečnost ostatně můžeme pozorovat už teď, kdy ceny elektromobilů jsou astronomické a pro většinu našich lidí nedostupné. Proto jsme přesvědčeni, že tento šílený plán je třeba razantně a jednoznačně odmítnout.

Jaroslav Komínek (KSČM)

Řešením nejsou ani státní dotace, ty jen seberou peníze chudším.

Konec spalovacích motorů je ukázkou toho, jak evropské orgány rozhodují zbrkle a v rozporu s přáním lidí. Respektujeme potřebu chovat se k životnímu prostředí odpovědně, ale elektromobilita je nám vnucována jako jediná varianta v rozporu s přirozeným technologickým vývojem i přáním zákazníků.

Zákazníkům nemají být vnucována auta, která jsou dražší, ale přitom neplní základní požadavky na auto, tzn. připravenost jet kdykoli a kamkoli. Není ostatně ani dostatek nabíjecích stanic. Celé věci by měl být proto ponechán přirozený vývoj. Řešením nejsou ani státní dotace. Ty jen seberou peníze chudším lidem proto, aby si za ně elektromobil koupili ti, kdo mají na nové auto. Elektromobilita je zatím normálním lidem nedostupná. Navzdory tomu

se jí Evropa snaží direktivně nařídit.
V příštím roce nás čeká velmi důležité předsednictví EU, proto je nutné, aby ve volbách uspěly takové strany, které budou stát za českým občanem. KSČM se odmítá se zákazem spalovacích motorů smířit.

Milan Urban (ČSSD)

Stát by měl
jít příkladem. Čím
vyšší prodej ekologických aut,
tím nižší cena.

Promyšlená strategie státu musí určitě obsahovat konkrétní programy na rozvoj celého automobilového sektoru, tedy hlavně inovací a nákupu nových technologií. Dále je nutné podporovat výstavbu infrastruktury pro rozvoj čisté mobility. Například Německo již má přes 100 veřejných vodíkových stanic, o nabíječkách ani nemluvě. Také je důležité mít domácí výrobu „zeleného“ vodíku, tady už se snad nějaké investice rýsují.

Potřebujeme, aby stát šel příkladem a ve státních institucích a veřejném sektoru bylo v provozu mnohem více ekologických automobilů.

Čím vyšší prodej, tím nižší cena.

O technickém školství se mluví stále dokola, ale bohužel výsledek není vůbec uspokojivý. Jsme pozadu s legislativou a tak bych mohl pokračovat. Musí se nutně aktualizovat Národní akční plán rozvoje čisté mobility. Bohužel jsme oproti západním, ale i východním zemím EU dost pozadu. Nová strategie státu zpracovaná na základě odborného pohledu a se všemi zainteresovanými hráči je základ pro pozitivní změny.

David Sochr (Přísaha)

Vozidla se
spalovacími
motory by se
neměla přestat
úplně vyrábět.

Souhlasíme s podporou elektromobility jako s jednou z variant náhrady využívání fosilních paliv v dopravě, ale nejedná se o jedinou variantu a neměla by být protlačována takto agresivně. Elektromobilita je výbornou alternativou pro některé specifické způsoby využití, zejména pro krátké trasy s možností pomalého dobíjení ve chvílích, kdy je k dispozici levná bezemisní elektrina. Využívat elektromobil pro cestu na dovolenou do Chorvatska ale není a možná nikdy nebude technicky efektivní.

Je třeba nezapomínat na další alternativy pro fosilní paliva, jako je například vodík nebo výroba emisně neutrálních syntetických uhlovodíků, jejichž hlavní výhodou je, že se nijak neliší od těch fosilních, a je tudíž možné pro jejich skladování, distribuci, tankování a využití používat současnou infrastrukturu, včetně vozidel se spalovacími motory. Z tohoto důvodu by se neměla vozidla se spalovacími motory přestat vyrábět úplně a měla by se z nich stát jedna z variant osobní dopravy právě za využití syntetických paliv.

Libor Lukáš (Trikolóra Svobodní Soukromníci)

Musíme
zabránit tomu, aby
se nákup aut stal

pouze výsadou
pro bohaté.

Naše formace tento
nepromyšlený nápad Evropské komise považuje za
absolutní nesmysl. Musíme lidem
ponechat možnost
koupit si auto a zabránit tomu, aby
se jeho nákup stal pouze výsadou
pro bohaté. Zákaz prodeje aut na
spalovací motory považujeme za typickou ukázkou toho, jak se bruselští
byrokraté snaží pod pláštěm ochrany životního prostředí omezovat
osobní svobody, likvidovat fungující
průmyslová odvětví, tedy i pracovní
místa, a svým regulačním apetitem
vstupovat do oblastí, kde má mít
hlavní slovo nabídka a poptávka, nikoliv úředník. V konečném důsledku
by totiž tento zákaz mohl vést k postupnému zákazu nejen prodeje,
ale také provozu všech aut se spalovacími motory.

Ochranu životního prostředí pokládáme za důležité téma, ale s tím nemá
„zelená hysterie“, která ovládla EK,
nic společného. Právě proto odmítáme Green deal v jeho současné podobě. Chceme ukončit umělé zvýhodňování
elektromobility a jiných
ztrátových ekologických aktivit.

Elektromobil je v Česku prémiové auto pro bohaté

Zatímco v západních zemích jsou elektromobily už nyní běžně rozšířenou alternativou ke spalovacím motorům, v Česku
zůstávají doménou bohatší části populace.

Velká většina bateriových vozidel, která si Češi během letošního prvního pololetí pořídili, připadla podle Centra dopravního
výzkumu na nová vozidla. Konkrétně šlo o 1 300 vozidel z celkem 1 566. Češi si přitom jinak ale kupují daleko častěji ojetá než
nová auta a na jeden nově pořízený vůz vychází tři ojetiny.

1 milion

Za zhruba tolik korun
lze v základu pořídit
elektrickou Škodu
Enyaq.

O tom, že si elektromobily v Česku zatím kupují lépe situovaní lidé, svědčí i skladba modelů, které jsou na domácím trhu
nejprodávanejší. K těm patří vozidla jako Škoda Enyaq se základní cenovkou kolem milionu korun nebo Hyundai Kona, která se
v Česku nyní prodává za akční cenu od osmi set tisíc. Oba modely si Češi kupovali během letošního léta po desítkách kusů
měsíčně. Menší elektrické modely jako například Citigo-e iV nebo malý Smart ForTwo, jejichž základní cenovka se blíží (shora)
k půl milionu korun, se proti nim pohybují na desetinných počtech.

Nástupce vrcholného SUV XC90 se představí již v roce 2022, a to také v čistě elektrické verzi.

Vliv na zmiňované prodeje mají ale i strategie samotných automobilek. Elektrické Citigo, které bylo prvním elektrickým modelem
mladoboleslavské automobilky, Škoda stáhla z výroby už během loňska a aktuálně nabízí elektrifikované jen výrazně větší
modely.

Jako luxusní vozy se elektromobily chovají i jako ojetiny. Podobně jako auta prémiových značek ztrácejí v bazarech s věkem
větší podíl ceny než srovnatelná spalovací vozidla.

800 tisíc

Za tolik korun se nyní
v akci prodává elektrický vůz Hyundai
Kona.

Dobrym příkladem je spalovací a elektrická verze Volkswagenu Golf. „E-Golfy z let 2014–2015 s 30–70 tisíci najetými kilometry
se prodávají mezi 380–440 tisíci korun, přičemž nové stály od 930 tisíc korun, s příplatky i víc. Nyní se tedy prodávají za 40–45
procent původní ceny,“ uvedl provozní ředitel AURES Holdings Petr Vaněček.

Podobný ojetý Golf se spalovacím motorem se přitom prodává od 280 do 360 tisíc podle motoru a výbavy, přičemž nový stál od 400 tisíc korun (s lepší výbavou, motorem a příplatky se mohl vyšplhat přes 600 tisíc korun). „Prodává se tedy za nějakých 60–70 procent původní pořizovací ceny,“ dodal Vaněček ze společnosti provozující největší síť tuzemských autobazarů AAA Auto Praha.

Foto:
ilustrační snímek
Shutterstock

FotoGallery:
Elektrické SUV Ford Mustang Mach-E
AP

Elektroauta v ČR
MF DNES

Nástupce vrcholného SUV XC90 se představí již v roce 2022, a to také v čisté elektrické verzi.
Volvo

Karel Havlíček hovoří na tiskové konferenci při zahájení kampaně hnutí ANO před volbami do Evropského parlamentu. (2. května 2019)
Michal Šula, MAFRA

Ondřej Polanský (Piráti)
archiv iDNES.cz

Zbyněk Stanjura
Dan Materna, MAFRA

SPD oficiálně zahájila předvolební kampaň do PS za účasti všech krajských lídrů. Na snímku lídr PhDr. Jan Hrnčíř – poslanec, vysokoškolský pedagog. (15. července 2021)
Michal Turek, MAFRA

Náměstek ústeckého hejtmána pro dopravu Jaroslav Komínek
Iveta Lhotská, MAFRA

Milan Urban na sjezdu ČSSD v Brně (10. března 2017)
Petr Topič, MAFRA

Exhejtman Zlínského kraje Libor Lukáš (srpen 2021)
Zdeněk Němec, MAFRA

Speciál - Spojené státy podnikly letecký útok v Kábulu

RÁDIO, Datum: 30.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.08.2021 20:39, Poslechovost pořadu: 28 488, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 436 335,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,32

Jan BUMBA, moderátor

Spojené státy podnikly letecký útok, při kterém podle vlastního tvrzení zabily sebevražedného atentátníka, který se chystal zaútočit v Kábulu. Může tento úder naznačovat změnu amerického přístupu k Afghánistánu? Je možné, že se američtí vojáci nakonec úplně nestáhnou ze země, kterou už opět ovládá islamistické hnutí Tálibán? A proč tak rychle začala v Afghánistánu operovat teroristická skupina Islámský stát? /znělka/

Jan BUMBA, moderátor

Události v Afghánistánu se dějí překotným tempem, i dnes přišly zprávy o tom, že na kábulské letiště dnes ráno někdo vypálil asi až 5 raket, s odvoláním na americké vojenské zdroje to uvedla agentura Reuters. Většina spojenců ze Severoatlantické aliance ukončila evakuaci svých lidí i vojáků a do zítřka by se měli stáhnout i poslední Američané, to je ten termín 31. srpna. V Radě bezpečnosti OSN by se také dnes mělo jednat o vytvoření jakési bezpečné zóny pro případné další evakuace, protože je evidentní, že ne všechno se dá stihnout právě do toho zítřka. Novinky o dění v Afghánistánu má ve studiu Zdeněk Novák ze zahraniční redakce. Dobrý den.

Zdeněk NOVÁK, redaktor

Dobrý den.

Jan BUMBA, moderátor

Co víme teď o tom nejnovějším dnešním incidentu?

Zdeněk NOVÁK, redaktor

Tak směřem k letišti podle nejmenovaného vojenského zdroje dnes ráno mířilo až 5 raket, ale bezpečnostní protiraketový

system je zachytil a zlikvidoval je. Ten zmíněný zdroj nemá tedy podle agentury informace o případných obětech nebo zraněných, ten útok jinak už potvrdil i Pentagon, podle kterého o něm vojáci mluvili nebo informovali i prezidenta Joea Bidena. No a jak uvádí agentura Reuters, tak podle afghánských médií ty rakety byly vypálené z korby jakéhosi černého auta. Víc se o tom ale zatím stále neví.

Jan BUMBA, moderátor

Okolím letiště a letišťem ovšem otrásla exploze i včera, to byl ten útok americkým bezpilotním letounem, který jsem zmiňoval v samotném úvodu, a podle amerického vojenského velení to byl zmařený pokus o další atentát. Co bližšího se ví?

Zdeněk NOVÁK, redaktor

Tak americké velení oznámilo, že pomocí dronů tedy zlikvidovalo toho útočníka, který byl nejspíš tedy součástí teroristické organizace Islámský stát, no a chystal se zaútočit na letiště, dron podle těch dostupných informací zasáhl vozidlo, ve kterém se ten útočník k letišti blížil, po výbuchu pak zemřelo 9 lidí, podle televize CNN to byli všechno členové jedné širší rodiny, a mezi těmi mrtvými bylo dokonce 6 dětí. Podle Američanů je všechno zabila sekundární exploze té výbušniny, kterou měl ten atentátník u sebe v tom autě. Vyjasněný zatím není ani druhý včerejší menší útok, byla to také raketa, která byla tedy neznámého původu a zasáhla jeden z domů poblíž letiště, no a tento útok nepřežilo jedno dítě.

Jan BUMBA, moderátor

Ví se něco o tom útočnickovi?

Zdeněk NOVÁK, redaktor

Tak pokud jde o toho útočníka v tom autě, tak podle všeho to byl skutečně člen místní odnože Islámského státu, tedy organizace, která si říká Islámský stát v provincii Chorásán, což je tedy stejná organizace, která provedla i ty čtvrteční, nebo přihlásila se k těm čtvrtečním sebevražedným atentátům u letiště a také nedalekého hotelu Baron. K tomuto útoku máme přesnější informace, respektive nejnovější bilanci, podle které tedy zemřelo celkem už 170 lidí. Když se podíváme kolem Kábulu nebo mimo Kábul, tak jsou tu zprávy i právě o incidentech mimo afghánské hlavní město. Pákistán podle BBC například uvedl, že nejméně 2 jeho vojáci zemřeli po přestřelce u pákistánsko-afghánské hranice. V oblasti kmenových území na pákistánské straně hranice se podle tedy pákistánských zdrojů zapojili do přestřelky se zatím neznámými ozbrojenci, podle Islámábádu 2-3 z těchto ozbrojenců ti pákistánské vojáci zabili. Podle BBC je možné, že ti ozbrojenci, kteří útočili, byli bojovníky pákistánské pobočky Tálibánu anebo jejich afghánští spojenci z afghánského Tálibánu.

Jan BUMBA, moderátor

Musíme, Zdeňku, také říci, že my jsme stejně jako všichni ostatní novináři na světě odkázáni vlastně buď tedy na nějaká vládní vyjádření, anebo třeba agenturní zpravodajství, protože přímo na místě není možné provádět standardní novinářskou, reportážskou práci. Skoro stovka zemí vyzývá teď hnutí Tálibán, aby dovolilo evakuaci civilistů i po konci srpna. Co to je za výzvu?

Zdeněk NOVÁK, redaktor

Tu výzvu podepsali zástupci skoro stovky zemí a ten seznam pak zveřejnilo americké ministerstvo zahraničí. Signatáři tohoto dokumentu se zavazují, že ze své strany dál budou umožňovat odchod Afghánců, respektive afghánských civilistů do bezpečí na své území. Hnutí Tálibán pak tyto signatáři vyzývají, aby Tálibán zaručil, že umožní bezpečný odchod těchto civilistů. Tálibán na jednu stranu tedy podle toho, co víme, tak slibuje, že stojí o co nejlepší vztahy se Západem a ty záruky slibuje, zároveň na druhou stranu podle těch informací z místa od afghánských novinářů nebo humanitárních pracovníků bojovníci Tálibánu lidem v tom odchodu často brání. Jinak mezi signatáři té zmíněné výzvy je většina zemí NATO a Evropské unie, Česko na tom seznamu ale není stejně jako například Rusko a Čína, z okolních zemí zmíním například Rakousko a Maďarsko, které tedy na tom seznamu nejsou, a podepsalo to například Slovensko. Jinak další vlastní iniciativu pak připravují i Německo, Francie a Británie, Radě bezpečnosti OSN chtějí společně předložit návrh na vytvoření určité bezpečnostní zóny nebo bezpečné zóny u kábulského letiště. Ten návrh tedy zatím připravují a chtějí o něm jednat právě s členy Rady bezpečnosti, ale zároveň i s afghánským hnutím Tálibán.

Jan BUMBA, moderátor

Zdeněk Novák ze zahraniční redakce. Díky. Na shledanou.

Zdeněk NOVÁK, redaktor

Díky, hezký den.

Jan BUMBA, moderátor

Na telefonní lince je nyní velvyslanec České republiky při Severoatlantické alianci Jakub Landovský. Dobrý den.

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Dobré ráno.

Jan BUMBA, moderátor

Stahování z Afghánistánu, případně údery pomocí dronů, vyjednávání s Tálibánem, zkrátka to vše, co se teď děje v Kábulu a okolí. Angažuje se v tom nějak Severoatlantická aliance, anebo tam státy jednájí každý za sebe?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Musíme trochu rozišit například ty dronové útoky, které jsou teďko asi tou největší událostí posledních dnů. To je rozhodnutí Spojených států, ale Aliance zůstává tou vrcholnou platformou pro diskuzi o Afghánistánu mezi spojenci, tzn. my jsme neustále společně řešili tu druhou věc, kterou jste zmiňoval, a to je odsun Afghánců ze země a jejich zabezpečení těsně po tom odsunu, tzn. kus po kuse ano a já se domnívám, že do budoucna ty dronové útoky budou možná tím nejdůležitějším příspěvkem v boji proti terorismu, a ukazuje se, že spoléhat se pouze na schopnosti místních sil a podporu místních vlád asi do budoucna v boji s tak hrozným nepřítelem nebude možné.

Jan BUMBA, moderátor

Ale to, co jsme zatím tedy slyšeli, ten útok pomocí bezpilotního letounu, při kterém tedy byl zabit údajně sebevražedný atentátník, tak to Američané nekonzultovali v rámci NATO.

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Já jsem přijel včera večer v noci do Bruselu, takže ještě nebyl u svých terminálů, nejsem schopen vám to říci, ale nepředpokládám, že vzhledem k tomu, o jakou operaci se jednalo, byl čas takovouhle věc společně probrat. Ani by to možná nebylo vhodné. Ta odpovědnost za ochranu civilistů na letišti, ta je hlavně na armádě Spojených států, v tuto chvíli není možné mít nějaký složitější systém velení a řízení a to rozhodnutí /nesrozumitelné/ nepadlo čistě u našeho spojence, což ovšem neznamená, že Česká republika by to měla jakkoliv zpochybňovat nebo nerespektovat to, že Američané mají právo chránit své vojáky a odsouvající se Afghánce. Přece jenom den předtím nebo 2 dny předtím zahynulo 13 amerických vojáků na základě /nesrozumitelné/ útoku Islámského státu provincie Chorásán.

Jan BUMBA, moderátor

Měla by se podle vašeho soudu Aliance nějak vložit do vyjednávání o vytvoření oné bezpečné zóny v Kábulu, zřejmě tedy hlavně kolem letiště, aby mohly evakuace pokračovat i po konci srpna?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Na to si budeme muset, myslím, počkat tento týden, jak jsem již řekl, neměl jsem možnost mluvit se svými spolupracovníky, spousta informací týkající se tohoto je utajovaná, za mne je to jedna z možností. Uvidíme, jak se spojenci, kteří toto navrhují, tedy zejména Velká Británie a Německo, jak se dohodnou s ostatními, důležitou roli stále hraje Turecko, které má své vojáky v zemi, podle mých posledních informací je tam stále ještě několik Norů, kteří se starají velice obětavě o tu nemocnici, která poskytuje zdravotní péči přímo na letišti, zkrátka budeme se o tom bavit, určitě jakoby důležitou roli v tom hrají spojenci, kteří stále mají přímo v Afghánistánu určité prostředky, ale debata v Alianci bude opětovně ve 30.

Jan BUMBA, moderátor

Zmínil jste Turecko, tam se dokonce objevily zprávy, že by Turecko mohlo převzít správu kábulského letiště, a to na základě dohody s Tálibánem. Je to představitelné, že by členský stát NATO takovýmto způsobem nějak kontroloval kábulské letiště?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Tak je to představitelné vůči cílům, který jsme si stanovili, a pokud naším cílem je dokončit evakuaci a dostat ze země Afghánce, kteří nám pomáhali, a pokud stále někteří takoví budou v místě a pokud Turecko jako, řekněme, islámská země, která může být kulturně bližší Talibům, tuto roli na sebe vezme, tak jako určitá možnost to ve své podstatě je, protože jakoby chod letiště musí být zabezpečen. Ale počkejme si, až skončí ta, řekněme, ostrá fáze evakuace, stále se nám blíží datum toho 31. srpna a o tomto, o čem jste mluvil, lze uvažovat až někdy po tom 31., případně - a já to nepředpokládám - o nějakém prodloužení toho termínu stahování.

Jan BUMBA, moderátor

Britská média přinesla teď detailní informace o tom, jaká vojenská technika zůstala v Afghánistánu a spadla vlastně Tálibánu do klína, a ty počty, když to takhle člověk vidí v té grafice, jsou skutečně obrovské, to jsou asi 20 000 vozidel Humvee, více než 100 vrtulníků, přes 60 000 kulometů, to bylo v plánu, že to tam zůstane, nebo proč to spojenci neodvezli?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Tak spojenci určitě velké množství vozidel zničili, ale musíme si uvědomit, že těmi vozy nedisponovali spojenci. Těmi disponovala afghánská národní armáda. Tudíž jakoby to urychlené vzdávání se afghánské armády, kterou jsme téměř 2 dekady cvičili, vyzbrojovali, tak to je příčinou toho transferu zbraní, ale transferu zbraní do země, která nikdy netrpěla nedostatkem zbraní. Samozřejmě je třeba rozlišovat mezi nesofistikovanými, třeba ručními zbraněmi, kterých byl v Afghánistánu vždycky dostatek, a nějakou sofistikovanější technologií, ale u té samozřejmě potom platí, že bez té, řekněme, podpory západní a bez řádného servisu ona nefunguje dlouho nebo nefunguje vůbec.

Jan BUMBA, moderátor

Nemyslím jen to, že teď z těch zbraní může - pardon, že to řeknu lidově - někdo jiný střílet, ale jde mi i o tu ekonomickou stránku věci. Není to plýtvání?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Tak je to upřímná snaha umožnit afghánské armádě, aby vedla s Tálibánem nějaký jako smysluplný boj a ochránila Afghánce vlastními prostředky. Přece jenom byla struktura, která měla až 40 000 lidí, a proto ty čísla také, která jsem zmiňoval, jsou tak vysoká. A my jsme se zavázali ji podporovat, NATO bylo samozřejmě jenom jednou součástí toho celého úsilí, /nesrozumitelné/ organizace jako EU nebo OSN, které si zase braly jiné sektory jako policii nebo mírovou obnovu země, a my jsme tu svoji práci dělali dobře včetně té kvalitní výzbroje a výcviku vrtulníků, pilotů, na tom se podílela Česká republika, ale nikdo úplně nepředpokládal, že ta vůle k boji bude tak flagrantně chybět na straně Afghánců. A to je věc, kterou budeme muset dále řešit. To je věc, která vlastně podráží Alianci nohy v tom hlavním způsobu boje s terorismem, a to je podpora místních vlád a podpora místních ozbrojených sil.

Jan BUMBA, moderátor

No a proč tuto podporu tedy spojenci nedokázali získat za celou tu dobu? Proč nevyvíčili afghánskou armádu a ozbrojené složky lépe, aby čelily Tálibánu?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Já se domnívám, že pokud jde o výcvik, výzbroj, výstroj, tak to všechno bylo provedeno velmi kvalitně. Ale jak říká Clausewitz, válka je soubojem vůle, a pokud není vůle bojovat, ta válka je prohraná od samého začátku. My se musíme naučit v tuto chvíli do té naší rozvahy kromě těch, jak se lidově říká, pušek a džípů zakalkulovat také nějaké nemateriální hodnoty, jako je třeba právě morálka. Protože všechno viselo na morálce afghánské armády. A pokud se to nenaučíme, tak se můžeme v budoucnu dočkat podobných zklamání. My musíme začít daleko lépe přemýšlet o tom, proč má, řekněme, náš nepřítel v oblasti, a al-Káida nebo Islámský stát zůstávají našimi plnohodnotnými nepřáteli v afghánském teritoriu, proč on disponuje tou vůlí, proč je schopen naplňovat svoje záměry nějakou vojenskou silou, i když jeho prostředky jsou v porovnání s nominální hodnotou

afghánské armády ve své podstatě desetinnové.

Jan BUMBA, moderátor

Dodává velvyslanec České republiky při NATO Jakub Landovský. Děkuji vám za rozhovor. Na shledanou.

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Nápodobně, hezký den do Prahy.

Jan BUMBA, moderátor

Naším dalším hostem je vedoucí Centra pro studium Blízkého východu na Metropolitní univerzitě Praha Břetislav Tureček, dobrý den.

Břetislav TUREČEK, vedoucí Centra pro studium Blízkého východu, Metropolitní univerzita

Dobrý den.

Jan BUMBA, moderátor

Když bychom začali tam, kde jsme s panem velvyslancem končili, tedy proč má Tálibán a další islamistické skupiny o tolik větší morálku, o tolik větší odhodlání, o tolik větší podporu, kde bychom našli odpověď?

Břetislav TUREČEK, vedoucí Centra pro studium Blízkého východu, Metropolitní univerzita

Oni měli poměrně jasně definovaný cíl. Já bych v této věci nesměšoval určitě al-Káidu a Islámský stát a Tálibán. Tálibán byla prostě povstalecká organizace, byť samozřejmě někdo by řekl teroristická atd., ale jejich agenda byla jasná a byla trošku odlišná od těch dvou teroristických skupin, které jsem zmínil. No a Tálibánci, ti prostě jednoznačně bojovali za své území, využívali možnosti k získání si respektu místních obyvatel, které západní armády využívat nebo vládní armády využívat nemohli, tzn. často i zastrasování obyvatelstva, ale také poskytování ochrany. A když se podíváme na běžné afghánské vojáky, já jsem o tom mluvil s řadou českých vojáků, kteří s nimi v uplynulých letech pracovali, tak ti vlastně nevěděli prostě, proč bojují. Byli najati, byli rekrutováni do té armády a vlastně častou sloužili na území, které nepatřilo jejich kmenu nebo jejich etnické skupině, jejich národu, měli spolupracovat s někým, koho viděli poprvé v životě, nějakí západní vojáci, a tam se potom ta morálka hledá opravdu velmi těžko. A k tomu, co říkal pan velvyslanec Landovský, bych ještě dodal jednu věc, pro nás je to teď tak velké překvapení, a já to říkám v uvozovkách, protože jsme prostě těmto věcem nevěnovali pozornost. Podívejme se na mediální pokrytí té války, působení českých vojáků v uplynulých 20 letech. To byly krásné zprávy a všechno jako po drátkách. A teprve když se vypnuly mikrofony, tak ti vojáci byli ochotni říct, jak je to doopravdy.

Jan BUMBA, moderátor

Zpravodaj BBC John Simpson, takový veterán, skoro až legenda válečné žurnalistiky, ve svém komentáři teď říká, že země, které se spolehly na americkou podporu, nyní musejí přemýšlet, jestli si nezajistit podporu i jinde. Jak silně se otřásla pověst Spojených států v muslimském světě po tomto stažení z Afghánistánu?

Břetislav TUREČEK, vedoucí Centra pro studium Blízkého východu, Metropolitní univerzita

To není jen stažení z Afghánistánu. Úplně stejné úvahy se objevovaly v době třeba arabského jara, když Američané tehdy ještě za Baracka Obamu vlastně lavirovali nebo byly tam 2 proudy v tom americkém uvažování, jak se třeba postavit k egyptskému režimu Husního Mubaraka. Zda ho podržet, protože to byl letitý spojenec amerických a izraelských zájmů v oblasti, anebo jestli vyslyšet vůli lidu a dát průchod nějakým těm demokratickým tendencím a umožnit pád Mubarakova režimu. A v té době se také vlastně říkalo, podívejte se, tak Američané jsou ochotni hodit přes palubu i Mubaraka, který jim 30 let sloužil a měli ho na špinavou práci, na mučení vězňů pro CIA atd. Takže tato myšlenka není nová a samozřejmě toto je další velmi pádný, řekněme, příspěvek k té debatě, že Američané už holt nejsou na Blízkém východě to, co bývali, zejména, řekněme, po konci studené války, kdy vlastně měli geopolitický monopol, řekněme, v regionu poté, co se rozpadl Sovětský svaz a z toho regionu se na čtvrt století stáhl.

Jan BUMBA, moderátor

Břetislave, začínali jsme tento náš rozhovor tím, že je potřeba odlišovat Tálibán a Islámský stát. Jak to, že v Afghánistánu začala tak rychle operovat skupina Islámský stát?

Břetislav TUREČEK, vedoucí Centra pro studium Blízkého východu, Metropolitní univerzita

Zase západní média se tomu teď začala ve velkém věnovat, ale Islámský stát tam funguje už nějaké 4 roky, 5 let. My jsme teď viděli šokující útok na davy lidí čekající u letiště, zaujalo nás to, protože se nás to týká, ale už v minulosti Islámský stát útočil na šíitské mešity, dokonce to je 2, 3 roky, vyhodil do vzduchu porodnici v Kábulu atd. Jenže nám to splývalo v té mlze. Prostě ti se tam řežou mezi sebou a Tálibán, Islámský stát, al-Káida, všechno to vypadalo, že je to jedno. Teď se ukazuje, že to jedno není a že paradoxně naším spolupracovníkem už je Tálibán v mnoha ohledech teď, a samozřejmě Islámský stát jenom navazuje na tu svoji činnost v uplynulých letech, kdy byl donucen stáhnout se z Iráku a Sýrie a jedno z útočišť nových, která našel, byl právě rozvrácený Afghánistán.

Jan BUMBA, moderátor

Jen, prosím, ještě stručně k jedné věci, v té záplavě mnoha zpráv z Afghánistánu teď přišla i ta, že Tálibán už opět zakázal společné vzdělávání dívek a chlapců. Proč je to pro toto hnutí tak důležité, nějakým způsobem tedy dostat ženy do podřízeného postavení?

Břetislav TUREČEK, vedoucí Centra pro studium Blízkého východu, Metropolitní univerzita

To je samozřejmě možná tendence mnoha lidí nejen z Tálibánu, ale v té konzervativní společnosti jako takové, ne, že ženy jsou /nesrozumitelné/, ale že ženy nepotřebují vzdělání, protože jejich společenskou rolí je péče o rodinu. Druhá věc je, což Tálibán vždy ale říkal oficiálně, že oni potřebují to školství primárně oddělit. I za Tálibánu před 25 lety tam byly dívčí školy, ale bylo jich málo, protože bylo velmi složité oddělit, vybudovat nové školy s jinými učiteli atd. A teď i v Tálibánu vidíme, že se o tom vede debata, která rozhodně ještě není ukončena, jak se k tomu celkově tedy postavit celonárodně.

Jan BUMBA, moderátor

Břetislav TUREČEK, vedoucí Centra pro studium Blízkého východu, Metropolitní univerzita

Na slyšenou, díky.

Jan BUMBA, moderátor

Tragický vývoj v Afghánistánu se mohutně promítá i do klesajících preferencí amerického prezidenta Joea Bidena, jaký dopad na americkou politickou scénu bude všechno ještě mít? Jan Hornát je vedoucí Katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý den.

Jan HORNÁT, vedoucí Katedry severoamerických studií, FSV UK

Dobrý den.

Jan BUMBA, moderátor

Válku v Afghánistánu na počátku podporovala drtivá většina Američanů. V posledních letech průzkumy naopak naznačovaly, že většina lidí si přeje stažení jednotek. Jsou průzkumy v současné chvíli, které by něco naznačovaly?

Jan HORNÁT, vedoucí Katedry severoamerických studií, FSV UK

Tak já bych možná poopravil trochu tu statistiku, kterou jste zmiňoval, že Američané podporovali invazi do Afghánistánu od samého počátku. Samozřejmě po těch útocích z 11. září tam určitý entuziasmus byl, ale už rok po invazi do Afghánistánu vlastně americká společnost, průzkumy ukazovaly, že přes 40 % Američanů si myslí, že to byla chyba, vlastně do Afghánistánu jít. A zhruba v těchto číslech se ty průzkumy držely po celých 20 let. Takže necelá polovina Američanů si vždycky myslela, že to byla chyba. A v tuhle chvíli vlastně i když se díváme na americkou společnost a diskuze uvnitř ohledně Afghánistánu, tak stále musíme rozdělovat to, do jaké míry si Američané myslí, že vlastně Bidenova volba stáhnout se definitivně z Afghánistánu byl dobrý krok a do jaké míry vlastně čistě to provedení neproběhlo úplně správně. A v tuhle chvíli stále je to zhruba přes 70 %, 75 % Američanů, kteří věří, že vlastně ten krok stáhnout se definitivně byl dobrý. To provedení už samozřejmě nemá takovou podporu, ale ta podpora už prostě nebýt v Afghánistánu je veliká a byla veliká v posledních letech.

Jan BUMBA, moderátor

A dá se říci, jak veřejné mínění ve Spojených státech zasáhly ty poslední zprávy a především mám na mysli zprávy o zabití amerických vojáků v závěru minulého týdne? On i sám prezident Biden vypadal vysloveně ošizeně touto událostí.

Jan HORNÁT, vedoucí Katedry severoamerických studií, FSV UK

Tak samozřejmě takováto událost, takováto zpráva vždycky, ať už i česká společnost, čeští vojáci, vždycky to s tou společností nějakým způsobem oťese, to je jasné, nicméně i vlastně podobné zprávy z minulosti ukazují, že ta společnost pak, když se to politické spektrum blíží k volbám například, tak na tyto události velmi rychle bohužel zapomíná a už se vlastně do těch preferencí tolik nepromítají. Bidena a jeho Demokratickou stranu čekají volby do Kongresu příští podzim a já si troufám tvrdit, že ten Afghánistán už přece jenom, pokud tam nějakým způsobem ještě Spojené státy nebudou dále tou dobou působit, tak se do těch preferencí příliš nepromítne.

Jan BUMBA, moderátor

Často se objevuje srovnání s Vietnamem, ze kterého se Spojené státy taky stahovaly bez vítězství, je to správné srovnání?

Jan HORNÁT, vedoucí Katedry severoamerických studií, FSV UK

To je samozřejmě diskuze v rámci historické komunity atd., ale z hlediska veřejného mínění to asi správné srovnání je. Nicméně ten pád Saigonu, ty fotky, které se mnoha lidem vybaví, kdy z americké ambasády odlétá helikoptéra s posledními lidmi, kteří jsou evakuováni, tak je vlastně asi v myslích občanů a voličů dost podobná jako se současným Afghánistánem. Nicméně tehdy vlastně prezidentem byl Gerald Ford, kterému naopak vlastně narostly preference po tom pádu Saigonu, když vlastně ti poslední američtí vojáci opustili Vietnam v roce 73 /nesrozumitelně/ prezidenta Nixona.

Jan BUMBA, moderátor

No a pardon, že do toho vstupuji, ale právě chtěl jsem se zeptat na Joea Bidena, jestli to je spíš krátkodobý výkyv, anebo jestli to může signalizovat dlouhodobější propad podpory.

Jan HORNÁT, vedoucí Katedry severoamerických studií, FSV UK

Já si myslím, že je to krátkodobý výkyv, co se týká Afghánistánu, nicméně ten trend podpory Joea Bidena klesá už několik týdnů, ne-li měsíců, takže tam bude určitě mnoho dalších faktorů, které na to mají vliv. Afghánistán se do toho vlastně přimíchal a možná zdramatizoval ten pokles, ale máme ve Spojených státech nárůst samozřejmě koronavirových případů, i co se týká optimismu ohledně výhledu americké ekonomiky, tak ten u amerických spotřebitelů výrazně klesá v posledních měsících, i co se týká vlastně opatření, omezení a krize koronavirová atd., takže určitě se do toho poklesu preferencí promítá více věcí a ten Afghánistán to jenom uspíšil, ale myslím si, že ten efekt, co Afghánistán, bude krátkodobý, byť byť ty preference klesají a budou podle mě klesat i v následujících měsících.

Jan BUMBA, moderátor

Dodává amerikanista Jan Hornát z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, děkuji za rozhovor.

Jan HORNÁT, vedoucí Katedry severoamerických studií, FSV UK

Děkuji, na slyšenou.

Jan BUMBA, moderátor

Takový byl dnešní Speciál.

Záběry korálových útesů léčí duši

PODLE VÝZKUMU Z ROKU 2018 MŮŽE K VYŠŠÍ PROŽÍVANÉ SPOKOJENOSTI VÉST SLEDOVÁNÍ PŘÍRODOVĚDNÝCH DOKUMENTŮ V TELEVIZI. POKUD TEDY PRO SVŮJ KLID CHCEME UDĚLAT NĚCO DOBRÉHO, DEJME V TELEVIZI PŘEDNOST PŘÍRODOVĚDNÉMU PROGRAMU PŘED POLITIKOU. Meditace před obrazovkou

Sledování přírodních dokumentů podle studie napomáhá naší otevřenosti a zvědavosti vůči okolí.

Podobné efekty jsou obvykle připisovány i meditačním praktikám, jimiž se autoři výzkumu zabývali také – a výsledkem bylo, že mindfulness meditace sice soucitu a empatii pomáhají, ovšem ne dramaticky více nežli filmy o přírodě. K podobným závěrům pak dospěl i o dva roky mladší výzkum, v němž znužení účastníci sledovali záběry korálových útesů prostřednictvím virtuální reality i klasicky v televizi. Pohlující zážitek ve virtuální realitě měl největší efekt, ale i zdánlivě obyčejné sledování přírodních scénérií v televizi vede k většímu propojení s přírodou.

„Existují důkazy, že psychologické napojení na přírodní svět (a to nejen přímým kontaktem) je spojováno s vyšší prožívanou spokojeností. Vyšší úroveň napojení na přírodu pozitivně koreluje se štěstím, pozitivními emocemi, vitalitou a životní spokojeností,“ říká souhrn studie. Takové závěry jsou zajímavé hned ve dvou rovinách. Zaprvé dávají naději pro pandemickou dobu, totiž že i simulovaný kontakt s přírodními krásami, jež jsou pro většinu cestovatelů nyní nepřístupné, má pozitivní vliv na naše duševní zdraví. A zadruhé se jedná o silnou připomínku, jak blahodárný vliv na naši spokojenost má něco tak zdánlivě samozřejmého a všudypřítomného jako příroda.

Výzva stoletého kmeta

Bezmála před rokem se na Netflixu objevil dokument s názvem Život na naší planetě. Jeho průvodcem byl matador přírodovědných seriálů David Attenborough a snadno by se tak mohlo jednat o další z vizuálně opojných pohledů na taje přírody. V tomto případě však šlo o něco víc než „jen“ zprostředkovat pomocí jeho uklidňujícího a přátelského hlasu krásu světa, k němuž běžně nemáme přístup. Attenborough v novém dokumentu klade důraz na klimatickou změnu, kterou představuje v paralele ke svému vlastnímu životnímu osudu. Od 50. let, kdy nastoupil do BBC a na dalších více než sedm dekad spojil své jméno s touto prestižní značkou, se totiž v globálním měřítku odehrálo obrovské množství změn – a většinou ne zrovna takových, jež by přírodě prospěly. Jeho ekologické poselství se setkalo s obrovským ohlasem a spousta lidí začala mluvit o tom, jak je potřeba změnit svůj přístup k okolnímu prostředí.

Z psychologického hlediska je však ještě zajímavější pohled na samotného Attenborougha. V době natáčení dokumentu mu totiž bylo úctyhodných 93 let.

Problematicke klimatických změn se ve své tvorbě začal věnovat kolem přelomu milénia – ani v důchodovém věku tedy nepolevil ve sledování vědeckých trendů a celoplanetárně rezonujících témat. Především je však fascinující pozorovat bezmála stoletého kmeta, jak oroduje za lepší budoucnost. Přitom kdo jiný by si mohl bez obav z následků užívat pokroku a vydobytků, jichž se lidské civilizaci podařilo dosáhnout? Attenborough nemusí mít strach, že by osobně zažil kataklyzmickou událost a tím pádem i změnu celé společnosti. Přesto však inspirativně bojuje za ideu, která ho zjevně přesahuje a jejíž (ne) naplnění na jeho život nebude mít vliv. Může snad někdo deklarovat své výzvy důvěryhodněji?

Filmová ambivalence vůči klimatu

Attenboroughův apel zároveň připomněl podivuhodný jev, který na první pohled možná není zřejmý.

Nejvýraznější filmové hity (vzniklé samozřejmě nejčastěji v hollywoodských produkcích) se totiž smysluplnému vykreslení klimatických rizik vyhýbají. Napříč žánry můžeme sledovat snímky o nepřeberných hrozbách, jež se na lidstvo valí: války, choroby, drogové závislosti a další sociální problémy, mimozemské invaze, dokonce i posedlost demony či příchod Satana – o všech těchto motivech existuje mnohem větší množství snímků (jak seriálních, tak i těch odlehčených), než kolik jich můžeme vidět o klimatické změně.

Než si fekneme, čím by to mohlo být, podívejme se na několik vydařených, environmentálně angažovaných filmů, které se v posledních letech objevily a na problematiku se dívají originálně, neškolometsky a divácky atraktivně.

Opakovaně se tématem zabývá korejský režisér Pon Džun-ho, autor oscarového Parazita. Jeho nápaditý thriller Ledová archa se odehrává v dystopickém, ledovým příkrovem pokrytém světě, kterým donekonečna projíždí vlak zahrnující množství osob z společenských vrstev.

Chování člověka tváří v tvář okolní katastrofě je zde sympaticky vytěženo. V podobném duchu je inspirativní i Okja, zaměřená na krutost vůči zvířatům. Hrdinkou snímku je malá holčička, jejímž nejlepším kamarádem je geneticky upravené prasátko.

Vegetariáni se lepší reklamy snad ani dočkat nemohli.

Islandsko-ukrajinská černá komedie Žena na válečné stezce se odehrává v úchvatných islandských exteriérech, za jejichž ochranu bojuje odvázná, leč vnitřně poměrně rozervaná hrdinka. Film s názvem matka! je zase silnou alegorií s mnoha biblickými odkazy, satirickým komentářem společnosti i klimatickým přesahem. Intimní drama Zoufalství a naděje sleduje sebedestruktivní cestu kněze, který se rozhodne obnovit svou víru prostřednictvím upozorňování na ekologické hrozby.

Zmíněný kvintet sestává z podařených děl, jež se ekologii sice věnují, ale nikoli výhradně. Většinou je obava o přírodu pouze jedním z motivů či hybatelem, na jehož základě se následně rozvíjí psychologické drama či sociální satira. Díky dokumentární formě si Attenborough může dovést zaměřit se na výčet klimatických změn, ovšem pro dramatickou tvorbu se přece jen jedná o složité, komplexní téma plné nejednoznačnosti. Jak vyprávět o tématu, v němž nejsou jednoznační hrdinové ani padouši, a dokonce je u něho obtížné se shodnout na prostředcích směřujících k dosažení kýženého cíle? A především – co by oním cílem mělo přesně být?

Za klimatické změny svým způsobem může každý z nás. Hollywood nemá žádný zájem na tom, aby platicím divákům něco vyčítal, vznášel vůči nim obvinění. Když je naše planeta ohrožena dábelkým plánem šíleného vědce, mimozemskými zlosyni či stvůrami z jiných dimenzí, divák se může pohodlně usadit a nechat se bavit tím, jak chrabří hrdinové své nepřátele porazí a planetu zachrání. Jenže kdo by nás mohl zachránit před námi samotnými? Zmíněný David Attenborough je živoucím důkazem toho, jak pobyt v přírodě prospívá fyzickému i duševnímu zdraví – a to až do skutečně pozeňnaného věku. Doufejme, že zvyšující se zájem o klimatické změny a naše životní prostředí nám umožní, abychom s přírodou mohli i spousta dalších dekad žít v tak potřebné symbióze.

I simulovaný kontakt s přírodními krásami má pozitivní vliv na naše duševní zdraví.

SPOLEČNOST: Úskalí politického kompasu [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 31.08.2021, Zdroj: neviditelnypes.cz, Autor: Jaroslav Zamazal, Neviditelný pes, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 00:27, RU / měsíc: 243 470, RU / den: 18 339, Rubrika: Společnost, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,20, Návštěvy za měsíc: 7 100 000

Byl jsem upozorněn na politický kompas pro nadcházející volby, jenž se nachází na stránkách iRozhlas a byl vytvořen Katedrou sociologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Zvědavost mě přirozeně zlákala k vyzkoušení a toto byl výsledek:

Tento politický kompas, stejně jako volební kalkulačky a podobné nástroje, je nevyhnutelně zjednodušující a přirozeně je nutno jej brát „se zrnkem soli“, avšak určitou vypovídací hodnotu by měl mít, třeba i s ohledem na deklarovanou kvalifikaci svých tvůrců. A právě v této souvislosti bych se rád podělil o svévýhrady.

Pokrok – nepokrok?

Úvodem lze pochválit, že autoři kompas vytvořili ve dvou kritériích a neomezili se pouze na primitivní a zkreslující dělení „pravice versus levice“. Tím se úspěšně vyhnuli bizarním jevům, při nichž „extrémní pravice“, tj. mediálně oblíbení „fašisté a nacisté“, jsou fakticky prezentováni jako „taková více radikální ODS“, a naopak komunisté jsou prezentováni jako jejich úplný protiklad. Podle této teorie by Hitler a Stalin měli být odlišni jak den a noc, stejně tak by diametrálně rozdílné mělo být působení například SA a Lidových milicí, případně akce Ku-klux-klanu před 50 lety a akce Antifa dnes.

Jak vyplývá z obrázku výše, zvolená kritéria jsou: „Ekonomická pravice-Ekonomická levice“ a „Konzervativní-Progressivní“. Má hlavní výtka patří právě tě druhé dvojici. Autory uvedená kritéria se tváří jako absolutní a obecně platná, ale ve skutečnosti jsou relativní a dočasná. Lze je přeložit do češtiny jako „odpor vůči změnám“ a „vstřícnost vůči změnám“, avšak z toho plyne, že jsou závislá na výchozím stavu, a tedy mají nižší vypovídací hodnotu, než se tváří.

Při porovnání otázek v testu a jejich dopadu na celkový výsledek lze konstatovat, že pokud by autoři byli transparentní, tak by dimenzi „Konzervativní-Progressivní“ pojmenovali „Malá podpora pro Zelený nový úděl, volnou migraci a manželství homosexuálů – Velká podpora pro Zelený nový úděl, volnou migraci a manželství homosexuálů“. Na první pohled se může zdát, že jde o synonyma či o pojmy zastřešující, ale malý myšlenkový experiment dokazuje opak: Pokud by Zelený nový úděl, volná migrace, manželství homosexuálů byly plně prosazeny a staly se běžnou politickou praxí a názorovým mainstreamem, tak by jejich podporovatelé, kteří by chtěli tento existující stav zachovávat a bránit byli označováni jak? Jako konzervativci? A ti, kteří by tento existující stav chtěli změnit, tj. například zakázat či omezit (a třeba by to i verbálně zdůvodňovali nutností „pokroku“) by byli označováni jak? Jako progresivisté?

Z výše uvedeného vyplývá, že autoři kompasu v něm nastolují zdánlivě obecnou dimenzi „Pokrok-Nepokrok“, ale ve skutečnosti onu „pokrokovost“ arbitrárně vymezují podporou určitých konkrétních politik, které však konvenují pouze omezené skupině názorů, čímž dochází k faktické uzurpaci pojmu „pokrok“. Tedy jinak řečeno: Pokrok již neznamená „změna od výchozího stavu“, nýbrž „změna od výchozího stavu tím správným směrem“. A kdo je tím arbitrem, jenž má, ať již v rámci tohoto politického kompasu či všeobecně, stanovovat onu „správnost“?

Kde jsou ti hodnotoví konzervativci?

Zároveň též ze strany autorů dochází i k uzurpaci opačným směrem, tj. k pokusu arbitrárně zúžit konzervatismus jako odpor vůči několika konkrétním politikám. Míru tohoto zjednodušení lze posoudit například při více objektivním vysvětlení, co je to konzervatismus, které si lze přečíst v nedávném rozhovoru s Romanem Jochem. V této souvislosti se pak nabízí otázka, zda k tomuto zkreslení a uzurpaci autoři přistoupili v rámci nutného zjednodušování při vytváření „zábavné hříčky“, na niž přirozeně nejsou kladeny nároky jako na seriózní vědeckou práci, anebo záměrně.

Další otázkou je, jak vzniklo zařazení jednotlivých stran a hnutí na tomto kompasu. Pokud se jedná o pozice na základě odpovědí jednotlivých stran, respektive na základě jejich tvrzení ve volebních programech, tak je to zajímavá sonda, která vypovídá ne o jejich skutečné pozici, nýbrž o jejich sebeprezentaci, tj. jak chtějí, aby byly vnímány. Pokud se na určení těchto pozic více podílela interpretace ze strany autorů kompasu, tak by to bylo více znepokojivé ve smyslu záměrnosti zmíněné v předchozím odstavci.

Tak či onak výsledkem je, že jako ti „ryzí hodnotoví konzervativci“, k nimž mohou strany jako ODS jen „závistivě vzhlížet“, jsou členové SPD (např. pánové Okamura, Rozner, Koten atd.), Trikolóry (např. Václav Klaus ml. a jeho osobně demonstrovány důraz na důležitost tradiční rodiny) nebo Strana svobodných občanů, která se však dlouhodobě profilovala spíše libertariánským směrem.

Jak by to mohlo být jinak

Jedna možnost je zmíněna výše, tj. transparentně pojmenovat vertikální osu kompasu na „Míra podpory pro Zelený nový úděl, volnou migraci a manželství homosexuálů“. Druhou možností, při snaze o objektivnější vypovídací hodnotu kompasu, by bylo zvolit jiná a více konzistentní kritéria, která není nutno nijak složitě vymýšlet a jsou snadno vyhledatelná. Konkrétně: Horizontální osa by mohla zůstat zachována v původní podobě, a to „Malá role státu v ekonomice a jejím řízení – Velká role státu v ekonomice a jejím řízení“ neboli „Ekonomická pravice – Ekonomická levice“. A v logickém souladu s tím by se vertikální osa zaměřila na míru individuální svobody a tedy namísto „Konzervativní – Progressivní“ by vypadala takto: „Velká role státu při určování a vymahání společenských pravidel, názorů a hodnot – Malá role státu při určování a vymahání společenských pravidel, názorů a hodnot“.

V takto upraveném kompasu by u jeho dvou kvadrantů zůstaly prázdné vnější „utopické rohy“, tj. tam, kde se prolínají maximální míra společenské svobody s maximální mírou státního řízení ekonomiky, a tam, kde se prolíná absolutně volný trh s

totální státní kontrolou společnosti. A jeho mediální „nevýhodou“ by mohlo být, že konzervativní politické subjekty by v něm nebylo možné zařadit na okraj politického spektra. Nicméně pokud by takto kritérium „progresivismu“ bylo nahrazeno kritériem „důraz na individuální svobody“, tak by došlo k odstranění onoho „zajímavého“ jevu, že na aktuálním kompasu mají k SPD blíže Piráti než Zelení a stejně tak má k SPD blíže ODS než ČSSD. A třeba také by kompas přestal ukazovat, že KSČM a SPD jsou prý názorově výrazně odlišné strany, které jsou od sebe stejně daleko jako třeba KSČM a ODS.

Poznámka: Červená značka označuje kompasem na základě poskytnutých odpovědí určenou pozici autora tohoto článku. Pro odlehčení lze připomenout, že i tato pozice byla v minulosti ze strany některých čtenářů označena jako „sluníčkářská“ a „progresivní“, což jen podtrhuje, jak velký význam má úhel pohledu.

Závěrečný disclaimer: Nejsem politolog ani nepůsobím v příbuzném oboru, tudíž výše popsané názory jsou psané z pozice zvědavého laika a všem potenciálně dotčeným expertům se omlouvám a předem děkuji za případnou zpětnou vazbu.

Převzato z webu Konzervativní noviny se souhlasem redakce.

Vědec, který nepopularizuje, není vědcem třetího tisíciletí, říká Daniel Stach [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 30.08.2021, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Autor: Karolína Lišková, Téma, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 07:44, Celková návštěvnost: 6 533 564, RU / měsíc: 3 802 122, RU / den: 683 451, Rubrika: Rozhovory, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 7,59, Návštěvy za měsíc: 82 400 000

Je-li u nás televizní moderátor světového formátu, který i ten nejsložitější vědecký problém umí vysvětlit polopatě a zábavně, je to nepochybně Daniel Stach. Kromě toho, že hovoří brilantní angličtinou, ale rozhovor si klidně stříhne i ve francouzštině, má obrovský přehled v mnoha vědeckých oborech. Od medicíny po atomovou fyziku.

Už devět let provází pořadem Hyde Park Civilizace, kde vyzpovídal přes čtyři stovky hostů, z toho 31 držitelů Nobelovy ceny. Sází na pečlivou přípravu a fakta, je empatický, do vědy neplete politiku. Kromě toho je nadšeným kajakářem a má rád svět sci-fi a fantasy, kde vítězí hrdinové.

Ostatně i on se jím pro mnohé diváky stal. Během pandemie jim dokázal v pořadech České televize srozumitelně vysvětlovat složitosti chování koronaviru, jeho šíření, mutace. I proto letos dostal prestižní novinářskou Cenu Ferdinanda Peroutky. A Učená společnost, sdružující významné české vědce, ho v květnu vyznamenala medailí Za zásluhy o rozvoj vědy. Pokud rozporujete konspirační teorie, spíš jim pomáháte, protože se dostávají do veřejného prostoru. Divákům uvíznou v hlavě, a nevyváží to ani to, že je pak vysvětlujete.

Je vám třiatřicet, Kristova léta. Bilancoval jste?

Ne, vůbec. Nevidím důvod. A na bilancování moc nejsem. Já se snažím zhodnotit každý den. Když jdu z práce domů, řeknu si, co jsem udělal dobře, co ne, co jsem mohl udělat lépe. Při běhání si procházím i několik dnů zpátky, hledám chyby, které jsem udělal, a snažím se z nich poučit. A přemýšlím nad tím, co dál. Potřebuji vědět, že věci, jež dělám, mají smysl a že něco přinášejí.

Daniel Stach v pořadu Hyde Park Civilizace (2016)

Máte velký přehled v mnoha oborech, hovoříte několika jazyky, i teď mluvíte jako kniha. Působíte na mě jako jedničkář, který má v sobě všechno totálně srovnané. Jaký je ale Daniel Stach, když přijde z práce domů?

Rozhodně nejsem prototyp jedničkáře. První dvojku jsem měl na vysvědčení už ve třetí třídě, a to z češtiny. (smích) Prostě se snažím v životě dělat věci, které mě baví, a snažím se je dělat co nejlépe.

Máte v sobě kus takové noblesy, chováte se jako gentleman, chodíte perfektně oblékaný, neustále se usmíváte. Děláte vůbec nějaké chyby? Jak třeba vymačkáváte zubní pastu?

S tím moje manželka nemá problém. Takže asi správně. (smích) Ale chyby samozřejmě děláme všichni. Dokonalost neexistuje. Tím pádem se jí nemůžu ani zdaleka blížit. Je velmi dlouhá řádka věcí, co bych mohl dělat jinak a lépe. Lidé, co mě znají, by je určitě dokázali sepsat.

Další rys vaší osobnosti: pořád sršíte optimismem, jste stále nabitý takovou dobrou energií. Podle mě byste dokázal utáhnout i dvě atomové elektrárny. Jak to děláte?

Mě to na tom světě baví! Máme tady sice mnoho věcí, které nejsou dobré, potřebujeme je zlepšit a pracovat na nich, aby nám dlouhodobě nepřinášely problémy, ale to neznamená, že nebudu mít radost ze života. Jsem defaultní optimista. Na všem se vždycky snažím hledat to lepší.

Začátkem května jste měl ve vysílání jako hosta teoretického fyzika profesora Jiřího Bičáka, jenž spolupracoval s několika nobelisty a přednášel i pro věhlasného fyzika Stephena Hawkinga, považovaného před svojí smrtí za nejbystřejší mozek světa. A právě Bičák říkal, že by se člověk zbláznil, kdyby svět neviděl optimisticky.

Já si nemyslím, že by se člověk musel nutně zbláznit, ale zbytečně si ten život dělá těžký. Nejotřepanější vtíp je, že optimista je špatně informovaný pesimista.

V kolik hodin vstáváte?

Okolo šesté. A večer si jdu v devět číst. Na tabletu, knížky v angličtině. Z žánrů mám rád fantasy nebo sci-fi, aby mozek přepnul z pracovní nálože a před spaním si odpočinul a přeladil se na něco jiného. A usínám, až se mozek zpomalí. Brzy chodím spát proto, aby si tělo odpočinulo. Spím osm hodin. Během pandemie byl velký tlak a obrovské množství práce. A kdybych se pořádně nevyspal, asi by to špatně skončilo, proto si to hlídám.

Je svět fantasy ventil, chvilkový únik z reálného světa?

Je to trošku jiný svět. Jsou tam lidé, kteří se stavějí zlu. Mám rád fantasy, kde jsou luky, meče a štíty a tak přiměřeně magie. Anebo sci-fi, jež nás v lidském slova smyslu posouvá dopředu. A víc se mi líbí Arthur C. Clarke než Asimov (dva slavní spisovatelé sci-fi; Clarke je mj. autorem románu 2001: Vesmírná odysea, Asimov napsal kromě jiného soubor povídek Já, robot, pozn. red.). Od Clarka mám přečtené úplně všechno. Díky tomu se přepnu do světa, v němž jsou i charaktery lidí jiné.

I když i v pandemii se objevila velká spousta nečekaných hrdinů. Říkám jim „hrdinové z vedlejšího vchodu“. Lidé, kteří pomáhali šít roušky, nosili nákupy seniorům, volali si s nimi, aby se necítili osaměle, zadarmo dávali právní rady, jak situaci zvládnout, vytvářeli věci ku prospěchu ostatních... Prostě obětovali kousek sebe, ze svého času, peněz nebo energie, pro ostatní. Ve fantasy jsou podobní hrdinové. Také pomáhají ostatním a je na ně spolehnoutí. Pro mě je spolehlivost nejdůležitější lidská vlastnost. A v tom ohledu mám v životě velké štěstí. Mám okolo sebe dost lidí, na které se mohu spolehnout, mohu jim věřit a mohu se o ně opřít.

Mluvil jste o tom přepínání mozku před spaním do jiného módu. Před vysláním máte zase rituál, kdy protočíte panenky, až je vám vidět bělmo. Tím se také připravujete na to, co přijde. Jakoby měl váš svět mnoho dimenzí, mezi nimiž se přepínáte.

Beru to tak, že svět, v němž žiju, má mnoho podob. Nechci mít život naplněný pouze jednou věcí, aby byl můj svět jen jeden dlouhý tunel. Opírám se o práci, rodinu a sport. To jsou pilíře mého života. A v každém tom mém dílčím světě musím fungovat trošku jinak. Používat jiné schopnosti a vlastnosti. A pokud jde o rituál před vysláním, pomáhá mi v koncentraci. Dělal jsem ho i před starty na divoké vodě.

Nedávno se vám narodil syn. Musel jste se přepnout do módu „táta“?

Nad tím jsem vůbec nepřemýšlel. Šlo to samo. (smích)

Jaký jste otec?

To se ukáže. (smích) Snad dobrý.

Mamince říkáte „mutinka“. Má to v sobě takovou prvorepublikovou eleganci...

Ale není to archaismus, vzniklo to jako slovní hříčka. Od třetí třídy jsem se učil německy a z „die Mutti“ vzniklo oslovení „mutinka“.

Vaši rodiče jsou oba vystudovaní chemici. Ovlivnilo vás to nějakým způsobem ve vztahu k vědě?

Chemie mi nikdy moc nešla. Takže asi ne. U nás to bylo nastavené tak, že mě a sestru rodiče vedli k samostatnosti a zodpovědnosti: „Rozhodněte se, co chcete dělat. Dokud budete ve škole, my vás budeme podporovat, ale důsledky za svoje rozhodnutí si nesete vy.“

Občas zmiňujete, že táta je vaším největším kritikem. Jak vám radí?

Snaží se mi říct svůj pohled na věc a dokáže to velmi dobře popsat. Vzhledem k tomu, že viděl a slyšel všechno, co jsem kdy dělal, naprosto dokonale zná moje hranice. Ví, co umím, a co ne. Dokáže dobře poznat, zda jsem měl formu, jestli to bylo přesně tak, jak jsem si představoval, nebo to nebylo ideální. Drtivá většina diváků tyhle nuance nerozpozná. On ano, a tyhle situace dokáže přesně vypíchnout. Příklad: když jsme dělali před devíti lety pilotní díly Hyde Parku Civilizace, pořád jsme koukali na záběry a něco nás tam rušilo, a nevěděli jsme co. A pak se na to podíval tatík a povídá: „Když dočteš otázku, vždycky se zamračíš.“ Drobnost. Nikdo jsme si toho nevšimli, ale tatík okamžitě. Od té doby si na to dávám pozor.

Až do takových detailů rozebíráte každý váš výstup v televizi?

Už ne, ale na začátku mi moje šéfka a dramaturgyně pořadu Gábi Cihlářová bodově rozepisovala po sekundách, co jsem udělal špatně. Například: 1:35 – moc ses otočil zády ke kameře; 2:46 – měl jsi počkat na ilustrační záběry; 2:59 – měl ses zeptat jak, a ne proč; 9:03 – měl jsi počkat na odpověď do konce... To byla báječná zpětná vazba. Dnes už to tak podrobně neděláme. Postupem času jsem získal nějaký svůj styl. A kdybychom to takhle podrobně rozebírali, mohl bych se začít tlačit do nepřírozené polohy. Byla by to zbytečná křeč. Nicméně kolegům v redakci, kteří začínají, takhle podrobně jejich práci rozebíráme, aby si nevytvořili nějaký negativní návyk.

Já si poměrně často pouštím Hyde Park do sluchátek jako podcast, když jdu běhat. Stále totiž hledám tu správnou hranu

popularizace, tedy jak moc jít do hloubky. A když běžím, docela dobře se blížím situaci, v níž se ocitá velká část diváků. Jsou doma s rodinou, u toho občas něco prohodí, občas si dojdou pro něco k jídlu a k pití. Rozhodně nesedí s poznámkovým blokem, aby si zapisovali, co říkám. Rozumím-li tomu dobře, pak vím, že tady jsme se trefili. Pokud je tam něco, co hned nechápu, je jasné, že jsem něco udělal špatně. Bylo to moc složité a musím to příště udělat lépe. Dnes se hlavně zabýváme pandemií koronaviru, ale je tady mnoho důležitých věcí, které potřebujeme řešit. Třeba antibiotickou rezistenci.

Daniel Stach moderátor

Jak balancujete tu hranici, kdy je to pro diváka ještě srozumitelné?

Tohle je nejtěžší. Pro nás je dobré, že hodně komunikujeme s diváky a máme od nich velkou zpětnou vazbu, takže zhruba víme, co pro ně je stravitelné a srozumitelné. Díky tomu to dokážeme snad dobře balancovat. Nicméně platí, že pokaždé bude ta hranice pro někoho posunutá na jednu nebo na druhou stranu. A našim hostům se snažím vždycky vysvětlit, že nevysíláme pro ně a jejich kolegy vědce, ale pro širokou veřejnost. Tohle není odborná konference pro vědecký svět.

Dnes hraje vědecká osvěta velkou roli, že?

Vědec, který nepopularizuje, není vědcem třetího tisíciletí. Před pěti lety jsem byl v Británii a bavil jsem se o tom s lidmi z Cambridge. Ptali se mě, proč někteří vědci u nás nechťejí popularizovat. Já na to, že buď tomu nechťejí věnovat čas, nebo se stydí, nebo se bojí, že to řeknou moc zjednodušeně a že budou mít problémy ve vědecké komunitě. Angličané jen kroutilí hlavami a divili se: „To přece není možné!“ Oni přemýšlejí o světě jinak. Postupně se to však našťestí otáčí i u nás. Věda je od lidí a pro lidi. A tohle by měl mít každý vědec automaticky na paměti. Měl by umět prodat nejen to, že je věda cool, ale že nás vlastně ovlivňuje na každém kroku.

Koronavirus paradoxně popularizaci vědy ohromně pomohl.

Zároveň však také ukázal na slabiny. Třeba jak se může prosadit někdo, kdo má nějaký názor, jenž dobře rezonuje v médiích, byť není vůbec vědecky podložený. To je něco, s čím se musíme učit nakládat. Pokud nějaký odborník na jaře 2020 říkal, že na podzim tady virus nebude, nebo tvrdil v září 2020, že už více případů u nás mít nebudeme, pak je to evidentně člověk, který neříkal pravdu. A ano, všichni se můžeme zmýlit. Pak je ale potřeba, aby ten odborník vysvětlil, proč se mýlil, a přiznal, že udělal chybu. Ale pokud to neudělal, pak se ptám, proč ho dále brát jako relevantního experta.

Pozval byste si takového odborníka do pořadu, abyste ho konfrontoval s tím, co říkal?

Ne. Z výzkumu totiž vychází, že pokud rozporujete konspirační teorie, spíš jim pomáháte, protože se dostávají do veřejného prostoru. Divákům uvíznou v hlavě, a nevyváží to ani to, že je pak vysvětlujete. Tohle jsme řešili během pandemie několikrát. Přemýšleli jsme, jak přistupovat k různým lžím, které se šířily. Zda na ně máme reagovat stylem: „Není to pravda, protože...“ Nakonec jsme to neudělali právě proto, že bychom jim naopak pomohli v dalším šíření.

Máme už dobu jednoduchých objevů za sebou?

Všechno se posouvá. Co bylo revoluční před padesáti lety, nám dnes může připadat jako hluboká historie, přitom je to v kontextu dějin nedávno. Vezměte si, že je to pár desítek let, co vědci přišli s tím, že je v DNA ukotvená informace o tom, jací jsme. Erika Landera, který se na přečtení DNA výrazně podílel, jsme měli v Hyde Parku Civilizace. Vyprávěl, jak to přečtení tehdejšími počítači a technikou trvalo roky. Dnes jsme o dvacet let dále a dokážeme už naši DNA měnit a upravovat ji.

Třeba CRISPR (tzv. genetické nůžky, umějí „vystříhnout“ jednotlivá „písmena“ v DNA a nahradit vadný úsek zdravým nebo vystřížené „písmeno“ přenést v DNA jinam, pozn.red.) a další metody editace genomu jsou podle mě nejdůležitější věci, jaké bychom nyní měli řešit na téhle planetě. To je něco, co naši civilizaci ovlivní na další desetiletí, možná staletí, dokonce možná na věky věků. Dnes dokážeme upravit člověka a můžeme absolutně změnit běh toho, jak se bude vyvíjet lidstvo.

Daniel Stach (33)

Moderátor pořadu Hyde Park Civilizace
a Věda 24 na ČT24. Vystudoval Mezinárodní obchod na Vysoké škole ekonomické
v Praze a Mediální komunikaci na Fakultě sociálních věd UK. V letech 2004–2005 byl
členem české juniorské reprezentace ve
vodním slalomu. V sedmnácti začal s moderováním jednorázových akcí, moderoval
Světový pohár ve vodním slalomu v Praze
a mezinárodní kulturní festival Wave.
V letech 2009–2012 působil jako redaktor
a moderátor sportovního pořadu Sports
Take na rozhlasové stanici pro mladé Český
rozhlas Radio Wave. Do České televize
přišel v srpnu 2010 jako fanoušek pořadu
Hyde Park ČT24. Dva roky pro něj pracoval
jako redaktor. Od září 2012, kdy mu bylo
24 let, moderuje Hyde Park Civilizace. A od
září 2016 také pořad Věda 24. Získal cenu v anketě TýTý 2014 v kategorii
Objev roku, Českým literárním fondem mu
byla udělena Novinářská křepelka 2014. Stal
se nejmladším laureátem, jemuž Akademie
věd ČR udělila Medaili Vojtěcha Náprstka
za zásluhy v popularizaci vědy. Letos dostal

prestižní novinářskou Cenu Ferdinanda Peroutky. A Učená společnost Daniela Stacha a vedoucí dramaturgyně redakce vědy ČT Gabrielu Cihlářovou v květnu vyznamenala medailí Za zásluhy o rozvoj vědy. Říká, že nejdůležitější je při rozhovorech příprava: „Standardně načtu asi čtyři sta stran materiálu na každý díl... Mám velké štěstí, že se můžu potkávat s těmi nejchytřejšími lidmi na světě, kteří jsou mnohonásobně chytřejší, než já kdy budu, a kteří dokázali věci, k nimž se ani nepřiblížím. A já mám tu možnost se s nimi hodinu bavit.“

Je to ale dvojsečná zbraň.

Ano, má to i obrovská rizika. Ve vysílání jsme měli biochemika Samuela Sternberga, jenž na průlomové technologii CRISPR pracuje. A polovinu vysílání jsme věnovali právě etické otázce.

K čemu jste došli?

Že jsme na hraně. Jde o to, přesně pojmenovat, kde jsme nyní a kam se budeme posouvat dále. V současné době panuje mezi vědci většinová shoda, že bychom neměli pracovat na zárodečných liniích, tedy na vajíčkách a spermích. Aby se to, co uděláme nyní, nepromítlo do dalších generací. Představte si situaci, že zvýšíme v populaci průměrné IQ o pět bodů. To by byl obrovský posun! Ale nevíme, jestli právě tahle změna nebude znamenat za pět generací, že se staneme neplodnými.

Ten komplex, který nás tvoří, je opravdu hodně složitý. A to riziko, že uděláme i něco, co jsme nezamýšleli, a projeví se to později, tady může být. Teď to prostě nevíme, ale je to potřeba řešit dříve, než to propukne naplno. A nejsem si úplně jistý, jestli jsme to už nepropásli. Pojdme se tedy bavit o tom, že je-li pacient v terminální (konečné) fázi rakoviny plic a dostupnou léčbou mu už neumíme pomoci, proč by na řadu nemohla přijít úprava pomoci genetických nůžek. Nebo pojdme řešit, pokud se někdo narodí s nějakou vrozenou vadou... Dnes se hlavně zabýváme pandemií koronaviru, ale je tady mnoho důležitých věcí, které potřebujeme řešit. Třeba antibiotickou rezistenci. Máme spousty bakterií, jež zabíjejí desetitisíce lidí ročně jen proto, že se jim už nedokážeme ubránit.

Vnímáte to jako časovanou bombu?

Určitě. Nemáme nová antibiotika! Když je firma vyvinou, hned je chtějí vrhnout na trh, aby mohly zaplatit vývoj a vydělat. Ale my potřebujeme antibiotika do zálohy, která si schováme a budeme je dávat proti zlatému stafylokokovi a dalším patogenům, jež jsou pro nás extrémně nebezpečné. Jenže to nechce žádná firma dělat. Když bude v laboratoři antibiotikum 20 let ležet a bude se používat jen ve vzácných případech, pak na tom ten farmaceutický podnik nikdy nevydělá.

Venkatraman Ramakrishnan (biolog, držitel Nobelovy ceny za chemii a do loňska šéf britské Královské společnosti, jakési obdoby české Akademie věd, pozn.red.) říká: „Podívejte se na mě, já jsem ideální pacient. Mám vysoký krevní tlak, vysoký cholesterol. Budu brát hrst tablet každý den a pro mě i další pacienty se stejnými potížemi tyhle prášky vždycky budou! Ale nebudou pro jednoho člověka se vzácnou chorobou, která mu třeba ničí imunitní systém. To se nevyplatí!“ Proto volá po tom, aby do vývoje antibiotik šly státní peníze, aby investovaly státy a aby to byl mezinárodní podnik.

Týká se to i léků na vzácné choroby?

Tady mluvíme o takzvaných orphan drugs (status pro léky na vzácná onemocnění, které by nebylo rentabilní vyrábět bez státní podpory; pokud ho výrobce získá, může čerpat různé výhody, pozn. red.). Ale také se to posouvá. Dnes se například vyvíjejí takzvané organoidy (miniaturizované a zjednodušené verze orgánů, „vypěstované“ v laboratoři ze vzorku střevní sliznice konkrétního pacienta, pozn. red.). Vědci například vytvoří malinké umělé plíce a na nich mohou testovat léky proti cystické fibróze (genetické a nevléčitelné onemocnění, postihující především trávicí a dýchací systém, kde se usazuje abnormálně hustý hlen, pozn.red.). Tohle je podle mě cesta a důležitá věc pro budoucnost, pokud jde o léčbu vzácných onemocnění.

Aktuální číslo

Objednat do schránky

Už jsme mluvili o koronaviru. Nedávno jste v jednom rozhovoru říkal, že vás bude zajímat, jaké varianty virů budou na podzim na severní polokouli.

Abychom věděli, co můžeme čekat. Ten virus nezmizí, přinejmenším ne hned. Počty nakažených ve světě jsou zatím pořád ještě velké. Každý z nás, kdo se virem nakazí, je laboratoří, ve které se virus mění. A v každém z nás může vzniknout i několik

mutací. Tím pádem budou vznikat varianty nové. Virus se prostě snaží i obejít protilátky, jež máme. A je to pro něj přirozené.

Nepředstavujme si koronavirus jako nějakou myslící entitu, která po večerech spřádá plány, jak nás dostane. Jeho jediným přirozeným cílem je přežít, proto se snaží co nejvíc množit. Pokud budeme vědět, jaké varianty se tady budou vyskytovat, pak se můžeme začít bránit. Vylepšíme vakcíny, léky, zavedeme krátkodobě nějaká opatření. Už dopředu budeme připraveni a budeme se moci vyhnout situaci, kdy počet případů poleťí strmě směrem vzhůru.

Prostřednictvím svých hostů nahlížíte do mnoha světových laboratoří. Co zásadního se teď děje v oblasti výzkumů na poli boje s koronavirem?

Sekvenuje se, to znamená, že se hledají jednotlivé varianty (mutace, pozn. red.) koronaviru. Vyvíjejí se další testovací sady, hledají se další možnosti léčby, Pfizer mimo jiné deklaroval, že vyvíjí tabletku, jež by měla zabránit vážnému průběhu covidu. A velkou otázkou jsou důsledky nemoci. Zkoumá se takzvaný dlouhý covid (dlouhodobé následky nákazy, především únava, dušnost, úzkosti, výjimečně i poškození srdce a dalších orgánů, s nimiž se potýká 5 až 30 % pacientů, pozn. red.). Data z Fakultní nemocnice Hradec Králové ukazují, že mezi třetím a šestým měsícem po covidu dochází k poměrně velkému zlepšení. Ale počkejme si ještě na potvrzení.

Já s napětím čekám na výzkumy důsledků krevních sraženin a důsledky pro mozek. Víme, že covid-19 krevní sraženiny způsobuje. To je prokázáno. Diskutuje se ale, zda mohou vzniknout malinké krevní sraženiny, které se mohou dostat do mozku a v následujících letech vyústit v nějaký větší problém, třeba mrtvici. Zatím také není jasné, jakým způsobem covid náš mozek ovlivňuje. Může mít vliv na naše kognitivní funkce (zpracování a chápání informací, učení, pozn. red.) a další schopnosti. Ovšem to se velmi těžko sleduje a měří, protože to, co máme mezi ušima, je nejsložitější hmota ve známém vesmíru. Ovšem nebudu pesimista ani alarmista, u drtivé většiny lidí by měl být covid snad bez dlouhodobých následků, pokud neměli vážný průběh s následnými komplikacemi.

Je nějaký obor z celého vědeckého spektra, který vás obzvláště fascinuje?

Ne. Na každé vědní disciplíně se dá něco najít. Já se denně dozvídám něco nového a stále se učím. To mám na své práci nesmírně rád.

Například?

Kolikátý si myslíte, že je Měsíc podle velikosti v naší sluneční soustavě? Pátý! To jsem nevěděl. Myslel jsem si, že bude až ve druhé polovině, a když jsem se to před lety dozvěděl, velmi mě to překvapilo. A podobné momenty zažívám v různých oborech stále.

Když jste v jednom z rozhovorů mluvil o přistání robotické sondy Perseverance na Marsu, úplně jste se rozzářil.

To byl přece úžasný zážitek!

Chtěl jste být jako dítě kosmonaut?

Ne. Já bych se strašně rád podíval na oběžnou dráhu, ale nemám ty schopnosti, které jsou potřeba.

A výlet na Mars by vás lákal?

Tam bych nechtěl. Je to tam velmi nehostinné. Představte si dovolenou v Chorvatsku a dovolenou v tuhé zimě na Antarktidě, kde je těžko k přežití. A teď si vezměte Antarktidu a Mars. Ta Antarktida je ve srovnání s Marsem jako ta dovolená v Chorvatsku. Občas máme tu iluzi rudé krajiny, ale tam je nepříjemně a nechcete tam být.

Co vás fascinuje na vesmíru?

Vesmír nám obrovsky pomáhá posouvat hranice. Spousty věcí, které máme na Zemi, vznikly díky vesmírnému výzkumu. Třeba miniaturizace. Tenhle mobil, který leží na stole, je z velké části důsledek toho, že se zmenšovalo právě díky vesmírnému výzkumu. To byla ta motivace a byly tam i peníze. Jednoznačně nám to dává technologie, máme daleko přesnější předpovědi počasí a další věci, jež nám pomáhají. Jezdíte-li na kole, máte rám, který byl vyvinutý díky vesmírnému průzkumu. A díky němu máme i spoustu dat a informací. Mě fascinuje, jak nám to otevírá jiné prostory a možnosti, jiný pohled na svět.

Třeba právě ona sonda. Na Marsu přistálo nějakých 200 milionů kilometrů od nás vozítko, které někdo sestrojil a naprogramoval. Samo pak letělo obrovskou rychlostí směrem k povrchu. Ten si vyfotilo a během pár sekund vyhodnotilo, kde má přistát. A po přistání poslalo fotky: „Jsem OK!“ To je přece neuvěřitelné! Vůbec to, že jsou mezi námi mozky, co to dokážou spočítat, vymyslet, nachystat.

A teď si vezměte, že tyhle hlavy, tenhle přístup a znalosti využijeme i v dalších oblastech. Jak rychle můžeme jít dopředu! Dává nám to tu inspiraci. Jsme lidé a chceme objevovat. Mě prostě zajímá, co je za tou druhou zatáčkou. Chci to zjistit! Třeba tam může být něco, co mě posune někam dál a pomůže někomu dalšímu.

Na objevech dnes pracují celé vědecké týmy. Trošku se posunula myšlenka vynálezce kontaktních čoček profesora Otty Wichterleho, který říkával, že nápad se rodí v jednom mozku.

Víte, já mám hrozně rád vědecké příběhy. A to se vlastně vracíme k hrdinům a ke sci-fi a fantasy. Někdy může nápad vzniknout v jedné hlavě, což je Flemingův případ (skotský lékař Alexander Fleming v roce 1928 objevil penicilin, čímž začala éra léčby pomocí antibiotik, pozn. red.).

Jindy vznikne díky tomu, že se setkají hlavy dvě. Anebo ve dvou hlavách dozrají velmi podobné myšlenky. Příkladem je tokamak a stellarátor. (Obě tato zařízení by měla sloužit k udržení horké plazmy a využití termojaderné fúze k výrobě energie. Jde o snahu napodobit v pozemských podmínkách procesy v nitrech hvězd a tento princip použít v budoucnu k výrobě elektrické energie. Podobně jako v ostatních elektrárnách i zde se plánuje využít teplo k vytváření páry, jež může pohánět turbínu. V případě tohoto zařízení je však voda, z níž pára vzniká, ohřívána pomocí termojaderné fúze, která spočívá ve slučování vodíkových jader, při němž se uvolňuje obří množství energie. Hlavní komplikací je, že tato reakce probíhá jen za teplot kolem 100 milionů stupňů Celsia, a tak se vědci snaží najít způsob, jak tuto mimořádně horkou hmotu uchovávat v podmínkách, jež jsou na naší planetě k dispozici, pozn. red.) Stellarátor vymyslel Lyman Spitzer v roce 1950, když byl na lyžích a jel na sedačkové lanovce. Myšlenka tokamaku se zase zrodila v hlavě sovětského vědce Andreje D. Sacharova, když čekal ve frontě na společné sprchy v domě, kde bydlel. Dva úplně jiné světy. A dnes je právě tokamak jednou z nejnadějnějších cest k realizaci řízené jaderné fúze.

Pokud bychom ji dokázali spustit, nebo jiný takhle extrémně bohatý a bezpečný zdroj energie, a zároveň bychom vymysleli, jak energii uchovávat, což je nyní jeden z našich největších problémů, pak bychom se dostali do úplně jiného světa. (Nejdál jsou v těchto experimentech asi v Číně. Tamní fúzní nukleární reaktor přezdívaný „umělé Slunce“ dokázal podle čínských státních médií začátkem června po dobu 101 sekund vytvářet teplotu 120 milionů stupňů Celsia. A kratičce docílil 160 milionů °C, což je desetkrát vyšší teplota než uvnitř Slunce. Zatím nedostižným cílem ovšem je udržet termojadernou fúzi stabilní po dlouhou dobu, a navíc používat levné palivo, třeba deuterium, tedy stabilní formu vodíku, k jehož výrobě by stačila mořská voda, pozn. red.)

Říkal mi americký profesor James Kakalios, jenž učí fyziku na příkladech komiksových superhrdinů: „Věda, to je science fiction plus čas.“ Podívejte se na sci-fi ze 60. let. Všichni počítali, že přijde revoluce v energetice a že budeme mít neomezené zdroje energie. Typicky Iron Man. Ten má svůj štěrp a obloukový reaktor, tedy neomezený zdroj energie, na který jede jeho dům. Ale ona energetická revoluce nakonec nepřišla. Místo toho přišla revoluce informační. Máme neomezený zdroj informací.

Arthur C. Clarke předpovídal už v roce 1964, že není daleko doba, kdy lidé z Tahiti budou na dálku dělat byznys v Londýně. On skutečně předpověděl internet a sdílení informací. Dokonce psal o tom, jak chirurg z jednoho konce světa bude operovat pacienta v Edinburghu. A to už se na sálech v podstatě děje. Už dnes se mohou lékaři z různých koutů světa při operaci propojit. Dívat se na operaci, radit si na dálku, jak dále při zákroku postupovat. Svět nám prostě může přinést nečekané zvraty a nečekaný vývoj. Já osobně se velmi těším na to, až přijde teleport. (smích)

Často zmiňujete, že byste rád měl jako hosta v pořadu miliardáře a technologického vizionáře Elona Muska. V čem ho obdivujete?

V tom, jak dokáže lidi okolo sebe nadchnout. Například SpaceX, jímž dokázal otevřít nový směr ve výzkumu vesmíru, samozřejmě z velké části za federální peníze americké NASA. Nicméně nic to nemění na tom, že Musk dokáže lidi strhnout. Geolog Petr Brož z Akademie věd říká: „Poslechněte si ty největší bedny ze středních škol v USA. Kde chtějí pracovat? Pro SpaceX, Teslu, Neuralink (Muskovy firmy, pozn. red.). Chtějí makat pro toho, kdo je dokáže uchvátit!“ Musk má vize a dokáže je prodat.

Když startovala nosná raketa Falcon Heavy, všichni jsme předpokládali, že testovací závaží, které raketa vynese, bude kus betonu – přesně tak by to udělala NASA. Místo závaží se však objevil elektromobil Tesla. Za volant konstruktéři posadili figurínu Starmana, který měl na palubní desce napsáno: „Neprofadejte panice!“ To je prostě obrovský posun ve vnímání. Takovou reklamu by si nikdy nikdo nezaplatil. Prostě geniální marketing a skvělý tah! Ostatně všechny starty SpaceX jsou tak vizuálně zajímavé, že i když vás to nezajímá, s chutí se na to kouknete a řeknete si: „To je cool!“

Daniel Stach z České televize s cenou TýTý za objev roku (Praha, 11. dubna 2014)

Vaším dalším profesním přáním by byl známý britský přírodovědec, dokumentarista a popularizátor vědy David Attenborough. Rád byste ho vyzpovídal?

Ano. Dokonce jsme ho i pozvali, ale poslal nám velmi krásný e-mail, kterým nás bohužel odmítnul. Třeba se to do budoucna ještě změní. On je pro mě úžasná, charismatická osobnost. Podobným ztělesněním moudrosti byl pro mě profesor Josef Koutecký (zakladatel dětské onkologie v Československu, zemřel v roce 2019, pozn. red.). To byla tak velmi lidská a moudrá osobnost. Nebo ruská disidentka Natalia Gorbaněvská, která v roce 1968 na Rudém náměstí v Moskvě protestovala proti okupaci Československa. I rozhovor s ní byl zážitek.

V čem je podle vás rozdíl mezi moudrostí a chytrostí?

Ve stylu uvažování a myšlení. Jakým způsobem si vyhodnocujete věci. A potom je to něco, co z těch lidí sálá. Třeba pan Miroslav Zikmund. Z něj prostě něco vyzařuje. Nebo už zmiňovaný profesor Koutecký. Ten jen vstoupil do místnosti, a bylo to tam.

Chtěl jste se také potkat se Stephenem Hawkingem?

A dostali jsme se až do jeho vedlejší kanceláře. Nakonec to nevyšlo. Měli jsme dokonce potvrzenou další vědeckou osobnost,

nobelistu, fyzika Petera Higgse. Všechno už bylo domluvené, připravené, měl přiletět. Ovšem cestou na letiště se mu neudělalo dobře. Rozhovor odložil, ale pak řekl, že už nechce veřejně vystupovat. Od té doby nedává žádná interview. A můj pečlivě připravený rozhovor skončil v šuplíku. Máme takovou tabulku, již říkáme Failure is not an option (Selhání není možností; fráze je z filmu Apollo 13, pozn.red.). V ní máme vepsané všechny adepty, které bychom chtěli pozvat. Snažíme se o to dlouhodobě a trvá to roky, než se k nim dostaneme. Pro nás je vůbec nejtěžší, aby si otevřeli náš e-mail.

To mi připomíná jednu novinářskou legendu, že potřebujete znát šest lidí, abyste se dostal k člověku, s nímž chcete dělat rozhovor.

To vychází ze skutečného výzkumu, který se kdysi dělal v Americe. Jejich záměr byl, že chtěli dostat dopis z ruky do ruky k určitému adresátovi. Vybrali si někoho, o kom si mysleli, že by ho mohl znát nebo k němu mít blízko. A během toho výzkumu zjistili, že přes šest předání by se onen dopis měl dostat k danému člověku. My jsme to s kolegy řešili a myslíme si, že v České republice nepotřebujete šest lidí, budou vám stačit tři, a mělo by to klapnout. Ale je to dáno samozřejmě i tím, že jako novinář mám trošku jiné možnosti. Na druhou stranu, kdokoliv mě zná, může mi dát dopis, a já budu ten, kdo to tomu člověku předá. Takže by to mohlo jít hladce. (smích) U nás je to malý rybník, ve světě je to samozřejmě úplně o něčem jiném.

Foto:

Daniel Stach
Jan Zátorský, MAFRA

FotoGallery:

Daniel Stach
Jan Zátorský, MAFRA

Daniel Stach
Jan Zátorský, MAFRA

Daniel Stach
Jan Zátorský, MAFRA

Daniel Stach
Jan Zátorský, MAFRA

Daniel Stach na Špicberkách
Tom Mimra

Daniel Stach na cestách
Archiv Daniela Stacha

Daniel Stach na vodě
Archiv Daniela Stacha

Daniel Stach v pořadu Hyde Park Civilizace (2012)
© Česká televize

Daniel Stach a Gabriela Cihlářová z redakce vědy České televize
Česká televize

Daniel Stach
FTV Prima

Daniel Stach, moderátor České televize
Dan Materna, MAFRA

Daniel Stach v pořadu Hyde Park Civilizace (2016)
© Česká televize

Jane Goodallová a Daniel Stach v pořadu Hyde Park Civilizace (18. února 2017)
© Česká televize

Daniel Stach (Praha, 5. června 2020)
Jan Zátorský, MAFRA

Daniel Stach (Praha, 5. června 2020)
Jan Zátorský, MAFRA

Daniel Stach (Praha, 5. června 2020)
Jan Zátorský, MAFRA

Daniel Stach (Praha, 5. června 2020)
Jan Zátorský, MAFRA

Startuje první seminář pro marketéry na téma „brand safety“ [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 31.08.2021, Zdroj: MaMcz, Autor: Redakce MAM, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 11:18, RU / měsíc: 130 809, RU / den: 10 351, Rubrika: Marketing, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,12

Fenomén dezinformací se netýká jen aktuálního očkování, migrantů, politiky nebo celebrit. I Česká republika má příklady dezinformačních kampaní, které způsobily obchodním značkám a firmám milionové škody. Asociace komunikačních agentura (AKA) a **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** proto spouští vzdělávací projekt pro marketéry – Brand Safety Academy.

Na celodenním semináři se účastníci dozvědí, jaká nebezpečí číhají na značky, jak snižují jejich hodnotu a jak se bránit případným ztrátám. Typicky jde o různé útoky na věrohodnost, spolehlivost, kvalitu nebo zdravotní nezávadnost produktů, smyšlenky o představitelích značek nebo managementu firmy. Takové, internetem či mailem šířené dezinformace, mohou být fatální. Například falešné zprávy o insolvenční bank mohou vést až k jejich faktické likvidaci.

První běh semináře Brand Safety Academy se odehraje 22. září na půdě Karlovy univerzity. Je určen především pro brand manažery a marketingové specialisty na straně firem, ale počítá se i s účastí expertů z komunikačních agentur, médií nebo se studenty.

Brand safety je termín, který marketingoví profesionálové dobře znají, málokterá z firem má ale propracovaný systém na ochranu značky. Během semináře se o své zkušenosti a zjištění podělí odborníci z **fakulty sociálních věd** a reklamního byznysu, organizace Prague Security Studies a spolku Nelež, stejně jako manažeři firem, kteří už řešili konkrétní případy napadení svých značek jako například Notino, T-mobile nebo L'Oréal. Účastníci semináře si odnesou praktický postup pro obranu proti dezinformacím. Představí se jim software, který oddělí jejich on-line reklamu od toxického kontextu. Akademie je zařazena do systému celoživotního vzdělávání, a tak každý účastník obdrží i certifikát.

Zájemci o Brand Safety Academy se mohou registrovat přes stejnojmenný web. Landing page, stejně jako celou vizuální identitu BSA, vytvořila agentura Triad. Její spolumajitelka Petra Jankovičová je i vedoucí pracovní skupiny Etika oboru, na jejíž půdě akademie v AKA vznikala.

Cena za účast byla stanovena na 500 korun za osobu tak, aby se pokryly nejnětější výdaje. Organizátoři a podporovatelé Brand Safety Academy nechtějí, aby vstupné bylo bariérou pro účast. Vedle obchodního významu pro značky a firmy má totiž seminář i rozměr společenský. Upozorňování na nebezpečí dezinformací všeho druhu je součástí dlouhodobého úsilí o minimalizaci vlivu dezinformací na společnost.

AKAs **FSV UK** spouští projekt Brand Safety Academy [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 31.08.2021, Zdroj: mediaguru.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 15:10, Celková návštěvnost: 227 300, RU / měsíc: 154 901, RU / den: 14 322, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,16

Asociace komunikačních agentura a **Fakulta sociálních věd UK** spouští projekt Brand Safety Academy.

Fenomén dezinformací se netýká jen aktuálního očkování, migrantů, politiky nebo celebrit. I Česká republika má příklady dezinformačních kampaní, které způsobily obchodním značkám a firmám milionové škody. Asociace komunikačních agentura (AKA) a **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** proto spouští vzdělávací projekt pro marketéry na ochranu značky – Brand Safety Academy.

Na celodenním semináři se účastníci dozvědí, jaká nebezpečí číhají na značky, jak snižují jejich hodnotu a jak se bránit případným ztrátám. Typicky jde o různé útoky na věrohodnost, spolehlivost, kvalitu nebo zdravotní nezávadnost produktů, smyšlenky o představitelích značek nebo managementu firmy. Takové, internetem či mailem šířené dezinformace, mohou být fatální. Například falešné zprávy o insolvenční bank mohou vést až k jejich faktické likvidaci.

„Značky mají v penězích vyčíslitelnou hodnotu. Ty nejnětější v desítkách miliard dolarů. Živelně se šířící falešné zprávy pak letité investice do značky znehodnocují. Ztráta na hodnotě značky může být závažnější než vyhořelá továrna,“ říká Denisa Hejlová, vedoucí marketingové komunikace a public relations na **FSV UK**.

První běh semináře Brand Safety Academy se odehraje 22. září na půdě Karlovy univerzity. Je určen především pro brand manažery a marketingové specialisty na straně firem, ale počítá se i s účastí expertů z komunikačních agentur, médií nebo se studenty.

Brand safety je termín, který marketingoví profesionálové dobře znají, málokterá z firem má ale propracovaný systém na ochranu značky. Během semináře se o své zkušenosti a zjištění podělí odborníci z **fakulty sociálních věd** a reklamního byznysu, organizace Prague Security Studies a spolku Nelež, stejně jako manažeři firem, kteří už řešili konkrétní případy napadení svých značek jako například Notino, T-Mobile nebo L'Oréal. Seminář nabídne i praktický postup pro obranu proti dezinformacím. Představí se jim software, který oddělí jejich online reklamu od toxického kontextu. Akademie je zařazena do systému celoživotního vzdělávání, a tak každý účastník obdrží i certifikát.

„I když předpokládáme, že seminář proběhne prezenčně, hledáme i cesty jako ho zpřístupnit především mimopražským zájemcům online,“ říká ředitel AKA Marek Hlavica

Zájemci o Brand Safety Academy se mohou registrovat přes . Webové stránky i vizuální identitu vytvořila agentura Triad. Její spolumajitelka Petra Jankovičová je ostatně vedoucí pracovní skupiny Etika oboru, na jejíž půdě akademie v AKA vznikala.

Cena za účast byla stanovena na 500 korun za osobu tak, aby se pokryly nejnětější výdaje.

-stk-

Zdroj: Shutterstock

V Británii inženýr, v Česku čistič kamenů URL Automatický překlad

WEB, Datum: 31.08.2021, Zdroj: reportermagazin.cz, Autor: Tereza Brhelová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 16:23, Celková návštěvnost: 108 360, RU / měsíc: 275 930, RU / den: 20 784, AVE: 10 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,23

Anna Jaretzki, narozena 1864, deportována 1942 do Terezína, zavražděna 12. 8. 1942 tamtéž. Tento nápis si mohou kolemjdoucí přečíst na kameni zmizelých v ulici Jugoslávských partyzánů v Praze 6.

„Anna byla přímý potomek pruského prince Augusta,” říká dvašedesátiletý Trevor Sage, když si kleká a chystá si houbičky a pasty, aby mohl kámen vyčistit. Dělá to tak i s ostatními kameny po celé Praze, kterých už jsou celkem čtyři stovky. Má přitom vedle sebe na zemi položený tablet s fotografií oběti, jejíž památce je kámen věnovaný.

Začal s tím před třemi lety. V té době žil v Praze třináctý rok. Nejdříve si nebyl jistý, jestli si jakožto cizinec, který nemá s židovstvem nic společného, může dovolit pečovat o kameny zmizelých. Inspiroval ho muž, který v létě 2018 vyčistil všechny „stolpersteine“ v rakouském Salcburku.

„Pamatuju si, že první kámen, který jsem vyčistil, byl na adrese Kaprova 9 na Starém Městě. Na začátku to byla velice osamělá práce, lidé mě měli bez povšimnutí,” vzpomíná Trevor. „Až když jsem umyl asi sedmdesát kamenů, začali se zastavovat a vyptávat alespoň obyvatelé přilehlých domů.”

Větší zájem přišel, když si ho všimla fotografka Jitka Hejtmánová, která informaci o jeho iniciativě sdílela na svém facebooku. Trevorovo úsilí díky tomu zaznamenal i „jeho“ britská ambasáda, která příběh sdílela na svých sociálních sítích. „Zatím nikdy jsem si nevyslechl negativní komentář, dokonce ani v digitálním prostředí,” usmívá se Trevor.

Po vlně ohlasů Trevor založil facebookovou stránku Stolpersteine Prague, která má aktuálně 2 900 sledujících a Trevor sem každý měsíc umísťuje seznam obětí, které by měly v daném termínu narozeniny, a podrobnosti o jejich životě a smrti.

Vytvořil i mapu, která zachycuje čtyři sta kamenů na více než dvou stech lokacích (na některých místech je položeno více kamenů vedle sebe). U každého stanoviště je i fotografie dotyčného člověka a linky na webové stránky, kde si každý může přečíst jeho celý příběh.

„Jen letos by mělo přibýt dalších čtyřicet kamenů,” říká Trevor, zatímco mu ukazuje interaktivní mapu. Na celém světě už je takových kamenů osmdesát tisíc. V Česku je pokládá Veřejně prospěšný spolek na podporu osob dotčených holocaustem. Potřebuje k tomu souhlas úřadů – majetkového a dopravního odboru i odboru památkové péče, souhlasit musí také technická správa komunikací.

Adopce také zavazuje

I kvůli zvyšujícímu se počtu kamenů byl Trevor rád, když židovská Lauderova škola na Praze 2 vyhlásila iniciativu Adoptuj si svůj Stolpersteine. Díky tomu se mu v roce 2019 na svátek Jom ha-šo'a (připomínka obětí holocaustu) přihlásila stovka dobrovolníků, kteří během pár dnů vyčistili kameny po celé Praze.

Letos ho kontaktovala zástupkyně ředitele zmíněné školy Tereza Gafna Váňová s nápadem na adopci jednotlivých lokalit celými rodinami, aby se péče rozdělila mezi více lidí. Povedlo se, takže Trevorovi zůstalo na starosti už jen sedm kamenů v Pařížské ulici.

„Většinu kamenů adoptovali rodiče studentů naší školy, pár z nich si osvojila třeba celá třída. Děti si vybraly místa hlavně v okolí školy a šly je společně vyčistit. Lidé mohli adoptovat i kameny, které připomínají přímo členy jejich rodiny,” říká učitelka Gafna Váňová.

Sama jde příkladem. „Až jsem se zastyděla, že mě to nenapadlo dřív. Když jsem k těm kamenům začala chodit častěji, uvědomila jsem si, jak rychle se ta písmena a číslice zanášejí,” říká Tereza Gafna Váňová, která se stará o kameny rodičů svých prarodičů – Gertrudy a Zdeňky Müllerových – v Korunní ulici na Vinohradech.

Jedno z míst si adoptoval například německý Goethe Institut. Adoptivní majitel se zavazuje, že bude chodit kameny pravidelně čistit.

Aby příběhy nezmizely

Letos v srpnu jsem se stala svědkem náhodného setkání Trevora s Kristianem Mejstříkem, který bydlí v domě, před nímž je umístěný kámen Anny Jaretzki. „Nedávno jsem na ten příběh zkusil zeptat majitele domu, ale nevěděl nic. Můžeš mi to říct ty?” poprosil Kristián a Trevor začal vyprávět.

„Anna Jaretzki vůbec nebyla židovka. Její babička Emílie si v roce 1832 jako patnáctiletá v Prusku vzala čtyřiapadesátiletého pruského prince Augusta, ale jejich sňatek nebyl schválen. Takže když se jim narodila dcera Charlotte, zaregistrovali ji pod jménem jejich židovského krejčího, aby ji ochránili.”

Později se Emílii a Augustovi narodila další dcera Anna, která byla rovněž zaregistrovaná jako židovka. Na konci třicátých let utekla rodina z Německa do Prahy, a když se poměry začaly horšit i v Československu, emigrovali do Londýna – kromě Anny, která tou dobu už cítila, že ve svém věku by rodinu na cestě za svobodou zpomalovala.

„V roce 1942 nastoupila Anna do transportu směr Terezín,” říká Trevor a Kristián si vyfotí obálku jeho knihy, kde je Annin příběh zaznamenán spolu s více než stovkou dalších.

Trevorova kniha vznikala v covidovém období a má dvě stě padesát stránek. „Izraelský velvyslanec mi poslal knihu, ve které byly podobně zdokumentovány všechny kameny zmizelých ve středočeském Kolíně,” vzpomíná na prvotní inspiraci.

Zatím má pouze jeden exemplář, na vydání dalších výtisků se mu zatím nepodařilo sehnat peníze. Založil proto právě probíhající crowdfundingovou kampaň.

Příběhy lidí, kterým jsou kameny věnovány, našel většinou online, s některými jej seznámili příbuzní, s nimiž se setkal během ukládání kamenů do země. „Další příběhy přibývají, lidé jsou rádi, když mohou přispět. Někteří pozůstali však bohužel nemají o svých příbuzných žádné informace, vytratily se napříč generacemi,” vysvětluje Trevor.

Přesto doufá, že kniha bude prospěšná především pro školy. Studenti se podle něj mohou díky ní naučit něco o fenoménu stolpersteine a obětech holocaustu, mohou si také procvičovat angličtinu – kniha dosud nemá český překlad. „A druhý díl? Asi přijde. Přece jenom je v plánu pokládat další kameny!” usmívá se Trevor.

Autorka je studentka politiky na **FSV UK** a začínající novinářka.

Svět smí být jen jeden aneb indoktrinace propagandou ve školách v režii Člověka v tísní URL Automatický překlad

WEB, Datum: 31.08.2021, Zdroj: parlamentnilisty.cz, Autor: Karel Výborný, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 18:29, Celková návštěvnost: 6 310 000, RU / měsíc: 1 211 568, RU / den: 207 067, AVE: 50 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,30, Návštěvy za měsíc: 6 500 000

3.DÍL ZAMĚŘENÝ NA ČLOVĚKA V TÍSNÍ Už jsme se na tomto místě dvakrát věnovali aktivitám a finančnímu pozadí tzv.

neziskové organizace Člověk v tísni (ČVT). Ona neziskovost, jak jsme viděli, je vskutku silně relativní, průměrný roční rozpočet ČVT obvykle přesahuje částku 2 miliardy, z čehož zhruba polovina pochází z českých veřejných zdrojů, tedy de facto z našich kapes – z přerozdělených daní. Posledně jsme došli k závěru, že je navýsost zajímavé, že zatímco celá země dva roky kvůli covidu takřikající stojí, šetří, hledá rezervy a snaží se to ekonomicky přežít, ČVT dostává i v těch covidových letech ze státních zdrojů víc a víc peněz.

Jako by právě ČVT byl důležitější než naše hospodářství, zdravotnictví, sociální péče, školství atd. Tato do nebe volající nehoráznost by zasloužila patřičné odezvy v podobě hlasů házených do volebních urn; odpověď na otázku, kdo za to může, co se týče přežirající se NGO ČVT, je nasnadě: neschopná, nebo ignorantská, nebo snad bojící se vláda. Ani jedna verze není příliš lichotivá.

Už v předchozích dílech jsme uvedli, že kromě nějakých prapodivných zahraničních aktivit se ČVT činí i na domácí půdě. Zde zejména v programové kapitole Vzdělávání a osvěta. Pro vaši informaci, za tento program utratil ČVT podle svých výročních zpráv za poslední 3 roky (z nichž část spadá do covidové éry) skoro čtvrt miliardy korun. Co pod onu shrnující hlavičku Vzdělávání a osvěta patří? Jmenujme jednotlivé projekty, jak je prezentuje sám ČVT: Globální rozvojové vzdělávání, Mediální vzdělávání, Migrace, Moderní československé dějiny, Aktivní občanství a dokumentární festival Jeden svět. Na ten navazuje specifická indoktrinační instituce Jeden svět ve školách.

ČVT uvádí, že např. v roce 2019 využilo metodické materiály z tohoto zdroje přes 3700 škol, proběhlo skoro 70 tisíc lekcí, zhruba 60 tisícrát byly staženy metodické materiály, realizovaly se 3x Týdny mediálního vzdělávání, účastnilo se jich 60 novinářů, proběhlo přes 90 diskusí s „mediálními odborníky“ (včetně exkursí do podniku Economia – proč právě tam, uvidíme dále). V „covidovém“ roce 2020 proběhlo 155 webinářů (česky: nalejváren) pro pedagogy, 1800 lidí se zúčastnilo online kurzu s názvem Klimatická změna, v seznamu aktivit jsem se dopátral dokonce projektu Mediální vzdělávání pro 1. stupeň Základních škol. Vída, tak propaganda už působí i na nejmenší školáky. A přitom, pokud je mi známo, zákon působení jakéhokoliv politického typu na školách jasně zakazuje. Jenomže to zjevně neplatí ČVT.

Zmínil jsem projekt Jeden svět ve školách (JSVS). Jak už sám název napovídá, jde o prodlouženou ruku původně dokumentárního festivalu Jeden svět, který dnes přerůstá běžnou veřejnou prezentací a stává se odpalovací rampou liberálně-demokratické, promigrační, rusofobní atd. propagandy mířící na žáky a studenty, aby byli již od útlého dětství náležitě připraveni na orwellovskou budoucnost.

Co vlastně produkuje JSVS? Například ideologické a propagandistické publikace. Jmenujme několik výmluvných názvů těchto brožur, ne náhodou připomínajících někdejší publikace z cyklu Na pomoc stranickému vzdělávání: Dezinformační dezinfekce, Podoby ruské propagandy, Na pravdě záleží, Dezinformace a konspirace ve třídě atd. (mimočodem, ta poslední jmenovaná patří k nejnovějším – a nejsou v ní ani uvedení autoři; možná se tu činí kdosi jako slovnutný neexistující Jan Krýzl, který proslul kdysi v rudém časopise Tribuna denunciačním článkem Nová vlna se starým obsahem). Ty ostatní publikace se za své autory nestydí a v tiráži je uvádějí. Najdeme tam často zajímavá jména, např. Marek Mičienka (FSV UK), Josef Pazderka – Economia, Petra Procházková (no comment), Ondřej Kundra – Respekt, Ondřej Soukup – Economia, Jan Urban (no comment), Petr Blažek (ÚSTR) a mnozí podobní. Jak je zřejmé, jde vždy o odborníky na slovo vzaté. Ale v čem vlastně? V nediskutování, v diktování absolutních „pravd“, v nepřipouštění oponentního názoru, v diktátu ideologie, té jediné správné, povolené, ba skoro už příkázané.

Další aktivitou JSVS jsou konference. Například Naše veřejnoprávní média - zde jsou v hlavních rolích bývalý dlouholetý komunista, dnes vzorný liberální demokrat Petr Šabata, „poslední spravedlivý z ČT“ Jakub Železný, pirátka v Radě ČTK Angelika Bazalová, Robert Čáslavský (z Reportéra) apod.

Konferenci s názvem Média a volby vévodil opět Jakub Železný, dále Jan Tvrdoň (Demagog.cz), Jiří Kubík (Seznam Zprávy), Petr Honzejk, (Economia - Hospodářské noviny) atd.

Konferenci s názvem Nebezpečí na síti spolu s JSVS spolupůřadal Prague Security Studies Institute (i o něm jsme v této rubrice podrobně informovali), ze známých jmen tu nejdeme třeba Petra Nutila (Manipulátoři.cz).

Konferenci s názvem (Ne)sledujeme každé vaše kliknutí, moderovala Nora Fridrichová (ČT), promlouval např. Robert Břešťan (Hlídací pes).

Konferenci s názvem Mediální vzdělávání a české školství udávali ducha např. Pavel Tomášek (tehdy šéfredaktor Aktuálně.cz z koncernu Economia), Zuzana Tvarůžková (z České televize), Jakub Unger (šéfredaktor Seznam Zpráv) atd.

Jakousi „třešničkou na dortu“ programové nabídky JSVS je „Kovyho mediální ring“. Jde o didakticko-bavičské výstupy jistého youtubera občanským jménem Karel Kovář (nar. 1996, nejvyšší vzdělání gymnázium, nulová odborná kompetence, působil též jako jeden z moderátorů v interaktivní talk show s názvem V centru na Televizi Seznam). Tak tenhle pětadvacetiletý chlapeček má učit naše děti, jak chápat politiku, geopolitiku, mediální trendy, studenou válku a vše s tím související. Na první pohled se zdá, že někomu v JSVS při této volbě přeskočilo. Ale ba ne, je to vyloženě pragmatická kalkulace. Kovy má na internetu značný zástup mladistvých sledovačů, jimž lze mezi muzikou, životním stylem a dalšími influencerskými aktivitami nenápadně podstrčit i veliký žvanec propagandy. A protože Kovyho publikum (obvykle teenagerské) nedokáže bez potřebných zkušeností identifikovat toho betla, jenž je na ně hrán, je to doslova a do písmene manipulace bezbrannými.

A abychom nezapomněli, celé tohle ideologické třeštění má štědré donátory např. v EU, Státním fondu kinematografie, Google, pražském magistrátu, americké ambasádě atd.

Jeden svět ve školách má vlastně příhodný název. Prezентuje se tu jeden – jediný svět, který smíme chápat jediným způsobem, který je nám vštěpován. A nezapomeňme: za peníze z našich vlastních kapes.

Vznik bezpečnostní zóny v Kábulu bojkotuje Čína, domnívá se politický geograf Romancov [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 31.08.2021, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Lukáš Matoška, Zuzana Marková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 19:49, Celková návštěvnost: 7 457 520, RU / měsíc: 1 968 567, RU / den: 143 260, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,59

Američtí vojáci se po dvaceti letech definitivně stáhli z Afghánistánu, kde v srpnu převzal moc Tálibán. Spojenci v obavách o neevakuované občany navrhli Radě bezpečnosti OSN ke schválení rezoluci, jež by žádala volný odchod Afghánců, kteří budou chtít zemi opustit. Idea o vytvoření bezpečnostní zóny v Kábulu ale hlasováním neprošla. „Fakticky se proti tomu postavily Rusko a Čína, které se zdržely hlasování,“ říká komentátor Milan Slezák.

„To je první známka toho, že – pokud jde o mezinárodní diplomacii a postoj k Afghánistánu – svět vůbec nemusí být tak sjednocený. Ani pokud jde o tak základní věc, jako je otázka, zda by Afghánci, kteří si to přejí, měli mít svobodné právo opustit zemi,“ hodnotí.

A dodává, že jsou to přitom právě západní státy, kdo by paradoxně měl mít daleko větší důvod hlasovat proti volnému exodu Afghánců. „Ti, kdo opouštějí Afghánistán, totiž rozhodně nebudou chtít do Ruska nebo do Číny, ale na Západ.“

Politický geograf Michael Romancov z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a z Metropolitní univerzity Praha vidí za nezdarem hlasování o rezoluci hlavně Čínu: „Zaznamenal jsem informaci o tom, že se proti vytvoření bezpečnostní zóny pro humanitární operace nejvíce staví Číňané.“

A je to právě Čína, která má nadstandardní vztahy s Tálibánem, upozorňuje. Vzniklá situace podle něj jasně potvrzuje, že světové mocnosti mají spíše tendenci si vzájemně konkurovat, než kolik mají vůle ke spolupráci.

Romancov v tomto světle připomíná i nedávné podmiňování spolupráce v průběhu pandemie koronaviru požadavky na přehodnocení mezinárodního postoje vůči anexi Krymu ze strany Ruska nebo otázky Ujgurů, o což stála Čína.

Hořká pilulka

Že jsou obavy o umožnění svobodného odchodu Afghánců ze země ovládané Tálibánem na místě, se domnívá Slavomír Horák z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**: „Předpokládám, že Tálibán nebude chtít vypouštět lidi ze země.“

Očekává, že islamistická organizace bude chtít z pozice vítěze určovat, za jakých okolností se s ní bude jednat a jakým způsobem budou jednání probíhat.

„A samozřejmě si nebude chtít nechat mluvit do toho, jak bude vypadat vnitřní uspořádání země,“ doplňuje s tím, že excesy, jako je zabíjení nepohodlných lidí, jsou hořkou pilulkou, kterou budeme muset spolknout.

Michael Romancov je nicméně toho názoru, že minimálně z hlediska komunikace s mezinárodním společenstvím se dnešní Tálibán jeví jako úplně jiný aktér než ten, který ovládl Afghánistán v 90. letech minulého století.

„Existuje slabá naděje, že Tálibán bude naslouchat tomu, co mezinárodní společenství chce, a přinejmenším po nějakou krátkou dobu se bude snažit komunikovat, respektive vyhovět požadavkům. Minimálně proto, aby získal legitimitu,“ uzavírá.

Co se při odsunu spojeneckých vojsk podařilo a co ne? A může se stát z migrace předvolební téma? Poslechněte si celý audiozáznam Speciálu Lukáše Matošky.

Speciál - V Afghánistánu skončila vojenská mise a začíná diplomatická

RADIO, Datum: 31.08.2021, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 31.08.2021 22:38, Poslechovost pořadu: 28 488, Pořad: 12:10 Speciál, AVE: 391 875,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,32

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Jak jste slyšeli, z Afghánistánu se stáhli poslední američtí vojáci. Podle Spojených států skončila vojenská mise, ale začíná nová, diplomatická, čeho v ní mezinárodní společenství může dosáhnout? Nasvědčuje jednání Tálibánu, že v dohledné době stojí o mezinárodní uznání své vlády? A znamená dnešek konec nadějí pro Afghánce a Afghánky, kteří ze země chtějí odejít, ale ještě to nestihli? /znělka/

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Američtí vojáci se z Afghánistánu skoro po 20 letech definitivně stáhli. Spojeným státům tak skončila nejdelší válka v historii. Islamistické hnutí Tálibán slaví. Co ale čeká ty, kteří se ze země nestihli evakuovat? Téma probereme s Kateřinou Šmídovou ze zahraniční redakce, dobrý den.

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Hezké ráno,

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Jak dopadl odchod posledních amerických a spojeneckých vojsk z Afghánistánu? Podařilo se všechno podle plánu?

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Podle vedení americké armády rozhodně ano. Generál Kenneth McKenzie řekl, že se vojska měla stáhnout do půlnoci místního času. To se prý bez potíží podařilo. V posledním letadle prý také z Afghánistánu odletěl americký velvyslanec. Podle McKenzie ho už Afghánistán opustila naprostá většina Američanů, kteří chtěli odejít, něco přes 6 000. Celkem ale Američané a spojenci z Kábulu evakovali víc než 123 000 civilistů. Celou misi proto Američané považují za velmi úspěšnou. Po vojácích ale v Kábulu zůstaly desítky speciálních protiminových vozidel, hummerů a další těžká technika. Odvézt se nepodařilo ani některé zbraně a

technické vybavení. McKenzie řekl, že většinu těch věcí Američané před odchodem poškodili, aby se nedaly použít. Už dříve ale CNN poukázala na to, že Tálibové mají k dispozici americké vybavení. Zvláště problematické je prý třeba zařízení na biometrickou identifikaci. Panují totiž obavy, že by ho mohli islamisté využívat pro snadnější vyhledávání spolupracovníků NATO i Američanů.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Kateřino, a co teď bude s těmi, kteří se dodnes nestihli evakuovat?

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Tak Bílý dům potvrdil, že hodlá v evakuacích pokračovat, už ale bez vojáků, spíš diplomaticky. Pokračovat by měly i humanitární dodávky. Je ovšem nutné stanovit, jak přesně to celé bude fungovat. Spojené státy už prý jednájí s dalšími zeměmi o zajištění bezpečných letišť v oblasti. Je třeba zajistit hlavně chod těchto letišť s partnery v regionu. A konec evakuací nechťj mimochodem ani státy OSN. Rada bezpečnosti proto včera schválila rezoluci. Spoléhá přitom na slib vůdce Tálibánu, že umožní odchod ze země všem, kteří o to budou stát.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

A co čeká Afghánistán?

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Podle Američanů bude teď mít Tálibán plno práce s radikály afghánské odnože tzv. Islámského státu. Právě ti v posledních dnech opakovaně útočili na kábulecká letiště. Podle mluvčího Pentagonu Johna Kirbyho chtějí Američané proti teroristům dál bojovat, a to nejen těm z Afghánistánu. Totéž uvedl mimochodem i americký prezident Joe Biden. Bílý dům prý nedovolí teroristům v regionu růst ani prosperovat. Co se týče Tálibánu, tak ten odchod amerických vojáků pořádně oslavil. Podle CNN tak byla na mnoha místech slyšet radostná střelba a nebe ozářil ohňostroj. To koneckonců ukazují i různá videa na internetu. Jeden z vůdců hnutí Anas Haqqání pro televizi Al-Džazíra řekl, že je šťastný, že skončila americká okupace a jeho země je konečně samostatná. Na otázku, jak si poradí s radikály Islámského státu, pak řekl, že Tálibán doteď bojoval s prázdnýma rukama a dostal se takhle daleko. S takovou skupinou se prý snadno vypořádá. On sám je ale stále podle mnoha organizací vedený jako terorista. OSN na něj dokonce před časem uvalila sankce. A na seznamu teroristů jsou pak i další tálibánští lídři. I přesto se ale hnutí snaží získat mezinárodní legitimitu, vytvořit novou vládu a obnovit chod země. Prostřednictvím Twitteru například vyzvalo profesory a rektory, aby se vrátili zpět do práce.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Tak to byla Kateřina Šmídová z naší zahraniční redakce. Děkujeme za shrnutí.

Kateřina ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Hezký den.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

A ve vysílání je náš zahraničněpolitický komentátor Milan Slezák, dobrý den.

Milan SLEZÁK, zahraničněpolitický komentátor, ČRo

Krásný den přeji.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Jak se zapíšíou poslední dny nejdelší americké války?

Milan SLEZÁK, zahraničněpolitický komentátor, ČRo

No, já si myslím, že kdo bude chtít hledat nějaké neúspěchy, ba fatální chyby, že najde, ale ten, kdo bude vyzvedávat poměrně hladkou evakuaci, odhlíží od toho, co řeknu za chvíli, tak vyzvedne, že se během relativně krátké doby podařilo evakuovat z kábuleckého letiště více než 123 000 civilistů. To je, myslím, rekord a obdivuhodné. No, ale když jsem zmínil ty neúspěchy, tak samozřejmě to, že Američané nezabránili atentátu, útoku na letiště, při němž zahynulo téměř 200 lidí, většina afghánští civilisté, ale také bojovníci Tálibánu a 13 amerických vojáků, to je výrazný neúspěch, na který se bude jistě vzpomínat. A to, že Američané při druhém pokusu o odvrácení podobného útoku zabili, zdá se to být jisté, 10 civilistů včetně dvouleté holčičky, to je opravdu něco, co se stát nemělo. To na evakuaci vrhá velice hořký stín.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Dá se očekávat, že i vzhledem k tomu, že při tom posledním úderu, jak jste řekl, podle těch posledních informací, skutečně, zdá se, zemřeli i civilisté, že v takových úderech proti teroristům v Afghánistánu budou Američané i po oficiálním odchodu ze země pokračovat?

Milan SLEZÁK, zahraničněpolitický komentátor, ČRo

To se dá předpokládat s jistotou, protože to dělali i předtím, ale bude samozřejmě s tím velký problém, protože dejme tomu, že dokud ještě v Kábulu vládla spřízněná vláda, tak to bylo trochu něco jiného. I když i ta Američany za podobné úderky kritizovala. Ono jde totiž vždycky o to, zda se u těch úderů tohoto typu vedených teroristy vyloučí riziko, že tou vedlejší škodou, jak se tomu jaksi reformisticky říká, bude smrt civilistů, kteří se z jakéhokoliv důvodu vyskytují v blízkosti toho cíle. Američané tvrdí, že se o to celou řadu let snaží, tvrdí, že ty statistiky, které dokládají počet zabitých civilistů při takových útocích, je daleko menší, než uvádějí jiné zdroje, tvrdí, že vlastně z těch, kteří byli takto zabití, byli skutečně zabitými civilisty, že to byla pouze desetina těch, kteří při takových útocích zemřeli, ale málo platné, takové útoky, takové škody, tolik mrtvých civilistů při takových útocích samozřejmě vyvolává novou nenávisť vůči Američanům a to jim může komplikovat podobné útoky do budoucna a může to vyvolávat i odvetné útoky. Pokud tedy ti lidé na to budou mít kapacitu, což se zatím nezdá. Ale, tom, že Američané budou vést útoky proti těm, které považují za své nepřátele, proti těm, kteří by právě mohli mít kapacitu zasáhnout proti americkým či západním cílům kdekoli na světě, o tom vůbec nepochybují, to dělají už teď, nedělají to pouze v Afghánistánu, dělají to třeba i v Africe, jmenovitě například v Somálsku.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Ze strany Spojených států teď zaznívá, že vojenská mise v Afghánistánu sice skončila, ale že hned nato začíná nová, diplomatická, jakou v ní můžou Spojené státy mít roli?

Milan SLEZÁK, zahraničněpolitický komentátor, ČRo

No, tak vezměte právě to před chvilkou zmíněné zasedání Rady bezpečnosti OSN, Američané mimo jiné spolu s dalšími západními státy chtějí, aby lidé, kteří se rozhodli opustit Afghánistán, aby to tak mohli učinit svobodně. To je samozřejmě věc, která se teď už nedá prosadit vojensky, ta se dá prosadit pouze diplomaticky, součástí těch úvah je zřízení jakési bezpečné zóny v Afghánistánu v Kábulu, kde by se soustřeďovali ti, kteří chtějí ze země odejít. Na to ale čas evidentně nedozrál, to ukazuje i rezoluce Rady bezpečnosti již zmíněná a postoj Ruska a Číny, které mají v Radě bezpečnosti právo veta a které při schvalování té rezoluce, kterou jsem zmínil, která odsuzuje ten útok na kábulské letiště a staví se k nynějšímu vývoji v Afghánistánu poměrně jednoznačně, právě žádá svobodný odchod těch lidí, kteří si přejí Afghánistán opustit, tak tady tedy proti tomu se vlastně fakticky postavilo Rusko i Čína tím, že sice tu rezoluci pustily v Radě bezpečnosti, ale zdržely se hlasování. A tady vidíte už právě tu první známku toho, že svět vůbec nemusí být, pokud jde o mezinárodní diplomacii, sjednocený v postoji k Afghánistánu, když tedy se neshodne na tak základní věci, zda by Afghánci, kteří chtějí opustit Afghánistán, měli mít svobodné právo to tak učinit. Mimochodem, daleko větší důvod hlasovat proti takové rezoluci by měly samozřejmě západní státy, protože ti lidé, kteří opouštějí Afghánistán, rozhodně nebudou chtít do Ruska nebo do Číny, ale budou chtít na západ.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Vysvětluje náš zahraničněpolitický komentátor Milan Slezák. Děkuju vám.

Milan SLEZÁK, zahraničněpolitický komentátor, ČRo

Na slyšenou.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Naším hostem je odborník na Afghánistán Slavomír Horák z Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, dobrý den.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Zůstaňme ještě u té včera schválené výzvy Rady bezpečnosti OSN, a sice, aby i po stažení amerických vojáků Tálibán umožnil odejít ze země všem, kdo si to přejí. S jakou odezvou se tohle u Tálibánců asi setká?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Já předpokládám, že se to nesetká s nějakou velkou odezvou, protože Tálibán nebude chtít vypouštět lidi ze země, koneckonců vidíme, že migrace je nějakým způsobem blokována, ať už to bylo tou leteckou cestou, která byla otevřena až do dnešního dne, respektive do včerejšího dne v podstatě, tak i podzemní cestou, takže obávám se, že Tálibán nebude chtít zrovna pouštět moc lidí ze země, a uvidíme prostě, jak se to /nesrozumitelně/ dál, a teď jsme ve fázi, kdy musíme vyčkat, co Tálibán vlastně, teď je míček na straně Tálibánu a co Tálibán udělá.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Americký ministr zahraničí Antony Blinken krátce po odchodu posledního amerického vojáka řekl, že legitimitu si teď Tálibán musí zasloužit. Nasvědčuje zatím jednání tohoto hnutí z posledních dnů a týdnů, že o legitimitu vážně stojí?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Já myslím, že o legitimitu bude stát ale, bude stát na svých podmínkách a podmínky určuje vítěz a Tálibán je momentálně vítěz. A cítí se být vítězem, takže Tálibán momentálně bude určovat to, za jakých okolností se s ním bude jednat, co vlastně od nich kdo bude chtít, jakým způsobem budou probíhat jednání, a taky samozřejmě si nebude chtít mluvit do toho, jakým způsobem bude vypadat uspořádání uvnitř Afghánistánu.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Už v posledních dnech tedy ale přicházely z Afghánistánu zprávy mimo jiné o zhoršující se situaci žen, očekáváte další zhoršování po tom, co v zemi už nejsou zahraniční vojska?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Ano, ano, dá se to očekávat, zase opět, momentálně je ten Tálibán trošku neznámou, co vlastně reálně prodělat, jedna věc jsou deklarace, kterými jeho politické vedení vyjadřuje, že tedy bude třeba nějakým způsobem se teď chovat lépe než v těch devadesátých letech, a bude potřebovat se chovat aspoň k některým skupinám, na druhou stranu se nedá prostě vyloučit to, že to, co slyšíme teďka, že dochází prostě k nejrůznějším excesům, dochází k zabíjení nejrůznějších lidí, kteří nejsou pro Tálibán pohodlní, to prostě budeme muset takovouhle hořkou pilulku skousnout a nedá se nic dělat a Tálibán prostě v tomhleto opravdu si určuje pravidla a je vítěz.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Pane Horáku, s vaší znalostí Afghánistánu, dá se říct, jak se na misi Američanů a spojenců v zemi jednou bude vzpomínat?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Tak to je hrozně složitá otázka, protože každá skupina obyvatel může na tohleto období vůbec vzpomínat různě. Jedna věc je člověk, který žil posledních 20 let v Kábulu, viděl poměrně dynamický vývoj, těžil z toho, že tady byla nějaká zahraniční přípomoc a že byla nějakým způsobem nastolena pravidla nějaká, která mu vyhovovala, jinému zase to nevyhovovalo, protože prostě považoval Američany za okupační jednotky, /nesrozumitelně/ to zase vypadá trošku jinak, takže ono se strašně těžko bude ta interpretace těch událostí dělat nějak generálně pro celý Afghánistán. Na druhou stranu to vědomí u afghánské společnosti, že tedy se jim nepodařilo vlastně nikdy ty země dobýt, obsadit a kontrolovat, tak vlastně bude přetrvávat a /nesrozumitelně/. Je tady takové to, že asi 3× už vyhnali Britý, jednou Sověty a teďka teda vyhnali Američany, tak to prostě

bude asi rezonovat v afghánské společnosti ještě poměrně dlouho. /nesrozumitelné/ desetiletí, až dokonce staletí.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Tak to byl Slavomír Horák, odborník na Afghánistán z Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Pane Horáku, děkuju vám za rozhovor.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Na slyšenou.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

A ve vysílání už by teď měl být politický geograf Michael Romancov z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a zároveň z Metropolitní univerzity Praha, dobrý den.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **FSV UK**

Dobrý den.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Podívejme se na tu rezoluci Rady bezpečnosti OSN ještě z druhé strany, a tedy ze strany těch, kteří ji prosadili, ta rezoluce, připomeňme, po Tálíbánu požaduje, aby umožnil odejít z Afghánistánu všem, co chtějí, i po dnešku, tedy i po tom, co se stáhli poslední zahraniční vojáci. Může to po Tálíbánu mezinárodní společnosti v tuhle chvíli nějakým způsobem vymáhat?

Michael ROMANCOV, politický geograf, **FSV UK**

Upřímně to je otázka, na kterou asi zatím nemáme odpověď, protože Tálíbán, pokud je mi známo, nebyl uznán, jako i jeho vláda nebyla uznána ještě žádným členem mezinárodního společenství. Sice s ním existují kontakty, ale Tálíbán ještě nebyl uznán za oficiálního reprezentanta Afghánistánu, na řadě míst světa vlastně velvyslanci, kteří tam zastupují Afghánistán, nemají s Tálíbánem nic společného, vláda Tálíbánu zatím není v OSN zastoupena, takže v tomto ohledu těžko říct. Na druhou stranu jsme viděli, že Tálíbán, ten, který se chopil moci teď, aspoň zatím z hlediska komunikace s mezinárodním společenstvím je úplně jiným aktérem než ten Tálíbán, který ovládl Afghánistán v devadesátých letech. Takže v tento okamžik si myslím, že existuje slabá naděje, že Tálíbán bude naslouchat tomu, co mezinárodní společenství chce, a přinejmenším po nějakou krátkou dobu se bude snažit komunikovat, respektive vyhovět těm požadavkům.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Právě proto, aby tu legitimitu, jak říkáte, získal.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **FSV UK**

Přesně tak.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Francie se do té rezoluce pokusila prosadit vytvoření bezpečné zóny pro humanitární operace, ale to nevyšlo, čím si vysvětlujete, že ne?

Michael ROMANCOV, politický geograf, **FSV UK**

Evidentně to některý z dalších členů, pravděpodobně některý z těch členů, který má právo veta, prostě považoval za v rozporu se svými představami nebo požadavky. Včera jsem zaznamenal informace, že proti tomu se nejvíc vlastně staví Číňané s tím, že Čína má nadstandardní vztahy s Tálíbánem, takže pravděpodobně odtud vítr vane.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Už jsme to tady slyšeli od našeho komentátora Milana Slezáka, že skutečně se zatím nezdá, že by postoj mezinárodního společenství vůči dění v Afghánistánu byl jednotný, naznačujete to teď i vy sám, ostatně Čína a Rusko se včera při tom hlasování Rady bezpečnosti zdržely, myslíte si, že se najde v příštích měsících přece jenom nějaká společná řeč mezi Severoatlantickou aliancí, Čínou a Ruskem a samozřejmě mezi státy, které sousedí s Afghánistánem?

Michael ROMANCOV, politický geograf, **FSV UK**

Upřímně řečeno si myslím, že k tomu není vůbec žádný důvod. Daleko spíš teď vidíme, a to se netýká jenom Afghánistánu, ale i řady dalších témat, že prostě ty mocnosti, řekněme, mají spíš tendenci si vzájemně konkurovat, nemají moc vůli spolupracovat, protože těch rozhovorů je celá řada, v okamžiku, kdy se objeví možnost, jak na něčem spolupracovat, tak se s tím okamžitě začínají spojovat i další jaksi požadavky, typicky, když vypukla covidová pandemie, tak se řeklo ano, budeme spolupracovat v covidu, ale abychom mohli spolupracovat, tak to znamená, že musíme přehodnotit třeba postoj vůči Krymu, to chtěli Rusové, nebo vůči Ujgurům, to chtěli Číňané, atd., tzn. těch témat, která dělí mocnosti, je v tento okamžik výrazně víc než téma, která je spojují. A pokud jde o Afghánistán, ono, upřímně řečeno, tím, že jsme se odtamtud stáhli nebo jednotky americké a Severoatlantická aliance se odtamtud stáhly, tak pro nás vlastně Afghánistán, upřímně řečeno, také přestává být palčivým problémem. Samozřejmě, že to odnesou místní lidé, ale to tak už bohužel v takovýchle situacích bývá.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Tolik politický geograf Michael Romancov, který působí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Děkujeme za rozhovor.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Na shledanou.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

A navazujeme s odborníkem na migraci Robertem Stojanovem z Provozně ekonomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně, dobrý den.

Robert STOJANOV, geograf, Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně

Dobrý den přeju.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Vnímáte dnešek jako konec nadějí pro ty Afghánce a Afghánky, kteří chtěli odejít, ale už to nestihli?

Robert STOJANOV, geograf, Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně

Nevnímám. Určitě ne. Já si myslím, že další šance ještě budou, mluvili jste o tom před chvílí, že Spojené státy a další spojenci ještě se budou snažit dostat lidi, kteří mají zájem odejít z Afghánistánu, pracovali pro ně, ještě pryč, například mluví se o tom, /nesrozumitelné/ publikoval článek, že ještě je zhruba 1 100 spolupracovníků Velké Británie, kteří tam ještě zůstávají, a zhruba 150 dokonce občanů Velké Británie, kteří ještě v Afghánistánu jsou, a všichni tito by měli zájem se dostat pryč. Tzn. předpokládám, že bude ještě existovat nějaké diplomatické úsilí dostat tady tyto lidi pryč z Afghánistánu.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

A co se ví o podmínkách těch Afghánců, kteří už v uplynulých týdnech stačili utéct před Tálíbanem, v sousedních zemích? V jakých podmínkách žijí?

Robert STOJANOV, geograf, Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně

Zatím nemáme úplně přesné zprávy, protože média se teďka soustředily včetně Českého rozhlasu Plus na tu situaci v Afghánistánu, respektive na kábulském letišti, a předpokládám, že nyní právě ta pozornost se přenesla do těch sousedních zemí, jako je především Pákistán, kde zůstává 1,5 milionu Afghánců, kteří ale už tady žijou třeba někteří desetiletí, anebo do Íránu, kde je dokonce 4 000 000 Afghánců. To znamená, že v této chvíli /nesrozumitelné/ žijou v různých podmínkách od toho, že žijou normálně v domech či bytech, které si pronajímají, až v uprchlických táborech v blízkosti jako hranic nebo těch provincií v blízkosti hranic, ale například v Íránu většina z nich žije v Teheránu, takže dá se říci, že už jsou součástí místní ekonomiky a společnosti a že asi ti nebudou mít zájem se vrátit do Afghánistánu.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

A jak tedy hypoteticky například Evropská unie měla možnosti pomoci těmto lidem tam, kde teď právě jsou, tedy třeba například, jak jste to zmiňoval, v Íránu, v Pákistánu a tak dál?

Robert STOJANOV, geograf, Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně

Předpokládám a také to zaznělo v dnešním vašem vysílání, že se bude jednat o humanitární pomoc, tedy pomoc, kterou Evropská unie nebo členské země Evropské unie budou moci zasílat právě do toho Pákistánu a Íránu s tím, aby těm lidem se zmírnily ty podmínky, s cílem samozřejmě, aby zůstali radši v těchto zemích a nepokračovali dál do Evropy. Takže ta humanitární pomoc, no a potom bude existovat určitá pomoc těch azylů, o kterých se mluví i v České republice nebo v té Velké Británii nebo ve všech těch zemích, kteří budou moci dostat nějakou mezinárodní ochranu.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Afghánci, které do Česka evakuovaly letecké speciály v uplynulých dvou týdnech nebo před dvěma týdny, ve většině případů už požádali o mezinárodní ochranu v Česku, může se ještě pomoc Afgháncům tady v Česku stát významným předvolebním tématem?

Robert STOJANOV, geograf, Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně

Do České republiky bylo dopraveno 169 občanů Afghánistánu a 152 z nich jako požádalo o mezinárodní ochranu. To je tak nízký počet, že pokud by se snad toto téma mělo stát jako politickým tématem před volbami, tak je to s prominutím dost ubohá záležitost, protože tito lidé, řekněme, třeba otcové těch rodin a domácností právě spolupracovali s českými subjekty, jako byla česká armáda anebo české nevládní neziskové organizace, které zde prováděly nebo realizovaly rozvojové programy, takže se domnívám, že tohle by byla opravdu velice, velice ubohá záležitost, ale protože jsme země neomezených možností, tak i tohle se může stát.

Lukáš MATOŠKA, moderátor

Náš Speciál věnovaný Afghánistánu uzavřel odborník na migraci Robert Stojanov, který působí na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně. Děkuju vám.

Robert STOJANOV, geograf, Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně

Já vám taky děkuju a všem posluchačům hezký den přeju. Na shledanou.

Konec afghánské mise

TV, Datum: 31.08.2021, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.09.2021 00:27, Sledovanost pořadu: 27 812, Pořad: 22:00 Události, komentáře, AVE: 1 125 252,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,31

Michal KUBAL, moderátor

Každý den stála Spojené státy v přepočtu 6,5 miliardy. I lidské ztráty afghánské mise jsou obrovské. Přes 3,5 tisíce spojeneckých vojáků padlo, 2/3 tvoří právě Američani. Spojenci zemi opustili po 20 letech, během kterých likvidovali teroristy a cvičili afghánské síly. Ty ale během měsíce prakticky odevzdaly zemi Talibanu. Podle prezidenta Joea Bidena mise přesto účel splnila. Vyzdvihl taky zásadní podíl americké armády na evakuacích posledních dní.

Joe BIDEN, americký prezident

Takže nastal čas ukončit tuto válku. Toto je nový svět. Teroristická hrozba metastázovala po celém světě za hranice Afghánistánu, /nesrozumitelné/ v Somálsku, spojenci al-Káidy v Sýrii na Arabském poloostrově, ISIS funguje v Iráku, v Sýrii a snaží se zakotvit v dalších afrických národech a státech. Tak to jsou nové hrozby. A já jako prezident mám za úkol chránit Ameriku ne proti hrozbám z roku 2001, ale proti hrozbám z roku 2021 a zítřejším hrozbám. To je vůdčí zásada za mým rozhodnutím ohledně Afghánistánu. Já jednoduše nevěřím, že bezpečnost Ameriky spočívá v tom, že budeme nasazovat tisícovky amerických vojáků a že budeme utrácet miliardy dolarů v Afghánistánu, ale také vím, že hrozba terorismu trvá. Je to

velice zlá charakteristika, která se šíří do dalších zemí. Naše strategie se tomu musí přizpůsobit.

Michal KUBAL, moderátor

Slova stará jen pár minut, která Joe Biden pronesl v Bílém domě. Taliban slaví vítězství. Už v noci vyprovázel poslední americké lety ohňostrojem. Poprvé se taky jeho bojovníci prošli letištěm, odkud před ním prchaly desítky tisíc Afghánců. Hnutí tvrdí, že chce být v kontaktu se světem. V nejbližší době hodlá oslovit hlavně sousední státy.

Zabiulláh MUDŽÁHID, mluvčí Talibanu

Chceme vzkázat všem potenciálním okupantům, že kdokoliv hledí na Afghánistán se špatnými úmysly, bude čelit tomu, co Spojené státy zažívají dnes. Chceme oznámit dobrou zprávu, že válka skončila. Vráti se bezpečí, připravuje se plán na obnovení plného provozu letiště. Máme rovněž plán pro celou zemi. Jde o bezpečí. Všechny provincie včetně Kábulu budou bezpečné.

Michal KUBAL, moderátor

Ve studiu už Karel Schwarzenberg, čestný předseda TOP 09, bývalý ministr zahraničí, dobrý večer.

Karel SCHWARZENBERG, bývalý ministr zahraničí, čestný předseda strany /TOP 09/

Dobrý večer přejí.

Michal KUBAL, moderátor

A Kateřina Konečná, europoslankyně KSČM, dobrý večer.

Kateřina KONEČNÁ, europoslankyně /KSČM/

Hezký večer.

Michal KUBAL, moderátor

A do Bruselu zdravíme velvyslance České republiky při NATO Jakuba Landovského. Dobrý večer i vám.

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Dobrý večer.

Michal KUBAL, moderátor

Pane Landovský, vy jste dneska napsal na Twitter, že každý den chodíte kolem části trosk ze Světového obchodního centra, dneska že jste se tam zastavil na několik desítek sekund, co vás při tom dnešním zamýšlení napadlo?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Napadlo mě, že ta první fáze té války těsně po 11. září měla hluboký smysl, tenkrát jsme všichni stáli po boku Spojených států, které potřebovaly spojeneckou solidaritu, a během těch prvních pěti let se dílo v Afghánistánu dařilo, podařilo se přetnout vazby na al-Káidu, podařilo se velmi rychle stabilizovat zemi a potom ta druhá část, ta povstalecká válka skončila, jak již dnes všichni víme, neúspěchem, protože naše strana, na kterou jsme vsadili, tedy afghánská centrální vláda, vlastně prohrála.

Michal KUBAL, moderátor

Jaký to byl pocit, dívat se na tu poslední fotku amerického vlastně spojeneckého vojáka opouštějícího Afghánistán?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Tak je to pocit rekapitulace, myslím si, že i jeho výraz o leččems vypovídá, a my si nyní musíme vyhodnotit, jak ten boj proti terorismu, o kterém mluvil prezident Biden, bude vlastně pokračovat, jaká je úloha Aliance, jaká je úloha Spojených států a co ten krok přinese. Ono to není nikdy tak, jak si myslíme na začátku, že všechno je špatně, ono se nakonec ukáže, že ten krok třeba měl svůj smysl, a již nyní je vidět, že Rusko například musí přijmout svůj díl odpovědnosti a musí reagovat na nebezpečí, která Taliban může do regionu přinést.

Michal KUBAL, moderátor

Na druhé straně samozřejmě ta symbolika je obrovská, objevují se tabulky, kolik techniky za desítky miliard dolarů Taliban teď získal, vidáme jeho bojovníky, kteří vypadají o hodně jinak, než vypadali předtím, teď vypadají skoro jako příslušníci amerických ozbrojených sil.

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

To je právě ten problém. My neustále počítáme, počítáme, kolik se vycvičilo vojáků, kolik mají výzbroje, a to hlavní, co bylo v tom konfliktu, v té jeho finální fázi to nejdůležitější, byla vůle centrální vlády vést ozbrojený odpor. A ta absolutně chyběla a my se budeme muset naučit s těmito nehmotnými nebo nemateriálními faktory do budoucna dobře počítat.

Michal KUBAL, moderátor

Pane Schwarzenbergu, kdo podle vás vyhrál tuhle válku?

Karel SCHWARZENBERG, bývalý ministr zahraničí, čestný předseda strany /TOP 09/

Prozatím, zdá se Taliban. Zajisté Západ to prohrál, o tom nebudíž pochyby. Jestli samozřejmě Taliban to udrží, to je jiná otázka. Už teď se zase ozývají jiné skupiny jako Islámský stát nebo staří protivníci Talibanu na severu, kteří s ním budou dále bojovat. Tedy jestli, řekněme, ta všeobecné občanská válka v Afghánistánu končí, to je ještě velká otázka. Ale prozatím vypadají jako vítězi Talibanci, ale uvidíme, jak se to bude vyvíjet.

Michal KUBAL, moderátor

Byl podle vás někdy správný čas odejít? Protože teď se často říká, že to bylo brzy, někdo říká, že to bylo pozdě, že měli odejít spojenci už dávno.

Karel SCHWARZENBERG, bývalý ministr zahraničí, čestný předseda strany /TOP 09/

Je ta teorie, že měli odejít, když byl zabit Usáma bin Ládín, a vlastně hlavní důvod útoku Američanů, totiž potrestat ty, kteří zaútočili na ty 2 věže, byl splněn. Že tam přetrvávali, je opravdu otázka, proč a jestli to mělo smysl. Ale myslím, že nasazení v Afghánistánu mělo do jisté míry přece jenom smysl, když se podívám, kolik tam vznikl škol, že ženy měly přístup ke vzdělání a podobný věci. To zanechá stopy, který tak snadno nevyumírá. Myslím, že není možné, aby Taliban vrátil tu zemi zpátky, kde byla před 20 lety. To, myslím, není možné. Protože si příliš mnoho lidí, který /nesrozumitelné/, zažilo jiný způsob života, tak jsem opravdu zvědav, jak se to bude vyvíjet. Jedna je ukončit vítězně polní tažení a druhá věc je udržet vládu. Na to už doplatili Američané.

Michal KUBAL, moderátor

Kdy podle vás nastal ten hlavní problém? Kde jsou kořeny toho, co jste teď označil za momentální vítězství Talibanu? Kde byste to viděl? Mnoho lidí říká, že to asi přišlo hned na začátku, ve chvíli, kdy Američani obrátili pozornost na Irák.

Karel SCHWARZENBERG, bývalý ministr zahraničí, čestný předseda strany /TOP 09/

Já myslím, že to by bylo na delší diskusi, že to není jeden důvod. Nemůžeme mluvit o monokauzálním průběhu. Zajisté Američané dělali taky chyby, to bezesporu, a myslím taky, že neměli úplně šťastnou ruku se svými spojenci v Afghánistánu. Řekněme, nikdo prozatím v Afghánistánu neuspěl. Ani Britové, ani Rusové předtím a ani očividně Američané. Tedy uvidíme, jestli se to někomu jinému podaří. Čína se dívá žádostivě na velké zásoby různých věcí Afghánistánu, ale jestli do toho opravdu půjde, nevím. A právě nevím, jak se ta vláda Talibanu opravdu bude vyvíjet. Páč prozatím seděli především v Pákistánu a odtud dělali výpravy. To je něco jiného než vládnout v zemi.

Michal KUBAL, moderátor

Dostaneme se k tomu. Paní Konečná, bylo podle vás správné to rozhodnutí odejít z Afghánistánu?

Kateřina KONEČNÁ, europoslankyně /KSČM/

Já myslím, že nikdy nebylo správné rozhodnutí tam vůbec vstoupit takovým stylem, jako tam Spojené státy americké před 20 lety vstoupily.

Michal KUBAL, moderátor

Pardon, dovedete si představit jinou reakci na jedenácté září v té době, ve chvíli, kdy tedy Amerika čelila takovému teroristickému útoku, přišla o 3 000 svých spoluobčanů?

Kateřina KONEČNÁ, europoslankyně /KSČM/

Dovedu si představit reakci, kterou dneska i prezident Biden řekl, že budou dále realizovat při různých teroristických útocích, tzn. reakci velmi rychlou, velmi konkrétní vůči těm bojovníkům, ale ne okupaci, v podstatě 20 let okupace země, ze které během těch 20 let uteklo 3,5 milionu podle dostupných informací Afghánců, tzn. stejně tam byli lidé, kteří způsobovali různé migrační vlny, kde se nepodařilo zajistit to, co si spojenci mysleli, a já si myslím, že to je velká chyba, že se vůbec někdo domníval, že by tam mohly nějakým způsobem vzniknout demokratické instituce a v podstatě se tam stát společnost, na kterou jsme my tady zvyklí, a pan kolega Schwarzenberg v roce 2010 zcela správně řekl, že to bylo také o ekonomických zájmech, tak si přízejně, že všechno toto bylo vlastně způsobeno tím, že jsme potřebovali prodávat, Američané s největší pravděpodobností nás jako Českou republiku potřebovaly vtáhnout a nejenom nás, ale i ostatní státy NATO, do konfliktu, který bude a byl vítězným především pro vojenský komplex, a já se domnívám, že prostě takto to bylo a že nikdy nemělo dojít k tomu, že v Afghánistánu se budeme snažit budovat něco, co je prostě nemožné. Jak řekl pan kolega, vyzkoušeli si to Britové, vyzkoušeli si to Rusové, po kterých tam ještě pořád 3 roky vládla alespoň ta vláda, kterou tam tehdy ustavili, až po rozpadu Sovětského svazu se tedy i Afghánistán rozpadl, a Američané, tak ti si to vyzkoušeli tak, že nezvládli ani ten únik z té země.

Michal KUBAL, moderátor

Takže byl by vám bližší postoj tehdejšího ministra obrany Donalda Rumsfelda, teď už zemřelého, který říkal, že udělat vojenský zásah a prostě se stáhnout?

Kateřina KONEČNÁ, europoslankyně /KSČM/

Já nevím, co jiného kromě obětí na životech nejenom civilního afghánského obyvatelstva, ale i našich spojeneckých vojáků a především 14 Čechů, kteří tam zahynuli, a miliard a miliard dolarů, které byly investované, 20 miliard českých korun, to vlastně přineslo. My jsme jako investovali, my jsme ztráceli životy, a jak se ukazuje a velmi záhy se ukázalo po tom, co tedy jsme se rozhodli pro ten, já tomu říkám úprk, protože já si nemyslím, že to bylo tak, jak řekl dnešní americký prezident ve svém projevu, jakkoliv koordinované, koneckonců vy jste to tady zmínil ve chvíli, kdy se vám den poté, co odcházíte z té země, americkými vrtulníky proháni Taliban nad Kábulem, tak asi není něco v pořádku, ve chvíli, kdy jsou tam tisíce a tisíce techniky, kterou jsme jim tam v podstatě zanechali v rukou, tak v tu chvíli to samozřejmě bylo o tom, že jsme tam prostě neměli co dělat, a jestli si někdo naivně myslel, že tu zemi kde přeorganizovat na něco, čemu my v našem pojetí říkáme demokracie, tak já si myslím, že to muselo být velmi naivní. Já jsem opravdu přesvědčená o tom, že šlo především o ten vojenský zájem, o to, investovat do těch vojenských akvizic, o to prostě, si říct o ty peníze a všichni víme, že v Americe vládne především vojensko-technologický komplex.

Michal KUBAL, moderátor

A co zájem zabránit dalším teroristickým útokům, ke kterým žádným nedošlo z území Afghánistánu od roku 2001?

Kateřina KONEČNÁ, europoslankyně /KSČM/

Tak na to máme, a znovu opakují slova pana amerického prezidenta Bidena, a myslím si, že ani před 20 lety nebyla Amerika tak nevyspělá, aby nedokázala, koneckonců to dokazovala po celém světě...

Michal KUBAL, moderátor

Vzpomeňte si na rok 1998. V roce 1998 Amerika nepřišla s pozemními jednotkami do Afghánistánu, nasadila bombardéry, nedopadlo to. George Bush chtěl reagovat jinak. Také ten útok byl úplně jiný, než byl útok na USS Cole v roce 98.

Kateřina KONEČNÁ, europoslankyně /KSČM/

Jenom si musíme připomenout, že lidé, kteří spáchali teroristické útoky 11. září na dvojčata, budeme zanedlouho si připomínat

dvacetileté výročí, tak byli ze Saúdské Arábie, Usáma bin Ládín byl nakonec zavražděn v Pákistánu, koneckonců celá al-Káida měla svoji základnu dlouhodobě v Pákistánu nebo se rekrutovala, z těch utečeneckých táborů v Pákistánu se al-Káida rekrutovala, to jste dneska říkali dokonce i v 90ce, když jsem se na vás dívala, tzn. to jsou všechno věci, které nebyly spojeny přímo s Afghánistánem, já si dovedu představit, že ta odpověď musela být velmi rázná, protože ano, zemřelo mnoho civilistů, ale ta další mise, to, co tam vlastně to NATO celou dobu dělalo, pro mě má jeden jediný výsledek a to je to, že zbrojaři měli prostě 20 let hezké Vánoce.

Michal KUBAL, moderátor

Pane Schwarzenbergu, vidíte to taky jako zájmy zbrojařského průmyslu a Severoatlantická aliance ve vleku zbrojařské lobby Spojených států?

Karel SCHWARZENBERG, bývalý ministr zahraničí, čestný předseda strany /TOP 09/

Myslím, tohle je přehnaný, nejsem toho názoru, jistě, jako každé průmysl mají svůj vliv, lobbismus a tak dále. Ale že by celkově určovali politiku, to nevěřím, tady byla opravdu snaha, řekněme, /nesrozumitelné/ zaprvé teroristy a zadruhé daruje tedy iluze, že můžeme Afghánce přivést k demokracii. V to mnoho lidí v Americe a v Evropě věřilo. O tom nebudíž pochyb. Tedy to vždycky vysvětlovat podle tohoto vzoru je, myslím, mylné.

Michal KUBAL, moderátor

Po 20 letech působení a vlastně kontroly toho území jsou západní státy překvapené tím překotným vývojem. Není to prostě debakl? Není to selhání tajných služeb anebo politiků?

Karel SCHWARZENBERG, bývalý ministr zahraničí, čestný předseda strany /TOP 09/

Je to debakl. A musíme se z toho poučit. To je jistě pravda, ale jak říkám, je to prohraný boj, ale nebyl ve všem marný. Jak říkám, aspoň ženy tam šly do škol teď vlastně už několik generací. To už je mnoho pro tuto zem do budoucnosti. A taky se přece jenom lidi tam seznámili s demokratickými způsoby. Že tam vládla korupce jako ve velké části světa, částečně i u nás, o tom nebudíž pochyby, ale já bych řekl, samozřejmě, byla to prohraná válka, dělalo se spoustu chyb a nemůže říci, že to bylo úplně marné.

Michal KUBAL, moderátor

Pane Landovský, došlo už na, řekněme, zpytování, ohlížení se za vyvozením nějakých ponaučení z této mise v Severoatlantické alianci?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

V tuto chvíli ještě ne, protože my jsme pořád řešili do poslední chvíle ten transfer a přece jenom bych rád zdůraznil, že se podařilo stáhnout skoro 90 000 lidí. Samozřejmě ty známky za provedení možná nebudou úplně vysoké po stránce choreografie, ale skutečně se povedlo něco naprosto výjimečného a možná to historie jednou ocení. Dovolte mi jenom krátce reagovat na paní europoslankyni, já nevidím úplně americký průmyslový komplex za vším, takhle schématicky svět by byl snadno předvídatelný a možná Afghánistán ukazuje, že v takhle předvídatelném světě nežijeme. Nemůžeme zkrátka vidět tento průmyslový komplex i za mandelinkou bramborovou. Ale chtěl bych podotknout jednu věc, která se týká toho, zdali ta situace dnes je jiná, zdali se hodně věcí změnilo, a v tom souhlasím s Karlem Schwarzenbergem, že Afghánistán dneška, dokonce i Taliban dneška jsou trochu jiní než ten Tálibán v letech 95-2001 a Afghánistán v té době, řekněme, úplně temna, vyrostla tam generace, která nikdy nepoznala vládu Talibanu, ta země je plná dneska mobilních telefonů například, i to mění společnost, ženy celé generace chodily do školy a já jsem skutečně zvědav, co se stane s Talibanem v momentě, kdy vlastně ten hlavní cíl jeho snažení, tedy vyhnání západních vojáků ze země a dobytí země, bude naplněn. Jak se budou lišit, řekněme, vize jednotlivých částí Talibanu a nějaké další směřování, 2006 se neustále bojovalo o jednu přehradu, která měla dát lidem elektrickou energii a způsobit rozvoj, a Taliban ji neustále ničil. Tak dneska asi může zničit každou přehradu v zemi, ale otázka je, co mu to přinese a jaký by to mělo smysl.

Michal KUBAL, moderátor

Jedna věc, která už se objevuje, která je nepopiratelná, to je návrat špiček al-Káidy z pákistánských území, dokonce pod ozbrojeným doprovodem Talibanu, zpátky do Afghánistánu. Hrozí to, před čím varoval prezident Zeman, že dřív nebo později se prostě Aliance bude muset vrátit, protože přijdou další útoky?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Tak to je samozřejmě scénář, který hrozí potenciálně, protože Taliban dneška stojí na křižovatce mezi tím, co reprezentuje, tedy nějaké povstalecké hnutí koncentrované na situaci v Afghánistánu, a těmi vazbami na mezinárodní džihádické hnutí, které teprve způsobily tu invazi v roce 2001. A Taliban musí vážít, zdali jeho kroky potom nepřinesou nějaký nový způsob boje proti terorismu, který bude třeba více spoléhat na nějaké prostředky dálkového boje, na využití autonomních systémů, na satelitní zpravodajství, a musí počítat s tím, že reakce Západu, pokud dojde k něčemu obdobnému jako 11. září, přijde a že bude jednotná a že bude velice tvrdá. Pokud se stane něco obdobného, jako se stalo v roce 2001, a budeme prokázáno, že ten útok pochází z Afghánistánu, nedovedu si představit, že by ta reakce byla úplně jiná než tehdy.

Michal KUBAL, moderátor

Pane Schwarzenbergu, chtěl jste reagovat?

Karel SCHWARZENBERG, bývalý ministr zahraničí, čestný předseda strany /TOP 09/

Myslím, že tedy v Evropě a částečně i v Americe vždycky se mylíme tím, že vidíme, je tzv. islámský terorismus a vidíme to jako jedinou veličinu. Ve skutečnosti jsou to různé póly a skupiny, ať je to tedy al-Káida, nebo Islámský stát, nebo Taliban, různé hnutí po celém světě, který se mezi sebou taky perou. A bojují. Bojují taky mezi sebou v Afghánistánu. To nesmíme podcenit. Že to není jedna jednotná síla. Vůbec ne. Nýbrž taky jako svého času mezi různými komunistickými frakcemi byly boje a stalinisté zabili trockisty a títoisté zase potom v Jugoslávii /nesrozumitelné/ stalinisty, obdobné je to v tomto hnutí taky. Jsou různé směry, které se nesnášejí. A to je právě pro mě ta otázka, jak se s tím Taliban bude vypořádávat. Že by se jim podařilo je všechny sjednotit, to tak úplně nevidím.

Michal KUBAL, moderátor

Ono to tak nevypadá, Islámský stát a al-Káida přece jenom i s tím symbolickým významem 11. září je trochu jiný příběh. Paní Konečná, podle vás, co by teď měl Západ dělat? Tlačít na Taliban, jednat s ním, snažit se prosazovat lidská práva, například prostřednictvím ekonomického tlaku, nebo co dělat?

Kateřina KONEČNÁ, europoslankyně /KSČM/

Především nenechat Taliban izolovaný. Ve chvíli, kdy ho necháme izolovaný, a to třeba i od mezinárodní pomoci, tak tam dojde k tomu, že samozřejmě to obyvatelstvo obrovským způsobem opět zchudne, spousta těch věcí, na které byli zvyklí, nebudou možné, aby se dále realizovaly, a chudoba vždycky vede k radikalizaci. To je prostě realita, která v těchto státech je, koneckonců to vidíme po celou její historii, takže já bych si přála, a samozřejmě bude ale otázka, kdo bude vlastně ten Taliban, tam se shodnu s kolegy, že to dneska vlastně ještě nikdo neví nebo aspoň z těch analytiků, které jsem četla, všichni spekulují, kdo budou ti opravdoví vůdci, kteří budou rozhodovat, pokud se tam nezavede nějaké kruté právo šarija nebo taková ta nejtvrďší šarija, tak si myslím, že je třeba nenechat Taliban izolovaný a paradoxně se i spojit v rámci nejenom Valného shromáždění a Rady bezpečnosti, ale s těmi partnery, kteří tam dneska prostě už s těmi Talibanci jednájí, ať je to Čína, nebo Rusko. Je velmi jednoduché říkat, že tam někdo přebírá moc či něco podobného, ale bez toho, že se domluví Západ s Čínou a s Ruskem a budou postupovat jednotně třeba i v tom tlaku na dodržování lidských práv, na to, aby Taliban nezačal aplikovat tvrdé právo šarija, tak si myslím, že to prostě nepůjde. Takže bych si přála, aby se tady vytvořila taková v podstatě aliance, která bude oprostěna nějakých vlivů toho, já jsem s tebou kamarád či nikoliv, koneckonců Američané dneska mají o 40 % větší obchodní vztahy s Čínou, než měli loni, tzn. je evidentní, že minimálně obchod mezi těmito dvěma zeměmi vzkvétá, takže pojďme se bavit o tom, jak najít tu koalici takovou, aby na ten Taliban dostatečně tlačila, aby k porušování lidských práv nedocházelo, aby se tam nebouraly školy a nemocnice, které jsme tam vybuďovali, tady určitě patří dík řadě českých odborníků, kteří se podíleli na tom, že tam vzniklo mnoho čističek vody a různého dalšího, a zároveň jsme nenechali ten Taliban izolovaný právě možná v rukou některých těch velmi radikálních odnoží, které dneska má, protože to jim bude nabíjet.

Michal KUBAL, moderátor

Pane Schwarzenbergu, pokud se podíváme na geopolitický dopad toho, co se odehrálo v tom...

Karel SCHWARZENBERG, bývalý ministr zahraničí, čestný předseda strany /TOP 09/

Tedy zaprvé bych mě opravdu zajímalo, jak chcete s dnešní Čínou prosazovat lidská práva. To by byla opravdu sranda, se na to podívat. Ale prosím.

Michal KUBAL, moderátor

Třeba to vyjde. Já jsem se právě na to chtěl zeptat. Na geopolitické, řekněme, soupeření. Jak myslíte, že si rivalové Západu vyloží to, co se teď odehrálo v Afghánistánu? Budou brát NATO a Západ jako slabší? Jestli budou brát NATO a Západ po afghánské misi jako slabšího soupeře?

Karel SCHWARZENBERG, bývalý ministr zahraničí, čestný předseda strany /TOP 09/

Koho budou brát?

Michal KUBAL, moderátor

Jestli, řekněme, Čína a Rusko budou brát Západ a Severoatlantickou alianci jako slabší.

Karel SCHWARZENBERG, bývalý ministr zahraničí, čestný předseda strany /TOP 09/

Když je člověk poražen, tak ho ostatní nazírají jako slabšího. Ale oni taky jsou realisté a vědí, že pořád ještě vojenská moc Spojených států je mnohem silnější než Čína, /nesrozumitelné/ Sovětského svazu nebo Ruský federace. Páč to, co Ruskou federaci ještě dělá dneska silnou, není hospodářské /nesrozumitelné/, ale že mají ještě jaderné zbraně ze starých dob a nově vyrobené. Ale to je pochybná síla, protože je těžko použít. Je sice existující /nesrozumitelné/, ale sotva použitelné. Čína tedy stoupá opravdu, to je velká velmoc a asi v budoucích letech budeme mít soupeření mezi stávající supervelmocí a Čínou, která usiluje nahradit Spojené státy. To je ta velká otázka budoucnosti.

Michal KUBAL, moderátor

Pane Landovský, už se rýsuje nějaké další směřování Aliance? A jaký směr bude v tomto prosazovat Česko?

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Myslíte v tom geopolitickém soupeření?

Michal KUBAL, moderátor

Ano, přesně tak. Jako na co se zaměřit dál ve chvíli, kdy skončila, řekněme, ta doba mírových misí, popřípadě válečných misí v Afghánistánu a Iráku.

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Určitě rýsuje, jasno budeme mít někdy příští rok na summitu v Madridu a NATO bude pořád plnit ten svůj základní úkol a to je v rámci toho soupeření velmocí zajišťovat spojence aliančních zemí tou garancí čl. 5. NATO má v tuto chvíli 2 oficiálně deklarované hrozby, s kterými NATO počítá, a to je Ruská federace po Krymu a hrozba mezinárodního terorismu, i když uznávám, že samozřejmě to je pluralitní problém. Zároveň s tím Spojené státy velice silně akcentují nárůst moci Číny a snaží se Čínu přinutit, aby se účastnila jako zodpovědný aktér práce na budování světového řádu, aby nějakým způsobem regulovala své nukleární portfolio, a Aliance bude žít v té příští dekádě v rámci nějakého soupeření velmocí a zároveň bude muset ještě pořád věnovat pozornost terorismu, který je hrozbou jiného řádu. Je to hrozba slabší. A pak je ještě zajímavé, že ten Afghánistán je ve své podstatě místem, kde se střetávají ty siločáry světové moci v těch soupeřících dvojicích. Je tam pákistáncko-indické soupeření, dokonce čínsko-indické soupeření, je tam Rusko zaangažováno historicky i dnes a je zajímavé, že to místo, kde se ty siločáry stýkají, bylo vlastně mocensky neovladatelné. Nikdo tam nezakořenil mocensky. Tak uvidíme, jak si s tou situací poradí Taliban, ale souhlasím s paní europoslankyní, že to okolí, zejména to přímé okolí Afghánistánu bude mít na to případně uspořádání obrovský vliv. Zejména samozřejmě Pákistán svým vlivem na pašunské etnikum a na současný Taliban.

Michal KUBAL, moderátor

Uvidíme a samozřejmě to budeme sledovat. Dámo, pánové, děkuji za váš čas. Hezký večer.

Kateřina KONEČNÁ, europoslankyně /KSČM/

Děkujeme za pozvání, hezký večer.

Karel SCHWARZENBERG, bývalý ministr zahraničí, čestný předseda strany /TOP 09/

Dobrý večer přeje.

Jakub LANDOVSKÝ, velvyslanec ČR při NATO

Hezký večer.

Michal KUBAL, moderátor

Míříme teď za Jindřichem Sittou, další úhel pohledu, bývalý velitel 6. polní nemocnice, který v roce 2002 působil v Afghánistánu, konkrétně v Kábulu. Dobrý večer.

Jindřich SITTA, bývalý velitel 6. polní nemocnice Armády ČR

Dobrý večer.

Michal KUBAL, moderátor

Pojďme se vrátit těch 19 let zpátky. S jakými očekáváními jste tehdy tam jeli do Afghánistánu, do Kábulu?

Jindřich SITTA, bývalý velitel 6. polní nemocnice Armády ČR

Tak před těmi 19 lety si myslím, že to očekávání bylo celkem jasné, chtěli jsme ukázat jednak vzrůstajícímu terorismu a jednak státům, které ho podporovaly, že nejsme /nesrozumitelné/, kteří si nechají všechno líbit, a myslím si, že to prvotní zadání v tomto směru se splnilo.

Michal KUBAL, moderátor

Co se naplnilo a co vás naopak nejvíc překvapilo ve chvíli, když jste přijeli do Afghánistánu a když jste tam začali působit?

Jindřich SITTA, bývalý velitel 6. polní nemocnice Armády ČR

Co mě nejvíc překvapilo, myslím si, že změna myšlení afghánských lidí po tom, co 6. polní nemocnice tam odvedla za práci. Já si myslím obecně, že vůbec vyslání 6. polní nemocnice v tu dobu, v tu chvíli jako součást koaličních vojsk bylo šťastné rozhodnutí, my když jsme končili tu misi, tak velitel spojeneckých sil dokonce ohodnotil naši práci jako z hlediska PR nebo z hlediska /nesrozumitelné/ Afghánistánu a koaličních vojsk jako nejvyšší práci vůbec v rámci koaličních vojsk. Čili pro mě bylo příjemné zjištění, že v Afghánistánu leží stejní nebo normální lidé, že se s nima dá vycházet, ty začátky nebyly jednoduché, kamenovali nás, házeli na nás kamení, ale ti samí lidé, kteří potom vlastně s náma tam byli, tak po několika měsících naši práce byli schopni obětovat poslední kus /nesrozumitelné/.

Michal KUBAL, moderátor

My jsme tam vlastně působili ve stejnou dobu, bylo opravdu fascinující sledovat reakci místních ve chvíli, kdy jim lékaři pomáhali zachraňovat jejich děti, kdy jste začal vnímat, že se ta bezpečnostní situace začíná lámat? Že, řekněme, ze země nebo ze sil, které přináší větší míru svobody, se stává okupační armáda?

Jindřich SITTA, bývalý velitel 6. polní nemocnice Armády ČR

Já myslím, že v době, kdy jsme tam byli my, tak tenhle pocit jsem neměl. Já jsem naopak v té době měl pocit, že ta počáteční nedůvěra k těm /nesrozumitelné/, která tam přišla, tak že se rozpívá, a jak jsem říkal, /nesrozumitelné/ té naší práce to bylo zřejmé v okamžiku, kdy dovolili, abysme začali ošetřovat jejich ženy. To mělo taky pochopitelně vývoj, oni nejdřív nás vůbec nechťeli jako přijmout, potom k nám začali pouštět děti, pak přišli muži a teprve s odstupem několika měsíců nám dovolili, abysme ošetřovali jejich ženy, a v tu chvíli jsem já věděl, že my máme vyhráno, a potvrdilo se to vlastně i v tom, že základna 6. polní nemocnice nikdy nebyla napadena na rozdíl od ostatních základem a jediné dva útoky, které se na nás připravovaly, tak je sami Afghánci zlikvidovali ještě předtím, než byly zahájeny.

Michal KUBAL, moderátor

Teď vlastně po 20 letech se vrátil Taliban, jak berete tenhle oblouk vlastně do té situace, která byla předtím, než tam přišly spojenecké jednotky? Berete jako voják ty lidské ztráty nenahraditelné jako zbytečné?

Jindřich SITTA, bývalý velitel 6. polní nemocnice Armády ČR

Ne, určitě ne. Pochopitelně těch lidských životů je škoda, je to nesmírná škoda, ale je nutno si uvědomit, že to k našemu řemeslu patří, tohleto, my jsme poskytli 20 let, v podstatě jedné generace jsme poskytli Afgháncům, aby si ujasnili nebo aby si ozřejmili, kterou cestou vůbec chtějí jít, to, že teďko momentálně se zase dostal k moci Taliban, já neberu jako definitivní. Jsem optimista, poznal jsem Afghánce jako hrdé bojovníky, myslím si, že není ještě rozhodnuto a myslím si, že je teď potřeba jim dát čas, aby si to sami rozhodli.

Michal KUBAL, moderátor

Říká Jindřich Sitta. Díky za váš čas a taky díky za to, co jste udělal pro Afghánce i na dalších misích. Hezký večer.

Jindřich SITTA, bývalý velitel 6. polní nemocnice Armády ČR

Mějte se hezky. Dobrý večer vám i divákům.

Michal KUBAL, moderátor

V Událostech, komentářích teď další pohledy, další úhly pohledu. Jan Šindelář z Člověka v tísní. Dobrý večer.

Jan ŠINDELÁŘ, humanitární pracovník, Člověk v tísní

Dobrý večer.

Michal KUBAL, moderátor

A Slavomír Horák, specialista na tuto oblast z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Dobrý večer i vám.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Hezký večer.

Michal KUBAL, moderátor

Pane Horáku, je překvapením, jak to dopadlo? Výsledek tedy asi úplně ne, ale, řekněme, rychlost, jakou nastal ten pád centrální vlády?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Tak jak říkáte, určitě je možná trochu překvapením, jak rychle se afghánská armáda a národní armáda vzdala, respektive přešla pod kontrolu Tálibánu, zbraně přešly pod kontrolu Tálibánu. Na druhé straně to, že Tálibán ovládal už vlastně před tím ústupem spojeneckých vojsk velkou část Afghánistánu, a teď můžeme spekulovat, jestli to bylo 30 % nebo 40 % podle toho, v jakém regionu se pohybujeme, ale prostě ten Tálibán tam byl faktor, který byl významný, který existoval, a o němž se dalo očekávat, že prostě časem tu vládu převezme.

Michal KUBAL, moderátor

Co Tálibán měl, co ta centrální vláda neměla? Jaký byl ten hlavní rozdíl? V čem je ten recept na úspěch v Afghánistánu?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Tálibán za prvé měl odhodlání, tzn. že měl bojovníky, kteří skutečně chtěli bojovat. Tálibán deklaroval něco, co Afghánci velmi, řekněme, vnímali velmi negativně na té tehdejší vlastně nebo staré vládě, jestli to takto můžu říct, a to je korupce. Tálibán se prostě i dneska, když se podíváte na vyjádření, tak oni neustále tvrdí, že chtějí bojovat s korupcí, a je pravda, že je možné, že v tom budou v lecčems úspěšní. Takže to je jedna z věcí, která Afghánce, řadové Afghánce trápila, neschopnost státní správy, korupce ve státní správě, neschopnost vůbec cokoliv udělat, neschopnost dokonce se domlouvat i s humanitárními misemi. Já myslím, že pan kolega tady o tom může mluvit, může vědět své. Takže to běžné Afghánce nesmírně štvalo a i to byl vlastně ten recept úspěchu Tálibánu. A další věc je i to, že Tálibán deklaruje něco ve smyslu: ano, my bojujeme za Afghánistán. Ta afghánská armáda v jejich očích nebo v očích té tálibánské propagandy prostě byla o tom, že to jsou sloužící nějakých okupantů, ale my jsme jiní. My jsme Afghánci a my bojujeme vlastně za vás, za Afghánce, tak i to mohlo hrát svoji roli vedle samozřejmě toho odhodlání vůbec něco dělat a vůbec bojovat.

Michal KUBAL, moderátor

Pane Šindeláři, jaké byly zprávy z místa od těch lidí, kteří byli svědky tohoto obrovského obratu?

Jan ŠINDELÁŘ, humanitární pracovník, Člověk v tísni

Já asi navážu na to, co říkal pan Horák. My jsme, řekněme, od začátku května, kdy začala ta, teď lze říct, už ta finální ofenzíva Tálibánu poslední, tak jsme samozřejmě pracovali s několika scénáři, tak, abysme na to mohli rychle reagovat a přizpůsobit se i těm potřebám místních.

Michal KUBAL, moderátor

Jaký byl ten nejrychlejší?

Jan ŠINDELÁŘ, humanitární pracovník, Člověk v tísni

No, ten rychlejší nebyl ani tak rychlý. Přiznám se, že vlastně moje odpověď je, že jsme počítali s touto možností, ale určitě ne tak rychle. To si myslím, že to zaskočilo v zásadě všechny. Ať už, že v květnu už došlo k obležení Mazáru dočasně, velké město na severu, a to byla taková známka toho, co se může stát, a pak samozřejmě to, co se stalo, ta rychlost do toho Kábulu byla velice rychlá.

Michal KUBAL, moderátor

Vy jste v Mazáre Šaríf, což je město na severu Kábulu, na severu Afghánistánu severně od Kábulu, působili. A Mazáre Šaríf bylo jedno, řekněme, z center odporu v devadesátých letech proti Tálibánu. Teď Tálibán prošel jako nůž máslem. Čím to bylo?

Jan ŠINDELÁŘ, humanitární pracovník, Člověk v tísni

Ano, tak tam ještě zase působíme, chci jenom říct, že opět tam jsme nebo stále tam jsme. Přesně jakoby důvody tohoto vám neřeknu. Jako z pohledu jak Člověka v tísni, tak i mě, tak jako spíš než na tu politiku se zaměřuje na ty humanitární potřeby, to znamená...

Michal KUBAL, moderátor

Dobře, tak co chybělo? Musí tam být podpora obyvatel. To je klíčové, co zajišťuje tu, řekněme, snadnost dobytí.

Jan ŠINDELÁŘ, humanitární pracovník, Člověk v tísni

Rozumím. Jako určitě nás překvapilo to, že už od toho května jsme viděli obrovské jako to množství potřeb, bylo obrovské a rostlo. Vlastně v květnu byl Afghánistán opět vyhlášen za humanitární krizi, v zásadě ta čísla se dají hodně často srovnávat v určitých indikátorech s Jemenem, která je největší humanitární krize současnosti, takže odpovím vám na tu vaši otázku. Jo, takže já si myslím, že často jeden z těch hlavních atributů já vidím jako obrovskou frustraci a frustrace jako v kombinaci, ať je to dlouhotrvající konflikt a nízká životní úroveň, absolutní neschopnost se spolehnout, co se stane příští den, a pak do toho, co i říkal pan kolega, ať se to týká korupce, ať se týká prostě jak ty dennodenní potřeby byly nebo nebyly prostě jako satisfikované, takže si myslím, že v téhle kombinaci já jsem tam jako z naší pozice nebo z mé pozice viděl jako frustraci, jak dál pokračovat v této situaci.

Michal KUBAL, moderátor

Pane Horáku, skončila válka? Je to vítězství Tálibánu definitivní?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Asi ne. Nebo samozřejmě teďka těžko se dá předjímat. On vývoj v Afghánistánu, kdo vám řekne, že ví, co se bude dít, tak určitě lže, nemluví pravdu minimálně, takže každopádně si myslím, že konflikt pořád pokračuje. Pořád nějaké skupiny, které vlastně s tím Tálibánem nesouhlasí, ať už to jsou skupiny, které se rekrutují, řekněme, z určitých etnických menšin nebo z nějakých regionů. Máme teďka pořád situaci v Pandžšíru, který ještě pořád tak nějak aspoň trochu odolává. Nebo jsou to skupiny, které naopak stojí ještě na té radikálnější pozici, ať už to je ten Islámský stát či jiné skupiny, které operují na území části afghánského území, takže řekl bych, že válka neskončila, ale momentálně Tálibán skutečně ovládá velkou část Afghánistánu a teďka uvidíme, jak se s tím popere, protože je fakt, že Tálibán teďka dobyl Afghánistán a vlastně setká se úplně s podobným problémem, s jakým se setkal jakýkoliv režim v Kábulu, jakýkoliv režim v Afghánistánu. To znamená, bude muset nějakým způsobem ten Afghánistán řídit a spravovat.

Michal KUBAL, moderátor

Tady byl obrovský, řekl bych skoro, střet civilizací v těch záběrech, které přicházely z těch prvních okamžiků, kdy vstoupil Tálibán do Kábulu, kdy v posilovně na běžících páscech byli bojovníci Tálibánu. Tam bylo vidět opravdu, že ti lidé, kteří doteď žili ve vesnicích, najednou přišli do měst a přišli... ale Tálibán přece přichází do jiného Afghánistánu, než přicházel v roce '95, ve chvíli, kdy fungoval maximálně rozhlas. Teď jsme slyšeli, opravdu fungují mobilní telefony, fungují sítě, internet. Viděli jsme, jak velmi složité bylo tohle všechno ovládnout, když se o to snažil Islámský stát například v Iráku a Sýrii. Jak velkou roli tohle bude hrát a jak očekáváte, že bude nakonec vypadat ten režim, který nastolí Tálibán?

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Tak za prvé já bych určitě nepodceňoval Tálibán, pokud jde o jeho různé technologické schopnosti a schopnosti vůbec fungovat jako s výdobytky moderní civilizace, ano. Když se podíváme na ty záběry, tak prostě bojovníci Tálibánu si natáčejí na smartphony své vítězství nebo své pohyby v Kábulu nebo cokoli, fotí si selfička a podobně, což před 20–25 lety, když poprvé dobyli Kábul, tak to samozřejmě nebylo naprosto na pořadu dne, takže v tomhle tom Tálibán už není tím Tálibánem těch, řekněme, venkovských studentů nebo lidí z té jihoafghánské vlny konzervativní společnosti. Na druhou stranu, nemůžeme zase brát to, že Tálibán se úplně oprostil od téhle té své minulosti. Naopak tu svoji konzervativní minulost si zachovává, svoji konzervativní ideologii si zachovává. Čili dá se předpokládat, že podobné záležitosti, jako byly koncem devadesátých let, tak se bude snažit prosadit, to znamená, velmi restriktivní opatření. Vidíme, že na některých místech se zakazuje hudba nebo lidé, kteří mají mobilní telefony a používají nějaké YouTube a podobně, tak se jim tyto vymoženosti, tak říkajíc, snaží omezovat. Uvidíme, jak to bude. Asi si netroufám nebo nedokážu představit, že by třeba Tálibán zakázal úplně mobilní telefony, mobilní komunikaci. To už zase je nějaký posun, který ten Afghánistán za 20 let zažil. Další věc, co se nastavila nejrůznější infrastruktura typu elektrické sítě, školy a podobně, taky si nemyslím, že úplně všechno z toho bude zcela zavřené, takže jaksí ten posun tady zcela určitě je, ale na druhou stranu můžeme očekávat velmi konzervativní postoj, velmi, řekněme, z našeho hlediska a z hlediska těch Afghánců, kteří vyrostli těch posledních 20 let, zvláště mladých, v nějakém systému, tak z jejich hlediska to skutečně restriktivní bude, ale není to restriktivní z hlediska, řekněme, nějaké venkovské afghánské společnosti.

Michal KUBAL, moderátor

Pane Šindeláři, poprosím ještě krátce, co plánujete dál? Budete soustředit své síly do pomoci uvnitř země, anebo naopak v těch okolních zemích, ať je to střední Asie nebo Pákistán, uprchlíkům, kteří budou prchat před Tálibánem?

Jan ŠINDELÁŘ, humanitární pracovník, *Člověk v tísni*

My se určitě budeme zaměřovat na to první, co jste říkal, tzn. na pomoc lidem v Afghánistánu. A jak už jsem říkal předtím, ty potřeby jsou skutečně obrovské a jen jeden údaj, že například víc než nebo necelá polovina obyvatel žije vlastně v potravinové nouzi, to znamená přes 18 milionů lidí. Ta čísla byla astronomická už v tom květnu a musím se přiznat, že, řekněme, poslední 2 týdny ten celý humanitární sektor v zásadě momentálně pracuje jaksí naslepo, protože tím, jak přestaly dočasně fungovat určité instituce a také většina humanitárních pracovníků tzv. hybernovala nebo čekala, až se zjistí, co se děje, tak nemáme přímo ty oči v terénu a nejsme schopni vlastně pořádně analyzovat, jaké jsou, jak se ty potřeby navýšily. A věřím, že se určitě navýšily, určitě nejsou nižší.

Michal KUBAL, moderátor

Už víc než týden, možná dva týdny hledáme odpovědi, ale zdá se, že otázek pořád přibývá na rozdíl od těch odpovědí. Pánové, díky a díky za to, že jste minimálně některé ty odpovědi přinesli dneska do Událostí, komentářů. Hezký večer.

Jan ŠINDELÁŘ, humanitární pracovník, *Člověk v tísni*

Hezký večer.

Slavomír HORÁK, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**

Hezký večer. /ukázka, ohňostroj/

Michal KUBAL, moderátor

Tohle byla tečka za jednou érou v dějinách Afghánistánu, ale i tečka najednou érou v dějinách Západu. Poslední letadlo, které opouštělo Afghánistán, opouštělo Kábul a oslava vítězného Tálibánu.

NAKLADATELSTVÍ DOKOŘÁN SLAVÍ 20 LET!

TISK, Datum: 30.08.2021, Zdroj: Knižní novinky, Strana: 6, Autor: MLAN VALDEN, Vyištěno: 25 000, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.09.2021 02:03, Rubrika: Rozhovor, AVE: 14 315,66 Kč, Země: Česko

Nakladatelství Dokořán, česká špička v oblasti populárně-naučné literatury, letos slaví dvacetiny. V roce 2001, po sedmi letech spolupráce, opustili matematik Zdeněk Kárník a historik a bohemista Marek Pečenka své kolegy z Libri a založili si vlastní nakladatelství. Dokořán se od začátku zaměřuje na populárně-naučnou a odbornou literaturu s výběrovými přesahy do kvalitní beletrie a poezie. V edičním plánu lze nalézt například díla Patti Smith, Itala Calvina, Carlose Ruize Zafóna, Jerzyho Kosinského, Juana Rulfa, Julia Cortáзара a dalších. Ikonickými se staly populárně-naučné edice Aliter a ZIP (ve spolupráci s Argem), v nichž vyšly knihy řady světových odborníků z různých oborů. Tuzemskou hvězdou Dokořánu je geolog Václav Cílek, jehož děl nakladatelství prodalo více než 200 tisíc výtisků; Cílkovy Krajiny vnitřní a vnější se dotiskují stále už 19 let.

* Bilance Dokořánu je za dvacet let úctyhodná: vydáno více než tisíc knižních titulů v celkovém nákladu 1,7 milionu výtisků, ročně vydáno v průměru 70 tisíc výtisků, překlady z 15 jazyků... Jaký máte pocit, když se ohlédnete a bilancujete? A stále platí vaše heslo „Dokořán – otevřeno novým myšlenkám“?

Hlavním pocitem je radost z toho, že nás to pořád baví a že máme stále dost čtenářů, kteří zase rádi čtou knihy, které vydáváme. A stále se rozvíjíme – hledáme nové autory, inspirativní témata, vydáváme více beletrie, letos začínáme s audioknihami... Takže rozhodně: heslo stále platí.

* Proč jste vlastně s kolegou Zdeňkem Kárníkem založili vlastní nakladatelství? Mimochodem, vždycky se mi líbil ten název. Jak jste na něj přišli?

V té době bylo nakladatelství Libri zaměřeno výhradně na české autory a v jeho produkci převládaly encyklopedické tituly. Toto zacílení nám připadalo dost omezující, a tak jsme odešli. O názvu jsme rokovali týdný a postupovali podle sofistikovaného algoritmu – název měl být unikátní, mít dvě až tři slabiky, měl být bez diakritiky, obsahovat písmeno „r“ atd. Už jsme ho měli dokonce vybraný – Aliter – ale pořád se nám něco nezdálo. A pak jeden z nás řekl: „Dokořán“, druhému naskočila asociace: „otevřeno“ a pak zbytek hesla – a bylo rozhodnuto. Aliter jsme použili pro název první edice.

* Zdá se, že se velmi vhodně doplňujete, vy jste historik a bohemista, pan Kárník matematik. To se projevuje i v titulech, které vydáváte. Vidím to správně?

Já bych to upřesnil ve smyslu, že mě také zajímá matematika a přírodní vědy a Zdeňka zase společenské vědy. Tedy právě proto se doplňujeme. Ale hlavně díky tomu není záběr Dokořánu jen ryze odborný, ale vydáváme i knihy, které jsou buď čtenářsky přístupnější nebo z těch ryze oborových škatulek nějak vybočují nebo je kombinují. Třeba jako monumentální kniha světoznámého matematika Douglase R. Hofstadtera Gödel, Escher, Bach.

* Jaké jsou největší úspěchy Dokořánu a naopak, které tituly třeba trochu zklamaly, ač jste věřili v jejich úspěch? Jak změřit úspěch?

Vzhledem k tomu, jak obtížné postavení mají malí a střední nakladatelé, považuji za největší úspěch, že jsme pořád tady! Co se týče titulů, je u některého úspěch prodat pár set kusů, u jiného je deset tisíc fakticky neúspěch. Ale nebudu kroužit okolo. Podle prodeje jsou neúspěšnější knihy Václava Cílka. V roce 2002 mě zaujal v Respektu jeho článek a oslovil jsem ho, zda by pro Dokořán nenapsal knihu. „Už ji mám napsanou,“ odpověděl. Následně v Dokořánu vyšly Cílkovy Krajiny vnitřní a vnější, které se staly bestsellerem. Nastala plodná spolupráce a přátelství trvající dodnes. Z dalších titulů populárně-naučných edic Aliter a ZIP, které vydáváme společně s Argem, mezi nejprodávanější patřily a stále patří knihy Stephena Hawkinga, zejména nestárnoucí Stručná historie času, Jazyk matematiky Keitha Devlina, z nedávných pak kniha biologa Roberta M. Sapolského Chování či například novinka českého popularizátora vědy Jaroslava Petra Desatero smyslů: Jak lidé a zvířata vnímají okolní svět, která letos dokonce obdržela cenu Magnesia Litera za naučnou literaturu a už chystáme třetí dotisk. Zapomenout nemohu ani na „edici polských reportáží“, již vydáváme společně s nakladatelstvím Jaroslava Jiskrová – Máj, která zahájila nečekaným bestsellerem Mariusze Szczygiela Gottland. Ze solitérů bych jmenoval monumentální filozofickou sci-fi Atlasova vzpoura americké spisovatelky Ayn Randové, kterou společně s Argem dotiskujeme už osmý rok. Mým největším zklamáním byla dětská kniha Malý modrý a malý žlutý Lea Leoniho, kniha desítkami let a desítkami vydání celosvětově prověřená, nápaditě ilustrovaná, vedoucí k přemýšlení jak děti, tak jejich rodiče – měla se stát senzací i tady, a nijak extra neuspěla. V tomto případě nešlo o ekonomický neúspěch – kniha se zaplatila –, ale prostě cítím, že je škoda, že tak krásná kniha oslovila necelých tisíc zákazníků.

* Jak jste zvládli poslední náročné období koronavirové pandemie?

Pro nás byl koronavirus náročný spíš sociálně – lockdowny a home office prostě Dokořánu a jeho spolupracovníkům nesvědčí. Jsme zvyklí se scházet a komunikovat osobně. Ale z hlediska prodeje to rozhodně nebyl špatný rok... Vysvětluju si to tak, že je ještě spousta lidí, kterým – když musí být zavření doma – nestačí jen sociálně sítě či Netflix.

* Co chystáte na podzimní knižní trh?

Podzimní trh je samozřejmě hlavním prodejním obdobím každého nakladatele, a tak se na něj i my snažíme umístit naše potenciálně nejzajímavější tituly. Letos to bude velká výpravná publikace Václava Cílka a jeho spolupracovníků Půda a život civilizací, přehledová kniha o medicíně Clifforda A. Pickovera mapující dějiny tohoto oboru podobně, jako tomu bylo v minulých letech v Knize o vědě, v Knize o fyzice či v Matematické knize. Já sám se nejvíc těším na knihu Toma Hollanda Panství kříže věnovanou historii křesťanství.

* A jakou literaturu čtete rád vy sám?

Čtu samozřejmě historické publikace věnované zejména mému odbornému zájmu, tedy 19. století, pro chvíle mozkové relaxace ale nepohrdnu ani knihami o matematice, detektivkami či sci-fi.

O autorovi: MILAN VALDEN, PhDr. Marek Pečenka (* 1964) vystudoval češtinu a dějepis na FF UK v Praze. Od roku 1993 přednáší na Institutu mezinárodních studií FSV UK. V nakladatelství Libri působil v letech 1993–2000. Je autorem řady prací s tematikou historie 19. století. Společně s historikem Petrem Luňákem napsal humoristický román Hrdinové.

Foto autor: Foto: Jan Křikava

Foto popis: Zdeněk Kárník a Marek Pečenka